

*Національна академія наук України
Інститут історії України НАН України
Головна редакційна колегія науково-документальної
серії книг «Реабілітовані історією»
Служба безпеки України
Національна спілка краєзнавців України
Українське культурно-просвітницьке товариство
«Меморіал» імені В. Стуса
Донецька обласна державна адміністрація
Донецька обласна рада*

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

*Науково-документальна
серія книг*

Київ – Донецьк
2012

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

У ДВАДЦЯТИ СЕМИ ТОМАХ

ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ТРОНЬКО П.Т.

(голова редколегії)

РЕСНТ О.П.

(заступник голови)

КОКІН С.А.

(заступник голови)

ПОДКУР Р.Ю.

(відповідальний секретар)

БЛОКІНЬ С.І.

БОГУЦЬКИЙ Ю.П.

БОРЯК Г.В.

ВЕРСТЮК В.Ф.

ВОЙНАЛОВИЧ В.А.

ГОРБИК В.О.

ЖУЛИНСЬКИЙ М.Г.

ЗЯБЛЮК М.П.

КРЕМЕНЬ В.Г.

ЛИТВИН В.М.

ЛОЗИЦЬКИЙ В.С.

МАКОВСЬКА Н.В.

МАРЧУК Є.К.

МОТРЕНКО Т.В.

НОВОХАТЬКО Л.М.

ПАПАКІН Г.В.

ПИРИГ Р.Я.

ПШЕННИКОВ О.М.

РЕПРИНЦЕВ В.Ф.

РУБЛЬОВ О.С.

СКЛЯРЕНКО Є.М.

СМОЛІЙ В.А.

СОХАНЬ П.С.

ТАБАЧНИК Д.В.

УДОД О.А.

ЧИЖІ С.

ШЕМШУЧЕНКОЮ.С.

КИЇВ-ДОНЕЦЬК
2012

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Книга дев'ята

ОБЛАСНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ФОМІН В.В.
(голова)

БЕЗРОДНИЙ В.П.
(перший заступник голови)

БУТ О.М.
(заступник голови)

САБІНА А.М.
(відповідальний секретар)

БЛЄДНОВ С.Ф.
ДМИТРУК В.І.
ДОБРОВ П.В.
ЛИХОЛОБОВА З.Г.
НІКОЛЬСЬКИЙ В.М.
ШЕВЧЕНКОВ О.
ЯКИМЕНКО О.Г.

КИЇВ–ДОНЕЦЬК
2012

ББК 63.3 (4УКР-4ДОН) 6-49

Р-31

Рецензенти:

***М.В. Примуш – доктор політичних наук, професор,
член гуманітарної ради при Президентові України;
В.С. Бондаренко – кандидат історичних наук, доцент.***

Р-31 Реабілітовані історією. Донецька область. Книга дев'ята. – Донецьк: видавництва КП «Регіон», ТОВ «Каштан», 2012 – 624 с.(з іл.)

ISBN 966-7696-61-8 (наскрізний)

ISBN 978-966-427-267-1

У книзі опубліковано матеріали про політичні репресії громадян Донецької області в роки тоталітарного режиму – наукові статті, документи, нариси та спогади про тих, хто незаслужено був покараний, листи до обласної редколегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область” родичів реабілітованих, а також довідки на громадян, які мешкали, працювали у Донецькій області, зазнали репресій в умовах радянської політичної системи з 1917 до 1990 року і були реабілітовані. Персоналії друкуються за літерами «Ш», «Щ», «Ю», «Я» та «Е». Вміщено також додаткові списки, фотодокументи.

Книга розрахована на широкий читацький загал.

ББК 63.3 (4УКР-4ДОН) 6-49

ISBN 966-7696-61-8 (наскрізний)

ISBN 978-966-427-267-1

© Донецька обласна редакційна колегія тому “Реабілітовані історією”, 2012

ПРО РОБОТУ ОБЛАСНОЇ РЕДКОЛЕГІЇ
У 1992-2012 РОКАХ

Обласна редакційна колегія тому серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область” у своїй роботі керується настановами “Методичних рекомендацій” Головної редакційної колегії, у яких сказано: “В умовах національного відродження України, розбудови її державності виняткового значення набувають питання глибокого і всебічного дослідження історії українського народу, пов’язані з періодом становлення і функціонування тоталітарної системи, породжених нею негативних явищ. Непоправних і нічим не виправданих втрат зазнав український народ внаслідок масових політичних репресій, різноманітних утисків прав і свобод, які торкнулися всіх без винятку верств населення, обірвали та скалічили життя мільйонів громадян”.

Репресії почалися ще з проголошення Радянської влади в Україні, коли за прикладом Радянської Росії органи Надзвичайної комісії, пізніше Державного політичного управління, переслідували членів інших політичних партій, діячів науки й культури, релігійних діячів, віруючих, заможних селян. Найбільшого розмаху терор досяг після прийняття конституції, що офіційно проголосила перемогу соціалізму. Лише в Донецькій області було заарештовано, розстріляно, запроторено до концтаборів близько п’ятдесяти тисяч невинних людей. Репресіям з політичних мотивів піддавалися різні верстви населення аж до розпаду СРСР та проголошення незалежності України.

Соціально-економічні особливості Донбасу у порівнянні з іншими регіонами України визначаються високим рівнем розвитку промисловості, що й визначило специфіку спрямованості репресій. Наприклад, у період «великої чистки» 1937-1938 рр. більше 90 відсотків репресованих було у промисловості, сільському господарстві, транспорті та зв’язку, торгівлі й кооперації, освіті й науці.

Найбільш постраждалою від репресій соціальною групою на Донеччині були робітники, друге місце «займали» колгоспники, а третє – службовці.

Саме у цьому була специфіка спрямованості репресій на Донеччині.

Багатонаціональний склад населення регіону визначав і специфіку спрямованості репресій по національних групах. У 1937-1938 рр. на Донеччині були репресовані особи сорока семи національностей, серед них: українців – репресовано 8741 особа (34,44% від загалу); німців відповідно – 5487 осіб (21,62%); греків – 3862 особи (15,22%); росіян – 3568 осіб (14,06%); поляків – 1561 особа (6,15%). На осіб інших сорока двох національностей припадають 8,51%.

Зауважимо, що понад 86 відсотків репресованих були засуджені неконституційними органами, особливо обласними трійками, двійкою НКВС та Прокурора СРСР та Особливою нарадою НКВС СРСР.

Від критики тоталітарного режиму, яка прозвучала 25 лютого 1956 року на закритому засіданні XX з'їзду КПРС, до глибокого розкриття причин появи культу особи Й.Сталіна пройшли десятиріччя. М. Хрущов вбачав його причини й масових репресій в особливостях характеру Й. Сталіна, перекавши злочини радянської структури й режиму більшовицької влади, окремих осіб лише на вождя. Звідси – правова і політична реабілітації були непослідовними, поверховими. Така непослідовність у справі реабілітації пояснювалася тим, що при владі залишалися особи, які були причетними до репресій. Основна маса репресованих все ще вважалася «ворогами народу», «троцькістами», «буржуазними націоналістами», «шпигунами» тощо. Їхні діти й онуки покійно несли тавро, поставлене батькам.

Масова реабілітація жертв тоталітарного режиму розпочалася після прийняття Указу Президії Верховної Ради СРСР від 16 січня 1989 року «Про додаткові заходи по відновленню справедливості у відношенні жертв репресій, що мали місце в період 30 – 40-х та початку 50-х років». При обласних Радах депутатів трудящих запрацювали спеціальні комісії по реабілітації жертв тоталітаризму.

Новим поштовхом активізації їх роботи стали Закон УРСР від 17 квітня 1991 року, постанови Президії Верховної Ради України (№ 2256 – XII від 6 квітня 1992 р.) та Кабінету Міністрів України (№ 530 від 11 вересня 1992 р.). Новацією якісного значення вказаних постанов стало рішення про підготовку та видання багатотомної науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією». Унікальна за своїм змістом і обсягом праця ставила метою увічнити пам'ять сотень тисяч громадян України, які стали жертвами періоду тоталітарної системи влади (1917 – 1990 рр.).

Ініціаторами видання книг «Реабілітовані історією» (окремими томами з кількох книг по кожній із областей України, Автономній Республіці Крим) виступили Національна академія наук України, її Інститут історії України, Служба безпеки України, Державний комітет по пресі України, Національна спілка краєзнавців України, Українське культурно-просвітницьке товариство «Меморіал» ім. В. Стуса. Координатором і організатором роботи стала Головна редакційна колегія науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією», очолювана академіком НАН України П.Т.Троньком.

В Донецькій області у грудні 1992 року було затверджено обласну редакційну колегію тому серії книг «Реабілітовані історією. Донецька область», яку очолив заступник голови обласної державної адміністрації. У її складі почала діяти науково-редакційна група.

До першого складу редакційної колегії увійшли науковці – доктори та кандидати історичних наук, представники державних установ, громадських організацій, а саме: відповідальний секретар облредколегії, керівник робочої групи А.М.Сабіна, доктори історичних наук О.М.Бут, П.В.Добров, З.Г.Лихолобова, Р.Д.Лях, В.М.Нікольський, кандидат історичних наук В.О.Шевченко, співголова Донецького “Меморіалу” Б.Ф.Парсенюк, тодішній директор Державного архіву Донецької області

Н.Б.Метальникова. Великий внесок по опрацюванню архівно-слідчих справ та створенню картотеки репресованих зробили І.М.Головатюк та В.М.Макаров, в подальшій роботі з нею – працівники робочої групи редколегії Б.Ф.Парсенюк, Т. А. Бутенко, Г.Ф.Тарасова, В.І.Бледнова.

Головна мета роботи з підготовки й написання праці (а вона в Донецькій області складається з дев'яти книг) – відновлення історичної справедливості щодо тисяч громадян – мешканців області, повернення історії забутих імен, публічна реабілітація жертв тоталітаризму.

Редакційна колегія розуміє, що належним чином оцінити минуле – складна, відповідальна справа. Минуле відійшло в історію, проте не зникло безслідно, воно живе у свідомості суспільства. «Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього, – слушно писав М.Т. Рильський. – Хто не шанує видатних людей свого народу, той і сам не вартий пошани». До останніх є підстави віднести не лише знаних народом людей, а й рядових трудівників промисловості, колгоспних ланів, спеціалістів народного господарства, науки, культури, які зазнали переслідувань, загинули в таборах ГУЛАГу, на засланні, були знищені органами держбезпеки СРСР на території Донецької області.

* * *

Отже, керуючись “Методичними рекомендаціями” Головної редколегії серії книг “Реабілітовані історією”, обласна редколегія спрямувала свою роботу таким чином, щоб збагатити науку новим оригінальним фактичним матеріалом, ввести в інформаційний обіг і оприлюднити раніше закриті для дослідників документи політичного керівництва, вищих органів державної влади та державного управління, колишніх спецслужб, правоохоронних органів, органів місцевої влади, відкрити широкі можливості для наукового вивчення і узагальнення проблем формування і функціонування тоталітарної держави.

Зусиллями членів редколегії, її науково-редакційної групи зібрано й опрацьовано суперсекретні матеріали та інші документи у Центральному державному архіві громадських об'єднань України (ЦДАГО України, м. Київ), Центральному державному архіві вищих органів влади і управління України (ЦДАВО України, м. Київ), Державному архіві Російської Федерації (ДАРФ, м. Москва), Російському державному архіві економіки (РДАЕ, м. Москва), Російському державному архіві новітньої історії (м. Москва), Галузевому державному архіві СБУ (м. Київ), Архіві тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області (м. Донецьк), Державному архіві Донецької області (м. Донецьк). Разом з опублікованими статистичними матеріалами опрацьовані архівні документи стали ґрунтовною джерельною базою для написання наукових статей, монографій і дисертацій, виступів і доповідей на міжнародних, всеукраїнських наукових конференціях та симпозіумах. Значною підмогою науковцям стали спогади жертв політичних репресій, родичів репресованих. Відновленню правди історії сприяла робота студентів історичного факультету Донецького національ-

ного університету (декан – доктор історичних наук П.В. Добров). Вони підготували кілька наукових повідомлень, статей, захистили дипломні роботи з проблем реабілітації жертв тоталітаризму.

Результатом великої підготовчої роботи до видання перших книг тому «Реабілітовані історією. Донецька область» був вихід у світ спеціальних збірників «Правда через роки...». Перший з них вийшов друком у 1995 році. Авторами досліджень у цьому та інших випусках стали доктори історичних наук, професори Донецького національного університету Р. Д. Лях, О.М. Бут, З.Г. Лихолобова, В.М. Нікольський, кандидат історичних наук В.О. Шевченко, дослідник Б.Ф. Парсенюк. Свої спогади та розвідки підготували голова товариства «Меморіал» м. Маріуполя Г. М. Захарова, дослідники, краєзнавці С.О. Гітис, І.В. Богінська, В.В. Біркін, К.М. Колесников, А.О. Климов, доктор медичних наук В.М. Єльський та його сестра І.М. Благовещенська, студентка І.В. Шестак, журналіст К.Х. Клименко та інші.

У збірниках, окрім названих авторів, надрукували свої наукові та документальні доробки працівники Служби безпеки України О.Б. Пономарьов і В.М. Мікушев.

Загалом у 1995-2002 роках редколегія тому серії книг «Реабілітовані історією. Донецька область» видала шість випусків збірника «Правда через роки...» (сьомий випуск вийшов у світ у 2011 році), у яких надруковано понад 100 розвідок, статей, нарисів, спогадів репресованих, низка документів, знайдених вченими у центральних та обласних архівосховищах. Уперше в четвертому й п'ятому випусках було надруковано списки репресованих у 1919-1929 роках та довідки про них. Консультантами при підготовці збірників були О.Б. Пономарьов, В.В. Алкаєв, І.М. Головатюк, В.М. Мікушев; рецензували окремі випуски академік АПН України, доктор історичних наук, професор А.П. Роскошний, доктори історичних наук, професори М.Є. Безпалов, Ю.Г. Беловолов; упорядники випусків – відповідальний секретар облредколегії А.М. Сабіна, члени редколегії О.М. Бут, В.М. Нікольський, В.О. Шевченко; редактори – А.А. Слинко (шести випусків) та С.Ф. Бледнов (сьомого випуску).

З часом провідні дослідники Донецького національного університету – доктори й кандидати історичних наук, професори й доценти – стали авторами відомих наукових праць із проблем політичних репресій, у тому числі навчального посібника та кількох монографій. Серед авторів – доктори історичних наук О.М. Бут, П.В. Добров, З.Г. Лихолобова, В.М. Нікольський.

Результати наукових досліджень членів обласної редколегії та науково-редакційної групи протягом останніх сімнадцяти років регулярно друкувалися в таких відомих виданнях як «Український історичний журнал», «Проблеми історії України: факти, судження, пошуки», «Історія України. Маловідомі імена, події, факти» (Київ, Інститут історії України Національної академії наук України), «Україна», «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ» (Київ), «Вісник Харківської державної академії культури», «Збірник наукових праць Харківського державного педуніверситету ім. Г.С. Сковороди» (Харків), «Наукові праці Національного університету «Києво-Могилянська академія». Миколаївська філія» (Миколаїв), «Вісник Донецького національного університету», «Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету», «Україн-

ський час» (Львів), «Вісник Східноукраїнського національного університету», «Бахмутський шлях» (Луганськ) тощо. І найголовніше – основні їхні роботи опубліковані у всіх дев'яти книгах донецького тому «Реабілітовані історією».

Донецькі вчені, зокрема члени редколегії науково-документальної серії книг тому «Реабілітовані історією. Донецька область», виступали з доповідями та повідомленнями на десятках наукових конференцій міжнародного, загальноукраїнського та регіонального рівнів.

На основі зібраних матеріалів Донецька обласна державна телерадіокомпанія випустила на екран документальний фільм «Правда через роки» в семи серіях (автор Л.І. Кузьменко, науковий консультант член редколегії В.М.Нікольський).

Систематично на сторінках газет «Донбас», «Донеччина», «Жизнь», «Вечерний Донецк», «Акцент», «Взгляд», «Позиция», «Нива» та інших видань публікуються матеріали, присвячені темам з проблем тоталітаризму і його жертв.

Роботі облредколегії сприяли й рецензії на книги тому «Реабілітовані історією. Донецька область», які написали відомі науковці доктори історичних наук, професори, члени-кореспонденти НАН України, заслужені діячі науки і техніки України В.М.Даниленко та О.П.Рєєнт; доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України В.В.Іваненко; доктори історичних наук, професори М.Є.Безпалов, А.В.Гедьо, В.В.Задунайський, О.В.Крапівін, В.О.Пірко, А.О.Саржан, Є.М.Скляренко, О.В.Стяжкіна; доктор політичних наук, професор П.В.Примуш; кандидат історичних наук, доцент В.С.Бондаренко; а також висновки-рецензії куратора Головної редколегії науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією» старшого наукового співробітника Інституту історії Національної академії наук України, кандидата історичних наук В.І.Дмитрука.

* * *

Редакційна колегія науково-документальної серії книг донецького тому «Реабілітовані історією» пропонує увазі читацького загалу дев'яту книгу своїх досліджень.

Структура перших восьми книг тому «Реабілітовані історією. Донецька область» така.

У першій книзі опубліковано «Слово до читача» членів облредколегії докторів історичних наук О.М. Бута та П.В. Добрава; узагальнююча вступна стаття тоді ще кандидата історичних наук В.М. Нікольського «Правда через роки» (з частковим використанням матеріалу за 1937 рік доктора історичних наук З.Г. Лихолобової); розділ «Мовою документів» (160 документів та 28 фотокопій із архівних справ), підготовлений членом редколегії кандидатом історичних наук В.О. Шевченком; більше тридцяти нарисів про репресованих, написаних вченими, краєзнавцями, журналістами, активістами громадських організацій, працівниками архівів, колишніми політв'язнями тощо; списки громадян, що були репресовані на території області (за літерою «А» – 1320 прізвищ); розділ про місце поховання громадян – жертв репресій, написа-

ний істориком, членом Національної спілки журналістів України, членом редколегії С.Ф. Бледновим; а також ілюстративний матеріал – копії архівних документів.

Друга книга тому публікує від обласної редколегії передмову доктора історичних наук О.М. Бута та вступну статтю доктора історичних наук В.М. Нікольського, ілюстративний матеріал з архівів, списки реабілітованих громадян області (6500 прізвищ) за літерами «Б», «В» і частково «Г».

У третій книзі тому «Реабілітовані історією. Донецька область» від обласної редколегії вміщено передмову відповідального секретаря обласної редакційної колегії А.М. Сабіни, матеріали докторів історичних наук В.М.Нікольського та О.М. Бута. Окрім ілюстративного матеріалу з тематики видання, вперше публікується фотознімок унікального пам'ятника жертвам політичних репресій, встановленого у листопаді 2005 року на Рутченківському полі м. Донецька. Книга включає 6540 прізвищ і довідок про репресованих за літерами «Г» (продовження), «Д», «Є», «Ж» та частково «З».

У четвертій книзі надруковано передмову від обласної редколегії серії книг «Реабілітовані історією. Донецька область», ілюстративний матеріал з архівів області й 7000 прізвищ реабілітованих та довідок про них на літери «З» (продовження), «І» та частково «К».

П'ята книга тому містить вступну статтю, що синтезує передмови вже виданих книг, ілюстративний архівний матеріал та 6400 прізвищ і довідок про репресованих за літерами «К» (закінчення), «Л», «М» та частково «Н».

У шостій книзі тому «Реабілітовані історією. Донецька область» вміщено вступну статтю від обласної редакційної колегії, ілюстративний архівний матеріал та 6300 прізвищ і довідок про репресованих за літерами «Н» (закінчення), «О», «П» та частково «Р».

У сьомій книзі вміщено вступну статтю від обласної редакційної колегії, ілюстративний архівний матеріал та 6300 прізвищ і довідок про репресованих за літерами «Р» (закінчення), «С», «Т», «У» та «Ф».

У восьмій книзі опубліковано вступну статтю членів обласної редакційної колегії С.Ф.Бледнова та В.М.Нікольського, наукові статті О.М. Бута «До проблеми «Хто винен?» та В.М. Нікольського «Репресії 1937-1938 рр. у вугільній промисловості Донеччини: узагальнення кількісних показників», ілюстративний архівний матеріал та 6000 прізвищ і довідок про репресованих за літерами «Ф» (закінчення), «Х», «Ц», «Ч» та «Ш» (початок).

Дев'ята книга, яку ми пропонуємо вашій увазі, – завершальна. Вона містить вступну статтю редактора серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область” С.Ф. Бледнова “Про роботу обласної редколегії у 1992-2012 роках”.

У першому розділі “Правда через роки” публікуються статті та документи донецьких авторів, в тому числі й членів редколегії, які розкривають суть політичних репресій на Україні й Донбасі.

Другий розділ представлений двома новими дослідженнями науковців О.М.Бути та В.М.Нікольського про репресивну діяльність сталінського режиму.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
КОМІТЕТ ІНФОРМАЦІЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМ. Н.К.КРУПЬСЬКОЇ

V регіональний форум

**«Книжкова справа Донбасу
2000»**

Переможець конкурсу
«Льова книга Донбасу... 2000»

ДИПЛОМ

Нагороджується

Донецька обласна редколегія
тому «Реабілітовані історією»
за книгу «Правда через годы:
Стат'ї. Воспоминання. Документи»

у номінації «Соціально-політичні науки»

Голова журі

2 червня 2000 року
м.Донецьк

В.П.Безродний

Донецька обласна державна адміністрація
Управління у справах преси та інформації

**Регіональний фестиваль
преси та книги**

Переможець конкурсу
«Книга Донбасу - 2005»

ДИПЛОМ

Нагороджується

Обласна редакційна колегія
за підготовку книги «Реабілітовані історією».

Книга 1. Донецька область

у номінації «Соціально-політичні науки»

Голова журі

27 травня 2005 року
м. Донецьк

С.В.Жуковський

У третьому розділі надруковані спогади репресованих, які були опубліковані раніше у спеціальних випусках облредколегії “Правда через роки”.

Четвертий розділ “З глибини душі” включає в себе листи до редколегії та спогади репресованих і їхніх родичів.

У дев’ятій книзі закінчуємо друкувати довідки про громадян, що були репресовані на території Донецької області (їхні прізвища починаються з літер “Ш”, “Щ”, “Ю”, “Я”, а також “Е” й додатковий список). Опубліковано також список донеччанок, ув’язнених у Акмолинському жіночому виправно-трудоному таборі (російська аббревіатура “АЛЖИР”) та список донеччан, розстріляних у Ленінграді на виконання наказу НКВС СРСР № 00447.

Таким чином, видана обласною редколегією науково-документальна серія книг тому “Реабілітовані історією. Донецька область” (дев’ять книг), стане своєрідним меморіалом тим, хто був жертвами однієї з найжорстокіших в історії людства політичних систем.

Отже, роботу завершено. Копітку, майже двадцятирічну дослідницьку, пропагандистську та видавничу працю, до якої були залучені наукові та навчальні заклади, фахівці, студентська молодь, широка громадськість. І всю цю роботу в області не лише координувала обласна редакційна колегія, а й була її головним виконавцем. Тому хоча б побіжно, коротко охарактеризуємо діяльність кожного з членів редколегії.

На чолі редакційної колегії з 1992 року до 2012 року були перші заступники голови облдержадміністрації О.Д.Шведченко, В.Л.Наконечний, заступники голови А.П.Клюєв, В.І.Теличко, Л.Д.Кириченко, О.М.Гурбич, В.М.Демидко, Ю.М.Гримчак, О.Л.Третяк, Л.І.Давиденко.

В оновленому складі обласна редколегія очолюється заступником голови – керівником апарату Донецької обласної державної адміністрації Вадимом Валентиновичем Фомінім.

Усі голови редакційної колегії скеровували роботу колективу на неухильне виконання Постанови КМ України від 11 вересня 1992 року № 530 “Про підготовку і випуск серії книг “Реабілітовані історією”; проводили у цьому напрямку засідання редколегії, на яких вирішувався весь спектр питань – організаційні, пошукові, творчі, наукові, редакційні, фінансові.

Перший заступник голови редколегії – заступник начальника управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації Володимир Павлович Безродний брав активну участь у спрямуванні роботи як редколегії, так і її робочої групи; а як науковець (кандидат наук) допомагав практичними порадами у науковому і творчому процесі; брав участь у засіданнях редколегії, на яких обговорювалися плани на сьогодні й перспективу, на підготовку й друкування спецвипусків “Правда через роки”, затверджувалися до виходу в світ матеріали семисерійного телефільму, а також головної роботи – по підготовці й випуску в світ книг науково-документальної серії тому “Реабілітовані історією. Донецька область”. Брав участь

у проведенні презентацій випущених редколегією книг. В.П.Безродний був також членом обласної редколегії з підготовки видання публіцистично-документальної серії книг “Національна Книга пам’яті жертв голодомору 1932-1933 років в Україні. Донецька область”, робоча група якої з листопада 2008 року входила до складу робочої групи облредколегії “Реабілітовані історією. Донецька область”. За плідну роботу в редколегії йому присвоєно почесне звання “Заслужений журналіст України”.

Заступник голови редколегії – доктор історичних наук, професор Донецького національного університету Олександр Микитович Бут вивчав архівні документи у державних архівах та Архіві тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, разом з іншими членами редколегії був упорядником чотирьох випусків збірника “Правда через роки...”, автором чотирьох вступних статей до книг “Реабілітовані історією. Донецька область”, виступав з доповідями, керував секціями на наукових конференціях, опублікував 8 статей в газетах області, а також 20 статей, документів, матеріалів у збірниках облредколегії, майже половина з яких надрукована у книгах “Реабілітовані історією. Донецька область”. У співавторстві з доктором історичних наук П.В. Добровим видав російською і українською мовами монографію “Економічна контрреволюція” в Україні в 20-30-і роки ХХ століття: від нових джерел до нового осмислення”, за перше з цих видань автори стали лауреатами премії Національної спілки краєзнавців України імені академіка Д.І.Яворницького, а в співавторстві з докторами історичних наук П.В.Добровим та В.М.Нікольським, кандидатом історичних наук В.О.Шевченком – монографію “Книга пам’яті греків України”. Брав участь у засіданнях Головної редколегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією”. За плідну роботу в редколегії має нагороди Донецької облдержадміністрації.

Секретар редакційної колегії – керівник науково-редакційного відділу Донецької обласної редакційної колегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область”, заслужений працівник культури України Андрій Мусійович Сабіна призначений на цю посаду 1 січня 1993 року з огляду на те, що мав відповідний досвід, – з 1967 року він був відповідальним секретарем редколегії Донецького тому серії книг “Історія міст і сіл Української РСР”. І тепер саме йому довелося комплектувати склад редколегії та її робочої групи, яка з перших днів головну увагу приділила створенню картотеки реабілітованих жертв політичних репресій. До 2012 року ця картотека налічує понад 48 тисяч персоналій. Під його керівництвом редколегія постійно проводила наукові дослідження, які базувалися на матеріалах багатьох архівів, і в першу чергу Архіву тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області та Державного архіву Донецької області. Члени редколегії на основі досліджень створили вагомий доробок – написали чималу кількість наукових статей, які лягли в основу семи спеціальних збірників “Правда через роки...”, укладачем яких разом з іншими членами редколегії був А.М.Сабіна. Ці збірники передували дев’ятитомній серії книг тому “Реабілітовані історією. Донецька область”. Зібрано велику кількість документів, що суттєво поповнило доказову базу. Виконував організаційну роботу. Брав участь у підготовці й проведенні засідань редколегії, презентацій виданих книг. За плідну роботу в обласній редколегії нагороджений Грамотою

Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Донецької облдержадміністрації, а також орденом Української Православної Церкви Нестора-літописця першого ступеня.

Член редколегії – редактор науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією”, історик, член Національної спілки журналістів України Станіслав Федосійович Бледнов вивчав документи у Державному архіві Донецької області та Архіві тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, які були використані у виданні авторської книги та в роботі обласної редколегії; брав активну участь у обробці та підготовці до друку матеріалів, пов’язаних з політичними репресіями; редактор одного та видавець чотирьох збірників “Правда через роки...”, укладач і редактор всіх дев’яти книг науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область”. Автор вступних статей до восьмої (у співавторстві) й дев’ятої книг та наукової статті у першій книзі. Брав участь у засіданнях Головної редколегії, де доповідав про підготовку до друку кожної з дев’яти книг, у яких повністю враховано “Методичні вказівки” Головної редколегії, застосовано сучасні методологічні підходи і наукові принципи, в науковий обіг введено значний масив архівних документів, на ґрунтовній доказовій базі сформульовано виважені і об’єктивні висновки й застереження. Видані книги отримали позитивні відгуки фахівців, громадськості. У 2008 році С.Ф.Бледнова було затверджено секретарем обласної редколегії (на громадських засадах) серії книг “Національна Книга пам’яті жертв голодомору 1932-1933 років в Україні. Донецька область”. Поставлені завдання він гідно виконав, одночасно виконуючи роботу по підготовці й виданню серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область”. Брав участь у підготовці й проведенні презентацій виданих редколегією книг. За плідну роботу в обласній редколегії нагороджений орденом “За заслуги” третього ступеня та Почесною грамотою Донецької облдержадміністрації.

Член редколегії – старший науковий співробітник Інституту історії України Національної академії наук України, кандидат історичних наук Володимир Іванович Дмитрук як автор наукових праць і як куратор науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область” багато уваги приділяв наданню консультацій та практичної допомоги працівникам робочої групи. Це дало змогу членам редколегії, редакторів книги, авторам статей при підготовці кожної нової книги виконати найголовнішу вимогу – здійснити творчий, глибоко науковий підхід до їх написання і укладання, широко використовуючи документальні матеріали архівів як основне джерело. Тому й було створено книги за оцінкою Головної редколегії належного високого наукового рівня. У своїй роботі керувався “Методичними вказівками” Головної редколегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією”, цього ж вимагав від донецьких колег. Організовував рецензування представлених обласною редколегією книг, готував їх на розгляд Головної редколегії, брав участь у її засіданні, роблячи висновок про доцільність рекомендування до друку оригінал-макету книги. Нагороджений Грамотою Верховної Ради України, почесними грамотами Міністерства освіти й науки України, Міністерства культури України, Національної академії наук України.

Член редколегії – декан історичного факультету Донецького національного університету, доктор історичних наук, професор Петро Васильович Добров доклав багато зусиль для відновлення правди історії. Як керівник факультету скерував роботу докторів і кандидатів наук, інших науковців на глибоке вивчення матеріалів про репресивну політику радянської системи у архівних закладах області та за її межами, що дало змогу опублікувати десятки статей у наукових виданнях, видати декілька монографій та підручників. Сприяв роботі студентів історичного факультету Донецького національного університету, які підготували кілька наукових повідомлень, статей, захистили дипломні роботи з проблем реабілітації жертв тоталітаризму. П.В.Добров не стояв осторонь цієї теми й сам. У співавторстві з доктором історичних наук О.М. Бутом видав російською і українською мовами монографію “Економічна контрреволюція” в Україні в 20-30-і роки ХХ століття: від нових джерел до нового осмислення”, за яку вони стали лауреатами премії Національної спілки краєзнавців України імені академіка Д.І.Яворницького, а в співавторстві з докторами історичних наук О.М.Бутом та В.М.Нікольським, кандидатом історичних наук В.О.Шевченком – монографію “Книга пам'яті греков України”. Брав участь у засіданнях редколегії науково-документальної серії книг “Реабілітовані історією. Донецька область”. Автор багатьох наукових праць. За плідну роботу нагороджений орденом “За заслуги” третього ступеня.

Член редколегії – доктор історичних наук, професор Донецького національного університету З.Г.Лихолобова протягом багатьох років вивчала архівні документи у державних архівах СРСР, України та в Архіві тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, була автором чотирьох статей випусків збірника “Правда через роки...”: фундаментальної праці “Трагічні 1936-1938 роки”, статті “1936-1938 годы”, та двох статей зі спільним заголовком “Судьбы командиров советской индустрии в 30-е годы”. Вона виступала з доповідями на наукових конференціях, надрукувала ряд статей у наукових виданнях. З.Г.Лихолобова випустила у світ навчальний посібник “Сталінський тоталітарний режим та політичні репресії кінця 30-х років в Україні (переважно на матеріалах Донбасу)”, надрукувала монографію “Тоталітарний режим та політичні репресії другої половини 1930-х років в Україні (на матеріалах Донецького регіону)”. Брала участь у засіданнях редколегії, підготовці та проведенні презентацій випущених книг. За плідну роботу в облредколегії має нагороди Донецької облдержадміністрації.

Член редколегії – доктор історичних наук, професор Донецького національного університету Володимир Миколайович Нікольський надзвичайно плідно працював над документами у державних архівах та Архіві тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, опублікував більш, ніж 100 статей з питань політичних репресій за радянських часів у наукових журналах і збірниках Києва, Харкова, Донецька, Дніпропетровська, Запоріжжя, Миколаєва, Луганська, Черкас. Разом з іншими членами редколегії був упорядником одного з випусків збірника “Правда через роки...” та автором сьомого випуску (монографії) цієї серії, автором кількох вступних статей до книг “Реабілітовані історією. Донецька область”, виступав з доповідями на наукових конференціях. В.М. Нікольський опублікував першу в країні фундаментальну наукову працю зі статистики політичних репресій – моногра-

фію “Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні...”, монографію “Політичні репресії 1937-1938 рр. на Донеччині: причини, перебіг, наслідки”, був керівником творчої дослідницької групи з підготовки та видання монографії “Книга пам'яті греков України”, а також науковим консультантом семисерійного телефільму “Правда через роки”. Брав участь у засіданнях обласної редколегії, проведенні презентацій книг, у виступах на радіо й телебаченні. За плідну роботу в редколегії нагороджений Почесною грамотою Донецької облдержадміністрації.

Член редколегії – кандидат історичних наук, доцент Донецького національного університету управління Віктор Опанасович Шевченко протягом багатьох років очолював обласний партійний архів, вивчав і мав доступ до багатьох документів, що посприяло його плідній роботі в складі обласної редколегії. Вивчав також архівні документи у державних архівах СРСР, України та в Архіві тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, був автором семи статей у шести випусках збірника “Правда через роки...”: “Згадаймо Татарникова”, “Іван Краматорський”, “Из архивного дела”, “Трагическая судьба партизанского командира”, “Хранится в архивах”, “Год 1937-й”, “Осталось в архивах”. а в співавторстві з докторами історичних наук О.М.Бутом, П.В.Добровим та В.М.Нікольським видав монографію “Книга пам'яті греков України”. Брав участь у засіданнях обласної редколегії. За плідну роботу у роботі редколегії має нагороди Донецької облдержадміністрації.

Член редколегії – начальник управління Служби безпеки України в Донецькій області Олександр Григорович Якименко – в оновленому складі обласної редколегії науково-документальної серії книг тому “Реабілітовані історією. Донецька область”. СБУ України, Управління СБУ в Донецькій області надавали суттєву допомогу членам редколегії у зборі архівних матеріалів, які лягли в основу написання наукових статей, монографій, підручників, і головне – для підготовки й випуску науково-документальної серії книг тому “Реабілітовані історією. Донецька область”. Слід зазначити, що завжди в підготовці книг до видання значну допомогу надавали працівники Архіву тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області, особливо колишній керівник цього підрозділу Т.П.Шестак. У даній статті ми вже згадували й інших працівників СБУ в Донецькій області, які були авторами статей у збірниках “Правда через роки”.

Отже, члени облредколегії зробили гідний внесок у збереження історичної пам'яті, а це – не лише життєва потреба, а й гостра необхідність визначення подальшого шляху розбудови державності, демократичного розвитку суверенної України, засторога тому, щоб жахливі наслідки тоталітарного режиму не дістали розвитку. Ця книга – данина нашим землякам-донбасівцям, що невинно постраждали в роки політичних репресій. Правда історії вимагає знати їхні імена, шанувати їх такими, якими вони були, як їм бачилося щастя нашого народу.

*С.Ф.Блєднов,
редактор науково-документальної серії книг
тому “Реабілітовані історією. Донецька область”,
член Національної спілки журналістів України.*

**ПРАВДА
ЧЕРЕЗ
РОКИ...**

ПРАВДА ЧЕРЕЗ ГОДЫ...

ПРАВДА ЧЕРЕЗ ГОДЫ...

**ПРАВДА
ЧЕРЕЗ
ГОДЫ...**

ПРАВДА ЧЕРЕЗ РОКИ

(статті з однойменних спецвипусків облредколегії)

О.М. Бут

ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ В 20-ТІ РОКИ*

В розв'язанні завдань об'єктивного літопису України винятково важлива роль відводиться глибокому і всебічному вивченню, насамперед, тих сторінок історичного минулого українського народу, які протягом тривалого часу в силу кон'юктурних міркувань подавалися у викривленому вигляді або штучно вилучались з тематики досліджень. До таких, зокрема, належить тема політичних репресій в радянському суспільстві.

Проголосивши державну незалежність, Україна вступила на шлях боротьби за краще майбутнє для свого народу, за відродження нації, за гідне життя всіх громадян. Народ України виступає за вільну, незалежну, демократичну і правову державу.

За цих умов актуальною є проблема реабілітації жертв політичних репресій як складова частина процесу демократизації суспільства.

Знаменно, що одним з правових актів відновлюваної в Україні демократії було прийняття Верховною Радою Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» (квітень 1991 р.).

Але з прийняттям і реалізацією відповідних законодавчих актів тему злочинних діянь минулого закривати рано, бо вони не зникли безслідно. Без критичного осмислення уроків минулого, як позитивного, так і негативного, жоден суспільний організм не може бути здоровим, забезпеченим від згубних рецидивів.

Тому потрібна велика науково-дослідницька та інформаційно-просвітницька робота по осмисленню недавнього минулого. Максимально сприяти цьому мала на меті Президія Верховної Ради України, приймаючи 6 квітня 1992 року Постанову про необхідність підготовки багатотомного науково-документального видання про жертв репресій. В рамках даної державної програми, ініційованої Національною академією наук України, Службою безпеки України, Українським культурно-просвітницьким товариством «Меморіал» імені В. Стуса, іншими урядовими установами і громадськими організаціями вже вийшли друком десятки наукових розробок про репресованих, монографії, збірники документів та ін.

Одним з останніх ґрунтовних досліджень про реалізацію зазначеної програми є монографія В.В. Ченцова «Політичні репресії в Радянській Україні в 20-ті роки», яка була затверджена до друку Вченою радою інституту історії України НАН України. Науковим

*Правда через годы. Выпуск пятый. Донецк, КП «Регион» – 2001. С. 99-104.

редактором монографії є Герой України академік НАН України, доктор історичних наук, професор П.Т. Тронько, під керівництвом якого з 1992 року здійснюється грандіозний науковий проєкт під назвою «Реабілітовані істрією». Не випадково автор монографії, визнаючи актуальність теми дослідження, посилається саме на положення Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991 р., Постанови Верховної Ради України від 24 грудня 1993 р. «Про тлумачення закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні». Йдеться не тільки про необхідність осмислення негативних явищ в історії України, а і про моральний обов'язок історика донести правдиву інформацію, докласти зусиль до увічнення пам'яті репресованих.

До речі В.В. Ченцов займається даною науковою проблемою з 1992 р., з моменту прийняття згаданої державної програми. Захистивши кандидатську дисертацію за тематикою джерелознавчого аналізу документів радянських органів держбезпеки, учений цілеспрямовано досліджував деякі аспекти проблеми політичних репресій в Україні. Об'єктом вивчення були події хлібозаготівель і колективізації, форми опору селянства впровадження влади в українському селі в 20-30-ті роки, суперечливі взаємовідносини інтелігенції і можновладців; переслідування представників різних релігійних конфесій; методи розправи комуністичного керівництва з соціалістами і комуністами небільшовицької орієнтації, членами внутрішньопартійної опозиції.

В.В. Ченцов – автор понад 50 наукових розробок, в т.ч. в фахових виданнях, а також документальних збірниках. Він неодноразово виступав з доповідями на міжнародних конференціях в Україні, Росії, Німеччині, у деяких з них мені доводилось керувати секціями.

Перше монографічне дослідження «Трагические судьбы. Политические репрессии против немецкого населения Украины в 1920-е-1930-е годы» вийшло двома виданнями в Москві (М.: Готика, 1998 - 208 с.; 2000 - 208 с.).

Нова монографія «Політичні репресії в Радянській Україні в 20-ті роки» значною мірою узагальнює попередні наукові розробки автора. Вона по-серйозному актуальна: політично, духовно, морально, тому що виходить на ключову парадигму сучасного життя України – національну самоідентифікацію.

А для вирішення цього завдання необхідно, напевне, пізнати своє минуле, і Віктор Васильович, як син ХХ століття, присвятив свою монографію одному з найдраматичніших періодів історичного розвитку. Причому, базується вона на багатій документальній основі (понад 2 тисячі посилань).

В науковий обіг вперше введені документи радянських спецслужб. Причому, йдеться не просто про використання джерел. Розкриваються інформаційні можливості зазначеного корпусу для дослідження теми політичних репресій. В поданні фактичного матеріалу, в його систематизації, археографічній проробці автор продемонстрував бездоганний професіоналізм і вибагливість.

Можна погодитись з думкою В.В. Ченцова, що наукова новизна дослідження визначається постановкою проблеми, комплексним розкриттям механізму формування і здійснення репресивної політики в Радянській Україні в 20-ті роки. Дійсно, більшість праць, присвячених цій проблематиці, висвітлює репресивну діяльність держави наприкінці 20-30-х років. Узагальнюючої праці про політичні репресії в 20-ті роки не було написано.

У вступі автор зробив серйозний історичний огляд літератури досліджуваної проблеми.

Грунтовно висвітливши здобутки своїх попередників та зробивши кваліфікований аналіз джерельної бази дослідження, автор монографії у п'яти її розділах розглянув питання формування механізму політичних репресій в радянській державній системі, ролі репресивних закладів в утвердженні в Україні більшовицького режиму, здійснення репресій проти селянства і духовенства, розправи більшовиків зі своїми політичними противниками - українськими національними партіями.

Головним у першому розділі монографії «Формування механізму політичних репресій» став аналіз внутрішньої організації органів безпеки та їх діяльності, обумовленої курсом політичного керівництва радянської держави. Автор, визначивши засади і принципи, на яких базувалася робота надзвичайних комісій і Держполітуправління, переконливо довів, що їх основним призначенням було виявлення і розправа над громадянами («контрреволюціонерами»), які не лише протидіяли режиму, а й висловлювали антирадянські і антикомуністичні погляди.

В другому розділі книги досить вдало досліджено застосування каральних методів управління в Радянській Україні напередодні і в роки нової економічної політики, боротьбу з міфічним українським націоналізмом та «опозиційним» рухом у молодіжному середовищі, використання органів ДПУ у розв'язанні господарських проблем.

Третій і четвертий розділи дослідження В.В. Ченцова присвячені кваліфікованому аналізу практики силового тиску каральних органів держави на українське селянство і «реакційне духовенство». Автор наголошує, зокрема, що приводом до політичних репресій щодо останнього «ставали будь-які протести», а оскільки «політика радянської влади багато в чому розходилася з нормами релігійної моралі, служителі культу розглядалися як потенційні противники режиму, спроможні «збудити» населення самим своїм життям і релігійною діяльністю».

Найцікавішим, на наш погляд, є останній розділ монографії «До єдиновладдя в країні». Репресивні методи становлення монополії більшовизму», в якому розкрито сутність і механізм розправи правлячої більшовицької партії з членами опозиційних партій соціалістичної комуністичної орієнтації та опозиційно налаштованими комуністами. При цьому автор аргументовано спростовує традиційну тезу радянської історіографії стосовно того, що крах опозиційних партій в Україні зумовлювався нібито не систематичними переслідуваннями з боку більшовиків за допомогою каральних органів, а втратою довіри до цих партій з боку трудящих. Внаслідок цього, наголошується в монографії, до кінця 20-х років в Україні були знищені опозиційні сили, запанував тоталітарний режим сталінського типу з усіма притаманними йому атрибутами, а терор став універсальним засобом утримання при владі нових політичних сил на забезпечення функціонування державної системи. Думається, в цілому автору дослідження вдалося досягти мети роботи та виконати поставлені ним перед собою дослідницькі завдання. Всебічно проаналізовані політичні репресії як явище, визначені особливості репресивної політики в радянському суспільстві в 20-ті роки, специфіка політичних переслідувань в Україні. В монографії показано, яким чином здійснювався механізм формування політичних репресій, розк-

рито форми та методи, простежені етапи та особливості репресивної політики в Україні проти сільського населення, інтелігенції, представників робітничого класу, молоді, віруючих і духовенства, членів політичних партій соціалістичної та комуністичної орієнтації, внутрішньопартійної опозиції. Висвітлені роль і місце органів НК-ДПУ в здійсненні політичного терору. Науково узагальнені факти існування реального опору режимові серед різноманітних груп населення. Виділена проблема боротьби української національної опозиції з комуністичним пануванням за створення незалежної України.

Можна погодитись з більшістю положень, викладених В.В. Ченцовим у висновках монографії. Детальне вивчення законодавчих та нормативних актів 20-х років дозволило автору довести, що радянське законотворення рухалося в напрямку розширення надзвичайних методів тиску на політичних опонентів. Особлива роль у здійсненні політичних репресій відводилась органами НК-ДПУ, що зосередили у своїх руках повноваження інформаційних, цензурних, фіскальних, слідчих, судових інстанцій. Розглядаючи трансформацію політичних переслідувань у 20-ті роки різних груп населення, автор справедливо виділяє три етапи боротьби влади проти селянства, логічно доводячи, що до кінця 20-х років в Україні були опозиційні сили і почав панувати тоталітарний режим сталінського типу.

Разом з тим, дослідження не позбавлене деяких недоліків.

На наш погляд, автор перебільшує значення документів спеціальних служб у дослідженні проблеми політичних репресій. Органи НК-ДПУ обов'язково доводили інформацію до партійних і радянських органів, але автор не довів, що більш узагальнені свідчення про політичні репресії зберігаються в матеріалах даних структур.

Хотілося б бачити детальніший аналіз в історіографічному огляді тих досліджень, які вийшли в рамках реалізації державної програми «Реабілітовані історією». Тільки науково-редакційна група при Донецькій облдержадміністрації підготувало 4 збірки статей, спогадів, документів.

В перших розділах необхідно було б скоротити загальносоюзний матеріал, оскільки він більш-менш відомий і виписаний. В другому розділі в основу аналізу треба було б покласти не простий хронологічний принцип, а зміст чекістських документів. Іноді стає політикою авторська оцінка того чи іншого фактологічного матеріалу.

Взагалі відчувається перевантаження роботи фактажем, захоплення автора джерелами, які йому довелося опрацьовувати.

Бажано було б бачити додатки до монографії у вигляді таблиць про кількість репресованих, кваліфікацію їх за національними, статевими, віковими та іншими ознаками, систематизацію кримінальних справ; пояснення до статей кримінального, кримінально-процесуального кодексів того періоду; схеми, які б давали уявлення про існування антирадянських організацій в різних регіонах України.

Висловлені зауваження більше носять характер побажань для подальшої роботи автора і не знижують загальної позитивної оцінки рецензованої монографії. Вона виконана на високому професійно-науковому рівні, становить собою цілком завершене, оригінальне дослідження, вносить вагомий внесок в історичну науку. Її з цікавістю прочитають політологи і історики, юристи і лідери різних політичних партій і угруповань, всі, хто цікавиться минулим свого народу.

1936-1938 ГОДЫ*

Насильственно-репрессивные методы, сопровождавшие весь процесс формирования тоталитарной государственной системы, достигли кульминации в конце 30-х годов, когда Сталин и его окружение стали на путь большого террора против советского народа. Если репрессии 20-х начала 30-х годов нацеливались против отдельных преимущественно «непролетарских элементов» (кулачества, нэпманов, старой интеллигенции), то во второй половине 30-х годов они в масштабах Союза обрушились на представителей всех социальных слоев (партийный и государственный аппарат, комсостав армии, работников народного хозяйства, науки, культуры, просвещения), приобрели особенно жестокие и циничные формы.

Сталин, опираясь на отобранное в ходе многолетней внутрипартийной борьбы послушное ему большинство политбюро ЦК ВКП(б), посредством всеохватывающего террора рассчитывал достичь вполне определенных целей: окончательно избавиться от своих соперников, бывших руководителей оппозиций и уклонов в партии (троцкистов, зиновьевцев, бухаринцев) провести кровавую чистку партийного и государственного аппарата, заменив старых большевиков, представителей ленинской гвардии, не пользовавшихся его доверием, более молодыми, для которых был бы непререкаемым авторитетом; подвергнуть тотальному уничтожению остатки бывших «эксплуататорских классов» (помещиков, буржуазии, белогвардейцев, кулаков); окончательно подавить малейшие проявления инакомыслия и вольнодумства во всех слоях общества, в первую очередь в среде интеллектуалов, создать в стране обстановку всеобщей покорности и послушания. Учитывалась также возможность переложить на репрессированных всю ответственность за провалы в экономике, социальное напряжение, материальные трудности, а заодно использовать их как бесплатную рабочую силу для решения хозяйственных задач.

Что касается Украины, то здесь массовые репрессии были связаны еще и с национальным вопросом и нацеливались на то, чтобы раз и навсегда покончить с «украинизацией», подавить какие бы то ни было проявления национального самосознания и достоинства, закрепить положение самой значительной из национальных республик как неотъемлемой части по сути унитарного государственного образования – СССР. В отчетном докладе ЦК XVII съезду ВКП(б) генеральный секретарь подчеркивал мысль об украинском национализме как главной опасности в национальном вопросе в Украине, ставил задачу усиления борьбы против этого классового врага¹.

Физическое уничтожение одних и устрашение всех остальных, в ком виделись потенциальные противники режима, призвано было закрепить тоталитаризм как систему государственного управления и положение вождя как всевластного диктатора.

*Правда через годы. Выпуск пятый. Донецк КП «Регион», – 2001. С. 42-61.

Идеологическому обоснованию курса на массовые репрессии должна служить выдвинутая Сталиным «теория» неизбежного обострения классовой борьбы в процессе продвижения общества к социализму и вытекавшее из нее требование укрепления органов диктатуры пролетариата. В их системе особая роль отводилась репрессивно-карательному аппарату, его количественному росту, материальному укреплению, расширению полномочий.

Сигналом для расширения политических репрессий послужил процесс против «объединенного троцкистско-зиновьевского террористического центра» (август 1936 г.). 16 подсудимых (Зиновьев, Каменев, Евдокимов, Трачковский, Смирнов и др.) за «проведение антисоветской, шпионской, вредительской и террористической деятельности, причастность к убийству Кирова, подготовку к ликвидации других руководителей партии и правительства» были осуждены и расстреляны.

В принятом 29 сентября 1936 г. постановлении ЦК ВКП(б) разъяснялась суть нового подхода к троцкистско-зиновьевским элементам. Если раньше они рассматривались как передовой политической и организационный отряд международной буржуазии, то теперь скатились к роли «разведчиков, шпионов, диверсантов и агентов фашистской буржуазии в Европе», с которыми необходимо вести «беспощадную борьбу до полного уничтожения». При этом выдвигалась задача расправы с «троцкистско-зиновьевскими мерзавцами», не только арестованными и пребывавшими под следствием на данном этапе, но и теми, кто ранее пребывал в ссылках».²

Руководство КП(б)У, прошедшее сталинскую школу воспитания кадров, немедленно отреагировало на указания свыше. В разгар процесса Каменева-Зиновьева в Украине развернулась «охота на ведьм». Первыми жертвами стали Ю.М. Коцюбинский (председатель Госплана УССР), другие видные партийные и государственные работники – Логинов, Голубенко, Мухин, Нырчук, обвиненные в сотрудничестве с троцкистско-зиновьевским центром, создании блока с украинскими националистами, агентами польских и немецких фашистов с целью убийства Сталина и его соратников в республике – С.В. Косиора и П.П. Постышева.³

Грозовые раскаты из столицы эхом отозвались в Донбассе. В обстановке инспирированного сверху и непрерывно нагнетаемого страха перед надвигающимся тотальным террором руководители Донецкой областной партийной организации развернули энергичную деятельность по развенчанию «врагов». Первый секретарь обкома С.О. Саркисов, который в 1927 году исключался из партии и отбывал наказание в ссылке за участие в троцкистско-зиновьевской оппозиции, отдавал себе отчет в том, что призыв ЦК расправляться с теми, кто ранее был причастен к оппозиции, к нему лично имеет непосредственное отношение, и чувствовал себя беспокойно, что в значительной мере стимулировало его настойчивую борьбу за проведение линии ЦК.

Это проявилось прежде всего в том, что в Донбассе применялись наиболее жесткие методы проводившейся тогда в общесоюзном масштабе чистки партии от классово-враждебных элементов. В Донецкой области (объединявшей тогда территории современных Донецкой и Луганской областей) в ходе проверки и обмена партдокументов к началу 1938 г. было исключено из партии свыше 7 тысяч бывших троцкистов, зиновьевцев,

белогвардейцев, кулаков и других «врагов».⁴ Выявленные в ходе партчистки «классово-чуждые элементы» впоследствии становились первыми жертвами массовых репрессий.

Подготовка к большому террору велась и по другой линии. Официально объявленное досрочное выполнение второй пятилетки за 4 года и 3 месяца не имело отношения к ведущей отрасли Донбасса – угольной, пребывавшей в состоянии упадка. Не оправдало надежд и возникшее в 1935 года на шахтах бассейна стахановское движение. Воплотившее искреннее стремление трудящихся к укреплению Родины, приближению светлого будущего, это движение обернулось и негативней стороной. В условиях директивно-командных методов управления хозяйством организация этого движения была крайне формализованной. Оценка Сталиным стахановского движения как глубоко революционного, открывающего неограниченные возможности для подъема производительности труда, возлагала огромную ответственность на партийные организации. Заботясь о своем престиже, партийные руководители требовали от хозяйственников распространения стахановских методов на все предприятия и участки производства для увеличения угледобычи в больших размерах. Но техническая база отрасли не позволяла создавать для всех коллективов такие же благоприятные условия, как для отдельных стахановцев-рекордсменов. Инженерно-технические работники, неспособные сделать всех шахтеров рекордсменами, в соответствии с прямой указкой мудрого вождя объявлялись «саботажниками», «консерваторами», нередко лишались своих постов и даже отдавались под суд.

В погоне за новыми и новыми рекордами забывали проводить плано-профилактические ремонты, забрасывали подготовительно-перспективные работы. Снашивалось оборудование, учащались аварии и простои. А расплачиваться приходилось тем же специалистам, поскольку ответственность за аварии возлагалась не только на непосредственного виновника, но и на тех, кто им руководил.

С введением в 1936 г. новых производственных норм (в угольной промышленности они на 1/3 превысили действовавшие нормы) положение усугубилось. Для освоения повышенных норм от хозяйственников требовали организации коллективных форм стахановского труда (стахановских декад, месячников и т.д.). Ухудшение технического состояния шахт все более осложняло их организацию, а «саботажников» – итээровцев становилось все больше и все чаще их привлекали к судебной ответственности. Появились целые шахты, которые называли «шахтами ИТР» (исправительно-трудовых работ). К судебной ответственности в 1936 г. было привлечено более тысячи инженерно-технических работников отрасли.⁵ Ужесточение административно-принудительных мер в отношении технической интеллигенции по сути явилось началом широких репрессий, которым вскоре придали политический характер.

Карт-бланш местным партийным и силовым органам в развертывании карательной деятельности был дан в закрытом письме ЦК ВКП(б) от 15 июля 1936 г. «О террористической деятельности контрреволюционного троцкистско-зиновьевского блока» и опубликованном в решении политбюро ЦК КП(б)У от 15 августа 1936 г., в котором говорилось: «Особые условия Украины требуют еще более повысить требования к КП(б) в

деле усиления революционной бдительности. ЦК еще раз напоминает всем парторганизациям, что не может быть места в рядах нашей партии гнилому либерализму к врагам революции, подлым троцкистско-зиновьевским, националистическим белобандитам».⁶

Отделения НКВД в Донецкой области приступили к разгрому «троцкистских гнезд». В августе-сентябре было арестовано около 600 человек, обвиненных в помощи троцкистам. Из них 146 работали в угольной промышленности, 34 на железнодорожном транспорте, 115 – на металлургических и машиностроительных заводах, 54 – в энергетике, 79 – в сельском хозяйстве, 27 – в советском аппарате, 64 – в учреждениях просвещения и культуры. В числе арестованных оказались ответственные работники обкома партии: заведующий угольным отделом С.Я. Шаев (в 1923 г. голосовал за троцкистскую резолюцию, а потом на протяжении двух недель проявлял «троцкистские колебания»), заведующий отделом пропаганды и агитации Сергеев (1916 г был меньшевиком), инструктор культпросветотдела Алексеев. В аппарате облисполкома арестовали Вайсберга, сняли с поста, а затем репрессировали председателя облоно Новаша, обвиненных в троцкизме и национализме. Вслед за арестом Шаева потянулась длинная цепь арестов руководящих работников угольной отрасли, также обвинявшихся в троцкизме. Репрессировали руководителей трестов «Чистяковантрацит» И.Я. Антонцева и «Донбассантрацит» Зубкова. В тресте «Чистяковантрацит» арестовали главного инженера П.И. Липова и его помощника К.С. Таманова и др. Все они были обвинены в причастности к антисоветскому троцкистскому центру, якобы действовавшему в Донбассе под руководством Шаева и проводившему разрушительную работу на шахтах (срыв подготовительных работ, организация аварий, саботаж стахановского движения) и приговорены к высшей мере наказания – расстрелу.⁷ И обвинения, и наказания в полной мере соответствовали духу московских процессов. Безосновательно жестоких приговоров впоследствии была доказана, а жертвы репрессий реабилитированы в 1957-1989 гг.⁸

Роковой 1937 год начинался в Украине с разгрома «вражеских гнезд» в самой столице – Киеве. Большая группа «предателей» и «вредителей» была разоблачена и ликвидирована в Киевском обкоме партии, облисполкоме, облпрокуратуре. В постановлении ЦК ВКП(б) от 13 января 1937 г. «О неудовлетворительном партийном руководстве Киевского обкома КП(б) и недостатках в работе ЦК КП(б)У» было подвергнуто резкой критике руководство Киевского обкома и ЦК КП(б) за притупление бдительности. Одновременно отмечалось, что засоренность имеет место и в других обкомах КП(б)У, в том числе в Донецком. Руководители Донецкого обкома партии, стараясь избежать участи своих коллег из столицы, спешили принять профилактические меры. Уже 21 января было созвано собрание облпартактива по обсуждению январского постановления ЦК ВКП(б). В начале февраля по этому вопросу проводится еще одно собрание облпартактива, на котором докладчиком выступил председатель СНК Украины П.П. Любченко. Наряду с ним в роли критика выступил начальник облправления НКВД В.Т. Иванов (вскоре назначенный заместителем наркома внутренних дел УССР, а впоследствии расстрелянный), обвинивший парторганы и лично первого секретаря обкома в опоздании с разоблачением вредителей и шпионов.⁹ Саркисов, загнанный в угол и осознавший безысходность своего положения как бывшего троцкиста, лихора-

дочными действиями пытался доказать свою преданность линии сталинского ЦК.

На состоявшемся 13-14 марта собрании облпартактива, посвященном итогам февральско-мартовского пленума ЦК ВКП(б), он выступил с докладом, в котором акцентировал внимание на призывах ЦК беспощадно разоблачать как правых, так и троцкистско-зиновьевских фашистов с тем, чтобы окончательно ликвидировать и разоблачить этих «заклятых врагов партии», а также на критике, которая прозвучала на пленуме в адрес Донецкого обкома за насыщенность партийного аппарата врагами-троцкистами. По его докладу актив одобрил и принял к руководству все установки Пленума ЦК.¹⁰

В течение трех месяцев, предшествовавших своему аресту, Саркисов более десятка раз выступал перед партийным, советским активом, хозяйственниками области с призывами к бдительности и ликвидации вредителей, организовал кампанию по исключению из партии, отстранению от занимаемых постов и арестам руководящих работников по представлению органов НКВД и проявил личную инициативу в репрессировании своих ближайших соратников Н.Г. Иванова (председателя облисполкома), Вайнова (секретаря обкома партии), Г.В. Гвахария (члена обкома, директора Макеевского металлургического завода) и других.¹¹

В полной мере использовались возможности перекладывания на врагов ответственности за все провалы в промышленности. В связи с постановлением СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 28 апреля 1937 г., признавшим работу угольной промышленности бассейна неудовлетворительной, обком партии созвал совещание угольщиков. Докладчик Саркисов не затруднился анализом действительных причин падения угледобычи. Вместо этого он сослался на постановление февральско-мартовского пленума ЦК, в котором констатировалось, что вредительством, диверсией, шпионажем затронуты химическая, угольная промышленность, паровозное и путевое хозяйство железных дорог, т.е. отраслей, пребывавших в наибольшем упадке. Докладчик позаботился лишь о том, чтобы конкретизировать подрывную работу «японо-немецких троцкистских агентов» на угольных шахтах: организация взрывов, пожаров, аварий, затягивание сроков строительства новых объектов, сопротивление внедрению новой техники и технологии, срыв мер по технике безопасности, саботаж стахановского движения и т.д. В общем, все хронические болезни отрасли списывались на счет новоявленных вредителей и скрывались истинные пороки управляемого планово-командными методами угольного хозяйства с его отставшей от требований времени технической базой и ослабленными постоянными гонениями инженерно-техническими кадрами.¹² Террор набирал силу. Взятый февральско-мартовским пленумом ЦК курс на массовые репрессии получил закрепление в организационных мерах, 2 июля 1937 г. принимается постановление ЦК ВКП(б) «Об антисоветских элементах», в котором парторганизациям предлагалось «взять на учет всех возвратившихся на родину кулаков и уголовников с тем, чтобы наиболее враждебные из них были немедленно арестованы и расстреляны в порядке административного проведения их дел через «тройки», а остальные, менее активные, но все же враждебные элементы были бы переписаны и высланы в районы по указанию НКВД».¹³

3 июля 1937 г. ЦК ВКП(б) потребовал от ЦК компартии союзных республик, обкомов и райкомов партии наметить «тройки» в составе первого секретаря обкома, начальника

управления НКВД и областного прокурора для рассмотрения дел репрессированных во внесудебном порядке.¹⁴

Органам НКВД предоставлялись чрезвычайные полномочия, т.е. свобода действий в проведении массовых репрессий. 31 июля ЦК ВКП(б) утвердил приказ Н. Ежова местным органам НКВД, назначавший каждой республике и области для арестов нормы (34% ко всему населению).

К этому времени Сталин, в полной мере воспользовавшись слепой преданностью местных руководителей, проведя их руками многочисленные кровавые операции по устранению «врагов», усмотрел в укреплении их позиций на местах угрозу своему всевластию в центре. Осторожность и подозрительность побудили заменить старшее поколение функционеров более молодыми и энергичными. Учитывалась также возможность переложить на устраняемых работников ответственность за допущенные беззакония и дезорганизацию хозяйства. Следовательно, карающий меч навис над вчерашними палачами. Он был беспощадным, не принимались во внимание никакие прежние заслуги перед режимом, в том числе в проведении репрессий. Жертвами его стал весь руководящий состав Донецкой области.

7 июля 1937 года был арестован, а через 2 месяца расстрелян С.О. Саркисов. Такая же участь постигла председателя облисполкома Н.Г. Иванова, арестованного 9 июня и расстрелянного 21 сентября, его заместителя Конотопа и др. Подчиняясь партийной дисциплине и надеясь облегчить свою участь, они в ходе следствия покорно приняли обвинение в руководстве якобы существовавшей в Донбассе «вредительской диверсионной организацией троцкистов, правых и националистов».¹⁵

Идея существования такой организации в Донбассе логически вытекала из материалов московских процессов. А признания подсудимыми участия и руководства правотроцкистской националистической террористической организацией было достаточно для подтверждения этого факта, ибо Генеральный прокурор СССР А.Я. Вышинский объявил самопризнание в совершенном преступлении «царицей доказательств».

Причастность к никогда не существовавшей в Донецкой области террористической организации троцкистов, бухаринцев, националистов стала юридической основой для репрессирования в конце 30-х годов тысяч ни в чем не повинных людей. В ходе следствия по делу Саркисова называлось множество имен лиц, с которыми контактировал первый секретарь обкома в повседневной работе. Все они были подвергнуты арестам. В числе арестованных был известный всей стране талантливый хозяйственник Г.В. Гвахария – директор Макеевского металлургического завода. Коллектив этого предприятия выступил в 1935 г. инициатором внедрения внутризаводского хозрасчета, был найден способ материального стимулирования наиболее рационального использования технического оборудования. Распространение опыта макеевцев на предприятия всего Союза позволило в 1936 году отменить государственную дотацию для тяжелой промышленности. Как участник мифической троцкистской вредительской террористической организации, Г.В. Гвахария был расстрелян 1 сентября 1937 г. и реабилитирован в марте 1956 г. на основании, «отсутствия в его деле состава преступления».¹⁶

Судьбу Г.В. Гвахарии разделил другой видный хозяйственник Я.С. Гугель, организа-

тор строительства двух заводов – Магнитогорского металлургического комбината и Мариупольского завода «Азовсталь», затем первый директор «Азовстали».

В середине 1937 г. к руководству Донецкой областью пришли новые лица. Первым секретарем обкома партии стал Э.К. Прамнэк. На пост второго секретаря он рекомендовал своего соратника по партийной работе в Горьком У.Н. Пиндюра. Эти люди никогда не работали в Украине, не имели корней и связей в Донбассе и, видимо, поэтому считались наиболее удобными для реализации замыслов вождя. Тем более, что над Прамнэком уже нависла тень обвинения в причастности к делу латышской контрреволюционной националистической организации, сфабрикованному в Горьком. Облуправление НКВД с апреля 1937 г. возглавил Д.М. Соколинский. Областным прокурором оставался Р.А. Руденко. В составе областной «тройки» Прамнэк, Соколинский и Руденко вершили судьбы людей.

На пленуме обкома КП(б)У новый партийный лидер области так определил главные задачи: «добивать врагов... шире очищать Донбасс от кулаков, националистов и прочей сволочи...». «Началась серьезная и основательная чистка Донбасса, – говорил он, – никогда в истории края такой глубокой работы по очистке еще не проводилось».

Изучение 10 тыс. дел (хранящихся в Госархиве СБУ), г. Донецка, на лиц, арестованных в 1936-38 годах по 54 статье Уголовного Кодекса УССР показало, что 94,6% арестов приходится на 1937-1938 годы, а половина арестов – на время с ноября 1937 г. до февраля 1938 г.

Террор становился всеобъемлющим. Одним из главных объектов внимания бдительных чекистов оставалась угольная промышленность. После принятия постановления СНК и ЦК ВКП(б) от 28 апреля 1937 г. положительных сдвигов в отрасли не наблюдалось. Непрерывная сменяемость кадров приводила шахты в хаотическое состояние, падала дисциплина, учащались аварии и простои.

Для оправданий пользовались испытанным, освященным свыше способом - искали новых вредителей и диверсантов. Показательным в этом отношении является «Буденновское дело», по которому проходила группа руководящих работников угольной промышленности Буденновского района, арестованных в октябре 1937 г.: С.П. Володарский – управляющий трестом «Буденновуголь», И.Л. Штеренсон – главный инженер треста, Д.И. Ярославцев – и.о. главного инженера и Н.А. Процяков – главный инженер, С.П. Толстикова – главный механик и И.М. Шишкин – начальник участка на шате № 9 «Капитальная». Это были молодые инженеры, получившие образование в советских вузах. Володарский известен как инициатор введения диспетчеризации шахт. Всех их обвинили в принадлежности к троцкистско-бухаринской организации и вредительстве в угольной промышленности, выразившейся в срыве подготовительных работ, антимеханизаторской практике, саботаже стахановских методов труда. К Буденновскому делу профессионалы НКВД приступили во всеоружии опыта фальсификации подобных дел и обретенных неограниченных полномочий, некоторые допросы вели лично областной прокурор Р.Руденко и начальник облуправления НКВД Д. Соколинский. Для получения желанных самопризнаний применялись методы физических истязаний, психологического давления, искажения протоколов (все это выявилось в результате пере-

смотра дела в 1957 году). После того, как признания были вырваны, назначили экспертизу. При этом члены экспертной комиссии, лишённые возможности личного общения с арестованными, могли довольствоваться лишь переписыванием следственного заключения.

И, наконец, с целью общественного развенчания «вредителей» организовали лицемерный открытый судебный процесс, которому предшествовала широкая пропагандистская кампания. Областные, районные газеты, многотиражки неустанно трубили о том, что «подсудимые являются участниками антисоветской террористической и вредительской организации. По указке разоблаченного врага народа Саркисова они привели трест к глубокому прорыву: обвиняемые в совершенных преступлениях сознались. Пресса заранее, до вынесения приговора, заклемила подсудимых как «врагов народа». Все это накаляло обстановку. Сбитые с толку, запуганные шахтеры требовали беспощадной расправы с вредителями. Суд приговорил С.П. Володарского, И.Л. Штеренсона, Д.И. Ярославцева, Н.А. Процякова, С.П. Толстикова к высшей мере наказания – расстрелу; И.М. Шишкова – 25 годам лишения свободы. 20 лет спустя все они были реабилитированы.¹⁷

Жертвами кровавого террора стали и рядовые рабочие – шахтеры. Каратели были особенно беспощадны к бывшим помещикам, кулакам, оппозиционерам. Многие из этих людей устраивались на самые тяжелые подземные работы в шахтах, надеясь таким образом спастись. Но очень часто эти надежды не оправдывались.

70-летний моторист вентилятора шахты № 9 треста «Снежнянантрацит» Ф.Ф. Данилин, в молодости служивший в жандармерии, 27 декабря 1937 г. был арестован «за проведение среди рабочих контрреволюционной повстанческой пропаганды», и уже через 9 дней по решению тройки расстрелян без предъявления обвинения.

28 августа 1938 г. тройка НКВД постановила расстрелять П.Ф. Друшенко – бурильщика шахты 12/13 «Макееуголь», раскулаченного в 1930 г. Ему была приписана 54 статья на том основании, что он «задерживал подготовительные работы на шахте, в частных беседах высказывал недовольство колхозным строем».¹⁸

Опустошительных карательных операций не избежали ни одна отрасль промышленности, ни одно значительное предприятие. На старейшем металлургическом заводе в Сталино, известном своими стабильными, преданными делу кадрами, их жертвами стали квалифицированные специалисты и рабочие, технический директор Г.Б. Костин, мастер паросилового цеха Д.Д. Шевченко, обер-мастер цеха П.Ф. Сафонов, пом. начальника матерновского цеха Г.В. Жирнев, гл. энергетик завода З.В. Понякин, зам. главного механика С.Л. Хаскель, главный механик завода А.Е. Острин¹⁹ другие.

Продолжалась фабрикация громких дел «националистических организаций» – украинских, греческих, немецких, которые по мнению работников НКВД ставили своей целью отделения Украины от Союза, Приазовья от Украины и Союза и т.д. Достаточно было принадлежности к украинской национальности для того, чтобы в деле арестованного к трафаретному обвинению «участник троцкистской контрреволюционной террористической организации» было приписано «украинской националистической».

В числе поплатившихся жизнью за участие в мифической «украинской националистической организации» был уроженец Галиции А.И. Гутникевич – учитель украинского языка и биологии в средней школе Мариуполя. В начале следственного процесса он

категорически отказывался от предъявленных обвинений. Но уже через неделю (можно догадываться, в результате каких примененных средств воздействия) он явно под диктовку следователя сам написал себе смертный приговор: на уроках в школе излагал вредительское содержание темы по старым программам: разжигал националистические чувства у окружающих высказываниями о том, что развитие украинской культуры станет возможным только после отделения Украины от Союза, а также «выражал недовольство своей материальной нуждой». Вина Гутникевича перед Советской властью состояла в том, что волею судьбы он имел родственников, проживающих за границей.²⁰

Участь А.И. Гутникевича разделил педагог-математик, завуч технической школы в Артемовске А.С. Жулка. Согласно показаниям свидетелей он «высказывал оскорбления» в адрес Сталина и заявлял: «Украина обязана обязательно отделиться от Союза... Осудили Скрипника и других, а Украина отделиться без боя». Обвинение подкреплялось фактом из биографии подследственного - служба в армии Деникина.²¹

В соответствии с директивными указаниями НКВД СССР № 5021 от 11 декабря 1937 г. на территории области была проведена «греческая операция». Немало потрудились работники органов безопасности, фабрикуя многочисленные дела о якобы существующей организации, ставившей своей целью создание греческого фашистского государства путем вооруженного восстания. В принадлежности к организации обвинялся, например, В.Н. Данилов – инспектор железных дорог из Мариуполя. Главными мотивами для обвинения послужил факт раскулачивания его родителей и показания свидетелей о его якобы «антиколхозных настроениях». Данилов стойко, от начала до конца отрицал причастность к организации. В его деле нет оговоров ни себя, ни других. На таких, как Данилов, инквизиторская машина давала сбои. Но финал был предопределен, ОСО НКВД и Прокуратура СССР 10 января 1938 г. осудили В.Н. Данилова на смертную казнь.²²

А.И. Иванов, вернувшись со службы в Красной армии, не был принят в колхоз и не получил паспорт как сын кулака. По этой же причине не был принят на работу на Макевском металлургическом заводе. С большим трудом устроился учителем школы ликбеза. В частных беседах осуждал коллективизацию, говорил о неравноправии греков, выступал в защиту коллег-учителей, подвергнутых бесновательным арестам. По решению ОСО НКВД и Прокуратуры СССР за участие в фантастической повстанческой греческой националистической организации и контрреволюционную националистическую пропаганду 11 марта 1938 г. приговорен к расстрелу.²³

Итогом «греческой операции» в Донбассе явился арест 3658 человек, из которых 3470 были расстреляны и 158 отправлены в ИТЛ.²⁴

Приказ НКВД СССР № 00439 от 25 июля 1937 г. потребовал немедленного учета и ареста всех немцев, не являющихся гражданами СССР. На деле жертвами стали лица немецкой национальности, являвшиеся гражданами СССР. Всего в Донецкой области арестовали 4265 немцев, из которых 3608 человек были расстреляны.²⁵

Характерным является дело Ф.Ф. Ецлава – жителя села Принцфельд Тельмановского района, колхозника, происходившего из семьи крестьян-бедняков, обвиненного в причастности к контрреволюционной фашистской организации. Главный криминал сводился к тому, что через односельчанина Кригера из немецкого консульства получил 8

марок. Скорее всего это была помощь нуждавшемуся крестьянину, отцу троих детей (дело происходило в голодном 1933 году). Отсюда делался вывод: «С 1933 года является активным участником вредительской повстанческой организации, в которую завербован руководителем фашистского подполья Кригером», за что по решению ОСО НКВД и Прокуратуры СССР приговорен к расстрелу.²⁶

С 19 сентября 1937 г. по 19 июля 1938 г. в области проводилась «польская операция», в ходе которой было осуждено 3777 человек, из которых 3029 расстреляно, 723 отправлено в ИТЛ сроком от 5 до 10 лет.²⁷

Татар обвиняли в принадлежности к панисламизму, что работниками НКВД приравнивалось к роли «немецких разведчиков».

Каждодневные аресты, жестокие приговоры, бесследное исчезновение людей создавали напряженную обстановку страха, отчаяния, тревожного ожидания, которые давили и угнетали как рядовых трудящихся, так и руководителей, выступавших в бесславной роли исполнителей воли главного инквизитора. Как долгожданный луч света, суливший перемены к лучшему, было воспринято в Донбассе постановление январского пленума ЦК ВКП(б) (1938 г.). «Об ошибках партийных организаций при исключении коммунистов из партии, о формально-бюрократическом отношении к апелляциям исключенных из ВКП(б) и о мерах устранения этих недостатков». По сути это было проявление уже испытанного Сталиным в период массовой коллективизации метода перекладывания ответственности за совершенные преступления на местные организации. В постановлении лицемерно осуждались случаи, когда без всяких оснований человека превращали во врага народа, снимали с работы, подвергали всяческим гонениям и произволу. Виновниками необоснованных репрессий объявлялись «отдельные карьеристы», а также «враги партии и народа», пока еще не разоблаченные, замаскированные, двурушники внутри партийных организаций. Вместе с этим замалчивались непрерывно шедшие сверху призывы к повышению бдительности, принципиальности, беспощадности в борьбе с «опасными и коварными врагами, шпионами, диверсантами, фашистами и пр.» И все же постановление было воспринято в Донбассе со вздохом облегчения. Это сказалось на настроениях участников собрания областного партийного актива, созванного 25 января 1938 г. Докладчик Э.К. Прамнэк отметил, что постановление пленума ЦК относится к Донбассу в первую очередь, так как здесь было немало врагов, которые «сидели во главе Донецкой парторганизации и сознательно с определенной целью и последовательностью выгоняли коммунистов из парторганизации целыми пачками». Гневно оратор обрушился на доносителей и осведомителей, которые писали очернительные заявления на честных людей для того, чтобы выгородить и сделать из себя героев, как будто совсем недавно с э той же трибуны не звучали призывы к бдительности, разоблачению и выкорчевыванию.

Докладчик даже позволил себе покритиковать карательные органы за произвол, допущенный в отношении учителей. Во многих случаях учителя подвергались арестам, их снимали с работы только на том основании, что их родственники оказались врагами. В области было репрессировано 400 учителей. Всего же с работы снято 4 тыс. учителей. Такой массивный удар по учительским кадрам создал критическую обстановку в

школах, что не могло не встревожить областное начальство. Серьезный упрек адресуется органам прокуратуры: «Если можно в отношении учителей допустить такой произвол, и органы, которые призваны соблюдать революционную законность, никакого протеста не подавали – это значит ...уши у органов прокуратуры были ватой закрыты».²⁸

Начальник облуправления НКВД Д.М. Соколинский вместе со своими коллегами по областной тройке Прамнэком и Руденко без зазрения совести подписавший смертные приговоры тысячам невинных людей, с трибуны собрания беспощадно бичевал «карьеристов и перестраховщиков» и угрожал: «Кто попытается и дальше таким образом работать, тот должен будет распоститься с постом руководителя организации».

Однако сигнал к некоторому послаблению натиска на «врагов партии и народа», данный руководителями области, оказался преждевременным. И очень скоро их самым бесцеремонным образом одернули главные режиссеры разыгрываемой исторической трагедии.

8 апреля 1936 г. состоялся пленум Донецкого обкома партии, в работе которого принял участие Н.С. Хрущев, присланный ЦК ВКП(б) на место репрессированного С.В. Косиора. До избрания он был исполняющим обязанности первого секретаря ЦК КП(б)У, оставаясь членом политбюро ЦК ВКП(б). Пленум одобрил решение ЦК ВКП(б) об освобождении Прамнэка от обязанностей первого секретаря обкома партии (по приговору ВК ВС СССР от 29 июля 1938 г. за руководство антисоветской шпионской латышской организацией в Горьком расстрелян, в 1950 г. реабилитирован) и подверг уничтожающей критике руководство Донецкого обкома КП(б)У за притупление большевистской бдительности. В выступлениях Н.С. Хрущева и ответственного работника ЦК КП(б)У Наумова бичевались руководители Донецкого обкома за самоуспокоенность, беспринципность, недостаточно энергичную деятельность по очищению руководящих кадров от врагов. Поводом послужило промедление с арестом группы руководящих работников, на которых в ЦК КП(б)У поступили компрометирующие материалы. Э.К. Прамнэк считал, что факты нужно проверять. Речь шла о лицах, назначенных им на руководящие посты, частично приглашенных из Горького. Поскольку Прамнэка уже не было, весь огонь критики был направлен против второго секретаря обкома И.Н. Пиндюры, Н.С. Хрущев гневно обрушился на него: «Говорите, надо еще расследовать, а враги ведь действовали». И.М. Пиндюре выразили политическое недоверие и здесь же, на пленуме, арестовали.

Н.С. Хрущев – инициатор разоблачения культа личности Сталина и осуждения политики массовых репрессий, к сожалению, в данном случае проявил себя как один из активных и настойчивых проводников этой политики. Время «оттепели» наступит еще нескоро. Приведенные факты вызывают интерес и в том отношении, что показывают механизм репрессий в действии. Указания ЦК ВКП(б) были законом для республиканских и областных руководителей. Их нужно было выполнять немедленно, без размышлений и обсуждений. Кто же пытался задержать прохождение того или иного дела, проверить обоснованность предлагаемых решений, сам немедленно попадал под колеса машины смерти.

Лицемерно осуждая бесосновательные массовые репрессии в постановлении ян-

варского (1938 г.) пленума ЦК, Сталинское руководство продолжало их на деле.

В 1938 г. список жертв сталинизма пополнился именами ряда крупных хозяйственных руководителей, известных своими заслугами в деле индустриализации страны. В их числе И.Т. Кирилкин – начальник строительства, затем первый директор Новокраматорского завода тяжелого машиностроения, руководитель строительства Архангельского судостроительного завода, Б.С. Трахтер – начальник строительства «Запорожстали», директор Макеевского металлургического завода, Н.С. Радин – директор Мариупольского завода им. Ильича.

И.А. Фесенко (31-летний инженер), в октябре 1937 г. получивший пост руководителя крупнейшего в стране комбината «Донбассуголь», спустя неполных 8 месяцев был арестован по обвинению в принадлежности к контрреволюционной право-троцкистской организации и подрывной работе на шахтах бассейна и расстрелян 28 августа 1938 года. Молодой, подававший надежды специалист и организатор стал еще одной жертвой искупления застарелых грехов командного управления отраслью, принятия научно необоснованных решений, ослабления инженерно-технического корпуса в результате кровавых чисток.

Не прекращались гонения на педагогические кадры. Весной 1938 г. была репрессирована группа руководящих работников народного просвещения, обвиненных в принадлежности к украинской националистической повстанческой организации: заведующий облоно И.П. Василенко, первый директор Сталинского пединститута А.В. Евдокименко, начальник сектора облоно И.Г. Кураков, преподаватель индустриального института В.Р. Могила. По этому же делу проходили секретарь обкома ЛКСМУ Г.И. Богиня и учитель В.И. Семенов. Отчаянное сопротивление арестованных, отказ от самооговоров в условиях постепенного отступления террора приносили свои результаты. Смертных приговоров удалось избежать. В середине 1939 г. областной суд приговорил просвещенцев к различным срокам заключений в ИТЛ.

В целом за 1937-38 гг. в Донецкой области по приблизительным подсчетам было репрессировано свыше 39 тысяч человек.²⁹

Статистический анализ архивно-следственных дел репрессированных позволяет судить о характере и масштабах «большого террора». Изучение дел, заведенных в Донецком областном управлении НКВД на лиц, арестованных в 1936-38 годах по 54-й, политической статье уголовного Кодекса УССР, дает материал для обобщающего портрета наших сограждан, представлявших столь опасным для сталинского режима. Самую значительную группу в общем числе арестованных составили лица в возрасте до 45 лет. При этом 60% всей группы имело возраст от 31 до 40 лет. То есть, террор вырывал из способности и творческой активности. В целом же возрастной диапазон потерпевших от репрессий достаточно широкий от – 17 до 70 лет.

По национальному составу свыше 30% арестованных были украинцами, остальные – это греки, немцы, русские, поляки, евреи, белоруссы, болгары, литовцы, молдованы, татары и др.

Группы репрессированных греков, немцев и поляков значительно превышали соответствующие национальные прослойки в общей численности населения края. 76,3 проц.

проанализированных дел заведены на беспартийных граждан, 22 – на членов и кандидатов КП(б)У и 07 проц. – на комсомольцев.

Образовательный уровень репрессированных значительно выше, чем у всего населения. По данным переписи 1939 г. на тысячу населения приходилось лиц с высшим образованием в Сталинской области - 6,6, со средним – 106. А среди арестованных на тысячу человек высшее образование имели 93 и среднее – 118 человек. Неграмотных среди жителей области старше 9 лет было 12 проц., а среди репрессированных – 2,6 проц. Вырывалась из общественной жизни преимущественно наиболее образованная, интеллектуально развитая часть населения. Половина арестованных имела только низшее образование, что отражало общее культурное состояние общества.

Вызывает интерес характеристика арестованных по социальному положению и роду занятий. Наиболее значительную группу 40,5 проц. составляли рабочие, 14,9 проц. - инженерно-технические работники, третья группа – служащие (14,5 проц), крестьяне составляли около 8 проц., учителя и медики – 5,5 проц., руководителя предприятий и учреждений – около 4 проц., приблизительно столько же было партийных, советских, комсомольских работников, журналистов - 0,7 проц., столько же – студентов и учащихся. Учитывая состав взрослого населения по роду занятий, необходимо отметить высокий удельный вес репрессированных инженерно-технических работников, учителей, врачей, т.е. тех, кто имел наиболее серьезное для того времени образование. В этом проявился страх режима перед интеллектуалами. Репрессии объективно подрывали интеллектуальный потенциал страны.

Высокий удельный вес среди арестованных рабочих обусловлен, с одной стороны, спецификой Донбасса, а с другой – страхом режима перед рабочими и их сплоченностью, организованностью. Репрессии преследовали цель профилактики, запугивания рабочих.

Кто же распоряжался судьбами людей, столь ненавистных режиму? Третья часть дел была рассмотрена особой тройкой при облуправлении НКВД. Немногим более – Особым совещанием при НКВД СССР и Прокуратурой СССР. То есть, судьбы большинства арестованных решали органы, поставленные тоталитарным режимом вне закона и над законом.

И, наконец, обратимся к вопросу о мерах наказания, определенных фемидой для «преступников», которые в большинстве раскаялись в совершенных проступках и выразили полную лояльность к существующему строю. Из числа арестованных 63% были расстреляны, 17,8% – осуждены на сроки от 10 до 25 лет отбывания в исправительно-трудовых лагерях, 10,1% – от 8 до 1 года отбывания там же, 9,2% – освобождены от стражи. Суд был поспешным, неправым и жестоким.

Волна репрессий достигла наивысшего уровня на рубеже 1937-38 годов. Во второй половине 1938 г. все более нетерпимыми становились негативные последствия репрессий в народном хозяйстве, угрожающие размеры приобретало социальное напряжение. К этому времени главный режиссер кровавой драмы решил, что поставленные им цели достигнуты. Не только реальные, но и потенциальные конкуренты ликвидированы, остальные оппозиционные элементы в достаточной мере запуганы. Террором, до-

полненным социальной демагогией, Сталин добился утверждения личной диктатуры. В таких условиях 17 ноября 1938 г. было принято постановление СНК СССР и ЦК ВКП(б)У «Об арестах, прокурорском надзоре ведении следствия», которое знаменовало отступление от политики массовых репрессий. Постановление упраздняло чрезвычайное законодательство о порядке рассмотрения политических дел. Органами НКВД и прокуратуры запрещалось осуществлять массовые операции по арестам и выселениям. Аресты нужно было осуществлять, как и предусматривалось Конституцией СССР, только с санкции суда или прокурора. В центре и на местах упразднялись судебные тройки, дела нужно было передавать на рассмотрение судов или особых совещаний при НКВД СССР.

В постановлении репрессии оправдывались, но деятельность НКВД подвергалась критике. Отступая от политики массовых репрессий, партийное руководство перекладывало ответственность за преступление на врагов и шпионов, орудовавших в составе НКВД, поэтому встал вопрос о чистке в самом аппарате НКВД. В ноябре 1938 г. Ежов был отстранен от руководства наркоматом внутренних дел, впоследствии, как и его предшественник Ягода, был расстрелян. Во главе НКВД стал Л. Берия, которому поручалось осуществить отступление от прежнего политического курса, в первую очередь провести чистку аппарата.

В Украине во время «большого террора» руководство НКВД, от которого, разумеется, требовались чрезвычайные, нечеловеческие качества, как деловые, так и моральные, менялось неоднократно. В Киеве – Балицкий, Леплевский, Успенский, а в Донбассе – Иванов, Соколинский, Чистов наследовали судьбу Ягоды и Ежова. Руками этих людей делалось многое. Они были исключительно осведомленными, режим, считавший их весьма опасными свидетелями учиненных злодеяний, позаботился об их ликвидации.

Примечания

¹Этот обобщающий материал представляет часть вступительной статьи к тому «Реабилитированные историей», готовящемуся к изданию.

²Сталин И.В. – Отчетный доклад XVII съезду партии о работе ЦК ВКП(б). Сочинения. Т. 13. С. 350.

³Известия ЦК КПСС, 1989, № 9. С. 39.

⁴Шаповал Ю.У. У трагічні роки: сталінізм на Україні. К.: Політвидав України. 1990 – С. 38.

⁵Государственный архив Донецкой области. Ф. 326. Оп. 1. Д. 511. – Л. 9-11.

⁶Архив всероссийского хранения и изучения документов новой и новейшей истории. Ф. 17. От. 21. Д. 4684. – Л. 21.

⁷ЦГАОО Украины. Ф. 1. Д. 409. Л. 60.

⁸Лихолобова З.Г. Сталінський тоталітарний режим та політичні репресії кінця 30-х років в Україні. – Донецьк, 1996. – С. 105.

⁹Государственный архив Донецкой области. – Ф. 326. – Оп. 1. – Д. 482. – Л. 23.

¹⁰Лихолобова З.Г. Сталінський тоталітарний режим та політичні репресії кінця 30-х років в Україні. – С. 63.

- ¹¹Государственный архив СБУ, г. Донецк. Дело С.О. Саркисова. – ЛЛ. 91-82.
- ¹²Государственный архив Донецкой области. Ф. 326. Оп. 1. Д. 841. – Л. 75.
- ¹³«Труд», 1992, 4 июня.
- ¹⁴Білас У. Репресивно-каральна система в Україні. Кн. 2. – С. 18.
- ¹⁵Государственный архив СБУ, г. Донецк. Дело С.О. Саркисова, дело Н.Г. Иванова
- ¹⁶Лихолобова З.Г. Найбільша чистка в Донбасі. //З архівів ВУЧК-ДПУ-НКВС-КДБ, 1995, 1/2. – С. 177.
- ¹⁷Бут А.Н., Добров П.В. «Экономическая контрреволюция» в Украине в 20-30 годы XX в., Донецк, 2000. – С. 240-250.
- ¹⁸Лихолобова З.Г. Сталінський тоталітарний режим... С. 69-72.
- ¹⁹Бут А.Н., Добров П.В. - «Экономическая контрреволюция»... С. 211-220.
- ²⁰Государственный архив СБУ, г. Донецк. – Дело Гушниковича А.Н.
- ²¹Там же. – Дело В.Н. Данилова
- ²²Там же. – Дело А.И. Иванова.
- ²³Никольский В.Н. Греческая операция //Правда через годы, Донецк. 1998. – С. 43.
- ²⁴Никольский В.Н. Велика чистка... //Правда через роки. – Донецьк, 1995. – С. 29.
- ²⁵Государственный архив СБУ, г. Донецк. – Дело Ф.Ф. Ецлава.
- ²⁶Никольский В.Н. Велика чистка... – С. 29.
- ²⁷Государственный архив Донецкой области. – Ф. 326. – Д. 1238. – ЛЛ. – 39-40.
- ²⁸Там же. – Ф. 326. – Д. 1534. – Л. 114.
- ²⁹Сведения областной редколлегии «Реабилитированные историей».

**ОБВИНУВАЧЕННЯ РЕПРЕСОВАНИХ
З ПОЛІТИЧНИХ МОТИВІВ
В УКРАЇНІ В 1937-1938 рр.***

Політичні репресії періоду «великої чистки» мають достатню дослідницьку літературу, яка розглядає багато питань цієї проблеми. Стаття, що пропонується, є першою спробою узагальнити та проаналізувати кількісні характеристики обвинувачень, які органи НКВС висували щодо осіб, заарештованих у той період.

В основу роботи покладено матеріали статистичних звітів обласних управлінь НКВС, наркомату внутрішніх справ Молдавської АРСР (що входила до складу УРСР) та центрального апарату НКВС УРСР. Ці документи зберігаються у фонді 42 статистичної звітності Державного архіву Служби безпеки України в Києві (далі – ДА СБУ-К).

Проведені узагальнення та аналіз кількісних показників щодо обвинувачень заарештованих дають змогу розглянути проблему як в масштабах України, так і в окремих її регіонах. Матеріали по Донецькій області (з липня 1938 р. це були дві області – Сталінська та Луганська) розглядаються у загально-українському контексті.

Характер обвинувачень був одним з найважливіших факторів, що визначав їх реальну спрямованість. Слід зазначити, що це питання також є принциповим у плані з'ясування дій органів держбезпеки, які «притягували» та «розкручували» людей, що склали певну або уявну загрозу владі. Йдеться про дві категорії, що об'єднували ці обвинувачення не відповідно до Кримінального кодексу УРСР, а за специфічно-професійною термінологією органів держбезпеки: 1) «за політичним забарвленням»; 2) «за характером злочинів».

Перша категорія («за політичним забарвленням») включала такі підгрупи: а) належність до антирадянських політичних партій (троцькісти, праві, меншовики, анархісти, есери, кадети, монархісти, трудова селянська партія, різні); б) «членство» у контрреволюційних націоналістичних організаціях (українських, білоруських, вірменсько-дашнацьких, єврейсько-сіоністських, тюрксько-татарських, фіно-карельських, грузинських, панісламістських, білоруських та різних); в) фашисти, г) церковники-сектанти, д) білогвардійці; е) за так званими «національними лініями» (польською, німецькою, фінською, румунською, харбінською, естонською, латиською, грецькою, іранською, болгарською, чеською, французькою, італійською, литовською, різними); є) колишні куркулі; ж) кримінальні злочинці («кримінальники»); з) інший контрреволюційний елемент (три останні підгрупи було об'єднано «у порядку виконання наказу № 00447».

У другій категорії («за характером злочинів») було виділено такі підгрупи: а) шпигунство (німецьке, польське, латвійське, литовське, естонське, французьке, італійське, фінське, румунське, грецьке, болгарське, іранське, угорське, чеське, японське, різне); б) зрада

*Правда через годы. Выпуск шестой. Донецк. – КП «Регион», 2002. С. 96-153.

Батьківщини; в) терор (центральный та місцевий), г) диверсії; д) шкідництво; е) контрреволюційна повстанська діяльність; є) контрреволюційна (антирадянська) агітація; ж) інші злочини.

Проведені підрахунки дозволили зробити таку порівняльну таблицю.

**Співвідношення обвинувачених у 1937-1938 рр.
«За політичним забарвленням» [1]**

Таблиця 1

№№ п/п	Характер обвинувачень	Обвинувачено за весь період «великої чистки»	%% від загалу
1	У національних «лініях»	93786	31,3%
2	Колишні куркулі	54693	18,2%
3	Учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій	49807	16,7%
4	Інші контрреволюційні елементи	45558	15,3%
5	Членство у антирадянських політичних партіях	14599	4,9%
6	Кримінальні злочинці	14716	3,4%
7	Фашисти	10127	3,4%
8	Білогвардійці	8012	2,7%
9	Церковники, сектанти	7190	2,4%
10	Учасники воєнно-фашистської змови	611	0,2%
	Загалом (2)	299099	100%

Отже, перше місце за «політичним забарвленням» серед репресованих у 1937-1938 рр. «займали» заарештовані за так званими «національними лініями», їх відносна частка становила майже третину притягнутих (93786 ос. – 31,3%).

Вони «розподілялися» у відповідних 15-ти напрямках так:

Польська лінія – 54082 ос. (57,7% від кількості притягнутих по «лініях» загалом та 18,1% – від загалу притягнутих по всіх підгрупах «політичного забарвлення»;

Німецька лінія – 22400 ос. (23,9% та 7,5%);

Румунська лінія – 6188 ос. (6,6% та 2,1%);

Грецька лінія – 5493 ос. (5,9% та 1,8%);

Латиська лінія – 1934 ос. (2,1% та 0,6%);

Болгарська лінія – 1378 ос. (1,5% та 0,5%);

Харбінська лінія – 961 ос. (1,0% та 0,3);

Чеська лінія – 289 ос. (0,3% та 0,1%);

Японська лінія – 174 ос. (0,2% та 0,1%);

Естонська лінія – 72 ос. (0,08% та 0,02%);

Фінська лінія – 43 ос. (0,05% та 0,01%);
Французька лінія - 2 ос. (0,002% та 0,001%);
Афганська лінія – 1 ос. (0,001% та 0,0003%);
Італійська лінія – 1 ос. (0,001% та 0,0003%);
Різні лінії – 265 ос. (0,3% та 0,1%) [3]

«Польська лінія» включала в себе майже дві третини притягнутих з цієї підгрупи «політичного забарвлення», що складало майже п'яту частину заарештованих по всіх підгрупах. А разом з «німецькою лінією» вони об'єднували понад чотири п'ятих цієї підгрупи та понад чверть від загалу всіх підгруп.

Саме такими були акценти у арештах щодо так званих «ліній».

На другому місці знаходилася група колишніх куркулів, до якої було віднесено 54693 ос. – 18,2% від загалу заарештованих по всіх групах та підгрупах «політичного забарвлення».

На третьому місці були «учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій» – 49807 ос. – 16,7% від загалу. У звітах УНКВД їх було поділено на 12 підгруп:

Українські, що включали 40530 ос. (81,4% від кількості учасників всіх націоналістичних організацій та 13,6% – від загалу по всіх групах та підгрупах «політичного забарвлення»);

Сіоністські – 1765 ос. (3,5% та 0,6%);

Вірменські – 398 ос. (0,8% та 0,1%);

Польські – 352 ос. (0,7% та 0,1%);

Молдавські – 48 ос. (0,1% та 0,02%);

Узбецькі – 42 ос. (0,1% та 0,01%);

Грузинські – 33 ос. (0,1% та 0,01%);

Тюрко-татарські – 20 ос. (0,04% та 0,01%);

Фіно-карельські – 5 ос. (0,01% та 0,002%);

Білоруські – 1 ос. (0,002% та 0,0003%).

Окрім того, чомусь було виділено ще дві підгрупи: різні, сумарна кількість учасників яких «займала» друге місце серед загалу притягнутих за участь у націоналістичних організаціях – 6461 ос. (13,0% та 2,2%), та інші – 152 ос. (0,3% та 0,1%). Ідентифікувати належність до цих підгруп неможливо, лише можна припускати, що у місцевих органах НКВС просто «підганяли» цей показник.

Великою за чисельністю була підгрупа «інші контрреволюційні елементи», сутність відношення до якої також не було визначено. Вона включала 45558 ос., тобто – 15,3% від загалу притягнутих «за політичним забарвленням».

Підгрупа «колишні кримінальні злочинці» налічувала 14716 ос. – 4,9% від загалу.

Загальне число притягнутих за належність до «антирадянських політичних партій» становило 14599 ос. – 4,9% від загалу притягнутих «за політичним забарвленням». Ця група складалася з 9-ти підгруп, «розподіл» репресованих у яких був таким:

Троцькісти – 9521 ос. (65,2% від загалу по всіх АР партіях та 3,2% від чисельності по всіх групах та підгрупах);

Есери – 2506 ос. (17,2% та 0,8%);

Меншовики – 865 ос. (5,9% та 0,3%);

Праві – 442 ос. (3,0% та 0,1%);
 Анархісти – 194 ос. (1,3% та 0,1%);
 Кадети та монархісти – 83 ос. (0,6% та 0,03%);
 Бундівці – 47 ос. (0,3% та 0,02%);
 Укапісти (колишні члени Української комуністичної партії) – 2 ос. (0,01% та 0,001%);
 Різні – 939 ос. (6,4% та 0,3%).

Наявність майже тисячі репресованих (яких притягли за належність до «антирадянських політичних партій») у підгрупі «різні», на наш погляд, також є свідченням другорядного ставлення до самого цього поняття – «політичне забарвлення». Адже визначитися з цим можна було різними шляхами: або примусовим зізнанням заарештованого, або «занесенням» до будь-якої визначеної підгрупи.

Наступною за кількістю обвинувачених була підгрупа «фашисти», до якої включили - 10127 ос. – 3,4% від загалу.

Чисельність групи «білогвардійців» була 8012 ос. – 2,7%. «Церковників та сектантів» налічувалося 7190 ос., що складало 2,4% від кількості притягнутих. На останньому місці «знаходилися» обвинувачені як «учасники воєнно-фашистської змови» – 611 ос. – 0,2%.

Зроблені підрахунки дозволяють зафіксувати зміни певних акцентів, тобто – співвідношення арештів по роках.

Співвідношення репресованих у 1937 та 1938 рр. «За політичним забарвленням» [4]

Таблиця 2

№№ п/п	Характер обвинувачень	Заарештовано у 1937 р.	%% від загалу	Заарештовано у 1938 р.	%% від загалу
1	Членство у антирадянських партіях	7010	4,0%	7589	6,1%
2	Учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій	17320	10,0%	32487	26,1%
3	Фашисти	6873	3,9%	3254	2,6%
4	Церковники, сектанти	5380	3,1%	1810	1,5%
5	Білогвардійці	1858	1,1%	6154	4,9%
6	Учасники воєнно-фашистської змови	–	–	611	0,5%
7	По національних «лініях»	58388	33,4%	35398	28,4%
8	Колишні куркулі	41758	23,9%	12935	10,4%
9	Інша контрреволюційні елементи	22924	13,1%	22634	18,2%
10	Кримінальні злочинці	13130	7,5%	1586	1,3%
	Загалом	174641	100%	124458	100%

Отже, у 1937 р. числовий ряд арештів у групах (за принципом зменшення показників) був таким: 1) за «національними лініями»; 2) колишні куркулі; 3) інші контрреволюційні елементи; 4) кримінальні злочинці; 5) учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій; 6) члени антирадянських політичних партій; 7) фашисти; 8) церковники та сектанти; 9) білогвардійці.

У другому році «великої чистки» цей порядок зазнав певних змін: 1) за «національними лініями»; 2) учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій; 3) інші контрреволюційні елементи; 4) колишні куркулі; 5) члени антирадянських політичних партій; 6) білогвардійці; 7) фашисти; 8) церковники та сектанти; 9) кримінальні злочинці; 10) учасники воєнно-фашистської змови.

При тому, при загальному зменшенні притягнутих у 1,4 раза, (з 174641 ос. до 124468 ос.) зазнали значних змін як абсолютні показники арештів, так і їх співвідношення. Це мало такий вигляд:

За «національними лініями» абсолютна кількість репресованих зменшилася з 58388 ос. до 35398 ос. (у 1,6 раза), а відносні частки – з 33,4% до 28,4%.

У підгрупі колишніх куркулів відбулося зменшення абсолютного показника з 41758 ос. до 12935 ос. (у 3,2 раза), а відносні показники зменшилися з 23,9% до 10,4%.

У підгрупі «інші контрреволюційні елементи» абсолютний показник зменшився на 13% (з 22924 ос. до 22634 ос.), але відносний збільшився (з 13,1% до 18,2%).

У підгрупі учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій відбулося збільшення заарештованих з 17320 ос. до 32487 ос. (у 1,9 раза), а відносний показник зріс з 10,0% до 26,1%.

У підгрупі кримінальних злочинців кількість заарештованих зменшилася у 8,3 раза (з 13130 ос. до 1586 ос.), а відносний показник зменшився з 7,5% до 1,4%.

У підгрупі членів антирадянських партій абсолютна кількість репресованих збільшилася з 7010 ос., до 7589 ос. (у 1,1 раза), а відносний показник збільшився з 4,0% до 6,1%.

У підгрупі фашистів кількість заарештованих зменшилася з 6873 ос. до 3254 ос. (у 2,1 раза), а відносний показник зменшився з 3,9% до 2,6%.

У підгрупі церковників та сектантів кількість репресованих зменшилася з 5380 ос. до 1810 ос. (у 3 рази), а відносний показник зменшився з 3,1% до 1,5%.

У підгрупі білогвардійців відбулося значне збільшення заарештованих – з 1858 ос. до 6154 (у 3,3 раза), а відносний показник збільшився з 1,1% до 4,9%.

У підгрупі учасників воєнно-фашистської змови у 1937 р. арештів не було, а у 1938 р. відносно частка від загалу репресованих складала 0,5% (611 ос.).

Таким чином, значні зміни в абсолютних показниках арештів у бік збільшення відбулися у підгрупах білогвардійців, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій та членів антирадянських партій. Водночас відбулися зменшення заарештованих фашистів, церковників та сектантів, у «національних лініях», колишніх куркулів, кримінальних злочинців.

Перерозподіл арештів проходив шляхом збільшення їх відносних показників, але він мав дещо інший характер при збереженні загальних тенденцій. Так, у підгрупі учасників

контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій збільшення у 1938 р. порівняно з 1937 р. складало 16,1%, у підгрупі кримінальних злочинців – 5,1%, білогвардійців – 3,8%, членів антирадянських партій – 2,1; найбільшим було зменшення відсотків у підгрупі колишніх куркулів – 13,5%, у підгрупі кримінальних злочинців воно складало 6,2% «за національними лініями» – 5,0%, церковників і сектантів – 1,6%, фашистів – 1,3%. У підгрупі «інші контрреволюційні елементи» поряд з незначним зменшенням абсолютного показника арештів відбулося збільшення абсолютного показника на 5,1%.

Певні зміни абсолютних та відносних показників арештів «за характером політичного забарвлення» були й у відповідних підгрупах.

У підгрупі «учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій» у 1937 р. 78,0% від числа заарештованих (13515 ос.) склали учасники українських організацій, наступного року їх кількість зросла до 83,2% (27015 ос.). Відносно загалу заарештованих у всіх підгрупах у 1937 р. відсоток учасників українських організацій дорівнював 7,7%, а у 1938 р. – 21,7%. Учасників сіоністських організацій у 1937 р. заарештували 274 ос. (1,6% від загалу у організаціях та 0,2% від кількості всіх репресованих), а у 1938 р. – 1491 ос. (4,6% та 1,2%). У 1937 р. було притягнуто 24 учасники вірменських організацій (0,1% та 0,01%), а у 1938 р. – 374 ос. (1,2% та 0,3%). Притягнутих за участь у тюрко-татарських організаціях було 13 ос. (0,1% та 0,01%), наступного року їх кількість зменшилася майже удвічі (до 7 ос., 0,02% та 0,01%). У 1937 р. заарештували 5 учасників фіно-карельських організацій, а наступного року у цій підгрупі арештів не зафіксовано. У невизначеній підгрупі - «учасники різних контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій» число репресованих у 1937 р. становило 3489 ос. (20,1% та 2,0%), а наступного року ця кількість зменшилася до 2972 ос. (9,1% та 2,4%). У 1938 р. було проведено арешти у нових підгрупах: польські організації – 352 ос. (1,1% та 0,3%), молдавські – 48 ос. (0,1% та 0,04%), узбецькі – 42 ос. (0,1% та 0,03%), грузинські – 33 ос. (0,1% та 0,03%), білоруські – 1 ос. (0,03% та 0,1%).

Загалом, у цій підгрупі можна констатувати збільшення арештів за належність до українських організацій – у 2 рази, сіоністських – 5,4 рази, вірменських – у 15,6 рази; зменшення – у підгрупах тюрко-татарських організацій – у 1,9 рази та різних – у 1,2 рази. Окрім того, у 1938 р. було проведено арешти у нових підгрупах.

У підгрупі «політичного забарвлення» – «за національними лініями» за два роки масових репресій відбулися такі зміни. У «польській лінії» кількість заарештованих зменшилася з 35890 ос. (61,6% від загалу по «лініях» та 20,6% від усіх заарештованих) до 181922 ос. (51,4% та 14,6%) тобто – у 2 рази. У напрямку «німецька лінія» у 1937 р. було заарештовано 13083 ос. (22,4% та 7,5%), у 1938 р. кількість репресованих зменшилася у 1,4 рази до 9317 ос. (26,3% та 7,5%). У напрямку «румунська лінія» також відбулося зменшення числа притягнутих – з 4115 ос. (7,0% та 2,4%) до 2073 ос. (5,9% та 1,7%), тобто – у 2 рази. У напрямку «грецька лінія» число заарештованих у

1938 р. зменшилося у 1,8 раза – з 3515 ос. (6,0% та 2,0% до 1978 ос. (5,6% та 1,6%). У напрямку «латиська лінія» кількість репресованих зменшилася з 1131 ос. (1,9% та 0,6%) до 803 ос. (2,3% та 0,6%). У напрямку «харбінська лінія» зменшення становило 1,6 раза – з 585 ос. (1,0% та 0,3%) до 376 ос. (1,1 раза та 0,3 раза). У напрямку «болгарська лінія» у 1938 р. відбулося значне збільшення арештів – з 33 ос. (0,1% та 0,02%) до 1345 ос. (3,8% та 1,1%) – у 40,8 раза. Збільшення було також у «естонській лінії» – з 12 ос. (0,02% та 0,01%) до 60 ос. (0,2% та 0,05%). У «фінській лінії» абсолютна кількість заарештованих збільшилася у 4,4 раза – 38 ос. (0,01% та 0,005%) до 35 ос. (0,1% та 0,03%). У напрямку «різні лінії» число заарештованих збільшилося у 19,4 раза – з 13 ос. (0,02% та 0,01%) до 252 ос. (0,7% та 0,2%). У 1937 р. також були арешти по «французькій лінії» – 2 ос. (0,003% та 0,001%) та «італійській лінії» – 1 ос. (0,002% та 0,001%); наступного року у цих підгрупах репресованих не було.

У 1938 р. у підгрупах репресованих з'явилися нові «лінії»: «іранська» – 503 ос. (1,4% та 0,4%), «чеська» – 289 ос. (0,8% та 0,2%), «японська» – 174 ос. (0,5 та 0,15%) та «афганська» – 1 ос. (0,001% та 0,001%).

Таким чином, за національними лініями відбулося значне зменшення репресованих. Це стосується «польської», «німецької», «румунської», «грецької», «латиської» та «харбінської» ліній. Певні збільшення арештів були у порівняно нечисленних «лініях» – «болгарській», «естонській», «фінській» та «різних».

У підгрупі учасників «антирадянських політичних партій» за два роки зміни характеру репресій були такими: 1) троцькісти – зменшення заарештованих з 5572 ос. (79,5% від загалу репресованих у всіх партіях та 3,2% від числа всіх заарештованих по групах «політичного забарвлення») до 3949 ос. (52,0% та 3,2%), тобто – у 1,4 раза; 2) есери – збільшення з 704 ос. (10,0% та 0,4%) до 1802 ос. (23,7% та 1,4%), у 2,6 раза; 3) праві – зменшення з 321 ос. (4,67% та 0,2%) до 121 ос. (1,6% та 0,1%), у 2,7 рази; 4) меншовики – збільшення з 275 ос. (3,9% та 0,2%) до 590 ос. (7,8% та 0,5%), у 2 рази; 5) анархісти – збільшення з 53 ос. (0,8% та 0,03%) до 141 ос. (1,9% та 0,1%), у 2,7 раза. У 1937 р. було заарештовано 83 обвинувачених у членстві в партіях кадетів та монархістів (1,2% та 0,05%), але наступного року репресій у цій підгрупі не зафіксовано. Значно збільшилася кількість заарештованих з підгрупи «різні партії» – 32 ос. (0,03% та 0,001%) до 937 ос. (12,3% та 0,8%), у 469 разів. Але невизначеність цієї підгрупи унеможлиблює будь-які висновки. У 1938 р. було проведено арештів у підгрупах «партія Бунд» (47 ос., 0,6% та 0,04%) та «УКП» (2 ос., 0,03% та 0,002%).

Таким чином, простежується зменшення кількісних показників щодо арештів у підгрупах троцькістів і правих та збільшення есерів, меншовиків, анархістів та «різних».

Ми зробили порівняння щодо змін обвинувачень «за політичним забарвленням» у двох півріччях 1938 р. Саме тоді відбулося значне «коригування» кількісних показників.

**Співвідношення репресованих у 1-му та 2-му півріччях 1938 р.
«за політичним забарвленням»[5]**

Таблиця 3

№№ п/п	Характер обвинувачень	Заарештовано у 1937 р.	%% від загалу	Заарештовано у 1938 р.	%% від загалу
1	Членство у антирадянських партіях	5993	5,2%	1596	16,1%
2	Учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій	28878	25,2%	3609	36,4%
3	Фашисти	3243	2,8%	11	0,1%
4	Церковники, сектанти	1506	1,3%	304	3,1%
5	Білогвардійці	5681	5,0%	483	4,9%
6	Учасники воєнно- фашистської змови	–	–	611	6,2%
7	По національних «лініях»	35398	30,9%	Дані відсутні	–
8	Колишні куркулі	9642	8,4%	3293	33,2%
9	Інша контрреволюційні елементи	22634	19,8%	Дані відсутні	–
10	Кримінальні злочинці	1586	1,4%	Дані відсутні	–
	Загалом	114561	100%	9907[6]	100%

Отже, у 2-му півріччі кількість заарештованих як членів антирадянських партій зменшилася з 5993 ос. до 1596 ос. (у 3,8 раза), але відносна частка цієї підгрупи збільшилася з 5,2% до 16,1% від загалу у категорії «за політичним забарвленням». У підгрупі учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій кількість репресованих зменшилася з 28878 ос. до 3609 ос. (у 8 разів), а відносна частка збільшилася з 25,2% до 36,4%. У підгрупі фашистів абсолютний показник зменшився з 3243 ос. до 11 ос. (у 294,8 раза), та відносний показник також зменшився з 2,8% до 0,1%. У підгрупі церковників та сектантів кількість заарештованих зменшилася з 1506 ос. до 304 ос. (у 5 разів), а відносний показник збільшився з 1,3% до 3,1%. У підгрупі білогвардійців кількість репресованих зменшилася у 11,8% раза (з 5681 ос. до 483 ос., а відносна частка залишилася майже без зміни (було 5,0% та стало 4,9%). У підгрупі колишніх куркулів кількість заарештованих зменшилася з 8,4% до 3,2%.

Таким чином, «перерозподіл арештів у 2-й половині 1938 р. відбувся за рахунок збільшення відносних часток членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, церковників і сектантів, колишніх куркулів та зменшення цих показників у групах фашистів, білогвардійців. Не було репресованих у підгрупах за «національними лініями», «інших контрреволюційних елементів» та кримінальних злочинців.

Якщо взяти дані щодо підгруп групи «члени антирадянських партій», то там картина була такою: 1) троцькісти – кількість заарештованих зменшилася з 2852 ос. до 1097 ос. (у 2,6 раза), 2) есери – кількість заарештованих зменшилася з 1589 ос. до 213 ос. (у 7,5 раза), 3) меншовики – кількість заарештованих зменшилася з 498 ос. до 92 ос. (у 5,4 раза), 4) анархісти – кількість заарештованих зменшилася з 125 ос. до 16 ос. (у 7,8 раза), 5) «різні» – кількість заарештованих зменшилася з 929 ос. до 8 ос. (у 116,1 раза). Але у всіх підгрупах (за винятком «різних») збільшилися відносні частки заарештованих щодо загалу по всіх групах: 1) троцькісти – з 2,5% до 11,1%, 2) есери – з 1,4% до 2,1%, 3) меншовики – з 0,4% до 0,9%, 4) анархісти – з 0,1% до 0,2%. Лише у групі «різні» відносний показник зменшився – з 0,8% до 0,08%.

* * *

У другій категорії звітної інформації – «за характером злочинів» у 1937-1938 рр. були такі показники.

**Співвідношення обвинувачених у 1937-1938 рр.
«за характером злочинів»[7]**

Таблиця 4

№№ п/п	Характер обвинувачень	Обвинувачено за весь період «великої чистки»	%% від загалу
1	Повстанська контрреволюційна діяльність	109159	44,5%
2	Шпигунство	49467	20,1%
3	Контрреволюційна агітація	29698	12,0%
4	Диверсії	18141	7,4%
5	Інші злочини	17404	7,1%
6	Шкідництво	133378	5,4%
7	Терористична діяльність	6329	2,6%
8	Зрада Батьківщини	1947	0,8%
9	Бандитизм	45	0,02%
10	Службово-посадові злочини	32	0,01%
11	Нелегальний перехід кордону	20	0,008%
12	Члени родин зрадників Батьківщини (ЧСІР)	9	0,004%
13	Контрабанда	8	0,003%
14	Розкрадання соціалістичної власности	1	0,0004%
	Загалом	245638	100%

Зроблені нами підрахунки дозволяють порівняти показники арештів за два роки «великої чистки».

**Співвідношення репресованих у 1937 та 1938 рр.
«за характером злочинів» у роках [8]**

Таблиця 5

№№ п/п	Характер обвинувачень	Заарештовано у 1937 р.	%% від загалу	Заарештовано у 1938 р.	%% від загалу
1	Повстанська контрреволюційна діяльність	59938	40,9%	49221	49,7%
2	Контрреволюційна агітація	24624	16,8%	5074	5,1%
3	Шпигунство	22684	15,5%	26783	27,0%
4	Диверсії	12247	8,4%	5894	5,9%
5	Шкідництво	7960	5,4%	5418	5,5%
6	Терористична діяльність	3937	2,7%	2392	2,5%
7	Зрада Батьківщини	1228	0,8%	719	0,7%
8	Інші злочини	13936	9,5%	3468	3,5%
9	Бандитизм	–	–	45	0,05%
10	Службово-посадові злочини	–	–	32	0,03%
11	Нелегальний перехід кордону	–	–	20	0,02%
12	Члени родин зрадників Батьківщини	–	–	9	0,01%
13	Контрабанда	–	–	8	0,01%
14	Розкрадання соціалістичної власності	–	–	1	0,01%
	Загалом	146554	100%	99084	100%

Отже, перше місце «за характером злочинів» серед репресованих у 1937 р. «займали» заарештовані за «повстанську контрреволюційну діяльність» – 59938 ос. (40,9% від загалу). У 1938 р. у цій групі було заарештовано 49221 ос. (49,7%). Тобто, поряд із загальним зменшенням кількості притягнутих у 1,2 раза, відбулося збільшення відносної частки на 8,8%.

На другому місці були заарештовані за шпигунство. У 1937 р. у цій групі заарештовали 22684 ос. (15,5% від загалу), а у 1938 р. число репресованих збільшилося у 1,2 раза, до 26783 ос. (27,0%). Таким чином, відносний показник збільшився на 11,5%.

Вони так «розподілялися» у відповідних 17-ти напрямках: (55,2% від кількості притягнутих по всіх підгрупах шпигунства, та 11,1% – від загалу притягнутих по всіх групах репресованих за ознакою «за характером злочинів». У 1938 р. кількість заарештованих збільшилася у 1,1 раза, до 14350 ос. (53,6% та 14,5%).

Шпигунство польське – у 1937 р. заарештовано 27299 ос. (55,2% від кількості притягнутих по всіх підгрупах шпигунства, та 11,1% – від загалу притягнутих по всіх групах репресованих за ознакою «за характером злочинів». У 1938 р. кількість заарештованих збільшилася у 1,1 раза до 14350 ос. (53,6% та 14,5%).

Шпигунство німецьке – у 1937 р. заарештовано 3938 ос. (17,4% та 2,7%), наступного року число репресованих збільшилося у 1,7 раза, до 6865 ос. (25,6% та 6,9).

Шпигунство румунське – у 1937 р. заарештовано 3116 ос. (13,6% та 2,2%), у 1938 р. число репресованих зменшилося у 1,5 раза, до 2105 ос. (7,9% та 2,1%).

Шпигунство латвійське – у 1937 р. заарештовано 1196 ос. (5,3% та 0,6%), наступного року число репресованих зменшилося у 1,5 раза, до 803 ос. (3,0% та 0,8%).

Шпигунство японське – у 1937 р. заарештовано 647 ос. (2,9% та 0,4%), у 1938 р. число репресованих зменшилося у 1,2 раза, до 565 ос. (2,1% та 0,6%).

Шпигунство грецьке – у 1937 р. заарештовано 426 ос. (2,0% та 0,3%), у 1938 р. число репресованих зменшилося у 1,4 раза, до 314 ос. (1,2% та 0,3%).

Шпигунство болгарське – у 1937 р. заарештовано 30 ос. (0,1% та 0,02%), а у 1938 р. число репресованих збільшилося у 24,1 раза, до 723 ос. (2,7% та 0,7%).

Шпигунство чеське – у 1937 р. заарештовано 7 ос. (0,03% та 0,0005%), а у 1938 р. число репресованих збільшилося у 36,1 раза, до 253 ос. (0,9% та 0,3%).

Шпигунство «різне» – у 1937 р. заарештовано 177 ос. (0,8% та 0,1%), а у 1938 р. число репресованих збільшилося у 2,1 раза, до 364 ос. (1,4% та 0,4%).

Шпигунство латиське – у 1937 р. заарештовано 161 ос. (0,7% та 0,1%), а у 1938 р. арештів не було.

Шпигунство фінське – у 1937 р. заарештовано 30 ос. (0,1% та 0,02%), наступного року арештів не було.

Шпигунство італійське – у 1937 р. заарештовано 3 ос. (0,01% та 0,002%), наступного року арештів не було.

Шпигунство естонське – у 1937 р. заарештовано 2 ос. (0,01% та 0,001%), наступного року арештів не було.

Шпигунство французьке – у 1937 р. заарештовано 2 ос. (0,01% та 0,001%), наступного року арештів не було.

Шпигунство естонське – арешти були тільки у 1938 р. – 61 ос. (0,1% та 0,02%).

Шпигунство шведське – арешти були тільки у 1938 р. – 10 ос. (0,02% та 0,004%).

Отже, у 1938 р. збільшилися показники арештів за «шпигунство польське», «шпигунство німецьке», «шпигунство болгарське», «шпигунство чеське» та «шпигунство різне», водночас зменшилися – за «шпигунство румунське», «шпигунство латвійське», «шпигунство японське». Але за напрямком «шпигунство польське» поряд із збільшенням

абсолютного показника арештів зменшилася відносна частка щодо інших напрямків шпигунства (з 57,1% до 53,6%), у всіх інших напрямках відбувалося тожне збільшення або зменшення абсолютних та відносних показників.

У підгрупі «повстанська контрреволюційна діяльність» у 1937 р. було заарештовано 59938 ос. (40,9% від загалу репресованих у всіх групах цієї категорії), а у 1938 р. цей показник зменшився у 1,2 раза, до 49221 ос. (при збільшенні відносної частки до 49,7%).

У підгрупі «контрреволюційна агітація» у 1937 р. було заарештовано 24624 ос. (16,8% від загалу репресованих), наступного року цей показник зменшився у 4,9 раза, до 5074 ос. (5,1%).

У підгрупі «інші злочини» у 1937 р. було заарештовано 13936 ос. (9,5% від загалу), а наступного року кількість репресованих зменшилася у 4 раза, до 3468 ос. (3,5% від загалу).

У підгрупі «диверсії» у 1937 р. заарештували 12247 ос. (8,4% від загалу), а у 1938 р. число репресованих зменшилося у 2 рази, до 5984 ос. (5,9% від загалу).

У підгрупі «шкідництво» у 1937 р. було репресовано 7960 ос. (5,4% від загалу), а у 1938 р. кількість заарештованих зменшилася у 1,5 раза, до 5418 ос. (при збільшенні відносного показника на 0,1% до 5,5%).

У підгрупі «терористична діяльність» у 1937 р. було заарештовано 3937 ос. (2,7% від загалу), а наступного року - 2392 ос. (2,5% від загалу), тобто - відбулося зменшення у 1,6 раза.

У підгрупі «зрада Батьківщини» у 1937 р. заарештовали 12228 ос. (0,8% від загалу), а у 1938 р. – 719 ос. (0,7%), зменшення у 1,7 раза.

У 1938 р. у категорії «за характер злочинів» також були арешти у підгрупах, які не зафіксовані попереднього року: 1) бандитизм – 45 ос. (0,05%), 2) службово-посадові злочини – 32 ос. (0,03%), 3) нелегальний перехід кордону – 20 ос. (0,025%), 4) контрабанда – 8 ос. (0,01%), 5) розкрадання соціалістичної власності – 1 ос. (0,001%), 6) члени родин зрадників Батьківщини (ЧСІР) – 9 ос. (0,01%)[9].

Таким чином, можна ствержувати, що «розподіл» арештів «за характером злочинів» у 1937-1938 рр. загалом по Україні був на користь обвинувачення у «повстанській контрреволюційній діяльності». Але загальне число заарештованих у цій підгрупі зменшилося у 1938 р. на 10717 ос. при збільшенні відносних часток з 40,9% до 49,7%. Найбільший ріст репресій відбувся у підгрупі заарештованих за шпигунство – на 4099 ос., а відносний показник збільшився з 15,5% до 27,0%. У 1938 р. відбулося зменшення абсолютних показників арештів у всіх інших підгрупах на фоні загального зменшення кількості репресованих з 159598 ос. до 106096 ос. (у 1,5 раза).

**Співвідношення репресованих у 1-му та 2-му півріччях 1938 р.
«за характером злочинів»[10]**

Таблиця 6

№№ п/п	Характер обвинувачень	Заарештовано у 1937 р.	%% від загалу	Заарештовано у 1938 р.	%% від загалу
1	Повстанська контрреволюційна діяльність	47665	53,4%	1556	15,7%
2	Контрреволюційна агітація	3989	4,5%	1085	11,0%
3	Шпигунство	21371	24,0%	5412	54,7%
4	Диверсії	5132	5,8%	762	7,7%
5	Шкідництво	4516	5,1%	902	9,1%
6	Терористична діяльність	2346	2,6%	46	0,5%
7	Зрада Батьківщини	711	0,8%	8	0,1%
8	Інші злочини	3468	3,8%	–	–
9	Бандитизм	–	–	45	0,5%
10	Службово-посадові злочини	–	–	32	0,3%
11	Нелегальний перехід кордону	–	–	20	0,2%
12	Члени родин зрадників Батьківщини	–	–	9	0,1%
13	Контрабанда	–	–	8	0,1%
14	Розкрадання соціалістичної власності	–	–	1	0,01%
	Загалом	89198[11]	100%	9886	100%

У підгрупі «повстанська контрреволюційна діяльність» кількість заарештованих зменшилася у 30,6 раза (з 47665 ос. до 1556 ос.), при тому відносний показник зменшився з 53,4% до 15,7%. У підгрупі «контрреволюційна агітація» кількість заарештованих зменшилася з 3989 ос. до 1085 ос. (у 3,7 раза), але відносний показник збільшився з 4,5% до 11,0%. У підгрупі «шпигунство» число заарештованих зменшилося у 3,9 раза, але відносний показник збільшився з 24,0% до 54,7%. У підгрупі «диверсії» число заарештованих зменшилося з 5132 ос. до 762 ос. (у 6,7 раза), а відносний показник збільшився з 5,8% до 7,7%. У підгрупі «шкідництво» кількість заарештованих зменшилася з 4516 ос. до 902 ос. (у 5 разів), а відносний показник збільшився з 5,1% до 9,1%. У підгрупі «терористична діяльність» кількість заарештованих зменшилася у 51 раз (з 2346 ос. до 46 ос.), а відносний показник зменшився з 2,6% до 0,5%. У підгрупі «зрада

Батьківщини» кількість заарештованих зменшилася у 88,9 раза (з 711 ос. до 8 ос.), а відносний показник зменшився з 0,8% до 0,1%. У 2-й половині 1938 р. не було обвинувачень у так званих «інших злочинах», але виникли нові – службово-посадові, нелегальний перехід кордону, ЧСІР, контрабанда, розкрадання соціалістичної власності. Але вони не могли суттєво впливати на зміни у акцентах репресій, оскільки об'єднували сумарно лише 1,2% репресованих.

«Перерозподіл» заарештованих відбувся за рахунок збільшення відносних показників у підгрупах «контрреволюційна агітація», «шпигунство», «диверсії», «шкідництво» та зменшення – у підгрупах «повстанська контрреволюційна діяльність», «терористична діяльність» та «зрада Батьківщини».

Якщо деталізувати зміни у підгрупі «шпигунство», то отримаємо такі дані:

Шпигунство польське – зменшення кількості заарештованих з 11846 ос. до 2504 ос. (у 4,3 раза) та збільшення відносного показника з 13,3% до 25,3%.

Шпигунство німецьке – зменшення кількості репресованих з 4787 ос. до 2078 ос. (у 2,3 раза) та збільшення відносного показника з 5,4% до 21,0%.

Шпигунство румунське – зменшення кількості заарештованих з 1700 ос. до 405 ос. (у 4,2 раза) та збільшення відносного показника з 1,9% до 4,1%.

Шпигунство латвійське – зменшення кількості заарештованих з 743 ос. до 60 ос. (у 12,4 раза) та зменшення відносного показника з 0,8% до 0,6%.

Шпигунство болгарське – зменшення кількості заарештованих з 688 ос. до 35 ос. (у 19,7 раза) та зменшення відносного показника з 0,8% до 0,4%.

Шпигунство японське – зменшення кількості заарештованих з 463 ос. до 102 ос. (у 4,5% раза) та збільшення відносного показника з 0,5% до 1,0%.

Шпигунство іранське – зменшення кількості заарештованих з 366 ос. до 4 ос. (у 91,5 раза) та зменшення відносного показника з 0,4% до 0,04%.

Шпигунство грецьке – зменшення репресованих з 292 ос. до 22 ос. (у 13,3 раза) та зменшення відносного показника з 0,3% до 0,02%.

Шпигунство чеське – зменшення кількості заарештованих з 188 ос. до 65 ос. (у 2,9 раза) та збільшення відносного показника з 0,2% до 0,7%.

Шпигунство «різне» – зменшення кількості заарештованих з 237 ос. до 127 ос. (у 1,9 раза) та збільшення відносного показника з 0,3% до 1,3%.

Шпигунство естонське – у 1-му півріччі 1938 р. заарештовано 61 ос. (0,1% від загалу у всіх групах); у другому півріччі арештів не було.

Шпигунство шведське – у 2-му півріччі заарештовано 10 ос. (0,1% від загалу); у 1-му півріччі арештів не було.

Таким чином, у другому півріччі 1938 р. відбувся «перерозподіл» арештів в підгрупі «шпигунство» за рахунок збільшення відносних часток арештів у напрямках «шпигунство польське», «шпигунство німецьке», «шпигунство румунське», «шпигунство японське», «шпигунство іранське», «шпигунство чеське» та «шпигунство різне» і зменшення – у

напрямах «шпигунство латвійське», «шпигунство болгарське», «шпигунство іранське» та «шпигунство грецьке».

По органах НКВД «розподіл» обвинувачень «за політичним забарвленням» мав певні особливості.

Розглянемо їх у порівнянні 1937 р. та 1938 р. [12].

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«члени антирадянських партій» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 7

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	26,4%	24,7%
2	Харківська обл.	5,9%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	4,9%	6,4%
4	Київська обл.	3,6%	3,3%
5	Дніпропетровська обл.	4,6%	6,0%
6	Одеська обл.	4,3%	4,5%
7	Полтавська обл.	1,3%	5,0%
8	Миколаївська обл.	4,7%	5,1%
9	Кам'янець-Подільська обл.	0,2%	1,2%
10	Чернігівська обл.	4,0%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	1,7%	2,3%
12	Вінницька обл.	3,8%	1,7%
13	Молдавська АРСР	1,7%	3,4%
	Пересічно в УРСР	4,0%	6,1%

У 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі «політичного забарвлення» були у діапазоні від 0,2% (К.-Подільська обл.) до 26,4% (центральный апарат НКВД) при пересічному показникові 4,0%. Відсотки у семи областях (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Одеська, Миколаївська, Чернігівська та Вінницька) були рівними або наближалися до пересічного, у чотирьох регіонах (Полтавська, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) вони були значно меншими, а у двох (Харківська обл. та центральный апарат) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася таким чином: при пересічному показникові 6,1% у чотирьох обл. (Донецька, Дніпропетровська, Полтавська та Миколаївська) відносні показники були близькими до нього, у шести (Київська, Одеська, К.-Подільська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР), – меншими а у центральному апараті – значно більшими.

Порівняно з попереднім у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 9-ти підрозділах НКВД (центральный апарат Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська,

Миколаївська, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР), а у 2-х (Київська та Вінницька обл.) – зменшилися.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«учасники контрреволюційних буржуазних
націоналістичних організацій» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 8

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	21,5%	20,8%
2	Харківська обл.	1,4%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	3,2%	6,7%
4	Київська обл.	14,5%	41,7%
5	Дніпропетровська обл.	0,5%	29,4%
6	Одеська обл.	10,5%	24,1%
7	Полтавська обл.	36,6%	41,6%
8	Миколаївська обл.	10,9%	13,0%
9	Кам'янець-Подільська обл.	1,0%	10,5%
10	Чернігівська обл.	16,4%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	7,2%	32,7%
12	Вінницька обл.	20,8%	34,6%
13	Молдавська АРСР	0,4%	11,1%
	Пересічно в УРСР	10,0%	26,1%

У 1937 р. відносні частки арештів були у діапазоні від 0,4% (Молдавська АРСР) до 21,5% (центральний апарат НКВС) при пересічному показникові 10,0%. При цьому відсотки у двох областях (Одеська та Миколаївська) наближалися до пересічного показника, у шести територіальних підрозділах (Харківська, Донецька, Дніпропетровська, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) були меншими, а у п'яти (центральний апарат, Київська, Полтавська, К.-Подільська, Чернігівська та Вінницька обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася таким чином: при пересічному показникові у 26,1%, у двох обл. (Дніпропетровська та Одеська) відносні показники були близькими до нього, у п'яти підрозділах (центральний апарат, Донецька, Миколаївська, К.-Подільська обл. та Молдавська АРСР) – меншими, у чотирьох (Київська, Полтавська, Житомирська та Вінницька обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 10-ти підрозділах НКВС (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська, Миколаївська, Житомирська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР), а у центральному апараті – зменшилися.

Таким чином, у цій підгрупі також, поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників, існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням» «білогвардійці» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 9

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	1,3%	5,7%
2	Харківська обл.	0,1%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	4,1%	8,2%
4	Київська обл.	0,1%	1,6%
5	Дніпропетровська обл.	–	4,5%
6	Одеська обл.	2,2%	6,6%
7	Полтавська обл.	2,7%	4,5%
8	Миколаївська обл.	5,9%	5,7%
9	Кам'янець-Подільська обл.	0,1%	0,7%
10	Чернігівська обл.	0,1%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	–	0,6%
12	Вінницька обл.	0,5%	0,3%
13	Молдавська АРСР	–	1,0%
	Пересічно в УРСР	1,1%	4,9%

Отже, у 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі були у діапазоні від 0,1% (Харківська, Київська, К.-Подільська та Чернігівська обл.) до 4,1% (Донецька обл.), при пересічному показникові 1,1%. При цьому відсоток у центральному апараті наближався до пересічного, у п'яти регіонах (Харківська, Київська, К.-Подільська, Чернігівська та Вінницька обл.) він був меншим, а у чотирьох (Донецька, Одеська, Полтавська та Миколаївська обл.) – більшим.

У 1938 р. ситуація змінилася так: при пересічному показникові у 4,9%, у двох обл. (Дніпропетровська та Полтавська) відносні показники були близькими до нього, у чотирьох (Київська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, а у чотирьох підрозділах НКВС (центрального апарату, Донецька, Одеська та Миколаївська обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 7-ми

підрозділах НКВС (центральный апарат, Донецька, Київська, Одеська, Полтавська, К.-Подільська обл. та Молдавської АРСР), а у 2-х (Миколаївська та Вінницька обл.) – зменшилися.

Таким чином, у цій підгрупі, як і у попередніх, поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«церковники та сектанти» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 10

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	2,4%	1,3%
2	Харківська обл.	0,5%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	2,1%	1,3%
4	Київська обл.	0,2%	0,8%
5	Дніпропетровська обл.	1,2%	1,0%
6	Одеська обл.	4,1%	2,8%
7	Полтавська обл.	3,2%	1,6%
8	Миколаївська обл.	3,5%	3,4%
9	Кам'янець-Подільська обл.	0,2%	0,2%
10	Чернігівська обл.	5,1%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	3,7%	3,2%
12	Вінницька обл.	6,0%	1,2%
13	Молдавська АРСР	6,2%	0,4%
	Пересічно в УРСР	3,1%	1,5%

У цій підгрупі «політичного забарвлення» у 1937 р. відносні частки арештів були у діапазоні від 0,2% (Київська обл.) до 6,2% (Молдавська АРСР) при пересічному показникові 3,1%. Відсотки та Житомирська) наближалися до пересічного, у шести підрозділах (центральный апарат, Харківська, Донецька, Київська, Дніпропетровська, К.-Подільська обл.) вони були меншим, а в чотирьох (Одеська, Чернігівська, Вінницька обл., Молдавська АРСР) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася таким чином: при пересічному показникові у 1,5% у п'яти підрозділах НКВС (центральный апарат, Донецька, Дніпропетровська, Полтавська та Вінницька обл.) відносні показники були близькими до нього, у трьох (Київська, К.-Подільська обл та Молдавська АРСР) – меншими, а у трьох (Одеська, Миколаївська та Житомирська обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у Київській обл.; у 9-ти територіальних підрозділах НКВС (центрального апарату, Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська, Миколаївська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) зменшилися, а у К.-Подільській обл. – залишилися на рівні 1937 р.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«фашисти» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 11

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	0,1%	10,8%
2	Харківська обл.	1,6%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	14,8%	15,1%
4	Київська обл.	0,4%	0,1%
5	Дніпропетровська обл.	0,3%	–
6	Одеська обл.	7,8%	7,5%
7	Полтавська обл.	0,4%	0,4%
8	Миколаївська обл.	0,2%	0,02%
9	Кам'янець-Подільська обл.	0,3%	0,4%
10	Чернігівська обл.	2,0%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	0,2%	0,5%
12	Вінницька обл.	0,7%	0,3%
13	Молдавська АРСР	–	0,2%
	Пересічно в УРСР	3,9%	2,6%

У 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі були у діапазоні від 0,1% (центрального апарату) до 14,8% (Донецька обл.) при пересічному показникові 3,9%. Відсотки у Чернігівській обл. наближалися до пересічного, у дев'яти регіонах (центрального апарату, Харківська, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Миколаївська, К.-Подільська, Житомирська та Вінницька обл.) вони були меншими, а у двох (Донецька та Одеська) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася так: при пересічному показникові у 2,6 у чотирьох територіальних підрозділах НКВС (Київська, Одеська, Миколаївська та Вінницька обл.) відносні частки арештів щодо загалу репресованих були меншими, у п'яти (центрального апарату, Донецька, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) – більшими, у Дніпропетровській обл. арештів за цією «лінією» не було.

Порівняно з 1937 р. у 1938 р. зменшилися відносні частки арештів у всіх територіальних підрозділах НКВС.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«за національними лініями» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 12

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	48,3%	36,7%
2	Харківська обл.	20,3%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	37,5%	42,3%
4	Київська обл.	27,4%	19,7%
5	Дніпропетровська обл.	45,3%	30,4%
6	Одеська обл.	16,8%	23,0%
7	Полтавська обл.	18,0%	15,9%
8	Миколаївська обл.	–	21,9%
9	Кам'янець-Подільська обл.	54,4%	53,0%
10	Чернігівська обл.	14,9%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	58,7%	41,9%
12	Вінницька обл.	32,3%	24,6%
13	Молдавська АРСР	50,6%	52,3%
	Пересічно в УРСР	33,4%	28,4%

Отже, у 1937 р. відносні частки арештів «за національними лініями» були у діапазоні від 14,9% (Чернігівська обл.) до 58,7% (Житомирська обл.) при пересічному показникові 33,4%. Відсотки у двох областях (Донецька та Вінницька) наближалися до пересічного, у п'яти регіонах (Харківська, Київська, Одеська, Полтавська та Чернігівська обл.) вони були меншими, у п'яти (Харківська, Донецька, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) – більшими, у Миколаївській обл. арештів «за національними лініями» у звітах НКВС не зафіксовано.

У 1938 р. ситуація змінилася таким чином: при пересічному показникові у 28,4% у чотирьох обл. (Дніпропетровська, Одеська, Миколаївська та Вінницька обл.) відносні показники були близькими до нього, у двох (Київська та Полтавська) – меншими, у п'яти (центрального апарату, Донецька, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) – більшими.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 4-х підрозділах НКВС (Донецька, Одеська, Миколаївська обл. та Молдавська АРСР), а у 7-ми (центральный апарат, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, К.-Подільська, Житомирська та Вінницька обл.) – зменшилися.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із їх загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«колишні куркулі» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 13

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	–	–
2	Харківська обл.	43,1%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	14,7%	9,3%
4	Київська обл.	28,2%	7,3%
5	Дніпропетровська обл.	36,7%	7,8%
6	Одеська обл.	27,4%	15,4%
7	Полтавська обл.	24,5%	13,3%
8	Миколаївська обл.	17,2%	16,6%
9	Кам'янець-Подільська обл.	11,0%	8,8%
10	Чернігівська обл.	36,6%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	21,7%	–
12	Вінницька обл.	12,7%	2,9%
13	Молдавська АРСР	28,6%	7,9%
	Пересічно в УРСР	23,9%	10,4%

Отже у 1937 р. відносні частки арештів у підгрупі «колишніх куркулів» були у діапазоні від 11,0% (К.-Подільська обл.) до 43,1% (Харківська обл.) при пересічному показникові 23,9%. При цьому відсотки у п'яти територіальних підрозділах НКВС (Київська, Одеська, Полтавська, Житомирська області та Молдавська області АРСР) наближалися до пересічного, у чотирьох (Донецька, Миколаївська, К.-Подільська та Вінницька обл.) були значно меншими, у трьох (Харківська, Чернігівська та Дніпропетровська обл.) – більшими, а у центральному апараті арештів у цій групі не було.

У 1938 р. ситуація змінилася. При пересічному показникові у 10,4% у двох обл. (Донецька та Полтавська) відносні показники були близькими до нього, у п'яти підрозділах НКВС (Київська, Дніпропетровська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, у двох (Одеська та Миколаївська обл.) – більшими,

а у центральному апараті та Житомирській обл. арештів у цій групі не було.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. зменшилися відносні частки арештів у всіх підрозділах НКВС.

Таким чином, у цій підгрупі «політичного забарвлення» поряд з загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«кримінальні злочинці» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 14

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	–	–
2	Харківська обл.	9,4%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	6,4%	0,3%
4	Київська обл.	8,4%	0,3%
5	Дніпропетровська обл.	2,4%	0,2%
6	Одеська обл.	9,7%	2,7%
7	Полтавська обл.	2,9%	0,1%
8	Миколаївська обл.	13,4%	13,0%
9	Кам'янець-Подільська обл.	1,0%	0,1%
10	Чернігівська обл.	10,4%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	0,9%	–
12	Вінницька обл.	6,4%	0,2%
13	Молдавська АРСР	9,6%	0,1%
	Пересічно в УРСР	7,5%	1,3%

У 1937 р. відносні частки арештів у підгрупі «кримінальних злочинців» були у діапазоні від 0,9% (Житомирська обл.) до 13,4% (Миколаївська обл.) при пересічному показникові 7,5%. Відсотки у двох областях (Донецька та Вінницька) були близькими до пересічного, у чотирьох регіонах (Дніпропетровська, Полтавська, К.-Подільська та Житомирська обл.) вони були меншими, у шести (Харківська, Київська, Одеська, Миколаївська, Чернігівська обл. та Молдавська АРСР) – більшими, а у центральному апараті арештів у цій групі не було.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 1,3% у Одеській обл. відповідний показник був близьким, у семи (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, у Миколаївській обл. – більшим, а у центральному апараті НКВС арештів у цій підгрупі не було.

Порівняно з попереднім роком у 1938 р. відносні частки арештів зменшилися у всіх територіальних підрозділах НКВС.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів
«за політичним забарвленням»
«інші контрреволюційні елементи» у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 15

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	–	–
2	Харківська обл.	17,6%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	12,3%	10,3%
4	Київська обл.	17,1%	25,1%
5	Дніпропетровська обл.	9,0%	20,6%
6	Одеська обл.	17,2%	13,3%
7	Полтавська обл.	10,6%	17,7%
8	Миколаївська обл.	22,0%	21,3%
9	Кам'янець-Подільська обл.	32,0%	25,2%
10	Чернігівська обл.	10,6%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	5,8%	13,4%
12	Вінницька обл.	16,8%	34,2%
13	Молдавська АРСР	3,0%	23,5%
	Пересічно в УРСР	13,1%	18,1%

У 1937 р. відносні частки арештів у підгрупі «інших контрреволюційних елементів» були у діапазоні від 3,0% (Молдавська АРСР) до 32,0% (К.-Подільська обл.) при пересічному показникові 13,1%. Відсотки у трьох областях (Донецька, Полтавська, Чернігівська) наближалися до пересічного, у трьох регіонах (Дніпропетровська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, у шести (Харківська, Київська, Одеська, Миколаївська, Вінницька та К.-Подільська обл.) – більшими, у центральному апараті НКВС арештів у цій підгрупі не було.

У 1938 р. ситуація змінилася так: при пересічному показникові у 18,1% у двох обл. (Дніпропетровська та Полтавська) відносні показники були близькими до нього, у трьох (Донецька, Одеська та Житомирська обл.) – меншими, у п'яти (Київська, Миколаївська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – більшими, а у центральному апараті арештів у цій підгрупі не було.

Порівняно з попереднім у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 6-ти

підрозділах НКВС (Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР), у 4-х (Донецька, Одеська, Миколаївська та К. Подільська) – зменшилися.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

На основі наведених вище узагальнень та аналізу можна констатувати певні зміни у акцентах щодо арештів у відповідних підгрупах обвинувачень «за політичним забарвленням».

У 1938 р., порівняно з 1937-м у підрозділах НКВС вони мали такий характер.

Донецька обл. – збільшилися відносні частки (%% заарештованих цієї підгрупи від загалу притягнутих у всіх підгрупах репресованих) за такими обвинуваченнями: члени антирадянських партій, учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійці, фашисти, за «національними лініями»; зменшилися ці показники у підгрупах церковників та сектантів, колишніх куркулів, кримінальних злочинців та інших контрреволюційних елементів;

Київська обл. – збільшилися показники у підгрупах учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, церковників та сектантів, інших контрреволюційних елементів; зменшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, фашистів, за «національними лініями», колишніх куркулів та кримінальних злочинців;

Центральний апарат НКВС УРСР – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, білогвардійців та фашистів; зменшилися – у підгрупах учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, церковників та сектантів, за «національними лініями»; не було притягнутих у підгрупах колишніх куркулів, кримінальних злочинців та інших контрреволюційних елементів;

Дніпропетровська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, інших контрреволюційних елементів; зменшилися – у підгрупах церковників та сектантів, фашистів, за «національними лініями», колишніх куркулів, кримінальних злочинців;

Одеська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, за «національними лініями», колишніх куркулів; зменшилися – у підгрупах церковників та сектантів, фашистів, кримінальних злочинців, інших контрреволюційних елементів;

Полтавська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, за «національними лініями», інших контрреволюційних елементів; зменшилися – у підгрупах церковників та сектантів, фашистів, колишніх куркулів, кримінальних злочинців;

Миколаївська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, за «національними лініями»; зменшилися показники у підгрупах білогвардійців, церковників та сектантів, фашистів, колишніх куркулів, кримінальних злочинців, інших контрреволюційних елементів;

Кам'янець-Подільська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців та фашистів; зменшилися – у підгрупах за «національними лініями», колишніх куркулів, кримінальних злочинців, інших контрреволюційних елементів; залишилися без змін показники у підгрупах церковників та сектантів;

Чернігівська обл. – за 1938 р дані відсутні;

Харківська обл. – за 1938 р. дані відсутні;

Житомирська обл. – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, фашистів та інших контрреволюційних елементів; зменшилися – у підгрупах церковників та сектантів, за «національними лініями», колишніх куркулів, кримінальних злочинців;

Вінницька обл. – збільшилися показники у підгрупах учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій та інших контрреволюційних елементів; зменшилися – у підгрупах членів антирадянських партій, білогвардійців, церковників та сектантів, фашистів, за «національними лініями», колишніх куркулів, кримінальних злочинців;

Молдавська АРСР – збільшилися показники у підгрупах членів антирадянських партій, учасників контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій, білогвардійців, фашистів, за «національними лініями» та інших контрреволюційних елементів; зменшилися – у підгрупах церковників та сектантів, колишніх куркулів, кримінальних злочинців.

Отже, відбулися такі зміни у підгрупах.

1) *Учасники антирадянських партій:* а) збільшилися показники у центральному апараті НКВС УРСР, Донецькій, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, Миколаївській, К.-Подільській, Житомирській обл. та Молдавській АРСР, б) зменшилися – у Київській та Вінницькій областях.

2) *Учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій:* а) збільшилися показники у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, Миколаївській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; б) зменшилися – у центральному апараті НКВС.

3) *Білогвардійці:* а) збільшилися показники у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, К.-Подільській, Житомирській обл., центральному апараті НКВС та Молдавській АРСР, б) зменшилися – у Миколаївській та Вінницькій обл.

4) *Фашисти:* а) збільшилися показники у Донецькій, К.-Подільській, Житомирській обл., центральному апараті та Молдавській АРСР; зменшилися – у Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, Миколаївській та Вінницькій обл.

5) *За «національними лініями»:* а) збільшилися показники у Донецькій, Одеській, Полтавській, Миколаївській обл. та Молдавській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та центральному апараті.

б) *Церковники та сектанти:* а) збільшилися показники у Київській обл.; б) зменшилися – у Донецькій, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, Миколаївській,

Житомирській, Вінницькій обл. центральному апарату та Молдавській АРСР.

7) *Колишні куркулі*: а) збільшилися показники у Одеській обл. б) зменшилися – у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Полтавській, Миколаївській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) не було арештів у центральному апараті НКВС.

8) *Кримінальні злочинці*: а) збільшення показників у 1938 р., порівняно з 1937 р. не було; б) зменшилися показники – у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, Миколаївській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) не було арештів у центральному апараті НКВС.

9) *Інші контрреволюційні елементи*: а) збільшилися показники у Київській, Дніпропетровській, Полтавській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; б) зменшилися показники у Донецькій, Одеській, Миколаївській та К.-Подільській обл.; в) не було арештів у центральному апараті НКВС.

Дані щодо змін у кількісних показниках арештів за «політичним забарвленням» у територіальних підрозділах НКВС УРСР дають можливість констатувати їх значні розбіжності. А це, на наш погляд, є свідчення значної самостійності на місцях у питаннях виробу об'єктів для «нанесення оперативного удару».

«Розподіл» обвинувачень у відповідних групах «за характером злочинів» у територіальних управліннях НКВС мав такі характерні показники:

Відносні частки арештів за шпигунство у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 16

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	37,2%	39,4%
2	Харківська обл.	18,2%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	8,7%	7,9%
4	Київська обл.	13,3%	22,0%
5	Дніпропетровська обл.	1,6%	30,6%
6	Одеська обл.	8,9%	14,6%
7	Полтавська обл.	28,9%	23,1%
8	Миколаївська обл.	28,3%	28,3%
9	Кам'янець-Подільська обл.	10,5%	32,8%
10	Чернігівська обл.	7,3%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	100%	9,6%
12	Вінницька обл.	10,9%	16,7%
13	Молдавська АРСР	40,1%	58,5%
	Пересічно в УРСР	15,5%	27,0%

У 1937 р. відносні частки заарештованих за шпигунство були у діапазоні від 1,6% (Дніпропетровська обл.) до 100% (Житомирська обл.), при пересічному показникові 15,5%. При цьому відсоток у Київській обл. наближався до пересічного, у шести регіонах (Донецька, Дніпропетровська, Одеська, К.-Подільська, Чернігівська та Вінницька обл.) вони були меншими, а у шести (Харківська, Полтавська, Миколаївська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася так: при пересічному показникові у 27,0%, у чотирьох обл. (Київська, Дніпропетровська, Полтавська та Миколаївська) відносні показники були близькими до нього, у чотирьох територіальних підрозділах НКВС (центральный апарат, К.-Подільська та Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, та у трьох (центральный апарат, К.-Подільська обл. та Молдавська АРСР) – більшими.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 6-ти підрозділах НКВС (Київська, Дніпропетровська, Одеська, Вінницька, К.-Подільська обл. та Молдавська АРСР), а у 4-х (центральный апарат, Донецька, Полтавська та Житомирська обл.) – зменшилися, у Миколаївській обл. відносний показник не змінився.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

**Відносні частки арештів за повстанську
контрреволюційну діяльність у 1937 та 1938 рр.**

Таблиця 17

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральный апарат	25,4%	23,9%
2	Харківська обл.	40,3%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	44,1%	57,1%
4	Київська обл.	43,1%	67,9%
5	Дніпропетровська обл.	45,9%	53,1%
6	Одеська обл.	18,8%	55,7%
7	Полтавська обл.	8,2%	64,6%
8	Миколаївська обл.	30,1%	30,1%
9	Кам'янець-Подільська обл.	45,6%	48,6%
10	Чернігівська обл.	63,4%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	67,7%
12	Вінницька обл.	51,2%	64,5%
13	Молдавська АРСР	33,7%	35,4%
	Пересічно в УРСР	40,9%	49,7%

У 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі були у діапазоні від 8,2% (Полтавська обл.) до 63,4% (Чернігівська обл.), при пересічному показникові 40,9%. При цьому відсотки у п'яти областях (Харківська, Донецька, Київська, Дніпропетровська та К.-Подільська) наближалися до пересічного, у п'яти регіонах (центральный апарат, Одеська, Полтавська, Миколаївська обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, а у двох (Житомирська та Вінницька обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася таким чином: при пересічному показникові у 49,7%, у трьох підрозділах НКВС (Дніпропетровська, Одеська та К.-Подільська обл.) відносні показники були близькими до нього, у трьох (центральный апарат, Миколаївська обл. та Молдавська АРСР) – меншими, та у п'яти (Донецька, Київська, Полтавська, Житомирська та Вінницька обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 9-ти підрозділах НКВС (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська, К.-Подільська, Вінницька, Житомирська обл. та Молдавська АРСР), у центральному апараті НКВС – зменшилися, а у Миколаївській обл. залишилися без змін.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

Відносні частки арештів за диверсії у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 18

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	1,3%	0,6%
2	Харківська обл.	12,7%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	26,6%	28,8%
4	Київська обл.	1,9%	2,0%
5	Дніпропетровська обл.	8,3%	1,0%
6	Одеська обл.	2,3%	1,9%
7	Полтавська обл.	0,1%	0,4%
8	Миколаївська обл.	2,2%	2,2%
9	Кам'янець-Подільська обл.	1,7%	7,4%
10	Чернігівська обл.	0,3%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	5,2%
12	Вінницька обл.	4,1%	5,8%
13	Молдавська АРСР	0,1%	0,2%
	Пересічно в УРСР	8,4%	5,9%

У 1937 р. відносні частки арештів за диверсії у діапазоні від 0,1% (Полтавська обл. та Молдавська АРСР) до 26,6% (Донецька обл.) при пересічному показникові 8,4%. Відсоток

у Дніпропетровській обл. наближався до пересічного, у дев'яти підрозділах НКВС (центрального апарату, Київська, Одеська, Полтавська, Миколаївська, К.-Подільська, Чернігівська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, а у двох (Харківська та Донецька обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 5,9% у двох обл. (Житомирська та Вінницька) відносні показники були близькими до нього, у семи підрозділах НКВС (центрального апарату, Київська, Дніпропетровська, Одеська, Полтавська, Миколаївська обл. та Молдавська АРСР) – меншими, а у двох (Донецька та К.-Подільська обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у 5-ти підрозділах НКВС (Донецька, Полтавська, К.-Подільська та Вінницька, Житомирська обл.), у 3-х (центрального апарату, Дніпропетровська та Одеська обл., – зменшилися, а у Київській, Миколаївській обл. та Молдавській АРСР відносні показники арештів залишилися без змін.

Таким чином, у цій підгрупі поряд із загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

Відносні частки арештів за терористичну діяльність у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 19

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	22,2%	18,8%
2	Харківська обл.	5,5%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	0,8%	0,1%
4	Київська обл.	1,1%	0,2%
5	Дніпропетровська обл.	5,7%	0,3%
6	Одеська обл.	4,9%	8,4%
7	Полтавська обл.	0,3%	0,1%
8	Миколаївська обл.	0,9%	0,9%
9	Кам'янець-Подільська обл.	0,1%	0,8%
10	Чернігівська обл.	0,4%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	0,3%
12	Вінницька обл.	2,5%	1,7%
13	Молдавська АРСР	1,1%	0,7%
	Пересічно в УРСР	2,7%	2,5%

У 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі були у діапазоні від 0,1% (К.-Подільська обл.) до 22,2% (центрального апарату НКВС), при пересічному показникові 2,7%. Відсотки у Вінницькій обл. наближалися до пересічного, у семи підрозділах НКВС (Донецька,

Київська, Полтавська, Миколаївська, К.-Подільська, Чернігівська обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, а у чотирьох (центральный апарат, Харківська, Дніпропетровська та Одеська обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 2,5% у Вінницькій обл. відносний показник був близьким до нього, у восьми (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Миколаївська, К.-Подільська, Житомирська обл. та Молдавська АРСР) – меншими, та у двох (центральный апарат та Одеська обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у двох підрозділах НКВС (Одеська та К.-Подільська обл.), у восьми (центральный апарат, Донецька, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР обл.) – зменшилися, а у Миколаївській обл. – залишилися без змін.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у двох підрозділах НКВС (Одеська та К.-Подільська обл.), у восьми (центральный апарат, Донецька, Київська, Дніпропетровська, Полтавська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР обл.) – зменшилися, а у Миколаївська обл. – залишилися без змін.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до незначного збільшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

Відносні частки арештів за контрреволюційну агітацію у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 20

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральный апарат	6,4%	6,0%
2	Харківська обл.	4,9%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	4,4%	2,4%
4	Київська обл.	26,7%	2,9%
5	Дніпропетровська обл.	10,6%	4,1%
6	Одеська обл.	37,4%	6,1%
7	Полтавська обл.	54,7%	6,8%
8	Миколаївська обл.	15,5%	15,5%
9	Кам'янець-Подільська обл.	36,0%	5,4%
10	Чернігівська обл.	5,2%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	–
12	Вінницька обл.	13,8%	1,9%
13	Молдавська АРСР	12,1%	3,5%
	Пересічно в УРСР	16,8%	5,1%

Отже, у 1937 р. відносні частки арештів за контрреволюційну агітацію були у діапазоні від 4,4% (Донецька обл.) до 54,7% (Полтавська обл.), при пересічному показникові 16,8%. При цьому відсотки у двох областях (Миколаївська та Вінницька) наближалися до пересічного, у шести регіонах (центральный апарат, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Чернігівська обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, а у чотирьох (Київська, Одеська, Полтавська та К.-Подільська обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася так: при пересічному показникові у 5,1%, у центральному апараті НКВС та К.-Подільській обл. відносні показники були близькими до нього, у п'яти підрозділах НКВС (Донецька, Київська, Дніпропетровська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, у трьох (Одеська, Полтавська та Миколаївська обл.) – більшими, а у Житомирській обл. арештів з таким обвинуваченням не було.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. зменшилися відносні частки арештів у всіх підрозділах НКВС, за винятком Миколаївської обл. У останній цей показник залишився на рівні 1937 р.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до значного зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

Відносні частки арештів за шкідництво у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 21

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	2,0%	9,1%
2	Харківська обл.	4,1%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	8,9%	2,3%
4	Київська обл.	4,2%	4,0%
5	Дніпропетровська обл.	3,0%	4,9%
6	Одеська обл.	6,7%	8,2%
7	Полтавська обл.	1,5%	0,6%
8	Миколаївська обл.	19,4%	19,4%
9	Кам'янець-Подільська обл.	1,7%	4,7%
10	Чернігівська обл.	1,9%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	11,8%
12	Вінницька обл.	6,5%	6,9%
13	Молдавська АРСР	0,2%	1,3%
	Пересічно в УРСР	5,4%	5,5%

У 1937 р. відносні частки арештів за шкідництво були у діапазоні від 0,2% (Молдавська АРСР) до 19,4% (Миколаївська обл.) при пересічному показникові 5,4%. Відсотки у чотирьох областях (Харківська, Київська, Одеська та Вінницька обл.) наближалися до

пересічного, у шести підрозділах НКВС (центральный апарат, Дніпропетровська, Полтавська, К.-Подільська, Чернігівська обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, а у двох (Донецька та Миколаївська обл.) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 5,5% (збільшення порівняно з 1937 р. на 0,1%), у чотирьох підрозділах НКВС (Київська, Дніпропетровська, К.-Подільська та Вінницька обл.) відносні показники були близькими до нього, у трьох (Донецька, Полтавська обл. та Молдавська АРСР) – меншим, а у чотирьох (центральный апарат, Одеська, Миколаївська та Житомирська обл.) – більшими.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у семи підрозділах НКВС (центральный апарат, Дніпропетровська, Одеська, К.-Подільська, Житомирська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) у трьох (Донецька, Київська та Полтавська обл.) – зменшилися, а у Миколаївській обл. цей показник залишився без змін.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до незначного збільшення відносних показників, існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

Відносні частки арештів за зраду Батьківщини у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 22

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральный апарат	0,2%	0,2%
2	Харківська обл.	2,0%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	0,2%	0,2%
4	Київська обл.	0,4%	0,02%
5	Дніпропетровська обл.	1,6%	2,8%
6	Одеська обл.	0,3%	0,2%
7	Полтавська обл.	1,4%	2,6%
8	Миколаївська обл.	1,0%	–
9	Кам'янець-Подільська обл.	–	–
10	Чернігівська обл.	0,6%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	0,4%
12	Вінницька обл.	1,6%	1,3%
13	Молдавська АРСР	0,1%	–
	Пересічно в УРСР	0,8%	0,7%

У 1937 р. відносні частки арештів за зраду Батьківщини були у діапазоні від 0,1% (Молдавська АРСР) до 2,0% (Харківська обл.), при пересічному показникові 0,8%. При цьому відсотки у двох областях (Миколаївська та Чернігівська) наближалися до пересічного, у п'яти підрозділах НКВС (центральный апарат, Донецька, Київська, Одеська

обл. та Молдавська АРСР) вони були меншими, у чотирьох (Харківська, Дніпропетровська, Полтавська та Вінницька обл.) – більшими, а у К.-Подільська обл. арештів з таким обвинуваченням не було.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 0,7% (зменшення порівняно з 1937 р. на 0,1%), у Вінницькій обл. відносний показник був близьким до нього, у п'яти підрозділах НКВС (центральный апарат, Донецька, Київська, Одеська, Житомирська обл.), – меншим, у двох (Дніпропетровська та Полтавська обл.) – більшим, а у трьох (Миколаївська, К.-Подільська обл. та Молдавська АРСР) арештів з таким обвинуваченням не було.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилися відносні частки арештів у двох підрозділах НКВС (Дніпропетровська та Полтавська обл.) у п'яти (Київська, Одеська, Миколаївська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – зменшилися, а у центральному апараті НКВС та Донецькій обл. цей показник залишився без змін.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до незначного зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах НКВС.

Відносні частки арештів за інші злочини у 1937 та 1938 рр.

Таблиця 23

№№ п/п	Органи НКВС	% заарештованих у 1937 р.	% заарештованих у 1938 р.
1	Центральний апарат	5,2%	6,5%
2	Харківська обл.	12,3%	Дані відсутні
3	Донецька обл.	6,3%	1,1%
4	Київська обл.	9,3%	1,0%
5	Дніпропетровська обл.	8,6%	3,3%
6	Одеська обл.	20,6%	4,9%
7	Полтавська обл.	4,8%	1,8%
8	Миколаївська обл.	2,6%	2,6%
9	Кам'янець-Подільська обл.	4,5%	0,4%
10	Чернігівська обл.	13,5%	Дані відсутні
11	Житомирська обл.	Дані відсутні	4,9%
12	Вінницька обл.	9,4%	1,2%
13	Молдавська АРСР	12,6%	0,4%
	Пересічно в УРСР	9,5%	3,5%

Отже, у 1937 р. відносні частки арештів у цій підгрупі були у діапазоні від 2,6% (Миколаївська обл.) до 20,6% (Одеська обл.), при пересічному показникові 9,5%. Відсотки у трьох областях (Київська, Дніпропетровська та Вінницька) наближалися до пересічного, у п'яти підрозділах НКВС (центральный апарат, Донецька, Полтавська,

Миколаївська, К.-Подільська обл.) вони були меншими, а у чотирьох (Харківська, Одеська, Чернігівська обл. та Молдавська АРСР) – більшими.

У 1938 р. ситуація змінилася: при пересічному показникові у 3,5% (зменшення порівняно з 1937 р. на 6,0%), у Дніпропетровській обл. відносний показник був близькими до нього, у семи регіонах (Донецька, Київська, Одеська, Полтавська, К.-Подільська, Вінницька обл. та Молдавська АРСР) – меншими, у центральному апараті та Одеській обл. – більшими, а у Миколаївській обл. залишився на рівні 1937 р.

Порівняно з попереднім роком, у 1938 р. збільшилася відносна частка арештів у центральному апараті, у всіх інших (за винятком Миколаївської обл.) ці показники зменшилися. У Миколаївській обл. відносний показник арештів за інші злочини у 1938 р. залишився на рівні 1937 р.

Таким чином, у цій групі поряд із загальною тенденцією до зменшення відносних показників існували значні їх розбіжності у територіальних підрозділах.

На основі наведених вище узагальнень та аналізу можна констатувати певні зміни у акцентах щодо арештів у відповідних підгрупах обвинувачень «за характером злочинів».

У 1938-му р., порівняно з 1937-м, у підрозділах НКВС вони мали такий характер:

Донецька обл. – збільшилися відносні частки (%% заарештованих цієї підгрупи від загалу притягнутих у всіх підгрупах репресованих) за такими обвинуваченнями: «контрреволюційна повстанська діяльність» та «диверсії»; зменшилися ці показники у обвинуваченнях «шпигунство», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «шкідництво», «інші злочини», залишилися без змін у підгрупі «зрада Батьківщини».

Київська обл. – збільшилися показники у підгрупах «шпигунство» та «контрреволюційна повстанська діяльність»; зменшилися – у підгрупах «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «шкідництво», «зрада Батьківщини», «інші злочини»; залишилися без змін у підгрупі «диверсії»;

Центральний апарат НКВС УРСР – збільшилися показники у підгрупах «шкідництво» та «інші злочини»; зменшилися – у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», залишилися без змін у підгрупі «зрада Батьківщини».

Дніпропетровська обл. – збільшилися показники у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «шкідництво», «зрада Батьківщини»; зменшилися – у підгрупах «диверсії», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «інші злочини».

Одеська обл. – збільшилися показники у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «терористична діяльність», «шкідництво»; зменшилися – у підгрупах «диверсії», «контрреволюційна агітація», «зрада Батьківщини», «інші злочини»;

Полтавська обл. – збільшилися показники у підгрупах «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «зрада Батьківщини»; зменшилися – у підгрупах «шпигунство», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «шкідництво», «інші злочини».

Миколаївська обл. – збільшень відносних показників у підгрупах не було; зменшилися показники у підгрупі «зрада Батьківщини»; залишилися без змін показники

у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «шкідництво», «інші злочини»;

Кам'янець-Подільська обл. – збільшилися показники у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «терористична діяльність», «шкідництво»; зменшилися – у підгрупах «контрреволюційна агітація», «інші злочини»; не було заарештованих у підгрупі «зрада Батьківщини»;

Чернігівська обл. – за 1938 р. дані відсутні;

Харківська обл. – за 1938 р. дані відсутні;

Житомирська обл. – збільшилися показники у підгрупах «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «шкідництво», «інші злочини»; зменшилися – у підгрупах «шпигунство», «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація»;

Вінницька обл. – збільшилися показники у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «диверсії», «шкідництво»; зменшилися – у підгрупах «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «зрада Батьківщини»;

Молдавська АРСР - збільшилися показники у підгрупах «шпигунство», «контрреволюційна повстанська діяльність», «шкідництво»; зменшилися – у підгрупах «терористична діяльність», «контрреволюційна агітація», «зрада Батьківщини», «інші злочини», залишилися без змін у підгрупі «диверсії».

Отже, відбулися такі зміни у підгрупах.

1) *Шкідництво*: а) збільшилися показники у центральному апараті НКВС УРСР, Дніпропетровській, Одеській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; б) зменшилися – у Донецькій, Київській та Полтавській областях; в) залишилися без змін показники у Миколаївській обл.

2) *Шпигунство*: а) збільшилися показники у Київській, Дніпропетровській, Одеській, К.-Подільській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; б) зменшилися – у центральному апараті НКВС, Донецькій, Полтавській та Житомирській обл.; в) залишилися без змін у Миколаївській обл.

3) *Контрреволюційна агітація*: а) збільшень показників у 1938 р. у підрозділах НКВС не було; б) зменшилися - у центральному апараті, Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) залишилися без змін у Миколаївській обл.

4) *Контрреволюційна повстанська діяльність*: а) збільшилися показники у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, К.-Подільській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; зменшилися - у центральному апараті НКВС; в) залишилися без змін у Миколаївській обл.

5) *Диверсії*: а) збільшилися показники у Донецькій, Полтавській, К.-Подільській, Житомирській та Вінницькій обл.; б) зменшилися – у центральному апараті, Дніпропетровській та Одеській обл.; в) залишилися без змін у Київській, Миколаївській обл. та Молдавській АРСР.

6) *Терористична діяльність*: а) збільшилися показники у Одеській та К.-Подільській обл.; б) зменшилися – у центральному апараті, Донецькій, Київській, Дніпропетровській,

Полтавській, Житомирській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) залишилися без змін у Миколаївській обл.

7) *Зрада Батьківщини*: а) збільшилися показники у Дніпропетровській та Полтавській обл.; б) зменшилися – у Київській, Одеській, Миколаївській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) залишилися без змін у центральному апараті та Донецькій обл.; не було арештів у К.-Подільській обл.

8) *Інші злочини*: а) збільшилися показники у центральному апараті НКВС та Житомирській обл.; б) зменшилися показники у Донецькій, Київській, Дніпропетровській, Одеській, Полтавській, К.-Подільській, Вінницькій обл. та Молдавській АРСР; в) залишилися без змін у Миколаївській обл.

Дані щодо змін у кількісних показниках арештів за «характером злочинів» як і «за політичними забарвленнями» у «територіальних підрозділах» НКВС УРСР дозволяють зробити висновок щодо їх значних розбіжностей. А це, на наш погляд, є свідченням значної самостійності на місцях у питаннях вибору об'єктів для «нанесення оперативного удару».

Розгляд питання щодо характеристичних особливостей та «розподілу» обвинувачень заарештованих органами державної безпеки УРСР у 1937-1938 рр з політичних мотивів дозволяє зробити висновок про значний ступінь немотивованості та необгрунтованості у виборі як «політичного забарвлення», так і «характеру злочинів» відносно певних репресованих. Головним був сам факт арешту та засудження людини, а так звані «статистичні показники» «підганялися» у звітах згідно з уявленнями місцевого керівництва УНКВС. Роль НКВС УРСР, на наш погляд, полягала у «стимулюванні» та «коригуванні» загальних показників. Саме тому навіть кількісні показники обвинувачень, що характеризують репресивну діяльність безпосередньо апарату НКВС УРСР, значною мірою відрізняються в більшості моментів від загальноукраїнських. У разі дійсного втручання керівництва НКВС УРСР у процес виконання на місцях запланованих показників обвинувачень статистичні дані апарату НКВС та пересічно українські повинні були збігатися або бути близькими. Так як цього не було, то можна бути твердо впевненим, що для керівництва НКВС УРСР головними були лише показники кількості репресованих, а не деталізація їх якісних характеристик.

Якою ж була у 1937-38 рр. ситуація в Донбасі?

У 1937 р. в Донецькій області (що тоді включала територію двох сучасних - Донецької та Луганської) було заарештовано 27042 ос. Це був найбільший показник в УРСР. Загалом в республіці було заарештовано 159073 ос. У відсотках частка області становила 16,9%, тобто – кожний шостий з репресованих в Україні мешкав у Донбасі. Область «займала» перше місце в Україні за кількістю заарештованих.

У 1938 р. показники арештів зменшилися як в Україні, так і в її регіонах. В Донецькій (Сталінській) області, в її територіальних межах попереднього року, було заарештовано 12095 ос. з загальноукраїнської кількості 106096 репресованих. Отже, відсоток Донбасу дещо зменшився – до 11,4%. Область «займала» у 1938 р. третє місце в Україні за

кількістю заарештованих після Дніпропетровської та Київської.

Загалом за роки «великої чистки» в Донецькій (Сталінській) області органами НКВС було заарештовано 39137 ос. (14,7 від загальноукраїнського показника).

Вибірка з загальноукраїнських даних дозволила відновити ситуацію щодо обвинувачень у Донецькій області.

«За політичним забарвленням» показники в регіоні були такими:

Належність до антирадянських партій: 1) 1937 р. – область «займала» третє місце в Україні (4,9% від загалу заарештованих на території Донбасу), 2) 1938 р. – друге місце (відносна частка збільшилася до 6,4%);

Учасники контрреволюційних буржуазних націоналістичних організацій: 1) 1937 р. – дев'яте місце (3,3%), 2) 1938 р. – тринадцяте, але відносний показник збільшився до 6,7%.

Білогвардійці: 1) 1937 р. – друге місце (4,1%), 2) 1938 р. – перше (8,2%).

Церковники та сектанти: 1) 1937 р. – дев'яте місце (2,1%), 2) 1938 р. – п'яте-шосте (показник зменшився до 1,3%);

Фашисти: 1) 1937 р. – перше (14,8%), з великим відривом від інших областей (у Одеській обл., що була другою, показник був майже удвічі меншим (7,8%), 2) 1938 р. – перше (збільшення відносного показника до 15,1%, відсоток центрального апарату НКВС УРСР, що «займав» друге місце, був 10,8%.

За національними лініями: 1) 1937 р. – шосте місце (37,5%), 2) 1938 р. – третє (відносний показник збільшився до 42,3%);

Колишні куркулі: 1) 1937 р. – десяте місце (14,7%), 2) 1938 р. – четверте (зменшення відсотка до 9,3%);

Кримінальні злочинці: 1) 1937 р. – сьоме-восьме місце (6,4%), 2) 1938 р. – третє-четверте (зменшення відсотка на 0,3%);

Інші контрреволюційні елементи: 1) 1937 р. – шосте місце (12,3%), 2) 1938 р. – десяте (зменшення відносного показника до 10,3%).

«За характером злочинів» показники арештів в регіоні Донбасу були такими:

Шпиунство: 1) 1937 р. – десяте місце (8,7%), 2) 1938 р. – одинадцяте (зменшення відсотка до 7,9%);

Контрреволюційна повстанська діяльність: 1) 1937 р. – п'яте місце (44,1%), 2) 1938 р. – п'яте місце (збільшення відносного показника до 57,1%);

Диверсії: 1) 1937 р. – перше місце (26,6%) (показник наступної, Харківської області був у два рази меншим), 2) 1938 р. – перше місце (28,8% від загалу) (показник наступної, Кам'янець-Подільської області був 7,4%, тобто майже у чотири рази меншим);

Терористична діяльність: 1) 1937 р. – восьме місце (0,8%), 2) 1938 р. – десяте-одинадцяте (зменшення показника до 0,1%);

Контрреволюційна агітація: 1) 1937 р. – двадцяте місце (4,4%), 2) 1938 р. – дев'яте (збільшення відсотка утричі – до 12,4%);

Шкідництво: 1) 1937 р. – шосте місце (8,9%), 2) 1938 р. – дев'яте місце (зменшення показника майже у чотири рази – до 2,4%);

Зрада Батьківщини: 1) 1937 р. – дев'яте-десяте місце (0,2%), 2) 1938 р. – п'яте-сьоме (показник залишився без зміни – 0,2%);

Інші злочини: 1) 1937 р. – восьме місце (6,3%), 2) 1938 р. – восьме (але відносний показник зменшився у шість разів – до 1,1%).

Спираючись на наведені узагальнення та аналіз, можна стверджувати:

1) репресії 1937-1938 рр. в регіоні Донбасу були з найжорстокіших, що виявилось у великій кількості заарештованих;

2) за «політичним забарвленням» акценти у арештах в регіоні робилися на дві основні категорії – фашисти (перші місця в Україні у 1937 р. та 1938 р.), білогвардійці (друге та перше місця) та причетні до антирадянських партій (третє місце та друге); у інших категоріях Донбас займав середні та нижчі позиції в Україні;

3) «за характером злочинів» регіон займав перше місце за обвинуваченням у диверсіях.

Отже, можна зробити загальний висновок, що органи державної безпеки у 1937-1938 рр. основним у своїй діяльності бачили досягнення загальних кількісних показників у арештах. Питання щодо обвинувачень не були серед першочергових, тому й їх «розподіл» не мав значних відмінностей від загальноукраїнської ситуації, за винятком окремих моментів, що наведені вище.

Примітки

1. Складено за: ДА СБУ-К. – ф. 42, спр. 31, арк. 159-183, спр. 35, арк. 1-99.

2. У 1937 р. загалом по УРСР було заарештовано 159598 ос. (за різними звітами ця цифра має деякі незначні уточнення). За підрахунками загальна сума «за політичним забарвленням» становить 174641 ос. Різниця пояснюється тим, що одну і ту ж людину могли віднести до декількох категорій «політичного забарвлення» (білогвардієць та кадет, фашист та за «німецькою лінією», учасник української націоналістичної організації та колишній куркуль...). Відповідна ситуація була й у 1938 р.

3. Наявність у звітах такого показника («різні лінії»), на наш погляд, є свідченням достатньо непринципового ставлення до цієї категорії «політичного забарвлення», оскільки з'ясувати під час слідства це питання не так уже й важко.

4. Складено за: ДА СБК-К. – ф. 42, спр. 31, арк. 159-183; спр. 35, арк. 1-99.

5. Складено за: Там само. – Спр. 35, арк. 1-99.

6. У звіті за друге півріччя 1938 р. (ДА-СБУ-К. - ф. 42, спр. 35, арк. 8-9) є дані «за політичним забарвленням» щодо 9907 заарештованих з 170071 ос. Можливо, що у той період не було можливості для з'ясування саме цього показника.

7. Складено за ДА СБУ-К. – ф. 42, спр. 31, арк. 159-183; спр. 35, арк. 1-99. – Відсутні дані щодо кількості заарештованих «за характером злочинців» у 1937 р. у Житомирській обл. (на 13044 ос.) та 7012 ос. у 1938 р. Таким чином, ми маємо для розрахунків 92,5% інформації. Реальна кількість заарештованих у 1937 р. становила 159598 ос., у 1938 р. – 106096 ос.

8. Складено за: ДА СБУ-К. – ф. 42, спр. 31, арк. 158-159; спр. 35, арк. 1-99. – Відсутні дані щодо кількості заарештованих «за характером злочинів» у 1937 р. у Житомирській обл. (на 13044 ос.) та 7012 ос. у 1938 р.

9. Ця цифра не віддзеркалює справжньої картини у цій категорії, згідно зі

звітами обласних УНКВС засуджених як ЧСІР вносили до групи «Інші злочини».

10. Складено за: ДА-СБУ-К. – ф. 42, спр. 35, арк. 1-99.

11. Ця цифра на 173 ос. перевищує кількість заарештованих у 1-му півріччі 1938 р. (89025 ос.). Можливо, у звітах додано по окремих групах осіб, яких обвинувачували за декількома статтями.

12. Всі наступні таблиці складено за: ДА СБУ-К. – ф. 42, ст. 31, арк. 159-183; спр. 35, арк. 1-99. – Відсутні дані щодо арештів у Харківській та Чернігівській обл. у 1938 р. та у Житомирській обл. «за характером злочинців» у 1937 р.

13. Підрахунки зроблено за даними ДА СБУ-К. – ф. 42, спр. 31. арк. 159-183; спр. 35, арк. 1-99.

КАКАЯ ОНА, «ТЕОРИЯ КОНЦЕНТРАЦИИ ГОРНЫХ РАБОТ»?^{*}

Июнь 1938 г.. Идет новая волна арестов в главной угольной базе Союза – Донбассе. Проходивший в Киеве очередной съезд коммунистов Советской Украины видит причину наметившегося падения угольной отрасли республики в ослаблении борьбы с вредительской «теорией концентрации», считая, что «важнейшей задачей КП(б)У является ликвидация вражеского охвоста, решительная ликвидация последствий вражеского вредительства, выполнение государственных планов 1938 г. во всех отраслях народного хозяйства, и, в первую очередь, в угольной промышленности, имеющих первостепенное экономическое и оборонное значение в жизни Советской страны»¹. Так в чем же заключается суть «теории»? Является она феноменом практики в условиях сталинизации экономики или вредительства?

За 1934 г. шахтеры Донбасса впервые перешагнули рубеж в 60 млн. т. добытого угля. Среди досрочно выполнивших годовое задание еще во второй половине ноября – начале декабря были коллективы шахт им. Дзержинского, им. Калинина треста «Артемуголь», Петровское рудоуправление «Сталинугля» и др. В целом добыча выросла по бассейну на 10,2 млн. т. или на 21% при увеличении численности рабочих на 4%². Как видим, неплохо.

Известно, что специфика угольной промышленности позволяет быстро выявить допущенные просчеты при повышенном стремлении в первую очередь к угледобыче. Особенно, если государственный план добычи топлива ставился превыше всего. Таким для угольщиков Донбасса стал 1934 г. Новый, 1935 г. выявил несоответствие линии подготовительных забоев возросшему государственному плану угледобычи.

Даже лучшие высокомеханизированные шахты, несмотря на увеличение добычи, с государственным планом не могли справиться. Угольный Донбасс в целом оказался на уровне работы угольной промышленности до апреля 1933 г. Так, за 6 месяцев 1935 г. план был выполнен лишь на 63,5 процента. Шахтеры задолжали свыше 2 млн. т. топлива, хотя за такое же время рекордного 1934 г. добыли на 5 млн. т. угля больше.³ Такова была цена амбициозных планов сверхиндустриализации, планов сталинизации экономики.

Наркомтяжпром, исходя из усложнившейся ситуации, стал искать пути защиты угольной отрасли от все более ухудшавшихся показателей работы. Одним из таких путей стал приказ по НКТП № 736 от 15 июня 1935 г. Согласно приказу предстояло перевести шахты на непрерывную шестидневную рабочую неделю и ввести сдельно-премиальную систему оплаты труда инженерно-технических работников. Перевод на шестидневную рабочую неделю означал, что рабочих требовалось на 4,5% меньше, иными словами, среднемесячная производительность сама собой увеличилась на 4,5 процента.⁴

Однако уже не надо было быть специалистом, чтобы понять: таким образом можно

^{*}Правда через годы. Выпуск пятый. Донецк, – КП «Регион», – 2001. С. 42-61.

на какое-то время залечить болезнь. Нужны же были радикальные меры. В них нуждалась шахтопроходка, проведение подготовительных работ.

Парадоксально, но факт, что вопросы подготовительных работ в условиях централизованной системы хозяйствования находились длительное время вне плана, решались самотеком. Государственный план 1934 г. для угольной промышленности страны впервые признавал за подготовительными работами значение фактора очередной важности и ставил их выполнение на одну доску с очистными работами. Так, на второе полугодие тресты Донбасса получили конкретное задание по подготовительным работам: по стволам – 775 м, квершлагам – 10,5 тыс. м, бремсбергам – почти 172 тыс. м.⁵

Жесткое планирование объяснялось, как видно из приказа заместителя наркома тяжелой промышленности М.Л. Рухимовича от 19 июня 1934 г., «абсолютно неудовлетворительным» выполнением плана подготовительных работ угольным Донбассом в первом полугодии. Ибо в общей сложности шахтеры недополучили около 42 тыс. погонных метров горных выработок. Из них на долю штреков, т.е. выработок, обеспечивших подвигание очистных работ, около 22 тыс. м. Только трест «Сталинуголь» недовыполнил план выработок в 5,1 тыс. м., трест «Макеевуголь» – почти 2 тыс. м. Ниже плана на 10-30% сработали проходчики на шахтах № 31 «Рутченково», № 4/21 «Петровская», «Красная звезда» и др.⁶

Обеспокоенность Наркомтяжпрома возымела воздействие. В трестах и на шахтах бассейна была пересмотрена система горных работ, предпринимались меры по удлинению угольных лав, по увеличению высоты уступов и т.д. Под концентрацией горных работ понималось сосредоточение работ по добыче угля на возможно меньшем количестве очистных забоев и участков при одновременном повышении добычи с одного забоя и участка за счет увеличения длины и скорости подвигания действовавших забоев в целях повышения производительности труда и снижения себестоимости добычи угля.

При отсутствии достаточного количества резервных забоев и ориентации на чрезмерно высокую и нереальную скорость подвигания очистных забоев добыча шахты становилась неустойчивой и такая концентрация приводила к отрицательным результатам. В постановлении СНК СССР и ЦК ВКП(б) от 28 апреля 1937 г. отмечалось, что план подготовительных работ систематически приуменьшался «Главуглем» и «Донбассуглем». Фактическое же выполнение проходки систематически отставало. Ежедневно на шахтах украинского Донбасса должны проходить 7,5 тыс. м подготовительных работ, в действительности же проходили 1-1,1 тыс. м. Наиболее низкий уровень подготовительных работ наблюдался в трестах «Дзержинскуголь» (при плане 24,9 фактически 11,6 м в сутки), «Чистяковантрацит» (93,3 и 63,4), «Сталинуголь» (103,1 и 72,8)⁷ и др. Это способствовало полной неустойчивости и падению угледобычи. Как видно, концентрация горных работ проводилась по указанию Народного комиссариата тяжелой промышленности. Перед нами приказ про НКТП от 26 февраля 1935 г. № 73 за подписью М.Л. Рухимовича. В нем, в частности, говорилось: «Одним из основных вопросов улучшения качественных показателей работы шахты (производительность труда и себестоимость продукции) является концентрация работ». Исходя из этого, НКТП предлагал «Главуглю» пересмотреть планы подземных горных работ, в первую очередь шахт Дон-

басса, под углом зрения максимального уменьшения количества рабочих точек (мест) в шахте. Этим же распоряжением была создана специальная комиссия, в функции которой входили разработка и представление на утверждение методологии концентрации работ, а также списка шахт, где в первую очередь должны быть пересмотрены планы горных работ в 1935 г. с учетом проведения концентрации.

Во исполнение приказа № 73 НКТП во втором квартале 1935 г. бригадами «Главугля» совместно с трестами Донбасса были обследованы шахты, составлены планы концентрации работ и календарь мероприятий, а также их частичное осуществление. Как видно из приказа № 128 от 3 июля 1935 г., «Главуголь» проанализировал итоги проведенной этими бригадами на местах работы и отметил большую эффективность намеченного и реализованного по увеличению длины лав (шахта № 1-бис «Криворожье» в «Кадиевугле»), по системам горных работ (шахта № 12 «Брянка»), по переходу на новый режим угледобычи (шахты им. Шмидта и «Софья-Вертикальная» в «Макеевугле»), по изменению схемы вентиляции (шахты № 13 и «Софья-Вертикальная»).

О действительности проведенных работ по концентрации свидетельствовал опыт Макеевской шахты «Софья-Вертикальная». Здесь в результате изменения схемы вентиляции вентиляционные выработки сократились на 6 км, освободились две вентиляционные установки, число рабочих по поддержанию выработок уменьшилось на 56 человек. В итоге перехода коллектива на двух сменный режим угледобычи штатное расписание сократилось на 65 чел. Так была обеспечена в несколько сот тысяч рублей экономия капитальных затрат. Только от перевода соседней шахты им. Шмидта на двухсменную работу было высвобождено 75 чел. при годовой экономии в 216 тыс. руб.

«Главуголь», таким образом, обобщил передовой опыт работ по концентрации, предложил широко его использовать в практике других трестов, шахт, пересмотрев в месячный срок планы горных работ и показатели эффективности намеченных мероприятий. Для приема таких планов, составленных трестами, были утверждены две специальные бригады специалистов «Главугля» под руководством А.В. Годзевича и Е.В. Кулинченко. Для Донбасса окончательный срок представления планов – середина сентября (тресты «Артемуголь» и «Сталинуголь»).

В развитие приказа № 73 в связи с ростом стахановского движения появился приказ НКТП № 1237 «Об увеличении добычи угля в 1936 г.» Авторы приказа исходили из того, что стахановское движение вскрыло новые возможности и резервы для роста угледобычи и повышения производительности труда и механизмов, а значит давало возможность выполнить вторую пятилетку досрочно, за 4 года.

Наркомтяжпром данным приказом устанавливал на 1936 г. план добычи угля в Донбассе 80 млн. т., т.е. в размере, предусмотренном на последний год пятилетки – 1937 год. При этом предлагалось обеспечить прирост угледобычи без увеличения числа рабочих по сравнению с IV кварталом 1935 г.

В приказе от «Главугля» требовалось в месячный срок пересмотреть существовавшие нормативы, определявшие добычные возможности шахт – скорость подвигания, установив как минимум выполнение в механизированных лавах цикла в сутки, нормы

расчета линии забоев и производительности механизмов, скорости продвижения подготовительных выработок и др.

Таким образом, в 1935-1936 гг. при планировании горных работ исходили из указаний Наркомтяжпрома о выполнении в механизированных лавах как минимум цикла в сутки. В соответствии с таким режимом работы в указанные годы устанавливалось высокое подвигание очистных забоев. Годовое подвигание очистных забоев в 1936 г. против предыдущего года в целом по Донбассу должно было возрасти по плану «Главугля» более чем на одну четверть. Именно так виделось значительное сокращение фронта горных работ. В итоге получилось, что планом «Главугля» на 1936 г. намечалось не сокращение, а некоторое увеличение линии забоев, т.е. предусматривалось несоответствие между заданным ростом подвигания линии забоев и намеченным развитием фронта горных работ.

Курс на концентрацию горных работ означал коренное изменение отношения к капитальному строительству. Так, в 1936 г. план капитальных работ по каменноугольной промышленности в сравнении с планом на 1935 г. снижался на 157,3 млн. руб. и составлял всего 486,7 млн. руб. Много это или мало? Судите сами. С начала пятилетки предприятия «Главугля» осваивали ежегодно по 600-650 млн. руб. капиталовложений, а перспективным планом определялось 720 млн. руб.⁸

Чем же было вызвано такое резкое снижение объема капитальных работ? В этот период «Главуголь» входил в систему Наркомтяжпрома, который и определял окончательные лимиты и следовательно устанавливал направление капитального строительства как в целом по системе, так и по «Главуглю». По заданию Центрального планового сектора НКТП контрольные цифры капитальных работ разрабатывал «Главуголь». Как видно из архивных документов, на 1936 г. они предусматривались «Главуглем» в сумме 825 млн. руб.⁹ Правда, следует отметить, что помимо этой суммы (учитывавшей допущенное отставание за предыдущие годы от пятилетних расчетов) «Главуголь» составлял варианты плана капитальных вложений на 1936 год из лимита 700, 600, 500 и 475 млн. руб. Причем, последний вариант в архивном деле назван вариантом Наркомтяжпрома. Случайно ли запрашивал «Главуголь» такую большую сумму капитальных работ и насколько она была обоснованной? Имеющиеся материалы дают основание утверждать, что «Главуголь» неоднократно обращался в НКТП с просьбой увеличения плана капитальных работ на 1936 год. Так, зам. начальника «Главугля» В.М. Бажанов в письме от 27 октября 1935 г. на имя начальника Центрального планового сектора НКТП Кругликова отмечал: «Мы определили потребный объем капитальных работ на 1936 г. в сумме 800-850 млн. руб., а минимальный объем при отказе от закладки новых шахт и сокращенном объеме строительства по некоторым объектам в сумме 700 млн. руб., каковой вариант и был представлен вам одновременно с планом на 500 млн. руб.». А далее просьба-мольба, которой заканчивалось письмо: «Поэтому прошу вас обсудить наше ходатайство об увеличении этого плана до 700 млн. руб. Только план в 700 млн. руб. мы считаем отвечающим интересам угольной промышленности и народного хозяйства».

Через неделю «Главуголь» разработал и представил Кругликову компромиссный (на наш взгляд) вариант плана капитальных работ на 1936 г. в объеме 600 млн. руб. И здесь

пом. начальника «Главугля» И.С. Майзель продолжает линию Бажанова: «в целом по шахтному строительству «Главуглю» не хватает 100 млн. руб., не считая 50 млн., необходимых для закладки новых шахт».

Анализ архивных материалов позволяет утверждать, что по всей видимости и Майзель не удалось вызвать у плановиков желание находить компромиссные решения, и он не переубедил Кругликова. Центральный плановый сектор НКТП сам не знал, где можно «отстегнуть» так необходимую для «Главугля» сумму. А насколько это было важно и насколько вызывало беспокойство в штабе народного хозяйства, видно из письма М.Л. Рухимовича от 16 декабря 1935 г. на имя своего непосредственного шефа – Г.К. Орджоникидзе. «Положение с капитальным строительством «Главугля» в 1936 г. исключительно напряженное», – подчеркивал Моисей Львович. И он предложил Сергею еще более компромиссный вариант. Для обеспечения первоочередных работ утвержденный лимит следовало довести до 573 млн. руб. (Цена допустимой уступки – 27 млн. руб. – вот какой их вес в масштабе такого огромного хозяйства страны!). Открывалась надежда.

Однако сбыться даже такой слабой надежде не пришлось. В итоге такой переписки и обстоятельного разбирательства Наркомтяжпром не смог удовлетворить самые благие намерения «Главугля». У него возможности финансировать капитальные работы оказались на пределе. План капитальных работ по шахтному строительству против плана предыдущего, 1935 г., был сокращен на 98,5 млн. руб. Это означало приостановку работ на 34 шахтах-новостройках и влекло за собой консервацию значительного количества шахт, чтобы иметь возможность выделить достаточно средства для пусковых шахт и шахт с высоким процентом освоения сметной стоимости.

В ходе дополнительных расчетов количество первоначально предполагавшихся для консервации шахт было уменьшено до 26. И хотя Рухимович считал, как само собой разумеющееся, ассигновать на проведение работ по консервации шахт свыше 48 млн. руб., Наркомтяжпром это ходатайство не удовлетворил. План капитальных вложений в шахтное строительство остался без учета затрат на вынужденную консервацию шахт. Перспективы развития отрасли приобрели устрашающий характер.

О дальнейшем катастрофическом ухудшении финансирования капитального строительства в «Главугле» свидетельствуют архивные дела, начиная с лета 1936 г. «Главуголь», извлекая уроки из опыта предыдущего года, определил свою потребность в капитальных вложениях на 1937 г. в сумме 840 млн. руб., т.е. с учетом недополученных ранее. К чему это привело, видно из оценки, определенной в докладной записке И.С. Майзеля на имя нового начальника Центрального планового сектора НКТП Гейкина: «Что касается такого района, как Донецкий, Кузнецкий, то следует определенно сказать, что здесь мы с шахтным строительством уже опоздали и поэтому с 1937 г. закладка новых шахт здесь обязательна».

В рассмотренном 13 мая 1937 г. на заседании политбюро ЦК КП(б)У «Вопросе угольного Донбасса в связи с решениями ЦК ВКП(б) и СНК СССР» обращалось особое внимание Донецкого обкома и руководителей «Донбассугля» на чрезвычайно возросшую за последний год текучесть хозяйственных и инженерно-технических кадров.

Ведь каждый второй горный инженер работал на одной шахте менее года и только каждый пятый начальник участка и почти треть заведующих шахт и главных инженеров. На большинстве шахт за год сменилось по 3 и больше главных механиков, а на шахте «Красная звезда» треста «Чистяковуголь» сменилось 7 главных механиков. Еще более ощутимые потери пришлось на 1937 год. Только за первый квартал угольный Донбасс лишился более 20% всего командного состава.¹⁰ Это напоминало кадровую чехарду.

Об истинных причинах текучести кадров поведал помощник облпрокурора Донецкой области Р. Руденко на III Донецкой областной партконференции (май 1937 г.): «Факты огульного репрессирования инженерно-технических кадров бесспорны. Мы виновны в том, что предавали суду ИТР без разбора, огульно, что в ряде случаев аварий подходили к привлечению к уголовной ответственности, без разбора конкретной вины этих лиц, не опротестовывали неверных решений».¹¹ Как покажут дальнейшие события, с выдвижением Р. Руденко на должность облпрокурора репрессии приобрели широкомасштабный характер.

Одновременно политбюро ЦК КП(б)У считало, что «необходимо до конца вскрыть и искоренить вредную теорию концентрации и лишиться всякого влияния в бассейне носителей этой теории (Калманович и др.)».¹² Ведь согласно плана концентрации «горных работ на 1937 год по комбинату «Донбассуголь» намечалось против 1936 г. сократить 200 тысяч очистных работ и 780 точек подготовительных работ. Наибольшее количество планировалось в тресте «Сталинуголь».¹³ Совнарком СССР и ЦК ВКП(б) в указанном постановлении потребовали обеспечить до конца 1937 г. линию очистного забоя в 250 тыс. м. вместо 200, запланированных Донбассу «Главуглем». Собрание актива угольной промышленности Донбасса по докладу С. Саркисова, переброшенного решением политбюро ЦК ВКП(б) с должности первого секретаря обкома партии руководителем комбината «Донбассуголь», взяло задачу партии и правительства за руководство к действию».¹⁴ «Вождь» коммунистов бассейна во всех грехах обвинил руководство «Главугля», комбината и трестов за их проводимую на практике вредную, бюрократическую теорию концентрации горных работ.

Однако заклинания «теории» не спасли самого С. Саркисова. Сознывая, что он прозевал эту «теорию», доблестные чекисты увидели в действиях его более серьезное – руководство правотоцкистским центром по экономическому подрыву Донбасса. 7 июля последовал арест, а уже 1 сентября Военная коллегия Верховного Суда Союза ССР в судебном заседании в течение 9.00-9.15 мин (!) приговорила Саркиса Артемовича к высшей мере наказания, приведя на следующий день приговор в исполнение.¹⁵

Вскоре новым начальником комбината Наркомтяжпром назначил И.А. Фесенко¹⁶, страстного противника теории концентрации еще в свою бытность управляющим трестом «Орджоникидзеуголь». Руководство комбината разработало организационно-технические и финансово-экономические меры по выводу «Донбассугля» из прорыва угледобычи. Важное место в данных мероприятиях отводилось подготовительным забоям, продолжению последствий реализации «теории концентрации».

Несмотря на заверения прокурора Союза ССР А. Вышинского об обязательности вдум-

чивого и осмотрительного отношения к привлечению в угольной ответственности хозяйственных кадров и инженерно-технических работников в порядке выполнения постановления партии и правительства по угольному Донбассу, ситуация даже ухудшилась. По представлению прокуратуры органы НКВД провели аресты в «Главугле», угольных трестах и комбинате. Среди репрессированных оказались бывший до назначения С. Саркисова руководителем «Донбассугля» В.М. Бажанов, приговоренный Военной коллегией Верховного суда СССР 25 ноября 1937 г. в связи с обвинением по ст. 58 – 7, 8, 9, 11 Уголовного Кодекса РСФСР к расстрелу.¹⁷

22 мая 1937 г. подвергся аресту Е.В. Кулинченко, будучи начальником группы донецких шахт в «Главугле» НКТП СССР, а 26 сентября выездная сессия ВК Верховного Суда СССР приговорила его к расстрелу. Такая же участь постигла цепочку управляющих и главных инженеров угольных трестов и комбината «Донбассуголь».

Сегодня, по истечении десятилетий после февральско-мартовского пленума ЦК ВКП(б) 1937 г., мы с уверенностью говорим, что в докладах на пленуме, посвященных, в сущности, одному вопросу «Уроки вредительства, диверсий и шпионжа японо-немецко-троцкистских агентов», сам предмет обсуждения был миражем, видимостью. Несмотря на отсутствие в докладах какого-либо разумного анализа, реального осмысления положения дел, цифры и множество фамилий «врагов народа», пробравшихся в народное хозяйство, впечатляли. В.М. Молотов, выступивший вместо ушедшего из жизни за неделю до открытия пленума наркома тяжелой промышленности Серго Орджоникидзе, нарисовал зловещую картинку «штаба террористов и троцкистских агентов», вредительства в экономике, назвал в качестве результата борьбы с ним количество осужденных в народных комиссариатах:

Наркомтяжпром – 585 человек,
Наркомуглепром – 141,
Наркомат путей сообщения – 137,
Наркомзем – 102.¹⁸

Добавить надо еще арестованных, ожидавших ареста. В Наркомтяжпроме львиную долю среди осужденных занимали угольщики.

При этом председатель Совнаркома, акцентируя внимание участников пленума на вредительстве (оно, конечно же, было!), наверняка знал, что в большей степени причина всего – в форсированной индустриализации.

Слабая техническая вооруженность, низкая производственная и технологическая дисциплина, некомпетентность не могли не приводить к авариям, крушениям, пожарам, браку. Однако в докладе все это объявлялось только как результат «происков троцкистских вредителей». Как видим, под графу «вредительство» попал и феномен инженерной мысли в условиях сталинизации советской экономики, претворения амбициозных планов социалистического строительства – «теория концентрации горных работ». Ее авторы оказались заложниками командно-бюрократической системы хозяйствования и тоталитарной формы власти. Сегодняшняя действительность требует знания нашего прошлого, извлечения из него уроков.

Примечания

- 1 Коммунистическая партия Украины в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК. В 2-х т. Т. 1 – К.: Политиздат Украины, 1976. – С. 937.
- 2 Российский госархив экономики (далее: РГАЭ). Ф. 7566. Оп. 1. Д. 489. Л. 35.
- 3 Госархив Донецкой области (далее: ГАДО). Ф. 326. Оп. 1. Д. 314. Л. 3.
- 4 РГАЭ. Ф. 7566. Оп. 1. Д. 1084. Л.Л. 4, 7.
- 5 Там же. Д. 489. Л. 12.
- 6 Там же. Д. 1084. Л.Л. 10-11.
- 7 Комунист. Орган ЦК КП(б)У, 1937, 29 травня.
- 8 РГАЭ. Ф. 7566. Оп. 1. Д. 2035. Л.Л. 24-33; Д. 1099. Л. 134.
- 9 Там же. Д. 2094. Л. 201.
- 10 Центральный госархив общественных организаций Украины (далее: ЦГАОО Украины). Ф. 1. Оп. 6. Д. 439. Л. 99.
- 11 ГАДО. Ф. 326. Оп. 1. Д. 841. Л. 246.
- 12 ЦГАОО. Ф. 1. Оп. 6. Д. 439. Л. 1.
- 13 Комунист, 1937, 9 травня.
- 14 «Социалистический Донбасс», 1937, 6 мая.
- 15 Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой обл. Ф. 6362-ПФ. В 2-х т. Т. 1. Л.Л. 239, 249, 251, 252.
- 16 «Социалистический Донбасс», 1937, 20 октября.
- 17 Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой обл. Д. 6459 – 2Ф. В 6-ти т. Т. 6. Л. 120.
- 18 Волкогонов Д. Политический портрет. В 2-х кн. Кн. 1. – М.: Новости, 1996. – С. 483.

Галина ЗАХАРОВА

РАССТРЕЛЯННОЕ ПАРОХОДСТВО

реабилитированные историей

Человек

30 июля 1937 г. наркомом внутренних дел СССР был подписан оперативный приказ N 00447 «Об операции по репрессированию бывших кулаков, уголовников и др. антисоветских элементов». Основное его направление было именно против «других», так как позволяла фактически в основу деятельности НКВД официально положить некий неписаный приказ. Приказ наркома Ежова был составлен для развития решений политбюро ЦК ВКП(б) от 2 и 9 июля того же года. Во все области и республику был спущен план-лимит репрессий. На Донецкую область (она включала также нынешнюю Луганскую) планы составлял по решению «трояк» областного управления НКВД расстрелять 1000 человек, заключить в лагеря на 8-10 лет 3000 чел.

¹ Несколько планов были получены директивой НКВД N 00439 («находящая операция»), N 00488 (об арестах и осуждении членов семей изменников Родины), N 50213 («Греческая операция») и другие.

² Механизм террора набрал обороты. Проводились массовые аресты. Следствие велось по упрощенной «схеме».

Репрессии 1937—1938 гг. в Донбассе действительно носили массовый характер — текстов непереложных листов. Но до сих пор мало кто знает — сколько же людей стали жертвами карательных органов. Сегодня известно, что обычная судебная практика не могла удовлетворить аппетиты организаторов террора. Можно проследить эволюцию деятельности органов НКВД. До 1937 г. «на местах» их основной функцией было собирание компрометирующих материалов на членов, относившихся к различной окраске (бывшие эксплуататоры, члены «несоветских» политических партий, белогвардейцы, уроженцы других государств...). Тайные сотрудники и «доброты» информировали штатных работников НКВД о настроениях, высказываниях, поведении «поднадзорных». На основании этих данных составлялись соответствующие дела-формуляры. Аресты и репрессивные мероприятия проводились относительно нечасто — во время массовых централизованных кампаний — раскулачивания, борьбы с вредительством на производстве и т.п.

Расстрелы производились, вернее, должны были производиться на основе директивы Прокурора УССР № 107 от 1937 г. «Об исполнении приговоров к высшей мере наказания», изданной еще в 1924 году. В этом документе, в частности, говорится: «При приговоре в исполнение приговора должны быть соблюдены следующие условия:

- а) надлежит ли исполнить приговор; б) точная проверка личности осужденного до выезда его из места лишения свободы; в) исполнение приговора должно в точности соответствовать требованиям ст. 26 УК;
- г) прир должен быть проделан заранее в находящейся на нем в момент исполнения ордере, без всякого ритуала, с тем, чтобы не оставались следов могилы. Выдача тела кому бы то ни было не допускается;
- д) после исполнения приговора должен быть составлен акт с указанием места и времени исполнения приговора, фамилии, имени и отчества и лет приговоренного, тонкого наименования и даты приговора, исполнения указанных в п. а) акта требований».

Расстреляны в Сталино...

о использованном сдвиги- нированных самим И. Сталиным приказом арестованных, детали каждой расы были осуждены в день ареста. На основе фальсифицированных следственных дел составлялись протоколы заседания «трояк» областного УНКВД, приговаривавшей арестованных заочно к расстрелу. Последователями членами «трояк» были секретари обкома КП(б)У Э. К. Прамочек, А. С. Шевляков, начальники

А К Т
Гор. Сталино 10/10 сентября 1938 года.

Мы ниже подписавшие Зам Нач УНКВД по Сталинской области Карпачев Георгий Иванович, ШАШОВ, Нач. 1-го Спец отдела ЛЕБЕДЬ, СМОЛЕНСКИЙ и Нач Ветеринар службы УНКВД — ЛЕВОНОВИЧ сего числа признали приговору в исполнение над осужденным гроб- ным УНКВД по Сталинской области К. ЭЖИИ — расстрелу, согласно ин- музыкального перечня: *до 1938 года*

1. АВЕСТИН Дмитрий Иванович	- 1932г.
2. АЛИМОВ Исая Артемович	- 1938г.

Как видно из воспроизводимых копий документов, указанные требования в период массовых расстрелов не соблюдались. Проведено изучение документов и материалов из архива УСБУ, позволило нам в определенной мере восстано- вить список осужденных, расстрелянных в г. Сталино в 1937—1938 гг. К сожалению, эти списки не полные, так как часть документов пропала в годы Великой Отечественной войны. Мы не можем однозначно утверждать, что все из указан- ных нами людей были погребены именно на начальном известном Ручениковском поле. Пока есть косвенные, неподтвержденные данные о том, что расстрелянных захав- лывали также на территории, примыкавшей к зданию УНКВД на улице Артама (сейчас там расположен детский городок Сокол). Есть сведения о расстрелах и захоронен- ных на территории тюрьмы, располагавшейся в районе

1937: ТРАГЕДИЯ АЗОВСКОГО МОРСКОГО ПАРОХОДСТВА*

В Азовском морском государственном пароходстве только за 1937 год было арестовано органами НКВД, как пока установлено по архивным данным, 86 человек. Четырнадцать из безвинно арестованных и осужденных получили реабилитацию в 1957 году, остальные в самые разные сроки и почти все посмертно.

Начальник пароходства В.М. Максимов был арестован 8 июля 1937 года. «Подбиралось» к нему НКВД тщательно и долго.

На «крючок» НКВД Максимов был взят тотчас по прибытию в пароходство. Он не имел пролетарского происхождения, а главное, до вступления в ряды ВКП(б) был меньшевиком. Значит, ненадежен. Первым в пароходстве арестовали И.Г. Ищенко. Но, попав в лапы НКВД, он оказался человеком в высшей степени мужественным и честным.

Настойчивые требования следователя НКВД сообщать что-либо об антипартийной деятельности начальника пароходства В.М. Максимова, недавно прибывшего по назначению из Москвы, желаемого результата не дали.

Спустя семь месяцев взяли А.П. Яковлева. Соблюдалось главное кредо НКВД – «искать врага». Как свидетельствуют просмотренные архивные следственные дела НКВД, Яковлев на допросах категорически отрицал что-либо противозаконное в действиях Максимова. Он говорил о нем как о человеке, знающем свое дело, добром, отзывчивом на беды окружающих его людей.

Наконец, от взятых под стражу А.Ф. Чевердина, а позже и от А.В. Дейниченко следователи добились желаемого «признания». Об этом говорит выписка из показаний обвиняемого Чевердина: «15 мая 1937 года. Вопрос: что вы еще желаете показать? – Ответ: этот разговор с Бовиным у меня был в конце 1936 года в Москве, когда мы шли из Наркомвода, чтобы на машине следовать в киностудию на просмотр какого-то фильма. Я высказался, что Максимов, вероятно, не стоит в стороне от организации борьбы с партией!» Конечно же, спустя полвека такое признание вызывает улыбку. Ведь Максимов был коммунистом и против самого себя не мог ничего организовывать. Сам же Дейниченко, как я прочитала в его архивно-следственном деле, был организатором забастовки в 1905 г. моряков в Одессе. В члены партии вступил в 1921 году. Из показаний А.В. Дейниченко: «В антисоветскую организацию правых я был вовлечен начальником Азовского государственного пароходства Максимовым».

На заседании военной коллегии Верховного суда Союза ССР и Чевердин, и Дейниченко отказались от показаний, данных на следствии под давлением, признав, что оговорили и себя, и других. Но на это уже никто не обратил внимания.

*Правда через годы. Выпуск второй. Донецьк, «Донецька обласна редколегія тому «Реабілітовані історією», 1998. С. 90-102.

Итак, следователи добились желаемого. Они «выбили» признания. Начальник пароходства отныне стал врагом народа.

Взяли Максимова восьмого июля 1937 года на станции Пушкино Ярославской железной дороги. Почему Владимир Михайлович оказался именно в Подмоскowie, можно только предположить. Возможно, вызвали в Москву в Наркомвод или еще по какому-то срочному делу, и – «внезапный арест». Акт обыска составил лейтенант госбезопасности Гладков. Из портфеля Владимира Михайловича был изъят паспорт, удостоверение капитана дальнего плавания Азовского пароходства, профбилет и пропуск в Наркомвод за номером один!

Дело в том, что до назначения в Азовское пароходство В.М. Максимов более десяти лет работал заместителем начальника Нижне-Волжского речного пароходства. И то, что Наркомат водного хозяйства Максимова выдал самый первый пропуск, говорит о значимости такого человека, как сказал поэт, «в той буче, боевой кипучей». Он был не просто известным, но и уважаемым человеком. Но НКВД значимость работников мало интересовала. Как делали они и видимость того, что очищают народное хозяйство от врагов. Их занимало лишь одно – чем значительнее был по рангу арестованный, тем величественнее становилось само НКВД, тем выше они получали звания и награды, тем больше продвигались по служебной лестнице.

Читаю следственное дело по обвинению Максимова Владимира Михайловича. «Особый архив. Хранить вечно».

Номер дела 15 704. Народный комиссариат внутренних дел. Справка на арест. Год рождения 1880. Состоял в ВКП(б) с 1918 г. по 1937 г. Исключен из партии Азово-Черноморским крайкомом ВКП(б) за скрытие своей троцкистской принадлежности в 1923 году, отсутствие борьбы с вредительством в пароходстве, за засорение аппарата троцкистами и т.д. С работы начальника Азовского государственного пароходства снят. Максимов является руководителем диверсионно-террористической организации правых в Азовском пароходстве. Прошу санкции на арест. Начальник отдела ГУГБ НКВД ст. майор ГБ (Волков).

Так без суда, следствия начальник пароходства Максимов был снят с работы, изгнан из партии. Как же развивались события дальше?

«Анкета арестованного». Свою анкету Максимов заполнил лично, несмотря на то, что в примечании заполнившего сказано: «Анкета заполняется со слов арестованного четко и разборчиво и проверяется по документам».

Заполняя графу о социальном происхождении, Владимир Михайлович указал: «Отец умер в 1907 году, а мать не помню». Социальное положение: занимал ряд ответственных постов на водном транспорте.

а) до революции: капитан речного пароходства; б) после революции: в органах водного транспорта на руководящей работе.

Образование: общее четырехклассное городского училища и среднее специальное – речное Нижегородское училище в 1900 году.

Партийность: бывший член партии ВКП(б). Национальность: русский. Служба в белых и других контрреволюционных армиях, бандах и восстаниях против Советской вла-

сти (когда и в качестве кого) – нет. Каким репрессиям подвергался при Советской власти (судимость, арест и др.) – не подвергался. Состав семьи – жена Евдокия Дмитриевна Максимова, по образованию учительница, б. домохозяйка. Тесть Дмитрий Федорович Косовцев, на иждивении».

Повторяю анкета заполнена самим подследственным, а далее уже корявые и некрасивые буквы самого следователя: «Кем и когда арестован: 8-го июля 1937 года УНКВД Москвы. Где содержался под стражей: УНКВД г. Ростова. 19 августа 1937 г.».

Сопоставляя день ареста начальника пароходства Максимова и первый его допрос 19 августа 1937 года, невольно думаешь о том, почему же так долго содержали подследственного, не предъявляя ему никаких обвинений. Видимо, следователи готовились к «изобличению» Максимова. В их замыслах «рождалась» новая организация. Так, 7 августа был взят начальник планово-экономического отдела пароходства Г.А. Хитрин. Его следственное дело стало частью дела 15704. Из него явствует, что допросы велись и днем, и ночью. Следователь Афонин начинал допрос, его сменял Соболев. Уставшего Соболева приходил сменять Волков. Волков вел большинство допросов и Максимова.

Григорий Абрамович все стойко отрицал: «Не было никакой в пароходстве организации». Тогда Хитрина стали обвинять в том, что он занимал план пароходства, чтобы его работники могли получать премии за мнимое перевыполнение. В концлагерях он проработал на самых тяжелых работах девятнадцать лет. Вышел на волю. Вернулся к жене и дочери в Мариуполь, где и прожил до последних своих дней.

Хитрин не подписал ни единого протокола допроса. Лишь в одном протоколе на вопрос следователя: «Состояли ли вы в партии левых эсеров?», Григорий Абрамович подтвердил: «Да, я состоял в партии левых эсеров с октября 1917 года». Для следователя-большевика не было более лютого врага, чем эсер. Он жестоко избил Хитрина. Об этом Григорий Абрамович рассказал, выйдя на волю.

Как только Максимов был арестован, его задолго до окончания следствия изгоняют из партийных рядов. «Совершенно секретно». Из протокола заседания партколлегии комиссии партийного контроля №12 пункт 2 от 10.07.1937 года. Слушали: Максимов Владимир Михайлович, 1880 года рождения, партийный билет 0377342 – нового образца, изъят Азово-Черноморским крайкомом ВКП(б), ранее состоял в СДРП (меньшевики) с 1905 по 1908 год.

В момент привлечения к ответственности - начальник Азовского пароходства. В настоящее время не работает. 6 апреля бюро Азово-Черноморского крайкома ВКП(б) исключило Максимова из партии за скрытие от партии при всех чистках и проверках партдокументов своего социального происхождения, принадлежности к рабочей оппозиции в 1920 году, антипартийных, вражеских методов работы, покровительства во вредительстве других работников пароходства и как примыкавшего в троцкизму в 1923-24 годах. Докладчик Леонова. Присутствовал представитель Главного Политуправления Наркомвода т. Золотухина».

Вот так партийные органы расправлялись со своими членами партии. Жестоко. Беспощадно.

«Постановили: подтвердить решение Азово-Черноморского крайкома ВКП(б) от 6

июля 1937 года о исключении Максимова В.М. из партии как врага народа и дело передать в судебно-следственные органы для привлечения его к уголовной ответственности. Секретарь парторганизации Шкеретов». Через сутки он был объявлен врагом народа.

После заполнения анкеты арестованного прошло более пятидесяти дней, когда объявили постановление:

«31 августа 1937 года. Город Ростов н/Д.

Я, опер. уполн. XI отдела УГБ УНКВД АЧК, лейтенант Государственной безопасности Трушаков рассмотрел материалы следственного дела № 15704 по обвинению по ст. 58 п. 7, 58 п. 8, 58 п. 11 УК РСФСР Максимова Владимира Михайловича, 1880 г. рождения, уроженца гор. Казани, сына 2-ой гильдии купца, русского, гражданство СССР, служащего, образование низшее (хотя у Максимова образование было среднее специальное – З.Г.), в прошлом член ВКП(б), исключен в 1937 году как двурушник, до ареста работал начальником Азовского морского пароходства. Арестован 8 июля 1937 года.

НАШЕЛ:

Что Максимов В.М. является руководителем контрреволюционной организации правых, действовавшей в Азморгоспароходстве, проводил подрывную работу, направленную на срыв государственного плана перевозок, развал судоремонта, дезорганизацию работы портов.

Следствием установлено наличие контрреволюционных связей Максимова с арестованными участниками контрреволюционной организации правых с Дейниченко, Павловым, Калитаевым.

Принимая во внимание, что по ходу следствия требуются данные углубления следственных мероприятий, направленных на вскрытие организованных действий антисоветской организации правых на водном транспорте, выявление новых обстоятельств - требуют дальнейшего углубления расследования, а срок ведения следствия и содержание под стражей обвиняемого Максимова истекает 8 сентября 1937 года.

ПОСТАНОВИЛ:

Через отдел ГУГБ НКВД СССР возбудить ходатайство перед президиумом ЦИК СССР о продлении срока следствия и содержания под стражей обвиняемого Максимова В.М. на два месяца, т.е. до 8 ноября 1937 года.

Ходатайство возбуждается первый раз. Опер уполном. XI отдела УГБ лейтенант Государственной безопасности (Трушаков). Согласен: Пом. начальника отдела УГБ УНКВД АЧК лейтенант Государственной безопасности (Соболев)».

Постановление утвердил начальник управления НКВД по Ростовской области ст. майор Лупекин.

У Козьмы Васильевича Павлова, работавшего до ареста начальником механико-судовой службы Азовского морского пароходства, 15 августа были получены такие показания:

«В антисоветскую организацию правых я был вовлечен в июле месяце 1936 года бывшим начальником Азовского морского пароходства Максимовым Владимиром Михайловичем».

Павлов говорил о будто бы враждебном настроении В.М. Максимова, выразившемся в его недовольстве Политотделом на морском транспорте: «Политотдел – ненуждая надстройка партии, он только пожирает государственные средства, никакой помощи от него

в работе нет». Говорил ли Максимов такие слова, не нам судить. Или они попросту были «выбиты» у Павлова.

Наиболее значительной фигурой из бывших работников Азовского пароходства был Кирилл Гаврилович Калитаев. Он окончил Ленинградскую транспортную академию и был назначен начальником Мурманского порта. Несколько раз вступал в ряды ВКП(б) и снова исключался. Его несколько раз отдавали под суд, но помогало в то время вмешательство могущественного Троцкого.

Храбрость Калитаева в гражданскую привлекла внимание Л. Троцкого, и он взял Кирилла в свою личную охрану. Когда чехословаки совершили свой налет на часть Красной армии под Свяжском, что недалеко от Казани, он спас Льва Давидовича от гибели или верного плена. Тогда Л. Троцкий очень эффектно отблагодарил – вручил именные золотые часы. Этими часами Калитаев очень дорожил. Даже в самые трудные дни жизни он ни разу не заложил их в ломбард, и лишь при аресте чекистами часы бесследно исчезли.

Позже, под Казанью, уже будучи начальником бронечасты, Кирилл Калитаев был ранен. Троцкий, узнав о ранении своего спасителя, лично посетил санитарный вагон и поблагодарил Кирилла за его храбрость. Здесь Троцкий вручил письмо начальнику госпиталя с просьбой приложить все умение врачей, чтобы залечить раны Калитаева, а если понадобятся крупные издержки в лечении, отнести их за счет государства.

Калитаев не раз встречался с Троцким. Когда же после гражданской, еще на службе в армии. Калитаева не раз пытались судить, его выручал спасенный им председатель РВС республики.

Допрос К.Г. Калитаева, сочиненный следователем НКВД Волковым, занял тридцать шесть страниц машинописного текста. Зафиксирован 28 ноября 1937 года. Сколько же суток длился допрос Кирилла Гавриловича - ныне сказать невозможно. В архивно-следственном деле не обозначено ни начало допроса, ни его окончание.

Судьба многих работников Азовского морского государственного пароходства, начиная с марта 1936 по июль 1938 года, более чем трагична. Заместитель начальника пароходства, начальник механо-судовой службы АМП осужден к высшей мере наказания – расстрелу А.И. Рысев – заместитель начальника механо-судовой службы АМП – приговорен к 15 годам заключения в сталинском концлагере. Я знакомилась с его архивно-следственным делом. Александр Иванович отработал свой приговор по разным лагерям. В 1948 году он трудился в лагерях Норильска. Когда пришло освобождение, он не поехал «на материк», остался на Колыме. Главный инженер порта М.С. Сариев, секретарь парткома Азово-Черноморского пароходства Б.П. Шеболдаев также расстреляны. К высшей мере наказания приговорен старший диспетчер АМП В.А. Николаев. В право-троцкистскую организацию были стараниями следователей НКВД внесены библиотекари, бухгалтеры, счетоводы.

...7 июня 1938 года: «Именем Союза Советских Социалистических Республик... Максимова Владимира Михайловича... приговорить к высшей мере наказания – расстрелу. Приговор приведен в исполнение». На суде Владимир Михайлович отказался от всех ранее данных им показаний.

Уничтожая большую часть командного состава береговой службы Азовского пароходства, следователи не знали чувства меры. У них буквально кружились от успехов головы. Кроме антисоветской право-троцкистской организации во главе с начальником пароходства В.М. Максимовым, якобы существовавшей в пароходстве, были «созданы» и другие организации. Так, по «делу» Ф.Д. Макридиса якобы существовала еще контрреволюционная шпионская организация с центром в городе Бердянске. В нее был включен, кроме Макридиса, Л.В. Протопопов – место работы неизвестно, Н.А. Добровольская – библиотекарь АМП, М.М. Малинов.

Значительное количество работников АМП арестованы по делу первого секретаря Таганрогского горкома С.Х. Варданина.

28 декабря 1937 года в Мариуполе был арестован капитан порта А.Н. Хищенко. Ему, как читала я в «деле» Александра Николаевича, была приписана шпионская деятельность в пользу одного из государств капиталистического лагеря. Не важно какого! Постановлением особого совещания УНКВД по Донецкой области Хищенко был расстрелян 27 сентября 1938 года.

Как рассказывают очевидцы тех страшных событий и свидетельствуют архивные документы, аресты работников пароходства продолжались весь тридцать седьмой год, то утихая, то вспыхивая с новой силой.

Караванный капитан И.Ф. Ботто был арестован работниками Мариупольского НКВД 13 февраля 1938 года дома ночью. «Папу арестовали зимой, – рассказывала дочь Иосифа Францевича Терезия, так названная отцом в честь его мамы – итальянки по происхождению. – Дедушка наш тоже был капитаном дальнего плавания. Два брата папы – капитаны. Мы с мамой ждали папиного возвращения каждый день. Напрасно». Из просмотренного мною архивно-следственного дела номер 95357, которое мне любезно предоставило УСБУ в Донецкой области, я узнала что И.Ф. Ботто было вменено участие в шинской организации в пользу Японии. В эту организацию входил еще один единственно упомянутый работник пароходства С.Э. Куко из Феодосии. В «деле» имеется протокол очной ставки Куко и Ботто о том, что они признают себя виновными в том, что, якобы, были шпионами. Если бы даже у подследственных не были «выбиты» признания, участь их была заранее предрешена. Расстрел!

Работники пароходства были у следователей НКВД что называется нарасхват. В том, что Ботто являлся участником правотроцкистской организации Азовского государственного пароходства, «признался» на одном из допросов Калитаев. Об этом он сказал 26 декабря 1937 года. Но раньше Ростовского УНКВД Ботто взяли мариупольцы, которые «работали» со страшной активностью. Участь таких людей, как И.Ф. Ботто, была одна – тюрьма, ссылка, чаще – расстрел.

В архивном следственном деле бывшего начальника первого отдела пароходства Н.И. Холодова я обнаружила уникальный по нашему времени документ. Обычно такие «следы» работники НКВД не оставляли. Но тут они решили пойти еще по одному пути фабрикации дел. Судите сами по прочитанному документу, который дается с небольшими сокращениями и орфографическими правками.

«Начальнику одиннадцатого отдела УНКВД Ростовской области от арестованного

Циганкова (камера семьдесят один). 26 июля в камеру семьдесят один привезено четырнадцать бывших работников Азовского морского пароходства. В их числе начальник первого отдела Холодный Николай Иванович.

Холодный, войдя в камеру, сказал: «Значит, нас привезли не на суд, а на дополнительное следствие в связи с новыми арестами в Азовском пароходстве. Но ничего от нас больше эти «опричники» не добьются.

Далее Холодный стал всех расспрашивать, кто знает, где сидит сам начальник пароходства В.М. Максимов. Никто точно сказать не мог. Потом Холодный сказал, что он «перестукается» с другими. Зайченко и Александр Рысев получили по пятнадцать лет. Кашпурин – двенадцать.

Еще Холодный говорил: «Страна наша на краю пропасти, а народ на краю гибели. Рабоче-крестьянская Красная армия, как мощная сила обороны, уже не существует. Арестованы все лучшие командиры». (Видимо, Холодный имел в виду арест Тухачевского, Уборевича, Фельдмана, Корка, Эйдемана, Якира и других видных военачальников).

Потом Холодный стал интересоваться у арестованных в июле Дубовика и Захарова о применении к ним насилия. Захаров ответил, что отношение следователей стало доброжелательнее.

Здесь Симонов сказал: «Где Винокуров и дает ли он показания?» Холодный на это ответил: «Винокуров никаких показаний не дает».

27 июля в 14 часов вернулся с допроса Дубовик и начал просить совета, что ему делать на допросах дальше. Холодный спросил: «Кого еще тебе могут дать в сообщники?»

– Я думаю, – ответил Дубовик, – пока арестовали меня и Кропоткина. Мы вместе встречали Новый год с Дроздовым и Тарасовым. Первым арестовали Кропоткина. После его ареста ко мне пришла его жена и сказала, что при обыске нашли мою фотографию. Видимо, поэтому взяли и меня». Тогда Холодный посоветовал: «От Кропоткина старайся во что бы то ни стало отвертеться. Ни в коем случае не говори, что вместе были с женами. Продашь. Возьмут и жен. Тогда закрутят. Старайся говорить как можно меньше. Говори только мелочи, не имеющие существенного значения».

Этот донос Циганков писал на листах, вырванных из тетради. Писал ровным убористым почерком химическим карандашом. В камере, на виду у всех Циганков писать не мог так. Видимо, Циганков был тоже работником пароходства и все это излагалось при его вызовах к следователю на допросы. Не исключено, что Циганков был завербован органами НКВД еще до своего ареста. А тут взят, чтобы посадить «уткой» в камеру тюрьмы. Возможно, что Циганков сломался уже у следователя в кабинете и стал таким образом «зарабатывать» себе жизнь и свободу. Он идет на еще более чудовищное предательство. Об этом заявление второе.

«Между камерами (соседними) 71 и 72 установлена прямая переговорная связь (разговоры, а не перестукивание). Инициатор этого дела Н.И. Холодный – начальник первого отдела АМП. После Холодного переговоры вели: из семьдесят первой камеры – Науменко и в семьдесят второй – Нечаев. Делали они это следующим образом.

В определенной точке кто-то подходит к стене камеры якобы мочиться на пол и на часть стены и подает условный знак (стук в стену два раза). С получением ответа из соседней камеры – тоже два раза, они приступают к разговору лежа на полу, направляя голоса в окно. Получается четкая слышимость».

Такой акустический метод использовали многие заключенные. Не раз я читала, как в фашистских тюрьмах наши военнопленные прибегали к методам общения через окна.

«Науменко установил, – докладывал Циганков, что в камере семьдесят два находятся бывшие работники Азовского пароходства: 1. Нечаев, 2. Почиванов, 3. Кокуринов, 4. Краснопольский, 5. Колтоков».

Нечаев сообщил, что сидит он с бывшим работником АМП Захаровым, который содержится под следствием уже седьмой месяц. Колтокова арестовали восьмого июня 1938 года. О ходе своих показаний Захаров рассказывал Науменко.

«Из семьдесят второй камеры сообщили, что шестой месяц сидит у них Ф.П. Виноградов, который до сих пор никаких показаний следователю не дает».

До того, как мне удалось обнаружить этот документ – донос на сокамерников, считалось, что первым по делу так называемой правотроцкистской организации в Азовском морском пароходстве был взят А.Г. Ищенко. Из дела Н.И. Холодного стало известно, что Ищенко арестовали вместе с Ф.П. Виноградовым.

Какие должности они занимали – неизвестно, как темным пятном остается еще очень многое в этом сфабрикованном деле. Слишком много народа было тогда уничтожено. Непростительно долго мы замалчивали эти злодеяния.

Далее осведомитель НКВД Циганков, так в то время называли тех лиц, которые работали на органы НКВД и получали за свое сексотство приличные вознаграждения, продвижения по службе, хорошие квартиры и т.д., сообщал, что выводной (слово «выводной» было подчеркнуто следователем) дал в камеру обрывок газеты с сообщением, что Германия стягивает свои военные силы к Швейцарии. Таким образом выводной (слово снова подчеркнуто жирным синим карандашом) дает информацию в камеру. Потом этот клочок газеты выводной снова забрал из камеры».

Кто же был тот неведомый нам выводной, работавший в тюрьме? Совершенно ясно, что он сочувствовал арестованным работникам пароходства и хоть чем-то старался помочь, облегчить их участь. Конечно же, его привлекли как сообщника «вредителей», и он получил свои двадцать пять лет или ВМН (высшую меру наказания).

Далее из бумаги все того же стукача Циганкова нам становятся известны имена шестерых смелых, но не сломленных духом людей.

«Камера 71: 1. Холодный Н.И., 2. Симонов, 3. Науменко, 4. Дубовик, 5. Кончин, 6. Захаров». Седьмым был сам доносчик – Циганков.

Обратила внимание в доносе Циганкова на такую деталь: «Науменко сообщил в семьдесят вторую камеру Захарову о том, что скоро будет, видимо, арестован Лазарев (заместитель начальника доковой службы пароходства). Он был тесно связан с начальником пароходства Максимовым. Потом Науменко дал совет Захарову показать на Меркулова, что он сексотработник НКВД. Захаров отказался, сославшись на то, что если Лазарева арестуют, а это дело нескольких дней, он обязательно угробит Меркулова».

Каким судом «судили» заключенные Меркулова, мы не знаем, но вполне возможно, что ночью же сокамерники прикончили его.

«Холодный спросил у Дубовика, - тщательно выводил каждую букву Циганков, – не знает ли он кого из сексотработников НКВД в Азовском морском пароходстве? На что Дубовик ответил, что нет, не знает. Задавал он этот же вопрос Кончину. Тот будто бы назвал капитана Павленко, которого многие в пароходстве считали секретным сотрудником НКВД».

Кто же был этот Циганков, так дотошно все доносивший следователю? Сломленный уже в тюрьме бесчисленными допросами. А жизнь так желанна и заработать ее любым путем так возможно и так близко. Но как не рассмотрели сокамерники Дубовик и осторожный Кончин, что Циганков – провокатор?

Еще обиднее за Николая Ивановича Холодного. Ведь он возглавлял не один год первый, т.е. секретный отдел пароходства. Ведь он-то разбирался в людях. Разбирался, но не в предателях.

А между тем Циганков доносил: «Холодный давал всем совет всячески спасать других товарищей. Не давать НКВД брать новых людей. Если же будут припирать, давать «мертвые души», т.е. уже арестованных. Акты, которые у нас составлялись на работе в пароходстве, писали, как правило, несведущие люди, те же работники НКВД. Они ничего не понимают».

Можно себе представить, что чувствовали следователи НКВД, читавшие эти слова, какая злоба переполняла их деятельные души.

Холодный – умный человек. Он прекрасно видел, что происходило в стране и в пароходстве. Старался спасти от арестов друзей и коллег по работе. Давал совет друзьям по камере отказаться от всех данных следователям под пытками показаний. «Делайте это не так, как один железнодорожник». И рассказал, что на допросе у следователя один работник железной дороги под пытками признался в том, чего никогда не совершал. На суде от всего отказался. Дело послали на пересмотр под давлением прокурора. После суда вызвал его снова к себе в кабинет тот же следователь Федоров, который «славился» особой жестокостью при допросах. В кабинете лицом к окну стоял какой-то человек. Федоров спрашивает железнодорожника: «Ты входил в шпионскую организацию? Говори правду! И посмотрел на стоявшего у окна человека. Железнодорожник задрожал весь, думая, что будут теперь вдвоем пытаться. «Да, да, входил в шпионскую организацию».

– Вот видите, товарищ прокурор, сказал следователь НКВД Федоров, – он во всем признался. И увели несчастного. Он рассказал обо всем сокамерникам и добавил, что теперь-то ему не миновать расстрела. Так будьте умнее, – закончил Холодов.

Циганков вошел во вкус доносов. «Вернувшийся от следователя Титов рассказал Науменко, что следователь передал ему нелегально от жены записку и деньги». От него требовали новых данных, и он их сообщал: «Михаил Александрович Захаров, когда сидел в восемьдесят шестой камере, нам рассказал, что его бывший сокамерник по восемьдесят шестой камере утаил пятьсот рублей и спрятал их под подкладку пиджака. У арестованного Симоны сержант XI отделения Колтовской отобрал часы»: Каждый

шаг, любое произнесенное слово передавалось следователю. Так следователи НКВД без особого труда сфабриковали дело по подготовке заговора в тюрьме против начальствующего состава. Руководителем «заговоров» сделали Н.И. Холодного. Его сокамерники Павел Григорьевич Науменко, Михаил Александрович Захаров, Спиридон Андреевич Кончин, Симонов (имя и отчество последнего не установлены), а также сидевшие в соседней камере Нечаев, Почиванов, Кокуринов, Краснопольский, Колтоков, Виноградов приговорены к разным срокам длительного заключения в лагерях.

Циганков был причислен к этой же организации «заговорщиков» и расстрелян во внутренней Ростовской тюрьме.

Все приговоренные реабилитированы. Только без Циганкова.

РЕПРЕСІЇ НА МЕТАЛУРГІЙНОМУ ЗАВОДІ*

Донецький металургійний завод ще з дореволюційних часів був осередком конфліктних ситуацій між робітниками і власниками підприємства, спровокованих або протиправними діями адміністрації (наприклад, порушення закону про тривалість робочого дня), або обставинами глобального характеру (голод, війна). І репресії до трудівників підприємства застосовувалися неодноразово. Але в кожному конкретному випадку вони були ніби відповіддю на певні дії.

Революція, а потім і громадянська війна з неодноразовою зміною влади спричинилися до еміграції значної кількості інженерного складу та втрати кваліфікованих робітників. Порвалися міжгосподарські зв'язки. Все це не сприяло налагодженню виробництва. Але з встановленням радянської влади недоліки в роботі підприємства почали кваліфікуватися як шкідництво й саботаж з усіма відповідними наслідками.

Створена в грудні 1917 року Всеросійська Надзвичайна Комісія з часом була наділена позасудовими функціями. А підписаний В.І. Леніним у лютому 1918 року декрет «Соціалістична вітчизна в небезпеці» прямо вказував, щоб німецькі шпигуни спекулянти, хулігани, контрреволюційні агітатори розстрілювалися на місці скоєння злочину. Скільки конкретно заводчан і хто загинув у цій «гонитві за відьмами» – зараз встановити неможливо. З часом, коли буде прийнятий закон про державну таємницю, а також про терміни зберігання архівів у закритому стані, хоча б приблизна кількість тих, хто загинув від рук чекістів, стане відомою. А оскільки чекісти працювали за директивами і під контролем партії, то зрозумілим є висловлювання члена партії Комаристова на кущових партійних зборах доменного силового, газового і рембудцеху від 16 вересня 1936 року: «Кожен комуніст повинен бути чекістом». І хоч, на щастя, так бувало не завжди, але вперше лише після революції 1917 року до населення, зокрема й до працівників металургійного заводу, почали застосовуватись репресії не за конкретні протиправні дії, а за соціальними і політичними ознаками.

У 1918 році член колегії РНК М.Я. Лаціс заявив: «Ми не ведемо війни проти окремих осіб, ми винищуєм буржуазію, як клас». Після буржуазії були знищені члени інших, крім більшовицької, партії, духовенство, колишнє офіцерство. Поширились репресії і на інженерів з дореволюційним стажем: «Шахтинська справа» (1928 рік), процес «Промпартії» (1930 рік) та інші.

Найбільша хвиля репресій прокотилась по Донецькому металургійному заводу з 1936 по 1939 рік. Серйозною втратою для колективу був арешт великої групи керівників на чолі з директором заводу Б.Г. Котіним, який у березні 1936 року змінив на цій посаді Н.Г. Макарова, переведеного до Москви. Ось деякі дані про членів цієї так званої «контрреволюційної диверсійно-шкідницької організації», якою керував, нібито, сам директор.

*Правда через роки. Випуск перший. РВП «Лебідь»: Донецьк, 1995. С. 46-58.

Григорій Борисович Котін, 1892 року народження. Безпартійний. Звинувачувався в створенні і керівництві контрреволюційною диверсійно-шкідницькою організацією на ДМЗ, яка складалася з інженерно-технічних працівників підприємства, та в здійсненні диверсійних актів з людськими жертвами, 5 вересня 1938 року Військовою колегією Верховного Суду СРСР засуджений до розстрілу. Вирок виконано того ж дня в Сталіно. А 24 листопада 1956 року Котін повністю реабілітований в зв'язку з відсутністю складу злочину. Олександр Юхимович Острін 1931 року народження. Безпартійний. На заводі працював з 1926 року після закінчення Харківського технологічного інституту. Заарештований в листопаді 1937 року. Основне звинувачення: керівництво контрреволюційною організацією разом з Котіним, послаблення відділу головного механіка, затримка з введенням в експлуатацію нових агрегатів та засобів механізації, створення умов для аварій. На перших допитах провини своєї не визнав, а потім «зізнався». Допити проводив сержант НКВС Гінзбург¹. Острін був розстріляний. У 1956 році реабілітований.

Захар Васильович Понякін, 1899 року народження, безпартійний. На заводі працював головним енергетиком. Заарештований у серпні 1937 року. Перші дві доби тримався, а потім зізнався лейтенанту НКВС Пріцкеру, що брав участь у діяльності контрреволюційної організації, зокрема, в організації диверсійних актів. Засуджений до розстрілу у жовтні 1937 року. Реабілітований за відсутністю складу злочину.

Іван Станіславович Шишковський, 1905 року народження. До арешту в липні 1937 року був начальником силового цеху заводу. На допиті, який проводили Мойсей Залмович Єсилевський, Пріцкер і Давид Вульфович Орлов-Подольський протягом двох діб, «розговорився»: «Початком своїх політичних коливань вважаю період продовольчих труднощів у нашій країні в 1931 році. Я був прямим супротивником індустріалізації та суцільної колективізації сільського господарства». Вирок той же – розстріл у вересні 1937 року. Через багато років реабілітований у в'язниці з відсутністю складу злочину.

Георгій Васильович Жирнов, 1891 року народження. До арешту в липні 1937 року працював помічником начальника мартенівського цеху по устаткуванню. Ордер на його обшук і арешт підписав лейтенант НКВС Леонід Мойсейович Шейніс. Звинувачення - робота устаткування мартенівського цеху без поповнення парку запчастин, порушення термінів планово-попереджувальних ремонтів та простоювання устаткування через непередбачені ремонти. У вересні 1937 року Жирнов був засуджений до розстрілу. Реабілітований у зв'язку з відсутністю складу злочину.

Соломон Львович Хацкель, 1899 року народження. Безпартійний. Ще в 1934 році, коли Хацкель працював начальником мартенівського цеху, за ним таємно стежили. За даними агентурних співробітників («Июньский», «Сентябрьский», «Охота», «Соколов») характеризувався як слабкий керівник. А «Соколов» прямо інформував, що Хацкель не може впоратись, а дорученою йому роботою через інтелектуальну невідповідність їй. Всупереч такій характеристиці в 1937 році Хацкель уже працює помічником головного механіка заводу. Заарештований у листопаді 1937 року. Йому інкримінувались звинувачення в дезорганізації виробництва. В квітні 1938 року засуджений до розстрілу. Реабілітований у зв'язку з відсутністю складу злочину.

¹Ім'я та по-батькові деяких співробітників НКВС встановити не вдалося.

Петро Дмитрович Софронов, 1898 року народження. Обермайстер силового цеху. Заарештований у червні 1937 року. Слідство вів сержант НКВС Гінзбург. Винним себе не визнав. Засуджений до розстрілу. Реабілітований за відсутністю складу злочину.

Анатолій Григорович Линиченко. Механік мартенівського цеху. Звинувачений в організації контрреволюційної роботи, в аваріях в цеху. Доля невідома.

Григорій Мойсейович Гільман. Начальник прокатних цехів. Звинувачений у свідомому зниженні випуску продукції. Доля невідома.

Василь Іванович Митасов. Начальник мартенівського цеху. Звинувачений у зменшенні випуску продукції. Доля невідома.

Список заарештованих у справі так званої «контрреволюційної організації» великий. З матеріалів, якими мав змогу користуватися автор, видно, що було заарештовано багато інженерно-технічних працівників, організаторів виробництва: від директора до майстрів і цехових механіків. При цьому пред'явлені звинувачення диференціювалися в залежності від посади: директорів заводу, головному механіку та головному енергетику – диспропорція в становленні основних та допоміжних цехів, начальникам цехів та їх заступникам – свідоме зниження випуску продукції, майстрам та механікам – організація аварій.

Що ж спричинилося до виникнення таких страшних за своїми наслідками звинувачень?

В перші роки другої п'ятирічки в країні вводились до ладу діючих велетні машинобудування, які потрібно було забезпечити металом. В зв'язку з цим реконструювались металургійні заводи. На Донецькому металургійному на той час вузьким місцем була низька потужність рудного двору, переважно ручна праця при розвантажуванні вагонів, завантажуванні печей та прибиранні чавуну з ливарних дворів. Для вирішення цих та інших інженерних і організаційних завдань, зв'язаних зі збільшенням випуску сталі, 13 липня 1933 року тодішнім технічним директором заводу Г.Б. Котіним був підписаний проект, яким передбачалося вздовж домен побудувати естакаду для приймання на ній вагонів з сировиною, реконструювати або перебудувати доменні печі, досягти певного очищення колошникового газу з метою підвищення температури його згорання тощо. Складність при втіленні цього проекту в життя полягала в тому, що всі роботи повинні були виконуватись в умовах діючого виробництва. Однак у 1937 році проектні передбачення були завершені, Котін був не лише одним з авторів, але й безпосереднім організатором задуманої реконструкції, яка вивела завод у передові не лише по продуктивності доменних і матернівських печей, але й по механізації найтрудомісткіших процесів.

Підвищення продуктивності основних цехів, зрозуміла річ, спричинялося до збільшення потреб заводу в електроенергії, воді, газі, вугіллі, руді, металобрухті тощо. Всім цим підприємство було забезпечене не в повному обсязі. Крім того, значних збитків завдали виробництву недоброякісні основні матеріали: залізна руда, кокс, вугілля, глина та інші. Такий стан з постачанням як за кількісними, так і за якісними показниками різко знижував випуск кінцевої продукції. Але слідство, яке проводилось в НКВС, навіть не розг-

лядало цього питання. Не цікавила його й відсутність необхідних коштів для організації певних технологічних операцій. Головне – «визнання» звинувачуваними своєї провини, що було на той час ледь не основним доказом її наявності. Як слідством досягалося це «визнання», мова піде пізніше.

З 1933 по 1937 рік капітальні вкладення по заводу на його реконструкцію становили 90,3 мільйона карбованців. Значну частину цієї суми склали власні кошти підприємства, яке змушене було економити буквально на всьому: капітальному ремонті, заготівлі запасу запчастини, розвитку соціальної сфери. Режим економії спонувався також неповним виділенням державою запланованих коштів. Іншими словами, план капітальних вкладень з ряду причин, які не залежали від керівництва заводу, не лише не відповідав потребам, але навіть заплановані суми повністю фактично не виділялись. І в цьому провина лише планової, розподільної системи, коли підприємства були позбавлені змоги використовувати зароблені кошти на свій розсуд.

Головний механік заводу Острін зізнався в своїй «провині», яка полягала в недостатній увазі до ремонту устаткування. В цьому ж «зізнались» І.С. Шишковський, Г.В. Жирнов та інші (крім Є.І. Маржієвського, старшого майстра мартенівського цеху). Слідство робить висновок, що аварії в цехах є наслідком дій злочинців – як безпосередніх виконавців, так і тих, хто своєчасно не ремонтував або погано ремонтував устаткування. І тих, і інших заарештовують і знищують. За віщо? Чи ж були на заводі умови, які б якщо не виключали, то хоча б зводили до мінімуму кількість аварій?

В період реконструкції підприємство оснащувалось новими механізмами і устаткуванням. Природно, що підготовлених спеціалістів для їх експлуатації не було і освоювати новинки доводилось в процесі монтування. Крім того, в результаті реконструкції на заводі вивільнилось 1602 працівника, які були раніше зайняті на некваліфікованих і шкідливих роботах. Частина з них пройшла теоретичну перепідготовку для роботи по обслуговуванню механізмів. Але які з цих вчорашніх некваліфікованих робітників були машиністи, оператори, можна лише уявити.

Механізація доменного процесу, збільшення корисного об'єму печей при проведенні їх капітальних ремонтів вимагали підвищення продуктивності кранового господарства. В результаті останнє працювало з перевантаженням, що й призводило до почастищення аварій.

Інтенсивність експлуатації виробничих потужностей підприємства викликана нав'язаним зверху стахановським рухом, дала певний приріст продукції. Але стахановські методи роботи були під силу лиш окремих найбільш кваліфікованим робітникам, а оскільки завод працював в єдиному технологічному режимі, то прискорити ритм були змушені й ті, у кого не було елементарного вміння діяти хоча б у нормальному режимі.

Своєчасному і якісному проведенню планово-попереджувальних ремонтів заважала також та обставина, що зупинка окремого механізму чи агрегату призводила технологічно до зупинки всього підприємства.

І, що дуже важливо, хронічно не вистачало коштів для проведення капітальних ремонтів. А це призводило до аварій, яких лише протягом десяти місяців 1939 року стало-

ся в доменному цеху 12, у мартенівському 76, листопрокатному 14, в силовому 19.

Рахунок об'єктивним причинами аварій можна було б продовжити. Це і неукомплектованість ремонтно-механічних цехів потрібним верстатним устаткуванням, і відсутність необхідної кількості електроенергії, що спричинилося до згорання електродвигунів, і низька якість вогнетривів, і порушення теплового режиму через недостатню кількість коксівного газу і т.д.

Чи ж усвідомлювали об'єктивну ситуацію на підприємстві співробітники НКВС, які звинувачували спеціалістів у шкідництві? Певною мірою, в залежності від особистої технічної грамотності, так. Але їм потрібні були зізнання заарештованих у шкідництві. А для одержання таких зізнань у співробітників НКВС руки були розв'язані.

Машиніст блюмінгу ДМЗ Василь Петрович Мироненко, який сам пройшов через допити, згадує:

– Об 11 вечора викликають на допит, саджають на триніжку. Збоку лежить величезна вілчарка. О 5 ранку відводять до підвалу в камеру. Вдень спати не дають. Якщо помітять, що дрімаєш, роздягають і до карцеру під потужний вентилятор. Коли вже зуб на зуб у заарештованого не потрапляє, знову заганяють до камери і стежать, щоб не спав. А об 11 вечора знову ведуть на допит. Якщо не так сидиш на триніжці або задрімав, собака гарчить, а слідчий говорить: «Треба сидіти правильно, і щоб ти не спав, треба підписати те, що тут написано». Так продовжувалось з 18 лютого до 13 квітня. На мою заяву, що я підписувати не буду, слідчий сказав: «А якщо я візьму ломик і змушу тебе підписати?» Мене дуже побили, потім знову посадили на триніжку. 8 разів був у карцері по 4 години під вентилятором.

А ось як описує колишній співробітник МДБ-КДБ В.В. Зуєв сцену допиту в 1937 році в момент, коли до кабінету слідчого НКВС Якова Семеновича Гінзбургського, де був присутній і начальник відділення Леонід Мойсейович Шейніс, знайшов начальник відділу Соломон Ісаакович Гольдман.

– Ну що? – кинув він.

Запитання повисло у повітрі. І на нього ніхто не відповідав доти, доки Артамонов (колишній заступник директора МТС по політчастині Будьонівського району Донецької області) не підняв голову і не подивився в очі грізному начальникові:

– Так що ж? – повторив той.

– Ну, товариші, – забувши, де перебуває, мовив ув'язнений.

– Які ми тобі товариші? – обірвав Гінзбургський.

– Перепрошую, громадяни, але який же з мене злочинець. Адже я був політичним керівником.

– Зрозуміло, – почервонів Гольдман. І, уже звертаючись до підлеглого, наказав: – Слухай сюди, залиш у нього лише язик та праву руку, все інші відбити. А тоді поговоримо.

Після цього Шейніс придбав собі шланга, яким прогулювався по ребрах підслідчих.

Чи не за допомогою цього ж шлангу Шейніс добився «зізнань» від Г.Б. Котіна та інших членів придуманої в кабінетах НКВС «троцькістської диверсійної шкідницької організації»? Але як би там не було, більшість заарештованих, зокрема й на металургійному

заводі «зізнавалася» в своїх «гріхах». Визнавали провину не лише в дезорганізації виробництва, але й в конкретних аваріях, свідомому розвалюванні трудової дисципліни, участі в контрреволюційних організаціях осіб, прізвища яких пропонували співробітники НКВС на свій розсуд. Але навряд чи й сьогодні знайдеться людина, яка б звинуватила замордованого заарештованого в такому «зізнанні». Повністю провина за це лягає на співробітників НКВС.

Як засвідчують архівні матеріали, самообмовлення і «зізнання» не позбавляли людину від фізичного знищення. З усіх заарештованих у справі Котіна одна людина витримала ті муки, які випали на її долю і «зізналася» лише в тому, що була учасником «контрреволюційної організації», але категорично до кінця свого життя відкидала звинувачення в злочинних діях. Йдеться про старшого майстра механічних майстерень мартенівського цеху Едуарда Івановича Мержієвського. І його тверда позиція, оплачена Бог знає якими фізичними і моральними муками, вирішила його долю з-поміж інших лише в тому, що він був розстріляний після 67 днів перебування під арештом не по суду, не за рішенням «трійки», а в порядку виконання наказу № 00485. І лише в його архівній справі є акт про розстріл від 23.09.1937 року, підписаний комендантом Донецького обласного управління НКВС Аксельродом, до чіх службових обов'язків входили розстріли приречених обласним прокурором Руденко і якимось Бредихінім.

В архівній справі Г.В. Котіна міститься довідка, що вирок виконаний у Донецьку 05.09.1938 року. В архівних справах інших заарештованих вирок: розстріл. Того часу вирок не оскаржувались, виконувались негайно.

Особлива доля склалася у трьох працівників заводу, «учасників контрреволюційної організації В.І. Складорова, В.І. Митасова та Г.М. Гільмана. Їх судила виїзна сесія Військового трибуналу Харківського військового округу і засудила до різних термінів виправно-трудова робіт. Під час суду їм вдалося відмовитись від своїх свідчень, які були одержані в результаті фізичних тортур. Справа була повернута на дослідження. Для виявлення самого факту існування шкідництва була створена спеціальна технічна комісія, яка встановила, що задуманого шкідництва ні в прокатних, ні в мартенівських цехах не було. На підставі висновків комісії на початку 1941 року ці троє були з-під варті звільнені. Можна вважати, що їм поталанило.

Без пред'явлення звинувачення в кінці 1937 року заарештований працівник заводу Ілля Миколайович Паскал, колишній селянин з Бугасу Старобешівського району, як учасник «грецької контрреволюційної повстанської шпигунської організації». На єдиному допиті заарештований заперечував свою участь взагалі в будь-якій крамолі. Два показання свідків села Бугас вирішили його долю – Паскал був розстріляний.

В кінці 1937 року був заарештований столяр заводу, колишній селянин Сава Костянтинівич Хаджінов. На єдиному допиті оперуповноважений НКВС Рахлін був змушений записати до протоколу, що Хаджінов на заводі підбив роботу проводити не міг, але «серед окремих працівників проводив контрреволюційну пропаганду». Результат той же – розстріл.

Малограмотний бригадир силового цеху заводу Микита Дем'янович Грамов, який захищав радянську владу в лавах Червоної Армії від її зародження аж до 1923 року, в

1937 році був заарештований як організатор аварії, якої, до того ж, не було. «Трійка» визначила йому 10 років таборів. На єдиному допиті Грамов відмовився давати будь-які свідчення, оскільки «нічого про злодіяння не знає і не чув». Але свідчення двох членів партії Насиріна та Дронова, які припускали, що Грамов міг спеціально залишити в картері дерев'яну табуретку, щоб здійснити диверсію, вирішили долю останнього. Характерно, що свідок Дронов називає ще двох «зловмисників» – машиніста парової машини Домаскіна та Гнилицького, останній нібито виступав з «антирадянськими проявами на зборах». Тут же називає й Хейтула, «замкнуту людину, яка ставиться до заходів радянської влади недоброзичливо, до того ж займається спекуляцією».

Що це за явище? Схильність Дронова до доносів. Страх за власну долю? Прояв партійної пильності? Якийсь особистий інтерес?

В архівах партійної організації металургійного заводу чітко проглядається певний настрій. Ще 16 вересня 1936 року куштові партійні збори доменного, силового, газового та рембудцеху приймають рішення: «Партійні збори ставлять перед кожним комуністом завдання підвищувати пильність і невтомно працювати по виявленню і розвінчуванню троцькістсько-націоналістичних контрреволюційних елементів. Партійні збори вимагають від уряду найсуворішого й безкомпромісного покарання ворогів народу – фізичного знищення».

А ось що записано до протоколу партійних зборів доменного цеху від 13 жовтня 1936 року: «За антирадянські розмови і спроби підірвати авторитет вождя Сталіна, недовір'я до політики партії і зростання нашої країни, за обмовлення біографії Сталіна слюсаря вагонів Боровицького з партії виключити».

Ще декілька рядків з протоколів партійних зборів мартенівського (20.08.1936 р.) та силового (23.10.1936 р.) цехів:

«Виступ Домарева: «Вчора ми розбирали на парткомі справу Рудого і Шептунова. Рішення не приймали, а Рудий, як бездушна людина, покінчив життя самогубством».

Виступ Гераськова: «Чому не живаються заходи до троцькіста Лапіса? Він працює начальником зміни в рейко-прокатному?»

Виступ Малиновського: «Я вимагаю розстрілу ворогів народу!».

Виступ Селегянова: «Виключені з партії – наші вороги. За ними потрібно стежити».

А секретар парторганізації заводу взагалі поставив завдання недвозначно: «Кожен комуніст повинен бути чекістом».

Штучно створювана парторганізацією атмосфера підозрювання, гонитва за потенційними зловмисниками спричинялися до масових арештів заводчан. А ті, хто ще залишався на волі, давали свідчення часом наперекір елементарній логіці. В архівних документах автору не вдалося виявити жодного свідчення на користь звинувачуваного. Відомі випадки, коли члени партії писали в НКВС заяви з конкретними звинуваченнями конкретної людини.

Член партії з 1933 року мотористка копрового цеху Ляхова написала заяву в НКВС і в парторганізацію про те, що її сусіда по квартирі Петро Олександрович Жиряков по-

відомлення про вбивство Кірова сприйняв з приємністю. Але Кіров, як відомо, загинув у 1934 році, а Жирякова заарештовано в листопаді 1937 року. За рішенням «трійки» Жирякова було розстріляно.

Так що говорити про те, що рядові члени партії не розуміли, що творить НКВС, не варто. І для цього розуміння не потрібні були ні спеціальні знання, ні особиста хоробрість. Потрібно було лише не підтримувати ці дії хоча б мовчазним їх неприйняттям, не бути «чекістом». І тому відповідальність за масові репресії, за знищенням людей, за муки гулагівців, за море сліз родичів репресованих і зламані долі їхніх дітей лягає на партію.

Розглядаючи справу по звинуваченню в шкідництві керівництва заводу, не можна не звернути увагу на той факт, що членів сфальсифікованої організації наперекір існуванню на той час законодавству судили різні суди. Згідно з логікою і законом якщо є організація, то й судити її членів потрібно було одночасно, на одному процесі. Пояснення цьому може бути лише одне: і судді, і прокурори добре розуміли, що ніякого шкідництва на заводі не було, а були звичайні виробничі неполадки, що й встановило у 1956 році додаткове розслідування. Жаль лише, що це трапилося через 20 років після розстрілу заарештованих.

Крім гонитви у 1936-39 роках за шкідниками-диверсантами на заводі ще була проведена компанія по арешту шпигунів. І природно, що до них були віднесені насамперед люди, які побувала за кордоном або приїхали звідти і також ті, хто мав національність держав, що перебували з СРСР в недружніх стосунках. Серед цієї категорії заарештованих працівників заводу теоретично могли бути заслані агенти іноземних розвідок. Але глибока перевірка проведена в післясталінський період, засвідчила, що жодного шпигуна чи диверсанта серед заарештованих не було.

Назвемо деякі прізвища заводчан, безвинно загублених за звинуваченням у «шпигунстві»: Віктор Вікентійович Мик, поляк; Йосип Феліксович Циганкевич, поляк, Йосип Антонович Міяш, литовець, Адольф Вікторович Филипченко, поляк, Іван Якович Швабе, німець; Антон Іванович Домерацький, поляк; Георгій Антонович Семерюк, литовець; Петро Устинович Рудковський, поляк; Станіслав Болеславович Белунський, поляк; Гаврило Казимирович Шемяло, поляк; Клим Тимофійович Петровський, поляк; Андрій Вікентійович Мик, поляк; Карл Андрійович Ортелі, поляк, дочки Г.К. Шемяло Віра Гаврилівна та Софія Гаврилівна.

На чому ґрунтувалися звинувачення такої значної групи (27 осіб)? У 1922 році з Юзівки виїхав ксьондз Потоцький, його обов'язки почав виконувати ксьондз Євген Невз, який в пізніших документах НКВС ніби проводив контрреволюційну діяльність, спрямовану на шпигунство, диверсії і взагалі на «встановлення влади капіталістів». І знову ж, перед своїм від'їздом у 1934 році до Москви, нібито передав керівництво створеною ним контрреволюційною організацією Михайлові Болеславовичу Гуйському, пізніше головному бухгалтерові заводу. Свою посаду, за схемою НКВС. Гуйський використовував для розгалуження контрреволюційної організації по області. А в 50-ті роки було доведено, що ніякої організації не було. Але ж люди розстріляні! Серед них значна частина жінок.

Після арешту чоловіка, особливо якщо він посідав більш-менш помітну посаду, заа-

рештовувалась і його дружина. Як член сім'ї зрадника батьківщини. І відправлялась до таборів. Саме така доля спіткала дочку відомого економіста і соціолога Флеровського Тетяну Гуйську. Діти ж заарештованих батьків поневірялись по дитбудинках, а в кращому разі передавались родичам. Пройшла через дитбудинки Юлія Сигізмундівна Борзих, внучка Флеровського, яка нині мешкає в Донецьку. Так що, крім заарештованих, жертвами репресій слід вважати і їхніх дітей та інших близьких.

Відомо, що в Донбасі мешкало чимало людей грецької національності, яких було чимало і серед трудівників заводу. Одному з них, Гаврилові Іллічу Мавроді, співробітниками НКВС була підготовлена роль керівника «контрреволюційної повстанської грецької націоналістичної організації». Мавроді був заарештований 30 грудня 1937 року.

По цій же справі проходили і розстріляні греки М.І. Гургач, А.Г. Бахман, А.Д. Дурбой.

Типові «зінання контрреволюціонерів» звучали приблизно так: «Ми влаштували збори по 5-6 чоловік (а чому б людям не зібратись), обговорювали, як влаштувати на завод прибулих з села (а що в цьому злочинного?) ділились враженнями від роботи (ну й що?), вирішили допомогти тим, хто не одержав спеціальності на заводі, влаштуватись в селі Каракуб, де була розпочата експлуатація кам'яного кар'єру». Звичайне життя звичайних людей. Але слідчий, додавши до кожного такого «зінання» слова «учасник організації», підвів людей під розстріл.

Всі три групові справи об'єднує одна схема. Обирається конкретна особа, лідер в певному середовищі, і «призначається» керівником «антирадянської» групи. До його оточення обираються «члени організації» – і групова справа готова.

Але в основному заарештовували людей поодиночі. Назвемо ще кількох заводчан, долю і життя яких обірвали ті пекельні тридцять. Василь Григорович Архипкін, Пантелей Антонович Бахал, Іван Михайлович Гонтаренко, Іван Карпович Камінський, Іларіон Пилипович Клопотовський, Григорій Митрофанович Лифиренко, Павло Денисович Прокопенко, Іван Георгійович Хришу, Андрій Митрофанович Яманко.

В цьому зв'язку хочу сказати ось про що. Є в нашому місті пам'ятник борцям за радянську владу, які загинули в перші її роки, є пам'ятники тим, хто загинув, визволяючи Донбас від гітлерівців.

Але чомусь немає жодного пам'ятника безвинно замученим жертвам репресій. Не названі їх імена. А музей Донецького металургійного заводу взагалі викреслив з біографії підприємства передвоєнні роки, час найбільших кадрових втрат після громадянської війни.

Встановити місця поховань загиблих поки що немає можливості (чи бажання?), але цілком можна припустити, що багато хто з заводчан лежить на цвинтарі жертв репресій в Кіровському районі – «Рутченківське поле». Невже для металургійного гіганта непереборною проблемою було б встановити тут якщо не пам'ятник, то хоча б пам'ятний знак?

Деякі дослідники пробують довести, що репресії були організовані троцькістами, які проникли в органи НКВС, і, мовляв вони були покарані ще в передвоєнні роки. Так, декілька співробітників управління НКВС по Донецькій області були заарештовані, і дехто з них розстріляний за застосування недозволених методів ведення слідства і фальси-

фікацію карних справ. Але закономірно напрошується питання: якщо чекісти-троцькісти фальсифікували ці справи, то необхідно було їх відразу ж після арешту фальсифікаторів переглянути і повернути репресованим добре ім'я. Але нічого подібного зроблено не було.

Впевнений, що неминуче будуть повністю окреслені масштаби втрат нашого народу в результаті репресії, і будуть названі не лише жертви, але і їх кати. Поіменно.

УДАР ПО КРЕСТЬЯНСТВУ*

Раскулачивание в конце 20-х годов проводилось не только как мероприятие по переустройству сельскохозяйственного производства на коллективную основу, но и было направлено на физическое уничтожение людей, которые могли бы оказать сопротивление этому переустройству. Более того, к последним причисляли даже тех, кто хоть словом не поддерживал проводимые властью мероприятия. Так, Фому Федоровича Руденко из села Талаковки Сарганского района Мариупольского округа выслали в Сибирь вместе с женой и тремя малолетними детьми за агитацию против снятия церковных колоколов. Таким образом, уже укоренившаяся у власти система, автором и исполнителем которой являлась коммунистическая партия, в 1930 году подвергла массовой экзекуции многомиллионное сельское население, «выполов» из села наиболее действенную, инициативную и трудолюбивую его часть, заставив людей на многие годы смириться с произволом властей.

Как уже упоминалось, технология оформления документов на раскулачивание была проста: в сельсоветах составлялись, зачастую безграмотно, характеристики на намеченные семьи, в районах они перепечатывались и сводились воедино от всех сельсоветов с учетом, естественно, поправок, вносимых органами ГПУ, и впоследствии передавались на утверждение в округ, где принималось окончательное решение.

Конечно, в первую очередь намечались зажиточные люди, тем более, если они владели крупным недвижимым имуществом, как, например, Семен Андреевич Бурлаченко из села Урзуф Мариупольского округа, владевший ветряной мельницей, или Михаил Автономович Шашкин из села М. Янисоль Володарского района, купец 3-й гильдии. Но, знакомясь с сохранившимися архивами того времени, четко видишь, что под предлогом раскулачивания местные власти просто расправлялись с неугодными людьми. Так, общее собрание КНС, бедноты и батрачества села Урзуф Мариупольского округа решило выселить семью Феофана Федоровича Кабуры, как мешающую коллективизации. Из села Мелекино того же округа – семью Андрея Кузьмича Ломко только за то, что он был в свое время управляющим у помещика. Из Старобешево – семью Софьи Герасимовны Михайловой по той причине, что ее муж, бывший офицер, находился в эмиграции.

В Донецком областном госархиве имеется несколько списков на раскулачивание с «рабочими» пометками уполномоченного. На одном из них красными чернилами против каждой фамилии, а их более 200, сделана надпись: «сослать», «передать в ГПУ», «воздержаться». Несколько фамилий вычеркнуто, фамилий 10 дописано.

Подготовка к раскулачиванию потребовала участия большого количества людей, что, естественно, не способствовало сохранению полной секретности. За это время многие

*Правда через годы. Выпуск пятый. Донецк, КП «Регион» 2001. С. 105-110.

зажиточные семьи то ли продав, то ли побросав имущество, успели выехать из своих сел в промышленные города. Часть из них будет со временем разыскана, арестована и осуждена как за побег от ссылки и «разбазаривание» (своего же!) имущества. Другие, уже приобретя рабочую профессию и обосновавшись в городах, будут арестованы в 1937-38 годах как «вредители».

Некоторые попытаются легально избежать ссылки и станут обращаться в самые высокие инстанции с соответствующими заявлениями. Так, А.Ф. Найденев из села Андреевка Селидовского района подал просьбу в Сталинский окрисполком о снятии описи со своего имущества и решении переехать к взрослому сыну. Он пишет, что в селе проживает с 1875 года, занимался бондарством, никогда не имел ни собственной земли, ни другого имущества, кроме бондарской мастерской. За все время сумел нажить только 2 сарая, но причислен к кулакам. Петр Артемович Резниченко из села Алексеевки того же района пишет в Сталинский окрисполком: «Алексеевским сельсоветом сделана опись моего имущества как куркуля. А я никогда наемным трудом не пользовался. Сын служил в Красной Армии. Поданную мною в РИК жалобу не приняли.

Подобные жалобы, как правило, рассматривались на заседаниях райисполкомов, которые оставляли в силе первоначальные решения.

Одна из первых отправок раскулаченных в ссылку состоялась 4 марта 1930 года со станций Соль и Бандышево. Из Артемовского, Попаснянского, Александровского и Краматорского районов была вывезена 131 семья. Вместо затребованных ОГПУ 18 вагонов железная дорога смогла поставить только 15, в которых надо было разместить 735 взрослых и 116 детей, уже доставленных на станцию. По этой причине часть людей, психически и тяжело больные старики за 70 лет были оставлены. Как сложилась их судьба – можно только догадываться.

В докладной записке на имя секретаря окружного партийного комитета и председателя окрисполкома пишет начальник ОГПУ Артемовского района некто Тимофеев: «Почти везде молодежь не хотела ехать со своими родителями и просила оставить их здесь, мотивируя тем, что они пойдут работать в совхозы, колхозы, на предприятия и т.д.

Отказываясь от своих родителей, некоторые из них в своих заявлениях писали, что действительно его отец является крупным кулаком и должен быть выселен, но он с отцом порывает и ничего общего не хочет иметь. Были случаи, когда дочери кулаков просились расписаться в загсе с сыновьями бедняков и колхозников в надежде на то, что их оставят...».

Но красное колесо раскулачивания с целью коллективизации было неумолимо.

Надо еще помнить, что переселение происходило в середине марта, когда на севере весною еще и не пахло. Что ждало этих людей в ближайшем будущем? Дадим слово живым свидетелям и участникам тех событий.

Е.Г. Г-лов, 1913 г. рождения, в 1991 году вспоминал. «В начале 1930 года к нашему подворью прибыла юрба людей, которые на правах хозяев ввалились в хату и приказали нам одеваться и выходить, а там запрягали наших лошадей вывозить нас в райцентр. На железнодорожной станции погрузили нас – стариков, мужчин, женщин и детей в товарные вагоны и повезли в неизвестном направлении. Так мы ехали, наверное, с неделю.

На одной станции мужчинам приказали выйти из вагонов одетыми для работы. Их погнали в лес, а всех остальных повезли дальше. Часов через пятнадцать выгрузили на станции Архангельск и на подводах повезли в казармы военного округа, где были устроены нары в 3-4 этажа. Все, что у кого было из продуктов, забрали и один раз в сутки варили баланду для всех. Чтобы не подохнуть с голоду, кто мог, ходили искать работу в городе. Но ее было нелегко найти, так как в Архангельске уже находилось много тысяч ссыльных, которых разместили в церквах, где были нары на 2 и более этажей».

Семья Г-ных была признана еще в июне 1930 года незаконно раскулаченной и сосланной, но об этом она узнала только в 1934 году и тогда же переехала в Сталино.

Житель Макеевки С-ий, 1903 года рождения, историю своей семьи вспоминал в 1991 году так: «Отца моего назначили с семьей к выссылке, имущество, какое было, отобрали. Даже дневного питания не оставили, несмотря на то, что были малые дети. Инвентарь, косилки, молотилку – все разбивали и отправляли в металлолом. Одежда у нас была домотканая. Спали на соломе. Вот такие мы были богачи! 17 февраля сделали обыск. Дочь Александра была в люльке. Ей было всего один год и шесть месяцев. Ее выбросили полуголую с люльки и назвали «кулацким отребьем». Подогнали подводу и нас двоих и двоих деток посадили с узелками. Детское питание и то отобрали. На железнодорожной станции при посадке в товарняк вещи отобрали и сказали, что их получите потом. Нас высадили в Вологодской области, в городе Кадников и поселили в здании церкви, на двухэтажных нарах, без вещей. В чем стояли, в том и остались. Всех трудоспособных вызывали по списку, и, бросив стариков и детей, погнали пешком под конвоем в мороз и пургу по деревне возле Тотмы на лесоповал. К первому мая оставшиеся семьи привезли пароходами. Выгрузка была жуткая: крик, шум, были трупы. Всех нас препроводили в глубокий лес и сказали: «Здесь будет жить! Поселок будет называться «Лисья норка». Паек был такой: хлеба 300 гр., столовая ложка крупы, 100 грамм селедки на день. В моей семье умерли дочь Александра, сын Александр, жена Ирина. И так я проживал в одиночестве до 1937 года».

А в 1937 году С.Я. С-го арестовали и решением тройки НКВД заочно по статье «контрреволюционная деятельность» приговорили к 10-ти годам. Освободился 18 августа 1947 года, через 17 лет и с большим трудом смог остановиться у родственников в Макеевке».

Вот так описывают очевидцы – и участники события начала 1930 года, причисленные к первой категории кулаков.

Сказать, что население равнодушно созерцало происходящее у них на глазах беззаконие, нельзя. В селе Артемовске Гришинского района во время предварительного ареста одного из «куркулей» собралось до 60 человек местных жителей и потребовали от властей разъяснения. При этом разоружили одного очень уж активного комсомольца. При выселении в ряде сел Петро-Марьинского района Сталинского округа возле квартир выселяемых, несмотря на запрет, собирались группы крестьян. Женщины выражали жалость к «кулакам» и провожали их со слезами.

В Константиновском районе было распущено 3 сельсовета за неспособность их руководителей «твердо проводить директивы партии и правительства по коллективизации и

ликвидации кулачества как класса».

В селе Ново-Артемовске Константиновского района бедняки отказались переселяться в дворы раскулаченных. В селе Старо-Михайловке Марьинского района после выселения кулаков к руководителю школы ликбеза явилось 22 крестьянки-ликбезовки и сдали свои книги, заявив: «Кулаков выслали, наверное, скоро и нас будут выселять. Приходит конец жизни!»

Но эти факты были единичными. Основной массе сельского населения был преподан урок беззакония и безнравственности.

Чтобы избежать высылки, 15-летняя Квашенко отреклась от своих родных и перешла жить к дяде, который работал на заводе «Донсода». Такие примеры неединичны.

На хуторе Шапошникове Марьинского района во время раскулачивания член партии Лебедев забрал себе у раскулаченного бутылку водки, кусок сала, нож и отвертку. В селе Калинове Константиновского района за дочерью «кулака» длительное время ухаживал парень из бедной семьи, и девушка дала согласие выйти за него замуж. Но отец парня заявил: «Иди теперь туда, куда ваши все направляются. Мы теперь без вас обойдемся». И сам добровольно участвовал в выселении потенциального свата.

Кому посчастливилось каким-либо образом освободиться от высылки, обратно в свои села не возвращались, а обустроивались по городам на промышленных предприятиях.

Таким образом, освободив село от зажиточного крестьянства, отобрав все имущество, получив значительную материальную базу в виде рабочего и продуктивного скота, сельхозинвентаря, хозяйственных построек, семенного фонда и бытового имущества, имея значительные посевные площади за счет раскулаченных и обобщественных хозяйств, колхозы должны были, по замыслу Сталина, увеличить производство продукции и, прежде всего, зерна. Как распорядились новые хозяйства полученным имуществом?

В селе Б. Каракуб Бешевского района изъято по описи 56 кулацких хозяйств. Кирпичные дома продавались по 20 руб., куры – по 15 коп. В селе Ново-Троицком Селидовского района кирпичные дома пошли по 20 коп. Прямое участие в этих торгах принимали работники райисполкома. В селе Павловка распродано полностью одно хозяйство за 300 руб. Оно состояло из 2-х кирпичных домов, большой пасеки и т.п.

Средняя стоимость конфискованного имущества составляла в Славянском районе 2175 руб., Гришинском – 667 рублей, в Краматорском – 14 рублей. Это при том, что государство покупало у бедняков для организации поселений-выселок хаты из самана, крытые соломой за 1500-2000 рублей. Одна корова, к примеру, в январе 1930 года стоила на базаре 180 рублей. Распродав, вернее, разбазарив, имущество, отобранное у зажиточного крестьянства, некоторые райисполкомы «мобилизовали средства» у населения для выплаты налогов путем сбора по домам швейных машинок, платков, самоваров и т.п.

Но, как бы то ни было, уже к маю 1930 года у половины колхозов имущество раскулаченных составляло 34% неделимых фондов.

БОРЬБА С ИНАКОМЫСЛИЕМ*

Заявитель был обычным, как многие его предшественники, знакомившиеся в архиве УСБУ в Донецкой области с делами своих репрессированных родственников. Разве что более скрупулезным: вчитывался в дела своего деда несколько дней, что-то выписывал в блокнот. Закончив изучение архивного уголовного дела, задал целый ряд вопросов. Но все же под конец беседы остался удовлетворен, распрощался и ушел.

Как впоследствии оказалось – ненадолго. Через несколько дней от него поступило заявление. Начиналось оно так: «Ознакомившись с материалами дела против моего деда, прошу вас возбудить уголовные дела в отношении: 1) Канишевского И.А. и Химерика В.Ф., как организаторов антисоветской контрреволюционной, эсеровской организации и не понесших никакого наказания (в деле нет материалов «тройки» НКВС над ними)». Далее шло перечисление всех лиц, имевших отношение к уголовному делу, начиная от следователей и заканчивая приводившими приговор в исполнение.

Абсурдное уголовное дело, стоившее жизни пятнадцати ни в чем не повинных людей, заканчивалось заявлением с не менее абсурдными предложениями.

Давайте, читатель, вместе посмотрим, какие же события происходили тогда, в конце 30-х годов.

Первым откроем архивное уголовное дело № 7167-2ф в отношении Г.Ф. Болотова, М.Н. Брюханова и других (всего по делу проходит 15 человек, среди которых и дед заявителя). Все они были арестованы УНКВД по Донецкой области 26 и 29 января, 12 февраля; 03, 23 и 24 марта 1938 года и обвинены по статьям 54-10; 54-11 УК УССР как «активные участники украинской эсеровской контрреволюционной повстанческой организации». По постановлению тройки УНКВД по Донецкой области от 15 апреля 1938 года расстреляны с конфискацией имущества. Все впоследствии реабилитированы посмертно.

В материалах уголовного дела имеются данные на так называемых организаторов антисоветской, контрреволюционной, эсеровской организации Ивана Авраамовича Калишевского (а не Канишевского, как в заявлении) и Василия Феодосьевича Химерика.

Следственные действия по уголовному делу проводились оперуполномоченными 4-го отдела УНКВД Спиваковским и сержантом госбезопасности Пекаревым, некоторые протоколы обысков подписаны сотрудником этого же отдела Ковтуном. Руководили следственными действиями: начальник 4-го отдела капитан госбезопасности Гольдман, помощник начальника УНКВД майор госбезопасности Загорский. Санкционировал аресты облпрокурор Руденко. Протокол тройки УНКВД подписан ее председателем Чистовым, членами Щербаковым и Руденко, секретарем Соломоновичем. (Протокол № 4 заседания Тройки УНКВД, том № 16 за 1938 год. Всего по протоколу проходит 190 осужденных, все приговорены к высшей мере наказания – расстрелу).

*Правда через годы. Выпуск четвертый. Донецьк, КП «Регион», 2000. С. 63-70.

Документы о приведении приговоров в исполнение в архивном деле отсутствуют, в связи с чем не представляется возможным определить лиц, к этому причастных.

Проследить дальнейшую судьбу сотрудников УНКВД Спиваковского, Пекарева, Ковтуна не представилось возможным. Военное лихолетье почти полностью уничтожило документацию по личному составу. И все же кое-что разыскать удалось. Так, было установлено, что начальник 4-го отдела УГБ УНКВД по Донецкой области Соломон Исаевич Гольдман в 1941 году арестован по статьям 58-7, 58-11 УК РСФСР и осужден к высшей мере наказания.

Заместитель начальника УНКВД по Донецкой области с 28.08.1934 г. по 08.05.1938 г. Григорий (он же Иосиф) Борисович Загорский (он же Зарицкий), 1899 г. рождения, уроженец г. Кировска Одесской области, 10.03.1938 г. арестован НКВД СССР как участник троцкистской организации. Приказом НКВД СССР от 08.05.1938 г. уволен из органов НКВД. 10.06.1938 г. в тюрьме покончил жизнь самоубийством.

С апреля по сентябрь 1938 года председателем особой тройки УНКВД по Донецкой области был начальник этого же УНКВД Павел Иванович Чистов. 27 марта 1947 года по постановлению Особого совещания при МВД СССР осужден за измену Родине и фальсификацию уголовных дел, применение незаконных методов следствия, массовые необоснованные аресты граждан в Донецкой в 1938 г. и позже – в Челябинской областях к 15 годам ИТЛ. Данных о реабилитации нет.

С 8 апреля по 9 июня 1938 года первым секретарем Донецкого обкома КП(б)У был Александр Сергеевич Щербаков. В то же время он был и членом Особой тройки УНКВД по Донецкой области. Из Донецка (тогда Сталино) он уедет сразу в Москву и будет там первым секретарем МК и МГК ВКП(б), с 1941 г. – одновременно секретарем ЦК ВКП(б). Донецку же в память о нем останутся «расстрельные» протоколы Особой тройки да название центрального городского парка, заложенного в его бытность.

Третьим членом Особой тройки был прокурор Донецкой области Роман Андреевич Руденко. Это потом, в 1945-46 гг., он будет выступать главным обвинителем от СССР на Нюрнбергском процессе, обвиняя и изобличая нацистских преступников. А в 1938 году в Донбассе он вел беспощадную борьбу с «врагами народа».

Секретарем Особой тройки в 1938 году был Яков Владимирович Соломонович, начальник I спецотдела УНКВД по Донецкой области. А уже 25 мая 1939 года Военным трибуналом войск УНКВД Харьковского округа на основании ст. 206-17 пункт «а» УК УССР за превышение власти он будет приговорен к лишению свободы в ИТЛ на три года. Дальнейшая судьба его неизвестна.

Проходящие же по уголовному делу лица, за исключением заведующего сырной базой Г.Ф. Болотова и кассира горжилсоюза Н.Т. Бреуса, были работниками оранжерен «Зеленстрой». Все по происхождению – из крестьян, подавшихся в город после компаний раскулачивания и коллективизации.

Из материалов дела усматривается, что обвиняемые были арестованы за то, что являлись участниками контрреволюционной повстанческой организации и стремились путем вооруженного восстания отторгнуть Украину от Советского Союза и организовать буржуазное государство.

При пересмотре дела в 1957 году будет признано, что следствие в 1938 году проведено формально и с грубым нарушением закона. За недостаточностью доказательств дело было прекращено, а лица, проходящие по нему, реабилитированы.

В деле имеется копия протокола допроса Канишевского, который показал, что он, работая бухгалтером в тресте «Зеленстрой», организовал там контрреволюционную повстанческую организацию, состоящую из рабочих оранжерейного хозяйства, назвал их фамилии. После этого люди были арестованы. Однако в деле нет протоколов очных ставок Канишевского с теми, кого он, якобы, привлек в подпольную организацию.

На хранении в архивном фонде находится уголовное дело № 23762-ПФ, из материалов которого следует, что Калишевский (а не Канишевский, как было сказано в деле № 7167-2ф) Иван Авраамович, 1896 г. рождения, уроженец деревни Полевая Липовецкого уезда Киевской губернии, 20 января 1938 года был арестован УНКВД по Донецкой области и обвинен по статьям 54-2, 54-11 УК УССР как участник повстанческой организации, занимавшейся вредительской деятельностью. По постановлению тройки УНКВД по Донецкой области от 31 декабря 1937 года расстрелян, его имущество конфисковано. 31 июля 1989 года прокуратурой Донецкой области реабилитирован.

Как сейчас уже известно, решения троек приводились в исполнение незамедлительно. Это подтверждает и шестой пункт 22 вопроса заседания Политбюро ЦК, зафиксированного протоколом № 64 от 15.09.38 и подписанного секретарем ЦК И. Сталиным. Он гласит: решения Особых троек по первой категории приводить в исполнение незамедлительно.

Таким образом получается, что Калишевский, расстрелянный по постановлению тройки 31.12.37 г., только 20 января 1938 г. был арестован и стал давать показания, после которых, начиная с 26 января 1938 г. и до 24 марта того же года, идут аресты. Вот почему уголовное дело Калишевского рассматривается отдельно от того, по которому проходят члены якобы организованной им подпольной организации. Возможно, поэтому и Калишевский превращается в другом деле в Канишевского, либо это просто ошибка или опечатка, которые очень часто встречаются в уголовных делах того периода.

Остается только невыясненным, что связывает этих людей с В.Ф. Химериком. Согласно материалов архивного уголовного дела № 27787-ПФ следует, что Василий Федосьевич Химерик 9 ноября 1937 года был арестован Мариупольским горотделом УНКВД по Донецкой области. Обвинен по статьям 54-10, 54-11 УК УССР «как лицо, активно занимающееся контрреволюционной пропагандой, имеющее националистические взгляды, заявлявшее, что борьба с Советской властью не прекращается и продолжает существовать контрреволюционное подполье». По постановлению тройки УНКВС по Донецкой области от 09.12.1937 г. расстрелян. 28 июля 1989 года прокуратурой Донецкой области реабилитирован.

Получается, что Химерик был первым звеном репрессии, поглотившей к апрелю 1938 года 17 человек. Какую же опасность представлял он для Советской власти? Чтобы разобраться в этом, необходимо вернуться к истокам. Вот что пишет Химерик в своей автобиографии. Родился в апреле 1892 года в семье малоземельного крестьянина Федосия Васильевича Химерика в деревне Полевой Липовецкого уезда Киевской губер-

нии. Учился на средства старшего брата, учителя Киевской духовной семинарии. Не окончивая семинарии, после 4-го класса поступил в Варшавский университет на юридический факультет и окончил его весной 1914 года. В том же году был зачислен кандидатом на судебные должности при Киевском окружном суде, но не получил утверждения со стороны киевского губернатора и был уволен в начале 1915 года. После этого был зачислен в сословие присяжных поверенных при Одесской судебной палате и работал в качестве помощника адвоката в городе Новая Ушица Каменец-Подольской губернии, 5-го сентября 1915 года призван на военную службу, 15-го апреля 1916 г., после переосвидетельствования, уволен ввиду крайней близорукости.

Весной 1917 г. избран председателем Липовецкой уездной народной управы, а 8-го апреля 1918 г. – членом Киевской губернской народной управы. Заведывал отделами: школьным, приютским и типографией. В июне 1918 г. властью и до свержения гетманщины сидел в Лукьяновской тюрьме в Киеве. В декабре 1918 г. возвратился к исполнению обязанностей члена управы и пробыл на этой должности до апреля 1919 г. С 1919 г. по 1922 г. работал в издательствах: «Основа» и «Книгоспилка» в качестве редактора. В 1922 г. поступил на службу в акционерное т-во «Село-Книга» техническим заведующим правобережной филии. В 1923 г. заведовал книжным магазином, откуда в мае 1925 года перешел в Киевское отделение ДВУ на должность корректора, выпускающего. 15-го октября 1930 г. арестован Киевским ОГПУ, а в марте освобожден, в мае снова арестован и осужден по ст. 54-2 на 3 года исправительных трудовых лагерей. Отбывая наказание в Беломорско-Балтийском лагере, работал при типографии в качестве старшего корректора, нормировщика, калькулятора и зав. техчастью. За ударную работу освобожден досрочно.

В 1917 г. вступил в ряды украинской партии с-р. А весной 1922 года вышел из партии. На протяжении 1917-1930 гг. выпустил серию детских книжек под псевдонимом В. Тодосив. С 1925 по 1930 г. редактировал выходившие на украинском языке «Наукові записки сільськогосподарського інституту» и другие издания.

Автобиография, копия которой находится в уголовном деле датирована 04.11.1933 года. Из нее никак не просматривается «кадровый подпольщик», «контрреволюционер». Так что же все-таки могло послужить причиной ареста в 1937 году? Ответ на поставленный вопрос раскрывается в протоколе допроса обвиняемого от 04 января 1938 г. (уместно вспомнить, что Химерик расстрелян по постановлению Тройки УНКВД по Донецкой области 09.12.37 г.). Вот выдержки из протокола:

Вопрос: За что и кем вы арестовывались при советской власти?

Ответ: Я арестовывался в первый раз в 1930 году в Киеве, обвинялся в контрреволюционной пропаганде. Был за это осужден к высылке за пределы Украины и Северного Кавказа на 3 года. В 1931 году вновь арестован в Белгороде. Отправлен в Киев и там обвинялся с рядом членов ЦК УПСР и рядовых эсеров в принадлежности к повстанческой организации. За это был осужден к 3 годам лишения свободы в отдаленных местах Советского Союза...

Вопрос: В каких вы были взаимоотношениях с Петлюрой?

Ответ: Петлюру я лично хорошо знал. В 1918 году вместе с ним работал в Киевской

губернской земельной управе. Он был председателем управы, а я членом. Заведывал тремя отделами: юридическим, типографией и отделом благочиния.

Совместно с Петлюрой в 1918 году был арестован гетманской властью и через несколько месяцев, вместе с ним, освобожден. До ареста мы оба были членами Центральной Рады. После того, как Петлюра стал во главе Директории, я полностью стоял на петлюровских позициях.

Надо сказать, что в то время я был членом ЦК УПСР.

Вопрос: Вы не только стояли на петлюровских позициях, но и помогали Петлюре в борьбе с советской властью. Эту помощь оказывали даже тогда, когда Петлюра был изгнан большевиками из Киева.

Ответ: Я не стану этого отрицать. Когда Петлюра эвакуировался из Киева, ряд членов УПСР, как-то Одрин, Голубович, Лизанеевский, Степаненко Аркадий, выехали с ним.

В Киеве тогда остались известные мне члены ЦК УПСР Петреко, Березняк, Часнык, Черкасский, Щадьлов, Янко и я.

Конечно, весь ЦК УПСР был враждебно настроен к советской власти и поддерживал нелегальную связь с эвакуировавшейся частью ЦК УПСР и Директорией.

Эсеровская организация подготавливала восстание на Украине, как на территории, занятой большевиками, так и денкинцами.

Я по поручению ЦК специально связался с повстанцами, для чего переходил нелегально фронт и прибыл в Каменец-Подольский, где был Петлюра. Информировал находившихся там членов ЦК УПСР, а затем и лично Петлюру о подготовке восстания в пользу Петлюры.

Вскоре Петлюра был окончательно разгромлен и бежал за границу... На этом моя связь с Петлюрой закончилась.

Вопрос: А с эмигрировавшими членами ЦК УПСР вы продолжали поддерживать связь?

Ответ: За границу, в Чехию специально направлялись агенты ЦК УПСР для связи с эмигрировавшими чекистами. Туда посылалась информация о контрреволюционной деятельности организации на территории Советской Украины. Я помню о посылке для этой цели эсера Балаша в 1921 году.

В 1922 году из-за границы возвратились Шраг и Чечень. Они созвали нелегальное совещание членов ЦК и Киевской организации УПСР, где поставили вопрос о необходимости развернуть контрреволюционную работу в СССР по подготовке вооруженного восстания.

Совещанием это предложение было принято.

Вопрос: Что вами было сделано по подготовке восстания?

Ответ: В 1922 году я порвал с эсеровской организацией и принял сан автокефального священника.

Далее идут признания Химерика в том, что он продолжал заниматься подпольной деятельностью. Здесь же указывается и Иван Авраамович Калишевский, шурин Химерика.

Было ли в 30-е годы эсеровское подполье, по материалам дел сказать трудно. Скорее

всего, были бывшие эсеры, недовольные советской властью. Но реальной была борьба тоталитарной власти с инакомыслием. И если при гетьманщине и в первые годы советской власти инакомыслие изолировалось или удалялось подальше, то в 30-е годы началось физическое его искоренение, которое затронуло не только тех, кто непосредственно оказывал какое-то сопротивление советской власти, но и их ближайшее окружение.

ВОЗРАЩЕННЫЕ ФАКТЫ ИСТОРИИ*

Более 10 лет Управлением СБ Украины в Донецкой области проводится работа в рамках Закона Украины от 17.04.1991 года «О реабилитации жертв политических репрессий на Украине». За этот период пересмотрено более 30 тысяч архивных уголовных дел, около 25 тысяч лиц реабилитировано. На хранении в архиве находится еще столько же уголовных дел, по которым работа по реабилитации проведена в 50-60 годы.

Все это время Управлением велась интенсивная переписка с реабилитированными, их родственниками. В письмах и заявлениях затрагиваются самые различные темы, начиная от запросов по получению справок о реабилитации и документов, подтверждающих факты конфискации имущества при аресте до восстановления национальности репрессированных и их родственников, родословной. Огромное количество извещений направлено для внесения изменений в отделы регистрации актов гражданского состояния. Ведь во время процесса реабилитации в 50-60 годы смерть репрессированных в основном списывалась на военное лихолетье 40-х годов, когда расстрелянные в 1937-38 годах по документам проходили как умершие от различных болезней в местах заключения.

Вместе с тем архивные уголовные дела – это также и крупницы нашей истории, истории страны и народа. Эти материалы правдиво отражают не только произвол тоталитарного режима и страшную плату за индустриализацию и коллективизацию. Зачастую они являются связующим звеном между забытым или утраченным прошлым и нашим вчерашним днем, помогают дополнить историю, восстановить историческую справедливость.

Кто в Украине, да и не только, не слышал слов песни: «Дивлюся я на небо, та й думку гадаю...»? В свое время один из первых советских космонавтов Павел Попович, потрясенный и восхищенный величием матушки-Земли, смог выразить восторг увиденного словами этой песни, прозвучавшей из космоса для всех землян. Тогда она считалась, да и по праву народной песней. Однако у слов каждой песни есть автор. Есть автор и у этой песни, это украинский поэт-песенник, наш земляк из Славянска Михаил Николаевич Петренко, близко знавший другого поэта – Тараса Григорьевича Шевченко. Только в 30-ые годы прошлого столетия забылось имя Петренко после репрессий, постигших его внучатых племянников – Петренко Алексея Филипповича и Петренко Антона Константиновича. Их уголовные дела сохранились в архиве, а материалы уголовного дела А.К. Петренко, жившего в родительской вотчине, позволили восстановить место и адрес, где еще в начале XIX века в Славянске родился и жил в юные годы будущий поэт.

*Правда через годы. Выпуск шестой. Донецк КП «Регион», 2002. С. 21-35.

В конце 20-х – начале 30-х годов прошлого века на волне украинизации возрождалось самосознание украинского народа, восстанавливалась история, вспоминались забытые имена. Так случилось и с поэтом Михаилом Петренко, когда славянский краевед Андрей Иванович Абрамов, хорошо знавший родного внука брата поэта – Антона Константиновича Петренко, с его слов записывал семейные пересказы о знаменитом родственнике. Но в 1938 году А.К. Петренко был репрессирован. И продолжать исследовать жизненный путь поэта Михаила Петренка, пусть и «личного», но все же дворянина, стало опасно.

Возобновились исследования жизни и творчества Михаила Петренко лишь в начале 60-х годов. Но такой перерыв не прошел безболезненно. Многие сведения о поэте, казалось, были безвозвратно потеряны. В частности место и адрес, где родился и жил первые годы своей жизни М. Петренко. Вот что по этому поводу в своей книге «Йому жити у віках», изданной в 1997 году в Славянске, написал исследователь жизненного пути поэта И. Овчаренко: «Сейчас в Славянске называют несколько мест, где, по воспоминаниям, находилась усадьба Петренко и те дома, о которых говорит известный исследователь литературы из Санкт-Петербурга П. Жур (Хутор Торецкий, улица Изюмская и Шевченко). Эти факты требуют детализации»¹. И хотя в краеведческом музее и сохранились записи А.И. Абрамова, а также одна из них, где Антон Константинович Петренко говорит, что унаследовал дом и участок, которые принадлежали его прадеду, Николаю Петренко, отцу будущего писателя, в них нет необходимого адреса. Только в одном документе сохранился точный адрес проживания Антона Константиновича Петренко. Это анкета арестованного, где указано, что А.К. Петренко на момент ареста 8 апреля 1938 года проживал по адресу: хутор Черевковка Славянского района. Этот же хутор значит как и место его рождения.² Это был ключ к разгадке, находившейся в архиве Бюро технической инвентаризации города Славянска. «С помощью документации о частных владениях граждан 33 квартала Черевковского совета народных депутатов было точно установлено место усадьбы поэта – теперь это переулок Набережный, № 1»³ города Славянска. Именно там стоял дом Петренко, который за ветхостью был снесен в начале 50-х годов.

А вот еще одна судьба, судьба писателя Григория Никитовича Баглюка, основателя и первого редактора журнала «Литературный Донбасс» (ныне – «Донбасс»). И хотя это «Показания обвиняемого Баглюка Григория Ник. от 17.11.1933 года», они написаны рукой самого обвиняемого и потому автобиографичны:

«Родился в 1905 г. в январе м-це на Лозово-Павловском руднике Кадиевского района. До поступления в школу жил в семье на рудниках Сербиневиц и Эрнеста. Учился в школах по одному году Варваропольской, Привольнянской и Ирминской и закончил учебу в 1915 г.

В 1915 г. поступил работать. Сначала в ламповую, потом перешел в шахту «Центральную» – лампоносом, работал там до конца 1915 и 1916 г. В 1916 г. переезжая с рудника на другой, отец оставил меня в наймах у подрядчика и торговца Аврутина, сроком на 3 года.

Срок не выжил и в 1917 г. убежал на рудник «Корунд», где жила и работала вся семья. На «Корунде» работал в механической мастерской учеником и лето 1918 г. проходил в пастухах. Осенью 1918 г. поступил работать на Неймановский рудник, куда снова переехала семья.

С 1918-1922 гг. работал на рудниках в Нейманском, Анинском, Розбаха, на различных подземных и поверхностных работах. В 1920 г. вступил в комсомол, пробыл в ячейке около года. Я перестал посещать ячейку по ряду обстоятельств и, главным образом, по тупости. Было тогда мне 15 лет.

В 1922 году поступил учиться в Лисичанскую горно-техническую школу, проучился в ней год и это время жил на средства отца. Вынужден был оставить учебу из-за внутрисемейного конфликта, отец в то время работал на ответственной советской работе. В 1922 году он вздумал заниматься сельским хозяйством и, не имея ни земли, ни постоянного места жительства, связался с крестьянами, причем, не с бедняками, а с зажиточными и кулаками. Короче говоря, налицо было то, что называется перерождением.

К этому времени возвратились из Красной армии мои сестра и брат. Сестра, при общей помощи всех детей, воспротивилась «хозяйствованию» отца. Мы все, жившие в то время в семье, ушли от отца, не без нашей помощи, вынужден был уйти с работы в исполкоме и совсем уехал из района. После он, до полной инвалидности, работал в шахте на Щербиновском руднике по своей основной квалификации бурильщика и горного десятника.

В 1923 г. я поступил работать на рудник «Красногвардеец» подрывщиком. В этом же году подал заявление в комсомол и был принят.

В 1924 г. был снят с производства ячейкой и послан работать в клуб, а затем переброшен на рудник «Корунд» секретарем комсомольской ячейки. Тогда же впервые выступил в литературе с комсомольскими стихами. Здесь же подал заявление в партию.

В 1925 г. был отозван Артемовским окружным комитетом комсомола и послан для работы в газету «Молодой шахтер». Из «Молодого шахтера» перешел работать в «Кочегарку», одновременно работал секретарем комсомольской ячейки. В 1925 г. в ноябре месяце утвержден действительным членом КП(б)У.

В 1926 г. был направлен в Москву в Государственный институт журналистики. Проучился в нем полторы зимы и был исключен за участие в оппозиционно-фракционной троцкистской работе.

К троцкистской оппозиции я примкнул в 1927 г. после приезда из Артемовска с каникулярной практики в газете «Кочегарка». Во время работы в «Кочегарке» летом 1927 г. уже был настроен не по партийному, но настроения эти не были оформлены. После приезда в Москву я узнал, что в институте имеется группа троцкистов. Некоторые из группы вели открытую агитацию, другие работали исподволь. Я примкнул к этой группе. Антипартийная деятельность моя в то время заключалась главным образом в пропаганде троцкизма среди студентов. Несколько раз посещал собрания троцкистов (конспиративные).

Открыто примкнул к оппозиции во время обсуждения тезисов. На общем партийном собрании я голосовал против тезисов ЦК, за контртезисы оппозиции.

Дело о троцкистской группе в институте разбиралось сокольнической партколлекцией, при этом я получил выговор и был откомандирован из института журналистики...

Проездом из Москвы в Артемовск я остановился на два дня в Харькове и там от своего друга т. Байтальского узнал, что ряд хорошо знакомых мне партийцев и комсомольцев – троцкисты. Сам Байтальский, находившийся в то время под большим влиянием бывшего комсомольского работника Рафаила, знакомого ему по Одессе, также был троцкистом и вел активную фракционную работу. Байтальский мне рассказал, что многие комсомольцы Артемовской ячейки печатников – троцкисты...

В Артемовске, после приезда из Москвы, я пробыл несколько дней, так как, лишившись отсрочки, был призван в армию. В армию уехал 2 января 1928 года.

После демобилизации приехал в Харьков. Как демобилизованный, быстро устроился на работу в мыловаренный завод № 2 рабочим. Связался с Харьковскими троцкистами: Масленниковым, Байтальским, Каменецким. Двое первых были на нелегальном положении, третий – двурушничал. От них узнал, что в Харькове существует строго законспирированная троцкистская организация, со своим аппаратом, с центром.

На заводе, где я работал, существовала троцкистская группа, с ней я не связывался. В Харькове я прожил около трех месяцев...

В январе ЦК комсомола был послан в Донбасс на газетную работу в редакцию «Молодой рабочий». В Донбассе я должен был связаться с троцкистом Ф. Гуриным.

Работа моя в газете «Молодой рабочий» была связана с разъездами. Чем больше ездил я по рудникам и заводам, тем больше убеждался в том, что никакого успеха среди кадровых рабочих троцкизм вместе с его идеологами не имеет.

Это натолкнуло меня на мысль об ошибочности моего поведения. Статья Троцкого, помещенная в буржуазной прессе, явилась последним ударом по моим троцкистским взглядам. С того момента я стал думать, что поведение мое не только ошибочно, но и преступно.

После недолгих колебаний я написал заявление, в котором подробно и чистосердечно изложил свои проступки и просил контрольную комиссию оставить меня в партии. В процессе разбора моего заявления я выполнял задание контрольной комиссии по борьбе с троцкистами.

Подавая заявление, откровенно сознаюсь, что я не надеялся на оставление меня в партии, целиком понимая всю глубину своих заблуждений и преступлений перед партией. И когда я остался членом партии, единственной мыслью моей было – оправдать своей работой доверие, которое мне оказала партия и которого я, конечно, в то время не заслуживал.

С тех пор прошло четыре года. Вполне законно не только потому, что к тому побуждают меня обстоятельства, но и для самого себя поставить вопрос, как же я оправдал доверие, оказанное мне. Не сомневаюсь в том, что целиком не изгладил своей работой того вреда, который приносил, будучи троцкистом, я в то же время считаю, что все, что я мог, делал для того, чтобы доверие партии оправ-

дать, и все, что делал, я делал с единственной мыслью – работать на пользу партии.

С 1929 года я работал у руководства литературным движением в Донбассе. При помощи и поддержке литературных организаций организовал массовый журнал «Забой». Потом я стал ответственным секретарем литературной организации «Забой», а после ухода редактора в 1930 г., – ответственным редактором журнала.

Работая над журналом, я старался организовать вокруг него актив, и думал, что добился этого. Этим активом журнал был сделан массовым настоящим литературным органом, с тиражом в 30 тысяч и никто не может обвинить меня в том, что журнал нарушал партийную жизнь в литературе.

Руководя организацией и журналом, я проводил массовую работу. Только в 1931 году по тому учету, который велся в «Забое», я делал более ста докладов и выступлений на литературные и политические темы. Журналом был проведен призыв ударников в литературе, и по размаху массового литературного движения Донбасса стоял на первом месте на Украине несмотря на слабость кадров, которые выращивались в работе. Наконец, что самое главное, в процессе работы выросли кадры молодых писателей, способных выполнять творческие задачи, поставленные перед литературой.

В 1932 году, после опубликования решения ЦК ВКП(б) от 23 апреля, мне было поручено организовать толстый литературно-художественный журнал и, насколько я могу судить, я с этой задачей справился. Первый в истории литературного движения в Донбассе журнал создан и живет, и в сравнительно короткий срок он стал в ряд лучших журналов Украины. Наконец я выступил как писатель, пророк и публицист, конечно, в меру своих способностей, и ни разу меня не обвинили в нарушении партийной линии.

Все это я излагаю не для того, чтобы расхвалить свою работу, тем более, что ей придается значение не больше, чем работе кассира в церабкоопе. Меня обвиняют в том, что я попутно со всем этим вел антипартийную работу, но как бы ни мала была моя работа, проделанная мною в последние 4 года, я вкладывал в нее всю свою энергию, всю душу, и эта работа была по моему мнению, партийной, во всяком случае, обратного никто не утверждал.

Однако не стану утверждать, что работа моя была безошибочна. Довольно сложный участок. Литература требовала известного времени для того, чтобы овладеть ею. И, конечно, ошибки, неизбежные в работе, были. О них я писал неоднократно и никогда не замалчивал и исправлял, как говорится, на ходу. Из всех своих ошибок основными считаю следующие.

Первое – то, что я остался на руководящей работе вместо того, чтобы показать преданность партии на более скромной работе. К сожалению, я понял это слишком поздно. Несколько раз я ставил перед соответствующими партийными организациями вопрос о моем освобождении и был, наконец, освобожден арестом ГПУ.

Вторая ошибка, имеющая значение не только для меня лично – это та, что, руководя печатными органами, я часто судил о людях только с точки зрения той продукции, которую они давали. Поэтому сейчас не могу поручиться за все 7-8 десятков начинающих, которые группировались вокруг журнала. Однако, основной костяк литературного дви-

жения, тем более партийное его ядро, я считаю здоровым, политическим и преданным партии. В своей работе, делая небольшое свое дело, проводил партийную линию. Проведение ее не всегда проходило гладко, приходилось и бороться за нее, и разоблачать, и ломать вольный и невольный оппортунизм. В результате этого я неоднократно подвергался нападкам, переходящим в травлю, когда люди, не имея возможности противопоставить себя принципиально правильной линии, переходили к методу дискредитации меня, пользуясь прошлыми моими ошибками... По всем вопросам, которые ставились мне, я давал исчерпывающие объяснения и на единственный вопрос не могу ответить – сознаться в антипартийной работе. Не могу ответить потому, что путем преодоления своих прежних ошибок, путем сознательного отношения к ним я учусь мыслить коммунистически и никаких антипартийных деяний за собой не знаю.

Если же мне будет показано, что действия, которые я считал партийными, не являются ими, я прошу указать мне их. И если они будут показаны, я сам приговорю себя. На это у меня хватит и партийной совести, и партийного мужества.⁴

А вот свидетельство собрата Г. Баглюка по перу В. Гайворонского: «Когда учился в Москве 1927 г., тогда же учился там Г. Баглюк в ГИЖе (Государственный институт журналистики). Он за троцкизм был исключен из института и мобилизован в армию.

Во время пребывания Баглюка в Москве я виделся с ними в институте, куда ходил заниматься в кабинеты, а также иногда питался в их столовой. В это время Баглюк был в троцкистской оппозиции. Я видел в ГИЖе споры между студентами в коридоре и на лестнице. Меня в эти споры не посвящал никто, ибо я был для них постороннее лицо. Не посвящал меня и Баглюк, так как в то время я был беспартийный, а к тому же политически неграмотен и меня эти споры и дискуссии не интересовали. Был я также свидетелем споров политических в общежитии ГИЖе, куда иногда приходил к Баглюку...

В 1930 г., когда Баглюк начал работать в «Забое», он мне говорил, что о всей своей троцкистской деятельности он написал окружному партийному комитету и что ему доверили руководящую литературную работу, зная о всем его прошлом.

За все время моей работы в редакции я не замечал за Баглюком каких-либо антипартийных взглядов».⁵

Вот еще одно свидетельство того времени: «Основная канва моей биографии вам уже известна. Начну с восстановления меня в КСМ (комсомоле) после выезда из г. Мариуполя.

С этого времени я жил в окружении Донецкого писательского молодняка. Именно эта среда была ближе всего ко мне, прямо и косвенно воспитывала меня. Основная группа, стоящая во главе литературного движения в Донбассе: Баглюк, Гайворонский, Западынский, Фарбер, Снежин, Черкасский, Соболенко, с ними я и был тесно связан.

Живя в Горловке и Рыкове (ныне Енакиево), я почти ежедневно наезжал в Артемовск, останавливался у кого-либо из этих товарищей, переписывался с ними и даже иногда вызывался специально для участия в веселых вечеринках, нередко практикующихся в этой среде.

Ведущая роль в этой группе Дон. литераторов принадлежит Баглюку. Он задает тон.

Он делает погоду, он раздает литературные лавры, и он же может предать литературной смерти любого из пишущих молодняковцев».⁶

Это выдержка из показаний, написанных собственноручно молодым донбасским писателем А. Чулковым, а все вместе взятые показания позволяют глубже узнать личность Баглюка, его окружение, прикоснуться к этой эпохе. Крепло молодое государство, становилось на ноги. Только как можно строить что-то новое, никому не ведомое без споров, столкновения мнений? Правящая же партийная верхушка смотрела на все это иначе. Не должно было быть других мнений, кроме «мнения», начертанного «директивами партии», а точнее – ее вождем. Все остальное – контрреволюция! Последнюю точку ставит партия:

Баглюк Григорий Никитович, член партии с 1925 г., партбилет № 00828992, был исключен из партии в 1933 г.

Г.Н. Баглюк в это время работал редактором журнала «Забой» и состоял на учете в партячейке печатников (газ. «Артемовский пролетарий»). С 1918 г. по 1923 г. работал на шахтах Донбасса саночником-подрывником, затем учился в институте журналистики с 1929 г. работал редактором журнала «Забой» в Артемовске.

В докладной записке Артемовского ГКП указано, что до исключения из партии Г.Н. Баглюк все время проводил активно-оппозиционную работу имел выговор от РайКК.

Будучи редактором журнала «Забой», систематически протаскивал в печать троцкистские установки. Организатор троцкистской группы в типографии, в которую входил и заместитель редактора журнала В.С. Гайворонский.

13 ноября 1933 г. бюро Артемовского горкома партии, рассматривая вопрос о вскрытии троцкистской группировки в партячейке печатников, исключило из партии ряд коммунистов и распустило бюро партячейки»⁷.

По постановлению особого совещания при коллегии ОГПУ от 02.04.1934 г. Г.Н. Баглюк был подвергнут высылке в Татарскую республику на два года. Как правило те, кто был выслан в начале 30-х годов, уже больше не возвращались. Они либо погибали от болезней и непосильного труда, либо получали новый срок, а затем в 37-38 годах почти поголовно получали новые расстрельные приговоры. Не был исключением и Г. Баглюк. 1 марта 1938 года он был расстрелян в Архангельской области. И только 31 июля 1963 года президиум Донецкого областного суда реабилитировал Баглюка Григория Никитовича за недоказанностью обвинения.

После знакомства с материалами архивных уголовных дел той поры всегда возникает вопрос – почему арестованные сами себя оговаривали, обвиняли в том, чего никогда не совершали? Вместо ответа хочу привести выдержки из протокола допроса свидетеля от 26 октября 1956 года:

«...Работая в УНКВД Донецкой области помощником начальника отделения 8 отдела, я проводил следствие по ряду дел на лиц, арестованных за контрреволюционные преступления. От нас, рядовых работников, руководство УНКВД требовал следствие проводить с таким расчетом, чтобы собрать доказательства, указывающие на виновность

арестованного в предъявленном ему обвинении. Для ареста того или иного лица достаточно было иметь хотя бы показание одного арестованного по другому делу лица, а порой арестовывали и без показаний допрошенных по другим делам лиц – только по оперативным материалам. Нас предупреждали: коль человек арестован, он должен быть осужден, а следовательно, в ходе следствия следователь собирал доказательства, изобличающие обвиняемого в предъявленном ему обвинении...

...Я повторяю, от нас требовали собирать доказательства, только изобличающие обвиняемого в предъявленном ему обвинении. По этой причине следственные работники, как правило, не проводили очных ставок между обвиняемыми и другими лицами, если такая очная ставка могла указать на невиновность обвиняемого. От нас, следственных работников, руководство требовало, чтобы обвиняемый дал так называемые признательные показания. Если работник этого не добивался, руководство УНКВД упрекало нас в том, что мы не умеем вести борьбу с врагами народа. Обстановка тогда была такой, что каждый из нас мог также быть арестован и обвинен в контрреволюционной деятельности. В то время управлением НКВД Донецкой области было арестовано несколько работников НКВД, которых также обвинили в контрреволюционной деятельности».

Следует заметить, что абсолютное большинство арестованных управлением НКВД Донецкой области граждан рано или поздно признавались в предъявленном им обвинении, как-то, в проведении вредительской деятельности, участии в контрреволюционных организациях и т.д., так как они попадали в такую обстановку, при которой не признаваться в предъявленном обвинении не могли.

На обвиняемого прежде всего влияла морально та обстановка, в которую он попадал с первого дня ареста. Содержавшиеся в камере ранее арестованные по другим делам говорили новому арестованному, чтобы он признавался в том, в чем его обвиняют, ибо не признаваться – бесполезно. Ряд следственных работников в таком направлении также влияли на арестованных. Как правило, арестованный допрашивался по несколько раз, но пока он не признавался в предъявленном ему обвинении, протоколы допроса не оформлялись и только тогда, когда обвиняемый подавал заявление начальнику УНКВД или следователю, в котором он заявлял о готовности давать признательные показания, допрос такого арестованного оформлялся протоколом допроса. Нельзя скрывать и то, что отдельные следователи и начальники отделов и отделений к арестованным применяли меры физического воздействия.

Все это создавало для арестованных тяжелые условия. И они, желая быстрого окончания следствия, вынуждены были признаваться в предъявленном им обвинении. Обвиняемые не имели права просить следователя о допросе по его делу тех или иных лиц, или провести между обвиняемыми и другими лицами очную ставку, не имели также права знакомиться с собранными по делу доказательствами.

В тех случаях, когда обвиняемый на допросах у следователя не признавался в предъявленном ему обвинении, его на некоторое время брал к себе начальник отдела или управ-

Показания
 обв. Баглюка Г. Н., 1949-1953 г.

... в 1905 году в ... на Ясено-Навасевском ...
 ... в школе ... в семье ...
 ... в 1915 году ...
 ... в 1917 году ...
 ... в 1918 году ...
 ... в 1920 году ...
 ... в 1921 году ...
 ... в 1922 году ...
 ... в 1923 году ...

... мне будет показано, что действительности ...
 ... я иронично ...
 ... на ...
 ...

19-15

Г. Баглюк

Доверенный Антонецкий

Показания Баглюка Г.Н., написанные его рукой.

Первая и последняя страницы показаний.

Подлежит возврату в СО Обкома
 Особый экземпляр ЦЛКОМ ЧАЭСИИВ. 28

Кommуністична партія (більшовиків) України ДОНЕЦЬКИЙ ОБКОМ

№ Е-77129 Т. Кваскову П., в дело 2 экз.

1933 г. 2.11. 1933 г.

Протоколу № _____ заседания **Бюро Обкому**

О троцкистских элементах среди писателей.

/т.т.Иванов П., Саркисов/

Санкционировать ГПУ арест Чулкова, Баглюка и Гайворонского.
 Просить ЦК КПСУ командировать в Донецко квалифицированного
 работника для редактирования журнала "Лит.Донбасс".- Предложить
 кандидатуру на должность кандидатуру для работы в Оргбюро советских
 писателей.
 Предпринять вопрос о переводе журнала "Лит.Донбасс" в Орг-
 бюро советских писателей из Артемовска в г. Сталино.

Секретарь ЦЛКОМ на КНОМ /САРКИСОВ/

Отпечат. 1 экз.
 -РС-

Выписка из решения бюро обкома партии
 «о троцкистских элементах». Подписал Саркисов.
 Архивное уголовное дело № 17110-2Ф, лист 33.

Los секретно

Копия **Выписка** **Справка**

№ 72 заседание Артемовского Горкома КП(б)У, индекс 18)ХІ-34г. 1933 г.

Пункт №. _____

У Ш А Д И:
О троцкистской деятельности в ячейке печатников
БАГЛЮКА И ГАЙВОРОНСКОГО.-

У С Т А Н О В И Д И:
 В связи с раскрытием троцкистской контрреволюционной
 деятельности в ячейке печатников БАГЛЮКА И ГАЙВОРОНСКОГО-
 как изменников -врагов партии и рабочего класса из рядов
 партии исключить.-

Секретарь ЦК (Михаилев)

верно: *Михаилев*

Выписка из заседания Артемовского горкома КП(б)У
 о троцкистской деятельности Баглюка и Гайворонского.
 Архивное уголовное дело № 17110-2Ф, лист 34.

ления и через 1-2 часа вызывал к себе следователя и поручал ему написать протокол допроса, заявляя при этом, что арестованный признался. Обыкновенно такие арестованные признавались в том обвинении, которое им вменялось в вину».⁸ Здесь, как мне кажется, комментарии излишни.

В заключение хочется напомнить прописную истину: история повторяется тогда, когда ее не помнят либо не знают совсем. И, наверно, лучше историю помнить и знать, чтобы не повторяться в ее наихудших проявлениях.

Источники

1. Овчаренко І.Г. Йому жити у віках (Михайло Петренко), – Слов’янськ, 1997, – С. 31.
2. Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой области. Архивное уголовное дело № 10723-2ф, Лист 5.
3. В. Мікушев, О. Добровольський. Михайло Петренко «Дивлюсь я на небо...», Слов’янськ, 2002 – С. 15.
4. Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой области. Архивное уголовное дело № 17110-2ф, Листы 10-16.
5. Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой области. Архивное уголовное дело № 17110-2ф. – Листы 71, 72.
6. Там же. Лист. 90.
7. Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой области. Архивное уголовное дило № 17110-2ф. – Лист 141.
8. Архив временного хранения документов СБУ в Донецкой области. Архивное уголовное дело № 9483-2ф. – Листы 94, 95-96.

ДОЛІ ДРУЖИН РЕПРЕСОВАНИХ КЕРІВНИКІВ*

Трагічною була доля і дружин репресованих. Ось слідча справа № 123, яку розпочав 19 квітня 1937 року начальник відділення УДБ НКВС по Сталінській області Рабінович. В ній матеріали по звинуваченню Гвахарії Варвари Володимирівни (дівооче прізвище Чичибай). За погодженням з заступником начальника обласного управління ДБ і згідно з санкцією заступника обласного прокурора Руденко (того, що бурхливо йшов до прокурорського Олімпу, ставши після Великої Вітчизняної головним звинувачувачем від СРСР на Нюрнберзькому процесі, а невдовзі був призначений Генеральним прокурором СРСР) Рабінович заарештував В. Гвахарію як учасницю контрреволюційної троцькістської організації. Через два місяці її перевезли з в'язниці м. Сталіно до спецкорпусу Київської в'язниці.

Тут, у столиці, її справою зайнявся оперуповноважений Гречишин (він же «працював» і з її чоловіком Георгієм Віссаріоновичем – орденоносним директором Макіївського металургійного заводу ім. Кірова). Що зробила, в чому провинилася Варвара Володимирівна?

В справі міститься квитанція про оприбуткування цінностей. Основна серед них - орден «Знак Пошани» № 2269, виданий В.В. Гвахарії ЦВК СРСР 13 травня 1936 року за ініціативу, виявлену при організації руху дружин господарників та інженерно-технічного персоналу по культурному обслуговуванню трудящих.

На момент арешту Варвари Володимирівни не було й 35 років. Вона виросла в родині адвоката. Закінчила Московський університет за спеціальністю економіст-юрист. В партії не перебувала. З 1929 до 1932 року працювала в системі Народного комісаріату зовнішньої торгівлі, потім прибула в Донбас у зв'язку з призначенням чоловіка. Займалася вихованням дволітнього сина Отара, а основне – благоустроєм заводського селища, поліпшенням побуту та відпочинку металургів.

Але не це цікавило слідчих-енкаведистів. Їм потрібно було одержати від неї зізнання, що вона «контра», як це було заздалегідь передбачено спецслужбами. Але вже перший запротокольований допит В.В. Гвахарії 21 квітня показав, наскільки примітивно його вели організатори, прямолінійно ставлячи запитання, звинувачуючи в приналежності до контрреволюційної троцькістської організації. Варвара Володимирівна в процесі допитів навідріз відкинула провокаційні звинувачення слідчих. Одночасно заперечувала і причетність чоловіка до антирадянської троцькістської організації. Вона неодноразово підкреслювала його участь в троцькістській опозиції лише в кінці 20-х років, за що він відбував заслання. Після цього його поновили в партії, і ні про яку контрреволюційну діяльність їй нічого не відомо. Більше того, на її думку, він жив інтересами країни й партії, чесно

^{*}Правда через роки. Випуск перший. Донецьк. – РВП «Лебідь», 1995. С. 58-64.

служив справі індустріального будівництва.

Однак це не зупинило слідчих. За їхнім поданням військова прокуратура Харківського військового округу чотири рази продовжувала термін утримання Варвари Володимирівни під охороною в Сталіно. Оформивши документально лише п'ять допитів слідство (без жодних доказів) зафіксувало, що «громадянка В.В. Гвахарія надавала допомогу троцькістській організації, будучи зв'язковою при перевезенні нелегальної троцькістської літератури». З таким звинуваченням її відправили до Київської в'язниці. Тут уже слідчому республіканського УНКВС Хвату (чи не той це, що нашумів на початку горбачовської перебудови захистом сталінщини) такого документу виявилось досить, щоб 19 вересня зробити свої «висновки». В його заключенні знаходимо, що «їй (В.В. Гвахарії) було відомо про антирадянську троцькістську діяльність чоловіка» і вона про це не повідомляла слідчим. Варварі Володимирівні він оголосив про завершення справи і передавання її на розгляд Особливої наради НКВС СРСР. Знаменно, що в справі міститься звинувальний висновок, затверджений заступником наркома внутрішніх справ УРСР ще 2 вересня 1937 р. (за 17 днів до висновків, зроблених слідчим). Він, як нам тепер зрозуміло, після вивчення справи Георгія Віссаріоновича Гвахарії, що міститься тут же, в архіві Служби безпеки України по Донецькій області, складений з урахуванням вироку військової колегії Верховного суду СРСР. В тексті висновку – «Засуджений ст. І-ї категорії», що означало розстріл.

Наскільки справа сфабрикована, свідчить подання військового прокурора Київського військового округу. Диввійськюрисст визнає, що слідством ДБ «не зібрано достатніх даних для засудження Гвахарії В.В.». І тут же: «Але звинувачувана достатньою мірою викривається як соціально небезпечна особа». Отже, справа передається в Особливу нараду НКВС СРСР.

Тривалі й сумні дні очікування вироку закінчились 4 листопада. Особлива нарада за контрреволюційну троцькістську діяльність засудила Варвару Володимирівну до ув'язнення терміном на 8 років.

Той же диввійськюрисст КВО того ж самого дня передав в Особливу нараду справу Євгенії Мартинівни Борьян-Ахназарової з абсолютно тотожним формулюванням. І цей орган одночасно з В.В. Гвахарією засуджує її до такого ж терміну покарання. Хто така Борьян-Ахназарова? Це колишній інструктор культосвітвідділу Донецького обкому КП(б)У, вона ж дружина колишнього першого секретаря обкому, а на час арешту - начальника комбінату «Донбасвугілля» С.А. Саркісова. Заарештована Євгенія Мартинівна 7 липня 1937 року, одночасно з чоловіком. Саркісов був засуджений до розстрілу того ж дня, що й Гвахарія, тією ж Військовою колегією.

Борьян-Ахназарова лише трохи старша від Варвари Гвахарії, однак набагато досвідченіша в політиці. Адже вона не лише партійний функціонер (хоч, за твердження колишнього співробітника, не дуже ерудвана), вона член партії з 1917 року. За активну участь в троцькістсько-зінов'ївській опозиції в другій половині 20-х років у Ленінграді і Ростові виключалася з лав ВКП(б). Мала дочку Джульєтту 1917 року народження. З 1921 року – дружина Саркісова.

У Києві, на допиті в того ж таки Хвата, Євгенія Мартинівна не визнала звинувачення

в зв'язках з контрреволюційною троцькістською організацією на металургійному заводі імені Сталіна. Заперечила й твердження слідства про її обізнаність відносно контрреволюційної троцькістської діяльності Саркісова у вугільній промисловості Донбасу. Звинувачення було сфабриковане на матеріалах одного цього допиту та ще витягів з протоколів допитів трьох заарештованих: секретаря Сталінського міськпарткому, заступника завідувачого відділом ЦК КП(б)У та помічника начальника комбінату «Донбасвугілля».

За рішенням Головного управління Держбезпеки НКВС СРСР засуджені Особливою нарадою Борьян-Ахназарова і Гвахарія були направлені (ізолювано одна від одної – так указано в постанові) до Ярославської спец'язниці.

З Ярославля Гвахарія під посиленою вартою, одержавши висновок лікаря «Відправлятися може, санобробку пройшла», прибула на гулагівські роботи на Далекому Сході. Однак у липні 1939 року «згідно з новими обставинами, що відкрилися», її етапували до Лефортовської в'язниці в Москву. Почалися нові розслідування, нові муки.

Борьян-Ахназарова відбувала покарання у північному заліздортаборі МВС. Звідки вона подала скаргу на перегляд своєї справи, але Особлива нарада НКВС у лютому 1943 року не зважила на цю скаргу. До того ж, замість 1945 року Євгенію Мартинівну звільнили з таборів лише в 1946-му. Очевидно, зіграли роль донесення інформаторів (вони збереглися у справі) про негативні оцінки нею політики уряду в роки війни. Спочатку вона працювала при таборі по вільному найму, а весною 1951 року рішенням Особливої наради при МДБ Союзу її зіслали на поселення в Комі АРСР. Там вона продовжувала змивати з себе «ганебну пляму», за яку найменше винна. Так написано в її заяві від 21 липня 1953 року в ЦК КПКС Маленкову, Хрущову та до Президії Верховної Ради СРСР Ворошилову. Закінчувалась заява несподівано: «Я опинилась... навіть без радянського паспорта... через трижди проклятого підступного зрадника і запродавця Саркісова 16 років я не маю спокою в своїй рідній, любимій країні».

Ось так! Лад прекрасний, виявляється, а винуватець усього – «підступний зрадник» чоловік. Що це: свідчення підупалих сил, зламаного духу? А може, просто партійна бравада? Спитаємо, для чого? Якщо сильніше вдарити свого, можливо, визнають за сильну...

Пізніше лист на ім'я Берії. Звичайно, авторка листа не знала, що відбувалося в ті місяці в Москві. Майже одночасно – великий лист Мікояну з «проханням» допомогти вибратись з «глухого кутка». І знову безглузде звинувачення Саркісова в «жахливому підступництві». (В багатотомній слідчій справі Саркісова, що зберігається в архіві облуправління, до речі, немає жодного слова про дружину). Думається, що лише останні рядки листа Борьян-Ахназарової можуть її якось виправдати: «Немає в мене більше сил, енергії боротись за себе».

Треба віддати належне першому заступникові голови Ради Міністрів А.І. Мікояну. Обережно, але настійно почалась перевірка скарги. Правда, МВС і КДБ при уряді України, куди надсилались запити з Москви, залишали скаргу без вирішення (лютий, травень 1954 р.). Головна військова прокуратура Союзу знову літом 1955 року повернула голові КДБ України справу Борьян-Ахназарової для додаткової перевірки. Прокуратура встановила (за тих часів незбагненно) навіть термін – до 1 жовтня. Тепер реакція Києва була

такою, якої добивалась Москва.

14 грудня 1955 року Військова колегія Верховного суду СРСР за протестом союзної прокуратури відмінила постанови особливих нарад 1937 і 1951 рр. відносно Борьян-Ахназарової й негайно звільнила її. Аналогічна реабілітація її чоловіка відбулась лише в травні 1956 року. В томах слідчих справ будь-яких листів, прохань, заяв Євгенії Мартинівни, які б свідчили про її прагнення вияснити після цієї своєї реабілітації долю чоловіка, виявити не вдалося.

А що ж було з Варварою Володимирівною Гвахарією? Як вона повелася далі, яка її доля? Лефортовські «лікарі» відзначили, що вона страждала малокров'ям та неврастєнією. В справі збереглася квитанція про вилучення золотих коронок декількох зубів. Чому її відкликали з Далекого Сходу органи НКВС? Виявляється, для проведення нового слідства. І можна лише дивуватися, наскільки твердий дух і сильна воля були притаманними Варварі Володимирівні. В протоколах слідства зафіксовано 17 допитів. Та ще яких! Наприклад, 23 липня 1939 р. з 10 год. 30 хв. до 15 год. 15 хв. (московські сатрапи завжди фіксували час) лише на одне питання слідчих. Варвара Володимирівна продовжувала заявляти, що ніякої антирадянської діяльності не вела і ніяких контрреволюційних повідомлень свого чоловіка ніколи не приховувала (а слідчі вибивали з неї саме це). І потім продовжувалися, як правило, тривалі (понад 10 годин) денні і виснажливі вечірні (з 21 год. 30 хв.) допити. І так до 19 серпня, коли допит тривав з ранку і майже до години ночі.

Черговий допит протокольно був оформлений майже через вісім місяців. Так почався третій раунд знущань. Він тривав до осені 1940 року, коли звинувальний висновок був направлений в Прокуратуру СРСР. Цього разу Варвара Володимирівна очікувала суду цілих десять місяців. Її змусили-таки визнати себе винною. В чому й чому? Відповідь, певно, знайдемо в останньому слові, де вона просила Військову колегію Верховного суду (до чого тут військові?) врахувати, що «вже багато перестраждала». Однак вирок був найжорстокішим – розстріл з конфіскацією майна. Оскарженню цей вирок не підлягав. І знову – неймовірне випробування очікуванням. Лише через 20 днів – 27 липня 1941 року – вирок був виконаний. Після цього з'явився указ про позбавленням її ордена «Знак Пошани». У травні 1956 року сину Отару, якому в день арешту батьків виповнилось лише 10 років, повідомили, що відбуваючи покарання, мати померла в січні 1942 року.

Ось така доля дружин керівників, яких органи не просто відправляли до таборів, а влаштовували знущальницькі «судові» розгляди, заводили спеціальні слідчі справи. Для інших же дружин, яких більшість, був відкритий інший шлях до аду – їх судили просто як дружин «ворогів народу».

Ще одна доля, 8 вересня 1937 року уповноважений ДБ райвідділу НКВС в Маріуполі заарештував Тетяну Іванівну Гугель, дружину директора заводу «Азовсталь». Спочатку була спец'язниця в Сталіно, а звідти без пред'явлення будь-якого звинувачення Тетяну Іванівну відправили до Томської в'язниці. Там через два роки їй повідомили про засудження до 8 років виправно-трудова таборів як члена родини «зрадника Батьківщини». Покарання відбувала в Магадані, потім поселення – аж до квітня 1951 року. Але лише в

середині 1953-го, після зняття штемпельної відмітки в паспорті про статтю 39 кримінального кодексу, вона виїхала на батьківщину і почала писати до високих інстанцій, вивчаючи долю чоловіка. Після арешту Якова Семеновича в жовтні 1937 року їй нічого про нього не було відомо. Потім прийшло повідомлення про смерть ніби-то від запалення легенів через рік після арешту.

І Тетяна Іванівна настійно добивається реабілітації чоловіка, бо він «всі сили і енергію віддав партії і своїй роботі. Він згорав на ній і жив лише нею». І її зусилля відшкодовані, співпавши з хрущовською «відлигою» в країні.

Після XX з'їзду КПРС активно клопоталася про реабілітацію чоловіка Гафія Іванівна Пучкова. Вона сама недавно повернулася з «відрядження» до Карлагу, підписаного Особливою нарадою при НКВС Союзу. Завенягин (заступник голови Ради Міністрів СРСР), до якого звернулася Гафія Іванівна, особисто знав орденоносця Р.І. Пучкова, коли останній був директором Єнакіївського металургійного заводу. Він був не тільки знаючим командиром виробництва, але й мужньою людиною, бо серед небагатьох в судовому засіданні Військової колегії Верховного суду СРСР винним себе не визнав і від показань, вибитих «доблесними київськими чекістами» на попередньому слідстві, відмовився. Завенягин направив прохання Генеральному прокурору СРСР Р.А. Руденку. Наставали нові часи, нові віяння, і вже через місяць Г.І. Пучкова одержала постанову про реабілітацію чоловіка.

«Він не уявляв, що його можуть у чомусь звинуватити, повністю був зайнятий працею і своєю родиною, закінчував споруджувати будиночок і лише мріяв про час, коли ми всі будемо жити в своєму домі», – писала прокуророві Сталінської області Марія Петрівна Сперанська. Мати двох синів, дружина М.П. Сперанського, головного інженера «Донпромвугілля», звинувачуваного в шпигунстві на користь однієї з іноземних держав. Лише через два десятиліття вона одержала повідомлення про реабілітацію чоловіка.

В Карлазі відбувала трудову повинність дружина головного інженера тресту «Артемвугілля» В.Ф. Вишника Олександра Василівна. В акмолинських таборах вісім років відпрацювала дружина заступника начальника комбінату «Донбасвугілля» М.О. Ревина Ольга Сергіївна. Після повернення з місць «трудового виховання» кожна з цих жінок клопоталася в громіздких офіційних інстанціях про реабілітацію близьких людей.

...Долі жіночі, долі людські. Які вони неповторні. Ми зупинилися лише на небагатьох з них.

ЖУРНАЛІСТИ ТРИДЦЯТЬ СЬОМОГО*

Донбас тридцятих років. Перші п'ятирічки. Газети заповнені повідомленнями про перші стахановські рекорди. До редакції «Залізничника Донбасу», яка містилась тоді в Артемівську і видавала газету щоденно збільшеним форматом російською і українською мовами, в 1935 році прийшов працювати Семен Логвинський. В минулому робітник, він уже встиг зарекомендувати себе і як журналіст, редагуючи газети в Азербайджані, на Уралі. Артемівський газетяр Михайло Корнев пізніше буде згадувати, що після приходу Логвинського в редакцію, якій і раніше гріх було скаржитись на застій, повіяв свіжий струмінь. Вірно підмітив мій земляк і одноліток. Здібний був тоді в редакції колектив. Заступником головного редактора працював невтомний і гамірливий Марк Капустянський. Цікаво було спостерігати, як він перегляне своїми близькозорими очима два-три листи від робітників і починає диктувати матеріал редакційній друкарні. Без особливої правки в секретаріаті його матеріали відправлялися до друкарні. З гідністю відстоював своє переконання, був енергійним і життєрадісним відповідальний секретар редакції Павло Дем'янчук. Кожного газетяра окрилювало почуття колективізму, товариськості, відповідальності за те, що діялось в країні. Кадрові й молоді журналісти глибоко проникали в життя підприємств, росла популярність газети. До 120 листів на день одержувала редакція.

В серпневі дні 1935 р. прийшов до колективу і автор цих рядків. Спочатку очолював відділ робітничих листів. Схилявся перед редакторським авторитетом, його вмінням не нав'язувати свою волю. Досвідченим літературним працівником нашого відділу зарекомендувала себе його дружина Софія Русова.

Неспокійний був час. Піднімав голову німецький фашизм і японський імперіалізм. Все частіше в пресі друкувалися повідомлення про те, як у центрі й на місцях розвінчуються змови проти радянської влади. Ганьбили примарних ворогів народу академіки, письменники, журналісти, політпрацівники, рядові трудівники міста і села.

На кожному кроці закликали до пильності. Процвітала підозріливість. Великою провиною було, коли портрет «вождя народів» на газетній полосі розміщувався поруч з іншою фотографією.

Одного дня тридцять сьомого не прийшов на роботу відповідальний секретар П.Д. Дем'янчук. Колектив затурбувався. Різні догадки були. Знали, що він навчався в інституті червоної професури, працював раніше заступником редактора обласної газети «Чорноморська комуна», очолював редакцію «Мариупольского рабочего». Тоді мені, редакторові Попаснянської багатотиражки, довелось почути його перший виступ на нараді в першого секретаря Донецького обкому партії С.А. Саркісова. Він бадьоро відповідав на запитання, відводив нападки пильних опонентів. Незабаром його звинуватили у втраті

*Правда через роки. Випуск перший. РВП «Лебідь». – Донецьк, 1995. С. 106-108.

партійної пильності. Нібито прогледів ворожу діяльність першого секретаря райкому партії. Інкримінувалось йому й те, що дружина була польського походження.

На тривалий термін зіслали його на заслання. Але не примирився він з жорстокою несправедливістю. Після повернення став профспілковим лідером. Два десятки років очолював профспілку спочатку Північнодонецької, а потім Донецької залізниці. І в роки застою воював за справедливість. Підтримував газету, яку мені довелось редагувати двадцять років. Перед пенсією сам недовго очолював колектив редакції.

Ще жорстокіше вчинили організатори насилля з С.Б. Логвинським. Заслали на каторгу на найтриваліший термін. Тяжке лихо спіткало його родину. Перебивалися, як уміли. Син Всеволод став журналістом, працював в Артемівську і Донецьку. Багато років віддав праці в редакції газети «Социалистический Донбасс». Турбувався і про те, щоб помертньо повернути добре ім'я батька. Писав не до однієї інстанції. Родині реабілітованого Логвинського донецькі залізничники повернули відомчу квартиру, допомогли матеріально. Коли Всеволод Семенович одержав офіційне повідомлення про реабілітацію батька, поспішив поділитися цією звісткою з колективом «Железнодорожника Донбасса». В музейній композиції редакції серед інших міститься розповідь і про Семена Логвинського.

А поки що повернемось до днів глибокої осені тридцять сьомого року. Тоді щодня кожного мучила загроза можливого арешту. Розходились з роботи у другій половині ночі. Я тоді мешкав у 175-ти квартирному будинку. І, пам'ятаю, як завмирало серце, коли, повертаючись з роботи, бачив пізні вогники у вікнах. Невже знову обшук, арешт, слъози. В квартирі – стомлена дружина Марія Федорівна і семилітній син.

Гнітила одна обставина. В 1935 році я був увільнений з доганою з посади редактора Попаснянської газети за допущені коректорські неточності при публікації однієї з промов Сталіна. Незабаром був повністю реабілітований, але ж... Думалось, чи не пригадають мені те, що трапилось у Попасній. Засудили ж Краснолиманську поліграфістку на п'ять років за те, що допустила помилку, яка змінювала лексичне значення слова.

Трагічно склалася доля уже відомого нам Марка Капустянського. Як досвідченого організатора, його призначили редактором газети Жовтневої залізниці, редакція якої тоді містилася в Ленінграді. Але довго на цій посаді не затримався. За надумані журналістські провини одержав п'ять років заслання. Добивався справедливості невтомно й наполегливо. Прийшов дозвіл достроково повернутись до рідних країв. З групою таких же вигнанців, не чекаючи погожих днів, зібрався в далеку путь. Десь в тундрі й загинув.

Були репресовані також редактори транспортних газет Луганська, Попасної, Іловайська. У березні 1934 р. Раднарком СРСР і ЦК ВКП(б) прийняли постанову про роботу Донецької залізниці. В ній, зокрема, передбачалось направити на магістраль на постійну роботу не менше 8 редакторів районних газет. В ті дні редактором газети «Политотдельский гудок» став журналіст Петро Куц. Посвіжішало лице багатотиражки. Часто заглядав редактор і до нашої редакції залізничної газети. Знаходив підтримку і взаєморозуміння.

А 1 листопада 1937 р. П.М. Куц був заарештований як член троцькістсько-шкідницької терористичної шпигунської організації, 8 вересня 1938 р. йому був винесений вирок – розстріл. Реабілітований помертньо.

Вічна вам пам'ять, мої соратники по перу, друзі далекої молодості.

ПРАВДА ЧЕРЕЗ РОКИ

(документи з однойменних спецвипусків облредколегії)

В.А. Шевченко

ГОД 1937-Й*

Маховик репрессий в СССР раскручивался постепенно. Пока НЭП развивался, росла экономика, они имели в основном вялотекущий характер. Скажем, за 1925-1927 гг. комиссия по политическим делам при ЦК КП (б)У рассмотрела 657 судебных дел, рекомендовала 210 обвиняемых осудить к расстрелу. Казней было бы больше, если бы еще 9 апреля 1924 года И. Сталин от имени ЦК ВКП(б) не телеграфировал в Харьков (Харьков до 1934 года являлся столицей Украины): без санкции Москвы смертные приговоры запрещаются. По всему в СССР за 1924-1926 годы было приговорено к расстрелу 2628 граждан, но лишь половина приговоров исполнена. Органы ГПУ-НКВД за 9 лет (1922-1930) арестовали 381180 человек, однако не все они были осуждены к лишению свободы. Разумеется, цифра немалая, но она ни в какое сравнение не идет с политическими репрессиями 30-х годов.¹

Наиболее жестоким относительно репрессий был 1937 год. Существенно изменилась их направленность. Если в конце 20-х – начале 30-х годов они, в основном, касались нэпманов, кулаков, старой интеллигенции, то в 1935-1936 годы – участников старой оппозиции, уклонов, членов небольшевистских партий. С 1937 года репрессии захватили широкие слои партийных, советских работников, командный состав армии, хозяйственных руководителей, просто рабочих, колхозников, интеллигенции.

Что касается партийных кадров, то, в частности, в Украине из 102 членов и кандидатов в члены ЦК КП(б)У было расстреляно 100, из 11 членов политбюро уничтожено 10. Под пули шли целые райкомы, горкомы, обкомы партии, а вслед за ними – новые составы партийных комитетов, которые еле успевали приступить к работе в Донбассе. Репрессии к коммунистам осуществлялись по плану под централизованным руководством. По некоторым данным репрессиям подвергалось 270 тыс. членов КП(б)У.²

Весь 1937 г. и по февраль 1938 г. в Донбассе, как и по всей стране, политические репрессии достигали своего апогея. Парадоксально, но одной из характерных особенностей этих трагических репрессий, слепо подчиняясь решениям органов НКВД, количественно и качественно самоуничтожалась.

Если мы возьмем, например, протоколы партийных конференций, пленумов, заседаний бюро, партийно-хозяйственных активов, стенограммы протоколов слетов, совещаний за этот период по Донецкой области, то по ним видно, что почти все

* Правда через годы. Выпуск шестой. Донецк. – КП «Регион», 2002. С.193-247.

¹ В.И. Семененко, Л.А. Радченко. История Украины с древнейших времен до наших дней. Харьков, 1999. С. 376-377.

² Політична історія України. К. 2001. – С. 318.

политические, хозяйственные и проблемы культурного плана решались через призму выявленных антипартийных, контрреволюционных, троцкистских, оппортунистических, националистических и других «элементов», под которыми был подведен общий знаменатель – «враги народа». Об этом свидетельствуют документы 1, 2, 3.

Кроме того, в партийных органах в это время был заведен такой порядок, когда работники аппарата обкома, горкомов и райкомов партии, присутствующие на партийных собраниях первичных партийных организаций области, в обязательном порядке анализировали и обобщали характерные выступления коммунистов по выявлению «врагов народа». В моду вошли политические отчеты членов партии, на которых оценивалось, сколько «врагов народа», прежде всего троцкистов, разоблачил тот или иной коммунист. Об этом красноречиво говорит документ № 4.

Тезис о том, что партийные комитеты занимались самоуничтожением, подтверждают и списки исключенных из партии как «врагов народа». Исключение из рядов ВКП(б) давало «зеленый свет» органам НКВД к политическим репрессиям. Данные списки интересны и тем, что они отражают возрастной, социальный и профессиональный состав исключенных из партии и арестованных органами НКВД, дают представление о характере «преступлений» и мерах наказания «провинившихся» (см. документы, 5, 6, 7).

Отдельной графой идут докладные информации местных органов НКВД руководителям районных и городских партийных комитетов КП(б)У об очистке от классово-чуждого элемента промышленных предприятий, в частности, железнодорожного транспорта станции Волноваха, с целью оказать партийное воздействие Волновахского райкома КП(б)У на администрацию станции Волноваха (см. документы 8, 9, 10).

Особую строку государственного архива Донецкой области занимают документы о механизме подготовки к проведению выборов в Верховный совет СССР в декабре 1937 года, а также в Верховный совет Украины в июне 1938 года и в местные советы депутатов трудящихся в декабре 1939 года.

Согласно утверждению «Очерков истории Донецкой областной партийной организации» только в период подготовки к выборам работало 1967 агитколлективов, объединяющих 63438 агитаторов. На предприятиях и по месту жительства избирателей создавались кружки по изучению новой Конституции и Положения о выборах. Ими было охвачено свыше 640 тыс. человек. И далее. «Вместе со всем советским народом они (население области) во время выборов в органы государственной власти продемонстрировали перед всем миром нерушимое политическое единство, свою любовь к Родине, верность социализму, выразили полное доверие Коммунистической партии и одобрили ее политику»¹.

Однако «Очерки...» умалчивают о другой стороне медали. Ее как раз раскрывают тексты документов УГБ НКВД Постышевского (Красноармейского) района Донецкой области. Подобные документы имеются и по другим районам региона (см. документы 11, 12).

Таким образом, приведенная в сборнике лишь маленькая толика архивных документов за 1937-1938 годы красноречиво свидетельствует о противоречивой и сложной политической и социально-экономической ситуации в стране, вызванной набравшей обороты в силу разных причин тоталитарной системы в СССР и в Украине.

¹Очерки истории Донецкой областной партийной организации, Донецк, 1978. – С. 286.

Документ 1

Резолюция

IX ПОСТЫШЕВСКОЙ РАЙОННОЙ ПАРТИЙНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ, СОСТОЯВШЕЙСЯ 20-25 АПРЕЛЯ 1937 г.

Центральный комитет ВКП(б) в своем закрытом письме по поводу злодейского убийства т. Кирова в своих неоднократных постановлениях требовал и решительно предостерегал партийные организации, что «надо покончить с оппортунистическим благодушием, исходящим из ошибочного предположения о том, что по мере роста наших сил враг становится будто бы все более ручным и безобидным. Такое предположение в корне неправильно. Оно является отрывкой правого уклона, уверяющего всех и вся, что враги будут потихоньку вползать в социализм, что они станут в конце концов настоящими социалистами. Не дело большевиков почивать на лаврах и ротозействовать. Не благодушие нам нужно, а бдительность, настоящая большевистская революционная бдительность. Надо помнить, что чем безнадежнее положение врагов, тем охотнее они будут хвататься за крайние средства, как единственные средства обреченных в их борьбе с советской властью. Надо помнить это и быть бдительными. (Из открытого письма ЦК ВКП(б) от 18 января 1935 г.).

Райпартком, бюро и его секретари тт. Коровченко и Галич не сделали должных выводов, не извлекли политических уроков из всех неоднократных, настойчивых предупреждений ЦК ВКП(б).

В ходе и после проверки и обмена партдокументов районный партийный комитет и его секретари неудовлетворительно выполняли указания ЦК ВКП(б), не перестроили свою работу, не мобилизовали партийную бдительность первичных партийных организаций и коммунистов на борьбу за ликвидацию и разоблачение до конца остатков врагов партии и советского народа – контрреволюционных фашистов, троцкистов, правых отщепенцев и их пособников. Лишь после обмена партдокументов в Постышевской парторганизации разоблачены были контрреволюционеры, троцкисты, националисты: Зенюта, Соколенко, Бова, Киселев, Соломонцев и др., что является результатом притупления партийной бдительности со стороны партийного комитета и его секретарей тт. Коровченко и Галича.

В центре внимания своей работы партийный комитет и его секретари не ставили повседневную заботу об идейно-политическом росте коммунистов, о работе с каждым коммунистом, о доведении через коммунистов первичных парторганизаций важнейших решений партии и правительства до каждого рабочего и колхозника.

Секретарями РПК тт. Коровченко и Галичем руководство важнейшими вопросами партийной пропаганды и агитации было передоверено товарищам, не несущим пер-

вую и прямую ответственность за эту работу и в особенности своевременно не разоблаченного правому оппортунисту, бывшему культпропу РПК Маркевичу.

В результате такого самоустранения от руководства партийной пропагандой и агитацией, отсутствия заботы о подборе проверенных и способных кадров пропагандистов, являющихся центральной фигурой пропагандистской работы, значительная часть пропагандистов не соответствует своему назначению, как Левинзон – парторганизация РИКа, Якимов – парторганизация СНК, допускали грубейшие политические извращения, а бывший пропагандист райотделения НКВС Жежеря, ныне исключенный из партии, оказался троцкистом.

Все это не могло не сказаться на работе кружков партийного просвещения как в отношении посещаемости, так и в отношении усвояемости. Райпартком, вместо политического обобщения вопросов хозяйственного, советского, культурного строительства, стал на путь вмешательства в оперативную, хозяйственную и советскую работу. Это привело к подмене и обезличиванию хозяйственных, советских и др. руководителей. В своей практической работе бюро РПК и его секретари проглядели факты вредительства как в промышленности, транспорте, так и в сельском хозяйстве района. Не приняли должных мер к очистке от троцкистских и других вредителей, их пособников шахт, транспорта и др. предприятий и учреждений района (трест «Постышевуголь», шахта им. Димитрова, шахта Центральная 1-3 и др.).

Бюро РПК не выполнены неоднократные указания ЦК ВКП(б) и ЦК КП(б)У о подборе и выращивании партийных кадров и более смелом выдвижении этих кадров на соответствующую партийную и другую работу. Партийный комитет вопросом подбора и выращиванием украинских кадров не занимался и не подготавливал их ни с точки зрения их политической закалки, ни с точки зрения повышения их деловых качеств.

РПК недостаточно руководил партийной группой райисполкома, а отсюда и вопросы советского строительства. Перестройка советской работы на основе решений февральского пленума ЦК ВКП(б) и указаний тов. Сталина проходит очень медленно и неудовлетворительно. Все это привело к тому, что ряд колхозников в районе (артели им. Блюхера, им. Чубаря, «Червоний Донбас», Андреевский и ряд других) еще и на сегодня в организационно-экономическом отношении являются отсталыми.

Вопросу подбора и выращивания советских и колхозных кадров РПК также не уделял внимания, в результате чего имеет место большая текучесть среди этих кадров.

Из поля зрения РПК выпал контроль за работой органов здравоохранения, что привело к засоренности враждебными людьми поликлиники Новоэкономического рудника и т.д.).

В органах советской власти района не изжит бюрократизм, постановка работы по разбору жалоб трудящихся находится в совершенно неудовлетворительном состоянии. Отчетность советов секции председателей депутатских групп не проводится регулярно. Райисполком о работе отделов не отчитывается на широких собраниях трудящихся.

Конференция отмечает, что РПК не осуществлял должного партийного руководства

комсомолом и не требовал этого руководства от первичных партийных организаций. В результате притупления партийной бдительности со стороны секретаря ЛКСМУ т. Тишечкина в аппарате райкома работал и долгое время не был разоблачен контрреволюционер троцкист Ванярка. Большая засоренность имела место среди руководящих кадров первичных организаций.

Политотдел отделения недостаточно уделял внимания руководству комсомола, в результате чего проглядел врага народа Шаркова, который руководил комсомольской организацией.

Работа ряда первичных организаций, в особенности на селе, находится на грани развала (село Красное, Гродовка и др.). В практике работы РК ЛКСМУ воспитательная работа отрывалась от вопросов социалистического строительства вследствие того, что работники РК ЛКСМУ, и в первую голову т. Тишечкин, неправильно поняли и усвоили основные задачи, поставленные 10-м съездом комсомола.

Отметить, что РПК недостаточно руководил районной газетой «Новый Донбасс», в результате чего газета плохо освещала вопросы партийной работы и мало критиковала недостатки в работе партийных, советских и других организаций.

Конференция отмечает, что из доклада т. Коровченко совершенно выпал вопрос о руководстве стахановским движением. Это полностью характеризует отсутствие заботы и руководства этим важнейшим участком со стороны РПК. В отношении работы Постышевского РК КП(б)У целиком и полностью относятся следующие указания тов. Сталина, сделанные им на февральском пленуме ЦК ВКП(б).

«...Троцкистские и не троцкистские вредители в Кузбассе и Донбассе злоупотребляют доверием наших политически беспечных товарищей, систематически водили за нос стахановцев, ставили им палки в колеса, искусственно создавали целый ряд препятствий для их успешной работы и добились, наконец, того, что расстроили их работу».

Считать, что РПК недостаточно руководил работой профсоюзов и, в частности, райпрофсовета. Это привело к тому, что долгое время был на руководящей работе в райпрофсовете разоблаченный враг народа троцкист Хейфец.

Отметить, что Донецкий обком партии и его секретари тт. Саркисов и Холохленко притупили партийную бдительность, допустив засорение аппарата обкома партии врагами народа, подлыми контрреволюционерами-фашистами (Сергеев, Шаев и др.).

После решений РК ВКП(б) от 13 января, решений февральского пленума ЦК ВКП(б) и указаний тов. Сталина были вскрыты факты грубейших нарушений внутрипартийной демократии и устава партии как в Постышевском РПК, так и первичных партийных организациях. В райкоме КП(б)У кооптированы были в состав бюро и пленума РПК 5 чел., в том числе и секретари тт. Коровченко и Галич. Парторганизацией шахты им. Димитрова кооптирован в состав парткома тов. Дворский, в парторганизацию шахты Центральная 1/3 кооптированы были Костюк и Осанов, и в других первичных организациях.

Как бюро РПК, так и партийные комитеты первичных организаций по несколько лет не отчитывались о своей работе.

Конференция отмечает, что в Постышевской организации большевистская критика и самокритика находятся на чрезвычайно низком уровне. Секретари РПК тт. Коровченко и Галич не возглавили разворота большевистской критики и самокритики.

Ряд вопросов, особенно руководство хозяйственной работой, бюро РПК разрешало семейным порядком, в результате чего крупнейшие ошибки и потеря партийной бдительности со стороны руководителя треста, члена бюро РПК т. Орлова, не получали необходимой политической оценки, это не могло не демобилизовать работу партийных организаций шахт и самого треста по разоблачению врагов народа – троцкистов, диверсантов, вредителей и по ликвидации последствий вредительства на шахтах.

Конференция считает необходимым отметить наличие неприсущих большевизму качеств подхалимства, угодничества, имевших место как в самом аппарате райкома партии, так и в политотделе отделения и в некоторых первичных партийных организациях, например, в Червоно-Гришинской МТС. Именно из этих побуждений были введены... в списки тайного голосования директор МТС и зав. нефтескладом, получившие меньше 50% голосов при составлении списков для тайного голосования.

Ряд подобных фактов был вскрыт коммунистами на активах и партийных собраниях, где обсуждались закрытые письма ЦК ВКП(б) и материалы февральского пленума ЦК ВКП(б) и еще с большей яркостью были вскрыты в ходе отчетов и выборов парторганов в районе.

Райпартконференция особенно отмечает неудовлетворительное выполнение РПК решений февральского пленума ЦК ВКП(б) и указаний тов. Сталина в отношении коренной перестройки партийно-политической и хозяйственной работы.

РПК неудовлетворительно руководил выборами партийных органов в первичных партийных организациях. (В парторганизациях шахты 1/3 Центральная не вошли в состав партийных комитетов рабочие с производства, стахановцы. В состав счетных комиссий избирались представители райкома партии).

Партийная конференция считает, что основным недостатком по осуществлению постановлений пленума ЦК ВКП(б) в деле ликвидации последствий вредительства японо-немецких троцкистских диверсантов является шараханье райпарткома от одной крайности к другой. Райпартком не сумел сочетать максимальный подъем партийно-политической работы с усилением работы по руководству хозяйственным, советским строительством и земельными органами. Вследствие этого квартальный план 1937 г. по угледобыче не выполнен.

Неудовлетворительное руководство со стороны РПК и политотдела транспортом сказалось на невыполнении плана перевозок. Конференция отмечает, что политотдел не вел решительной борьбы за ликвидацию аварий, крушений, брака в работе и с предельщиками. Отметить, что тов. Алексеев проявил благодушие тем, что пытался замазать факты неудовлетворительной работы транспорта.

По сельскому хозяйству имела место совершенно неудовлетворительная подготовка к весенней посевной кампании и срыв сроков раннего сева.

IX районная партийная конференция считает работу Постышевского райпарткома за отчетный период неудовлетворительной.

Исходя из отмеченных недостатков и серьезных ошибок в работе РПК, IX райпартконференция постановляет:

1. Предложить вновь избранному составу райпарткома на основе неуклонного осуществления решений февральского Пленума ЦК ВКП(б), указаний тов. Сталина в его докладе и в заключительном слове перестроить всю партийно-политическую работу райпарткома и первичных партийных организаций, а также хозяйственных, советских и других организаций.

Райпарткому поставить в центр внимания задачу политического просвещения и идейно-политической закалки партийных, советских и хозяйственных кадров, обеспечив при этом осуществление указаний т. Сталина о необходимости дополнить старый лозунг об овладении техникой новым лозунгом об овладении большевизмом, о ликвидации политической беспечности и обучении кадров на их собственных ошибках.

Следить за неуклонным исполнением постановлений обкома КП(б)У о ежемесячном созыве хозяйственных, советских активов и проверять, какие приняты меры по критическим замечаниям, разоблачениям и предложениям на этих активах.

Для выращивания партийных, хозяйственных и советских, в особенности украинских кадров, практиковать созыв соответствующих семинаров выдвиженцев, втягивая этих товарищей в практическую работу как в районе, так и на местах.

Поручить РПК принять все меры в первую очередь организационные по укреплению хозяйственных органов, очистке их от чуждых и вредительских элементов, в особенности, по шахтам района и транспорта, неуклонно осуществляя решения пленума ЦК ВКП(б) и указания товарища Сталина.

Новому составу РПК в течение мая месяца с.г. заслушать доклады хозяйственников на бюро о мероприятиях по ликвидации последствий вредительства по каждой отрасли хозяйства района.

РПК принять все меры к укреплению проведенными работниками земельных органов МТС и района.

Обязать РПК в течение месяца пересмотреть состав пропагандистов и персонально утвердить каждого пропагандиста на бюро РПК.

Считать необходимым для поднятия идейно-политического уровня пропагандистов возложить руководство семинарами на членов бюро РПК.

Поручить РПК, мобилизуя партийную организацию на борьбу с врагами, разъяснить коммунистам методы контрреволюционной деятельности японо-немецких троцкистских шпионов, диверсантов.

Предложить РПК в течение первой декады мая организовать партийную учебу актива как города, шахт, транспорта, так и села.

Обязать членов бюро и РПК систематически посещать кружки партийного просвещения с целью проверки постановки идейно-политического уровня, оказывая практическую помощь пропагандистами и принимая меры к устранению вскрываемых недочетов.

Предложить РПК в течение первой декады мая привлечь к пропагандистской работе

ответственных партийных, советских и хозяйственных руководителей района и предприятий, осуществляя указания ЦК ВКП(б).

РПК систематически контролировать работу руководителей семинаров агитаторов, постановку агитации в первичных партийных организациях предприятий, села и учреждений. Обратит внимание на состояние постановки глубокого изучения доклада товарища Сталина на чрезвычайном VIII съезде советов, Конституции СССР и УССР, доклада и заключительного слова тов. Сталина на пленуме ЦК ВКП(б), а также на состояние антирелигиозной пропаганды.

Обязать РПК, мобилизуя хозяйственников, профсоюзные организации на борьбу с остатками вредительства, разъяснить массам контрреволюционную сущность подлых врагов народа японо-немецких троцкистских шпионов, диверсантов.

Считать необходимым РПК обратить особое внимание на состояние работы в первичных организациях, по идейно-политическому воспитанию и подготовке кандидатов и переводу в ряды партии.

Отмечая неудовлетворительную работу первичных партийных организаций среди сочувствующих, обязать РПК систематически контролировать и оказывать практическую помощь первичным партийным организациям в деле постановки работы среди сочувствующих и подготовке их к приему в ряды партии.

Для улучшения постановки воспитательной работы среди комсомола предложить РПК созвать однодневный семинар партторгов и секретарей первичных парторганизаций по вопросу перестройки работы и руководства комсомольскими организациями на местах.

Считать необходимым в течение мая подобрать проверенных и способных пропагандистов для всех кружков комсомольского просвещения.

Предложить РПК осуществить через первичные парторганизации прикрепление ко всем школам среднего образования проверенных большевиков для обеспечения должной воспитательной работы среди пионеров и детей школы.

Считать необходимым РПК в своей практической работе неуклонно осуществлять контроль и принять меры устранения недочетов, имеющих в работе советских органов, очистки его от чуждых и вредительских элементов. Обеспечить в ходе подготовки к выборам в Верховный совет улучшение постановки по разбору жалоб трудящихся, обеспечение отчетности отделов РИКа, торговых организаций, раймилиции и т.д. на собраниях трудящихся, изжития фактов нарушения советской демократии. Одновременно обеспечить улучшение постановки снабжения трудящихся.

Обязать РПК систематически проверять постановку работы первичных партийных организаций и профсоюзов в деле руководства стахановским движением, созыва совещания, осуществлений выдвигаемых предложений ими, помня указания т. Сталина о том, что «необходимо разбить и отбросить прочь четвертую гнилую теорию, говорящую о том, что стахановское движение является будто бы основным средством ликвидации вредительства» и что «борьба за ликвидацию вредительства, обуздание вредительства является условием, необходимым для того, чтобы стахановское движение могло развернуться во всю ширь».

Обязать РПК в месячный срок укомплектовать проверенными коммунистами ап-

парат РПК, дома партпроса, редакции райгазеты, многотиражных газет и ЛИТ и другие важнейшие участки работы.

Предложить РПК принять меры по тем критическим мероприятиям и предложениям, которые были в выступлениях на IX райпартконференции как по работе РПК, так и по первичным парторганизациям.

Обязать райпартком систематически отчитываться во всех первичных парторганизациях о своей работе в течение 1937 года.

IX райпартконференция считает, что вооружившись историческими указаниями февральского пленума ЦК ВКП(б), историческими указаниями тов. Сталина в его докладе и заключительном слове, неуклонно борясь за их осуществление, решительно освободившись от политической беспечности, не забывая о существующем капиталистическом окружении Советского Союза, ведя борьбу с теми, кто недооценивает значение факта капиталистического окружения, недооценивает силы и значение вредительства, беспощадно выкорчевывая и громя врагов партии и народа – остатков контрреволюционных фашистских троцкистов, правых отщепенцев и их пособников, еще шире развернув критику и самокритику, сочетая партийно-политическую работу с хозяйственной, Постышевская партийная организация выполнит все хозяйственные, стоящие перед ней задачи в деле решительной перестройки всей партийной, хозяйственной, советской, комсомольской, профсоюзной и другой работы, как этого требует от нас февральский пленум ЦК и вождь нашей партии товарищ Сталин.¹

Документ 2

Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Только для членов партии

Из отчета

*АРТЕМОВСКОГО ГОРОДСКОГО КОМИТЕТА КП(Б)У
IV ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ*

г. Артемовск,
апрель 1937 г.

Вследствие наличия фактов нарушения устава и попираания основ демократического централизма, вследствие нетерпимости критики и самокритики, а также из-за явно неудовлетворительного реагирования ГПК на решения и сигналы первичных парторганизаций и отдельных коммунистов создавалась обстановка для притупления большевистской бдительности у руководителей партийных, хозяйственных и других организаций, а также у коммунистов, этим самым создавалась благоприятная почва для

¹Государственный архив Донецкой области. Фп-68. Оп. 1. Д. 809. – Л. 1-11.

антипартийных, контрреволюционных, троцкистских, националистических и других элементов.

В результате беспечности, вредного благодушия, притупления бдительности в составе прошлого пленума ГПК были враги - 5 человек пленума исключено из партии, из них 2 троцкиста, а один из них (Вапс) продолжительное время работал в аппарате ГПК, был допущен к разработке материалов на врагов партии в период проверки и обмена партдокументов. И не случайно поэтому в артемовской парторганизации враги народа: Розенфельд, Степин, Сабочинский, Семенов, Коломойцев, Плотников и др. оставались продолжительное время не разоблаченными даже после обмена партдокументов.

Только по причине притупления бдительности в ряде парторганизаций, по причине слабости партийно-массовой работы и низкого уровня критики и самокритики в руководстве отдельных первичных парторганизаций также сидели враги: на шахте им. Шевченко секретарем ШПК работал враг Крыт-Крылов – перебежчик, шпион, уголовник, в обласной партшколе секретарем паркома был враг троцкист Коломойцев, там же заведовал учебной частью (до марта 1937 года) троцкист Степин, который в своих лекциях пропагандировал троцкизм и принимал на курсы в школу врагов, в горкоме ЛКСМУ заведовал отделом учащейся молодежи троцкист Семенов, секретарем ЗПК завода им. Буденного, а затем секретарем парткома парторганизации горсовета (до апреля 1937 года) работал Колосов, который скрывал до момента ареста активного троцкиста, контрреволюционера (своего родственника) Псахье. На заводе «Победа труда», зная о троцкистской работе Элькина, допустили избрание его на работу председателем цехкома.

Факты зажима критики имели место в артемовской парторганизации и после указаний ЦК ВКП(б) от 13.01.1937 г. и февральского пленума:

а) зажим и дискредитация члена партии тов. Бессрочной со стороны зав. парткабинетом Шабельникова (НШЗ);

б) в парторганизации моторремонтного завода секретарь ЗПК Карпенко зажимал критику следующим образом: собрание принимало решение, обсуждающее поведение и работу секретаря, он же «в окончательной редакции» все то, что относилось к критике его личности, вычеркивал и, наоборот, предъявлял обвинения критикующим коммунистам, т.е. по сути занимался фальсификацией;

в) в парторганизации автореммастерских «Совхозтранса» управляющий Голованов уволил из автоколонны 4 коммунистов и 20 комсомольцев, пытался еще уволить из мастерских 3 коммунистов (в том числе парторга), не допускал в аппарат конторы ни одного коммуниста. Голованов даже после решения февральского пленума ЦК ВКП(б) заявляет, что «у него в аппарате областной конторы нет должностей и специальностей, на которых бы могли работать коммунисты»;

г) на отчетно-выборном собрании парторганизации завода «Победа труда» инструктор ГПК Плотников в своем выступлении дал явно неправильную оценку совершенно справедливому и большевистскому выступлению члена партии Улановской, которая критиковала руководство ГПК, в частности Плотникова, и этим самым допустил зажим критики в отношении члена партии Улановской.

Наличие указанных фактов притупления бдительности, зажима критики и нарушения устава имело и потому, что бюро ГПК недостаточно реагировало на сигналы коммунистов при обсуждении решений ЦК ВКП(б), а также и потому, что секретари ГПК совершенно недостаточно занимались подбором, воспитанием и подготовкой руководящих партийных работников и передоверяли инструкторскому аппарату. Только этим можно объяснить, что ГПК направил на курсы партторгов Соколова, который отбывал принудилровку, направил работать партторгом в областной трест «Союзмука» Милованова, снятого перед этим за жульничество и растратирование государственных средств.

ГПК провел отчетно-выборные собрания по всем первичным парторганизациями, где его ошибки, выразившиеся в нарушении устава о выборности, а также в проявлении слепоты и зажима самокритики были поставлены на обсуждение первичных парторганизаций и подвергнуты критике со стороны коммунистов. Однако перестройка партийной работы в свете решений февральского пленума ЦК ВКП(б) и указаний товарища Сталина не получила до сих пор заметного улучшения.¹

Документ 3

Резолюция

ПО ОТЧЕТНОМУ ДОКЛАДУ ЧИСТЯКОВСКОГО Г.П.К. (ТОВ. КАПРАНА)

Заслушав и обсудив отчетный доклад ГПК (т. Капрана) о работе городского комитета партии за период от XV до XVI горпартконференции, партконференция отмечает, что парторганизация Чистяковщины:

1. Выполняя решения 17 съезда партии, последующих пленумов ЦК ВКП(б)У, указания вождя партии и народов товарища Сталина, данные им на Всесоюзных совещаниях стахановцев промышленности, транспорта и сельского хозяйства, вместе со всей партией, выкорчевывая остатки классово-враждебных элементов, контрреволюционный троцкизм и его агентуру, правых отщепенцев, контрреволюционеров, националистов и иных двурушников, добилась подъема промышленности и сельского хозяйства района, роста культурного строительства и значительного улучшения материального благосостояния трудящихся.

2. Проверка и обмен партийных документов, проведенные на основе решений ЦК ВКП(б) от 13 мая 1935 года, вскрывшие большую засоренность чистяковской парторганизации и в значительной мере помогли парторганизации очиститься от троцкистских, белогвардейских и иных классово-чуждых элементов, а также вскрыли вопиющую организационную распушенность в партийной организации и политическую беспечность в

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-17, Оп. 1. Д. 424. – Л. 13, 18-20.

партийно-политической работе в деле воспитания коммунистов. Проверка и обмен партдокументов полностью не использованы для разворота организационной партийно-политической работы.

Партконференция отмечает, что:

а) окунувшись с головой в очередные хозяйственные кампании, потеряв вкус к партийно-политической работе – ГПК, его бюро, бывшие секретари Щелоков, Котляр и руководители первичных парторганизаций допустили притупление большевистской бдительности, зажим критики и самокритики, пренебрежение проверкой исполнения своих собственных решений, нереагирование на сигналы низовых организаций и коммунистов, вследствие чего заклятые враги народа троцкистско-вредительская банда – Антоновцев, Олешко, Зотов, Зайцев и ряд таких же немецко-фашистских шпионских диверсионных банд долго орудовали в тресте «Чистяковантрацит» и на шахтах, проводя свою диверсионно-вредительскую работу путем срыва подготовительных работ, срыва стахановских методов работы, срыва технического снабжения, разрушения электро-механического хозяйства, срыва осуществления мероприятий по технике безопасности, срыва жилищно-бытового строительства, мероприятий улучшения культурно-бытовых условий горняков, улучшения водо-электроснабжения и планирования поселков, что привело к провалу выполнения производственной программы как в 1935 г., так и в 1936 г.;

б) только потерей большевистской бдительности бывших секретарей ГПК Щелокова и Котляра и бюро можно объяснить тот факт, что многим, ныне разоблаченным и арестованным, троцкистам-вредителям были выданы партийные билеты нового образца, чем дали возможность этим бандитам продолжать свою вредительскую, диверсионную работу, прикрываясь партийным билетом;

в) аналогичными действиями троцкистских и правых вредителей (Терещенко, Лопатченко, Борисенко) фашистских групп, подвизающихся в отдельных колхозах, было задето и социалистическое сельское хозяйство, особенно его важнейшая отрасль – животноводство.

г) партийная конференция отмечает совершенно слабую партийно-политическую и организационно-массовую работу, запущенность партийного хозяйства, грубое нарушение устава нашей партии, кооптации в состав ГПК и бюро, отсутствие отчетности ГПК, затяжка разбора апелляций, проявление беспечности, политической слепоты со стороны бюро ГПК, его секретарей Щелокова и Котляра, что дало возможность фашистским агентам, троцкистам-вредителям, диверсантам и убийцам проникнуть не только в хозяйственные организации, но и в партийный аппарат;

д) партийная конференция отмечает, что указание вождя партии товарища Сталина, данное им на февральском пленуме ЦК ВКП(б) о ликвидации беспечности, политической слепоты, последствий вредительства, коренной перестройки партийно-политической организационной работы, выполняется крайне неудовлетворительно;

е) трест «Чистяковантрацит» и его новый руководитель т. Лившиц по существу ничего еще не сделали по ликвидации вредительства и повышению угледобычи шахт и трес-

та, вследствие этого партийная конференция признает работу треста в 1-м квартале и в апреле совершенно неудовлетворительной;

ж) партийная конференция считает совершенно правильным решение 12 пленума Донецкого обкома КП(б)У, относящееся в первую очередь к нашей партийной организации, ГПК, его бюро и секретарю тов. Капрану в том, что: «Основным недостатком в работе партийных организаций являются факты шарахания от одной крайности к другой, т.е. факты отхода от хозяйства, неумение сочетать максимальное усиление партийно-политической работы с усилением работы по хозяйству – по выполнению постановления пленума ЦК ВКП(б) о ликвидации последствий вредительства троцкистских фашистов в угольной, коксохимической и других отраслях промышленности и на железнодорожном транспорте.

Многие хозяйственники сильно заражены благодушием, имеются среди них факты растерянности от самокритики, господствует вредный стиль общих разговоров и, наоборот, отсутствует конкретная работа на участках, цехах, на шахтах и заводах, а также на железнодорожном транспорте в деле ликвидации последствий вредительства японо-немецких троцкистских агентов. Горкомы и райкомы не подошли с должным вниманием к делу организации освещения и обсуждения на широких рабочих собраниях народно-хозяйственного плана на 1937 год».

з) партконференция отмечает, что критика и самокритика, развернувшаяся на выборах партийных собраниях, разворачивается все еще недостаточно. В организации есть немало работников, особенно из состава партийных и хозяйственных руководителей, которые еще и далее стоят на неправильных позициях и недопонимают того, что критика и самокритика является основным средством продвижения вперед.

В парторганизациях (ш. им. Киселева, 2/14, 3 им. Косиора, № 19, им. Лутугина) допускали грубейшую политическую ошибку, не по партийному понимая, что якобы прошедшими отчетно-выборными партийными собраниями, на которых развернулась критика и самокритика, прошел период критики и самокритики, этим самым допускали сворачивание критики и самокритики, давая возможность распоясываться зажимщикам.

Исходя из вышеизложенного, XVI городская партийная конференция признает работу партийного комитета и его бюро неудовлетворительной.

Партийная конференция постановляет:

1) В основу повседневной практической работы ГПК и всей парторганизации взять решение февральского пленума ЦК ВКП(б) и указания товарища Сталина в том что:

«Правильно руководить – это значит: во-первых, найти правильное решение вопроса. А правильное решение невозможно найти без учета опыта масс, которые на своей собственной спине испытывают результаты нашего руководства; во-вторых, организовать проведение в жизнь правильного решения, чего однако нельзя сделать без прямой помощи со стороны масс; в-третьих, организовать проверку исполнения этого решения, чего опять-таки невозможно сделать без прямой помощи масс».

Партийная конференция предлагает ГПК в организационно-политической работе парторганизации руководствоваться таким указанием товарища Сталина: «Необходимо стало быть повернуть внимание работников в сторону партийно-политических вопросов с тем, чтобы хозяйственные сочетались и шли рядом с успехами партийно-политической работы».

2) конференция предлагает ГПК совместно с трестом «Чистяковантрацит» и другими организациями в течение м-ца разработать, обсудить на собраниях первичных парторганизаций и утвердить на бюро ГПК по каждой шахте конкретные меры ликвидации последствий вредительства, систематически проверяя их выполнение, организовав работу так, чтобы к XX годовщине Октября погасить задолженность и выполнить планы.¹

Документ 4

Начальнику Артемовского
Горотдела НКВД

Тов. Шелудченко

Артемовский ГПК направляет вам материалы с характерными выступлениями коммунистов на партийных собраниях:

1. Зайченко, Уманцев ведут среди колхозников Прасковеевки контрреволюционную работу (выступление тов. Эстерлейда).

2. Учитель Трофименко ведет разлагательскую контрреволюционную работу в школе, антисоветски воспитывает детей, об этом мы сообщали в Нарообраз, но мер никаких не принято (выступление тов. Колесникова).

3. Бабенко – кулак, враг, работает в колхозе «12-ти річчя жовтня» – Ямского с.с. зав. хатой лабораторией, сам выходец из помещиков, среди колхозников ведет антисоветские, контрреволюционные разговоры, восхваляет Троцкого. Его сын работает в колхозе шофером, уже несколько раз разбивал колхозную машину (выступление тов. Бакуменко).

4. Смирнов – работает начальником в депо Часов-Ярских карьеров, контрреволюционно настроен против соввласти, среди рабочих отражает антисоветские, контрреволюционные настроения (выступление тов. Слипенко).

5. У нас в с. Николаевке колхозники начали подавать заявления о выходе из колхоза, причем, эти заявления стали поступать от многих колхозников, когда мы рассмотрели, то все эти заявления написаны одной рукой, как выяснилось, все эти заявления пишет техник, работает он на ВРП ст. Соль, агитируя колхозников о выходе из колхоза (выступление тов. Тульгука).

6. У нас на шахте работает Чередниченко, на шахте он ведет вредительскую работу, об этом я также говорил еще на предыдущем собрании, однако мер никаких не приняли,

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-99. Оп. 1. Д. 236. – Л. 1-3.

наоборот, на второй день Чередниченко уже знал, что я о нем говорил (выступление тов. Погорелова).

7. Мы несколько раз на партсобрании указывали о засоренности нашего завода такими врагами, как Луценко, Эфес последнее время особенно активно проводит свою контрреволюционную работу, привез из Москвы фашистскую газету, литературу и давал читать сотрудникам (выступление Любарского – завхоз X-й годовщ. окт.).

8. На заводе им. Орджоникидзе мастер Долженко друг контрреволюционера, арестованного Штецера, как видно продолжает контрреволюционную работу своего друга, отремонтировал газопроводы так, что весь газ выходит не на улицу, а в цех, от которого могут удушиться рабочие (выступление тов. Шеховцова).

9. Зализняк – бывший член партии, работает сейчас в тресте стройматериалов, контрреволюционно настроен, среди рабочих и служащих отражает антисоветские контрреволюционные разговоры, нанося оскорбления по адресу т. Сталина и восхваляет Троцкого (выступление т. Овчаренко).

10. Малицкий – сын подрядчика, его отец выдавал коммунистов немцам, которых потом расстреливали, а сейчас он работает в пожарной команде завода № 1 (выступление т. Козак).

11. Удовенко – работал на заводе № 1, проявляет антисоветские настроения, заявляет среди рабочих, что, мол, раньше жилось лучше, чем теперь (выступление т. Бойцева).

12. Лыганов – работает на трубном заводе, подозрительный человек, поломал пресс, повесил черный флаг (вступление тов. Засухи).

13. Коммунист Мельникова говорит: троцкист Кувшиков, который вернулся из ссылки, сказал, что «я отомщу члену правительства Зиньковой за то, что она говорила, чтобы меня не принимали на шахту». Коммунист Кальченко говорит, что рабочий бурильщик Орлов его друг, вместе с Кувшиковым распивали спиртные напитки в шахте и на дому.

14. Дмитриушенко, что Вишневецкий, работает парикмахером на заводе № 2, заявляет: «если бы Троцкий вернулся в СССР, вы бы не годились ему сапоги чистить».

15. В гараже, где заведует коммунист Крохмалев, проглядели, что несколько раз изорваны портреты тов. Сталина (з-д № 2).

16. Кулак Мартынов, судившийся за контрреволюционную работу, говорит среди рабочих: «5-10.1-1937 г. будут выдавать карточки на хлеб, т.к. хлеба в стране нет. В Москве, как в столице, рабочих нет, там барствуют за счет рабочего класса, а мы страдаем (завод № 2).

17. Член партии Шалашный разрешил читать газету и разьяснять рабочему, 3 месяца тому прибывшему из тюрьмы (завод № 2).

18. Тов. Небогатый в своем выступлении заявил: «У нас в цеху работает начальником некий баптист, заявляя – какая разница, что раньше, что теперь, все равно голод, нищета» (з-д X-й годовщины).

19. Недавно одна учительница 2-го класса нашла у себя в коридоре записку такого содержания «долой Сталина, дайте волю народу». (Нач. и сред. школы).

20. Рабочий Качевский заявляет, что по новой Конституции коммунисты отдадут религию назад народу (завод «Победа труда»).

21. Рабочий Гавриличенко сказал, что Советская власть почувствовала себя слабой, стала делать много героев. Теперь он работает зав. карьерами ст. Деконская (шахта Володарского).

22. Иотенко в своем выступлении говорит: «Мы на своем заводе тоже имеем вредительство, за последнее время наши агрегаты часто выходят из строя, вчера на ленте поймали совершенно чистый кусок железа. Как он попал, мы до сих пор не знаем, а это могло вызвать аварию (завод им. Орджоникидзе).

24. Наши склады сырья так устроены, что дают возможность врагу свободно проводить свою вредительскую работу тем, что он бросает в сырье железо, камни и этим выводят механизмы из строя (з-д им. Орджоникидзе).

25. Захарин говорит, что вот придут немцы, то будут в первую очередь резать коммунистов (завод им. Орджоникидзе).

26. Работница Кононцева по поводу убийства тов. Прониной говорит: пусть побольше убивают, меньше будет таких (швейная ф-ка).

27. Нач. макомбината подозрительный человек, в милицию забрали 2-х типов, он каждый день ходит и ходатайствует, чтобы их освободили, собирает подписи, приносит им деньги (милиция).

28. Директор гипсового завода Левит рассказывает контрреволюционные анекдоты о сталинской конституции, сам Левит бывш. крупный торговец в Артемовске и работает директором этого завода, парторганизация об этом знала и мер не принимала.

29. Нестеровский, Демченко сами из кулаков, антисоветски настроены, всегда отражают недовольствия политикой партии на селе в области хлебозаготовок и т.д. (Союзмука).

30. Рабочий Озеров вел разговоры, что будут переписывать безработных женщин и им не будут давать хлеба (завод им. Чубаря).

Инструктор Артемовского ГПК
14.11-37 г.¹

(Логов)

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-17. Оп. 1. Д. 449. – Л. 6-7.

Документ 5

Сов. секретно

СЕКРЕТАРЮ ВОЛНОВАХСКОГО РПК

Тов. Фуксу

Вопрос очистки транспорта от классово-чуждого элемента, главным образом связанного с движением поездов и находящегося на объектах, имеющих серьезное экономическое и стратегическое значение, обстоит неблагоприятно. Так, например, на таком серьезном объекте как водокачка «Лесничество», из имеющегося там штата в качестве пом. машиниста работал Дараган Семен Иванович (нами арестован за троцкистскую деятельность) в настоящее время работает Садченко П.Н., махновец и Стаховский В.Д., лишенный права голоса, братья которого высланы за пределы УССР.

Не лучше дело обстоит и по другим службам. Так, например, башмачник ст. Волноваха Бова Ф.Ф., выходец из крупной кулацкой семьи, кондуктор Леонидов Ф.Л., кулак, отец и два брата его судимы за воровство колхозных лошадей и бандитизм, осуждены по 10 лет каждый, главный кондуктор Ефименко Т.И. в прошлом крупный кулак, лишен права голоса, Гаравай А.И., конторщик НЖД, в прошлом сын крупного кулака лишился избирательных прав, отец состоял при гетьмане в организации хлеборобов-собственников, брат служил у гайдамаков, приходорасходчик материального склада Карнаух А.И., сын крупного кулака, отец которого в 1931 г. лишен избирательных прав. Сам Карнаух в 1934 г., работая в тыловом отделении при ст. Авдеевка, за злоупотребления был уволен.

Кочегар электростанции Сахаров Сергей Иг., в прошлом кулак, раскулачен, лишен избирательных прав, занимался торговлей, техник по древонасаждению, Никитенко Д.Ф. сын крупного кулака, лишенный права голоса.

Ремработчий Савин В.П., сын крупного кулака, в 1932 г. при раскулачивании хозяйства из села скрылся.

Необходимо отметить, что хозяйственники не только слабо занимаются вопросами очистки своих предприятий от классово-чуждых и ненадежных людей, но, наоборот, зачастую прием людей на работу, связанную главным образом с движением поездов, не согласовывают с органами НКВД, нарушают в этой части приказ НКПС (по секретной линии) и в результате чего на транспорт имеет возможность пролазить ненадежный, преступный элемент.

По этому вопросу прошу оказать партийное воздействие на соответствующую администрацию.

Нач. О/П ТОУГБ ст. Волноваха
лейтенант госбезопасности

(Бобылев)

10 февраля 1937 г.¹

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-577. Оп. 1. Д. 151. – Л. 15.

Документ 6

Сов. секретно

Секретарю Волновахского
РПК тов. Фуксу
и нач. политотдела ст. Волноваха
тов. Грегорчаку

О/П 6 отд. УГБ ст. Волноваха сообщает, что нами арестован гр. Федченко Василий Яковлевич, 1908 г. рождения, происходит из крестьян-кулаков села Платоновки Волновахского района.

Гр-н Федченко, работая грузчиком ст. Волноваха, проводил контрреволюционную агитацию и проявлял террористические настроения. Так, например, он заявлял, что «Кирова убили мои товарищи, осталась очередь за Сталиным и Кагановичем».

Кроме того, гр. Федченко высказывал свое недовольство по отношению политики партии и соввласти, а также высказывал свое намерение отомстить местным активистам и представителям власти, участвующим в его раскулачивании.

Сам Федченко Василий имел три судимости, последнюю судимость на три года, отбывал в отдаленных местностях СССР, откуда возвратился в конце 1935 г. и устроился работать на транспорте.

Его брат Федченко Петр Яковлевич также в 1933 году судим на 5 лет высылки в отдаленные местности СССР за участие в к/р группе в подготовке к вооруженному восстанию.

Нач. 6 Отд. УГБ ст. Волноваха

Лейтенант госбезопасности

(Бобылев)

Опер. уполномоченный

мл. лейтенант госбезопасности

17 апреля 1937 г.¹

(Клопов)

Документ 7

Сов. секретно

СЕКРЕТАРИУ ВОЛНОВАХСКОГО РПК

Тов. Фуксу

ОПТОУГБ ст. Волноваха сообщает, что член ВКП(б) с 1932 года зав. пекарней ж.д. ОРС Делов Федор Захарович в период судебного процесса над троцкистско-зиновьевс-

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-577. Оп. 1. Д. 151. – Л. 53.

кой бандой в беседе с рабочими пекарни допустил антипартийные разговоры, по сути выражал солидарность к означенной презренной банде.

Следственными материалами факт антипартийных действий Делова характеризуется в следующем виде.

Из показаний гр-на Хаджинова Дмитрия Федоровича, члена ВЛКСМ с 1932 года, что в августе м-це во дворе пекарни среди рабочих во время передачи по радио о вынесении приговора Зиновьеву, Каменеву и др. расстреле присутствовавший Делов заявил: «...раз-ве таких людей расстреляют, как Зиновьев и Каменев. Если бы нас с вами, то давно бы расстреляли без разговоров».

На вопрос Хаджинова к Делову, почему он так думает, Делов вторично ответил: «...если бы нас с тобой, то давно уже расстреляли, а их не расстреляют».

Хаджинов указанный факт кроме показаний подтвердил и на очной ставке. Кроме Хаджинова данный факт подтверждается свидетелем Войтенко Павлом Филипповичем.

Из показаний гр-на Квашина Степана Митрофановича устанавливается, что в тот же период времени, когда он, Квашин, читал газету о приговоре к расстрелу троцкистско-зиновьевской банды, то Делов, проходя по двору, на обращение к нему одного из рабочих о том, что в газете объявлен приговор о расстреле, сказал: «...что нас с тобой скорее расстреляют».

Квашин также этот факт подтвердил и на очной ставке с Деловым.

По существу обвинения Делов на допросе категорически отрицает подобные разговоры, заявляя о том, что Хаджинов и Войтенко ложно на него показывают на почве личных счетов, однако взаимоотношения по его заявлению с Квашиным у него нормальные и при очной ставке с Квашиным Делов признал, что он действительно говорил: «...что их не так скоро расстреляют», но это было сказано якобы шутя.

Со своей стороны считают, что со стороны Делова перечисленные выше факты антипартийных разговоров среди рабочих имели место и в достаточной степени подтверждены.

Кроме этого необходимо отметить, что о действиях Делова первичной парторганизации было известно, однако в вопросе исключения его из партии этому делу нужного партийного значения придано не было и, хуже того, вопрос по указанным материалам совсем не разбирался.

Прошу принять соответствующие меры партийного порядка.

Нач. О/П ТОУГБ ст. Волноваха

Лейтенант госбезопасности

(Бобылев)

3 февраля 1937 г.¹

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-577. Оп. 1. Д. 151. – Л. 6-7.

Документ 8

4 Отд.

Сов. секретно

НАЧАЛЬНИКУ 4 ОТД. УГБ НКВД
ПО ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ
КАПИТАНУ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ Т. ГОЛЬДМАНУ

г. Сталино

Докладная записка

*О реагированиях а/с и к-р элементов по вопросу
предстоящих выборов в Верховный совет и Совет
национальностей СССР по Постышевскому р-ну*

В дополнение к предыдущим докладным запискам сообщаем, что за истекший период времени установлено ряд фактов проявления подучетного элемента по вопросу предстоящих выборов в Верховный совет национальностей, которые сводятся к следующему:

Вержбицкий Константин Степанович, 38 лет, работавший секретарем технического отдела у пом. главного инженера треста «Постышевуголь» Чистяченко, по вопросу выборов в Верховный совет, в разговоре с рабочими задал такого содержания вопрос: «Интересно, кто при тайном голосовании пройдет в управление страной, Сталин или Рыков». Но не получив ответа, продолжал «...я думаю, что Рыков, так как он является лучшим учеником Ленина и народ любит Рыкова и за него, безусловно, будет голосовать». На возражение рабочего Балашова о том, что народ в данное время политически развит, хорошо воспитан и что он этого не допустит, Вержбицкий сказал: «Все равно это одна кучка».

В феврале 1937 г. Вержбицкий, читая в газете сообщение о процессе над троцкистско-бухаринской бандой, активно защищал обвиняемых, фигурирующих на процессе, говорил: «Сталин сам был первым против заключения мирного договора в Брест-Литовске и когда Ленин сказал, что если не будет заключен договор, то делайте сами, что хотите, а я умываю руки, то только тогда Сталин согласился. На это у меня есть документ, брошюра, которая хранится и до сего времени. Пятаков, Бухарин и Рыков большие надежды возлагали на Надежду Константиновну (Крупскую), но ничего не получилось. Об этом мне говорил по секрету один видный член партии. Бухарин и Рыков, а особенно Томский, это были люди, которые пострадали за народ в свое время, это лучшие ученики Ленина, а их сделали врагами народа».

(Вержбицкий взят на ф-д).

Работница шахты № 1 Баранникова в среде рабочих упорно распространяет слухи о том, что выдвигаемый для баллотировки в Верховный совет Постышевским районом

тов. Керакин является сыном помещика. Агитация Варенниковой распространились на шахту № 3 и Динасовый завод.

(Документируем факты и Варенникова будет арестована).

В разговорах о выборах фигурант ог. дела «Подрыватели» Лихно Евдоким по вопросу голосования заявил: «что там голосовать, они сами себя назначают и выбирают. Я сделаю так: вычеркну всех и брошу им пустой пакет в урну».

Эти слова сопровождалась бранью.

Зав расчетным отделом шахты № 1 Райхенбер А. на заявление сотрудников, что нужно проработать положение о выборах, заявил: «Мы сами знаем лучше вас о выборах. На кой черт нам собираться, если кому нужно, пусть читает больше газет и брошюр».

(Райхенберг взят на первичный учет).

Зав магазином шахты № 19, некто Шинкарь Степан Филиппович, увидел, что в магазине наклеивают портреты т.т. Куракина, Заставы и лозунги, подошел, сорвал это все со стенки, заявил: «что это здесь каждый будет заходить и расклеивать разную архимудию».

(Шинкарь привлекается к ответственности).

Председатель избирательного участка Ново-троицкого с/совета Король Николай Савельевич заявил: «что его 10.XI с.г. неизвестные раздели и бросили в колодец его же двора. Впоследствии было установлено, что он, Король, является кассиром колхоза, у которого а период 2-х мес. работы растрчено 1114 р. колхозных денег. Арестованный Король признался в том, что он умышленно создал это все, т.е. симулировал это ограбление. Отдается под суд.

Король выведен из состава участковой избирательной комиссии.

Счетовод колхоза им. Чубаря Ковалев 29-го ноября с.г. в момент проведения разъяснительной работы среди колхозников произвел пробные выборы, сделал тайное голосование. Кандидатурами выдвигались т. Застава и Петров. Это произошло под видом показательного порядка выборов. В данное время производим расследование, и о результатах сообщим в следующей докладной записке.

Начальник РО НКВД

Лейтенант госбезопасности

(Войченко)

Опер. упол. 4 отд. УГБ

мл. лейтенант госбезопасности

(Куцак)

№ 2591

г. Постышево

2.12.37 г.¹

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-68. Оп. 1. Д. 821. – Л. 4-5.

НАЧАЛЬНИКУ IV ОТД. УГБ УНКВД
ПО ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ
КАПИТАНУ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ Т. ГОЛЬДМАНУ

г. Сталино

*Докладная записка
«О реагировании подучетного элемента по вопросу
предстоящих выборов в Верховный совет СССР
по Постышевскому району»*

К ранее посланным нами докладными записками сообщаем, что на освещение предвыборной кампании в Верховный совет СССР нами включена вся сеть секретного аппарата, которая прикреплена к подучетникам и за истекшие три дня получены материалы, характеризующие проявления а/с и к-р настроенных лиц по вопросу предстоящих выборов, а именно:

Рабочий депо ст. Постышево Церницкель: по вопросу много людей арестовали, арестован и мой брат с шахты № 1 Центральная. Они боялись, чтобы классовый враг не пролез в Верховный совет. Но этим они не спасутся, они уже есть там, мне говорил брат, приезжавший из Днепропетровска, что выборы должны пройти, а потом посмотрим, что будет, все это подвигает дело к концу, Возьми ты Испанию, ее уже разбили, осталось ничтожное расстояние, а потом очередь дойдет и сюда».

(Церницкель взят нами на учет, освещается агентом «Кичаев», одновременное сообщение в ОДТО УГБ НКВД для разработки его по месту работы).

27/XI-с.г. счетовод транспортного цеха завода им. Дзержинского Цикаленко Леонтий Николаевич в присутствии диспетчера завода пом. нач. транспортного цеха о кандидатуре выдвинутой для баллотировки в Верховный совет СССР т. Куракина говорил с презрением: «Приходите встречать пастуха, приедет к нам на завод. Ну, представьте себе, что может быть хорошего, когда пастух будет сидеть и управлять государством. Раньше люди сидели с образованием и то кое-где ошибались. Теперь просто живым в землю зарывайся».

(Цикаленко взят на учет, делаем спец. проверку о его полит. прошлом).

27/XI с.г. в будке весовщика завода им. Дзержинского шел разговор аналогичного содержания вышеприведенному. Осмотрщик вагонов НКПС Ковтун рассказывал весовщику Исаеву и дежурному Доценко: «Куракин такой же пастух, как бы и мы, и что можно ожидать хорошего от его руководства. Затем называют это все выборами, когда они выбраны давно без нас. Это просто туманят людям глаза и,

конечно, одна беда, что мы находимся в клещах. Никто ничего не может сказать. Нет правды и не будет».

(На Ковтуна производим спец. проверку, взяв его на учет).

Наряду с этим необходимо указать и на имеющие место моменты активных проявлений классово-чуждых элементов, которые сводятся к следующему:

29/XI с.г. член колхоза «3-й решающий» Новоэкономического с/совета Хворостяной Владимир Аврамович, 16 лет, будучи выпивши, около витрины, где были вывешены автобиография и фотография т. Куракина, с нецензурной руганью по адресу т. Куракина сорвал автобиографию и фотокарточку, изорвал и затоптал ногами в грязь.

(Хворостяной арестован нарследователем по нашим материалам и привлекается к уголовной ответственности).

Доценко Семен Никифорович, 1902 г. рождения, сын кулака, отец его репрессировался, а сам он распродан - избил свою жену, которая является членом Андреевского с/совета, и при этом приговаривал: «Ты знаешь, что советская власть нас ограбила и забрала все наше хозяйство, не смей ходить по участкам».

(по данному вопросу ведется следствие РКМ).

В предыдущей докладной записке нами сообщалось о том, что уборщица школы № 4 шахты № 1 Баранчикова распространяет слухи о том, что т. Куракин является сыном помещика.

Проверкой установлено, что Баранчикова действительно рассказывала на участковом совещании избирателей о том, что фамилия Куракин ей знакома, что она работала с 16 лет в экономии князя Куракина, но о Куракине, выдвигаемом в Верховный совет, она ничего не говорила, так как там же было разъяснение подробной автобиографии его. Слова, сказанные Баранчиковой, искажаются классово враждебными элементами и распространяются.

Работница сырьевого цеха завода им. Дзержинского Комарова в дет. яслях завода утверждала, что на руднике есть женщина, которая служила в экономии Куракина и что это именно тот Куракин, которого выдвигают в Верховный совет СССР, что Куракин уже разоблачен и выборы из-за этого переносятся с 12/XII на 18/XII с.г. для подбора новой кандидатуры».

(Проводим расследование и о выявленном конкретном виновнике распространения провокационных слухов сообщим в следующей докладной записке).

В с. Алексеевке на расклеенных брошюрах т.т. Куракина и Заставы к заголовкам «Голосуйте за т. Куракина», дописано красным карандашом «НЕ».

(Устанавливаем агентурным путем лицо, производившее дописку на брошюрах, о чем сообщим дополнительно).

Наряду с этим, продолжая глубоко прорабатывать членов избирательных комиссий, установлено, что член избирательной комиссии Чубаревского с/совета – Кононенко Захарий родственно тесно связан с кулаками, два его родных брата раскулачены и высла- ны на Север, сын его женат на дочери крупного кулака.

(О Кононенко ставим вопрос перед РИКом об отводе его из членов избирательной комиссии).

Член избирательной комиссии кирпичного завода г. Постышево – Балобос Евдоким Иванович в 1937 г. осужден Постышевским нарсудом к 6 мес. принуд. работ за хулиган- ство. О Балобосе поставлен в известность РИК.

Зам. пред. участковой избирательной комиссии Краснолиманского с/совета Синь- ковская Полина Трофимовна является активной баптисткой.

(Ставим вопрос перед РИКом об отводе ее кандидатуры из состава избирательной комиссии).

Проверкой охраны, установленной на избирательном участке, расположенного при фабрике-кухне, Церковный Семен Михайлович является крупным кулаком, раскулачен- ным по I категории в 1930 г.

(Церковный с работы снят).

Начальник РО НКВД

Лейтенант госбезопасности

(Бойченко)

Опер. упол. 4 отд. УГБ

Мл. лейтенант госбезопасности

(Кулац)

5 декабря 1937 г.¹

¹Государственный архив Донецкой области. Фп.-68. Оп. 1. Д. 821. – Л. 6-8.

СПРАВКА***На секретаря завкома комсомола старого Мариупольского
коксового завода тов. Якименко П.К.***

Якименко П.К. – работает на производстве дежурным электриком, по совместительству секретарь комитета комсомола, секретарем работает с 10.10.35 г.

В организации 18 человек комсомольцев и 90 человек молодежи.

В проверке выяснилось, что в течение 1936 года комсомольцы, которыми руководит т. Якименко, нигде не учились, из 2-х организованных комсомольских политшкол одна школа по истории партии, и по существу она еще не приступила к занятиям, за 7 месяцев сменилось 7 пропагандистов. Школа политической грамоты, которой руководит сам секретарь т. Якименко, занятия систематически срывает, а Якименко сам нигде не учится, несмотря на то, что он малограмотный.

Из 90 человек молодежи, работающих на заводе, среди них 35% присланных из лагерей НКВД работать на этот завод. Вся эта молодежь предоставлена сама себе, среди них частые пьянки, случаи хулиганства, распушенность, так, например, из 12-ти присланных девушек, которые когда-то судились, как нарушители, а сейчас работают на заводе, из них 4 девушки занимаются проституцией. Есть случаи антисоветского выступления, так, например, Иванова, ранее в ссылке, в общежитии, во время беседы представителю проф. организации заявила: «Пускай начнется война, мы вам покажем». Все эти факты комсомольская организация не обсуждала, не приняла никаких мер по улучшению работы среди молодежи, живущей в общежитии, и, особенно среди молодежи, присланной из лагерей НКВД.

Руководство комитета комсомола прошло мимо такого факта, когда на заводе начальник строительства Лукьянов по-вредительски выстроил 4 коксовых печи, которые систематически дают некачественный кокс. О вредительском строительстве этих печей не раз заявляли рабочие, комсомольцы, но меры со стороны комсомольских, профсоюзных организаций не приняты и даже не обсуждались на комсомольских и рабочих собраниях.

Все эти факты свидетельствуют о том, что комсомольская организация находилась в запущенном состоянии, большая вина плохой работы ложится на секретаря комитета комсомола Якименко, но не в меньшей мере должен нести вину райком комсомола, который в течение года не руководил, не контролировал работу комсомольской организации.

Зав. сектором первичных КСМ
организаций отдела рабочей молодежи
23.03.1937 г.

Ф. Бабков

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371. Л. 10.

* Тут і далі: Правда через годы. Выпуск четвертый. Донецьк, КП «Регион», 2000. С. 125-148.

СПРАВКА***На секретаря завкома ЛКСМУ старого коксохимического
завода Орджоникидзевского района***

т. Ерусалимский А.А. – работает освобожденным секретарем комитета с 28.08.36 года на складе заводоуправления, на руководящей комсомольской работе всего 6-7 месяцев. Комсомольцев в организации 106 человек, молодежи 312.

В проверке выяснилось, что Ерусалимский, секретарь комитета комсомола, знает, с кем он работает, что они из себя представляют.

По заявлению Ерусалимского, что член комитета, он же комсорг химического цеха тов. Красников работает хорошо, не вызывает никаких сомнений в политической борьбе с врагами народа, а в самом деле он политически неустойчив, нет решительности вести борьбу с вредителями, отсутствует самокритика в организации.

В хим. цеху долго орудовали враги - троцкисты, присланные Логвиновым, – Митриев, Пушин, которые совершили ряд аварий, в январе месяце 1937 года с вредительской целью было выпущено масло 15 тонн из агрегатов, этим самым расстроили работу цеха на продолжительное время. Аварии электрических установок – этим самым выводились из строя отдельные агрегаты, газопроводы не чистились, не ремонтировались больше двух лет, а это угрожало взрыву, и ряд других аварий, которые не обсуждались среди комсомольцев даже после того, как была вскрыта вредительская группа.

Член комитета комсорг коксового цеха тов. Гелентина работает плохо, в этом цехе очень много аварий, вредительские действия вывели из строя 5 батарей коксовых печей и ряд аварий, а комсомольская организация во главе с комсоргом до сих пор не обсуждала и не извлекала никаких уроков.

До августа месяца 1936 года после Девенчука, который был снят с работы секретаря комитета комсомола и исключен за прямую связь с польскими фашистами, после него была посажена горкомом комсомола Кочкина. В октябре месяце было выявлено, что Кочкиной отец и брат троцкисты, сама Кочкина знала, но скрывала от организации, после чего горкомом была отпущена с работы и снята с учета в другой район.

По заявлению Ерусалимского, что комсорг главной конторы тов. Досковский работает зав. сбытом химпродукции, в котором он не уверен в его благонадежности и не знает его политического лица, но до сих пор никаких мер не принял в проверке тов. Досковского.

Зав сектором первичных комсомольских
организаций отдела рабочей молодежи ЛКСМУ

Ф. Бабков

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371. Л. 11.

СПРАВКА

*На секретаря завкома комсомола
Старомакеевского коксохимзавода т. Колосова С.А.*

Колосов С.А – работает секретарем с 10.01.36 года на оплате директора завода.

На заводе 119 комсомольцев, 428 человек молодежи.

Отец его живет в Западной области. Единоличник. В колхоз не вступал, почему? Он не мог на это ответить. Работает очень слабо, нерешительный в разоблачении врагов на заводе, зная факты, имея сигналы, на них решительно не реагирует, имеет под сомнением людей из актива комсомола, но ничего по существу не принимает к очищению от таких людей.

Так: Несетеренко – член завкома, начальник охраны, характеристика ему дается такая: «что на него можно положиться, если он будет работать». Лентяй, имеет предупреждение за бездействие в оборонной работе, пьянствует. Имеются частые случаи, когда на заводе проходят без пропусков случайные люди, мер никаких не принято.

Осадчая – член завкома, зав. отделом кадров завода, работает слабо, на острые вопросы не обращает внимания.

Якименко – член комитета, не проверен, имеются сигналы, что он скрывает от организации, что его отец раскулачен и сослан.

Лахварь – комсорг транспортного цеха, вызывает сомнение, шкурник, занимается самопремированием, пьянствует, имеет выговор за развал КСМ работы. В цехе требует, чтобы ему как машинисту платили больше, потому что он комсорг.

Суркова – комсорг Главной конторы, отец ее бывший торговец, она исключена из техникума, как дочь торговца, от комсомольской организации это скрывает.

Задорожный – комсомолец, дежурный электростанции завода, крупный кулак, скрывает от комсомольской организации. В комсомоле ничего не делает.

Писарев – комсомолец, сын арендатора.

Синюк – комсомолец, инженер, нач. смолоразгонного цеха. По национальности поляк. Был в комсомоле пропагандистом, где его родные, никому не говорит.

Этот самый Синюк приказывал комсомольцу Глебову, «что бы в нашем цехе не случилось, ты смотри, никому не говори».

Об этом знает секретарь с марта 1936 г., но ничего по разоблачению Синюка не делает. У Синюка были обнаружены книжки, где было написано «Да здравствует логинская политика».

Ильин – комсомолец, смен. пом. нач. цеха, у которого дядя в Румынии, крупный военный работник, он с ним держит связь. Одно время он заявлял – это знает и Колосов: «что если бы меня пустили, поехал бы к нему за границу».

Соболенко – комсомолец, сменный пом. нач. смолоразгонного цеха. Всем известно, что он проводит вредительские дела, разливает хим. продукт, выпущено в балку 15 тонн бензола.

В сентябре 1936 года был пожар в цехе и когда этому Соболенко сообщили, он отве-

чал: «Пусть горит, это дело не мое, я в отпуске».

Об этом знал т. Артюшин, член партии, но никому не говорил.

В учкомбинате был преподаватель некий Шиллер – немец, оказался немецким фашистом и пропагандировал фашизм среди учащихся. Шиллер исключен из партии, но остается до сих пор в заводе.

Райхман – был комсомольским пропагандистом и комсоргом коксового цеха. На политшколе говорил: «Троцкий имеет революционные заслуги». Исключен из комсорга как троцкист. Сейчас продолжает работать газовым мастером.

Все эти факты среди комсомольцев до сих пор не обсуждали и мер решительных не принято.

Такие факты, как: главный механик завода Евзаров выводит механизмы из строя, выпускает из ремонта недоделанные механизмы, не укрепляет газовые трубы, но угрожает взрыву.

Директор завода Молодцов вместо того, чтобы его разоблачить, под видом отпуска освободил его из завода.

В качестве нач. цеха на завод принят Сопира, который исключен из партии на Мушкетовском заводе за троцкизм, но сбежал оттуда и уже партбилет у него отобрали в Макеевке.

Молодцов знает и его держит, заявляя: «некем заменить, нет людей».

В качестве нач. мех. цеха принят Тяпкин, исключенный из рядов комсомола, и был под судом за саботаж стахановских методов работы, прибыл из Макстроя.

Коммерческий директор Савченко занимается воровством, самоснабжением, расхищением государственной собственности, продает частным образом заводской кокс, он исключен из партии, но продолжает работать.

В заводе имеется 21 исключенный из комсомола за серьезные политические проступки, но наблюдения за ними нет.

Зав. сектором первичных КСМ организации отдела раб.
молодежи ОК ЛКСМУ

Ф. Бабков

Государственный архив Донецкой области, Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371, Л. 56-57.

Документ 13

Секретарю Донецкого Обкома ЛКСМУ
тов. Татарникову

Володарский РК ЛКСМУ ставит вас в известность в том, что в 1936 году и в начале 1937 года первичными организациями и Райкомом ЛКСМУ разоблачены и исключены из рядов комсомола партии и Советской власти.

1. Клименко Григорий Петрович, ранее работал в совхозе «Диктатура» в качестве

агротехника и последнее время до разоблачения работал 2 1/2 месяца секретарем комитета комсомола.

Клименко в общезнании, где жило 3 чел., вел троцкистскую работу, выражал, что социализм и коммунизм в одной стране нельзя построить, а также восхвалял Троцкого, как видного руководителя. Клименко говорит о Троцком, что Троцкого не расстреляли только потому, что он пользовался большой авторитетностью среди рабочего класса и если его расстреляли б в 1927 году, рабочий класс был бы недоволен со стороны Советской власти.

Клименко исключен из комсомола первичной организацией, Райкомом комсомола и Обкомом комсомола (решение Райкома комсомола об исключении Клименко из комсомола находится в Обкоме комсомола).

В настоящее время Клименко находится на территории нашего района, подробно, где он в настоящее время, нам не известно.

2. Первичной КСМ организацией НКВД и Райкомом ЛКСМУ исключен из комсомола Позаченюк Павел Антонович, работавший ранее следователем Володарского Нарсуда.

Позаченюк во время процесса над параллельным троцкистским центром выражал свои взгляды среди сотрудников прокуратуры о том, что Троцкий был видный человек, он имеет большие заслуги перед нашей страной.

Позаченюк в наш район прибыл из Днепропетровского Обкома комсомола с решением на руках о том, что он восстановлен в комсомоле и якобы был исключен из комсомола за поддержку взглядов одного товарища о троцкизме.

Мы запросили Днепропетровский РК ЛКСМУ, чтобы нам выслали его личное КСМ дело. ГК ЛКСМУ личное КСМ дело выслал, комсомольский билет Позаченюка хранится в Днепропетровском Горкоме комсомола.

В настоящее время Позаченюк с работы снят и он выехал в г. Сталино для разрешения своего личного дела о восстановлении его на работу.

3. Первичной КСМ организацией арт. «Колхозного труда» и Райкомом ЛКСМУ исключен из комсомола Балабан Мирон Васильевич.

Балабан в 1936 году в беседе с директором Чердаклицкой школы тов. Каписакалис высказывал свои взгляды по отношению строительства колхозов. Балабан говорил, что колхозы строить не нужно, а если партия захочет строить колхоз, то нужно было б построить 1-2 колхоза и посмотреть результаты жизни этих двух колхозов.

Каписакалис, зная об этом, на протяжении 5-ти месяцев никому об этом не говорил и только недавно об этом Каписакалис высказал на партийном собрании, о потере бдительности со стороны Каписакалиса разбирается на парткоме.

Балабан 22.02.37 г., находясь на учебном пункте на месячных сборах, когда все бойцы ушли на тактические занятия совместно с беспартийным «бойцом» Сергеевым, стреляли мелкокалиберной винтовкой в портрет маршала Советского Союза тов. Буденного.

Балабан работает счетоводом в Чердаклицком сельпо и нами был утвержден пропагандистом полит. КСМ школы при арт. «Колхозный труд», пропагандистом он работал на протяжении года. В настоящее время Балабан арестован.

Все три врага разоблачены и в настоящее время исключены из комсомола. О них в враждебных делах обсуждалось на КСМ собрании и бюро РК ЛКСМУ. Их объективные данные смотри по форме № 1 и № 2.

Секретарь Володарского РК ЛКСМУ
Печать

(Кацов)
подпись

Государственный архив Донецкой области Фп. 424. Оп. 1а, Д. 371. Л. 15-16.

Документ 14

Обком комсомола
г. Татарникову

ДОКЛАДНАЯ ЗАПИСКА

Сообщаю согласно вашего письма, что по нашему р-ну (г. Мариуполь – ред.) имеются следующие факты:

1. Исключили с рядов комсомола Дмитерко Виктора Алексеевича за клеветническую контрреволюционную вылазку, за антисемитизм. Дмитерко распространял стихи, им же написанные, выражавшие недовольство Советской властью. Был разоблачен райкомом комсомола лично мною. Обком комсомола утведил наше решение.

2. Гользберг Мария Гавриловна исключена из комсомола за связь с троцкистом мужем Бакулиным, который исключен из партии, работал на Коксовом заводе № 25. Сама работала литработником в редакции «За металл», скрывала рабочие письма, старалась вербовать молодежь. На учете состояла в Доменном цехе. Была исключена из комсомола первичной организацией Доменного цеха и РК ЛКСМУ. Разоблачена Райкомом комсомола.

3. Васин Виктор Захарьевич исключен из комсомола за связь с троцкистом братом - агентом фашизма. Брат его имел связь с фашист (ами - Ред). Первичная КСМ организация Коксохимкомбината и Райком комсомола исключили из комсомола. Васин был разоблачен на комсомольском собрании. Работал машинистом паровоза, имел случаи аварий.

4. Зотова Евдокия Ильинична была исключена за контрреволюционную работу. В настоящее время арестована, разоблачена НКВД, работала до организации Райкома и до меня в Доменстрое пропагандистом КСМ школы.

Секретарь
Печать

(Шотидин)
подпись

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д 371, Л. 26.

Документ 15

Приложение к проекту постановления
бюро ОК ЛКСМУ от 10.04.37 г.
протокол № 43 § 21

О т. ШЕПИЛОВОЙ

Пленум Лиманского райкома комсомола своим решением от 27.03.37 года вывел из состава членов бюро и пленума РК ЛКСМУ т. Шепилову и поручил бюро райкома рассмотреть вопрос о возможности пребывания ее в рядах комсомола за притупление большевистской бдительности и двурушничество, а также поставил вопрос перед Обкомом рассмотреть возможности пребывания т. Шепиловой в составе члена пленума Обкома ЛКСМУ.

Решение пленума райкома комсомола о т. Шепиловой принято в ее отсутствие.

По материалам, полученным из Лиманского райкома, т. Шепилова обвиняется за то, что в ее смене (т. Шепилова работает командиром-оператором механизированной горки) – долгое время работали троцкисты-диверанты Шмуля – исключенный из партии, и Васильченко – польский подданный, занимавшийся вредительством, систематическим боем вагонов и контрреволюционной агитацией.

Тов. Шепилова при обсуждении работы за смену на планерке давала положительные характеристики Шмулю на «отлично», Васильченко «отлично» и «хорошо», а также скрывала, что в ее смене происходили бой вагонов, неправильное составление актов.

При аресте Шмуля и Васильченко т. Шепилова дала показания, что они занимались вредительской работой, а вторично (на очной ставке) дала положительные характеристики.

Тов. Шепилова обвиняется также за то, что ее отец в 1932 году исключен из партии и осужден за растрату государственных денег, о чем она как будто скрывала от КСМ организации.

Вызванная в Обком т. Шепилова в беседе заявила, что в показаниях своих в органах НКВД вторично дала положительную характеристику Шмуля в его присутствии, объясняя это тем, что растерялась, о скрывании фактов боя вагонов в моей смене и обвинения меня в очковтирательстве и дискредитации коммуниста т. Кузьменко – я отрицаю.

О судимости отца и исключении его из партии я нигде не скрывала, говорила помполиту по комсомолу т. Покровскому, знала об этом первичная КСМ организация.

Отец мой исключен за растрату, выразившуюся в халатности, был осужден на три года с заменой 7 месяцев принудительных работ.

(Герасимов)

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371, Л. 45-46.

Документ 16

СЕКРЕТНО
Секретарю Донецкого ОК ЛКСМУ
Тов. Татарникову

Согласно вашего письма от 20.03.37 г. за № 189 (с экз. № 26) сообщаем в докладной записке о разоблаченных троцкистских вредительских элементах и их пособников в Снежнянской райКСМ организации в 1936 году и в 1-м квартале 1937 года.

В ПСШ ш. 18 им. Сталина в сентябре месяце 1936 года обнаружен нами альбом, а после органами НКВД другие документы у ученицы IX-го класса, бывшего члена ЛКСМУ Данильченко с контрреволюционным содержанием, высказывалась против вождей нашей партии и правительства, злорадствовала по случаю злодейского убийства тов. Кирова, сожалела над бандой убийц Зиновьева, Каменева.

После дополнительного расследования НКВД оказалось, что с Данильченко, через другую ученицу, ее подруга, тоже комсомолка – Луговая, отец которой находится за границей, влиял и руководил ими для организации контрреволюционной работы в школе и среди молодежи. Связь эта была установлена письменно, всякими условными изречениями, а также через местных фашистских агентов, через группу Байера и другой сволочи.

После того, как эти два лица были нами исключены из рядов ЛКСМУ и арестованы органами НКВД, мы вскрыли целый ряд контрреволюционных элементов, мы исключили из рядов ЛКСМУ Гончарова, ученика, бывший руководитель организации пиратов школы 1932-33 годов, составлявший контрреволюционные стихи, анекдоты, дезорганизатор массы.

Установлено, что Коваленко, член ЛКСМУ, учитель по истории завез контрреволюционную литературу в школу по заданию бывшего Зав. Гор. ОНО Рерьяха.

Установлено, что брат Луговой – бывший секретарь КСМ комитета, окончивший школу в 1935 году, также держал связь со своим отцом и этой группой, ведя антисоветскую работу, вследствие чего КСМ организация школы была в полном развале. Созданная бригада РПК и РК ЛКСМУ по обследованию школы установила полное укрывательство всех безобразий в школе со стороны бывшего директора школы Максименко, за что он исключен из рядов КП(б)У.

Неоднократные наши настаивания перед РайОНО (зав. РайОНО тов. Омеляненко) о немедленном отстранении Коваленко с работы историка не увенчались успехом. Сейчас выясняем дополнительно о Коваленко, нет ли за ним ничего больше, кроме привоза троцкистской литературы, после чего поставим вопрос о возможности пребывания в рядах ЛКСМУ.

Руководство КСМ организации нами укреплено, также руководство Ю.П.

На самой шахте № 18 им. Сталина изгнаны нами из рядов ЛКСМУ троцкистские элементы (секретарем комитета был Бузанов) в ноябре месяце 1936 года, такие как Ширкин – бывший комсомолец КСМ организации ш. 15 н/района, всегда готовился к занятиям

политКСМ школ только по троцкистской литературе, распределял роли между своими сообщниками, как и кто во главе с ним должен давать контратаку пропагандисту, т.е., выступать с троцкистскими трактовками.

О Ширкине знал другой член комсомола Бондаренко, бывший комсорг механического цеха ш. 18, с которым Ширкин делился и друг другу рассказывали контрреволюционные вещи.

С Ширкиным был очень близко знаком Бузанов, которому, когда стало известно об этом, послал на квартиру с обыском к Ширкину Войтилевича, оказавшийся одним из лиц также державший связь с контрреволюционной группой Байера.

Войтилевич был лично рекомендован Бузановым на курсы рабочих пропагандистов. Короче говоря, эти элементы использовали Бузанова как слепое существо, он им пособничал, а они творили свои гнусные дела. Бузанов исключен нами из рядов ЛКСМУ, вопрос о его партийности решается в РПК.

Кроме того, органами НКВД с ш. 18 им. Сталина изъята одна фашистская немецкая группа молодежи во главе с Байером, о ее методах контрреволюционной работы нам неизвестно.

Нами утверждён, а собранием избран секретарем КСМ комитета этой шахты тов. Венгерчук Ф., который, правда с трудом, но начинает постепенно исправлять положение дел, допущенное Бузановым.

В НСШ ш. № 18 работал комсорг некий Саенко, он же преподаватель истории, когда был арестован отец ученика этой школы, член ЛКСМУ – Яук за фашистскую работу на шахте. Саенко всячески поддерживал этого ученика, прикрывал его, ученик Яук с ним делился, рассказывал ему, как он помогал своему отцу собирать собрания, слушал их разговоры, кое что знал о их планах, но Саенко об этом молчал, наоборот научал его никому не говорить даже в НКВД не говорить под предлогом того, что он маленький: «тебя судить не будут, молчать будешь, бить тебя не будут, ты же маленький».

Когда присмотрелись ближе, оказалось, что Саенко на уроках протаскивал троцкистские трактовки, националистические настроения и открыто даже на одном из уроков высказался по адресу НКВД.

Мы, конечно, Саенко и Яука из рядов ЛКСМУ исключили, избрали нового комсорга школы, послан РайОНО – нового историка, директор - член ЛКСМУ, укрепили учителями школу и т.д.

О школе на ш. 8 мы вас информировали специальной политинформзапиской еще 26.01.37 (за № 08).

Для того, чтобы не повторяться с данной докладной, напоминаем, что о контрреволюционных вылазках мы вас информировали регулярно как то:

- 1) 02.09.36 г. «о ходе проработки по КСМ организациями о троцкистско-зиновьевском контрреволюционном блоке».
- 2) 10.36 г. «о бывшем комсорге колхоза «Нове життя» Желновач Е.
- 3) 17.09.36 г. за № 59 о ПСШ ш. 18 им. Сталина.
- 4) Информ сводка от 31.10.36 г.
- 5) Информ сводка от 16.03.37 г. за № 26.

б) Информ сводка от 16 03.37 г. за № 27.
Прилагаю два списка по форме, присланной ОК ЛКСМУ (форма № 1 и 3).
В первом списке – 14 человек.
Во втором – 8 человек.
Всего на 22 человека.

Секретарь Снежнянского РК ЛКСМУ

(Розентул)

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371, Л. 50-51.

Документ 17

Секретарю Донецкого Обкома ЛКСМУ
тов. Андрееву

Считаю необходимым сообщить следующее:

Сейчас, когда стало ясно, что орудовавшие долгое время в руководстве Донецкой комсомольской организации Татарников и Безногих оказались не кем иными, как фашистами, изменниками Родины, для меня стало совершенно понятно, как эти негодяи покрывали антипартийные методы, граничащиеся с прямой троцкистской деятельностью бывшего секретаря Макеевского горкома ЛКСМУ Стояновского.

ФАКТЫ:

В феврале месяце 1937 года бригада Обкома ЛКСМУ обнаружила, что комсомольские кадры во многих комсомольских организациях засорены враждебными элементами, например:

Комсомольская организация шахты 12 Моспино.

По предложению Стояновского Горком ЛКСМУ рекомендовал секретарем комитета ЛКСМУ Горшкова, скрыл от комсомольцев то, что он снимался с работы, как разложившийся элемент и разваливший работу комсомольской организации шахты имени Ленина, впоследствии оказавшийся контрреволюционером-троцкистом. После этого в эту комсомольскую организацию рекомендуется Козин, которого через два месяца комсомольцы изгоняют из комсомола как социально-чуждого (сын кулака), затем секретарем комитета рекомендуется Филонич, который исключался из комсомола за хулиганство, лодырь и прогульщик, комсомольская организация ровно через два месяца исключает его из комсомола.

После того секретарем комитета рекомендуется Король, который через полтора месяца из шахты дезертирует.

После этого Стояновский подбирает секретарем комитета комсомола Ванина, брат которого Захар подлый враг партии, троцкист-диверсант.

Точно так же Стояновский посылал врагов в комсомольскую организацию шахты 3-4-7 и в другие комсомольские организации.

С этими фактами я выступил на областном комсомольском активе в феврале месяце 1937 года. На бюро Обкома ЛКСМУ ограничилось только лишь снятием Стояновского с работы и не поинтересовалось им глубже, как личностью.

Вспоминаю и такой факт: летом 1936 года бюро обкома ЛКСМУ обсуждало вопрос о Макеевском горкоме ЛКСМУ в связи с разоблачением врага народа Горшкова, по приезде Стояновского с Обкома, члены бюро горкома интересовались, как решился вопрос, тогда Стояновский заявил, что решение не принято и что он - Стояновский и Татарниковым пойдет говорить по этому вопросу к Саркисову и в результате, как мне теперь известно, по этому вопросу решения принято не было, никаких политических выводов бюро обкома ЛКСМУ не сделало.

Таким образом, бандиты Саркисов, Татарников и Безногих укрыли Стояновского.

Все это дает право мне делать вывод, что Стояновский не ушел далеко от ныне разоблаченных паразитов, а действовал с ними заодно, я считаю, что Стояновский не внушает никакого политического доверия, и прошу Обком ЛКСМУ вернуться к обсуждению Стояновского.

1/VIII-37 г.

подпись (Ив. Яковенко)

Государственный архив Донецкой области. Фп. 424, Оп. 1а, Д. 371, Л. 71-73.

№ 3/174
 Социально-политическая газета.
 редакционная группа.
 № 6 2/174

разоблачение враждебной пропаганды,
 среди колхозников и молодежи, пыта-
 мися превратить враждебную пропаганду,
 и проникших в колхозное руковод-
 ство. По Альшицкому району за 1936 год и
 1-й квартал 1937 года.

Мутерко А.А. мужика, украинец, положе-
 ние 1914г. образование среднее, происхождение
 из крестьян безземель. КСМ стаж 1934г. КСМ би-
 лет № 059302. работал историком в в.с.с.
 вой. в.ш. Сейчас работает там же мате-
 матиком. не может из колхоза за не со-
 гласие с партийной партией. Не согласен
 высказался в следующем: „ не правды, что
 армия построила метрополитен, который
 стоит больше одного миллиарда рублей.
 лучше было бы дать тысячи колхозам по
 миллиону рублей для покупки товаров
 при, это ликвидация карточной системы
 значит не повышает, а понижает
 зарплату рабочих“ На бюро заявил: „ это

Я с коммунистской партией согласен, однако
мне в Советском Союзе было тяжело "Эти
травлилки он проводил среди б. партийных
членов. По решению бюро Р.К. и К.К. у
района он сел с преподавания истории
в школе.

2. Судомко В. Н. работал директором
в селе Владимировка, где и сейчас работает
в качестве директора Н.С.М. под руководством
Н.С.М. с 1927г. Н.С.М. билет и
по приписке не выдан.

Буржуазная деятельность выявлена в сле
дующем: В колхозе "Род село" по сентябрь
государственной государственной, и XXII М.Н.
был организован в.с. На в.с. были при
шлы члены; однако являлся только ди
ректор Н.С.М. Судомко В.Н. После торже
ственной работы, он в.с. оставил и ушел до
шлы, которые организованы в.с. В
в.с. там он пришел вторично на в.с.
Партия колхоза т. В.с. обвинил Судом
в том что он возмущает как буржуазия
Судомко расценил себя как называемый
стол и т.д.

15

а второй день, он созывает профсоюзное
собрание школы, где начал осуждать политику
от портфеля в Брюсселе. Этот собрание
школе никакого не выносят, тогда Вудкин
обрабатывает свои решения, с точки зрения
ли в Р.К. М.С.У. и говорит, что я рабо-
тать директором больше не буду. После разгово-
ра в Р.К. М.С.У. и в Р.К. он уходит работать.
Сле этого было собрано партийно-комсомо-
ское собрание, где Вудкин не признал своих
любых, и заявляет, "чтобы знать троцкиста
до изгнать Марксизма, а потом уже будет
существовать мой поступок". На этом собрании
было выяснено, что Вудкин прикрывает
Знамя учеников, Великий! Было также
известно, что он сорвал первые дни занятия
школы, Об. Этот профсоюзное собрание отне-
сло в своем решении. При приезде в Актин-
ский район Вудкин в мажует не знает на
се улет, несет при себе личное дело,
работая пропагандистом полит. кружка
и тем самым срывал занятия, кружки
комсомола и школы. Как с троцкистами
убежденными

3. Крещен Михаил Давыдович.

17/11/1927 г. 1927 г. К.Э.И. статьи 1927 г. поощрение
по преимуществу из работ.

Разоблачен по материалам О.К. Мещу
как скрывший брата видного трудящегося
следствие не закончено. О партийности
прос еще не решен. Сработаны сняты на
пач политотдела и секретаря К-та Мещу
В.М.В.С. 3/совхоза. 12/11/37 г. При обсуждении
о нем вопроса на пленуме РК. Мещу
от 6/11/37 г. Члены пленума и члены бюро
подтвердили метод действия инициативы
внешнего блеска, выдвинутые предположения
не осуществивших (поход в противоборство на
В. Коммунистке 1500 чел.) К.Э.И. организации
3/совхозе раздала из 39 чел. Коммунист
чел. осталось 18 чел., а остальные не
стало куда вдобавление. Политвоспитательской
работы поставлена была из рук вон
Материалы взыскания на Мещу и
Судомко с решения Бюро РК. Мещу
за 1936 года, а на Крещен из решения
пленума РК. Мещу от 6/11/37 г. и

с проектом, которые имелись в 3/совхозе
Секретарь Издательского
Ф.К. Мещу Авашич /Савоскин!
29
101

435/11111
 Секретарию Дюновского МКСМУ
 тов. Стайдарникову. 11.
 11111

Докладная записка.
 Старо-Керменчикский РК МКСМУ на основании сообщенных фактов по поводу классовых врагов великой работы среди молодежи, разоблачения троцкистов, вредителей, националистов и их пособников за период 1936г. и I кв. 1937г.

Разоблачен один из активных участников "Бинатовской группы", который признал ЦК ВКП(б) как контрреволюционную троцкистско-кулацкую группу, Балбек Илья Григорьевич, который пытался вовлечь молодежь и комсомольцев в эту контрреволюционную группу.

Балбек из рядов МКСМУ исключен.

Костенко Тимофей Иванович.

Работая в Районе председателем союза немцев и зная о контрреволюционной деятельности бывшего зав. Районо Костенко не разоблачил его, а держал с ним тесную связь, активно помогая ему в контрреволю-

уменьшой работе.
Из рядов ЛКСМУ исключен.

3. Хлименко И. С. - Работал в
процессе, имел связь с троц-
кистскими элементами.
Был директором Ново-Петро-
вской ПТУ, разваливал ра-
боту, дискредитировал К.
организацию школы.
Из рядов ЛКСМУ исключен.

4. Прокопенко В. Ф. Проходил
связь с троцкистами Клименко
Федотенко. Систематически
наблюдал в школе. Развалил
работу педагогического Ново-
ржевской школы Ольгинского
откуда дезертировал, прибыл
наш район с двумя личными
делами.
Из рядов ЛКСМУ исключен.

5. За прикрытие связи с троцкистами
Величко на областных курсах про-
пагандистов в г. Старобельске и
тем из состава слушателей комис-
сии тов. Отроушенко и решением

Донобкомом объявлен ему выговор
одновременно решением бюро райко-
ма от 4. X. 36г. протокол № 24. Он освобожден
был отстранен от руководства ком
организацией к-за "Ленинский путь"
Ворожовского с/к. Сейчас тов. отстранен
ко. работает з/в. свободом в этом
же с/к, систематически его привлекают

За связь с троцкистом Клименко
и оказание ему денежной помощи
исключена с комсомола

Клименко Антонина Семеновна.

За развал работы в ком организации к-за
"Красная Зорь", вассишнее на
общем комсомольском собрании против
хлебозакупок и рещений партком и
правительства исключена с комсомола
Бедил Х. П.

На протяжении I кв. 1937г. исклю-
чена с комсомола Гусиновайтено,
который работая педагогом
применял антисоветские мето-
ды воспитания детей морально
разложив их. от работы в школе
педагогом отстранен.

Таму - бывший колхоз к-з
им. Талалева Ново-Петриковского
за разрыв к.с.т. работы в колхозе
за хулиганство выразившая в
девательстве как стехеновский
исключен из рядов школы.

Приговорен к 3-м годам тюрьмы
и лишению свободы.

Все эти факты послужили
нам уроком, на основании их
колхозная организация района мобили
зовала себя на еще большее ре
шение до конца троцкистско
новобельских контрреволюционных
элементов, на еще большее по
нятие революционной борьбы

Секретарь РК школы [подпись] / [подпись]

А К Т

Гор. Сталино "7" сентября 1938 года.

Мы ниже подписавшиеся Зам Нач УНКВД по Сталинской области Капитан Госбезопасности - ШАПКОВ, Нач. 1-го Спец отдела УНКВД - СОКОМОНОВИЧ и Нач Внутренней тюрьмы УГБ УНКВД - ДЕРНОВОЙ сего числа привели приговора в исполнение над осужденными тройкой УНКВД по Сталинской области и ВМН - расстрелу, согласно нижеуказанного перечня: /по постановлению за № 76,5/

1. АВЕРКИН Дмитрий Иванович - 1892г.
2. АЛИМОВ Исая Артемович - 1903г.
3. АЛЬБРЕХТ Генрих Готфридович - 1912г.
4. АВЕЕВЫЙ Сергей Федорович - 1914г.
5. АМЕЛИН Федор Лаврентьевич - 1906г.
6. АЛЕХИН Иван Васильевич - 1895г.
7. БРАГИНЦЕЦ Петр Андреевич - 1893г.
8. БУЛГАКОВ Тихон Васильевич - 1903г.
9. БУЛАТЧЕНКО Прохор Емельянов. - 1913г.
10. БАСКАКОВ Григорий Григорьевич. - 1909г.
11. БЕЛИЦКИЙ Гвидон Исидорович - 1903г.
12. ВАЧИНСКИЙ Иван Григорьевич - 1885г.
13. ВЕЖИРЕЦОВ Полиан Григорьевич. - 1912г.
14. ВИЗНИК Саадей Алексеевич - 1899г.
15. РОЖКОВ Николай Ильич - 1914г.
16. ВОРОНОВ Иван Дмитриевич - 1912г.
17. ВОРОЖИО Владимир Иванович - 1912г.
18. ГОРОЖАНСКИЙ Роман Николаевич - 1903г.
19. ГРУЗИН Григорий Терентьевич - 1901г.
20. ГУРА Михаил Петрович - 1894г.
21. ГОБТАРЬ Роман Григорьевич - 1907г.
22. ГУЗИН Прокофий Павлович - 1886г.

- 114. ШАПОВАЛОВ Петр Антонович - 1893-1898г.
- 115. Ю.Р. Филипп Демьянович - 1900г.
- 116. ЯКОВЛЕВ Аким Семенович - 1891г.
- 117. ЯРЭСЬКО Михаил Иванович - 1892г.
- 118. ЯДУРА Никифор Исаакович - 1908г.

Приговора приведены в исполнение.
Смерть расстрелянных констатирована.

ЗАМ НАЧ УНКВД ПО СТАН/ОБД
КАПИТАН РОСБЕЗОПАСНОСТИ / ШАШКОВ /

НАЧ ВН ТЕРЬМЫ УГБ / ДЕРНОВОЙ /

НАЧ I СПЕЦ ОТДЕЛА УНКВД / СОЛОМОНОВИЧ /

оставлен в 3-х экз.

в I спец отд. НКВД СССР
делах I спец отд. УНКВД

вз4

*Сот. Шеня
15.10.39*

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

по следделу № 479/ДТО НКВД Кв. Дон.
К.Д., по обвинению **МАТВИЕНКО** Леонтия
Егоровича, 1894 г.р., ур.с. Ново-Екатери-
нинки, Старо-Вешавского р-на, Сталин-
ской области, гр. СССР, украинец, на-
крестьян, не судим.
До ареста - кладовщик Прохоровско-
го цехового карьера -
в преступлении, предусмотренном ст.
90 УК УССР.

Арестован 14.X-1939г.

Обвиняется в том, что, являясь с/с ОДТО НКВД, дезинфор-
мировал органы НКВД, давал вымышленные клеветнические мате-
риалы о проведении контрреволюционной деятельности старшим
работником карьера **МУЛЯРО** и др. лиц, *владельцами угодливости
иной контрреволюционной организации.*

При расследовании сообщаемые **МАТВИЕНКО** факты оказа-
лись вымышленными, после чего **МУЛЯРО** был освобожден, дело ш
его обвинения было прекращено, а **МАТВИЕНКО** привлечен к от-
ветственности.

В пред'явленном обвинении **МАТВИЕНКО** виновным себя
признал (л.д. 52). Лживый, клеветнический характер сведений
сообщаемых **МАТВИЕНКО** органам НКВД, подтверждается также ма-
териалами следствия.

На основании изложенного и учитывая, что **МАТВИЕНКО**
являлся с/с и дело рассмотреть в суде не представляется воз-
можным, поэтому настоящее дело поставить на рассмотрение
Усов. Сов. НКВД СССР.

Оперуполномоченный Секр-та Ос. Сов.
мл. лейтенант государственности: *(Зудков)*

Оперуполномоченный Секр-та Ос. Сов.
мл. лейтенант государственности: *(Кульнев)*

СОГЛАСЕН Пом. Нач. Секр-та Ос. Соведания НКВД СССР
капитан государственности: *(Кульнев)*

11 декабря 1939г.

об 2-кв. 17769
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
СЕКРЕТНО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ОТДЕЛ

СОВ. СЕКРЕТНО

ФЕВРИЯ 1935 года
Донецкой области

СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО № 123

контрреволюционной троцкистской террористической организации
на Украине

ПО ОБВИНЕНИЮ СЕРГЕЕВА
Сергея Яковлевича

РЕВИЗИОННО
по Д. 1981-15

Том № 2
Начато 11 СЕНТЯБРЯ 1936 г.
Окончено 26 ДЕКАБРЯ 1936 г.
Количество томов 1

~~200916~~
6244

Вх. № _____ от _____ 1936 г.
Лит. А.
Серия _____

(ПРИ ОТВЕТАХ ССЫЛАТЬСЯ НА НАШ №)
НАЧАЛЬНИКУ СЕКРЕТАРИАТА ПРИ ОСОБОМ СОБЕЩАНИИ
НКВД СССР
гор. МОСКВА

ДТО НКВД Лже-Дон. ж.-д. при этом напо-
ляет следство № 479 по обвинению МАТВИЕНКО Леон-
тия Егоровича для рассмотрения на Особом Совете
НКВД при НКВД СССР.

Обвиняемый МАТВИЕНКО содержится под
стражей во внутренней тюрьме ДТО НКВД Лже-Дон. ж.-д. и
будет направлен в тюрьму гор. Сталино.

ПРИЛОЖЕНИЕ: По т. в. ст. у.

ЗАМ. НАЧ. ДТО НКВД ЛЖЕ-ДОН. ЖЕЛ. ДОР.
ЛЕИТЕНАНТ ГОСБЕЗОПАСНОСТИ: А. И. ПИРЯТОВ

СТ. ОПЕР. УПОМОЩЕННЫЙ УСР ДТО: А. И. ПИРЯТОВ (АРТЕМОВ)

В. 1937/1585
Секрет. 0-0-000
Создан 1-2-3
С.С.С.Р.
15-11-1932 г.

СОВЕЩЕННО СЕКРЕТНО

СПРАВКА

Арестованный МАТВИЕНКО Леонтия Егорович, действитель-
тельно состоял в агентурной сети, завербован 29/XI-1938г.
ОДТО НКВД ст. Иловайское под псевдонимом " ПСИМАРЕВ ".

ОПЕР. УПОМОЩЕННЫЙ ДТО НКВД ЛЖЕ-ДОН. ЖЕ. ДД
МЯ ЛЕЙТЕНАНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

А. И. ПИРЯТОВ ПИРЯТОВ

2/XI-1938 года
Гор. Ясиноватая

А. И. ПИРЯТОВ

НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

В.М. Нікольський

**РЕПРЕСІЇ ПРОТИ ПРАВОСЛАВНОГО ДУХОВЕНСТВА
НА ДОНЕЧЧИНІ У 1920-1949 рр. У КІЛЬКІСНИХ ВИМІРАХ**

Репресій періоду «великої чистки» (1937-1938 рр.) не обминули жодної соціальної верстви країни. Серед жертв сталінського свавілля були й віруючі, які відносилися до різних віросповідань. Ми обрали об'єктом дослідження православних канонічного спрямування, яких умовно можна розділити на три частини: 1) служителі церкви, 2) миряни-активісти, 3) рядові віруючі.

Історіографія з питань репресій радянських часів на Україні з релігійним забарвленням достатньо велика. Треба зазначити, що значний внесок в публікацію матеріалів відповідного змісту вносить редколегія наукового і документального журналу «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ». Необхідно назвати праці В.Пашенка [1], В.Войналовича [2], О.Бажа-на [3], Н.Рубльової [4], Г.Славути [5], Ю.Волошина [6], М.Делегана [7], Ю.Данилюка [8], І.Преловської [9], В.Пашенка, Р.Сітарчука [10], Н.Сердюк [11] та ін. Аналізуючи ці та інші публікації з зазначеної проблематики, зазначимо, що кількісні оцінки репресій проти віруючих поки що залишалися поза межами інтересів дослідників.

Автор цієї статі також певною мірою займався дослідженням питань, пов'язаних з релігійними аспектами репресій радянських часів на Донеччині [12]. У 1995 р. на УІІ Всеукраїнській конференції з історичного краєзнавства в Черкасах було оприлюднено результати авторського дослідження «Статистика релігійних переслідувань на Донеччині 1937-1938 рр.» [13].

Джерельну основу нашої роботи становлять матеріали картотеки донецької обласної редколегії тому серії книг «Реабілітовані історією» та матеріали статистики, що зберігаються в фондах Галузевого державного архіву Служби безпеки України.

Метою дослідження є з'ясування кількісних показників по реальних результатах репресій на Донеччині, спрямованих проти православних. При тому, ми зосередили свою увагу на служителях канонічної православної церкви (священниках, дияконах, монахах, регентах, псаломщиках) та мирянах, що входили до церковного керівництва – головах та членах церковних рад, церковних старостах тощо. Третя група православних, про яку йшлося вище (рядові віруючі) залишилася поза увагою нашого дослідження, оскільки дуже складно за матеріалами архівно-слідчих справ з'ясувати – до якої конфесії або течії відносилися репресовані. Формулюючи обвинувачення на кшталт «антирадянська релігійна пропаганда» або «антирадянська діяльність» у відношенні рядових громадян (робітників, колгоспників, службовців тощо) слідчі

НКВС не дуже опікувалися питанням релігійної ідентифікації заарештованих.

Хронологічні межі дослідження включають період від арешту першої людини, що відносилася до досліджуваних категорій (1920 р.) та до останнього арешту з відповідною ознакою (1949 р.).

За період 1919-1982 рр. органами державної безпеки на Донеччині було репресовано 47983 особи [14]. З цієї кількості 1122 ос. притягнуті до відповідальності за ознаками релігійної приналежності або діяльності (2,34% від загалу репресованих) [15].

Згідно наших підрахунків, з 1920 р. до 1949 р. на Донеччині було заарештовано 147 осіб православного канонічного віросповідання (без урахування кількості рядових віруючих, кількість православних серед яких поки що невідома).

Треба відзначити, що складний процес формування багатонаціонального населення регіону мав одним з наслідків багатоконфесійність.

Через певні недоліки джерельної бази дослідження ми не розглядаємо репресії щодо різних течій у православній церкві, які виникали у різні періоди її розвитку (підгорнівці – 61 ос., іоаніти – 30 ос., чуйківці – 11 ос., старообрядці – 4 ос., обновленці – 2 ос.); також не з'ясована до кінця конфесійно-групова приналежність так званого «нелегального монастиря» (11 ос.).

Таблиця 1.

РОЗПОДІЛ АРЕШТІВ КАНОНІЧНИХ ПРАВОСЛАВНИХ ПО РОКАХ

№№ п/п	Роки	Заарештовано (осіб)	%% від загалу
1	1920	1	0,68%
2	1925	1	0,68%
3	1926	5	2,74%
4	1927	3	2,05%
5	1929	2	1,37%
6	1930	17	11,64%
7	1931	13	8,90%
8	1932	4	2,74%
9	1933	3	2,05%
10	1934	1	0,68%
11	1935	6	4,11%
12	1936	4	2,74%
13	1937	62	42,47%
14	1938	2	1,37%
15	1939	1	0,68%
16	1941	1	0,68%
17	1943	1	0,68%
18	1944	10	6,85%

№№ п/п	Роки	Заарештовано (осіб)	%% від загалу
19	1945	7	4,79%
20	1946	1	0,68%
21	1947	1	0,68%
22	1949	1	0,68%
	Загалом	147	100%

Ми відновили динаміку репресій у вигляді діаграми.

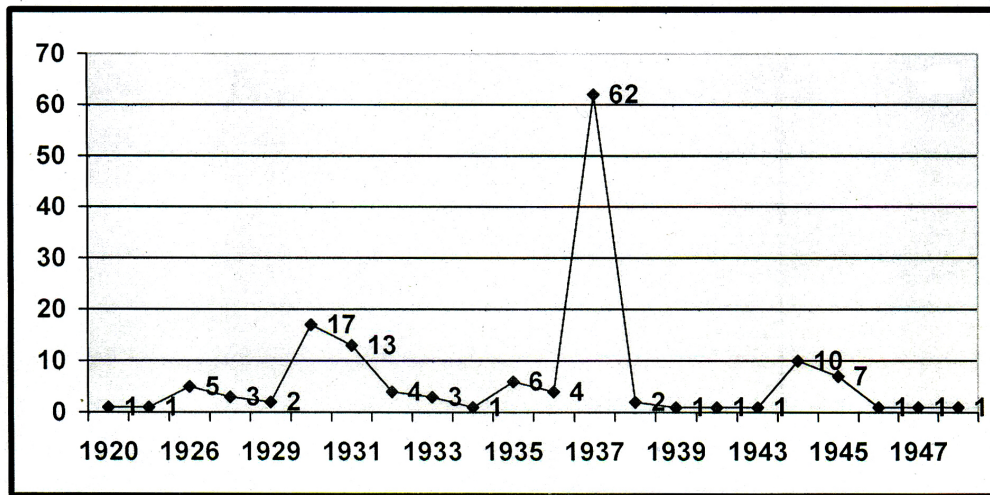

Рисунок 1. Динаміка арештів у 1920-1949 рр.

Отже, найбільшу кількість людей було заарештовано у 1937 р. (період так званої «великої чистки») – 62 ос. – близько половини від загалу репресованих за весь досліджуваний період.

Майже кожного шостого заарештували у 1930 р. – в період розкручування масової примусової колективізації селянства. Дещо менше репресували наступного року – приблизно кожного восьмого від загалу за всі роки. А сумарно у 1930-1931 рр. був заарештованим кожен третій з православною ознакою.

У 1944 р., наступному після звільнення Донбасу від німецьких окупантів, органи державної безпеки репресували майже кожного п'ятнадцятого від загалу за всі роки.

Яким же чином «розподілялися» репресовані по групах церковних служителів та мирян?

Наші підрахунки дозволили відновити наступну картину:

Священики – репресовано 105 ос. (71,43% від загалу заарештованих), у тому числі: 1920 р. – 1 ос., 1925 р. – 1 ос., 1926 р. – 3 ос., 1927 р. – 3 ос., 1929 р. – 2 ос., 1930 р. – 13 ос., 1931 р. – 7 ос., 1932 р. – 3 ос., 1933 р. – 2 ос., 1934 р. – 1 ос., 1935 р. – 5 ос., 1936 р. – 3 ос., 1937 р. – 41 ос., 1938 р. – 2 ос., 1941 р. – 1 ос., 1943 р. – 1 ос., 1944 р.

– 9 ос., 1945 р. – 5 ос., 1946 р. – 1 ос., 1947 р. – 1 ос;
Диякони – репресовано 14 ос.: 1926 р. – 1 ос., 1929 р. – 1 ос., 1931 р. – 1 ос., 1937 р. – 8 ос., 1939 р. – 1 ос., 1945 р. – 1 ос., 1949 р. – 1 ос;
Монахи – репресовано 4 ос.: 1930 р. – 1 ос., 1935 р. – 1 ос., 1936 р. – 1 ос., 1937 р. – 1 ос.;
Регенти – репресовано 1 ос. – 1931 р.;
Псаломщики – 7 ос.: 1930 р. – 1 ос., 1931 р. – 2 ос., 1932 р. – 1 ос., 1937 р. – 1 ос., 1944 р. – 1 ос., 1945 р. – 1 ос
У слідчих справах не визначена категорія Служителі релігійних культів – 7 ос.: 1931 р. – 1 ос., 1937 р. – 6 ос.
З мирян були репресовані по таких групах:
Голови церковних рад – 2 ос. – 1937 р.;
Члени церковних рад – 1 ос. – 1937 р.;
Церковні старости – 5 ос. : 1930 р. – 1 ос., 1931 р. – 1 ос., 1933 р. – 1 ос., 1937 р. – 2 ос.;
Церковні казначей – 1 ос. – 1930 р. – 1 ос.

Національний склад репресованих по всіх категоріях мав такі показники:

Українці: загалом репресовано 101 ос. (68,71% від загалу); по роках – 1925 р. – 1 ос., 1926 р. – 3 ос., 1927 р. – 1 ос., 1929 р. – 1 ос., 1930 р. – 13 ос., 1931 р. – 7 ос., 1932 р. – 3 ос., 1933 р. – 3 ос., 1934 р. – 1 ос., 1935 р. – 5 ос., 1936 р. – 4 ос., 1937 р. – 42 ос., 1938 р. – 2 ос., 1941 р. – 1 ос., 1944 р. – 6 ос., 1945 р. – 7 ос., 1946 р. – 1 ос., 1949 р. – 1 ос.

Росіяни: загалом репресовано 35 ос. (23,81%); по роках - 1920 р. – 1 ос., 1926 р. – 3 ос., 1927 р. – 1 ос., 1929 р. – 1 ос., 1930 р. – 2 ос., 1931 р. – 4 ос., 1932 р. – 1 ос., 1937 р. – 15 ос., 1939 р. – 1 ос., 1943 р. – 1 ос., 1944 р. – 4 ос., 1947 р. – 1 ос.;

Греки: загалом репресовано 8 ос. (5,44%); по роках – 1927 р. – 1 ос., 1930 р. – 1 ос., 1931 р. – 2 ос., 1935 р. – 1 ос., 1937 р. – 3 ос.

Білоруси: загалом репресовано 3 ос. (2,04%); по роках – 1930 р. – 1 ос., 1937 р. – 2 ос.

Отже, понад дві третини від репресованих були українцями, приблизно кожен четвертий – росіянами, кожен вісімнадцятий – греками.

Характер обвинувачення мав такий зміст:

1) антирадянська (контрреволюційна) агітація (пропаганда) – обвинувачено 77 ос., у тому числі по роках: 1926 р. – 1 ос., 1927 р. – 2 ос., 1929 р. – 1 ос., 1930 р. – 11 ос., 1931 р. – 3 ос., 1932 р. – 2 ос., 1933 р. – 2 ос., 1935 р. – 5 ос., 1936 р. – 2 ос., 1937 р. – 35 ос., 1938 р. – 1 ос., 1944 р. – 5 ос., 1945 р. – 5 ос., 1949 р. – 1 ос.;

2) антирадянська релігійна агітація – 2 ос.: 1929 р. – 1 ос., 1936 р. – 1 ос.;

3) зберігання релігійної літератури – 1 ос. (1925 р.);

4) контрреволюційна (антирадянська) діяльність – 46 ос.; по роках: 1926 р. – 3 ос., 1927 р. – 1 ос., 1930 р. – 4 ос., 1931 р. – 5 ос., 1932 р. – 2 ос., 1933 р. – 1 ос., 1937 р. – 25 ос., 1938 р. – 1 ос., 1941 р. – 1 ос., 1944 р. – 1 ос., 1946 р. – 1 ос., 1947 р. – 1 ос.;

5) учасники нелегальної релігійної організації – 3 ос.: 1931 р. – 2 ос., 1937 р. – 1 ос.;

- 6) учасники церковно-монархістських організацій – 2 ос.: 1934 р. – 1 ос., 1937 р. – 1 ос.;
- 7) учасники контрреволюційних організацій (груп) – 4 ос.: 1930 р. – 1 ос., 1931 р. – 1 ос., 1936 р. – 1 ос., 1937 р. – 1 ос.;
- 8) учасник куркульської групи – 1 ос. (1930 р.);
- 9) спроба розгрому відділення Державного політичного управління в м. Сталіно – 1 ос. (1926 р.);
- 10) шпигунство – 1 ос. (1920 р.);
- 11) член родини зрадника батьківщини – 1 ос.(1945 р.);
- 12) служба в церкві при окупантах – 1 ос. (1944 р.);
- 13) служба в італійській поліції під час окупації – 1 ос. (1943 р.);
- 14) допомога окупантам – 2 ос.:1944 р.- 1 ос., 1945 р. – 1 ос.;
- 15) зрадництво – 1 ос. (1944 р.);
- 16) голова Донецького єпархіального управління – 1 ос. (1944 р.).

Тобто, серед обвинувачень переважали «антирадянська(контрреволюційна) агітація (пропаганда)» – 52,38% від загалу та «контрреволюційна (антирадянська) діяльність» – 31,29%. При тому обидва формулювання були настільки невизначеними, що можна було занести до них будь-які висловлювання або дії.

Таблиця 2

ВИРОКИ ТА РІШЕННЯ СУДІВ ТА ПОЗАСУДОВИХ ОРГАНІВ

№№ п/п	Вироки (рішення)	Осіб	%% від загалу
1	Вищий захід покарання – смертна кара	48	32,66%
2	Концтабір (до 1930 р.) або – виправно-трудоий табір	49	33,34%
3	Заслання	20	13,60%
4	Звільнені слідчими органами без передачі справи до суду	20	13,60%
5	Виправдані судами	5	3,40%
6	Тюремне ув'язнення	1	0,68%
7	Каторжні роботи	1	0,68%
8	Відправлені на поселення	1	0,68%
9	Амністовані	1	0,68%
10	Помер під час слідства	1	0,68%
	Загалом	147	100%

Тобто, близько третини вироки передбачали розстріл або табірне ув'язнення, а сумарно на ці два «заходи покарання» припадало дві третини репресованих. Показники відправлених до заслання та звільнених слідством були однаковими – по 13,61%.

Спробуємо деталізувати вироки та рішення по роках:

Вищий захід покарання – смертна кара: 1936 р. – 1 ос., 1937 р. – 43 ос., 1938 р. – 2 ос., 1939 р. – 1 ос., 1947 р. – 1 ос.

Концтабори (виправно-трудова табори): 1925 р. – 1 ос., 1926 р. – 2 ос., 1929 р. – 1 ос., 1930 р. – 4 ос., 1931 р. – 2 ос., 1933 р. – 1 ос., 1934 р. – 1 ос., 1935 р. – 3 ос., 1936 р. – 3 ос., 1937 р. – 17 ос., 1944 р. – 9 ос., 1945 р. – 5 ос.

Заслання : 1926 р. – 2 ос., 1927 р. – 3 ос., 1930 р. – 8 ос., 1931 р. – 6 ос., 1932 р. – 1 ос.

Звільнені слідством: 1920 р. – 1 ос., 1926 р. – 1 ос., 1929 р. – 1 ос., 1930 р. – 3 ос., 1931 р. – 5 ос., 1932 р. – 3 ос., 1935 р. – 3 ос., 1937 р. – 1 ос., 1941 р. – 1 ос., 1943 р. – 1 ос.

Виправдані судами: 1930 р. – 2 ос., 1933 р. – 2 ос., 1945 р. – 1 ос.

Тюремне ув'язнення: 1944 р. – 1 ос.

Каторжні роботи: 1946 р. – 1 ос.

Поселення: 1949 р. – 1 ос.

Амністовані: 1945 р. – 1 ос.

Помер під час слідства: 1937 р. – 1 ос.

Розглянемо долі репресованих по їх категоріях.

Священники: розстріляні – 34 ос., засуджені до таборів – 36 ос. (на 3 роки – 8 ос., на 5 років – 8 ос., на 8 років – 3 ос., на 10 років – 16 ос., на 20 років – 1 ос.), каторжні роботи 15 років – 1 ос., тюремне ув'язнення на 5 років – 1 ос., заслання – 17 ос., звільнені слідством – 11 ос., виправдані – 3 ос., померли – 1 ос.

Диякони: розстріл – 5 ос., табори – 6 ос. (3 роки – 2 ос., 10 років – 4 ос.), заслання – 1 ос., поселення – 1 ос., звільнено слідством – 1 ос.

Монахи: ув'язнення у табори – 2 ос. (5 років – 1 ос., 10 років – 1 ос.), звільнені слідством – 1 ос.

Регент: звільнений слідством – 1 ос.

Псаломщики: розстріл – 1 ос., табори – 2 ос. (3 роки – 1 ос., 5 років – 1 ос.), звільнений слідством – 1 ос., виправдані – 1 ос.

Наведені вище дані щодо вироки та рішень судів і позасудових органів яскраво відображають результати діяльності каральних органів і не вимагають, на наш погляд, спеціальних коментарів.

Для того, щоб з'ясувати сутність процесу виявлення «ворогів» наводимо зміст деяких документів (наводиться із збереженням орфографії та пунктуації оригіналу). [16]

«СПРАВКА-ХАРАКТЕРИСТИКА

Дана в том, что поп Сахновский Александр Федорович возраст 51 лет начал ходить в село Е.Николаевку с весны 1936 г. для служения в церкви, который вокруг себя группировал некоторых граждан села Е.Николаевка Анищенко И.Ив., Василянская Анастасия, к ним часто ездит Малохатка Симен и Пушкарева Анна Дмитриевна, с которыми поп часто пьянствует.

А также проводят совещания без ведома с/с и производят сбор на церковь, ходят по дворам колхозников, сбор проводят Василянская Анастасия она же церковный староста и Пушкарева. За что вызывались в Сельсовет и предупреждались. Несмотря на это сбор производят нелегальным путем. При вызове их в сельсовет Василянская говорила что вы не указываете нам. Священник знает Конституцию лучше вас, и он говорит что сбор можно производить. Поп Сахновский тоже вызывался в сельсовет не сколько раз и предупреждался чтобы не посылал по дворам людей собирать пожертвования что б расплатились с рабочими, которые красили церковь и им не выплатили. Поп при вызове заявил мое дело служение. Я не вмешиваюсь в хозяйственные дела, сказав вам тоже сейчас согласно нового закона вмешиваться нечего. Весной с-го года нужно было помещение для посева зерна и когда с/совет вызвал Василянскую церковного старосту чтобы дней на 5 дали церковь она сказала сначала посоветуюсь с попом, сама не возражала.

А когда пришла после совета, то поп сейчас же мне сказал – стройте себе амбар и категорически отказал.

*Пред с/совета
10.08.37*

*подпись
Печать».*

Рішенням трійки УНКВС по Донецькій області 28.08.37 священника Сахновського О.Ф. [17] було засуджено до розстрілу, селянина-пенсіонера Малохатку С.Д.. – до розстрілу [18].

Наведемо зміст типового для тих часів документу – доносу.

«Тельмановский рай НКВД

Сообщаю о том, что 23/ХІІ-36 г. Шеверев поп явился в Михайловский с/совет. Начал у Червоного Ивана крестить детей колхозников. Сразу утром рано 23/ХІІ-36 ушел в Коньково. Я со своей стороны считаю, что он работает подпольно. Я прошу чтобы вы дали мне разъяснение что делать когда он еще заявится на нашу территорию. Я хотел бы сразу задержать, но его уже не застал, а то б я его направил до вас как подпольщика. Но не знаю правильно было б или нет. Я прошу дайте разъяснение.

Пред с/с к/з Михайловского с/с

подпись» [19].

Рішенням трійки УНКВС по Донецькій області Шеверева С.Ф. засуджено до 10 років виправно-трудоувих таборів [20].

Ще один документ ілюструє, яким чином велося загалом слідство і зокрема, щодо служителів релігійних культів [21].

«Заключение по А/с делу №17332

г. Сталино

23 мая 1956 г.

Я, старший следователь следотдела УКГБ при Совете Министров УССР по Сталинской области капитан Клейменов, рассмотрев материалы архивно-следственного дела по обвинению Спасского Петра Алексеевича и материалы дополнительной проверки

УСТАНОВИЛ

29 октября 1937 г. Мариупольским ГО УНКВД по Донецкой области без санкции прокурора был арестован Спасский Петр Алексеевич, 1872 г.р., уроженец с. Успеновка Днепропетровской обл., украинец, из кустарей, дьякон, проживал в Мариуполе.

По каким статьям Уголовного кодекса обвинялся Спасский П.А. из материалов дела не видно. В обвинительном заключении по делу от 9 ноября 1937 г. указано, что «Спасский Петр Алексеевич являлся бесприходным попом, в прошлом был судим за злостное сопротивление и несдачу ценностей государству. Будучи бесприходным попом до последнего дня ареста без ведома Горсовета нелегально проводил среди населения, и в особенности колхозников, религиозные обряды. Во время религиозных обрядов проводил яро антисоветскую пропаганду, высказывал повстанческие и террористические настроения, говорил колхозникам, что скоро настанет гибель Советской власти, что коммунистов будут уничтожать. Тут же говорил, что хорошая жизнь будет только лишь верующим. Клеветал на партию и Советскую власть...».

Однако, обвинительное заключение составлено не на материалах дела. После ареста Спасский П.А. был допрошен через 12 дней, т.е. 10 ноября 1937 г. всего один раз. На допроси 10/ХП-37 г. Спасский категорически отрицал, что он проводит а-с агитацию. Из изложенного следует, что обвинительное заключение по делу обвиняемого Спасского было составлено, подписано и утверждено 9 ноября 1937 г., когда обвиняемый Спасский еще не допрашивался, а также на него не была еще заполнена анкета арестованного. В деле обвиняемого Спасского П.А. имеется два протокола допроса свидетелей: Яйлова Георгий Ивановича и Баринова Ивана Степановича от 9 ноября 1937 г., которые в общих словах не конкретно показали, что Спасский занимался антисоветской агитацией. Обвиняемый Спасский в разрезе показаний свидетелей Яйлова и Баринова не допрашивался и очных ставок обвиняемого со свидетелями проведено не было [.....].

14 ноября 1937 г. Спасский Петр Алексеевич тройкой УНКВД по Донецкой области был осужден к ВМН – расстрелу за то, что проводил активную а-с и террористическую деятельность...».

По аналогічній схемі було проведено слідство та винесено рішення трійками УНКВС по інших справах щодо православних релігійних служителів та віруючих..

Достатньо відмітити, що всі 147 репресованих, про яких йдеться у цій статті, в 1950-ті, 1960-ті – на початку 1990-х років були повністю реабілітовані через відсутність складу злочину, або події злочину.

В подальшому автором передбачається провести дослідження по репресіях щодо служителів релігійних культів та віруючих інших конфесій та течій.

ПОСИЛАННЯ ТА ПРИМІТКИ

1. Пашенко Володимир Дітище ДПУ. До витоків обновленського руху в Україні / В.Пашенко //З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ.– 1994.– №1.– С.51 – 58.
2. Войналович Віктор Що насправді коїлося в патріарших палатах. Маловідомі документи про опозиційний рух у Руській Православній Церкві /В.Войналович // Там само. – С.152 – 153; Войналович Віктор Чорні дні «чорного» духовенства /В.Войналович //Там само.– 1995.- № 1/2.- С.209 – 217,
3. Бажан Олег Розділяючи на «чистих» і «нечистих» /О.Бажан //Там само. – С.218 - 234.
4. Рубльова Н. Невідома ділянка «антирелігійного фронту»: Боротьба владних структур УСРР проти римсько-католицької церкви, 1920-ті роки./Н.Рубльова //Там само. – 1998. - №1/2.– С.228- 243; Рубльова Н. Антикостольна кампанія в УСРР: причини, інструментарій, перебіг (кінець 20-х – 30-ті рр.) /Н.Рубльова //Там само.– 1999.– №1/2.– С.388 – 405; Рубльова Н. Ліквідація в Україні Римсько-католицької церкви (кінець 1917 – 1937 рр.) /Н.Рубльова //Там само. – 2000.– №2/4.– С.311 – 330.
5. Славута Г. Антирелігійна політика Радянської держави в галузі народної освіти у 20 – 30-х рр.. /Г.Славута //Там само. – С.244 – 252.
6. Волошин Ю. Ліквідація Ужгородської унії (1948 р. /Ю.Волошин //Там само.– С.406 – 418.
7. Делеган М. Документи Державного архіву Закарпатської області про переслідування сектантів-єговістів у 1947 – 1953 рр. /М.Делеган //Там само. – С.419 – 427.
8. Данилюк Ю. Сліди «злочину» вели в Ватикан... /Ю.Данилюк //Там само.- С.331 – 336.
9. Преловська І. Слідчі справи братів Чехівських як джерело до вивчення біографій репресованих діячів УАПЦ (1921-1930 рр.) /І.Преловська //Там само.– 2003.– №1.– С.258 – 277.
10. Пашенко В., Сітарчук Р. Деякі аспекти державно-церковних відносин у 20 – 30-ті рр.. ХХ ст. (на прикладі громад баптистів та євангельських християн Полтавщини) / В.Пашенко, Р.Сітарчук //Там само. – С.278 – 286.
11. Сердюк Н. Справа ієрархів УГКЦ (1945 р.): документи і матеріали /Н.Сердюк // Там само.– С.287 – 354.
12. Никольський В.Н. Религиозные течения и группировки в Донбассе середины 1920-х гг. //Новые страницы в истории Донбасса. Статьи. Книга 3.– Донецк: ДонГУ, 1994. – С.42 – 55; Никольський В.М. Справа протоієрея Полікарпова /В.Н.Никольський //Правда через роки.. Статті, спогади, документи.– Донецьк: РВП «Лебідь», 1995.– С.11 – 18; Никольський В.Н. Главная ошибка церковной политики... /В.Н.Никольський //Правда через годы..Статьи, воспоминания, документы. Выпуск второй. – Донецк, 1998.– С.82 – 89.
13. Никольський В. Статистика релігійних переслідувань на Донеччині в 1937-1938 рр. /В.Никольський //УІІ Всеукраїнська конференція з історичного краєзнавства. – Черкаси, 1995. – С.324 – 326.

14. Підраховано автором. Див.: Нікольський В.М. Правда через роки. Вступна стаття /В.М.Нікольський //Реабілітовані історією. Книга перша. – Донецьк: Вид-во КП «Регіон», 2004.– С.71.
15. Підраховано автором за матеріалами картотеки редакційної колегії науково-документальної серії книг «Реабілітовані історією».
16. Архів тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області. – Архівно-слідча справа 26348, арк. 8-9.
17. Там само. – Арк. без номера.
18. Там само. – Архівно-слідча справа 15616, арк. без номера.
19. Там само. – Архівно-слідча справа 27229, – арк.1.
20. Там само. – Арк. без номера.
21. Там само. – Архівно-слідча справа 4864,– арк. 8-10.

ЯК ТРІЙКА ОТРИМАЛА «НЕЗАДОВІЛЬНО»

В опублікованих книгах донецького тому науково-документального видання „Реабілітовані історією” знаходимо: „Макагон* Герасим Федорович, 1894 р. народження в м. Оріхове Запорізької області, українець, вища освіта, безпартійний. Проживав у м. Краматорську Донецької області. Техінспектор ЦК профспілки важкого машинобудування на заводі ім. Сталіна. Заарештований 17 квітня 1938 р. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна...” (1) Реабілітували Г.Ф.Макогона 22 жовтня 1957 р.(2)

Учасник Першої світової війни повернувся з фронту додому, до батьківської оселі в м. Бердянську восени 1917 р. Малограмотний, політично необізнаний солдат з перших днів в рідній домівці потрапив до політичного клубу. Старший брат Степан і молодший Іван, як пізніше вдалося Герасиму з'ясувати, хоч і не були людьми партійними, за своїми поглядами завзято відстоювали платформу меншовицької партії. Йшлося, по-перше, про владу. На погляд братів, більшовики перебрали владу в Радах робітничих, селянських і солдатських депутатів. Вони беззаперечно перевагу віддавали Установчим зборам як органу дійсного волевиявлення народу. І, по-друге, що було на їх погляд не менш важливим, а можливо навіть фундаментальним, – це свобода. Свобода мислення, свобода дій.

На додаток до повсякденних розмов братів на Герасима вплинула позиція батька, який поділяв їх погляди беззаперечно. „Я залишався на самоті”, – записано визнання Г.Ф.Макогона в протоколі допиту слідчого Артемівського міськвідділу УНКВС за 10 квітня 1938 р.. До речі, це єдиний протокол в архівно-слідчій справі. Дивує, що ордер на арешт підписано без дати, як і постанова уповноваженого Краматорського міськвідділу УНКВС притягнути Г.Ф. Макогона за статтею 54^{2, 6, 11} (3)

Домашня політшкола не дозволяла Герасиму, як це було в розпропагованій армії, залишитися поза політикою. Він почав відвідувати „Спілку інвалідів” Першої світової війни. А вже на початку 1918 р. його було висунуто кандидатом до складу депутатів Бердянської Ради робітничих і селянських депутатів.

Спілка діяла легально. Інколи на збори приходило понад 250 чоловік. Тут часто

*Так було записано співробітниками Артемівського та Краматорського міськвідділів УНКВС в Донецькій області під час арешту і слідства в 1938 р. В роки першої хвилі реабілітації доби „хрущовської відлиги” дружина Герасима Федоровича А.Ф.Макогон в листах на ім'я Голови Президії Верховної Ради Союзу РСР К.Є. Ворошилова, Генерального прокурора СРСР довела, що прізвище чоловіка Макогон. По завершенню складання редакційно-видавничою групою „Реабілітовані історією” при Донецькій обласній державній адміністрації списку (банку даних) реабілітованих працівники Архіву тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області виправили помилку у прізвищі Макогон на обкладинці колишньої архівно-слідчої справи.

виступали представники різних політичних угруповань, включаючи і старшого брата Степана.

На виборах до міської Ради Герасима Макогона обрали депутатом, а депутати висунули його до складу виконкому і призначили комісаром Бердянського залізничного вузла. Так він швидко став обізнаним в актуальних соціально-економічних і політичних справах регіону. Загострення всіх проблем, звинувачення привели весною 1918 р. до збройного виступу нелегальної організації проти Радянської влади. Гору у складі ВРК нелегалів взяли колишні офіцери царської армії, експропрійовані багатії. Серед них був і Степан Макогон. Повстанці розстріляли комуністів, керівників міської Ради.

Тепер, під час допиту (квітень 1938 р.) Герасима Макогона слідчий УНКВС посилював тиск на підслідного інформацією, взятою з газети „Бердянская жизнь” від 26 квітня 1918 р., „Известия Бердянского военно-революционного комитета” від 21 березня 1918 р. (4). Насправді ж там стосовно якоїсь контри в діях Г.Ф.Макогона не було. Про це засвідчить Генеральна прокуратура Союзу РСР в протесті в порядку нагляду в президію Сталінського облсуду в травні 1957 р. (5)

Як свідчать матеріали першого (а письмово оформленого, то і останнього) допиту Г.Ф. Макогона 10 квітня 1938 р., слідчий за головну мету ставив довести контрреволюціонера до причин арешту в 1919 р. Бердянським ЧК.

Знайомство з архівно-слідчою справою не дає змоги знайти будь-яких доказів або свідчень про сутність арешту і його наслідки. Підслідний визнав, що учасником контрреволюційної меншовистсько-повстанської організації буцім-то був з кінця 1917 р. до арешту (квітень 1918 р.). При цьому в партії меншовиків не був, лише солідаризувався з ними, поділяв їхні політичні погляди. Ніяких завдань брата Степана не виконував, а лише інформував ВРК про підготовку радянських органів до евакуації, про вантажні перевезення на залізничному вузлі. (6)

Інші протоколи допитів відсутні. Але до роздуму викликають заяви на ім'я слідчого. Ознайомлення з багатьма архівно-слідчими справами свідчить, що заяви підслідних з'явилися після допитів, проведених із застосуванням фізичних методів допиту.

Привертають увагу чотири заяви Г.Ф.Макогона слідчим УНКВС. В першій із них (простим олівцем, дуже щільно, без дати) було зазначено друге завербування до складу антирадянської контрреволюційної організації в 1935 р. головою ЦК профспілки працівників важкого машинобудування України К.К.Стриєвським.

В дійсності ж відбувалося призначення Герасима Федоровича технічним інспектором ЦК профспілки на Краматорському машинобудівному заводі ім. Сталіна (пізніше славнозвісного НКМЗ). Слідчі УНКВС зажадали закріпити „признання” щодо вербування ще один раз в третій особистій заяві Макогона під безальтернативною назвою „О моей связи с врагами народа” (написано, як вироки, простим олівцем, без дати).(8)

Друга заява Г.Ф.Макогона слідчому УНКВС, на наш погляд, є зразком злочинної поведінки слідства. Такі пояснення підслідного зовсім непереконливі: сам підслідний власноруч письмово (олівцем на невеличких аркушах визнав нескоеаний злочин, в якому його звинувачували органи НКВС. (9)

Г.Ф. Макогон

Гор. КРАМАТОРСК, 16-ТЫЙ УЧАСТОК,
УЛ. МАРАТА, ДОМ № 3 КВ. 13.

ГР. МАКОГОН А.Ф.

22/12/56
7/8455-809

Прокуратура Сталинской области сообщает, что по Вашим заявлениям о правильности осуждения мужа МАКОГОН Г.Ф. проводится проверка.

После окончания проверки результаты Вам будут сообщены дополнительно.

ЗАМ. ПРОКУРОРА СТАЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ
Старший Советник Юстиции *Сербулов* СЕРБУЛОВ.-

Він підтвердив зв'язок з діями низки так званих контрреволюціонерів. Але дивує, що серед них Микола Іванович Сергієвський, який був заарештований рік тому, 16 липня 1937 р.(10). Йдеться про керівника заводу, який прийшов на зміну легендарному директору будівництва і одночасно заводу І.Т.Кирилкіну. Було названо ім'я Григорія Наумовича Закса, головного інженера заводу ім. Сталіна. Привертає увагу, що його заарештують навпаки значно пізніше Сергієвського і самого Макогона. Хіба зміг знати Герасим Федорович про арешт Закса 22 червня 1938 р., коли він сам у квітні вже потрапив до рук трійки? (11)

В цій же заяві на ім'я слідчого Макогон розповідає про „конкретні дії” названих контрреволюціонерів та голови ЦК профспілки важкого машинобудування К.К.Стриєвського (безпосереднього свого шефа!). Йдеться, в першу чергу, про створення труднощів в будівництві та експлуатації чавуно-ливарних цехів. І що важливо, названо ім'я тодішнього директора заводу Кирилкіна. Але ж відомо нам (а звідкіля Макогону?), що 8 вересня 1938 р. під час перебування в Москві І.Т.Кирилкіна заарештували за санкцією, виданою особисто Л.П. Берією. Він звинувачувався органами НКВС за участь в контрреволюційних організаціях і шкідництві з 1928 р., в тому числі в Краматорську. Буцім-то творив філію правонаціоналістичної організації під керівництвом В.Я.Чубаря (колишнього Голови уряду УРСР, заступника Голови Раднаркому Союзу РСР) для зволікання будівництва Краматорського заводу ім. Сталіна. (12)

Слідство ж у справі Кирилкіна затягнулося до весни 1941 р. і „лише в червні відбулося” судове засідання Військового трибуналу Архангельського суднобудівного заводу). Захищаючись на суді, Кирилкін заявив, що дійсно підписував протоколи слідчого про контрреволюційну організацію В.Я. Чубаря тільки завдяки застосуванням фізичного методу допиту. Чубар ніколи його не вербував і сам ні в яких контрреволюційних організаціях не перебував. Більше того, завод ім. Сталіна був споруджений своєчасно, що засвідчив складений акт урядової комісії під головуванням наркома важкої промисловості Союзу РСР. (13)

Із заяв, і тільки з них, довелося довідатися, що в 1 половині 1930-х років Г.Ф.Макогон працював і в Великому Токмаці, і в Києві, і в міськраді, і в Нижньому Новгороді (за свідченням онука професора Ю.В.Макогона там він закінчив вищі інженерні курси і дістав вищу освіту, став інженером-механіком).

Наскільки важко доводилося Герасиму Федоровичу з слідчими: „Я полностью выполнил требования следствия... Прошу учесть тяжесть моего семейного положения: больная, не способная к труду жена, трое детей. (14)

Він зізнається, що в 1936 р. мав надію розірвати зв'язки з контрреволюційними людьми, коли подав заяву для вступу до комуністичної (більшовиків) партії. „Прием бы помог порвать”, – знаходимо в другій заяві до слідчого. (15) Про що йдеться?

Нам здається, що Герасим Федорович сподівався на якусь ще частку людяності слідчих, на їх спроможність дати шанс. Але не судилося.

В останній четвертій заяві (тепер чорнилом) в котрій раз наголошується на причетності Г.Ф. Макогона до контрреволюційної антирадянської організації і виконано все, що раніше вимагали слідчі. (16)

ПРОКУРАТУРА СТАЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

г. Сталино УССР

Сталинская обл
г. Краматорск
16 ³ участка
д. Марата 3 кв. 13
Макогон А. Ф.

№ № _____

ПРОКУРАТУРА

Союза Советских
Социалистических Республик

Москва-центр, Пушкинская, 15-а.

30 . сентября 1957 г.
№ 13/4-215334

г-ну МАКОГОНУ В.Г.

г. Краматорск, Сталинской области
ул. Хрущева, 16 участок, 66 кв. 71

Сообщается, что дело на Макогона Г.Ф. проверено в Прокуратуре СССР и с протестом направлено на рассмотрение Президиума Сталинского областного суда, откуда результат рассмотрения Вам будет сообщен.

Прокурор отдела по надзору за следствием в органах госбезопасности
старший советник юстиции

Петроченко /Петроченко/

зб

Далі в справі знаходиться постанова без необхідного в таких випадках офіційного звинувачення підслідного. Є лише копія протоколу № 8 трійки по Донецькій області за 26 квітня 1938 р., – як учасника меншовистсько-повстанської організації за контрреволюційну антирадянську діяльність засуджено до розстрілу з конфіскацією майна. (17)

Так швиденько, без особливих сзусиль слідчих УНКВС за декілька хвилин трійка (перший секретар обкому КП(б)У, начальник обласного УНКВС, облпрокурор) вирішила долю Г.Ф. Макогона.

Сьогодні вже багатьом відомо про документи „Особливої папки” ЦК КП(б)У, серед яких йдеться про трійки для виконання плану вождя всіх народів Й.Сталіна про ліквідацію залишків антирадянських елементів. На виконання волі керівника правлячої партії, надзвичайне місце якої було зафіксоване в новій сталінській Конституції СРСР, нарком внутрішніх справ Союзу РСР М. Єжов підписав наказ № 00447 від 30 липня 1937 р.. В наказі ставилося за мету „найнещаднішим способом розгромити ... антирадянських елементів, захищати трудовий радянський народ від їх контрреволюційних підступів...”. Репресовані поділялись на дві категорії, списки яких складали обласні УНКВС. Тільки по Донецькій області у списках значилося 5 тис. осіб, з яких за першою категорією (розстріл) – був кожен п’ятий. (18). Сюди потрапив, як бачимо, і Г.Ф. Макогон.

Зазвичай, в таких випадках сім’я отримувала повідомлення про засудження на 10 років без права на листування. Так пройшло страшних принизливих для всієї родини 20 років. Тільки в умовах хрущовської „відлиги” згідно з рішеннями XX з’їзду правлячої партії новою ситуацією скористалася дружина Г.Ф.Макогона Ганна Федорівна. „9 квітня 1938 р. арестували мужа. Прошло 20 лет, а судьба его неизвестна”, – з біллю в серці зі сльозами на очах знаходимо в листі від 14 квітня 1956 р. на ім’я Голови Президії Верховної Ради Союзу РСР К.Є.Ворошилова. (19)

Матеріали архівно-слідчої справи Г.Ф. Макогона можуть стати зразком радянського бюрократичного „футболу” при спробі родини з’ясувати долю репресованого в СРСР.

Пас, як головний засіб в футбольних змаганнях мовою тодішньої бюрократії – це письмове доручення, за виконанням якого не дуже уважно слідкували ті, хто доручав. А виконавець рідко повідомляв, чому затримується і головне як довго буде розглядатися доручення. І тут ми відслідковуємо, як родичі постраждалих, репресованих не витримували в очікуванні відповіді і направляли запит в різні інстанції державних законодавчих і правоохоронних органів, від вищих до місцевих.

Розгляд справи стосовно реабілітації Г.Ф.Макогона дає підстави визнати як упереджена діяльність зводила на нівець багатомісячну роботу по перегляду долі репресованого. Так, на лист Ганни Федорівни на ім’я К.Є.Ворошилова як лист-доручення пішов до Генерального прокурора Союзу РСР, а звітти доручення Сталінській обласній прокуратурі та паралельно начальнику управління КДБ при Раді Міністрів по Сталінській області. Перший – для перевірки правильності осудження, а другий – за 5 місяців (до 30.11.1956) знайти свідків для допиту по справі Г.Ф. Макогона. (20)

В грудні 1956 – січні 1957 рр. слідчі УКДБ допитали 5 свідків і зробили запис одного (за станом здоров’я). Всі вони із міста Осипенко (Бердянськ), тому допит стосувався

лише подій, пов'язаних зі „Спілкою інвалідів” Першої світової війни. Половина з свідків на поставлені питання заявили: „ничего не известно, не знал и не могу сказать, не знаю и не знал”. (21)

Два із трьох свідків – членів КПРС (1917-1918 рр.) показали реакційність „Спілки...”, а один із свідків (в записі уповноваженого), 1889 р. народження, „знав трьох братів Макогонів, як ворогів Радянської влади (без конкретики стосовно всіх). (22)

Здається зразу зрозуміло, що могло бути в результаті допиту свідків. Звідси і суть постанови. Народного суду Сталінської області – „жалобу Анні Федоровні Макогон оставить без удовлетворения”. Суд засідав 30 березня 1957 р. (23)

За час очікування родина Макогонів отримала повідомлення від облуправління КДБ через Краматорського міськвідділу 17 липня 1956 р – Герасима Федоровича Макогона засудили на 10 років і він помер 6 лютого 1944 р.

29 жовтня 1956 р. Ганна Федорівна отримала заключення начальника УКДБ і вона отримала свідоцтво про смерть чоловіка (для отримання пенсії). Дана вказівка Краматорському міському ЗАГСу зробити запис про смерть 6.02.1944. Щоправда, Ганна Федорівна за цей час очікування своїми листами „підштовхнула” обласні організації, а також Головну військову прокуратуру Союзу РСР, а та відповідно – прокурора Київського військового округу.*

Привертає увагу реакція Генеральної прокуратури Союзу на постанову Сталінського облсуду. Здається дивно взагалі, а тим більше, що так оперативно, 16 травня 1957 р., заступник Генерального прокурора Союзу РСР Д. Салін (в плані нагляду) направив протест в Сталінський облсуд. Відзначалися протирічливі показання свідків, відсітність доказів причетності Г.Ф. Макогона до збройного повстання в Бердянську і вказана лиш дата участі 14 березня 1919 р. в правлінні „Спілки інвалідів”. Було прохання Генпрокуратури відмінити постанову трійки. (24)

Але про цей протест нічого не відомо родині Макогонів. Десятирічний онука Юрій бачив, як тяжко сприйняла звістку про постанову обласного народного суду бабуся. Про це він і сьогодні пригадує. І тоді в боротьбу за ім'я батька вступив син Володимир, батько Юрія. Останній розповідав, як він з батьком носили листа на ім'я К.Ворошилова на залізничний вокзал, щоб кинути конверт у поштовий вагон. Це, щоб не перехопили листа представники органів місцевої влади. Юрій Володимирович показував ксерокопії конвертів листа на замовлення, поштову картку із Москви про вручення 5.06.1957 листа експедиції Верховної Ради Союзу РСР. Є копія листа із канцелярії Президії Верховної Ради Союзу РСР В.Г. Макогону про направлення в Генеральну прокуратуру СРСР його заяви для розгляду (13.06.1957 р.). Володимир Герасимович отримав 30 вересня 1957 р. листа із Генеральної прокуратури СРСР, в якому повідомлялося, що справа Г.Ф. Макогона перевірена і протест направлено президії Сталінського облсуду. Це відновило в родині Макогонів надію на справедливість. До речі, ці матеріали в архівно-слідчій справі відсутні.

* Надано за листами, які зберігаються у онука Г.Ф.Макогона – професора Ю.В.Макогона. В архівно-слідчій справі, що зберігається в архіві СБУ, такі матеріали відсутні .

І дійсно, це сталося 22 жовтня 1957 р., коли за протестом Генеральної прокуратури постановою облсуду постанову трійки за 26 квітня 1938 р. відмінено. Справа Герасима Федоровича Макогона „прекращено за недоказанністю состава преступления”. (25)

Великим родинним святом і до сьогодні у Макогонів є день 13 грудня 1957 р., коли Ганна Федорівна отримала довідку про офіційну реабілітацію її чоловіка Герасима Федоровича Макогона (посмертно). Так довідка стала того дня для школяра-п’ятикласника, а тепер доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародної економіки ДонНУ Ю.В. Макогона своєрідним „незадовільно” діям трійки УНКВС-1938. Як пригадує Юрій Володимирович: „Стало легше жити, тепер сім’я перестала відчувати якусь другосортність у суспільстві. Всі почали дихати на повні груди”.

Джерела та література

1. Реабілітовані історією. Донецька область. Кн. 5. – Донецьк: КП „Регіон” – СПД Бледнов С.Ф., 2008. с. 306.
2. Архів тимчасового зберігання документів СБУ в Донецькій області, м. Донецьк. (Далі Архів тимчасового...) – Спр. 6983 – 2 Ф. – Арк. 87.
3. Там само. – Арк. 5, 6, 7 зв.
4. Там само. – Арк. 47, 49.
5. Там само. – Арк. 82.
6. Там само. – Арк. 7, 8.
7. Там само. – Арк. 10.
8. Там само. – Арк. 17.
9. Там само. – Арк. 13, 13 зв.
10. Реабілітовані історією. Донецька область. Кн. 7 – Донецьк: КП „Регіон” – ФОП Колесниченко В.В., 2010. – с. 160.
11. Там само. – Кн. – Донецьк: КП „Регіон”, 2006. – с. 611.
12. Лихолобова З.Г. Тоталітарний режим та політичні репресії в Україні у другій половині 1930-х років (переважно на матеріалах Донецького регіону – Донецьк: ДонНУ, 2006. – с. 139.
13. Реабілітовані історією. Донецька область. Кн. 1. – Донецьк: КП „Регіон”, 2004 – с. 140.
14. Архів тимчасового ... – Арк. 16, 16 зв.
15. Там само. – Арк. 15 зв.
16. Там само. – Арк. 19-21.
17. Там само. – Арк. 23.
18. Факты и комментарии (Киев), 2000, 29 июля. – с. 13; Центральный державный архив громадських об’єднань України. – Ф.1. Оп. 16. Спр. 14. – Арк. 38.
19. Архів тимчасового ... – Арк. 95.
20. Там само. – Арк. 26, 28, 94.
21. Там само. – Арк. 54, 57, 59.
22. Там само. – Арк. 51-53, 55, 60.
23. Там само. – Арк. 78, 80.
24. Архів тимчасового ... – Арк. 81, 82.
25. Там само. – Арк. 25.

НКВД УССР
ПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
Г. КИЕВ

76-6899

СОВ. СЕКРЕТНО

РЕВИЗИЯ 1963 года

С. М. Артемов

СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО № 123 и т.
возврату в архив

антисоветской право-троцкистской организации
на Украинской области

РЕВИЗИЯ 1967 года
по Д. № 123

ПО ОБВИНЕНИЮ: *ГВАХРАНИИ*
Георгий Викентьевич

УЧЕТНО
№ 412017

С. М. № II
взвешено *20 апреля* 1937 г.
оплачено *20 апреля* 1937 г.
количество томов *9 вв*

56
КИЕВ-1937

63-6899
Народный Комиссариат Внутренних Дел

ЦЕНТРАЛЬНЫЙ АРХИВ ВЧК-ОГПУ-НКВД

Год производства 19

СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО №

ПО ОБВИНЕНИЮ *Саркисета*
Саркиса Артемьевича

УЧЕТНО
№ *412017*

РЕВИЗИЯ 1967 года

ВОЕННАЯ КОЛЛЕГИЯ ВЕРХСУДА СССР
отделы или органы производятся
ательно через 1 спецотдел НКВД

Докладчик

Прокурор

195 г.
Г 299355 22 ? 1965 ЛТ МО-6767

Арх. № *554050* Том № *1*

Переплетено *19* г. *63.6899-2.1* Дело в *2* томах

ГІРКІ РОЗПОВІДІ

(спогади репресованих та їхніх родичів, надруковані у спецвипусках облредколегії “Правда через роки”)

ЭТО БЫЛО СО МНОЮ*

Материалы этого раздела собраны, систематизированы и литературно обработаны членом редколлегии донецкого тома «Реабилитированные историей», членом общества «Мемориал» Борисом Федоровичем Парсеньюком. Их авторы, то ли непосредственные жертвы репрессивного режима, то ли жены, мужья, дети, родственники потерпевших, рассказывают о том, как в угоду мифической идее была сломлена их жизнь, единственная и неповторимая.

* * *

А.З. Курочкин

Так получилось, что в 1937 году я в свои 15 лет перешел в 10-й класс школы № 1 в городе Новоэкономическом, что около Красноармейска в Донецкой области. Первого сентября, когда мы после летних каникул пришли в школу, учеников и преподавателей созвали на общее собрание и объявили, что несколько наших учителей арестованы как враги народа. Среди них помню Ивана Романовича Олейника, преподавателя украинского языка, Петра Карповича Пащенко. На собрании кто-то выступал, клеймил «отщепенцев» позором. Вскоре были арестованы преподаватель русского языка и литературы Владимир Платонович Иванов, а буквально на следующий день и директор школы Григорий Николаевич Кулишенко, который преподавал химию. Снова состоялось собрание, снова «клеямили», но с мест иногда слышались и выкрики, явно ставившие под сомнение обоснованность арестов и причастность уважаемых учителей к какой-то антисоветской деятельности. Дети же воспринимали аресты учителей чисто пошкотьарски: «Ура! Урока не будет! Физика арестовали!» В старших классах аресты вызывали откровенное недоумение, а поскольку причины не назывались, то их домысливали. Об Иванове, например, говорили, что он бывший офицер, так как выделялся и одеждой, и походкой, и каким-то армейским видом. Преподаватель немецкого языка приносил в школу немецкие газеты, что казалось подозрительным. Возникал вопрос о том, откуда он знал немецкий язык, который у нас ассоциировался с фашизмом. Но арест Кулишенко, имевшего богатый педагогический опыт и пользовавшегося огромным уважением всего коллек-

*Правда через годы. Выпуск четвертый. Донецк, КП «Регион» 2000. С. 4-39.

тива, вызвал откровенное сожаление. Одним из последних арестованных при мне преподавателей был завуч школы Сергей Антонович Овсиенко, читавший географию.

В школу назначили нового директора. Он всегда приходил на работу пьяным, и мы его невзлюбили. Ученикам он запретил обращаться к нему с любыми вопросами, особенно касающимися ареста учителей. В своей компании мы часто обсуждали школьные дела, многого в них не понимая. Мой друг Иван Корячко написал на большом листе бумаги что-то о дружбе русского и украинского народов, об их общей судьбе. Но там же было нелепое высказывание в адрес Сталина. Директор из этого раздул целую историю. Он организовал сбор подписей учеников под коллективным письмом в НКВД о том, что в школе имеется, якобы, антисоветская группа, оправдывающая действия арестованных учителей. В результате меня на рассвете 8 марта 1938 года арестовали. Как я позже узнал, в те же дни взяли и моих друзей Ивана Корячко, Федора Волкова, Петра Драчука.

Во время обыска у меня нашли таблицу логарифмов Пржевальского и долго допытывались, что это такое. Чекисты думали, что обнаружили что-то для расшифровки секретной переписки.

Так я оказался в Красноармейске, в милиции. Там меня раздели, обыскали одежду, повынимали шнурки из ботинок, отняли деньги, пообрезали металлические пуговицы. Затем бросили в камеру, где находилось 50 заключенных. Ни кроватей, ни нар не было. В углу стояла параша, а люди располагались на полу. Было так тесно, что вначале я не мог даже понять, как я здесь размещусь. Спасибо, надо мной взял шефство машинист подъемной установки шахты «Центральная» Холодов. Он мой узелок с вещами положил рядом с собой и усадил меня на него. Так началась моя многолетняя тюремно-лагерная жизнь. В дверях камеры было отверстие, через которое раздатчики подавали пищу в алюминиевых мисках. Когда вызывали на допрос кого-либо из заключенных, надзиратель открывал эту «кормушку» и говорил, например: «На букву «К». К нему поочередно подходили заключенные, чьи фамилии начинались на эту букву, и только после этого открывал оббитую железом дверь и выводил из камеры нужного человека. В таких условиях я пробыл около 2-х месяцев.

На допрос вызывали только ночью. Часов в 6 вечера два человека их охраны водили к следователю в здание НКВД, которое находилось примерно в 15 минутах ходьбы. Они шли по бокам, обходя лужи с краев, а я вынужден был шагать прямо по воде. Следователь разговаривал со мною очень грубо, постоянно матерился и требовал рассказать об «антисоветской деятельности», о том, кто отрицательно высказывался о советской власти. Расспрашивал о соседях, о родителях, о других людях. Он меня не бил, но ставил на несколько часов на выстойку. Мне надо было простоять, не шевелясь, назначенное им время почти вплотную к стене, но не прикасаясь к ней. После такой выстойки ноги сильно отекали и болели. Пять ночей подряд длились такие допросы. Мне очень хотелось спать, но если надзиратель замечал кого-то спящим, то вся камера лишалась прогулки.

Мой следователь вел дело еще двух школьников из села, кажется, Сергеевка. Одного из них, насколько я помню, была фамилия Петренко и учился он в 6-м классе. Их арестовали за то, что на предвыборном собрании задали лектору вопрос, можно ли переизбрать Сталина. Лектор в замешательстве ответил, что, дескать, товарищ Сталин хорошо выполняет свои обязанности и в переизбрании в связи с этим нет необходимости.

ти. Им дали по 2,5 года, но после ходатайства родителей о пересмотре дела окончательно приговорили к 5 годам каждого.

Запомнилось, что в НКВД все время звучала музыка. Когда очень громко, когда – приглушенно. В камере говорили, что ее специально включают, чтобы не было слышно криков избиваемых заключенных. Эти довоенные танго и вальсы запомнились мне на всю жизнь и до сих пор ассоциируются в сознании с временами пребывания в КПЗ.

В последний раз следователь после некоторых назначительных вопросов позвонил по телефону и стал говорить, чтобы приготовили документы на освобождение Ивана Корячко. Дескать, он им уже не нужен, а учебный год продолжается и пусть идет домой и продолжает учебу. На мой вопрос, а как же я, он ответил, что отпускает Ивана потому, что у того следствие окончено, им подписаны все нужные бумаги. А так как я не подписывал бумаг, то буду еще сидеть, а, может быть, пойду по следам нашего директора школы, которого должны расстрелять за антисоветскую деятельность. Но если и я хочу быть освобожденным вместе с Иваном, то должен расписаться, где он скажет. Я согласился, и стал ставить свою подпись там, где он показывал. Под чем расписывался, не знаю. Читать текст мне следователь не давал, да мне и в голову не приходило просить прочесть. Я расписывался с полной уверенностью, что уже сегодня буду освобожден. После этого следователь вызвал конвоиров и сказал, что он разрешает мне спать и днем, и ночью. На следующий день, когда во время проверки я спросил, когда меня выпустят, как обещал следователь, надзиратель только рассмеялся.

30 апреля меня с Иваном под конвоем привезли на станцию Сталино и повели пешком через весь город в тюрьму. А в июне в здании НКВД, что находилось на Первой линии рядом с госбанком, состоялся суд. На нем выступили два свидетеля. Библиотекарка нашей школы, помню, сказала, что я читал книги иностранных авторов Жюль Верна, Джека Лондона и других. Наша одноклассница, Евдокия Ивановна Пивоварова, выступившая в роли второй свидетельницы, уже на суде была признана виновной в том, что она знала, но не донесла о нашей «враждебной деятельности». Ее трибунал приговорил к 5 годам. Мне и Ивану определили по 8 лет заключения и по 5 поражения в правах. Петр и Федор получили по 6 лет. Но самое главное, что нас судили по самым страшным пунктам злополучной 54-й статьи: антисоветская агитация, подготовка к восстанию и террор. Этот проклятый террор выплыл из того, что Иван, увлекаясь химией, имел дома некоторые реактивы. В понимании НКВД и трибунала он таким образом готовил взрывчатку, чтобы взорвать школу.

15 декабря 1938 года нас, ребят, перевезли в Мариуполь и до достижения совершеннолетия использовали на разных тяжелых и грязных работах.

В 1940 году, когда мне исполнилось 18 лет, меня этапировали в Харьковскую пересыльную тюрьму. Там я сидел вместе с поляками, которые в 1939 году оставались в районах, присоединенных к СССР. Много было и поляков, перебежавших в нашу страну в поисках лучшей жизни. Они, в основном, были осуждены за шпионаж и за нелегальный переход границы. В общении у меня проблем не было, так как я со своим знанием украинского языка уже через неделю понимал все, о чем они говорили.

Через некоторое время стали готовить большой этап. В наш вагон попало много поля-

ков, но были посажены и уголовники, сразу же занявшие лучшие места на наспех сколоченных нарах. Они отнимали у заключенных переданные с воли продукты, вели себя бесцеремонно и нагло. В дороге нам давали есть старую ржавую селедку, по кусочку хлеба и изредка приносили воды. Во все время нахождения в пути мы не смогли ни разу вдоволь напиться. Жажда была намного сильнее чувства голода.

Наконец, Кодино, высадили прямо возле железнодорожного полотна и начали делать проверку. Только здесь многие заключенные узнали, к какому сроку приговорены.

Дальше нас повели пешком. В пути мы были двое суток. Ни пищи, ни воды во время перехода не давали, мы пили воду прямо из луж. Когда довели до поселка Онега, объявили, что прибыли на место назначения. Была привезена пища – чечевичная похлебка без хлеба. На ночь расположились под открытым небом. И рецидивисты уже в открытую грабили поляков, сумевших донести свои вещи. Утром некоторые из ограбленных ходили жаловаться к начальству конвоя, но тот ответил, что, дескать, я вмешиваться не буду.

В Онеге нас погрузили на баржи и по морю перевезли в населенный пункт Малашуйку. Уже на следующий день всех прибывших распределили по бригадам. Часть людей погнали на строительство железной дороги, другой части было велено заняться обустройством лагеря. Из привезенных столбов и колючей проволоки в первую очередь сделали забор, потом карцер, вахту для охраны. И только после этого привезли брезентовые палатки мест на 50 каждая. Внутри для отопления прямо на землю установили перевернутые вверх днищем железные вагонетки. В них было прорезано отверстие для топки и приварена металлическая трубка. Пока эти, так называемые, печи топились, в палатках ощущалось тепло, а если затухало в топке, то моментально становилось так же холодно, как и на улице. Только и всего, что не такой ветер. После работы все старались возле этой печки просушить свою одежду и портянки, поэтому в палатке был такой воздух, что хоть противогаз надевай.

Пищу нам привозили, но поскольку у заключенных не было никакой посуды, то раздавали ее, куда придется: кто полу бушлата подставит, кто кепку, а кто просто руки. У меня, опытного лагерника, была с собой алюминиевая миска, так за ней очередь занимали все мои бригадники. Особенно страдали от таких условий интеллигенция и поляки, не приспособленные к подобному бытию. Через год с нашего этапа осталось в живых 28 человек. Остальные погибли, и вместо них были привезены другие заключенные. Из побывавших на наших участках 1000 заключенных в живых к концу строительства дороги осталось всего 17.

Такой смертности способствовали не только жуткие бытовые условия, но и тяжелый изнурительный труд.

20 июня 1941 года по нашему участку пошли первые поезда. О начале войны мы какое-то время не знали, однако ощущали удовлетворение от того, что построенная нами дорога нужна и эксплуатируется с нагрузкой.

На Севере я пробывал в разных лагерях до 1942 года, потом был переведен в лагерь, строивший железную дорогу от Казани к Сталинграду. За это время в моих сопроводительных документах как-то исчезла запись террористической статьи, а осталась только

антисоветская агитация, что значительно облегчило мою жизнь. Мы работали на восстановлении Сталинграда, и я ожидал конца срока, который наступил в марте 1946 года. Но тут пришло сообщение, что я, как опасный преступник, освобождению не подлежу до особого распоряжения.

4-го февраля 1947 года меня вывезли в спецчасть лагеря и сообщили, что заключение мне заменили ссылкой.

Так я оказался в Красноярском крае, устроился работать в геологоразведку, ожидая окончания своего трехгодичного срока ссылки. Но потом из Москвы снова пришло распоряжение о моей пожизненной ссылке.

Уже после смерти Сталина в 1955 году я был освобожден окончательно, впервые в жизни получил паспорт. Вместе со мной отбывали ссылку в прошлом видные партийные работники, которых реабилитировали в первую очередь. По их совету я подал просьбу о своей реабилитации, которая пришла в 1956 году. Но ехать мне уже было некуда, так как отец и брат погибли на фронте, а мать создала новую семью. Поэтому я остался работать в Сибири как вольнонаемный. Но реабилитация дала мне возможность закончить, кстати, с отличием, техникум, а затем и политехнический институт.

Мои школьные товарищи возвратились из заключения и из ссылки с окончательно подорванным здоровьем, а Иван Корячко погиб в лагере. Я же в 1969 году переехал с семьей в Донецк.

* * *

И.Я. Скловская

12 октября 1937 года муж вернулся с работы в тресте «Доннарпит» в Артемовске в двенадцатом часу ночи. В то время всегда работали допоздна. Едва поужинали и не успели еще лечь спать, как услышали стук в дверь. В квартиру вошли два человека в военной форме, предъявили ордер на обыск и на арест. При этом потребовали сдать оружие, которого у нас, естественно, не было. После тщательного обыска, перетрусив даже детские постели, они забрали фотографии нескольких наших родственников. Когда мужа уже выводили из дома, он сказал: «Не волнуйся. Это какое-то недоразумение. Сейчас проверят, и я вернусь домой». Это «сейчас» превратилось в вечность. Мужу было от роду 31 год, а мне всего 26. Я осталась одна с шестилетней дочерью и трехмесячным сыном. Как мне потом стало известно, одновременно с мужем были арестованы управляющий трестом Горелов, его заместитель Бабичев, зоотехник подсобного хозяйства Бречко.

Я носила мужу передачи в Артемовскую тюрьму. Там и узнала, что днями предстоит этап. Это было в конце апреля 1938 года. Собрала кое-какие вещи, которые, по моему мнению, могли ему в дальнейшем пригодиться, с большими трудностями передала. Какими же были мое изумление и ужас, когда примерно через три часа я получила все обратно с запиской следующего содержания: «Возвращаю все обратно. Мне ничего не надо. Если можешь, привези кепку из Москвы, если нет – передай черную косоворотку. Целую тебя и детей». Возвращаясь с узлом в слезах и страхе, я случайно встретила

знакомого адвоката. Он, все время оглядываясь, постарался разгадать содержание записки и сказал, что, возможно, был суд и мужа приговорили к расстрелу, а адвокат, допущенный к этим делам, написал прошение о помиловании. Я пошла к адвокату домой. Он подтвердил предположение моего знакомого и посоветовал мне также обратиться во все инстанции с просьбой сохранить мужу жизнь. Я написала Сталину, Молотову, Кагановичу, Ворошилову, Калинин. В Москве жила моя тетья, и я попросила посетить Верховный суд в ожидании ответа. И вот в последних числах июня 1938 года получила от нее телеграмму из двух слов: «Пятнадцать лет».

Пока муж находился в Артемовской тюрьме, со мной произошел случай, который я тогда расценила как провокацию. Однажды вечером, когда возвращалась домой, я почувствовала, что кто-то меня догоняет. В неосвещенном месте мужчина в гражданской одежде с надвинутой на глаза кепке прошептал: «Немедленно уезжайте куда-нибудь из города. Вас арестуют. Никому не говорите о нашей встрече!». От неожиданности я не смогла вымолвить ни слова, а когда пришла в себя, мужчина быстрыми шагами удалился. Дома я проанализировала случившееся и решила на отчаянный шаг.

В прокуратуре тогда работала моя бывшая соученица, и я решила пойти к ней. Соученица находилась в кабинете одна. Когда увидела меня, то побледнела и растерянно спросила: – Зачем ты сюда пришла?

Я, ничего не говоря о полученном предупреждении, сказала, что мне идти больше некуда, и попросила ее помощи. Она взяла в руки какие-то бумаги, перелистала их, и я успела заметить, что это были списки. Потом еще больше побледнела и, бросив одно только слово «сиди», вышли из кабинета с этими списками. Возвратилась нескоро и дрожащим голосом сказала:

– Мы сейчас пойдем к прокурору, и что бы он ни предлагал, на все соглашайся. Даже если что-то тебе покажется странным - соглашайся. Так надо, и ты потом поймешь, почему.

Прокурор стал спрашивать меня, где я живу, какая у меня квартира и тому подобное. Я рассказала, что квартира у нас хорошая, трехкомнатная, в хорошем месте, что материального недостатка наша семья до ареста мужа не испытывала. Когда он предложил поменяться с ним квартирами, я поняла смысл предупреждения своей знакомой, и сразу же согласилась.

Прокурор вызвал машину, и мы поехали ко мне домой. Пройдя хозяйским шагом по всем комнатам, он указал на наиболее ценную мебель и распорядился, чтобы я ее увозила. Также сказал, чтобы ни дрова, ни уголь, находящиеся в сарае, не трогала.

Так я оказалась в его однокомнатной сырой и неблагоустроенной квартире, не имея ни мебели, ни дров, ни угля.

Потом мне стало известно, что в тех списках, которые держала в руках моя знакомая из прокуратуры, была и моя фамилия, но прокурор мой арест в связи с переездом задержал.

Примерно 5-6 мая 1939 года я получила извещение, что 10 мая мужу предстоит этап. При очередной передаче положила в парусиновые туфли под стельку фотографию детей. 10 мая я и сестра мужа пришли на железнодорожную станцию Артемовск, где в тупике уже стоял состав товарных вагонов с заключенными. Улучив момент, когда впереди

остановился обычный грузовой состав, мы побежали вдоль него в надежде увидеть родное лицо. Заметив нас, муж от неожиданности побледнел и заплакал. Я жестами и улыбкой старалась подбодрить его, мол, 15 лет – пустяк, была бы голова на плечах. Он в ответ показал фотографию детей и жестами попросил привести их сюда. Когда родственница привела детей, я им сказала: «Вот в том вагоне наш папа. Он машет платком. Подойдите к нему поближе и сразу же возвращайтесь». Когда они подходили, сын звонко и четко спросил: «А где мой папа?». Дочь указала пальцем. Заключенные, сгрудившиеся у зарешеченных вагонных окошек, наблюдали за детьми. Вначале мы услышали тихий плач, который вскоре превратился в сплошной гул. Это рыдали мужчины, видевшие прощание детей с отцом. Каждому из них было от чего плакать! Вдруг появился охранник с собакой и крикнул: «Чьи дети? Забрать их немедленно!». К нам подошел военный и в категорической форме потребовал, чтобы мы немедленно ушли с вокзала. Во время этой сцены мы заметили, что в одном из окон заключенный показывает нам на папироску и жестом указывает, что напишет на ней и бросит вниз.

11 мая рано утром мы со своячницей пришли на вокзал. Состава уже не было. Кругом было множество окурков. Мы собрали их две корзины, перешли через мост в посадку и начали разворачивать каждую папиросу. Уже почти в конце нашли одну, на развороте которой была просьба сообщить родным об этапе, и был написан обратный адрес в Харькове. Я в тот же день выполнила эту просьбу. Через несколько дней ко мне приехала женщина, поблагодарила за сообщение и сказала, что ее муж был начальником одной из служб управления Северо-Донецкой железной дороги. Через знакомых ей удалось узнать направление состава и адрес конечной остановки. Мы сразу же вместе с ней послали посылки и деньги, которые, как мне сказал муж при свидании, были очень кстати, так как дорога была хотя и не длинной, но долгой и мучительной. Особенно жестоко мучила заключенных жажда, им не давали воды, а кормили в основном хлебом из соленой селедки.

Не стану рассказывать обо всех трудностях, которые мне пришлось пережить с момента ареста мужа. Скажу только, что меня, как жену «врага народа», на работу никуда не брали, а если удавалось куда-то устроиться, начальство смотрело косо и подозревало во всем плохом, что иногда совершалось на производстве или в коллективе. Многие знакомые перестали со мной здороваться. Да и детям пришлось вынести множество моральных травм, хотя я и старалась их от этого оберегать.

В 1940 году я узнала, что муж мой тяжело болен, обречен и что ему осталось жить совсем немного. Поехала к нему, получила свидание. Он был весь отечен. Ноги стали похожи на две толстые колоды.

Свой рассказ он начал так:

– Ты знаешь, я так и не подписал состряпанное ими признание, несмотря на пытки и истязания.

Он показал шрамы на теле, пальцы рук были изувечены, нога перебита. Во рту к его 34 годам осталось всего шесть зубов. На мою просьбу мужаться он ответил:

– Нет, смотри сюда и слушай! Когда подрастут дети, обязательно расскажи им, что я не виновен, что я много вынес, не подписывая признания, так как думал о твоей и их судьбе.

Муж мне рассказал, что однажды на допросе он увидел своего бывшего товарища, с которым дружил еще мальчиком, в роли сотрудника НКВД. Муж обрадовался и спросил: «Скажи, что там, на воле, где Советская власть, что вообще случилось со страной?». А Виктор, кажется, так он его назвал, ответил: «Я тебе сейчас покажу Советскую власть, сволочь. Подписывай. Все твои дружки уже во всем сознались». После ответа, что никогда не подпишет эту заведомую ложь, Виктор ударил мужа по лицу. К мужу применяли также метод «конвейера», когда следователи менялись в течение нескольких суток, а допрос не прерывался. Пришлось ему побывать и в карцере. Но он ничего не подписал.

Военный трибунал Харьковского военного округа приговорил мужа к высшей мере наказания.

А тогда, прощаясь, я сказала мужу: «До свидания». Была уверена, что его дело будет передано на новое рассмотрение. Муж ответил: «Нет, родная! Прощай. Я не мальчик и знаю, что меня ждет смерть. Очень жаль детей». И после длительной паузы со слезами на глазах тихо добавил: «Сиротами вырастут. Я надеюсь на тебя, верю в тебя. Самое страшное – умирать в этих стенах ни за что!».

5 ноября 1957 года муж был реабилитирован за отсутствием состава преступления. Да вот всего пережитого реабилитация не отменит.

* * *

В.К. Семенец

Нашего отца забрали в 1937 году. Мы жили тогда в Горловке, в поселке шахты 19-20. С квартиры нас выбросили. Мама оставалась с двумя детьми и старой бабушкой. Отец работал на шахте и был хорошим забойщиком, а после случившегося от мамы все отвернулись. Мама с отцом строили дом. Сделали фундамент, завезли кирпич и весь материал. Все это у нас отобрали, даже документы на строительство. Мы переехали в Дзержинск и остановились у маминого отца и мачехи. Маму не брали на работу, мол, возьми с мужем развод, только тогда будем разговаривать. Но мама разводиться отказалась. Жилось нам очень плохо. Второй мамин ребенок умер. Я трижды болела воспалением легких, и в семнадцать с половиной лет стала инвалидом 2-й группы. Мы были никому не нужны. Нас обижали, как хотели, и кто хотел.

Мой отец был очень трудолюбивый, добрый и отзывчивый. Когда его реабилитировали, мама ездила на шахту. Там собрали собрание старожиллов и все они хорошо отзывались об отце. Из отцовской семьи репрессировали еще 2-х братьев и моего дедушку.

Моя бабушка, Елена Назаровна Харьковская, все время их ждала, и на этой почве получила тихое помешательство. Так и умерла, никого не дождавшись.

Вот так истребляли безвинных людей! И мы стали калеками от непосильного труда да нищеты.

* * *

А.Н. Петрюк

На день ареста отца, Никифора Григорьевича Петрюка, в то время работавшего директором средней школы в селе Гришино, наша семья состояла из матери, меня, сестры. Младшая сестра родилась уже после того, как отца забрали. 10 июня 1937 года ночью пришло человек 7-8 работников НКВД, сделали обыск, все разбросали, перевернули вверх дном, но ничего не нашли. А что искали, мы не знаем. Отца увезли на станцию Красноармейск. Их, таких, там было много. А на утро всех отвезли в Сталино. Мать туда ездила, но ничего не добилась. Отца судила «тройка», и он был отправлен в бухту Нагаево (Магадан). С дороги прислал одно письмо, из которого мы узнали, что ему дали 8 лет. Больше никаких сведений мы от него не имели.

Арест отца сильно повлиял на всю нашу жизнь. И хотя мать сразу же все бросила, и на следующий день мы уехали в Енакиево к ее родителям, все называли нас семьей «врага народа». Было очень тяжело это переносить, тем более, что в 1937 году я пошел в первый класс. Унижения, недоверие прошли через всю жизнь.

А отец был расстрелян в лагере 17 августа 1939 года.

* * *

Л.И. Курбатова

Мой отец, Иван Матвеевич Токтик, работал в Горловке на шахте «Комсомолец» (бывшая «Мария»). Был он членом партии, учился на курсах выдвиженцев. Забрали его 31 августа 1937 года. В доме сделали обыск, ничего не нашли, взяли одно фото. Отца вывезли из Горловки на следующий день. Сказали, отправили в Артемовск. Мама повезла туда передачу. Привезенное приняли, а потом вернули и ничего не объяснили. Мама много раз ездила в Артемовск, но ничего не добилась. А через неделю нам велели через 24 часа освободить квартиру. Мама обратилась в райисполком, мол, что мне делать с четырьмя детьми. «Сдавай детей в приют, а сама иди на работу», – таков был ответ представителей советской власти. Мы всей семьей выехали в деревню к маминному брату. И этим спаслись. Об отце вестей не было.

* * *

М.М. Ковтуненко

27 ноября 1935 года за мной, двадцатидвухлетним, впервые захлопнулись двери одиночной камеры спецкорпуса Сталинского областного управления НКВД, что по улице Артема 42-44. Я огляделся и увидел серые сырые стены, приваренную к стене железную койку. Матраса не было. Электрорампочка издавала чуть заметный свет. Площадь каме-

ры примерно 3х4 метра. Спертый затхлый воздух. Я сел на койку, обнял голову руками и подумал: «За что такое солидное учреждение, как облуправление НКВД, предоставило мне это жилье?»

Сколько сидел, не помню, ибо закружилась голова, в глазах потемнело и я упал на цементный пол камеры. Вероятно, от прохлады и сырости очнулся, дополз до койки, лег и уснул.

На какой день меня вызвали к следователю, и сейчас не знаю. Месяц допросов, потом суд тут же в здании. Судили минут 15, а дали 10 лет лагерей. А потом городская тюрьма, погрузка в телячьи вагоны, крик конвоя, паровозные гудки и дорога. Только перевалив через Урал, понял, что везут на восток.

И вот столица Колымы Магадан, потом прииск Мальдяк. Лагерь оказался почти пустым. Но вскоре он заполнился до отказа. Нагорный спросил, у кого какая специальность. Среди прибывших оказались художники, врачи, учителя, агрономы.

«Я очень благодарен вышестоящим, что они мне прислали такое обилие специалистов, – пошутил начальник прииска. – Но с сегодняшнего дня вы все забойщики. Орудие вашего труда – кайло, лопата и тачка. У нас несколько видов продовольственного пайка: стахановский, ударный, производственный и штрафной для тех, кто не выполняет норм. Так что, как потопаешь, так и полопаешь!».

На следующее утро в наш барак зашел ротный. На нем - новенькие валенки, черного цвета полушубок, совсем не зековская шапка, шея обмотана теплым шарфом. Рослый, крепкого телосложения парень лет 27. Упитанный, красномордый, в зубах папироса ленинградского «Беломора». Это отныне наш царь и бог, хотя тоже из зеков, но по бытовой статье.

Я проработал на этом прииске долго. Одних самородков весом от 20 до 900 грамм сдал десятнику около центнера.

Однажды в забое мне глыбой разбило пальцы на правой руке, и я стал топить печки вместе с дневальным узбеком Кузунбаевым. Этот узбек получил свою десятку и пять - поражения в правах за то, что в его колхозной бригаде сдохли не то ишак, не то кобыла. В первый день нашей общей работы мне говорит: «Иди посмотри, что делается». Я вышел и увидел, как до десятка охранников во главе с начальником лагеря лейтенантом Зелькиным делают обход барачков. Вот несколько отощавших людей, спрятавшихся под нарами, охранники потащили волоком к вахте, погрузили в двухкубовые короба, в которых завозят торф в отвал. В лямки коробов запрягли по три-четыре таких же «доходяг», но еще державшихся на ногах, и заставили вывезти больных на отводную канаву, а там вывалить, как дрова. Эти люди не поднимутся уже никогда. Так и пролежат, пока не замерзнут. Вечером их тела заберут уже другие зеки.

* * *

П.А. Логвинов

Наш отец, Арсентий Данилович Логвинов, уроженец деревни Никоноровка Гришинского (ныне Добропольского) района был арестован в 1931 году. Слепую мать и нас, пятерых детей, посадили в телегу и вывезли из дома в хутор Никольский. Две лошади, два вола, две коровы, овцы, куры, инвентарь, зерно, домостроения и все имущество, находящееся в доме, забрал колхоз. Мать не вытерпела такого издевательства и в том же году умерла. Тогдашние

власти запретили ее хоронить в Никоноровке, где жила наша семья, как классово чуждый элемент. Родственники похоронили мать в селе Шахово, по месту ее рождения.

Отец освободился и умер в 1948 году. С его слов и с ответов Комитета Службы безопасности Украины мне известно, что обвинялся он в антисоветской агитации, направленной против коллективизации и хлебозаготовок и по постановлению Особого совещания был приговорен к трем годам ссылки в Северный край без конфискации имущества. Хотелось бы знать, кто принял решение о нашей высылке из родного подворья и конфискации имущества. В доме отца тридцать лет находилось правление колхоза, а затем он был продан одному из жителей села.

* * *

Е.И. Дулумбаджи

Мой отец, Илья Иванович Хаджинов, родился и жил в селе Бугас (ныне Максимовка) Волновихского района Донецкой области. Был неграмотным, ни к какой партии не принадлежал. Из крестьянской семьи. В 1930 году за невыполнение плана сдачи зерна государству был арестован и осужден на 10 лет. Строил Беломорско-Балтийский канал. В 1936 году досрочно освобожден. Из четырех детей его дождалась двое. В 1937 году отца снова забрали прямо с работы, он трудился в совхозе «Нарпит» (сейчас «Ближний» Волновихского района) и больше мы его не видели. Так что я родилась в феврале 1938 года уже с клеймом «дочь врага народа». Как жилось таким детям, известно. Маме не давали работать. От отчаяния она сошлась с соседом-вдовцом. Добрый, отзывчивый был человек. Никогда ни в чем нас, детей «врага народа», не упрекнул. Но все равно нам было очень трудно. А потом война. Ушел отчим, ушел и не вернулся его старший сын. После войны отчим прожил совсем недолго.

За пшеницу, которую нашли в кармане брюк моего старшего брата, Лазаря, в голодном 1947 году осудили на 10 лет. Он же хотел меня, уже опухшую от голода, спасти! А как нас, бывало, били кнутами колхозные объездчики за пучок колосков, собранных по убранному полю.

Пережили и войну, и холод, и голод, и отчуждение в собственной стране. Росли, как придорожная трава. Всем мешали. От отчаяния спасала одна мысль: наступит время, когда снимут с нас это проклятие. И дожили! Мама всегда мне говорила: «Не черствей душой, а правда придет. Будь доброй к людям».

* * *

Ю.С. Борзых

До 1937 года наша дружная семья, состоявшая из моих отца, Сигизмунда Болеславовича Гуйского, матери Тетьяны Васильевны, кстати, дочери известного экономиста и социолога Василия Васильевича Берви-Флеровского, и меня проживала в городе Сталино. Мне в то время было пять лет, но я помню, что вместе с нами жили папины братья

Михаил и Казимир и сестра Юзефа. В 1937 году исчезли все, кроме нас с матерью. На вопрос, где отец, мать отвечала, что уехал в командировку. Мы же переехали в село Первомайское, где мать стала учительствовать. Однажды, когда она укладывала меня спать, к избе, где мы снимали квартиру, подъехала легковая машина с двумя военными. Они что-то сказали матери, и она стала собираться. «Чемодана не брать! Взять в мешок самое необходимое», – распорядился военный. Нас посадили в машину и повезли в Сталино. Остановились в каком-то месте, где сильно пахло свежим хлебом. Я сказала, что хочу есть. Мне ответили, мол, мама пойдет и купит булочку. Военный и мама вышли. Потом машина поехала. Я спросила: «А где мама?». «Она за тобой придет», – ответил военный. Когда машина остановилась во второй раз, меня втолкнули в калитку. Как потом я узнала, это был детский приемник-распределитель. Там меня взяли за руку и повели в спальню, где было множество детей. Долго я ждала маму, но она не пришла. Ко мне подошла красивая женщина и сказала: «Поедешь со мной». Я молча повиновалась. Привезли в детский дом в городе Ельня. Тут я впервые заплакала. Не хотела отпускать женщину, которая меня привезла.

Когда исполнилось 8 лет, перевели в детский дом для малолетних преступников. Меня там били за то, что я дочь изменника родины. В начале войны наш детдом перевели в Тамбовскую область. Там меня разыскала мама. Но ее письма были очень странными, это было понятно даже мне, ребенку.

В 1945 году она приехала ко мне, но из детдома меня не взяла, поскольку ее никуда на работу не принимали и негде было жить. С трудом устроилась работать телятницей в совхозе «Сабуровский». Жила там же, в телятнике. Она сама себя едва могла обеспечить. А, главное, я поняла, что мама психически больна. Так мы и жили: я – в детдоме, а мама в телятнике. Но появилась новая директриса детдома, которая буквально возненавидела меня. И как только я в 1947 году окончила 7 классов, сказала: «Уходи к матери!». Я была вынуждена пойти в телятник. Но все же мне удалось поступить в педучилище и закончить его. Взяла к себе маму. Но ей становилось все хуже и хуже. Мания преследования все усиливалась. После очередного обследования ее забрали в больницу. Вскоре там она и умерла.

Я же работала учителем в селе и продолжала заочно учиться в пединституте. Была уже замужем и имела сына. Когда он закончил 7 классов, с помощью родственников переехала в Донецк. Естественно, нашла наш родной, когда-то большой и благоустроенный дом, который строил мой отец вместе со своими братьями. Там был детский сад.

Все мои близкие родственники реабилитированы посмертно.

* * *

М.А. Тищенко

Мой отец Антон Георгиевич Дробот с момента ареста в сентябре 1937 года работал на станции Успенка Амвросиевского района, развозил лошадьми продукты со склада по магазинам. После его ареста осталась моя мама с четырьмя детьми и в ожидании пятого ребенка. Работала она в колхозе и, как могла, всех нас опекала. Старшеньких брала с

собой в степь на прополку, чтобы выполнить норму и как можно больше заработать на пропитание семьи. Но когда премировали лучших колхозников, среди которых была и мама, то председатель говорил: «Что вы тулите горбатого к стенке. Разве забыли, чья это семья?». Нас, детей, всегда упрекали, что отец – «враг народа». Мне не пришлось иметь в жизни ни одной куклы. Спасибо еще учителям, особенно Елене Никифоровне Громовой, которая никогда не упрекала и не наказывала, если я опаздывала на уроки. Она понимала, что ее девятилетняя ученица утром должна отнести молоко на молокосдачу, за всем по хозяйству присмотреть и только тогда идти в школу.

В 1943 году призвали на фронт моего старшего брата Бориса, и в одном из первых же боев он погиб. В том же году заболел и на 17-м году жизни умер второй брат.

В 1944 году возвратился домой совершенно больной от непосильного труда и голода отец. В селе он не стал работать, так как боялся упреков, что был в заключении. Поэтому устроился на Кутейниковский комбинат хлебопродуктов. В 1956 году его вызвали повесткой в районную прокуратуру. Отец страшно боялся туда идти, думая, что могут арестовать повторно. Но ему там выдали справку о реабилитации.

* * *

Н.Н. Еременко

Хочу, чтобы сохранилась память и о моих близких, которые были репрессированы и не вернулись домой.

У моего дедушки по отцовской линии Николая Даниловича Юрьева было восемь человек детей. В хозяйстве имелись пара лошадей и корова. Местные «активисты» села Новобешево Старобешевского района посчитали, что это очень много для десяти человек. В результате семью раскулачили – выгнали из дома, а строения разрушили. Жили мы в сарае у знакомых, потом переехали в Бахмутку. Дедушка поехал за вещами, но по дороге его арестовали, поскольку у него не было документов. А ведь раскулаченным их не давали. Его судили в Ясиноватой, дали 3 года. Последнее письмо от него получили из Мурманска. О дальнейшей судьбе дедушки ничего не знаем.

Брат отца, Юрий Николайович Юрьев, был арестован 7 января 1938 года на станции Чумаково Донецкой области. Дальше – неизвестность. Семья не получила тогда никаких вестей. Только в 1944 году узнали, что он расстрелян.

Брат дедушки Дмитрий Данилович Юрьев арестован в 1937 году в селе Зерновое Старобешевского района. Судьба неизвестна.

Архип Данилович Юрьев арестован в 1937 году в селе Горняк Старобешевского района. Судьба неизвестна.

Теперь о родственниках по материнской линии. Иван Федорович Дмитриев, отчим матери, арестован в селе Зерновое в 1937 году. Сводные братья матери Петр и Федор Дмитриевы арестованы в 1938 году на станции Чумаково. И только недавно семья получила документы об их полной реабилитации.

* * *

В.А. Липинский

Наша семья репрессирована в 1937 году. Сначала забрали отца Андрея Ивановича Липинского, слесаря лампового двора шахты № 6 «Красная звезда». Когда мама ходила в тюрьму, там сказали, что отец осужден без права переписки.

Через три месяца ночью забрали маму и нас, троих детей. Маму посадили в тюрьму, а детей отправили в детприемник. Все имущество конфисковали. Спасибо, дядя Леонид Михайлович Воробьев, который служил тогда командиром в Красной Армии, хлопотал за нас, и поэтому мы, дети, не были разосланы по детдомам. Через год дядя добился освобождения мамы, но за это был уволен из армии.

Маме в документе поставили какой-то штамп, что ее даже уборщицей нигде не брали. Мой отец умер, как нам сообщили, 7 августа 1944 года. Но где – неизвестно.

* * *

М.С. Саинова (Дранге)

Моего отца, Степана Александровича Дранге, уроженца поселка Сартана Мариупольского района, арестовали ночью с 15 на 16 декабря 1937 года. Когда постучали в дверь, отец спросил: «Кто там?». Ответил не милиционер, а наш знакомый, которого «взяли» полчасом раньше. Он также стоял за дверью и сказал: «Открой, Степа, я здесь». Моя пятилетняя сестренка спала, а я, девятилетняя, проснулась, но ничего не поняла. Был конец финансового года, и я поверила маме, объяснившей долгое отсутствие отца, колхозного бухгалтера, поездкой в город с годовым отчетом. Помню новогодний праздник в школе. Я отплясывала вокруг елки вместе со всеми детьми, когда за спиной услышала: «Отца забрали, а ей хоть бы хны!». Говорила соседская девочка старше меня. Дома на мои расспросы мама, как могла, объяснила ситуацию.

Вскоре мы уехали в Мариуполь. Я пошла в школу № 41, и меня, как и всех в классе, наградили кличкой. Не знаю почему, но называли «Бухариным». Эта кличка долго ходила между нами. В 1947 году я закончила 10 классов. Была отличницей, но медали мне не дали. Директор школы объяснила, что в облоно «одни чинуши». В 1951 году на отлично окончила институт. Официально пригласили в аспирантуру, а неофициально «объяснили» – «не трать, куме, сили...».

Отец, как раньше и дедушка, как в воду канул. Через 52 года из материалов его дела я узнала, что он был расстрелян.

* * *

А.С. Павлова-Ятченко

Отец мой, Степан Моисеевич Ятченко, уроженец села Покровского Артемовского района, был большим тружеником и хорошим специалистом по столярному делу. Домашнее хозяйство вел аккуратно. Все дети его понимали и слушались. Помню, после

отделения старшего женатого брата Михаила у нас было две кровы и две лошади, а также свиньи, куры и другая живность, кормившая семью. Примерно в 1924 году мы начали строить жилой дом на четыре комнаты. В 1929 году отцу в сельсовете предложили принять колхоз, так как он умел читать и писать. Вообще отец был работящим и правдивым человеком, имеющим обо всем свое мнение. От предложения возглавить колхоз он отказался, говоря, что коллективизация по-сталински – это прямое разорение крестьянских хозяйств. На следующий же день отца забрали и без суда и следствия сослали в Архангельск. А нас тем временем в 1930 году раскулачили, забрали все имущество. Когда в 1934 году из Архангельска вернулся отец и начал работать на алебастровом карьере плотником, я поступила на завод «Победа труда». Все вместе начали строить хатенку, лепили ее, как могли. Но осенью 1937 года отца забрали вторично. Так я стала дочерью не только кулака, но «врага народа». Репрессировали в 1937 году и брата Михаила. В лагерях он где-то и погиб.

И только недавно я узнала, что мой отец, арестованный по необоснованному обвинению в том, что он, якобы, проводил контрреволюционную агитацию за свержение советской власти, по постановлению Особой Тройки УНКВД 13 ноября 1937 года был расстрелян. Реабилитирован в 1989 году.

* * *

Е.И. Каплан

В результате трагических событий 1938 года были расстреляны четыре члена нашей семьи:

Отец, Иван Пантелеевич Хаджинов, уроженец села Мангуш Мариупольского района, и двое его сыновей – Василий и Леонид, а также мой муж Михаил Саввич Каплан.

В момент организации колхозов у отца было две коровы, две лошади, свиньи, овцы, птица. Во дворе, кроме дома, находились амбар, деревянная конюшня для лошадей и коров, кирпичный сарай, в котором хранились сеялка, косилка, веялка, бричка, гарба, сани и многое другое, большая клуня, где был корм для скота (сено, солома, слома). Все это большое хозяйство было передано в колхоз, а родители оказались в Мариуполе без жилья, без работы и без средств к существованию. Приютила нас дальняя родственница, у которой на окраине города была саманная землянка. Трудно было устроиться на работу с документами раскулаченного. Отец, которому в ту пору было уже 64, с сыном разгружали вагоны с углем. Наконец, ему удалось устроиться дворником в школу № 37, откуда он и был арестован в сентябре 1937 года. Тогда же были арестованы и расстреляны вместе с ним его сыновья. Вскоре та же участь постигла и моего мужа, выпускника Харьковского института народного хозяйства. Осталась я с тремя детьми: десятимесячным и четырехлетним сыновьями и семилетней дочерью, в мое отсутствие с квартиры вывезли вещи в какую-то комнатушку (многое при этом пропало), да еще и предупредили, что это все дали временно. Настало очень страшное время, ведь за мужьями забирали и жен. Спасибо родственникам из Мариуполя, которые забрали моих детей. Кстати, десятиме-

сячного сына увезли в одеяле, а ведь был январь. Трудно передать мое тогдашнее состояние.

Не одно десятилетие потом моя семья провела в бедности и лишениях.

* * *

В.К. Федорко

Мой отец и дед были людьми мастеровыми, работающими, и семья жила добротно. 22 февраля 1930 года, не дав по весне отсеяться, их раскулачили. Все имущество от личных носильных вещей и столовой посуды до дворовых построек, домашнего скота, птицы, ульев пчел было забрано. С земли согнано 17 человек из нашего хлеборобского рода. После этого – скитания, страх, потеря родственных связей, запрет детям и внукам встречаться со старшими родственниками.

* * *

В.И. Сергеева

Мой отец Иван Павлович Ясинский и я были арестованы в 1950 году. Судили нас в Артемовске по 54-й статье, отца приговорили к 25-ти годам лишения свободы, меня – к 10-ти. С конфискацией имущества. Приписывали нам уму непостижимое, обвиняя в связях с иностранной разведкой. В свои 23 года мне пришлось оставить 2-х детей – четырех и полутора лет. Отца отправили в Кемерово, а меня в Магадан. Большим испытанием была встреча с рецидивистами и ворами, когда нас вместе везли в паровозных трюмах. Но более страшное, как оказалось, было еще впереди, когда нас выгрузили в порту Нагаево и повели пешком 10 километров по пояс в снегу. Я же была в ситцевом платье, босоножках и носках. Страшно даже вспомнить то время, нервы не выдерживают.

Отец все три года до смерти Сталина куда только ни писал, но все безрезультатно. А когда умер Сталин, наше дело пересмотрели и отца привезли в Киев на пересуждение, а меня допросили в Магадане. Нас реабилитировали. Боже, какое это было счастье! Хотелось скорее домой, встретиться с детьми, с мамой. Но дома радости оказалось мало. Клеймо «врага народа» всю жизнь нас преследовало. Идешь, бывало, по городу, а вслед: «Шпионка, шпионка». Как это тяжело, когда тебя незаслуженно оскорбляют. Вот и пришлось от всех скрывать, что была осуждена. А ведь мы не были ни в чем виноваты.

* * *

Е.И. Безуглая (Рудаченко)

В 1941 году я училась в Киевском медицинском институте. Заканчивала 5-й курс. На 24 июня был назначен последний экзамен. Но сдавать его не пришлось, началась война. Получив справку об окончании вуза, я с трудом добралась до родной Константиновки.

На следующий же день обратилась в горвоенкомат с просьбой отправить на фронт. В это время в городе формировался эвакогоспиталь № 34-48, и меня направили работать туда врачом. Спустя 2-3 недели стали поступать раненые. В начале октября 1941 года госпиталь эвакуировали в далекую Среднюю Азию. Остановились в городе Казалинске Кзыл-Ординской области. Раненых разместили в школе, а межперсонал был расквартирован по частным домам. Я поселилась вместе с врачами Анной Вегер и Тamarой Осиповой.

3 февраля 1942 года в 8 часов вечера к нам вошли двое молодых мужчин в штатской одежде. Без предъявления ордера в присутствии понятых (ими были наши квартирные хозяева) приступили к обыску. Перетрясли мою постель, все выбросили из чемодана. Потом определили меня в камеру предварительного заключения при железнодорожной милиции.

На три недели раньше была арестована врач Александра Назаровна Панкова, работавшая в другом отделении нашего госпиталя. После пошли слухи, что ее мать – немка по национальности, а сама Панкова немецкая шпионка. Некоторых сотрудников госпиталя, в том числе и меня, вызывали на допрос в качестве свидетелей. Интересовались, какие разговоры мы с ней вели.

Когда я впервые переступила порог камеры, меня обдало сыростью и холодом подземелья. Казалось, что нахожусь в темной и глубокой яме. Немного погодя заметила тусклый свет, едва пробивавшийся через маленькое окошечко у потолка. Позже стала различать камерную обстановку: справа – 2-х ярусные деревянные нары, слева – железом окованная черного цвета печь, у двери параша – арестанский санузел. Долго стояла, боясь сдвинуться с места. В мозгу сверлила одна мысль: за что? Мне всего 23 года. Росла в бедной большой семье: отец, мать, бабушка и 6 детей. Училась только на стипендию, с 4-го курса начала работать. И вот попала в тюрьму. Неожиданно загорелась тусклая лампочка у потолка, щелкнул смотровой глазок. Наблюдавший за мной сказал: «Что, контра, тебе не нравится новое жилище? Не стой, а ложись поближе к печке. Сейчас растопят!». Я стала от обиды горько плакать.

Мучения начались со второй ночи. Открылась дверь, и я услышала команду: «Встать, руки назад, следовать вперед!» Охранник повел меня на первый допрос. Посадили у двери, подальше от следователя. Я вся дрожу от страха в ожидании чего-то страшного. Записав паспортные данные, следователь стал спрашивать, кто меня настраивал вести антисоветские разговоры, требовал назвать своих друзей. Я ответила, что не понимаю смысла вопросов и не знаю, что отвечать. Тогда он начал меня обвинять в связях со «шпионкой» Панковой, а в конце предложил подписать протокол допроса. Я не стала подписывать, поскольку протокол был заранее подготовлен и не соответствовал тому, о чем говорилось. Следователь казался сильно возмущенным, кричал, стучал кулаком по столу. «Уведите ее», – сказал вызванному охраннику. А вслед мне промолвил: «Ничего, подумаешь и подпишешь. А не подпишешь, заставим!»

После 2-х часового перерыва снова повели на допрос. И все началось сначала. Так за ночь несколько раз. К утру приводят к другому следователю, и все повторяется. Вначале голос у следователей спокойный, дружелюбный, затем более настойчивый, злой. Я не могла переносить скорблений и сильно плакала от обиды и беспомощности. Реак-

ция была своеобразной: «Плачешь, значит раскаиваешься. Виновата, а признаться духа нет. Лучше подпиши и пойдешь отдыхать!»

Проходили дни, недели изнурительных допросов, бессонных ночей. Холод, голод и никакого просвета. Кормили очень плохо, на прогулку не выводили. От голода появилась слабость, головная боль. А допросам, казалось, не будет конца.

Как-то в камере я вспомнила, что однажды пришла из госпиталя и попросила хозяина квартиры дать мне что-либо почитать из художественной литературы. Он предложил «Вопросы ленинизма». Я не стала читать, положила книгу на стол и сказала, что изучала ее в институте целых 5 лет. Этот факт стал известен, следователем квалифицировался как игнорирование учения Ленина-Сталина. Мне ставили в вину, что верю в Бога, так как несколько раз вспоминала его вслух, обвиняли в восхвалении немецкой боевой техники, хотя я ее ни разу не видела, и еще в чем-то. Наверное, для устрашения в мою камеру поместили рецидивистку-воровку, которая хвасталась своими «подвигами» на свободе, и казашку, пожилую женщину, не говорившую по-русски. Обстановка была ужасной. Я объявила голодовку. Через некоторое время меня вызвали к следователю, который оказался оперуполномоченным госпиталя, где я служила. Все молодые девушки его боялись и избегали. Помнится, новый 1942 год мы, врачи, встречали в доме моего хозяина. Кем-то был приглашен и этот тип. На время забыв о войне, мы пели, танцевали, пили за скорейшую победу, за возвращение домой. Оперуполномоченный вел себя властно, проявлял вольность по отношению к девочкам. В тот вечер он приставал и ко мне, но я дала резкий отпор. Он промолчал, а когда уходил, сказал на ухо: «Этот вечер ты запомнишь на всю жизнь». Когда я его увидела в кабинете следователя, до меня дошло, что за короткий срок хозяин квартиры и этот тип сострипали на меня дело. Только в этом и была причина моего ареста. Хотелось плюнуть ему в лицо. Но я сдержалась даже тогда, когда он сказал: «Подпишешь протокол, дадут 5-7 лет, а не подпишешь – расстреляют!». Вынул пистолет, положил на стол, затем взял в руки и добавил: «Могу и я расстрелять, как при попытке к бегству, и не буду отвечать. У меня вся власть! Подписывай!». Его угрозы и запугивания я выдержала. На следующий день после этой сцены меня отправили в Казалинскую тюрьму, представлявшую собой убогое бетонное здание с длинными коридорами, цементированным полом, множеством камер с закопченными стенами, грязными, затянутыми паутиной окнами. Нас привезли человек 15. Всех постригли наголо, заставили раздеться, сдать белье в дезкамеру, а самих повели по длинному коридору в баню. Одним куском мыла заставили мыться холодной водой. Никаких полотенец, естественно, не было. После такой санитарной обработки разместили по камерам. В моей находилось около 30 человек. Спали, не снимая одежды, на голом полу. Здесь же была и Шура Панкова. Мы только вдвоем считались политическими. К нам рецидивисты относились плохо, называли контрой, фашистами.

Однажды Шура разоткровенничалась и рассказала, что еще в Константиновке была осведмителем и имела какую-то кличку. После эвакуации отказалась работать в этой сфере и поэтому, видимо, ее упрятали за решетку, создав ложное дело. Все протоколы она подписала и получила 5 лет ИТЛ.

Ее отправили в какой-то лагерь, а от меня все так же требовали подписывать заранее подготовленные признания.

Познакомилась я и с карцером, и с камерой смертников без окон и без света, где нужно было сидеть на цементном полу и куда, как собаке, бросали кусок хлеба. В итоге волю мою сломали и я подписала все бумаги 25 апреля 1942 года. Особым совещанием за, якобы, антисоветскую агитацию меня приговорили к 7 годам лишения свободы. Началась моя жизнь по многочисленным лагерям, пересылочным тюрьмам, арестанским вагонам и этапам.

Вначале я попала в лагерный пункт № 4 города Аральска. Это были убогие глинобитные бараки с односкатной крышей и маленькими окошками. Барак разделен на отдельные камеры 2-х ярусными нарами. В помещении духота, много мух, ночью заедают комары. Вокруг колючая проволока в два ряда. По углам вышки с вооруженными охранниками. По периметру в ночное время бегают собаки. Ходили заключенные в своей одежде. Постельных принадлежностей не было, спали на голых досках. Меня определили в маленькую комнатку – медпункт. Там я спала за ширмой и работала. Мне, как врачу, начальник распорядился выдать кровать, матрац, набитую соломой подушку, простынь и одеяло. Медпункт был оснащен плохо: вата, йод, немного бинтов, аспирин, желудочные капли, нашатырный спирт. Я занималась приемом больных, имела право освобождать от работы только температурающих. Прочие жалобы во внимание не принимались. Необоснованное освобождение от работы расценивалось как сочувствие к саботажникам и симулянтам.

В помощь мне дали медсестру, пожилую женщину 60-65 лет, также осужденную по 58-й статье на 10 лет. Она была арестована вместе со своей сестрой, врачом по профессии, 70 лет от роду. Младшую, мою помощницу, звали Маргаритой, а старшую Анастасией. До ареста сестры имели свой дом, хорошую обстановку, даже держали прислугу. При аресте у них все отобрали. Вскоро Анастасия умерла в лагере, а Маргарита была направлена ко мне в помощницы.

Начальник лагеря, армянин по национальности, в прошлом сам отсидел 10 лет. По натуре был человеком суровым, злым. Ходил всегда с плетью, мог ударить заключенного за любое непослушание. Рано утром заключенных поднимали на поверку, давали скудный завтрак и под конвоем отправляли на работу, тяжелую и грязную. После развода основной массы заключенных начальник лагеря, дежурный по охране и я, как врач, обходили бараки. Я осматривала оставшихся больных, некоторых мне удавалось освободить от работы. Но задерживались в бараках и те, кто не имел для этого уважительных причин. В основном это были рецидивисты. Они часто угрожали мне расправой. Однажды кто-то бросил в меня нож, в другой раз – топор. Были случаи, когда при обходе мы обнаруживали на нарах мертвых. Их раздевали, складывали трупы в ящики и подвальной куда-то увозили.

Потом меня перевели в лагерный пункт № 2, где заключенные добывали соль. Условия труда здесь были ужасные. Письма поступали очень редко. Не было ни газет, ни радио.

Через некоторое время – очередной перевод. На этот раз в лагерный пункт № 3, где работали расконвоированные заключенные и вольнонаемные рыбаки. Рыбу на берегу Аральского моря разделявали, засаливали и упаковывали в бочки. За время неволи я здесь впервые вздохнула полегче. Не было охраны, и рыбы можно есть вволю. Бывало,

пойду к берегу моря, сяду на камушек и всматриваюсь в даль. Хотелось свободы, нормальной полнокровной жизни. Иногда к берегу подплывали дикие утки. Я всегда приносила с собой кусочки хлеба и бросала в воду. Мелкие рыбешки все подбирали. Я завидовала им: голодные, но свободные.

Закончилось мое относительно благополучие к весне 1944 года. А было так. У начальника КГБ города Аральска некоего Осыки сын заболел сыпным тифом. Я его вылечила и по совету отца больного ребенка подала просьба о пересмотре моего дела. В скором времени меня отправили в Кзыл-Ордынскую областную прокуратуру. Задавали те же, что и ранее, вопросы, получали те же ответы. Месяц меня продержали, но все оставили в первоначальном виде. Только лишние мучения пережила в тюремных камерах. Там и день Победы встретила. Я представляла, как ликует народ, какие счастливые люди, что могут разделить эту радость на свободе.

В конце мая меня оправили этапом в город Актюбинск. Добиралась туда целый месяц в вагоне без воздуха, на сухом пайке и кружке горячей воды раз в сутки. Давали изредка какую-то баланду, и это был праздник. Сильно похудела за дорогу, еле ноги волокла, когда высаживали из вагона.

Однажды в этот лагерь приехала комиссия проверять медицинскую службу. В ее составе я узнала свою сокурсницу по институту в чине майора медицинской службы. Но она, самодовольная, гордо отвернулась.

Не прошло и года, как меня снова этапом в арестанском вагоне переправили на станцию Или. Снова почти месяц на скудном сухом пайке. Жили только мечтой о будущем. Вспоминалось детство, в котором один работник – отец и 8 голодных ртов. Особенно тяжелые были 1930-1935 годы. Мы буквально голодали, в школу ходили полураздетыми. По талонам отца мы, дети, поочередно ходили в столовую. Помню длинный стол со скрещенными ножками, деревянные лавки, алюминиевые миски на столах. У входа нам выдавали алюминиевые ложки, а при выходе их надо было сдавать дежурной. Каждый взрослый старался хоть по ложке добавить в детскую миску от своей порции.

По пути в Или пришлось побывать в пересылочной тюрьме в Ташкенте. Помню множество камер, широкие коридоры, в дверях небольшие окошечки, через которые выглядывали заключенные. Очень шумно. Меня ввели в женскую камеру и все, кто там был, бросились к моим узлам. Съестное тотчас съели, а тряпки вернули. Шум, матерная брань, непристойные песни. Духота ужасная. Женщины все растрепаны, грязные, полуголые лежали на нарах и обмахивались от назойливых мух тряпками. Так, наверное, выглядит ад.

После двухнедельного пребывания в Ташкенте снова этап. На станции Или нас высадили из вагона и загнали под стенку 3-х этажного здания железнодорожного вокзала. Из окон верхних этажей люди стали бросать нам хлеб, лепешки, фрукты. Мы повскакивали и хватали все съестное. Охранники кричали, командовали сесть, угрожали стрелять. А люди продолжали бросать пищу.

Меня отправили в лагпункт № 2, где свирепствовала тропическая малярия. Работала врачом при стационаре на 15-20 коек. Многие лечились амбулаторно, так как мест в стационаре не хватало. На свой страх и риск готовила стерильные растворы для инъек-

ций и делала их внутримышечно. Лечение проходило успешно. Но переболела малярией и сама.

Все страдали от сильной жары. Песчаные бури буквально засыпали нас. Не стало жизни от комаров. Кругом выжженная степь. По лагерю бродили неспособные к труду старики и инвалиды. Однажды я подошла к одному. Спросила, за что его на старости лет посадили. Он мне ответил: «За корову, телку и четыре овцы». После смерти жены он остался один и от горя совсем ослеп. А за решетку упрятали, якобы, за антисоветскую агитацию.

Вторично судьба дала мне передышку, когда назначили сопровождать людей при откочевке овец в горы. Кажду отару обслуживало 5-6 человек, в основном - местные казахи. Им в помощь прикреплялось по 2-3 расконвоированный заключенных. Питались коллективно. Получали хлеб, замороженную свеклу, сахар, другой сухой паек. Если волки задирали овец и не успевали утащить далеко, перепало и мясо. Было много обмороженных. Я оказывала медицинскую помощь и отправляла в центральный лагерь для лечения. А взамен приводили других заключенных. Привыкшие к кочующей жизни казахи, как правило, не обмораживались.

Осенью 1948 года меня возвратили во 2-й лагпункт. Заключенные здесь работали в шахтах по добыче угля. Это были горизонтальные, постепенно углубляющиеся под землю выработки. Вся работа выполнялась вручную, механизации не было никакой. Трудились по 10-12 часов в сутки.

В лагерях миновали лучшие годы моей жизни. Мне пошел 32-й год, когда я, наконец, была освобождена из-под стражи. Ехала домой в Константиновку в старом бушлате, ватных брюках, большущих ботинках, шапке-ушанке. Спать в поезде приходилось на 3-й полке. Да это и к лучшему, потому что мне казалось, что все догадывались о моем прошлом.

В заключении я забыла, что такое радость, улыбка, смех, пение. После освобождения работала врачом в одной больнице с А.И. Панковой. Травмированные прошлым, мы не разговаривали между собой, обходили друг друга стороной. Сотрудники же к нам обеим относились недружелюбно, сторонились. Однажды я шла на работу, а по пути разорвался чулок. Один врач, мужчина, возьми и сделай мне замечание. Я смутилась и говорю: «Что поделаешь, такое качество капрона, я их только сегодня одела». А он мне в ответ: «Что, не довольна советской властью?». Я чуть не упала в обморок. В дальнейшем на работу ходила со страхом, избегала встреч с тем врачом.

* * *

А.М. Мацука

Моего брата Анастаса из села Стыла Волновахского района после 7-го класса в числе лучших комсомольцев направили в Мариупольский греческий педагогический техникум, где он начал писать стихи на греческом языке. Потом Анастас сделал мандолину. Очень удачный получился инструмент. На нем он играл и меня научил. После окончания

техникума брат начал работать учителем младших классов в селе Большом Каракубе (теперь Раздольное). Стихи Анастаса печатались в мариупольских газете «Коллективистис» и журнале «Пионерос». Писал он в основном о колхозной жизни.

После службы в армии Анастас стал учителем Стыльской начальной школы. Кроме стихов, он писал и пьесы, которые ставились на сцене местного клуба. Занимался переводом стихов украинских поэтов на греческий язык, собирался сдать в редакцию сборник собственных произведений, но не успел, так как был арестован.

Осенью 1937 года начали забирать из нашего села людей. Куда, мы не знали, но, как выясилось потом, это было началом массовых репрессий. Анастас мне говорил: «Если меня заберут, значит, правды на свете нет». 5 января 1938 года поехал он на учительскую конференцию в Старобешево, откуда больше не вернулся. А 8 января к нам приехали из НКВД и стали искать какие-то фотографии, оружие, которого в доме никогда не было. Забрали книги и брошюры на греческом языке. Всего 14 книг. У нас была подшивка газеты «Коллективистис» года за 3. Прибывший с обыском спросил меня: «Чьи это подшивка?». Я ему ответил, что моя. Так он мне пригрозил: «Завтра же уничтожь, а то будешь там, где и твой брат!».

Я по примеру Анастаса тоже начал писать стихи. Несколько из них поместила газета «Коллективистис», а один даже был опубликован в журнале «Пионерос». После того, что случилось с Анастасом, я больше никогда никаких стихов не писал.

Брат постановлением «двойки» 10 февраля 1938 года приговорен к расстрелу. Реабилитирован в 1989 году.

* * *

Г.З. Кузменков

Я здешний, из Амвросиевского района. В 1934 году был призван в армию и попал в Ленинанкан, в погранотряд. Когда в 1936 году на политзанятиях осуждали врагов народа Троцкого, Бухарина и других, я сказал: «Какие они враги? Это основатели советской власти и соратники Ленина!». А в 1937 году меня арестовали. Вместе со мной сидели одни военные, и среди них генерал А.А. Андреев, воевавший вместе со Щорсом. Он много рассказывал о событиях того времени, а мне сказал: «Ничего не бойся! Ты молодой и многое можешь выдержать!». Самое жуткое было по ночам, когда во дворе заводили моторы автомашин и под их гул расстреливали людей. Меня судил ревтрибунал и присудил также к расстрелу как защитника врагов народа. Я просидел 15 суток в камере смертников, а потом пришла замена приговора на 10 лет заключения и 5 лет поражения в правах.

Первый раз я бежал из заключения из Ташкентской области, но групповой побег оказался неудачным и нас отправили в Сусуманский район Магаданского края на золотые прииски. Там я познакомился с поляком Степаном. Он был комсомольцем, хотел найти политическое убежище в Советском Союзе, но за переход границы получил 8 лет. Мы с ним совершили побег, да только 8 дней побыли на воле. Питались голубицей,

брусникой, а на 9 день нас задержал якут, которому заплатили за это спиртом и чаем. Отбыл я тогда в штрафной зоне 3 месяца и был переведен на другой прииск. Вновь бежал, уже в одиночку. Скрывался по лесозаготовкам, но был пойман. Доставили меня снова в Магадан и стали допытываться, с кем бежал и с какой целью. Я ответил, что хочу умереть не на коленях, а стоя, и поэтому убежал. Меня тогда отправили на прииск Комсомольский. Бригадиром там был вор в законе Былов. За выполнение плана бригадир получал 800 грамм спирта на всех. Он придерживался такого правила: чем раздать людям по 20 грамм спирта, лучше отнести дневальному, повару и хлебрезку по 100 грамм, а они дадут лишнее ведро баланды и кусок хлеба. Вот так и выкручивались. Зимой 1940 года в лагере часто умирали люди. Бывало, в день хоронили по 50-60 человек. На приисках погибли тысячи!

Для добычи золота – норма 45 грамм - мы зимой строили тепляки и мешками таскали с шахт грунт на промывку. Это при морозах до 60 градусов.

В 1957 году приехал домой радостный, что остался жив. Пошел в милицию приписываться, а там сказали: «Мы тебя возьмем на учет, но если что где случится, то будешь отвечать ты». Расстроенный таким поворотом дела я снова уехал на Колыму и возвратился в Донбасс только после полной реабилитации в 1958 году.

Все время думал о судьбе генерала Андреева, посылал даже запрос, но мне ответили, что о нем ничего неизвестно.

* * *

А.Г. Галбай

В 1932 году наша семья, родители и трое детей, проживала в бывшем районном центре Старая Карань – ныне село Гранитное Тельмановского района. Когда для размещения впервые открывавшейся бактериологической лаборатории понадобилось помещение, выбор пал на наш дом. Начали отца вызывать в райисполком с требованием временно уступить жилище, а взамен обещали полуразрушенную халупу без окон и почти без крыши.

Отец категорически отказывался. Но когда пригрозили раскулачить и отправить его на Соловки, а семью в Сибирь, согласился.

15 декабря 1937 года отец был арестован. Среди обвинений было и такое, что, мол, его упорство немедленно освободить дом явилось причиной несвоевременного открытия лаборатории. Тогда отца освободили, но ровно через месяц и три дня его вторично арестовали, а 15 марта 1938 года расстреляли.

Начиная с 1939 года мать стала добиваться возвращения нашего дома, но куда бы не обращалась, ответ был один: «Ваш муж контрреволюционер и враг народа, поэтому вы не имеете права даже просить об этом».

Отец был реабилитирован в 1962 году. А я, пенсионер с пятидесятилетним трудовым стажем, участник войны, имея отчий дом, всю жизнь прожил со своей семьей в комнате, состоящей из 9 квадратных метров.

В 30-х годах наша семья жила в греческом селе Константинополь Большеянисольского, сейчас Великоновоселковского района. Отец, Филипп Харлампович Хиргий, по национальности грек, работал бухгалтером в совхозе «Забойщик», а мама была учительницей в местной школе. Отец заочно учился в педагогическом институте.

В ноябре 1937 года ночью в дверь к нам сильно постучали и вошли трое высоких и, как мне вспоминается, очень злых людей в черной кожаной одежде. Когда приказали отцу собираться, мама и мы, дети, расплакались. Мама стала просить, чтобы минутку подождали, пока она достанет теплое пальто, шапку, сапоги. Но они не стали ждать, схватили отца под руки и начали выводить во двор. Мама кинулась обнять его, а я и годовалая сестренка прильнули к ногам отца. Нас грубо, как котят, отбросили. Я и сейчас помню эту сцену и последние слова: «Родные мои, не плачьте. Я скоро вернусь. Разберутся и отпустят. Я ни в чем не виноват!». Маме сказали, чтобы верхнюю одежду принесла утром в сельсовет.

До утра мы не спали. Мама готовила вещи и продукты, а когда забрезжил рассвет, понесла передачу. Но в сельсовете никого не было, хотя в прошедшую ночь в селе многих взяли. Женщинам сообщили, что их муже и сыновей сразу после ареста круто увезли. Мама возвратилась домой и сказала: «Я вас замкну в доме, но вы не плачьте. Если к ночи не вернусь, то приеду завтра. А вы поешьте и ложитесь спать. Свет не зажигайте». Вот так, оставив нас одних, мама отправилась с женщинами в Сталино разыскивать отца. Мы весь день проплакали, стоя на подоконнике в замкнутой хате. Люди проходили мимо и что-то утешающее говорили, но что, мы не слышали, а только понимали по выражениям их лиц и жестам.

Мама возвратилась поздним вечером. Узелок с вещами и продуктами привезла обратно. К работе в школе ее больше не допустили. Потом мама часто ездила за 40 километров в Сталино, писала ходатайства. Однажды узелок с вещами приняли, но свидания не разрешили. Кроме НКВД она ездила к каким-то известковым ямам, где, как говорили в народе, могли быть трупы людей. Но всякий раз, возвратившись, говорила, что отца не нашла. И вот ей назначили день, когда ее примут в НКВД по поводу ходатайств, адресованных в Москву. Уехала мама рано утром и снова нас замкнула в доме, уговаривая, чтобы мы не плакали. Она сказала, что на всякий случай ключ от дома оставила у соседей, а сама рассчитывает приехать поздно вечером. Но возвратилась еще засветло и, горько плача и обнимая нас, сказала, мол, в НКВД ей пригрозили, что если она будет писать в Москву, то ее дети останутся круглыми сиротами. Сообщили, что наш отец осужден на 25 лет как «враг народа» без права на переписку.

Утром следующего дня мама уехала в район просить о работе, но ей отказали. Через 6 месяцев после ареста отца она родила сына. Началась наша голодная и холодная жизнь.

От отца после его ареста не было ни одного письма, ни одной записки. Осталась только фотография на память.

ПРО МОГО БАТЬКА*

Стояв місяць червень 1938 року. Саме в цей час відбувався жадливий перелом в житті нашої сім'ї. Відтоді все вимірювалось двома вимірами: до арешту батька Касьянова Василя Акимовича і після.

Всю ніч напередодні в нашій квартирі проводився обшук. Але що можна було знайти в помешканні, яке належало шахті імені Кисельова Чистяковського району, крім мисок та ложок. Звичайно ж, нічого такого, що б вказувало на те, що він «ворог народу». За результатами обшуку був складений акт, де й значиться, що нічого не знайдено. Цей документ підписаний і моїм батьком. І годі з акту довідатись, за що батько за рішенням трійки був розстріляний у вересні 1938 року.

У 1993 році я знайомився зі «справою» батька. І виявив таку картину: тільки в акті обшуку справжній підпис батька, в інших документах він грубо підроблений. Та й інші підписи вказують на те, що зроблені однією особою. В справі відсутня будь-яка логіка. Так в «зіннаннях» свідків і звинувачуваного значиться, що до контрреволюційної організації (якої, де вона діяла, хто був її керівником – нічого цього не повідомляється) батька залучив Рижков. Але з документів НКВС можна дізнатися, що сам Рижков до організації не входив і до відповідальності не притягувався. Посилання ж на «зіннання» Вербицького, які послужили звинуваченням, безпідставні, оскільки той був розстріляний у 1937 році і в його «справі» не значиться прізвище батька.

Все підтасовано, жодного факту, конкретної дії, аргументу.

«Шкідництво» батька радянській владі полягало в тому, що він, завантажуючи у лави вугілля на риштаки, ніби додавав до нього породу, якої у видобувній лаві не буває за технологією. Навпаки, батько весь час перевищував норму не менше, ніж удвічі.

Після арешту батька ми з мамою, Ганною Павлівною, яка також працювала на шахті вагонницею, побували у Чистяківському райвідділі НКВС. Там черговий сказав мамі, що вона може вдруге виходити заміж, оскільки її чоловік виявився ворогом народу і ув'язнений на 25 років.

У 1962 році Донецький облсуд на наш запит повідомив, що батько реабілітований і що він помер у 1943 році. Останнє виявилось обманом.

У 1992 році на наш повторний запит управління служби безпеки по Донецькій області повідомило, що батько розстріляний за рішенням трійки у 1938 році. Дані про місце поховання в архіві відсутні. Так ні за що, ні про що не стало людини у віці 38 літ.

Парадоксально, що ні ті, хто підтасовував «документи», ні ті, хто приймав рішення про позбавлення життя шахтаря, не могли вірити, що він насправді шкодив своєму народу. Якщо, звичайно, вони були нормальними людьми.

Батько вчив нас, своїх дітей любити працю, поважати людей, захищати свою землю. В

*Правда через роки. Випуск перший. Донецьк. – РВП «Лебідь», 1995. С. 113-114.

результаті, незважаючи ні на що, два його сини стали фронтовиками, один з них пішов добровільно до війська в сімнадцятилітньому віці. Я – інвалід Великої Вітчизняної І-ої групи.

В «справі» батька наводяться дані, що він, як куркуль, мав багато коней, худоби, цегельний будинок, тримав батраків.

Яка брехня! Скільки я себе пам'ятаю, в роки колективізації і до неї у нас були один кінь, одна корова, а в господарстві трудились батько, мати і ми, діти. В 1933 році, при голодоморі, батько вивіз сім'ю з Миколаївської області в Донбас, щоб врятувати її від голодної смерті.

ПО ЭТАПУ*

Ранним апрельским утром 1953 года, распрощавшись с сокамерниками и подхватив уложенный с вечера чемодан, в новой темно-коричневой фуфайке, в рабочих ботинках на ногах и в пестрой кепочке на отросшей на голове русой шевелюре я бодро покидал Харьковскую внутреннюю тюрьму, в которой провел под следствием около четырех месяцев. Последний раз за моей спиной прогремели металлические засовы, замки, решетки, двери. Будьте вы прокляты! Чтобы мне с вами никогда не встречаться снова!

Едва успел глотнуть пару раз свежего воздуха и взглянуть из тюремного двора на кусочек весеннего неба, как меня втокнули в полумрак «черного ворона». Следом зашвырнули чемодан. Перед этим в надзирательной комнате перещупали каждую вещь в нем. Тщательно обыскали, предварительно раздев догола – искали запрещенные предметы, как-будто я мог раздобыть их здесь, в тюрьме. Но приговор, отпечатанный на двух листах тонкой папиросной бумаги, не нашли. А он лежал на столе перед надзирателями, аккуратно свернутый много раз и придавая жесткость козырьку моей кепочки.

В «воронке» уже был какой-то человек. Здороваюсь и усаживаюсь рядом. Решетчатые двери камеры-тюрьмы на колесах захлопываются. За ними размещаются конвоиры с оружием. Машина застучала двигателем, и угарный газ проник в камеру. А в голове возникли непрошенные мысли: что, если выхлопная труба подведена прямо к нам? И мы не в «воронке», а в «душегубке»?

Кстати, в своих страхах тогда я был недалеко от истины. Впоследствии в лагерях ГУЛага знающие люди рассказывали, что нарисованная в моем воображении картина часто становилась реальностью.

Но за решеткой сидели солдаты-конвоиры, а мой спутник, значительно старший по годам, тоже вел себя спокойно. Он повернулся в мою сторону и улыбнулся: – Ну, что? Тронулись в путь-дорогу?

Я тоже ответил улыбкой и тут же задал вопрос:

– А куда нас везут? Не знаете?

– Сейчас – к железной дороге. Там посадят в «столыпины» и покатаем в Дубравлаг. По дороге познакомился со своим спутником Иваном Ильченко.

За разговором доехали довольно быстро. Конвоиры повыпрыгивали из «воронка», открыли нашу клетку. Тоже спрыгиваем, оглядываемся. Где-то на задворках харьковского железнодорожного вокзала. Вокруг – оцепление из живой изгороди солдат с винтовками и отомкнутыми штыками. Между солдатами на коротких поводках – собаки-овчарки.

Стоим пока у своего «воронка», как экипаж машины боевой. Подъезжают еще «во-

*Правда через годы. Выпуск пятый. Донецк, – КП «Регион», 2001. С. 96-99.

ронки». Высаживаются другие «экипажи». Они побольше нашего. И сразу видно, насколько это развеселый, разухбистый народ. За каждым нормальным словом следует десяток матюков.

Иван кивает на них: «Бытовики». Наверное, с Холодной горы привезли.

Удивляюсь. «Какие бытовики? Самые настоящие уголовники».

– Верно. Уголовники и есть. В отличие от нас сидят за бытовые преступления.

К нашим конвоирам приближается офицер из охраны. Старшой передает ему две папки с делами. Тот их слегка просматривает и подходит к нам. Заглядывая в папку, выкрикивает мою фамилию. Я, как в школе, подымаю руку и отвечаю: «Здесь!»

Иван шепчет: «Называй свои имя-отчество, статью и срок».

В экстремальных ситуациях я соображаю несколько быстрее, чем в обычных. Поэтому четко рапортую:

– Вячеслав Васильевич, статья 54-10, часть первая, срок 4 года.

– То-то же, – офицер сверяет мой рапорт с данными дела и берет следующую папку.

– Ильченко! – Мой спутник быстро снимает шапку, становится по стойке «смирно» и старательно докладывает, кто он, по какой статье осужден и на какой срок.

Офицер берет наши дела под мышку и командует конвойным: «Этих – в вагон».

Проходим мимо бытовок. С их среды раздаются свист и крики: «Фашистов повели». Я удивленно смотрю на Ивана.

«Здесь всех политических заключенных называют фашистами», – отвечает он.

Вот тебе и на. С войны ненавидел фашистов. Сколько горя принесли они нашей семье, другим людям. И теперь, оказывается, я сам фашист. Нет, здесь что-то не так.

Открываются решетчатые двери последней клетки и тут же закрываются за нами. Оглядываю «купе». Оно небольшое, узкое, без окна. С трех сторон стены, с четвертой – решетчатая дверь, выходящая в коридор.

Мы с Иваном в своей клетушке вдвоем. Как политических заключенных, нас поместили отдельно от уголовников.

Иван устроился на нижней полке, я на верхней. Разлеглись, блаженствуем.

Проходит еще какое-то время. И вдруг – стук-грюк. Вагон сильно встряхивает. Вероятно, наш «столыпин» подцепили к поезду. Маневры, еще стуки-грюки и, наконец, колеса равномерно застучали по рельсам. Прощай, Харьков, прощайте два с половиной студенческих года. Впереди – четыре года уже в качестве заключенного. Выйду, если, конечно, уцелею, аж в 1962 году. Как долго ждать. К этому времени все мои сокурсники уже закончат университет.

– Не горюй, студент, – Иван как бы прочел мои мысли. – В Мордовии будешь в академии учиться. Там наука похлеще, чем во всех наших университетах.

Первая половина дня прошла сравнительно спокойно. Наш поезд часто останавливался, и почти везде в вагон подсаживали новых и новых заключенных. Все – уголовники-бытовики. «Клетки» вскоре оказались переполненными. В них поднялся рев. Особенно отличалось наше купе. Стройный оловянный солдатик с алыми погонами и алой окантовкой на фуражке, важно вышагивающий по коридору вагона, неожиданно остановился у нашей «клетки». Молча послушал и, не говоря ни слова, вынул из кобуры

пистолет и направил прямо на нас, в толпу. Раздался грохот выстрела. Что-то больно ударило меня в лоб как раз между глаз, и я на мгновение погрузился в темноту. Сквозь вату, заложившую уши, прорвался рев: «Студента убили!».

Во лбу что-то жжет. Очень больно. Подымаю руку к переносице, и между глаз нащупываю что-то металлическое и острое. Несмотря на красную пелену ничего не вижу.

– Ты смотри! Студент ожил. Ему пулю в лоб вlepили, а он живой! Кто-то тормозит меня за плечи, чем-то мокрым протирают глаза, лицо. Наконец, я вижу и в недоумении кручу головой. Снова подношу к глазам то, что выковырял из лба. Это зазубренный по краям кусочек металла желто-красного цвета. Вдоль всего коридора вагона – охранники с пистолетами в руках. У некоторых – автоматы. Размахивая оружием, они, успокаивают будущих заключенных. Отовсюду по-прежнему несется: «Га-ады! Студента убили!».

Офицер осматривает решетку, потом с облегчением вздыхает и обращается ко мне:

– Ну, повезло тебе, пацан. Пуля попала как раз в перекрестие решетки и разлетелась. Тебе достался только кусочек латунной оболочки. Обернувшись в сторону кричащих людей, сам закричал:

– Да замолчите вы. Живой ваш студент. Лоб немного поцарапало. И всего делов-то.

Потом кивнул автоматчикам и скомандовал: «В купе!». Сам отправился вслед за ними.

Постепенно толпа начала успокаиваться. Только слышалось: – Ну и повезло хлопцу!

– Теперь сто лет проживешь и домой живым вернешься!

Ночью где-то останавливались, долго стояли, снова двигались. Вообще, этап не спешил. Срок-то уже шел.

КАК ПОЖИВАЕТЕ, БЫВШИЕ ДИССИДЕНТЫ?*

В конце 50-х годов в Советском Союзе родилась не только крамола, но самая настоящая оппозиция существующему режиму. Из круга друзей возникали кружки, группы, организации. В памяти их участников еще были живы многочисленные репрессии предыдущих лет. Поэтому они не выходили на улицы с демонстрациями, не устраивали митингов, не были связаны с зарубежьем, не было еще и «самиздата», а тем более «тамиздата».

Но в своем кругу кипели страсти. Разрабатывались проекты наилучшего устройства советского государства, соблюдения прав и свобод, а то и вообще обновления основного закона страны. Ломали головы над тем, как устранить эксплуатацию и класс новых советских господ. И так много было неясного. Да и неудивительно. Ведь это были совсем молодые люди в возрасте 17-25 лет.

Всех их можно назвать «детьми хрущевской оттепели». Они были первенцами в оппозиции к тоталитарному режиму после Великой Отечественной войны.

К сожалению, историей они забыты.

Автор этих строк, сам прошедший через горнило КГБ и концлагерей, пытается восстановить историческую справедливость в отношении «детей хрущевской оттепели», через собственное восприятие показать картину лагерной жизни и ее обитателей в конце 50-х – начале 60-х годов.

Аресты и допросы

Уж что-то слишком развязались языки в народе после XX съезда КПСС. Чересчур много болтунов появилось, клеветущих на советскую действительность, рассказчиков анекдотов, порочащих советский строй. А тут секретные сотрудники доносят о подпольных группах, которые проводят антисоветскую агитацию и пропаганду. Надо с этим безобразием кончать.

20 января 1958 года очень ранним утром были арестованы студенты Харьковского университета – один третьекурсник исторического факультета Вячеслав Биркин, то есть я, и два тоже третьекурсники с физико-математического факультета – Анатолий Простаков и Василий Мишутин.

...Во дворе общежития стоит легковая машина. Услужливо открывается дверь. На заднее сидение быстро взбирается первый сопровождающий, затем вталкивают студента-арестанта и второй сопровождающий плечом плотно прижимает арестованного к первому. Не пошевельнешься. Третий садится рядом с водителем.

*Правда через годы. Выпуск шестой. Донецк. – КП «Регион», 2002. С. 71-96. (Печатается с сокращениями).

Все происходит спокойно, молча, деловито. Чувствуется хорошо отработанная практика. Дорога к зданию КГБ заняла немного времени. Высадка арестованного происходит немного по другому сценарию. Конвоиры рассыпаются веером – слева, справа, позади, как случайные люди, на некотором расстоянии. Арестованному команда: – Вперед! Вон в ту большую дверь.

Внешне все пристойно. Молодой человек лет двадцати идет сам к массивной двери, с трудом открывает ее и заходит в здание. И никому из случайных прохожих не приходит в голову, что он стал свидетелем того, как КГБ проглотило свою очередную жертву.

Кабинет следователя. За столом сидит человек с землистого цвета лицом в военной форме в чине капитана. Перед ним стопка с изъятymi при обыске бумагами. Капитан внимательно просматривает каждый лист. Подымает голову и я узнаю одного из тех людей, которые меня арестовали.

– Ну, что, допрыгался, революционер?

«Революционер» сидит на табурете и, сжавшись в комок, осматривает комнату.

Вначале идут ничего не значащие вопросы. Просто анкетные данные. А потом: ну, хватит запираяться. Мы все о тебе и твоих товарищах знаем. Чистосердечное признание облегчит твоё положение.

– А чего признаваться? Я же ничего не сделал.

И пошли вопрос за вопросом. В ответ – не помню, не знаю, там же в записях все есть. От записей не отвертеться. А в остальном – только бы не проговориться, не сболтнуть что-либо лишнее. Следователь теряет терпение. Срывается на крик. Наконец, подымается со своего места.

В комнату входит конвоир.

– Отвести арестованного в камеру.

Допросы каждый день в течение более двух месяцев. Вопросы часто повторяются – с кем вел антисоветские разговоры, кто из друзей, что говорил, кто тебя склонял к антисоветским измышлениям, кто из преподавателей университета вел с тобой и другими студентами нездоровые разговоры, уточни такую-то запись в твоих дневниках. Ничего не скрывай, нам все известно. Нужно только твоё подтверждение, и ты облегчишь свою участь.

В ответ жалкий лепет – никто ни к чему не склонял и не подстрекал, сам думал и сам записывал, что видел и слышал. Откуда было знать, что все это антисоветское, а преподаватели университета – они такие важные, ученые, а я простой студент. Разве они могут снизойти к разговорам со студентами. С кем сам вел разговоры – не помню, о чем говорили – тоже не помню. Ведь разве упомнишь, с кем и о чем говорил.

А голову сверлит постоянная мысль: не проговориться, не выдать. Все забыть.

Суд – скорый и правый

Наконец, к концу марта написаны последние допросные листы. Материала набралось где-то на страниц 360 или чуть больше.

Последний допрос посещает прокурор. Молча перелистывает дело. Потом обращается к следователю: ну как, во всем признался?

– Да что ему признаваться? Весь состав преступления вот здесь, – следователь до-

вольно похлопывает рукой по стопке тетрадей и блокнотов с моими записями.

– Тогда дело передавай в суд. – Прокурор уходит.

Впервые после ареста возвращаясь в камеру, широко улыбаюсь. Толик Простаков удивленно смотрит: «Ты что, чокнулся?». Но разве расскажешь даже собрату по несчастью, что ты выдержал допросы и никого не выдал, не потянул за собой в эту преисподнюю. И оттого счастлив. Ну а суд, будь что будет. Переживем.

28 марта 1958 г. Харьковский областной суд.

Заседание суда закрытое. Вокруг целое отделение солдат с винтовками и отомкнутыми штыками.

Все атрибуты судебного заседания соблюдены. Судья, два народных заседателя, секретарь, прокурор. А где же адвокат?

Подходит средних лет женщина.

– Ах, молодой человек, что же вы наделали, что же вы наделали?

Пожимаю плечами. А женщина продолжает:

– Такой молодой, и уже антисоветчик. А я ваш защитник, адвокат.

Ну тогда ясно, какая будет защита.

Общее впечатление от заседания суда – обычный рядовой спектакль. Роли распределены, хорошо выучены. От частого повторения спектакль уже изрядно надоел актерам. Говорят они скучными голосами, судьба подсудимого их мало интересует. Ведь она уже предreshена где-то там за кулисами. Определенно и количество лет, которые осужденный проведет в местах не столь отдаленных.

Спектакль закончился приговором. Привожу его фрагмент:

«Подсудимый Биркин, являясь антисоветски настроенным, в течение 1954-1957 гг. вел дневники с записями антисоветского характера. В этих дневниках Биркин клеветал на советскую действительность, условия жизни трудящихся в СССР, на советскую избирательную систему и печать, высказывал антисоветские измышления о руководителях коммунистической партии и правительства, с антисоветских позиций описывал происходившие в 1956 году события в Польше и Венгрии, клеветал на социалистическую систему.

В одной из записей в дневнике за 1957 год Биркин выразил намерение бороться с существующей советской действительностью. В апреле 1954 года Биркин написал стихотворение «В деревне» антисоветского содержания, клеветнического характера и хранил это стихотворение до дня ареста.

Свои антисоветские взгляды Биркин распространял среди своего окружения. В ноябре 1956 года Биркин направил по почте два письма в адрес своего товарища Голошапова, находившегося на военной службе в военно-морском флоте, в этих письмах Биркин в антисоветском духе клеветал на советскую действительность. В этом же 1956 году Биркин послал письмо антисоветского содержания своему товарищу Таранову.

В период 1956-1957 гг. Биркин вел переписку с Гетало Николаем, в которой клеветал на советскую действительность. Осенью 1957 года получил от Гетало Николая письмо антисоветского содержания. В предъявленном обвинении Биркин виновным себя признал и подтвердил, что изъятые у него дневники принадлежат ему и написаны им, также признал, что им исполнены письма, изъятые у Голошапова и Таранова, посланные Биркиным в их адрес.

Кроме личного признания, вина Биркина подтверждается вещественными доказательствами (л.д. 204-205), заключением графической экспертизы и показаниями свидетелей...

На основании изложенного Судебная коллегия признала доказанным предъявленное обвинение Биркину в преступлении, предусмотренном ст. 54-10, ч. I УК УССР.

Определяя меру наказания Биркину, Судебная коллегия, учитывая общественную опасность совершенного преступления, а также его молодой возраст, первую судимость и признание им своей вины, руководствуясь ст.ст. 296, 297 УПК УССР приговорила:

Биркина Вячеслава Васильевича, 1937 года рождения, на основании ст. 54-10, ч. I УК УССР подвергнуть лишению свободы в исправительно-трудовых колониях сроком на четыре (4) года без поражения в правах, исчисляя ему срок отбытия наказания с 20 января 1958 года.

Мерой пресечения Биркину до вступления приговора в законную силу оставить содержание под стражей.

Судебные издержки по делу отнести за счет осужденного Биркина.

Приговор может быть обжалован в кассационном порядке в Верховный суд УССР в течение 5 суток с момента вручения копии приговора осужденному».

Приговор отпечатан в 8 экземплярах. Из них 2 направлено во внутреннюю тюрьму, 1 – в учетно-архивный отдел, 1 – в спецотдел, 2 – в наблюдательный, 1 – прокурору, 1 – в дело.

Что рассмешило в приговоре, так это циничная фраза о том, что судебные издержки отнести за счет нищего осужденного студента.

По дороге в Дубравлаг

После суда пару недель нахожусь в одиночке. А потом приводят Толика Простакова. Его тоже судили. Дали четыре года лишения свободы. Василию Мишутину – десять лет. Вероятно, учли его зрелый возраст.

Дальнейший путь всех троих бывших студентов ХГУ – в Дубравный лагерь, один из многочисленных концлагерей разветвленной сети ГУЛАГа, который находится где-то в Мордовии.

Первым по этапу отправляют меня. По дороге из Харьковской внутренней тюрьмы знакомлюсь с Иваном Ильченко. В годы войны тот служил у немцев. За это суд приговорил его к десяти годам лишения свободы. Пробыл Иван в концлагерях несколько лет, и тут выяснилось, что служил он у немцев не просто так, а с усердием. Его привезли назад в Харьков, снова судили, и за усердие добавили еще 15 лет. Итого, 25 лет лишения свободы.

Везут в так называемых «столыпинских» вагонах, созданных в свое время для перевозки арестованных и осужденных после подавления революции 1905-1907 годов. Везут в тюрьму на колесах вместе с уголовниками, которых здесь называют бытовиками, так как осуждены они за бытовые преступления. А политических заключенных кличут

«фашистами». Понятия «диссидент» еще не было, а «враг народа» – уже отходило в историю.

Приклеив политическим заключенным ярлык «фашисты», лагерное начальство натравливало на них уголовных преступников. Интеллигенция не могла дать отпор озверевшим бандитам.

Так продолжалось до тех пор, пока в концлагеря не пришли бывшие военные, многие – из фашистских концлагерей. Совсем изменилась ситуация, когда политический лагерный контингент пополнился украинскими и прибалтийскими «лесовиками». Пришли люди, понюхавшие пороха и умеющие держать оружие в руках, равно как и пользоваться им.

Царствованию уголовников пришел конец. Чтобы спасти от истребления своих людей, ГУЛАГовское руководство разделило по разным зонам политических и уголовников. Встречались они теперь только во время этапов, как в данном случае при перевозке в Дубравлаг.

Тюрьма на колесах переполнена заключенными. Дышать нечем. Воздух – одна вонища от давно немых тел и грязной одежды.

К вечеру третьего или четвертого дня куда-то приехали. На улице темно, но большая площадка ярко освещена прожекторами и оцеплена солдатами с автоматами или винтовками с отомкнутыми штыками. У некоторых солдат на поводках здоровенные псы, с лаем рвущиеся к заключенным. Посреди площади рядами стоят машины для перевозки – «воронки».

Заклученных заталкивают в большую клетку «воронка». Вскоре все пространство плотно забито людьми. Дюжий охранник с трудом, навалившись всем телом, закрывает решетчатую дверь. Затем начинает сажать женщин. Их втискивают в «боксы», расположенные по обе стороны нашей автотюрьмы. В «боксе» помещается по одному человеку, но втискивают по два. Одна из женщин кричит, что она беременна. На это никто не обращает внимания, и охранник с силой закрывает дверь.

Долго едем по ухабам и рытвинам. Заклученных бросает из стороны в сторону единой плотной массой.

Поздно ночью привозят в пересыльную тюрьму: «Политиков» отделяют от уголовников и направляют в отдельную камеру. Здесь знакомимся еще с одним политическим заключенным. Это среднего роста худощавый парень лет тридцати с торчащими в разные стороны белесыми усами – Александр Кузьмин. Заклученный с уже солидным стажем. Попал в тюрьму по уголовной статье. Но в зоне как-то охаял наше славное советское и партийное руководство и оклеветал советскую действительность. В результате снова раскрутили, но уже на политическую статью, и судили по пресловутой 58-10 УК РСФСР.

Камера огромная. Значительную часть занимают деревянные нары в два этажа. Доски совершенно голые, вытертые спинами многих тысяч поколений заключенных, прошедших через пересылку. Хотя снег на улице сошел недавно, но камера не отапливается уже давно. Ни матрасов, ни одеял в пересыльной тюрьме не положено.

Более недели мерзнем в тюрьме. Вероятно, начальство поджидало еще политических этапников. И вот группу эков человек в 20 снова сажают в вагоны. Конечный путь следования – станция Потьма. Отсюда в глубь Мордовии проложена отдельная железнодорожная ветка, по обе стороны от которой находятся концентрационные лагеря. В совокупности они и составляют Дубравный лагерь – один из многочисленных лагерей ГУЛАГа.

В сопровождении конвойных с собаками заключенные шагают по песчаной дороге поселка. Слева вырисовывается высоченный деревянный забор, увенчанный колючей проволокой и вышками с часовыми по всему периметру. Там рабочая зона. Заключенных ведут в жилую зону напротив.

К новому этапу в зоне всегда повышенный интерес. Люди ищут знакомых, земляков, да и вообще хочется увидеть новое лицо, услышать, что там делается на воле.

Подходит невысокого роста паренек, худощавый, с широким чистым лбом и светящимися разумом серыми глазами.

– Ты из Харькова? Студент? Я тоже из Харькова и тоже студент.

Так произошло знакомства с Виктором Трофимовым. Группа студентов Харьковско-го политехнического института одной из первых в Украине выступила против тоталитарного режима. Более года назад группа Трофимова была арестована. В харьковской студенческой среде об этом говорили шепотом, потом поползли разные слухи-небылицы, распространяемые, вероятно, КГБ. Но мало кто в них верил. Большинство тайком восхищалось.

Виктор на правах старожилы зоны ознакомил меня с расположением бараков для жилья, хозяйственными службами, столовой, с распорядком эковской жизни, отвел в предназначенный для вновь прибывших барак.

– Живем, как при полном коммунизме. Бесплатно работаем, нас бесплатно кормят, одевают, обувают, да еще охраняют, чтобы не украли.

Первыми учителями лагерной жизни для меня стали прибывшие вместе по этапу, но из Тайшета, ветераны концлагеря Михаил Тимофеев – высокий, широкоплечий, с красивым мужественным лицом, и его друг Дмитрий Кислый – среднего роста человек с совершенно голым черепом и постоянной хромотой из-за покалеченной ноги. Оба имели срок до 25 лет лишения свободы по причине какого-то воинского преступления. В зоне своя этика. Эка можно расспрашивать о чем угодно, но только не о деле, из-за которого его посадили. Если захочет – сам расскажет.

А вот почему Федю-молдаванина приговорили к смерти, которую потом заменили двадцатью пятью годами да еще со статьями террор, бандитизм, убийство, наверное, знало поллагеря. По его словам, работал он в колхозе кладовщиком. Однажды туда приехал председатель райисполкома. По этому поводу руководство устроило грандиозную пьянку. Федя, как кладовщик, должен был обеспечить это мероприятие материально. А так как подавать выпивку и закуску он не успевал, то на помощь позвали его жену. Председатель райисполкома соблазнился красотой женщины и потащил ее в кровать при всей пьяной компании. Защищая честь жены, Федя не заметил, как сломал шею

председателю райисполкома и поломал ребра его собутыльникам – парторгу и председателю колхоза. Действительно, силы был Федя необычной. Полтора года лагерной жизни и навалившиеся болезни сделали из этого молдавского «медведя» скелет, обтянутый кожей.

Общаясь со старыми лагерниками, молодой зэк перенимал у них опыт лагерной жизни, который сформировался в определенный свод правил, в своеобразную науку выживания в концлагере. Правда, не всегда все удавалось, но уроки Миши Тимофеева, Мити Кислого и других товарищей помогли выжить, сохранить, насколько можно, здоровье, не сдвинуться в психике, остаться полноценным человеком.

В лагерной зоне собраны люди со всего Советского Союза. В выходной день все они повыбирались из бараков и греются на солнышке, радуясь весенней зеленой травке, чистому воздуху. И сразу визуально можно определить, кто есть кто и откуда.

Вот оживленно и темпераментно, размахивая руками, спорят грузины. Там вокруг Феде-молдаванина обсуждают что-то молдоване. Рядом беседуют всегда уравновешенные эстонцы. На солнышке греется группа армян. А вот там казахи или узбеки, вообще земляки из Средней Азии. В сторонке от всех о чем-то шепчутся украинцы из западной Украины. От восточных украинцев их отличает акцент с польским ударением, а также особого покроя фуражки, шитые здесь же в зоне своими портными. На этих фуражках, по их заверениям, зашифрован трезубец. Невдалеке разместились поляки. С волейбольной площадки раздается литовская речь.

На запах сигареты подходит башкир, которого все в зоне зовут Салават Юлаев, в недавнем прошлом ученый-экономист. Непрочь «стрельнуть» сигарету и якут Коля Жирков, военная выправка которого указывает на то, что он бывший офицер Советской армии. На лавочке, раскинув в стороны руки и ноги, отдыхает славный потомок эллинов по прозвищу Грек.

Работаем в основном на заводе, где делают мебель. Из жилой зоны видны за забором дымы из труб электростанции. Несколько бригад гоняют на лесоповал. Везде ручной труд, тяжелый и изнурительный. Зачем расходовать средства на механизмы и оборудование, если есть в изобилии очень дешевая рабочая сила.

По утрам от контрольно-пропускного пункта раздаются удары в рельс. Это зовут на работу. Бригады строятся по пятеркам, и надзиратели с дощечками и карандашами в руках пропускают рабсилу через ворота. Сколько тут заключенных? Четыре? Пять сотен? А может, и вся тысяча? Из ворот жилой зоны попадаем в живой коридор, состоящий из охраны и сторожевых собак. Расстояние до рабочей зоны метров 120-150. Там снова надзиратели с дощечками и карандашами подсчитывают прибывших на работу. Как будто бы есть возможность сбежать на этом пути.

Недели через три в лагерь пришел новый этап. В нем оказались Анатолий Простаков и Василий Мишутин. Вместе с ними прибыла и группа москвичей. В нее входили молодые ученые, преподаватели из Московского государственного университета. Историки. Возраст – от 24-х до 26 лет, но уже чуть ли не каждый был кандидатом исторических наук. Возглавлял группу Лев Краснопевцев, высокий стройный парень с сухощавым лицом, жилистый и крепкий. Полной противоположностью ему по внешности был Нико-

лай Покровский – среднего роста, немного сутулый и тучный. Он поражал своей эрудицией, недюжинными знаниями, настоящая ходячая энциклопедия. Своей интеллигентностью и мягким деликатным отношением к людям снискал всеобщее уважение и его называли Николаем Николаевичем. Покровского определили на работу в библиотеку. И сюда частенько стала собираться молодежь, чтобы получить свежую информацию, новые газеты и журналы, узнать новости о жизни на свободе да и кое-чему поучиться. Ведь Мордовия недалеко от Москвы. И к нашим москвичам чаще, чем к другим, приезжали на свидание родственники, и всегда привозили кипы газет, при этом не только советских, но и зарубежных. Естественно, зарубежные газеты были центральными органами коммунистических партий. Тут обнаружилось, что почти каждый из московской группы владеет одним-двумя иностранными языками. А Николай Обушков читал и переводил с полдюжины иностранных языков. Когда ему приходила из дому бандероль с чтивом, я робко просил перевести ту или иную статью из польской газеты «Трибуна люду» или «Политики», сербской «Борбы», итальянской «Униты» или французской «Юманите». Дело в том, что в компартиях этих стран уже во всю процветал ревизионизм. А вот английская «Морнинг стар» совсем не котировалась и не была интересной.

Николай вначале сам прочитывал статьи, а потом пересказывал любознательным. И завязывались обсуждения, споры.

Чтобы не быть обузой и самому читать газеты и литературу на иностранных языках, я приступил к их изучению, начав с польского, который, по выражению Обушкова, был «окном в Европу». К концу срока газеты прочитывал уже на всех славянских и паре романских языков.

По слухам, молодых ученых-историков судили не только за антисоветские настроения и клевету на советскую действительность (стандартное обвинение), но и за то, что они посягнули на основу Советской власти – Конституцию, которую хотели улучшить. Но их вовремя остановили.

Каким-то образом в зоне оказался весьма странный человек, пришедший с очередным этапом. Среднего роста, полный, но полнота нездоровая, лицо бледное, одутловатое. Голова круглая, как футбольный мяч, и ни единого волоса ни на лице, ни на голове. Да и цвет кожи какой-то ненормальный, багровый с синим оттенком. Поражали его бессмысленно бегающие из стороны в сторону глаза, в глубине которых затаилась боль. Речь не вполне связная и не вполне вразумительная. Его очень скоро убрали в неизвестном направлении.

Ребята предположили, и не без основания, что случайно к нам попал «псих». Один из старых лагерников подтвердил, что, вероятно, из психиатрической больницы. Обычно туда направляют здоровых людей, а выходят – калеки. Если, конечно, выходят.

Чудная планета – Воркута

Прошел ровно год в Дубравлаге. Но заключенным на одном месте долго не дают засиживаться. Новый этап. Куда везут, арестантам знать не положено. Через несколько суток езды – высадка. Вдали виднеются знакомые по открыткам и фотографиям из учеб-

ников небоскребы - Москва. Вместо привычных «воронков», от которых эковским духом несет на расстояние видимости, стоят машины-фургоны с надписями на боках: «Мясо», «Хлеб», «Продукты». В них и рассаживают прибывший этап. Внутри – тот же «черный ворон». И никто из москвичей или иностранцев даже не догадывается, что везут по улицам столицы.

В Московской пересылке делают «шмон» (обыск) нашим вещам, а нас загоняют в «боксы». Это небольшие каменные мешки шириной в метр двадцать сантиметров и высотой метра в три. Мы стоим плотно прижатые друг к другу грудью, плечами, спинами. Вдохнуть на полную грудь невозможно. Она сдавлена со всех сторон. Да и просто дышать становится все тяжелее. Испарения от давно немых тел, нестиранного белья дополняют ужасную тесноту. Проходит час, другой, третий, проходит целая вечность. Пот струится по всему телу. Руки прижаты к груди. Кто-то стонет, кто-то жалобно скулит, кто-то уже завывает. Большинство молчит. Упасть невозможно, даже потеряв сознание.

Наконец к вечеру дверь открывается. Но выйти мы не можем. Слиплись. Тогда охранник кого-то выдергивает за руку из плотной массы, и заключенные высыпаются из каменного мешка. Последние выползают уже на четвереньках. Политических отделяют от уголовников и загоняют в камеры. Нас около десяти человек, а камеры рассчитаны на гораздо большее количество. Здесь уже наслаждаемся простором.

Около недели маемся в московской, как оказалось, Бутырке и страдаем от неизвестности. Что будет с нами дальше?

А дальше – снова этап. Везут куда-то на север. В нашей тюрьме на колесах становится все холоднее. Конечная остановка – выходи. Выпрыгиваем из вагона, и попадаем прямо в сугробы снега.

Из Мордовии выезжали при ясном теплом солнышке, под аккомпанемент капели с крыш и журчание весенних ручьев. Соответственно были и одеты. А тут попали сразу в снега и морозы. Охране, конечно, хоть бы что. В добротных белых полушубках из овчины, на ногах – битые валенки, на руках – теплые рукавицы с отдельным указательным пальцем на спусковом крючке автомата.

Только здесь узнаем, что по чьей-то воле нас занесло в Воркуту – столицу северных печорских лагерей.

Основное производство здесь – добыча угля. Первые шахты построены еще в тридцатые годы раскулаченными, заключенными. Возле каждой шахты – концлагерь, на каждом бугре тундры – концлагерь. После освобождения многие оставались в Воркуте, обзаводились семьями и работали на тех же шахтах, но уже в качестве вольнонаемных. Вообще, город стал городом бывших заключенных и их потомков.

В отличие от мордовских лагерей, отгороженных от внешнего мира плотными и высокими заборами с колючей проволокой поверху, воркутинский лагерь огорожен только колючей проволокой высотой чуть больше двух метров. Здесь отгораживаться не от кого. Вокруг, насколько видит глаз, первозданная тундра. В лагерь заглядывать некому, из лагеря рассматривать нечего.

На КПИ, как обычно, новый этап встречают аборигены. И, конечно, рыбак рыбака видит издалека. Ко мне подходят двое молодых парней в полушубках не первого срока,

шапках-ушанках, на ногах – подшитые и латанные валенки. Знакомимся. Тот, кто постарше – с продолговатым лицом, жесткими короткими усами и бородкой клинышком, с умными темными глазами, над которыми нависал высокий белый лоб – Михаил Молостов, бывший преподаватель философии Ленинградского университета. Другой, помоложе, плотный, коренастый – Иван Кулябко, бывший студент-старшекурсник из ленинградского медицинского. Оба тоже «дети хрущевской оттепели». Арестовали целую группу преподавателей и студентов Ленинградского университета. Молостову, как руководителю и главному антисоветчику, дали 7 лет лишения свободы, остальным – поменьше, и разослали по разным лагерям.

В основном же контингент данного лагеря состоял из бывших полицейских, старост, бургомистров, иных предателей, служивших во время войны немцам, из «бандеровцев» и прибалтийских лесовиков. В конце 40-х - начале 50-х годов появилось новое поколение заключенных, порожденное голодом и послевоенной разрухой, усилением тоталитаризма и агонией сталинизма.

Лагерная судьба свела меня с Михаилом Кокашем, пареньком из Беларуси. С 16 лет мыкается он по лагерям. А выйдет на свободу, если, конечно, все будет благополучно, в 41 год. Война отобрала у него отца, сожгла деревню, обрекла уцелевших ее жителей на голод и холод. Мать с утра до вечера на колхозной работе. Двое младшеньких постоянно просят есть. А Мишка, вместо того, чтобы тоже работать в колхозе, забросив за плечо старую берданку, уходит в лес на охоту в поисках еды. Однажды в лесу встретил председателя колхоза. Тот пытался отобрать у него ружье. Во время драки раздался роковой выстрел. Председатель был убит, а шестнадцатилетнему «террористу» суд отмерил 25 лет лишения свободы.

Интересной личностью оказался спортивного вида интеллигентный человек лет 30 по имени Феликс. До ареста был советским разведчиком. Прекрасно владеет немецким и французским языками, что позволило ему после войны работать в Германии и Франции. Во время ссоры, находясь за границей застрелил напарника. Его привезли в Советский Союз и осудили на 25 лет. Чтобы не деградировать, Феликс постоянно занимался спортом и писал книгу о Германии 20-х годов. Работал по памяти, поскольку в лагере исторических источников не найдешь. А так как автор этих заметок был историком, то некоторые детали Феликс обсуждал с ним.

Очень интересными были беседы и теоретические дискуссии с Михаилом Молостовым.

В одной из газет мы прочитали официальное заявление Н.С. Хрущева о том, что в СССР нет политических заключенных. Ребята были страшно возмущены такой ложью. А кто же тогда мы?

Решили объявить голодовку и написать протест, отправив его Хрущеву в Москву. Чтобы не приписали «групповуху», договорились, что каждый составит его от своего имени.

Протесты были написаны, но, по-видимому, дальше начальника лагеря не ушли. Ребята, объявивших голодовку, изолировали. В лагере она отклика не нашла.

Как-то обратил внимание на копер шахты, где виднелись следы от пуля. Мои подо-

зрения подтвердил Виля Гоженко молодежавый мужчина лет сорока, осужденный за какое-то послевоенное преступление на 25 лет. Кстати, такой срок был чуть ли не стандартом. Он рассказал, что беспредел и издевательства лагерного начальства переполнили здесь чашу терпения. И заключенные восстали. Захватили лагерь, выставили требования. Но их никто не хотел выслушать. Вызвали войска, и те расстреляли восставших из автоматов и пулеметов. Было это сравнительно недавно – «холодным летом 1953 года». В этот же год расстреляли и Лаврентия Берия.

После пошло некоторое облегчение режима. Многих заключенных, даже имеющих по 25 лет лишения свободы, перевели на «бесконвойку», других – на поселение, третьих вообще освободили. Это и было началом «хрущевской оттепели». Но продолжалась она не долго.

Осенью по лагерю поползли слухи – готовится большой этап. Из Воркуты должны вывезти всех политических заключенных. Для нас составили эшелон из старых, ободранных, но еще крепких теплушек. На небольших окнах под самой крышей – металлические решетки, опутанные колючей проволокой. Все вагоны опутаны гирляндами электролампочек. И повсюду – на крышах вагонов, в тамбурах, на тендере паровоза – охрана с автоматами и даже с пулеметами.

Внутри вагона – деревянные нары в два-три этажа, где, тесно прижавшись друг к другу, вповалку едут заключенные.

Нас везут куда-то на юг. По здешним местам проходит железная дорога, которая протянулась через Котлас, Печору, Инту, Воркуту.

Дальше – уже исхоженная тундра и Ледовитый океан. Строили дорогу заключенные. Сюда привозили их тысячными партиями и сбрасывали в тайге, а по мере продвижения строительства к северу – в тундре. Голодные, фактически без жилья, без зимней одежды, без техники, с помощью только лопаты, кувалды и кайла они возводили эту великую стройку пятилетки. Через 2-3 месяца от тысячных партий в живых оставались считанные десятки обмороженных, больных людей. На смену им привозили новые партии.

Старые лагерники, уцелевшие вопреки стараниям карателей, многое знают. Их память – страшное обвинение тоталитарному режиму.

Я не поэт, но под стук колес тюремного вагона в голове слагалось что-то вроде стихов: «Со скоростью малой колеса вагонов на стыках стучат. Здесь два заключенных под каждую шпалой в обнимку, как братья, лежат».

Снова в Дубравлаге

На седьмые или восьмые сутки – длительная остановка. И затем долгожданная команда: выходи с вещами.

Выпрыгиваем из теплушек и, мать честная, – станция Потьма. Значит, снова в Мордовии, в Дубравлаге. Уже по привычке осматриваю толпу встречающих в серых шинелях и бушлатах. Взгляд натывается на знакомую квадратную и тупую физиономию с маленькими глазками-буравчиками – надзиратель из Явасского барака усиленного режима. Сразу вспомнилась его фраза, произнесенная перед зэками: «Я вас двадцать лет давил и

еще столько же буду давить, пока всех не передавлю». Да, встреча, не обещающая ничего хорошего.

Кажется, Дубравлаг стал местом, куда свозили политических заключенных из всех лагерей страны. Когда заключенные вместе, их легче контролировать. Но зато есть опасность грандиозного бунта. Однако этот бунт легче и подавить, сосредоточив все карательные средства и самих карателей тоже в одном месте.

Нас направляют в новый лагерь, недавно построенный возле швейной фабрики. Мы его первые обитатели.

Постепенно осваиваем новое жилье и швейное дело.

Через пару месяцев нас с Молостовым и еще несколько человек перебросили на третье отделение в больницу и определили на работу в прачечную. Как раз подходящая работа для философов и историков. Меня заинтересовал истопник из хирургического отделения, старый, седой, с искалеченной ногой. Все его звали Дед сто бед.

Однажды, разговорились с ним один на один, с удивлением узнал, что у него пожизненное заключение и вдобавок еще каторжные работы. Я не поверил, т.к. в Уголовном кодексе ни России, ни Украины таких видов наказания просто не было. Тогда Дед сто бед поведал свою историю.

Оказалось, ему всего 43. Ногу покалечили уже в лагере, когда подавляли восстание заключенных в Норильске. Тогда, в 1949 г., каратели особенно зверствовали над заключенными. Но тут в лагерь подвезли бывших фронтовиков и военнопленных из фашистских концлагерей. Вместе с ними подбросили лесовиков из Украинской повстанческой армии и литовских партизан. Вообще, контингент пополнился людьми понюхавшими пороху и не разу смотревшими в зрачок смерти.

На зверства лагерного начальства ответили бунтом, переросшим в восстание. Надзиратели, охрана были перебиты. При этом немало погибло и заключенных. Но захватили оружие, организовали круговую оборону. В зоне устроили кузницу, и умельцы стали изготавливать самодельное оружие. К обороне готовились основательно. Выбрали руководство из бывших командиров.

Старые политики создали отдел пропаганды, наладили типографию и стали печатать листовки, воззвания, которые запускали на воздушных змеях. Подымается змей высоко в небо, напичканный печатной продукцией восставших, обрежут шпагат – и бумажки разлетаются над городом.

Таким образом направили ультиматум сталинскому правительству с требованием освободить всех политических заключенных, предоставить им беспрепятственный проезд через страну и выезд за границу. Даже народу и правительству США отправили послание посредством змея. Конечно, все понимали, что из этого ничего не выйдет. Но душу потешили.

Потом подошли войска. Восставших расстреляли из пулеметов и раздавили танками. Вот тогда молодому парню прошили ногу пулеметной очередью. Раненых добивали. Его посчитали мертвым. Когда пришел в сознание и выполз из-под трупов, каратели уже ушли. Был подобран, подлечили в госпитале, а потом судили по новой, уже за активное участие в массовых беспорядках. Приговорили к высшей мере. Просидел в камере

смертников недели две. Тогда вся голова побелела. Но расстрел заменили пожизненным заключением с направлением на каторжные работы.

1960 год. Меня переводят на «бесконвойку». Это означает, что на работу заключенный ходит уже не в сопровождении собак и охраны, а самостоятельно. Если «бесконвойник» сбежит, его рано или поздно поймают и добавят еще года три. А «сидеть» остается в заключении год-полтора. Поэтому бежать, чтобы схлопотать новый срок, никому неохота.

И снова этап. На этот раз в Рязанскую область. Там недалеко от города Сасова на берегу реки Цны открываются каменоломни.

К осени 1961 года всех бесконвойников снова взяли под стражу. Из сасовских каменоломен вывезли назад в Дубравлаг и поместили уже в отдельный лагерь. Здесь собрали в основном только осужденных по ст. 58-10 или 54-10 (УК УССР), то есть «клеветников на советскую действительность» или «болтунов», названных впоследствии диссидентами. Среди них были разные течения. Поэтому обитатели зоны 385/17 группировались по идейным направлениям и интересам. Большинство – молодые люди до 30 лет. Почти все интеллектуалы, умеющие мыслить, говорить, убеждать. И все учились друг у друга и самостоятельно. Несмотря на тяжелый физический труд днем, по вечерам духовная жизнь была ключом. Не было ни одной проблемы в лагере или на воле, которая не обсуждалась бы в тесном кругу друзей-единомышленников.

Но всему приходит конец. Морозным январским утром 1962 года я, бывший студент и недавний политзаключенный, получил на руки заветный документ, в котором было написано: Министерство внутренних дел. ИТЛ ЖХ 385/17. Справка № 064043. Серия № БУ. Выдана гражданину Биркину Вячеславу Васильевичу, год рождения 1937, национальность – русский, уроженцу г. Краматорска Сталинской области, осужденному Харьковским областным судом 28 марта 1958 г. по ст. 54-10 ч. I УК УССР к четырем годам лишения свободы, в том, что он отбывал наказание в местах заключения МВД с 20 января 1958 г. по 19 января 1962 г., откуда освобожден по отбытию меры наказания. Следует к месту жительства в г. Краматорськ Донецкой области. Выдано денег на питание в пути на 5 суток один рубль 70 коп. Выдан билет на проезд до станции Краматорская Донецкой обл. железной дороги. Личных денег в сумме тридцать пять рублей 42 коп.

Вот эти 35 рублей 42 коп. - плата за каторжный труд в ГУЛАГе. После освобождения из мест заключения автор этих строк еще в течение многих лет ходил с клеймом «врага народа» и реабилитирован только в 1991 г.

Коммунистический тоталитарный режим пал. «Дети хрущевской оттепели», «шестидесятники», диссиденты всех направлений только расшатывали устои, но уничтожили то его сами коммунисты. Точнее, партийно-государственная номенклатура, или, еще точнее – советская буржуазия.

А как поживают сейчас бывшие диссиденты? По-разному. Одни попали «в струю» и процветают. Другие, а таких большинство, влачат жалкое существование. За подорванное здоровье и погубленную молодость в ГУЛАГе государство к нищенской пенсии добавляет подачку в 9-10 гривен.

З ГЛИБИНИ ДУШІ

(Листи родичів репресованих)

Г.А. Правдиченко

г. Донецк

МЫ УЗНАЛИ ПРАВДУ

Ответственному секретарю Донецкой
облредколлегии серии книг
«Реабилитированные историей»
Сабине А.М.

Уважаемый Андрей Моисеевич!

Решение обратиться к тебе в форме письма было мною принято вполне сознательно. Для меня ты не только давний и добрый друг, но и человек, принимающий непосредственное участие в очень важном – в установлении истины в судьбах людей. И это письмо – моя реакция на услышанные от тебя слова: «часто говорят: вот вы находите имена репрессированных людей, публикуете сведения о них, а какая же польза от вашей работы, есть ли примеры, когда родственники репрессированных людей реально ощутили пользу от ваших поисков и публикаций?».

Надеюсь, что это мое письмо – пример пользы вашей работы. В книге четвертой «Реабілітовані історією. Донецька область» на странице 516 помещена информация о том, что Космачев Дмитрий Васильевич, 1900 г. рождения, проживавший в селе Осыково Амвросиевского района Донецкой области в октябре 1930 г. был арестован и в марте 1931 г. осужден на три года ссылки в северные районы СССР, а в 1989 г. был реабилитирован.

Дмитрий Васильевич Космачев – мой родной дядя, брат моей мамы Полины Васильевны. Первая моя встреча с ним произошла в 1929 году, когда он жил в селе (тогда называли – хутор) Осыково, занимался земледелием, имел лошадь (на которую меня сажали и катали) и небольшую пасеку, доставшуюся ему от отца Василия Петровича Космачева – священника в селе Мокрый Еланчик Амвросиевского района Донецкой области, которого по выражению Александра Солженицына, «расшлепали», не доведя до тюремной камеры в 1919 году в соответствии с рекомендациями Ленина о необходимости «очистки земли российской от всяких вредных насекомых» (В.И. Ленин, ПСС изд. 5, том 36, стр. 68), а к «насекомым» были отнесены священники, монахи и, в том

числе, и мой дед и отец Дмитрия Васильевича – Отец Василий из села Мокрый Еланчик.

Поэтому и неудивительно, что Д.В. Космачев – беспартийный, хлебороб с неполным средним образованием (как записано в четвертом томе книги) оказался в поле зрения Органов и, как мне стало известно, не только в 1930, но и в 1944 году подвергался репрессиям.

*Дмитрий Васильевич Космачев
в январе 1949 года.*

Он же во время встречи с родными сестрами в г. Сталино в марте 1951 года.

Вторая моя встреча с Дмитрием Васильевичем состоялась в марте 1951 года, когда он приезжал в гости к сестрам в г. Сталино (Донецк). В этот раз я сфотографировал его вместе с сестрами и другими его родственниками. Зимой 1952 г. Дмитрий Васильевич был в роли свата, когда решался вопрос о моей свадьбе с работником областной конторы Госбанка – Маргаритой Кушнерик.

Так подробно рассказываю о встречах с Дмитрием Васильевичем потому, что и для меня и для родных дочерей Дмитрия Васильевича – Любви Дмитриевны и Инны Дмитриевны, ныне проживающих в городе Кропоткин Краснодарского края Российской Федерации информация из четвертой книги «Реабилитированные историей» – очень важ-

ная, ценная и дорогая. Мы – узнали правду! Спасибо большое, сердечное всему авторскому коллективу и редколлегии книги и тебе, Андрей Моисеевич, за огромный и такой ценный труд!

Но и это не все: книгу, подаренную тобой мне, я отослал Любове Дмитриевне Максименко (Краснодарский край, город Кропоткин, улица Водозаборная, 3) и вскоре получил от нее ответ. Привожу выдержку из ее письма: «...Я знала, что отец мой сидел, но что его реабилитировали, не знала.

Когда ты выслал книгу, у нас в это время открылся «Центр реабилитации» и я пошла с этой книгой в этот центр, показала им книгу и вместе с председателем этого центра написала запрос в прокуратуру Краснодарского края по вопросу реабилитации отца за вторую судимость. Я высылаю тебе копию справки о реабилитации отца. Это был ответ из прокуратуры на мой запрос».

Таким образом, Андрей Моисеевич, ты помог узнать мне и дочерям Дмитрия Васильевича, о его реабилитации за незаслуженное осуждение не только в 1930 году, но и в 1944 году. И вполне очевидно, что главная причина двух «отсидок» моего дяди лишь в том, что он был сыном «расшлепанного» в 1919 г. своего отца – Василия Петровича, сельского священника, отца шести детей. Без сомнения, что Дмитрий Васильевич не всегда был сдержан и осторожен в разговорах, не мог не высказывать своего понимания, восприятия действительности. Естественно, что где-то что-то сказал и всегда рядом находились «внимательные» уши, а последствия – два «турне» по лагерям ГУЛАГа.

Но в те годы возмущался не только Дмитрий Васильевич и подобные ему простые люди. Так, член ВКП(б) со стажем Тоншанин (из Кисловодска) в 1930 г. в газету «Правда» написал: «...виноват сам Сталин и компания, а не работники на низах в области коллективизации». А в 1925 г. Павел Третьяков (бывший крестьянин, а затем бедный ремесленник) житель станции Вавилово обратился с письмом к Сталину: «Вы поклялись перед народом довести в жизнь идеи коммунизма и выполнить все заветы Ильича. Почему в жизни этого не видно, вся сила и власть в Ваших руках?». И дальше: «Многое я мог бы еще написать, но будет ли от этого какой толк?».

О судьбе Павла Третьякова мне ничего не известно, а вот судьба моего родного дяди – как на ладони! Он, как и миллионы простых людей имел неосторожность выразить свое то-ли удивление, то-ли возмущение, а результат – испорченная жизнь не только его самого, но и его жены, дочерей родных сестер и нас, племянников, поскольку в «Личном листке по учету кадров» отвечать на вопросы которого в 20-50 годы прошлого столетия в СССР было строго обязательно при поступлении на работу, в комсомол, партию. Пункт 12 этого «Личного листка...» требовал ответить на вопрос: «Привлекались ли Вы или Ваши родственники к суду и следствию, отбывают ли наказание в настоящее время». Теперь понятно, что подобные требования были жестокими, поскольку страдали не только те, кого репрессировали, но и их родные и близкие. А ведь критические замечания высказывали не только простые люди. Максим Горький, писатель с мировым именем, в запрещенной к публикации статье «Все о том же» заявил: «Я нахожу, что у нас чрезвычайно злоупотребляют понятиями «классовый враг», «контрреволюционер», что чаще всего это делают люди бездарные, люди сомнительной ценности, авантюристы». А

Доброй обещан с чашкой
 рекреационных чашечек
 в горах Кропайки Краснегор-
 ского края.

Моя двоюродная сестра
 Людэва Демидовна Мак-
 сименко (в девичестве -
 Космагва!) ругает
 показывая сестрице
 своего сына - Космагва
 Демидовна Васильевича.

Людэва

Нобелевский лауреат академик Иван Петрович Павлов писал: «Мы жили и живем под неослабным режимом террора и насилия... Тем, которые злобно приговаривают к смерти массы себе подобных и с удовлетворением приводят это в исполнение, как и тем насильственно приучаемых участвовать в этом, едва ли возможно остаться существами, чувствующими и думающими человеком».

Спасибо, тебе, Андрей Моисеевич, от меня, моих двоюродных сестер Любви Дмитриевны, Инны Дмитриевны, – и коллективу редакционной коллегии книги «Реабилитированные историей»!

К письму прилагаю ксерокопию документов, присланных сестрой и фотографию, на которой Дмитрий Васильевич Космачев в январе 1949 года запечатлен в статусе зека и фотографию марта 1951 года, на которой я запечатлел Дмитрия Васильевича после возвращения из заключения и его встрече с сестрами: (слева-направо) Елизаветой (1905 г.), Евгенией (1908 г.), Полиной (1897 г. – моя мама) и Таисией (1903 г.).

P/S: Я и мой родной брат Валентин Андреевич, – в годы Великой Отечественной войны находились на переднем крае, участвовали в крупных боевых операциях, были ранены, награждены боевыми орденами и медалями. Родная сестра репрессированного Дмитрия Васильевича Космачева – Таисия Васильевна Космачева в годы войны была активным участником деятельности подпольной организации в Сталино (группа Шведова), о чем описано в книге Виктора Шутова «Смерти смотрели в лицо» (Издательство «Донбасс», Донецк, 1974 г. стр. 159-160, 278).

Еще раз большое спасибо.

С уважением – Г.А. Правдиченко, кандидат исторических наук, доцент, заслуженный работник высшей школы Украины, ветеран Великой Отечественной войны.

9 октября 2009 г.

Е.В. Белоконная

г. Севастополь

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ БЕЗ ВИНЫ ПОГИБШИМ!

Получив и ознакомившись с содержанием VI и VII томов книги «Реабилитированные историей», меня не оставляют размышления о трагических судьбах десятков тысяч ни в чем неповинных моих земляков-донбассовцев. До сегодняшнего дня не могу найти объяснений тому, как можно было допускать систематическое совершение массового террора, безнаказанного за содеянное и кто же в ответе?

Я полноправно поднимаю эти вопросы, потому как в VI и VII книгах нашла уже светлые имена своих родственников, из числа Екатерининских немцев-переселенцев:

– прадеда Тиссен Генриха Карловича, в прошлом строителя, возводившего Константиновский стекольный и Славянский содовый заводы, а в 1937 г. по ложному обвинению расстрелянного в возрасте 72 лет! (т. VII, стр. 467).

Вслед за прадедом были репрессированы его сыновья, внук, две дочери и члены их семей:

– моя бабушка Павленко-Тиссен Анна Андреевна, в прошлом акушерка с 20-летним стажем, с 1946 г. 10 лет содержалась под стражей в ИТЛ Сталинской и Иркутской областей (т. VI, стр. 165).

– бабушкина родная сестра Пидченко (Тиссен) Елена Андреевна, с 1948 г. 7 лет содержалась под стражей в ИТЛ. Ее муж Пидченко Иван Афанасьевич, арестованный в 1937 г., вскоре погиб в тюрьме. (т. VI, стр. 303).

Такая тяжелая доля выпала на их судьбы лишь по национальной принадлежности и надуманным обвинениям. Страдали все члены семьи, очень больно переживалось все многие десятки лет.

Только с 1989 г. по 1994 г. была проведена реабилитация, о результатах которой родственников не оповещали. И лишь мне, правнучке-внучке из семьи Тиссен, отведено временем навсегда сохранить память о своих без вины погибших и пострадавших родных людях на страницах книги «Реабилитированные историей».

За все эти годы, впервые эту возможность предоставили работники редколлегии, выполняющие такое необходимое и важное дело – связывать прошлое с настоящим, вскрывая и не замалчивая трагическую историю, возвращая светлые имена, увековечивая их, чтобы не переносить тяготы прошлого в наше время.

Вечная память всем, без вины погибшим и пострадавшим!

Память равна воскрешению. Пусть многотысячные имена невиннопострадавших в страшные годы репрессий навеки сохранятся в памяти потомков и навсегда будут предостерегать от всяческих посягательств когда-либо повторить тоталитаризм в будущем.

Еще раз хочу выразить благодарность за огромную колоссальную работу всему коллективу научно-редакционной группы. Особо хочу отметить сердечное участие и личные душевные качества сотрудницы Бутенко Тамары Андреевны, оказавшей мне помощь в скором получении томов книги «Реабилитированные историей».

Павленко-Тиссен А.А. в ИТЛ Тайшетского района
Иркутской области на десятом году отбывания «наказание», 1955 г.

22/11-55г.

Из далекой, холодной
Сибирь,
самым близким
и всегда горячо
любимым не
выград ни на
жизни ни
на расстоянии и
время разлуки
ваша Анна

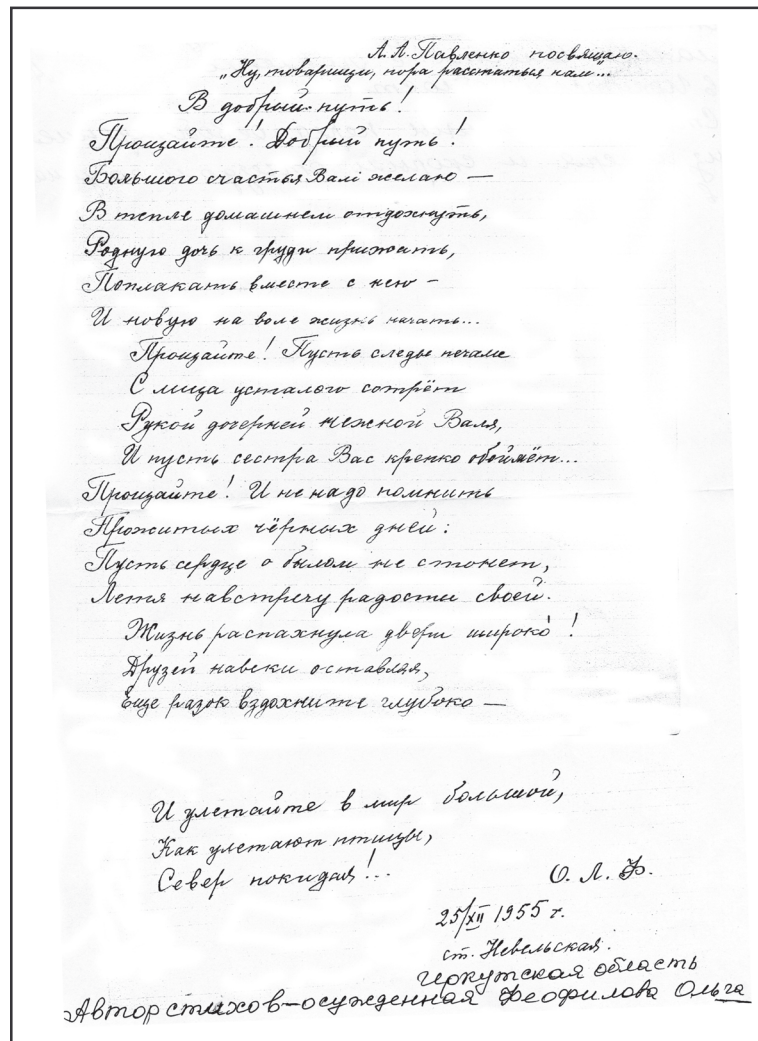
Портрет Павленко-Тиссен А.А.
выполнен карандашом в лагере
Сталинской (Донецкой) области в
1948 г. неизвестным автором.

С книгой ознакомились члены семей, родственники и многие продолжают читать далее.

В адрес научно-редакционной группы высылаю копии на 6 листах личных фото, сохранившую переписку из лагеря, стихи из лагерного дневника Павленко-Тиссен А.А., передающие боль, волнения, тоску, тжбы 10-летнего выживания в ИТЛ Сталинской и Иркутской областей.

С глубоким уважением, безконечной признательностью ко всем за отличную работу по выпуску томов книги «Реабилитированные историей» искренне, по поручению семей Тиссен, Павленко, Пидченко, уроженка Донецкой области, ныне жительница г. Севастополя Елена Белоконная.

12 октября 2010 г.

С.А. Ткаченко

г. Донецк

ГОСПОДИ, БЛАГОСЛОВИ!*

Высокопреосвященнейшему
Илариону митрополиту Донецкому и
Мариупольскому священноархимандриту
Свято-Успенкой Святогорской Лавры

30 марта 2011 г.

74 года мне исполнилось в декабре 2010 года и столько лет я не знал подробных данных о мученической кончине моего родного дедушки Протоиерея Петра, Ткаченко Петра Степановича.

И вот, по воле Божией, первая ласточка благовестия постучала в мое безнадежное сердце со страницы седьмой № 16 (156) 2010 года газеты «Донбасс Православный». «Он знает имя каждого репрессированного». Кто же это? – Андрей Моисеевич Сабина – старенький но добрый и жизнерадостный восьмидесятилетний руководитель Донецкой областной редколлегии книг «Реабилитированные историей», орденосец Украинской Православной церкви Нестора – летописца I степени. Господь привел меня к встрече с ним не вдруг и не сразу, а по своей воле. Многих святых отцов настоятелей храмов я спрашивал о возможности узнать о расстрелянных иереях и протоиереях с именем Петр в 1937 году, но безуспешно. В православном церковном календаре их 34 человека. И вот, после упомянутой газеты я обратился к протоиерею Георгию Гуляеву, по молитвам которого и помощи юриста епархиального управления Иоанна Михайловича Прокопенко, сегодня 21 марта 2011 г. состоялась незабываемая трогательная, историческая встреча с Андреем Моисеевичем и главным редактором Станиславом (Бледновым С.Ф.).

Выражаю глубочайшую благодарность всем сотрудникам Донецкой областной редколлегии серии книг «Реабилитированные историей». О всех вас закажу благодарственный молебен Господу Богу и Спасу нашему Иисусу Христу с просьбой моей даровати каждому из вас здоровья духовного, душевного и телесного. Служба будет в храме Святителя Игнатия Мариупольского, где настоятелем храма протоиерей Георгий Гуляев.

В краткой информации о моем дедушке протоиерее Петре – Ткаченко Петре Степановиче, не сказано, за что же его расстреляли. А расстреляли за то, что он был священником. Забрали из с. Алексеевка Большевыковского района Кировоградской области (современное название), где он был священником и сослали г. Шадринск Курганской области. С ним уехала в ссылку и его жена, матушка Ткаченко Акилина Ивановна. Ссылным работал на лесоповале и заготовкам леса.

* Печатается с сокращениями.

Слава Тебе, Царица Небесная, Заступница наша, Слава Тебе.

Дедушка мой, Протоиерей Пётр, был древдеделом - он что осеялся его руками подготовленной шкартки для книг, точильные круглые камни он его котского точила, наковальня у него релась узкоколейки, кадильца, угловый домикней иконосёте и главное книги, которые неш чело, т.к. они обличители современных предателей Православия.

После арестия дедушки осеялись у бабушки. Акшиной скритка, диваршюнь, поругни, ститражило, скурья, поле (можей ещё что, не помню). Это все она шивзла и шидала протоиерею Василию на ей. Роя. Он како же она получила 2 золотых пресейка - один сама носила, а другим мне подарил. Я с ними был в селе Ново-Михайловка Кировоградской области летом 1949 года.

Фрагмент письма С.А. Ткаченко в облредколегю.

После окончания срока ссылки, возвратились мы на Украину, но туда откуда забрали в ссылку не поехали, а остановились в Сталино, недалеко от станции, быв. квартирантами. На выделенном участке земли в 1936 году построили небольшой домик глинобитный и пол глиняный.

В то время многие священники носили партбилет члена ВКП(б) и служили в храмах. Зная об этом, дедуша не пошел служить в храм, а изготовил точильный ножной станок и ходил по улицам, точа ножницы, ножи, пилы, и исполняя требы по секрету. В другие дни был он с точилом и на рынке ж.д. станции. И вот дадут ему монетку за труд, а он и перекрестится. Рядом стоящие точильщики это увидели и доесли в НКВД. Затем, видимо, слежка за ним усилилась и его арестовали. А как бывшего в ссылке и «неисправившегося» – ликвидировали.

Это я узнал от бабушки своей Акилины Ивановны аж после того, как в 1959 году, окончив Новочеркасский зооветинститут им. Первой Конной Армии, работал 7,5 лет в Хабаровском крае, вначале главным ветврачом совхоза Унгунский, а затем 2,5 года старшим ветврачом ветотдела Еврейской автономной области Хабаровского края. Оставив Дальний восток, я приехал на свою родину (родился я в Ясиноватой) и работал главным ветврачом совхоза «Тепличный» (Буденновский район, г. Донецка). Незадолго до своего преставления в 1971 году, бабуля Акилина, будучи тайной монахиней, мне это и рассказала, и до этого ничего не говорила, потому что время было такое. Меня привез в г. Сталино из села Ново-Михайловка (граничит с селом Алексеевка) Кировградской области в 1947 году мой дядя Ваня. Я ходил тогда в 4 класс НСШ № 54. В те времена нас заставляли в школе писать такие сочинения: «Мой любимый дедушка», «Моя любимая бабушка», «Мой любимый папа»... мама, всех дядей и тетей. И вот я пришел со слезами из школы и бабушке говорю – что я не смог ничего написать о дедушке. Она, немного задумавшись, сказала мне – напиши, что дедушка умер и я о нем ничего не знаю. Так это и было аж до 1971 года.

Благодарю Господа Бога и Спаса нашего Иисуса Христа за Его милость ко мне грешнейшему, встречи с вами, драгоценнейшие служители: Протеиерей Георгий Гуляев, орденосец Православной церкви Андрей Моисеевич Сабина, Иван Михайлович Прокопенко, Станислав Феодосиевич Бледнов и всех членов Донецкой областной редакционной коллегии книг «Реабилитированные историей» Спаси Господи.

В 1937 году, проездом, у дедушки ночевали, как бабушка мне сказала – «великие люди». Один из них Епископ, после службы, рукоположил иерея Петра в сан протоиерея. Об этом нигде не сказано в СССР. В иностранной литературе упоминается о точильщике священнике, жившем в Сталино (Юзовке) недалеко от станции ж.д.

Когда забирали дедушку, узнал из 7-го тома «Реабилитированные историей», а как забирали – из рассказа моих соседей в 40-й день поминовения преставившуюся Дину Петровну Габринас, их маму. Три брата: Юра (я с ним учился с 1947 года в НСШ № 54), Евгений (работал директором крупного торгового центра, а затем в областном управлении торговли) и Валентин (работал в шахтоуправлении) – мои, тех времен, соседи. Дина Петровна – это моя спасительница. Был у нас с ними выкопан глубокий колодец на границе усадеб. Мне было тогда может 3-3,5 года. Я залез на ограждение колодца, сел

Утверждено МФ СССР 9 сентября 1946 г.

Инспекция Госстраха г. Сталин района (города)
Сталинской области, края, республики

Страховое свидетельство № 590
(ИЗВЕЩЕНИЕ) номер лицевого счета

Гр-ну Жукаленко Армина Иванов.
фамилия имя и отчество

Адрес Свердловск 21
город село сельсовет улица номер дома

На основании Закона об обязательном окладном страховании, принятого Верховным Советом Союза ССР 4 апреля 1940 г. и Указа Президиума Верховного Совета Союза ССР от 8 июля 1942 г. застраховано принадлежащее Вам имущество:

- 1) строения в сумме 1303 руб., исчислено страховых платежей 6 руб. 52 коп.;
- 2) животные:

Вид животных	Количество голов	В какую сумму застрахована на 1 голову (норма отбеспеч. в руб.)	Платеж по страхованию 1 головы (в рублях и коп.)
Крупный рогатый скот	от 6 мес. до 1 года		бесплатно
	от 1 года и старше		
Лош. ди.	от 1 года до 2 лет		бесплатно
	от 2 лет до 18 лет		
	старше 18 лет		
Овцы и козы от 1 года			
Свиньи от 9 месяцев			

Тира, 3 Облдоляграфиздата, заказ 1710—1000000

Договор на право застройки свободного земельного участка, 16 марта 1936 года.

Глинобитный домик, незадолго до сноса.

*Дом иерея Петра в с. Алексеевке (Ново-Михайловке)
Кировоградской области, откуда его сослали.*

на доску-подставку для ведра и, опустив ноги в колодец, сидел... одно наверное движение и я был бы на дне колодца. Увидев меня, Дина Петровна тихонько подошла ко мне сзади и, крепко ухватив меня, сняла с ограды и, не выпуская, стала звать бабушку Акилину. Та вышла и Дина Петровна все рассказала и, дрожа от волнения, передала меня бабушке. Царство Небесное, вечный покой рабе Божией Дине. Во время моей работы директором Авдеевской ветеринарной биологической лаборатории, заехал я посмотреть на развалины дома моей мамы. Подъехал на служебном УАЗ-469 и, осматривая все, предавался воспоминаниям прошлых лет. Вдруг меня окликает Евгений Габринас и зовет зайти помянуть свою маму, Дину Петровну. В 40-ой день ее преставления. Я, конечно, сразу пошел. Поминальный стол был полон всего съестного с напитками спиртными и крепкими и не очень. Здесь, за столом Валентин и Евгений (Юры не было – уже уехал) рассказали мне как взяли дедушку моего, а я им рассказал, как Дина Петровна спасла меня. Видели они все через щели забора. Был ясный солнечный день. По переулку к дому бабушки подъехала машина с будкой в кузове. Водитель остался в машине, а двое, один в гражданском, другой в милиционерской одежде, вошли во двор. Увидев дедушку, что-то ему сказали. Он позвал бабушку Акилину. Через некоторое время она вынесла какую-то одежду и небольшую торбочку с едой. Он одел одежду, взял торбу, поцеловал бабулю, низко о земли поклонился и они ушли, сели в машину – дедушка в будку, а у входа в нее милиционер. В гражданском – сел в кабину рядом с водителем и уехали. Бабушка Акилина все время стояла, плакала, крестилась и молилась. Теперь из 7-го тома стр. 478, я узнал, что это было 10 августа 1937 года, мне тогда было 232 дня от рождения, а сейчас 75-ый год. С тех пор никаких сведений и известий о дедушке не было, так как после вынесения тройкой приговора, исполнение было в тот же день, т.е. 29 октября 1937 года. Теперь только узнал, когда поминать дедушку моего родного.

Упокой Господи душу священномученика протоиерея Петра и сотвори ему Вечную Память.

Владыко Иларион! Драгоценнейший наш пастырь, не прогневайтесь на меня грешного за это письмо. Неудобно мне без Вашего благословения обращаться к Блаженному Владимиру, Святейшему Патриарху Кириллу и председателю Архиерейского Синода Русской Зарубежной Церкви митрополиту Восточно-Американскому и Нью-Йорскому Илариону об удостоверении священномученика Петра в сане протоиерея, но если благословите, обращайтесь.

За все благодарю Господа, Царицу Небесную, святителя Николая и всех святых, Вас лично, Владыко, за организацию великого дела по спасению душ наших.

Слава Богу за все. Раб Божий Станислав.

Ткаченко Станислав Алексеевич,

г. Донецк, Ларино.

А.В. Еременко (Гриневская)

г. Макеевка

ВОССТАНОВИТЬ ДОБРОЕ ИМЯ

Мне было 10 лет, а брату 7. У нас была благополучная семья среднего достатка, работал только папа дежурным по отделению дороги на ст. Попасная.

Когда у него была работа в дневную смену, мы с мамой носили ему домашний обед, а он одаривал нас огрызками цветных карандашей.

Мы по улицам не болтались, за пределами двора нас сопровождала бабушка. В доме было тепло, уютно, пахло выпечкой.

Когда вышел роман «Как закалялась сталь», папа читал нам главы из него вслух, мне запомнилось только, как Павка Корчагин подсыпал молотый перец в табак бабюшке.

Еще одна мирная сцена: родители вернулись с собрания, где обсуждался проект I конституции СССР, восхищаются остроумием т. Сталина, использованием им в диспуте изречения – ни Богу свечка, ни черту кочерга – утверждения, что дети за отцов не отвечают.

Моя общественная жизнь началась в I классе – я участвовала в рапорте.

Под звуки горнов и ритм барабанов под знаменами на сцену шагали пионеры и октябрята.

На сцене плакат: на трибуне мавзолея т. Сталин с девочкой на руках и лозунг – Дети цветы жизни – и я, самая маленькая в отряде, протягиваю цветы к портрету вождя и звонким голосом вещаю: «Вручаю, как цветы, Вам детство наше, мы Родине и Партии верны».

16 декабря 1937 г. нас выселили в 24 часа, вещи свалили в сарай, родители приехали искать нам пристанище, а мы с бабушкой сидели на вещах и только в темноте соседи решились забрать нас с братом к себе на ночь.

15 февраля 1938 г. отца арестовали, ему было 32 года.

16 XII и 15 II нас не только лишили крова и отца, у нас отобрали детство.

Началась борьба за выживание. Мы пережили войну, оккупацию, голод, напрасные ожидания.

На бесконечные письма Сталину, Кагановичу, Ежову мы получали, в 1939 нам сообщили, что отец осужден на 10 лет и выслан в дальние лагеря без права переписки, в 1958 г. (через три года после 20-го съезда КПСС), что он умер от пневмонии в 1945 г., по-смертно реабилитирован 11 января 1958 года.

Только через 55 лет в «Соц. Донбассе» из статьи А.Н.Бута «Восстановить доброе имя» мы узнали, что наш отец, Гриневский Владимир Йосифович, 15 IX 1938 г. был приговорен тройкой УНКВД к расстрелу.

В архивных материалах СБУ этими словами заканчивается биография моего отца.

Несмотря на мой преклонный возраст и все пережитое я остаюсь романтиком.

Меня трогают фильмы с лирическими названиями: «А зори здесь тихие», «Утомленные солнцем», «Умножающий печали», «Благословите женщину», я почитаю женщин-

матерей, посвятившим жизнь до конца своим детям, учителя от Бога, которые в своих ученицах воспитали чувство дружбы, справедливости, стремление состояться как личность.

Мне жалко «заробітчан», которые «йдуть та йдуть, немов каліки-журавлі, що відбилися від свого ключа, немов осінній дощ, ідуть і зникають у сірій безвісті».

При входе на Макеевское кладбище «Красная горка» установлен крест-памятник жертвам репрессий.

В памяти родных и близких они никогда не были причислены к виновным.

Я беру на себя смелость от имени этих родных выразить искреннюю признательность А.Н. Буту и его коллегам, которые не сочли за труд изучить дела жертв «контрреволюции» в Донбассе и в Украине и предать их гласности, поименно восстановив их доброе имя.

Может быть, моя сентиментальность никому не интересна, но я хочу, чтобы люди почувствовали, что теряли «благополучные» семьи и как больно знать, что близкий тебе человек в 32 года ушел в безвестность.

ЛИСТИ ДО РЕДКОЛЕГІЇ

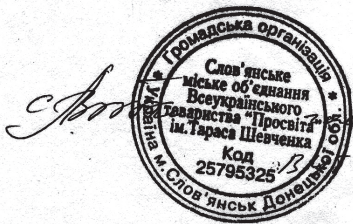
Седюкові: книги
«Редігітовані історією»
від голови Слов'янського
міського об'єднання Все-
українського товариства «Просвіта»
імені Т. Шевченка

Савенка В. В.

Наша «Просвіта» м. Слов'янська налічує
понад 3 тисячі політичних, науково-научних,
художньо-естетичних та довідкових книг. Особливе
місце серед них посідає серія «Редігітовані історією»:
люди, створені невідомою долею
своїх рідних і знайомих, розшукують тут
записи, які прояснюють їхнє кінцево хто бачить
хто надір, хтв іншу рідну.

Через ці пошуки закінчують їхнє життя
але люди і дякують редколегії цього чинного
і незмінного збірника. А багато хтв з
кеберніном тепер издають книги цієї серії
Від імені цих людей і від себе особисто щиро
дякую за таку багаторічну конісну працю.
Чеміхтв вам у координному завершенні завдань
роботи.

Котро вам і здоров'я

Володимир Савенко,
голова Слов'янського об'єднання
«Просвіта» ім. Т. Шевченка

Ответственному секретарю
областной редколлегии
книжки «Редкий кровавый
история».

Библиотекаря в Свято-
Успенском Васильевском
мужском монастыре —
с. Микольское, Волновский
район.

Дядя Сергея Ивановича

Братия монастыря выражает
глубокую признательность редколлегии
за Вашу книгу.

По семи томам книги определены
около 60 священно и церковнослужителей,
репрессированных в годы большевист-
ской бездомной власти.

Устанавливаются судьбы 10-ти уроненцев
села Микольское.

Очень своевременное и ценнейшее
издание.

С уважением

 = С. И. Дуров:

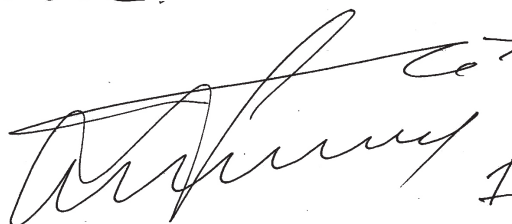
12.10.2010г

от Р. Х.

В рукописно
книге «Реабилита-
ционные истории»

Огромное спасибо коллегам
книге «Реабилитационные
истории» за бесценный
труд, необходимый тысячам
детей.

Удачи в дальнейшей
работе.

 13.11.

Краевед-исследователь
Бонгарь Б.Н. Докучаева

№ W: 4
18.11.09.

„Реабилитовані Історією.
Донецька обл.

Обласної Редакційної Колегії,
Посвящан пам'яті Парсенька Б. Ф.
„Вот эта книжка не бо́льшая толков
премногих тяжелей!“

С большим трепетом в душе я отидала впуск
этой книги т.к. не приучили нас к тому, чтобы мы
полагали на наши запросы хоть маленький ответ.
Наступил тот ^{момент}, что разрешили родственникам по-
сетить Мемориал и ознакомиться с теми маленькими
отрывками моего отца Тимофея Андреевича Кузь-
менко. Хотелось отметить то, какие люди по доб-
роты на разбер оставшихся архивов. Искроучливо
внимательные, ласковые, готовые в любую минуту прийти
на помощь разобраться в этих безудержных бумагах
потерявших от времени. Спасибо вам, самые
дорогие женщины, как было тяжело брать эти
дорогие листы но вы помогли, рассказывали как
будто беседовали с нами наши дорогие!

Я живу в Харькове, но будучи в Ясиноватом, в
вечер в местной газете, прочитала, что в Донецке
в Рутченково, где строили гаражи раскопано
много могил, мне пожелали прислать газету, где были
по-техсоветски захоронены расстрелянные, с того
момента я стала перетискавать с председателем
Мемориала Парсеньком Борисом Федоровичем. Он там
работал на добровольных началах, не имея даже
бумаги. Я начала ему писать об отце и каждый раз
присылала конверты и бумаги, как мне хотелось
дожить до того времени пока выйдет книга, время не
ждет, а спешит и вот я книгу получила, а Борису Федору
не успела написать благодарственное письмо.

Мне остается сказать большое спасибо вам и всей обл. редакционной коллегии за тот тяжелейший труд, который вложен в эту книгу, здоровья вам и вашим близким, мы будем помнить вас всегда, а ушедшим царство небесное, земля пухом! Мой отец осужден тройкой и расстрелян 3 июля 1938г., теперь реабилитирован, будет сооружен памятник но куда...??

Всем вам большой привет наилучшие пожелания здоровья, счастья, радости в жизни, чтобы не пришлось разбирать архивы военных давности, тогда Вы в свои жизни получили только от своих злобных

До свидания!

С наилучшими пожеланиями Ульяна
Вам незнакомка - Екатерина
Тимофеевна Кузьменко
октябрь м-ц 2009г.

P.S. Екатерина Тимофеевна Келорко (в девичестве Кузьменко) родилась в декабре 1918г - ей скоро исполнится 91 год, она одна из техных детей Кузьменко Тимофеева Андреевича, проживающей в 2. Харьков, адрес на конверте!
@ уведомлений к Вам - гилемиямины ее, и внучки Тимофеева Андреевича - Людмила Лебедева. XI д.г.

Попов Антон Васильович,
1896 – 1938 рр.

“Попов Антон Васильевич, 1896 года рождения, с. Стыла Старобешевского района Сталинской области, грек, образование низшее, безпартийный. Проживал: с. Стыла Старобешевского района Сталинской области. Колхозник колхоза имени Сталина. Арестован 21 февраля 1938 года. Осужден Тройкой УНКВД Сталинской области к расстрелу. Данных об исполнении нет. Реабилитирован в 1989 году.” – такий текст про реабілітованого А.В.Попова отримав його син Іван Антонович Попов у робочій групі облредколегії тому “Реабілітовані історією. Донецька об-

ласть у 2003 році. Минуло зовсім небагато часу і Іван Антонович знову завітав до нашої редколегії й попрохав при публікації врахувати його зауваження:

Выражение „Данных об исполнении нет“
исключить, т.к. я смотрел
дело отца в УНКВД и там
записано, что 7.10.1938 г.
отцу объявлен приговор
а 10.10.1938 г. подвергнут расстрелу.
15.05.2003 г. Попов

Редколегія перевірила дані. Вони підтвердилися матеріалами Архіву тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області, які були використані у подальшій роботі. У книзі шостій тому “Реабілітовані історією. Донецька область” на стор. 379 опубліковано офіційні дані реабілітації: “Попов Антон Васильович, 1896 року народження, с. Стыла Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Стыла Старобешівського району Донецької області. Заарештований 21 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Вирок приведений до виконання 10 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1989 році.”

Ф 2
и 6
НКВД-УОСР
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
СЕКРЕТНО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ УДЕЛ

Особый Архив

СОВ. СЕКРЕТНО

РЕВИЗИЯ
1936 года
по Донецкой области

СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО № 123

контрреволюционной троцкистской террористической организации
на Украине

по обвинению

ШАЕВА

ГЕМЕНЯ ЯКОВЛЕВИЧА

Том №

Начато 20 СЕНТЯБРЯ 1936

Окончено 26 ДЕКАБРЯ 1936

Количество томов 09 шт.

РЕВИЗИЯ
по Д. ищ.

1

40

ИЗД. 1936 г.

6261

ДТО ГУГБ НКВД ЮЖНО ДОНЕЦКОЙ ЖЕЛ. Д. 8
ст. ЯСИНОВАТАЯ

ОРДЕР № 888

НА ОБЫСК И АРЕСТ

Выдан 29/1 1936 г.

Действителен по " " 1936 г.

Сотруднику ДТО ГУГБ НКВД Южно-Дон. ж. д.

тов. _____

Поручается произвести обыск и арест гр. _____

Иваново

проживающего Смажес Коробови

д. село Поминово

Всем органам Советской власти и гражданам надлежит оказывать законное содействие предъявителю ордера при исполнении им возложенных на него поручений.

Начальник ДТО ГУГБ Южно-Донецкой железной дороги

Начальник VI ОТД ДТО ГУГБ

**ДОВІДКИ ПРО ГРОМАДЯН,
ЩО БУЛИ РЕПРЕСОВАНІ
НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ***

Ш

*(Продовження. Початок прізвищ на літеру «Ш» надруковано
у книзі восьмій тому «Реабілітовані історією. Донецька область»)*

Штейнбек Христина Федорівна, 1889 року народження, с. Гайдельпарк Таврійської губернії, німкеня, даних про освіту немає, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: ст. Деконська Артемівського району Донецької області. Заарештована 17 листопада 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1998 році.

Штейнбек Христина Федорівна, 1889 року народження, с. Гайдельпарк Таврійської губернії, німкеяня, освіта початкова, безпартійна. Сторож колгоспу. Проживала: ст. Деконська Артемівського району Донецької області. Заарештована 2 серпня 1937 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1998 році.

Штейнберг Володимир Карлович, 1890 року народження, м. Мітава, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Монтажник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Стандарт, буд. № 90, кв. 15. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

Штейнбрєнер Герберт Едуардович, 1908 року народження, х. Фурманськ Петропавлівського району Акмолинської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Цеткінталь Харцизького району Донецької області. Тракторист колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 6 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штейнбрєнер Едгар Августович, 1909 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 17 квітня 1938 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 7 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 13 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1973 році.

Штейнбрєнер Іван Августович, 1902 року народження, с. Федорівка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар ст. Іловайськ. Проживав за місцем народження. Заарештований

* Списки (прізвища, імена, по-батькові громадян, географічні назви тощо) подаються за матеріалами архівно-слідчих справ, які знаходяться в Архіві тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області.

6 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 28 січня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1959 році.

Штейнбрес Іван Мартинович, 1887 року народження, с. Стариця Ізюмського району Самарської губернії, німець, даних про освіту немає, безпартійний. В'язень Дмитлагу. Проживав: Дмитлаг Старобешівського району Донецької області. Заарештований 30 березня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Штейнгардт Петро Генріхович, 1890 року народження, с. Вальгельнд Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штейнгардт Генріх Петрович, 1903 року народження, Грузинська РСР, Бишумський район, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штейнгардт Григорій Ілліч, 1907 року народження, м. Кременчук Полтавської області, єврей, освіта середня, безпартійний. Технік вагонного депо. Проживав: м. Дебальцеве-1, сортувальний майданчик, буд. № 205, кв. 8. Заарештований 29 січня 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 липня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Штейнгардт Франц Генріхович, 1912 року народження, с. Вольдгем Молочансько-

го району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штейнекер Адам Іванович, 1880 року народження, с. Зельман Зельманівського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Молотобоець шахти “Червоний Профінтерн”. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штейннер Лев Федорович, 1914 року народження, с. Гайденберг Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник заводу ім. Фрунзе. Заарештований 26 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штейнгер Яків Якович, 1910 року народження, с. Манвелівка Васильківського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник ст. ім. Кагановича. Проживав: с. Липове Артемівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Штейник Єлизавета Іванівна, 1907 року народження, м. Петропавлівськ, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Колгоспниця артіль “Ленінталь”. Проживала: с. Шапошни-

кове Амвросіївського району Донецької області. Заарештована 18 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1958 році.

Штейнке Альбер Людвігович, 1887 року народження, с. Кургани Пулинського району Житомирської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Рутченкове. Робітник рудоремонтного заводу. Заарештований 2 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Штейнке Генріх (Андрій) Генріхович (Андрійович), 1892 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх сільського споживчого товариства. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 8 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Густав Іванович, 1902 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Касир колгоспу ім. Тельмана. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Давид Готфрідович, 1908 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав за місцем народження. Заарештований 2 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу.

Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Едуард Генріхович, 1897 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Голова сільського споживчого товариства. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 8 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Іван Іванович, 1893 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: с. Ново-Сонцеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 2 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Карл Іванович, 1906 року народження, с. Каменеве Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Старший конюх артілі "Роте Фане". Проживав: артілі "Роте Фане" Харцизького району Донецької області. Заарештований 28 червня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 11 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Штейнке Олександр Іванович, 1908 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 2 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штейнке Олександр Самуїлович, 1900 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник шахти. Проживав: с. Грузько-Зорянка Макіївського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Штейнке Теодор Іванович, 1915 року народження, с. Каменеве Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Каменеве Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Комірник колгоспу "Роте Фане". Заарештований 25 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штейнке Теодор Іванович, 1900 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий магазином сільського споживчого товариства. Заарештований 8 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штейнке Фрідріх Андрійович, 1916 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист МТС. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Штейнфельд Карл Іванович, 1887 року народження, Маріупольський округ, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського

району Донецької області. Заарештований 9 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Штейнфельд Іван Іванович, 1899 року народження, с. Цеткінталь Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 листопада 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 28 січня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1959 році.

Штейнфельд Федір Карлович, 1913 року народження, с. Мало-Костянтинівка Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мало-Костянтинівка Старобешівського району Донецької області. Тракторист колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Заарештований 21 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Штеккер Адам Матвійович, 1908 року народження, с. Ронештадт Мостівського району Одеської області, німець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Викладач технікуму. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Штеккер Йосип Мартинович, 1891 року народження, с. Ронештадт Карло-Лібкнехтівського району Миколаївської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Сталінська, буд. № 309. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штельвах Володимир Христіанович, 1899 року народження, Добропільський район Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шидлове Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Працівник колгоспу “Роте Фане”. Заарештований 21 червня 1938 року. Засуджений Верховним Судом СРСР на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Штельмахов Володимир Юхимович, 1896 року народження, м. Ізюм Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Працівник відділу кадрів комбінату “Сталінвугілля”. Заарештований 11 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Штельц Франц Валентинович, 1904 року народження, с. Панкратове Оренбурзької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Вантажник металургійного заводу. Заарештований 19 лютого 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Штебкік Леонтій Йосипович, 1885 року народження, сел. Гейденберг Мелітопольського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Будьоннівка Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Будьонного. Заарештований 2 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1948 році.

Штемпель Данило Якович, 1900 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу “Нейгейм”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937

року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штемпель Євген Валентинович, 1911 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Шидлове Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Завідуючий магазином. Заарештований 2 червня 1942 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штемпель Іван Валентинович, 1905 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник сільради сел. Нейгейм. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штемпель Іван Якович, 1908 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Колгоспник. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штемпель Іван Якович, 1908 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Нейгейм”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штемпель Ренгольд Фрідріхович, 1903 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Пра-

цівник колгоспу “Нейгейм”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 4 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штемпель Яків Якович, 1892 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Нейгейм”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штенбек Валентин Йосипович, 1906 року народження, с. Гаврилівка Барвенківського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу “Нейланд”. Проживав: с. Олександропіль Дзержинського району Донецької області. Заарештований 11 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Штенбренер Едуард Омелянович, 1874 року народження, Акмолинська область, Петропавлівський повіт, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 29 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штенбренер Отто Августович, 1899 року народження, с. Катеринівка Херсонської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 1 грудня 1936 року. Військовим три-

буналом Харківського військового округу 5 червня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штенбренер Фрідріх Едуардович, 1912 року народження, с. Скворецьке Петропавлівського району Акмолинської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 30 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 5 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штенгауер Едмунд Іванович, 1890 року народження, Польща, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Цеткінгаль Харцизького району Донецької області. Заарештований 27 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Штенке Вільгельм Якович, 1883 року народження, с. Мар’янівка Заславського повіту Волинської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Візник заводу. Заарештований 17 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штенке Генріх Іванович, 1910 року народження, с. Каменеве Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Каменеве Харцизького району Донецької області. Працівник колгоспу “Роте Фане”. Заарештований 9 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штенке Костянтин Іванович, 1908 року народження, с. Каменеве Харцизького району Донецької області, німець, освіта почат-

кова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Роте Фане”. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Штенке (Штейнке) Яків Васильович, 1901 року народження х. Олександропіль Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 2 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Штенко Володимир Вільгельмович, 1921 року народження, с. Красне Артемівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Електрик рудоуправління. Заарештований 8 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Штенко Іван Вільгельмович, 1915 року народження, с. Красне Артемівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Приватний візник. Заарештований 25 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Штенко Петро Вільгельмович, 1912 року народження, с. Красне Артемівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Повар радгоспу ім. Артема. Заарештований 9 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Штенцель Андрій Карлович, 1910 року народження, с. Гекк Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Цекагарт Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Більшовик”. Заарештований 8 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штенцель Іван Павлович, 1913 року народження, с. Клинкає Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу “Авангард”. Проживав за місцем народження. Заарештований 21 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 9 лютого 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Штепа Федір Павлович, 1901 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області, Верхнє селище, вул. Будьонного, 18. Заарештований 7 жовтня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 13 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Штеренсон Єлизавета Йосипівна, 1902 року народження, м. Горлівка Донецької області, єврейка, освіта середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Горлівка Донецької області, пров. М'ясний, буд. № 8. Заарештована 31 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Штеренсон Йосип Львович, 1899 року народження, м. Берислав Херсонської області, єврей, освіта вища, член ВКП(б). Робітник тресту “Будьонніввугілля”. Проживав: сел. Будьоннівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 3 серпня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 5 листопада

да 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Штеренштейн Григорій Матвійович, 1882 (1886) року народження, с. Пиманівка Новоград-Волинського повіту Вінницької області, єврей, даних про освіту та партійність немає. Начальник торгвідділу відділу робітничого постачання заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Пушкіна, буд. № 19. Заарештований 31 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 квітня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Штерляєва (Штриляєва) Ольга Григорівна, 1898 року народження, с. Романівка Мелітопольського повіту Таврійської губернії, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітниця хімзаводу. Заарештована 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1964 році.

Штерн Лазар Мойсейович, 1877 року народження, с. Лазарівка Київської губернії, єврей, освіта початкова, безпартійний. Робітник контори "Трансбуду". Проживав: м. Макіївка Донецької області, пр. Тверський-Ямський, буд. № 10, кв. 11. Даних про арешт немає. Реабілітований у 1931 році.

Штерцер Надія Петрівна, 1885 року народження, м. Кременчук, росіянка, освіта середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: сел. Часів Яр Донецької області, буд. № 7, кв. 3. Заарештована 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 квітня 1938 року засуджена на 2 роки ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Штерцер Сергій Францович, 1914 року народження, м. Артемівськ Донецької області, Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області, ЖСК-2, буд. № 7, кв. 13. Заарештований

11 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 квітня 1938 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штерцер Франц Вікентійович, 1878 року народження, м. Обердар, Чехословаччина, чех, освіта вища, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Донецької області, житлокооп № 2, буд. № 3, кв. 13. Заарештований 17 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 28 квітня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 10 липня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Штефан Дмитро Павлович, 1921 року народження, м. Колораш, Румунія, румун, освіта неповна середня, безпартійний. В'язень табірної відділення № 1 табору № 242. Заарештований 3 вересня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Штефаст Рудольф Якович, 1914 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 6 вересня 1941 року. Не засуджений. Реабілітований у 1949 році.

Штирхунів Серафим Омелянович, 1902 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Начальник клубу 92-го артполку, 92-ї стрілецької дивізії с. Барабаш Приморської області, ДВК. Заарештований 22 липня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду Союзу СРСР засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1942 році.

Штібек Фелікс Андрійович, 1899 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта не-

повна вища, член ВКП(б). Проживав: сел. Моспине Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 6 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Штібель Михайло Лазарович, 1920 року народження, с. Завертя Єлецької області, єврей, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 17-го запасного батальйону зв'язку 31 запасного стрілецького полку. Заарештований 7 січня 1942 року. Засуджений Верховним Судом СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Штібен Фелікс Андрійович, 1899 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта середня, член ВКП(б). Директор школи. Проживав: с. Гринталь Тельманівського району Донецької області. Заарештований 16 травня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 грудня 1936 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Штіблау Альберт Йосипович, 1912 року народження, с. Зельманове Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Пекар колгоспу "Активіст". Заарештований 27 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штіблер Климентій Павлович, 1912 року народження, с. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Косіора. Проживав: с. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штіблер Марія Федорівна, 1885 року народження, с. Лиса Гора Артемівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: с. Н. Зеленівка Селидівського району Донецької області. Заарештована 11 червня 1930 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 серпня 1930 року засуджена на 3 роки ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Штіблер Пауль Іванович, 1885 року народження, с. Блюменфельд Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Ново-Зеленівка Селидівського району Донецької області. Заарештований 11 червня 1930 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 серпня 1930 року засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Штіблер Яків Іванович, 1885 року народження, с. Блюменфельд Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Н. Зеленівка Селидівського району Донецької області. Заарештований 25 травня 1930 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 серпня 1930 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Штіблер Яків Іванович, 1886 року народження, сел. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Косіора. Заарештований 1 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штікер Едуард Матвійович, 1896 року народження, с. Рошгадт Карло-Лібкнехтовського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: сел. Дмитрівське Донецької області, вул. Сталінська, буд. № 177. Заарештований 6 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 серпня 1937

року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1964 році.

Штікер Іван Матвійович, 1900 року народження, с. Раштадт Карло-Лібкнехтівського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Завідуючий овочевим ларьком. Заарештований 19 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Шікер Йосип Йосипович, 1914 року народження, с. Роштадт Карло-Лібкнехтівського району Одеської області, німець, освіта середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, барак транспортників, № 14. Заарештований 12 жовтня 1934 року народження. Спецколегією Донецького облсуду 17 вересня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1955 році.

Шілер (Шімгер) Ерих Вільгельмович, 1909 року народження, с. Марушівка Новоград-Волинського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Вантажник заводу. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1958 році.

Штілер Іван Олександрович, 1882 року народження, с. Церонове Соколовського повіту, Польща, поляк, освіта середня, безпартійний. Старший інженер по будівництву міськкомгоспу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Щербакова, буд. № 189. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1989 році.

Штіль Геронімус Карович, 1918 року народження, с. Кринички Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Кринички Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Штіль Євген Карлович, 1915 року народження, с. Кринички Амросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Кринички Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Штіль Іван Іванович, 1906 року народження, м. Єнакієве Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, вул. Маріупольська, буд. № 20. Заарештований 16 листопада 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 17 лютого 1939 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 року.

Штіль Іван Мартинович, 1883 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Гнутове Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вирок немає. Реабілітований у 1989 році.

Штіль Карл Мартинович, 1888 року народження, с. Вишнівка Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу ім. Ілліча. Заарештований 9 вересня 1941 року.

Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Штінд Вільгельм Августович, 1890 року народження, с. Каменське Дніпропетровського району, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник м'ясокомбінату. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 7. Заарештований 7 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року видворен за межі СРСР. Реабілітований у 1955 році.

Штіндт Рудольф Августович, 1897 року народження, м. Дружківка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Експедито болтового заводу. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 7. Заарештований 7 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року видворений за межі СРСР. Реабілітований у 1955 році.

Штіпельман Абрам Осипович, 1889 року народження, Кам'янець-Подільський район Вінницької області, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Головний енергетик азотно-тукового заводу. Заарештований 4 червня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 20 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1957 році.

Штірмер Адольф Якович, 1905 року народження, с. Жатки Патіївського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шидлове Добропольського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Роте Фане". Заарештований 19 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штіхлінг Іван Іванович, 1907 року народження, с. Люксембург Гришинського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Ново-Дмитрівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 28 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Штірмер Яків Михайлович, 1878 року народження, с. Оленівка Спасівської волості Волинської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шидлове Добропольського району Сталінської (Донецької) області. Тесляр колгоспу "Роте фане". Заарештований 19 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штірц Карл Іванович, 1906 року народження, с. Червоний Яр Покровського капітону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штірцберех Еміль Карлович, 1904 року народження, с. Любахін Житомирського району, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу "Промінь свободи". Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Дмитрівське, вул. Пушкіна, 3. Заарештований 4 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 16 лютого 1937 року засуджений на 4 роки ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1971 році.

Штіц Стефан Стефанович, 1924 року народження, м. Тимишора, Румунія, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Тимишора, Румунія. Не працював. Заарештований 15 червня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Штобе Ганна Яківна, 1905 року народження, с. Орлівка Селидівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Орлівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця колгоспу ім. Петровського. Заарештована 18 серпня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1965 році.

Штобе Яків Петрович, 1900 року народження, с. Орлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Орлівка Селидівського району Донецької області. Заарештований 25 квітня 1935 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони УРСР 17 серпня 1935 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Штоббе Андрій Якович, 1898 року народження, х. Бранд Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Неймана. Проживав за місцем народження. Заарештований 8 вересня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 28 грудня 1935 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Штоббе Генріх Генріхович, 1923 року народження, х. Бранд Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: х. Бранд Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Нейман”. Заарештований 7 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Штоббе Емануїл Іванович, 1906 року народження, с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу ім.

Тельмана. Заарештований 12 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 11 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1963 році.

Штода Володимир Петрович, 1928 року народження, с. Степанівка Катеринославського району Ростовської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Харцизьк Сталінської (Донецької) області. Робітник трубного заводу. Заарештований 12 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Штокніс Станіслав Адамович, 1898 року народження, с. Новдишеве, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Експедитор “Донтрансу”. Заарештований 16 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Август Христіанович, 1867 року народження, с. Андрій Бурт Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: м. Лисичанськ Луганської області, вул. Московська, буд. № 79. Заарештований 3 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 21 січня 1933 року виправданий, з-під варті звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1933 році.

Штоль Вільгельм Андрійович, 1912 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Тракторист колгоспу ім. Леніна. Заарештований 21 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штоль Вільгельм Едуардович, 1915 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта

неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Заарештований 20 лютого 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Штоль Вільгельм Якович, 1897 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Ленінсталь”. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 1 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штоль Вільгельм Якович, 1897 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Леніна. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 28 серпня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 лютого 1934 року виправданий, з-під варті звільнений, справу припинено. Реабілітований у 1934 році.

Штоль Гаврило Гаврилович, 1914 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Ганна Густівна, 1906 року народження, с. Білокузниківка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник керамічного заводу. Проживав: м. Слов'янськ Донець-

кого області, сел. заводу, буд. № 2, кв. 37. Заарештований 11 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Давид Матвійович, 1896 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Рахівник сільського споживчого товариства. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 27 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штоль Едельберт Августович, 1915 року народження, с. Рижове Харківської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Хортиця Запорізької області. Художник. Заарештований 15 серпня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Едуард Якович, 1891 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Заарештований 21 квітня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1966 році.

Штоль Іван Вільгельмович, 1894 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 4 жовтня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 лютого 1934 року виправданий, з-під варті звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1934 році.

Штоль Іван Вільгельмович, 1894 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Леніна. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 27 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штобе Іван Генріхович, 1908 року народження, с. Ліндау Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штоль Іван Федорович, 1887 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Леніна. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 27 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штоль Іван Якович, 1897 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 травня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 10 травня 1935 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Штоль Карл Васильович, 1892 року народження, с. Крим Комишівського району

Сталінградської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Маляр “Індубуду”. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, барак № 6. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штоль Катерина Федорівна, 1905 року народження, с. Барабанівка Мілеровського району Ростовської області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Колгоспниця артілі “Ленінталь”. Проживала: с. Шапошникове Амвросіївського району Донецької області. Заарештована 19 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1959 році.

Штоль Магдаліна Матвіївна, 1899 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Петропавлівка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Комірник колгоспу ім. Леніна. Заарештована 3 вересня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1989 році.

Штоль Мартин Вільгельмович, 1887 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: м. Шамхор Азербайджанської республіки, 2-а вулиця, буд. № 56 (51). Заарештований 29 грудня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Штоль Мартин Іванович, 1904 року народження, ст. Комишатська Мілеровського району Північно-Кавказького краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: м. Амвросіївка Донецької області, вул. Войнова, буд. № 28. Заарештований 4 жовтня 1933 року. Особливою нарадою при

колегії ДПУ УРСР 26 лютого 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Мартин Матвійович, 1915 року народження, х. Степний Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Проживав: х. Степний Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Комбайнер. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1994 році.

Штоль Мартин Якович, 1903 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вагар колгоспу ім. Леніна. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 15 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штоль Матвій Якович, 1904 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Комірник "Монтажбуду". Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, барак № 2 Кислотоупорного заводу. Заарештований 2 листопада 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 14 березня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1962 році.

Штоль Мина Гаврилівна, 1900 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Петропавлівка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця колгоспу ім. Леніна. Заарештована 3 вересня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Штоль Михайло Андрійович, 1919 року народження, с. Нейфельд Єршовського району Саратовської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник артілі "Прогрес". Заарештований 9 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Штоль Михайло Веніамінович, 1909 року народження, с. Шапошникове Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Ленінталь". Проживав за місцем народження. Заарештований 23 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 8 вересня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штоль Михайло Вільгельмович, 1891 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Санітар колгоспу. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 3 вересня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Штоль Михайло Вільгельмович, 1891 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Санітар колгоспу ім. Леніна. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 травня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 10 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Михайло Олександрович, 1914 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Ле-

ніна. Заарештований 29 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Олександр Федорович, 1909 року народження, с. Нейгот Царицинського району Сталінградської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист радгоспу ім. Володарського. Проживав: с. Володарське Воолодарського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області 15 листопада 1938 року до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штоль Ренголь Веніамінович, 1911 року народження, с. Шапошникове Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу “Ленінталь”. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штоль Федір Гаврилович, 1912 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Штоль Яків Едуардович, 1912 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петропавлівка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист МТС. Заарештований 24 червня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1942 році.

Штомм Іван Іванович, 1882 року народження, х. Жермашко Маріупольського рай-

ону Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штомпель Микола Артемович, дату народження не вказано, с. Бочарівка Покрово-Богачанського району Харківської області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник тресту. Заарештований 7 квітня 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1996 році.

Штофаст Адольф Іванович, 1916 року народження, х. Штофаст Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Сонцево Старобешівського району Донецької області. Тракторист колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Заарештований 4 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штофаст Адольф Якович, 1908 року народження, х. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Комінтерна. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Штофаст Генріх Якович, 1910 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Комінтерн”. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 1 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року

засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штофаст Едуард Якович, 1903 року народження, х. Штофаст Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Комінтерну. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 20 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Штофаст Карл Фрідріхович, 1887 року народження, с. Н. Хапрове Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Н. Хапрове Старобешівського району Донецької області. Заарештований 10 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штофаст Микола Іванович, 1909 року народження, х. Штофаст Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Проживав: с. Костянтинівка Старобешівського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штофаст Рудольф Якович, 1914 року народження, х. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу "Комінтерн". Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Штофаст Фрідріх Фрідріхович, 1905 року народження, с. Н. Хапрове Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 9 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штрак Іван Іванович, 1913 року народження, с. Преїс Зельманівського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Робітник артілі "Червоний Жовтень". Даних про арешт немає. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штрак Іван Петрович, 1908 року народження, с. Зельман Покровського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Слюсар депо. Заарештований 6 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штрак Павло Йосипович, 1901 року народження, с. Преїс Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Н.-Горлівка Донецької області, Стандартні будинка № 26, х. 2, кв. 5. Заарештований 14 жовтня 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 вересня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Штрак Петро Іванович, 1886 року народження, с. Краснопілля Новопольського району Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Сторож колгоспу "Активіст". Заарештований 27 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штрак Петро Осипович, 1899 року народження, с. Преїс Зельманівського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штраубе Володимир Олександрович, 1898 року народження, с. Ключі Феодосійського району Кримської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Місце проживання та праці не вказані. Заарештований 20 вересня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 23 лютого 1934 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штраус Володимир Карлович, 1889 року народження, м. Пенза Куйбишевської області, Росія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Старший бухгалтер радбази. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Горького, буд. № 9. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

Штраус Карл Єгорович, 1898 року народження, Маріупольський район Катеринославської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Чубаря. Проживав: х. Ратинове Ровенської району Луганської області. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Штраус Карл Іванович, 1897 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, до 1936 року члени ВКП(б). Проживав:

с. Тишківка Новопсковського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Маяк Комунізму”. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штраух Лук'ян Лук'янович, 1906 року народження, кантон Карацеве Тарасівського району, Росія, німець, освіта середня, безпартійний. Помічник начальника штабу батальйону 240-го стрілецького полку. Проживав: м. Ворошиловград Донецької області, 11 лінія, буд. № 3. Заарештований 5 вересня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Штрекер Григорій Антонович, 1888 року народження, м. Волочаївці Сувальської губернії, поляк, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Майстер пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, пляшкова колонія, буд. № 60, кв. 2. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Штрекер Густав Генріхович, 1892 року народження, с. Альтансау Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож шахти “Софія”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, стара колонія шахти № 33, кв. 13. Заарештований 10 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штрекер Єлизавета Іванівна, 1888 року народження, Бесарабія, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Праля буфету ст. Костянтинівка. Проживала: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Трудова, буд. № 63. Заарештована 10 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27 грудня 1937 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Штрекер Станілав Леопольдович, 1909 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, пляшкова колонія, буд. № 38, кв. 4. Заарештований 26 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штрекер Франц Антонович, 1892 року народження, м. Августов Сувальської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, пляшкова колонія, буд. № 19, кв. 8. Заарештований 26 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штреккер Андрій Францович, 1913 року народження, с. Когесту Карло-Лібкнехтовського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Косіора. Заарештований 2 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штреккер Болеслав Едуардович, 1901 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник заводу “Автоскло”. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Штреккер Володимир Едуардович, 1895 року народження, м. Артемівськ Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької

області. Директор заводу “Дубитель”. Заарештований 26 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Штреккер Володимир Францович, 1916 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, поляк, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 30 квітня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Штреккер Георгій Вікторович, 1903 року народження, сел. шахти № 22 ім. Кірова Сергівського району Донецької області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: сел. Олексіївка Будьоннівського району Донецької області. Головний інженер тресту “Будьонвугілля”. Заарештований 16 квітня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 2 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1956 році.

Штреккер Едуард Іванович, 1915 року народження, с. Мирівка Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Номикосовське, вул. Трудова, буд. № 165. Заарештований 26 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Штреккер Еміль Августович, 1907 року народження, с. Червоний Кут Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівград Великоновосілівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Блюм”. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Штреккер Еміль Августович, 1903 року народження, с. Павлівка Запорізького району

Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Роте Фане”. Проживав: с. Шидлівка Добропільського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штреккер Іван Іванович, 1887 року народження, с. Миронівка Миколаївського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Номикосівське селище, вул. Трудова, 63. Заарештований 23 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 22-23 березня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1962 році.

Штреккер Іван Іванович, 1911 року народження, с. Миронівка Любичького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Слюсар заводу “Металобрухт”. Заарештований 17 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Штреккер Олександра Михайлівна, 1906 року народження, м. Ізюм Харківської області, українка, освіта неповна вища, безпартійна. Проживала: с. Вардіївка Врадіївського району Одеської області. Не працювала. Заарештована 12 червня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1945 році.

Штреккер Петро Едуардович, 1908 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Бухгалтер “Міськмісцевпрому”. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений трійкою

УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штреклов Яків Андрійович, 1910 року народження, с. Мар’ївка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Григорівка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1968 році.

Штремель Ганс Гансович, 1910 року народження, Південна Америка, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Ізюм Харківської області. Робітник Слов’янського ремзаводу. Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Штремель Юрій Іванович, 1913 року народження, с. Комарівка Ізюмського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Ізюм Харківської області. Слюсар Слов’янського ремзаводу. Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штріляу Альберт Георгійович, 1900 року народження, с. Бабичівка Житомирського повіту Волинської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, колонія хімзаводу, буд. № 44, кв. 19. Заарештований 5 листопада 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 вересня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Штром Володимир Христіанович, 1891 року народження, с. Альтнасау Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Шофер керамічного заводу.

Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, пр. Андріївський, буд. № 33, кв. 2. Заарештований 10 грудня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Слов'янську 25 червня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Штромеср Олександра Миколаївна, 1922 року народження, с. Миколаївка Слов'янського району Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: с. Миколаївка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця. Заарештована 21 лютого 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1943 році.

Штримерер Андрій Андрійович, 1903 року народження, с. Григорівка Павлоградського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Конюх колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 31 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штрошер Едуард Карлович, 1906 року народження, с. Новобахметтєве Олександрівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Микитівка Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Головний бухгалтер контори "Трансмиськхарч". Заарештований 9 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Штрошерер Фрідріх Вільгельмович, 1903 року народження, с. Новобахметтєве Олександрівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Тракторист-комбайнер МТС. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Штумпф Георгій Георгійович, 1900 року народження, сел. Гупалівка Ново-Златопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Новопіль Старокерменчицького району Донецької області. Конюх колгоспу ім. Димитрова. Заарештований 16 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штумпф Леонгард Георгійович, 1899 року народження, с. Кальчинівка Дмитріївського району Чернігівської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Скотувата Макіївського району Донецької області. Начальник відділення зв'язку. Заарештований 14 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Штумф Марія Яківна, 1911 року народження, м. Маріуполь Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Робітниця взуттєвої фабрики. Заарештована 21 серпня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1993 році.

Штумф Іван Карлович, 1914 року народження, с. Принцфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, член ЛКСМУ. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: х. Веселий Тельманівського району Донецької області. Заарештований 18 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Штумф Рудольф Едуардович, 1913 року народження, с. Арбейтерген Донецької області, німець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Проживав: сел. шахти "Юнком" Орджонікідзевського району Донецької області. Вантажник шахти "Юнком". Заарештований 23 лю-

того 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1955 році.

Штур Вікентій Андрійович, 1894 року народження, с. Рінища Віленського повіту Віленської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, сел. Жуківка, вул. Хімзаводська, буд. № 20. Заарештований 25 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Штурмаревич Балтазар Людвігович, 1908 року народження, Лашинський район Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Коваль коксохімзаводу. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Штурмахер Ісаак Ізраїльович, 1892 року народження, м. Ново-Олександрія Люблянського повіту, Польща, єврей, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк), Стандартний буд. № 85, кв. 3. Заарештований 30 січня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 липня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1955 році.

Штурнев Іван Дмитрович, 1889 року народження, с. Толпине Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Міліційська, буд. № 48, кв. 10. Заарештований 17 листопада 1937 року. Військовою колегією Верховного Суду СРСР 30 жовтня 1938 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Штученко Федір Митрофанович, 1882 року народження, с. Петрівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петрівка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Столяр колгоспу ім. Молотова. Заарештований 28 лютого 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1942 році.

Шу Юліус Адамович, 1887 року народження, с. Зубрівка Горошковського району Житомирської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Робітник динасового заводу. Заарештований 16 вересня 1940 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1991 році.

Шуакідзе Григорій Олександрович, 1921 року народження, м. Читаурі Грузинської РСР, грузин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Сталінської (Донецької) області. Інвалід. Заарештований 28 вересня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Шуба Андрій Федорович, 1886 року народження, с. Малі Сорочинці Миргородського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Касир “Проммашбуду”. Заарештований 12 липня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Шуба Григорій Митрофанович, 1899 року народження, с. Сулимівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. Горького. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шуба Петро Тимофійович, 1877 року народження, с. Сулимівка Артемівського райо-

ну Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Сулимівського кооперативу. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Шуба Сава Кононович, 1897 року народження, м. Черкаси Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Начальник відділу постачання динасового заводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Пантелеймонівка, динасовий завод, буд. № 65, кв. 10. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шубенко Никифор Федорович, 1914 року народження, х. Сніжки Недригайлівського району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Ново-Калинове”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, шахта “Ново-Калинове”, балаган, буд. № 19, кв. 15. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шуберт Едуард Готлибович, 1892 року народження, с. Маратівка Н. Гладоволинського повіту Волинської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: х. Високопілля Краматорського району Донецької області. Заарештований 11 вересня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Шуберт Іван Францович, 1910 року народження, с. Мар’ївка Синельниківського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Ілліча. За-

рештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Шуберт Рейнгольд Готлібович, 1904 року народження, с. Маршівка Новоград-Волинського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник складу склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Миколаївське, вул. Ливарна, 21. Заарештований 27 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 15-16 січня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1959 році.

Шуберт Рейнгольд Михайлович, 1908 року народження, с. Мурашівка Новоград-Волинського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, пр. Харківський, буд. № 29. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шуберт Рейнгольд (Інгард) Робертovich, 1916 року народження, м. Буер, Німеччина, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Постишеве Донецької області. Слюсар шахти. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1938 році.

Шубін Віктор Петрович, 1904 року народження, с. Зирянське Маршенського повіту Томської губернії, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник комбінату “Донбасвугілля”. Заарештований 26 квітня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1940 році.

Шубін Євдоким Іванович, 1892 року народження, с. Тимофіївка Краснопільського району Харківської області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта “Брян-

ка” Кадіївського району, сел. Подорівка, буд. № 42, кв. 2. Заарештований 13 грудня 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1958 році.

Шубін Іван Олександрович, 1883 року народження, х. Капичик Роздорського району Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник тресту “Доннархарч”. Проживав: сел. Сніжне Донецької області, вул. Н. Поштова, буд. № 18. Заарештований 9 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шубін Михайло Хомич, 1871 року народження, с. Нижньо-Гурове Радянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Червоний Кут”. Проживав: сел. Дмитрівське Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 6 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шубін Сергій Павлович, 1889 року народження, м. Київ Київської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу “Червоний Хімік”. Проживав: м. Слов’янськ Донецької області, вул. Заводська, буд. № 2. Заарештований 31 січня 1931 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 24 квітня 1931 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шубін Феодосій Семенович, 1903 року народження, с. Євремівка Акимівського району Дніпропетровської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник трубного заводу. Прживав: м. Макіївка Донецької області, Нова трубна колонія, буд. № 106/14. Заарештований 29 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Шубіна Марія Миколаївна, 1891 року народження, с. Войтівці Подільської області, українка, освіта вища, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Вчителька. Заарештована 18 грудня 1943 року. Військовим трибуналом Азово-Донско-Кубанського басейну засуджена на 3 роки ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Шубінський Павло Пилипович, 1885 року народження, с. Миколаївка Велико-Лепетиської волості Таврійської губернії, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник заводу ім. Чубаря. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк), Смолянка, Нова колонія азотного заводу, буд. № 63, кв. 2. Заарештований 26 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Шубний Іван Микитович, 1898 року народження, с. Самойлівка Карачанського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Телеграфіст станції. Заарештований 27 вересня 1944 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Шувалов Олексій Федорович, 1902 року народження, с. Дмитрівка Осипенківського району Запорізької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Стара колонія заводу ім. Кірова, буд. № 63, кв. 1. Заарештований 28 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Шугайло (Шугайнов) Антон Васильович, 1886 року народження, Старокаранський район Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ветфельдшер. Проживав: с. Греко-Олександрівка Старокаранського району Донецької області. Заарештований 15 травня 1933 року. Не засуджений. Реабілітований у 1933 році.

Шугайло Олексій Пантелійович, 1924 року народження, с. Червоний Жовтень Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 11-го окремого учбового тракторного полку Уральського Військового округу. Заарештований 30 квітня 1943 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Свердловськ Свердловської області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Шугайло Юхим Семенович, 1898 року народження, с. Червоний Жовтень Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Хлібороб". Проживав: с. Червоний Жовтень Тельманівського району Донецької області. Заарештований 18 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шукіс Генріх Гаврилович, 1892 року народження, м. Москва Московської області, німець, освіта середня, безпартійний, Слюсар депо. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, буд. № 51, кв. 5. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 20 березня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шукіс Петро Устинович, 1891 року народження, Паневезького району, Литва, литовець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Волноваський район Донецької області. Коваль Оленівського рудника. Заарештований 28 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шуклін Борис Юхимович, 1895 року народження, с. Калинівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: с. Калинівка Горлівського району Донецької області. Робітник доломітного комбінату. Заарештований 10 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуклін Макар Юхимович, 1889 року народження, с. Калинівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калинівка Горлівського району Донецької області. Робітник доломітного кар'єру. Заарештований 7 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шукліна Ольга Захарівна, 1914 року народження, с. Байрак Горлівського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Продавець магазину. Заарештована 30 червня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1945 році.

Шулдаков Федір Опанасович, 1910 року народження, с. Кам'янка Верховського району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 24 червня 1946 року. Військовим трибуналом МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Шулєв Костянтин Іванович, 1902 року народження, с. Маринівка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник доменного цеху заводу «Азовсталь». Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шулежко Андрій Тимофійович, 1909 року народження, с. Пишики Чернобаївського району Черкаської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Ханжонкове. Проживав: ст. Ханжонкове, 4-е будівельне відділення рудоуправління. Заарештований 17 листопада 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 31 грудня 1932 року засуджений у концтабір на 5 років. Реабілітований у 1963 році.

Шулежко Михайло Тимофійович, 1901 року народження, с. Пишики Чернобаївського району Черкаської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Постникове. Проживав: ст. Сердита, 47 км, барак № 2. Заарештований 14 листопада 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 31 грудня 1932 року засуджений на 10 у концтабір. Реабілітований у 1963 році.

Шулежко Степан Тимофійович, 1906 року народження, с. Пишики-Васютинці Чернобаївського району Черкаської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Постникове. Проживав: ст. Сердита, 48 км, барак № 2. Заарештований 14 листопада 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 31 грудня 1932 року засуджений на 10 років у концтабір. Реабілітований у 1963 році.

Шулежко Федір Тимофійович, 1898 року народження, с. Пишики Чернобаївського району Черкаської області, українець, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць 1390-го зенітного полку. Заарештований 4 серпня 1944 року. Військовим трибуналом 37-ї армії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1961 році.

Шулейко Олександр Павлович, 1883 року народження, с. Труд, БРСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник солерудника ім. Шевченка. Проживав: Донецька область, Слов'янський район, солерудник ім. Шевченка. Заарештований 31 сер-

пня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Шуленко Ілля Іванович, 1884 року народження, Чернігівська губернія, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу “Уніон”. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Судовою колегією ВУЧК 23 грудня 1921 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Шулепа Олександра Іванівна, 1916 року народження, с. Мар’ївка Андріївського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: х. Н. Швейцарія Андріївського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 15 червня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1945 році.

Шуліка Степан Макарович, 1887 року народження, с. Іллінка Мар’їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Коваль радгоспу “Гігант”. Проживав: артіль “Гігант” Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 15 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шуліка Володимир Якович, 1910 року народження, с. Гамизівка Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Гамизівка Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 30 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 2 серпня 1941 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

Шуліка Юхим Федорович, 1904 року народження, с. Ново-Горлівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 242-го стрілецького полку у м. Харкові Хар-

ківської області. Заарештований 25 березня 1944 року. Військовим трибуналом 8-ї окремої запасної стрілецької бригади засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Шуліпа Давид Андрійович, 1892 року народження, с. Дмитрівка Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Соборна, буд. № 28. Заарештований 11 грудня 1936 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шуліченко Семен Гуринович, 1903 року народження, с. Богуслав Богуславського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, сел. Костянтинівка, вул. Артемівська, буд. № 126. Заарештований 3 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуляк Іван Васильович, 1873 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник роз'їзду Квашине. Проживав за місцем народження. Заарештований 18 жовтня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 12 березня 1931 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Шуляк Іван Іванович, 1910 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 2 Сніжнянського району Донецької області. Інспектор по якості вугілля шахти № 2. Заарештований 30 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуляк Іван Модестович, 1901 року народження, с. Рогозине Володарського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник азотного заводу. Заарештований 23 червня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Шуляк Леонтій Прокопович, 1896 року народження, х. Петропілля Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Сталіна, буд. № 2. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шуляк Петро Пилипович, 1907 року народження, с. Рідкодуб Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти ім. Ворошилова Дзержинського району Сталінської (Донецької). Завідуючий магазином. Заарештований 18 вересня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1958 році.

Шуляков Валентин Михайлович, 1924 року народження, м. Дзержинське Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Проживав: м. Сталінград Сталінградської області. Учень. Заарештований 22 квітня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Шуляков Савелій Тарасович, 1902 року народження, с. Бершакове В. Троїцького району Курської області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: сел. В. Янісоль Великоновосілківського району Сталінської (Донецької) області. Директор школи. Заарештований 13 грудня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1942 році.

Шуляковський Петро Єремійович, 1891 року народження, м. Одеса Одеської області, українець, освіта вища, безпартійний. Головний інженер по реконструкції цехів заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Саргана, колонія "А", буд. № 9-3. Заарештований 1 листопада 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 травня 1931 року засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шулячук Адам Іванович, 1892 року народження, Холмський район, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: ст. Магдалинівка Слов'янського району Донецької області. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 травня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Василь Іванович, 1885 року народження, с. Івашкине Полтавського району Харківської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник шахти. Проживав: шахта № 32/33 Сніжнянського району Донецької області. Заарештований 27 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 28 липня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Василь Степанович, 1898 року народження, х. Брусівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Брусівка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Стрілочник станції. Заарештований 8 лютого 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 57-ї армії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Шульга Гаврило Андрійович, 1900 року народження, ст. Новошербинівська Азово-Чорноморського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Бригадир вантаж-

ників морського порту. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Артемівськ, буд. № 40, кв. 8. Заарештований 15 грудня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 лютого 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Георгій Степанович, 1902 року народження, с. Липова Долина Полтавської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Технік 614-го шляхово-експлуатаційного управління НКВС. Заарештований 7 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульга Іван Осипович, 1897 року народження, с. Дебальцеве Васильківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Оглядач вагонів ст. Дебальцеве. Проживав: сел. Дебальцеве Донецької області, вул. Вокзальна, буд. № 32. Заарештований 16 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Марія Гордіївна, 1906 року народження, м. Кишинів, Бесарабія, росіянка, освіта початкова, член ВКП(б). Домогосподарка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 10 лінія, буд. № 100. Заарештована 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Шульга Микола Осипович, 1906 року народження, с. Василівка Василівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Стрілочник ст. Дебальцеве. Проживав: сел. Дебальцеве, вул. Дебальцівська, буд. № 37. Заарештований 16 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Михайло Осипович, 1905 року народження, с. Васильківка Васильківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Дебальцівського вузла Донецької залізниці. Проживав: с. Чернухіне Дебальцівського району, будинок Бондарева Василя. Заарештований 16 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Шульга Олександр Володимирович, 1912 року народження, с. Чернокам'янка Петровського району Харківської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: с. Старий Крим Маріупольського району Сталінської (Донецької) області. Завідуючий центральним складом ГММ заводу ім. Ілліча. Заарештований 13 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Шульга Олександр Лазарович, 1896 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 31 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Харківській області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Шульга Омелян Юхимович, 1892 року народження, с. Н. Богданівка Мелітопольського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Н. Богданівка Мелітопольського району Запорізької області. Колгоспник колгоспу ім. Будьонного. Заарештований 17 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Шульга Петро Карпович, 1918 року народження, с. Свободне Волноваського району Донецької області, українець, освіта не-

повна середня, кандидат у члени ВКП(б). Інструктор фізподготовки 16-го прикордонного полку військ НКВС. Заарештований 12 червня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС Московського військового округу на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1964 році.

Шульга Степан Федосійович, 1918 року народження, с. Брусівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Командир відділення транспортного взводу 475-го арtpолку. Заарештований 16 липня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Шульга Федір Кирилович, 1904 року народження, с. Лисовичі Таращанського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Іловайське Донецької області. Робітник станції. Заарештований 4 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шульгін Георгій Іванович, 1905 року народження, м. Білгород Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник станції. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, Соцмістечко, буд. № 223, кв. 2. Заарештований 4 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульгін Євдоким Сергійович, 1896 року народження, с. Орлівка Микоянівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Вахтер заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, 18-а дільниця, гуртожиток 88/23. Заарештований 4 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульгін-Міллер Іван Іванович, 1890 року народження, с. Кішкер, Угорщина, німець, ос-

віта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник меблевої фабрики. Заарештований 6 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульгін Трохим Опанасович, 1885 року народження, с. Михайлівка Старокаранського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Секретар сільради. Проживав за місцем народження. Заарештований 21 серпня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 21 січня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шульгін Трохим Опанасович, 1885 року народження, с. Михайлівка Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Ленінський шлях”. Проживав: с. Михайлівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 25 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 2 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульгіна Олександра Федорівна, 1910 року народження, с. Любичке Іваненського району Курської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Куйбишева Ямського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця колгоспу ім. Куйбишева. Заарештована 25 квітня 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Шульдінер Песя Давидівна, 1906 року народження, м. Шавім, Литва, єврейка, освіта початкова, член ВКП(б). Мотористка буддільниці № 1 ст. Ясинувата. Проживала: ст. Ясинувата, Південнодонецької залізниці, буд. № 63. Заарештована 5 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 вересня 1939 року засуджена на 3 роки заслання у Казахстан. Реабілітована у 1964 році.

Шульженко Антоніна Олександрівна, 1916 року народження, с. Гнилиці Яготинського району Чернігівської області, українка, освіта середня, член ВЛКСМ. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Працівниця газети “Маріупольська газета”. Заарештована 5 листопада 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1991 році.

Шульженко Іван Ілліч, 1909 року народження, с. Луганське Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Дебальцево. Проживав: сел. Хацпетівка Донецької області, вул. Садова, буд. № 14. Заарештований 26 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шульженко Іван Пилипович, 1903 року народження, м. Часів Яр Артемівського району Донецької області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Робітник електростанції “Дондніпросітьбуду”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Мушкетове, буд. № 3, кв. 16. Заарештований 26 грудня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 1 квітня 1936 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1990 році.

Шульженко Ілля Якович, 1882 року народження, с. Луганське Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Хацпетівка Донецької області. Стрілочник станції. Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 25 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Шульженко Леонід Пилипович, 1910 року народження, с. Кіровське Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім.

Кірова. Проживав: с. Кіровське Ямського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 28 лютого 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1942 році.

Шульженко Павло Семенович, 1903 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Верхня Сілезія, Німеччина. Робітник депо. Заарештований 24 лютого 1945 року. Військовим трибуналом 5-ї гвардійської армії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Шульженко Яків Митрофанович, 1915 року народження, м. Канське Красноярського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 6-ї стрілецької роти 116-го кавалерійського стрілецького полку. 20 квітня 1942 року перейшов на бік противнику. Не заарештовувався. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Шулькевич Петро Васильович, 1907 року народження, с. Лосятине Васильківського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод Ілліча, колонія “Б”, буд. № 20, кв. 3. Заарештований 29 жовтня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1938 році.

Шулькевич Пилип Федорович, 1891 року народження, Макарівський район Київської області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Інструктор облпрофради. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 4-а лінія, буд. № 40, кв. 3. Заарештований 2 вересня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду у м. Харкові 30 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1956 році.

Шульц Абрам Абрамович, 1923 року народження, с. Миколайпілья Костянтинів-

ського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Миколайпілья Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист радгоспу “Гірник”. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Шульц Абрам Іванович, 1893 року народження, с. Миколайпілья Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер радгоспу “Гірник”. Проживав: с. Миколайпілья Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 4 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шульц Андрій Андрійович, 1905 року народження, х. Гросс Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу ім. Сталіна. Проживав: х. Гросс Краматорського району Донецької області. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Шульц Андрій Якович, 1898 року народження, с. Васюткинське Краматорського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 8. Заарештований 21 листопада 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Краматорську 31 січня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Шульц Андрій Якович, 1898 року народження, с. Васютинське Краматорського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Ужур Красноярського краю. Токар автобази. Заарештований 12 травня 1949 року. Особливою нарадою

при МДБ СРСР засуджений на поселення, місце та строк не вказано. Реабілітований у 1960 році.

Шульц Віктор Олександрович, 1926 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Рядовий розвідник 169-го мінометного полку 7-ї минометної бригади. Заарештований 25 вересня 1945 року. Військовим трибуналом 3-ї армидивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Шульц Віра Карлівна, 1911 року народження, с. Фрідріхфельд Молочанського району Дніпропетровської області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Офіціантка. Заарештована 28 серпня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Шульц Володимир Омелянович, 1924 року народження, с. Путиловичі Волинської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Чоботар взуттєвої фабрики. Заарештований 16 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульц Вольдемар Миколайович, 1913 року народження, с. Паризька Комуна Генічеського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Секретар школи. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Артемівська, буд. № 36. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Шульц Емануїл Якович, 1922 року народження, с. Луківка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: с. Луківка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульц Едуард Готлібович, 1886 року народження, Пулинський район Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Коптєве Добропільського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Едуард Ертманович, 1909 року народження, х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області. Тракторист колгоспу "Привіт". Заарештований 22 квітня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облслуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Шульц Едуард Мартинович, 1908 року народження, с. Марієнталь Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 29 березня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Шульц Єфріам Фрідріхович, 1898 року народження, с. Шудура Володарського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Оленівка Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Приватний візник. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1994 році.

Шульц Іван Адамович, 1924 року народження, с. Миколайпіль Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Миколайпіль Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Ветсанітар радгоспу “Гірняк”. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Шульц Іван Андрійович, 1910 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкового заводу. Даних про місце проживання немає. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1936 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шульц Іван Іванович, 1923 року народження, Будьоннівський район Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Пастух колгоспу “Авангард”. Заарештований 7 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1967 році.

Шульц Іван Іванович, 1914 року народження, с. Лукове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: х. Бірт Тельманівського району Донецької області. Заарештований 29 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 26 травня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Шульц Іван Петрович, 1890 року народження, х. Мартин Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. За-

рештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Шульц Іван Якович, 1905 року народження, м. Краматорськ Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Краммашбуду”. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 6, кв. 1. Заарештований 29 жовтня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Шульц Іван Якович, 1894 року народження, с. Гуляй-Поле Запорізької області, німець, освіта початкова, до 1926 року член ВКП(б). Робітник шахти. Проживав: м. Макіївка Донецької області, с. Ханжонкове. Заарештований 15 листопада 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Ісидір Андрійович, 1906 року народження, х. Федотов Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу. Проживав: радгосп № 2 Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Карл Андрійович, 1908 року народження, с. Федотове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Каракубуд Старобешівського району Сталінської (Донецької) області. Слюсар “Каракубуду”. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульц Карл Карлович, 1916 року народження, х. Федотове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Климуш Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу ім. Карла Маркса.

Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 20 листопада 1942 року у таборі МВС. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Карл Карлович, 1903 року народження, Німеччина, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник заводу ім. Петровського. Проживав: с. Розівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 28 червня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 11 серпня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Карл Романович, 1907 року народження, с. Романове Житомирської області, німець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Робітник артілі “Керамік”. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Трудова, буд. № 109. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шульц Карл Фрідріхович, 1905 року народження, Айдарський район Старобільського округу, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: х. Терновий Орджонікідзевського району Донецької області. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Шульц Карл Якович, 1918 року народження, х. Бірт Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Сталінської (Донецької) областію Тракторист колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Костянтин Андрійович, 1913 року народження, х. Федотів Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Водовоз радгоспу. Проживав: с. Мірошки Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Костянтин Омелянович, 1912 року народження, Київська область, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Коваль хімзаводу. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Лідія Петрівна, 1910 року народження, м. Краматорськ Донецької області, німкеня, освіта середня, безпартійна. Лаборантка заводу ім. Куйбишева. Проживала: м. Краматорськ Донецької області, вул. 2-а Тюремна, буд. № 9138. Заарештована 11 липня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 26 серпня 1935 року засуджена на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1993 році.

Шульц Олександр Августович, 1887 року народження, с. Ошмяни Вільнюської губернії, Польща, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: сел. Амвросіївка Донецької області. Механік хлібозаводу. Заарештований 20 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шульц Петро Якович, 1887 року народження, с. Царицине Молочанського району Дніпропетровської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер артілі. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Шульц Петро Якович, 1887 року народження, Дніпропетровська область, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник машзаводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, пр. Поштовий, буд. № 3, кв. 38. Заарештований 19 вересня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 24 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульц Рудольф Адольфович, 1902 року народження, Нововозовський район Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 січня 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Рудольф Михайлович, 1888 року народження, с. Затишшя Волноваського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Затишшя Волноваського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Шульц Федір Іванович, 1906 року народження, с. Ногайське Бердянського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Донецької області. Оглядач вагонів. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Фердинанд Готлібович, 1905 року народження, с. Федорівка Тарського району Омської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Літкіне Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Конюх колгоспу. Заарештований 22 липня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Шульц Фрідріх Якубович, 1912 року народження, х. Вірт Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 6 квітня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Шульц Юліус Карлович, 1904 року народження, м. Київ Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. Ново-Економічне Постишевського району Донецької області, буд. № 235, кв. 4. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шульц Яків Андрійович, 1912 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник склозаводу. Заарештований 24 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шульц Яків Іванович, 1874 року народження, Дніпропетровська область, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 25 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шульц Яків Якович, 1892 року народження, Ізюмський район Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Старший майстер механічного цеху заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, пр. Карла Маркса, буд. № 2. Заарештований 27 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового ок-

ругу у м. Краматорську 31 січня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Шумаков Василь Іванович, 1887 року народження, с. Радіне Курського району Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер споживчого ооперативу. Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, будинок “Тігант”, кв. 33. Заарештований 2 січня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня 1933 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1991 році.

Шумаков Григорій Єгорович, 1907 року народження, с. Радіне Курського району Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Агент заготовок Донпарніту. Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, ЖБК, буд. № 32. Заарештований 13 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1991 році.

Шумаков Єгор Васильович, 1887 року народження, с. Радіне Курського району Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник рудника. Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, Хімкооп, буд. № 31. Заарештований 13 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Шумаков Іван Кузьмич, 1889 року народження, с. Шумакове Курського району Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Рахівник радгоспу. Проживав: Донецька область, Горлівський район, Микитівський радгосп. Заарештований 5 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня

1933 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Шумаков Іван Прохорович, 1888 року народження, с. Шумакове Шумаківського району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник тресту “Радянськ-вугілля”. Проживав: ст. Моспине Донецької області, буд. № 7. Заарештований 23 березня 1937 року. Виїзною сесією лінійного суду Північнодонецької залізниці 10 липня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1964 році.

Шумаков Микола Семенович, 1889 року народження, с. Любимівка Великомиколаївського району Дніпропетровської області, українець, освіта вища, безпартійний. Бухгалтер Донплодоовочторгу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Шевченка, буд. № 49. Заарештований 20 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 1 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Шумаков Михайло Григорович, 1889 року народження, с. Виш. Дубовець Курського повіту Курської області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Ясинувата Донецької області. Начальник будівельно-монтажної контори станції. Заарештований 19 квітня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Шумаков Петро Іванович, 1886 року народження, м. Слов’янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов’янськ Сталінської (Донецької) області. Механік паровозного депо. Заарештований 6 січня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Шуман Генріх Готлібович, 1895 року народження, с. Пейламб Марієнтальського кан-

тону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Помічник комірника заводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Шевченка, буд. № 27. Заарештований 28 листопада 1937 року. Засуджений 4 січня 1938 року на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шуман Іван Родіонович, 1896 року народження, м. Плошки, Австрія, австрієць, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Шмідта. Проживав: рудник “Буроз” Макіївського району Донецької області, балаган 116, кв. 7. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Шуман Карл Готлібович, 1905 року народження, Олександропо-Гайський район Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Клари Цеткін. Проживав: с. Федорівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 7 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуманський Володимир Лукич, 1891 року народження, м. Лодзь, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Вантажник склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, гуртожиток склозаводу. Заарештований 14 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шумахер Андрій Андрійович, 1912 року народження, с. Нова Дмитрівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник заводу “Червоний Жовтень”. Заарештований 15 березня 1938 року. Засуджений

трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шумахер Володимир Едуардович, 1911 року народження, с. Коптівка Добропільського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Моторист колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Коптівка Добропільського району Донецької області. Заарештований 11 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шумахер Генріх Едуардович, 1909 року народження, с. Коптівка Красноармійського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Рахівник ст. Желанна. Проживав: ст. Желанна Красноармійського району Донецької області, буд. № 2. Заарештований 20 травня 1934 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 грудня 1934 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шумахер Георгій Олександрович, 1912 року народження, м. Ковне, Литва, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник машзаводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, 16-а дільниця, буд. № Б-2, кв. 41. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шумахер Густав Якович, 1915 року народження, с. Липове Ямського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Липове Ямського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспни колгоспу “Червоний Лан”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Шумахер Данило Адамович, 1904 року народження, с. Коптівка Добропільського району Донецької області, німець, освіта початко-

ва, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Коптівка Добропільського району Донецької області. Заарештований 11 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шумахер Едита Фрідріхівна, 1904 року народження, с. Суворове Високопільського району Дніпропетровської області, німкеня, даних про освіту немає, безпартійна. Робітниця галантерейної фабрики. Проживала: м. Артемівськ Донецької області, вул. III Інтернаціонала, буд. № 56. Заарештована 19 листопада 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1997 році.

Шумахер Едмунд Фрідріхович, 1914 року народження, с. Нагаліївка Лозівського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Олександрівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 31 січня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Шумахер Еміль Фрідріхович, 1895 року народження, с. Суворівка Високопільського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Швейцар комбінату. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. III Інтернаціоналу, буд. № 56. Заарештований 15 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шумахер Євген Адамович, 1896 року народження, с. Коптівка Гришинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник артілі “Транспортник”. Проживав: сел. Рикове Донецької області, 41 лінія, буд. № 22. Заарештований 27

червня 1934 року. Народним судом Риківського району 20 вересня 1934 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1963 році.

Шумахер Євген Андрійович, 1906 року народження, с. Новодмитрівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав концтабір х. Модестівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 13 травня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 31 серпня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Шумахер Євген Якович, 1895 року народження, с. Нагаліївка Лозівського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Конюх колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 15 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Шумахер Катерина Карлівна, 1909 року народження, Лисичанськ м район Луганської області, німкеня, освіта неповна середня, безпартійна. Колгоспниця колгоспу “Червоний Лан”. Проживала: с. Липове Артемівського району Донецької області. Заарештована 15 листопада 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1997 році.

Шумахер Іван Андрійович, 1914 року народження, с. Нова Дмитрівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник склозаводу. Заарештований 23 березня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Шумахер Олександр Адамович, 1891 року народження, с. Коптівка Добропільського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м.

Костянтинівка Донецької області. Коректор газети “Фрунзевец”. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Шумахер Отто Андрійович, 1910 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник артілі “Челюскінців”. Заарештований 26 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шумахер Отто Оттович, 1917 року народження, с. Липове Ямського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Липове Ямського району Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Кагановича. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Шумахер Фрідріх Фрідріхович, 1898 року народження, с. Суворівка Високопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Зуївка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Шумахер Яків Данилович, 1904 року народження, с. Наталіївка Лозівського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Шестаківка Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Шумахер Яків Якович, 1900 року народження, с. Нейпрунсфельд Мелітопольсько-

го району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Червоний Лан”. Проживав: с. Липове Артемівського району Донецької області. Заарештований 15 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шумєєв Олександр Іванович, 1915 року народження, х. Н. Горянка Зибинської сільради Центрально-Чорноземної області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар. м. Горлівка, селище азотно-тукового комбінату, барак № 38, х. 4. Заарештований 2 листопада 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Шумейко Анастасія Авер’янівна, 1904 року народження, с. Мала Моршка Моршанського району Тамбовської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Продавець магазину. Заарештована 20 лютого 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Шумейко Василь Тимофійович, 1896 року народження, сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Не працював. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, вул. Карла Маркса. Заарештований 8 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шумейко Олександр Микитович, 1919 року народження, с. Семенівка Лисичанського району Луганської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Слюсар тресту. Заарештований 2 вересня 1948 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 10

років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Шумейко Пилип Павлович, 1903 року народження, Анан'євський район, АМРСР, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Начальник військово-учбового пункту Донецької міської ради. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Смолянка, вул. Черепична, буд. № 12. Заарештований 4 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 19 квітня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1988 році.

Шумивода Григорій Васильович, 1902 року народження, с. Дашківці Вільновецького району Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 11 жовтня 1938 року. Виправданий лінійним судом Південнодонецької залізниці. Реабілітований у 1939 році.

Шумидуб Йосип Гаврилович, 1888 року народження, с. Мокрий Єланчик Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник артілі ім. 9-го січня. Проживав: с. Мокрий Єланчик Макіївського району Донецької області. Заарештований 27 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Шумик Федір Андрійович, 1900 року народження, Волинська губернія, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник літійного цеху "Донтранс". Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Широка, буд. № 38. Заарештований 15 листопада 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 26 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шумило Василь Георгійович, 1912 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 836-го стрілецького полку 240-ї стрілецької дивізії. Заарештований 7 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 240-ї стрілецької дивізії до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 28 лютого 1942 року у с. Аляб'єве, область не вказана. Реабілітований у 1993 році.

Шумилов Микита Опанасович, 1909 року народження, Воронежська область, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Тесляр "Зудресбуду". Проживав: сел. Зудгрес Харцизького району Донецької області, буд. № 9. Заарештований 20 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 грудня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шумлянський Павло Єфремович, 1898 року народження, с. Ольгинка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. В. Анадоль Ольгинського району Донецької області. Бухгалтер райфінвідділу. Заарештований 16 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шумов Іван Михайлович, 1913 року народження, с. Курилівка Петриківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 30 липня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Шумов Іван Якович, 1892 року народження, сел. Італка Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник артілі "Червоний Партизан". Проживав: м. Хомутове Ново-

азовського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Шумський Андрій Іванович, 1888 року народження, с. Тарноватка Холмської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Рахівник сільського споживчого товариства. Проживав: с. Саргана Маріупольського району Донецької області. Заарештований 7 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 27 березня 1930 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Шумський Михайло Олексійович, 1902 року народження, с. Загір'я Рогатинського повіту, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Токар шахти. Проживав: шахта № 1-1-біс Дзержинського району Донецької області, вул. Ворошилова. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Шумських Анисим Артемович, 1892 року народження, с. Жернівцеь Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник склозаводу ім. Кірова. Заарештований 21 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Шунаєв Андрій Миколайович, 1867 року народження, м. Горки Кромського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, вул. Ленінська, буд. № 11. Заарештований 13 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 27 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Шуняков Михайло Петрович, 1899 року народження, с. Ружне Карачаївського району Брянської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Слюсар заводу ім. Сталіна. Заарештований 10 вересня 1947 року. Донецьким облсудом засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Шуцьков Сергій Захарович, 1895 року народження, с. Колодяжна Костюківського району, БРСР, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Маслівка, буд. № 7, кв. 5. Заарештований 22 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Шупиченко Андрій Максимович, 1907 року народження, с. Іверське Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх радгоспу "Серп і Молот". Проживав за місцем народження. Заарештований 13 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Шупиченко Петро Максимович, 1893 року народження, с. Іверське Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Іверське Краматорського району Донецької області. Заарештований 13 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Шупиченко Ферсан Максимович, 1884 року народження, с. Іверське Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 13 березня 1933 року. Особливою нарадою при

колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Шур Йосип Григорович, 1919 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврей, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Студент індустріального інституту. Заарештований 11 липня 1941 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1958 році.

Шуравщик (Муравщик) Дмитро Митрофанович, 1898 року народження, с. Банне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Банне Слов'янського району Донецької області. Штукатур. Заарештований 16 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шураєв Максим Олексійович, 1904 року народження, с. Бистре Курської області, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 29 січня 1941 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1958 році.

Шурак Филімон Микитович, 1892 року народження, с. Водички Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Сторож артілі. Заарештований 28 жовтня 1940 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Шуран-Субота Матвій Романович, 1893 року народження, Рівненський повіт Волинської губернії, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник депо "Схід". Про-

живав: м. Дебальцеве Донецької області, сел. Рязанцева, 2 лінія, буд. № 45. Заарештований 15 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 5 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Шуран Павло Дмитрович, 1892 року народження, с. Добромирна Збарзького району Тернопільського округу, українець, освіту вища, до 1933 року член ВКП(б). Плановик заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, Шлакова гора, барак № 31, кв. 18. Заарештований 20 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Шурда Григорій Іванович, 1895 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Ст. Петрівка Орджонікідзевського району Донецької області. Агроном радгоспу. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шурда Дмитро Іванович, 1893 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Член правління колгоспу "Червоний Жовтень". Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шурда Дмитро Пантелійович, 1906 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Перукар рибзаводу. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про

виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шурда Іван Олексійович, 1913 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 9 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом 1-го корпусу КВО 5 листопада 1936 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1993 році.

Шурда Іван Федорович, 1909 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник Білрибзаводу. Проживав за місцем народження. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Шурда Павло Петрович, 1886 року народження, с. Ялта Мангуського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод ім. Ілліча, колонія “Б”, 9/5. Заарештований 9 травня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Шурда Олександр Лазарович, 1910 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож радгоспу “Азовськ”. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Шурда Пантелій Харлампійович, 1909 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник хліббуду.

Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. М. Лікарняна, буд. № 678. Заарештований 10 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Шурда Федір Іванович, 1890 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Червоний Жовтень”. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 червня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуріс Арон Григорович, 1884 року народження, м. Донецьк Донецької області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Робітник друкарні артілі інвалідів. Заарештований 25 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Шуркіна Марія Іванівна, 1896 року народження, с. Дмитрівка Петровського району Харківської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Робітниця цегельного заводу. Проживала: м. Дружківка Донецької області, селище цегельного заводу. Заарештована 24 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1937 року засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1964 році.

Шурко Григорій Федорович, 1912 року народження, с. Дмитрівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник шахти № 22 Шварцівського рудоуправління. Проживав: Шварцівське рудоуправління, шахта № 22 Чистяківського району Донецької області. Заарештований 11 грудня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3 травня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1955 році.

Шурко Стелян Андрійович, 1893 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. 8 Березня. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шуров Василь Самсонович, 1894 року народження, с. Грибоєдове Слеського повіту Орловської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Донецьк, шахта № 30, Собачівка, буд. № 2, стандартний, кв. № 3. Заарештований 28 листопада 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Шуров Григорій Степанович, 1905 року народження, с. Курська-Лиховатка Щегрівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Кірша Сталінського району Сталінської (Донецької) області. Робітник радгоспу "Кірша". Заарештований 29 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Шуров Олексій Іванович, 1895 року народження, с. Будьонівка Будьонівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Працівник аптеки. Проживав: с. Будьонівка Будьонівського району Донецької області, вул. Осоавіахіма, буд. № 1. Заарештований 1 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 5 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Шустенков Іван Тимофійович, 1916 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Сержант 5-го окремого учбового танкового полку. Заарештований 1 квітня 1943 року. Військовим трибуналом гарнізону м.

Калініна Калінінської області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Шут Михайло Іванович, 1905 року народження, Азово-Чорноморський край, Брюховецький район, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. Трубна Нахалівка, буд. № 6, кв. 1. Заарештований 5 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Шутенко Андрій Григорович, 1878 року народження, Чигиринський район Київської губернії, українець, освіта початкова, до 1929 року член ВКП(б). Робітник судоремонтних майстерень. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, 2-а вулиця, буд. № 18. Заарештований 21 вересня 1936 року. Водно-транспортним судом Азовського Морського та Доно-Кубанського річкового басейну 13 липня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Шутило Олексій Кир'янович, 1903 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Запорізької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Ув'язнений ОЛП-5 у м. Макіївці Сталінської (Донецької) області. Заарештований 4 квітня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Шутка Іван Дмитрович, 1916 року народження, с. Микільське Васильківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Новочайкине Макіївського району Донецької області. Заарештований 11 грудня 1934 року. Спецколегією Київського облсуду 23 травня 1935 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Шутков Серафим Дмитрович, 1903 року народження, с. Аляб'єве Бесединського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 12 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Шутов Василь Тимофійович, 1909 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 877-ї окремої будівельно-телеграфної роти. Заарештований 30 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 6-ї армії на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1994 році.

Шутович Михайло Антонович, 1907 року народження, м. Сморгонь Віленської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Проживав: сел. Хацапетівка Сталінської (Донецької) області. Робітник артілі. Заарештований 19 червня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Шуть Іван Дорофійович, 1912 року народження, с. Андріївка Андріївського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Сталінської (Донецької) області. Робітник вугільного складу. Заарештований 28 січня 1945 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Шуть Сергій Прокопович, 1918 року народження, с. Троїцьке Бердянського району Дніпропетровської області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Заарештований 23 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений у ВТТ до кінця війни. Реабілітований у 1958 році.

Шутько Карпо Миколайович, 1891 року народження, с. Луганське Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Машиніст водокачки. Проживав: ст. Дебальцеве, 2-а водокачка. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 25 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Шутько Олександр Карпович, 1913 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Сталінської (Донецької) області. Машиніст паровозу. Заарештований 15 березня 1945 року. Військовим трибуналом Північнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Шутько Петро Федорович, 1901 року народження, с. Дворічне Дворіченського району Харківської області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Головний інженер будівельного управління № 6. Заарештований 29 жовтня 1949 року. Лінійним судом Північнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Шутько Тихін Григорович, 1922 року народження, с. Старий Караван Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Курсант військового училища. Заарештований 18 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Середньоазіатського військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Щуцький Василь Дем'янович, 1895 року народження, с. Пісочне Рубежанського району Холмського району, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник "Союзвуглекспорт" у порту. Проживав: м. Маріуполь-порт, вул. Степна, 41.

Заарештований 10 вересня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1935 році.

Шушкевич Іван Михайлович, 1906 року народження, м. Рига, Латвія, поляк, освіта початкова, до 1931 року член ВКП(б). Комірник м'ясокомбінату. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Професійна, буд. № 7. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засудже-

ний до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Шушковський Станіслав Тимофійович, 1907 року народження, с. Губильці Подільської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 1 Сталінського району Сталінської (Донецької) області. Конюх сільгоспкомбінату шахти. Заарештований 4 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Щ

Щабло Арсеній Матвійович, 1900 року народження, с. Знаменське Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 161-го артилерійського запасного стрілецького корпусу. Заарештований 6 березня 1945 року. Засуджений військовим трибуналом XII армії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Щадних-Зуланець Клавдія Миколаївна, 1901 року народження, м. Єнакієве Донецької області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Єнакієве Сталінської (Донецької) області. Робітниця цегельного заводу. Заарештована 23 березня 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Щадних Микола Миколайович, 1902 року народження, м. Єнакієве Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Механік хімзаводу. Проживав: м. Горлівка Донецької області, житловий майданчик АТЗ, буд. № 14, кв. 16. Заарештований 1 листопада 1935 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 10 лютого 1936 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Щадний Іван Петрович, 1910 року народження, с. Савинці Савинського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Шофер міської пожежної команди. Заарештований

17 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Щеблов Яків Якович, 1906 року народження, х. Ванюшкине Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Моспине Макіївського району Донецької області, шахта № 12, буд. № 69/1. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Щеблов Яків Якович, 1903 року народження, х. Ванюшкине Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Шлях до соціалізму”. Проживав: х. Ковський Будьоннівського району Донецької області. Заарештований 5 грудня 1936 року. Трійкою УНКВС по Новосибірській області 2 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 18 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1989 році.

Щеглов Йосип Іванович, 1876 року народження, с. Слапаче Західної області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Викладач учбової частини верстатобудівного заводу ім. Куйбишева. Заарештований 3 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щеглов Кузьма Михайлович, 1906 року народження, Лівенський район Орловської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Ясинувата Сталінської (Донецької) області. Старший інженер НЖЧ-3 станції.

Заарештований 19 серпня 1944 року. Військовою колегією Верховного суду СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щеглов Пилимон Федосійович, 1880 року народження, с. Ново-Олександрівка Барвенківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: с. Шидлівка Донецької області. Заарештований 13 квітня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Щеглова Ольга Андріївна, 1895 року народження, Латвія, Ліфляндська губернія, латвійка, освіта початкова, безпартійна. Прибиральниця гуртожитку шахти “Комсомолець”. Проживала: м. Горлівка Донецької області, 4 лінія, буд. № 177х1. Заарештована 19 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджена до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітована у 1989 році.

Щегловський Болеслав Францович, 1895 року народження, м. Радом, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сніжне Донецької області, шахта № 19. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щеголев Никифор Андрійович, 1880 року народження, с. Городище Шевченківського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Ясинувата Сталінської (Донецької) області. Експедитор 3-ї дистанції. Заарештований 12 лютого 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південно-донецької залізниці на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Щеголев Олексій Миколайович, 1900 року народження, с. Харкове Думицького району Смоленської губернії, росіянин, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер депо “Північ”. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області, вул. Крупської, 68. Заарештований 7 жовтня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 16 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щеголь Володимир Лазарович, 1927 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврей, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 25 січня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Щедловський Андрій Васильович, 1889 року народження, х. Єланчик Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Єланчик Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Рибак колгоспу. Заарештований 15 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Щедрий Федір Євстафійович, 1867 року народження, с. Нижній Куркулак Таврійської губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Золоті Ставки Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Бондар-приватник. Заарештований 24 квітня 1941 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щедрін Іван Михайлович, 1900 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць окремої саперної роти 142-ї окремої мінної бригади. Заарештований 7 січня 1943 року. Військовим трибуналом 142-ї ОМОБ засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Щедрін Стефан Леонтійович, 1908 року народження, с. Мар'ївка Скороднянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Калініна. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта ім. Калініна, буд. № 203, х. 3. Заарештований 26 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Щедріна Пелагея Євсївна, 1902 року народження, с. Кочетівка Новоселівського району Орловської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Н. Селище Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 30 вересня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом гарнізону м. Челябінська Челябінської області на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1994 році.

Щеклін Григорій Васильович, 1911 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Слюсар машзаводу. Проживав: м. Горлівка Донецької області, 16 лінія, буд. № 6, кв. 4. Заарештований 25 червня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 жовтня 1932 року засуджений на 3 роки позбавлення права проживання у 12 містах. Реабілітований у 1990 році.

Щеколдін (Мельников) Михайло Семенович, 1915 року народження, м. Вязьма Смоленської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Кінорадіотехнік політвідділу 92-ї стрілецької дивізії 2-ї Ударної армії. Заарештований 26 квітня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1949 році.

Щекотихін Степан Олександрович, 1909 року народження, с. Курахівка Селидівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Курахівка Селидівського району

Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 8 жовтня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Щемелєв Феодосій Демидович, 1903 року народження, с. Грязь Смоленської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу "Азовсталь". Заарештований 2 серпня 1941 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Щемель Михайло Опанасович, 1897 року народження, м. Вільно, Польща, поляк, освіта початкова, до 1935 року член ВКП(б). Робітник шахти ім. Леніна. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта № 9, Ракушні буд. № 12х2. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 3 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щенний Валентин Володимирович, 1897 року народження, с. Скотники Конецького повіту, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник артілі іс. 1 Травня. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Калініна, буд. № 85. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щепін Єгор Федорович, 1915 року народження, м. Глазов Удмуртської АРСР, умурт, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 18 червня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1998 році.

Щепка Іван Павлович, 1908 року народження, х. Калініне Старокаранського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 25 груд-

ня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Щепка Семен Павлович, 1906 року народження, х. Сачков Царекостянтинівського району, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Калініне Старокаранського району Донецької області. Заарештований 25 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Щепкін Олександр Дмитрович, 1901 року народження, х. Озерський Верхньо-Донецького району Азово-Чорноморського краю, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Завідуючий житловим сектором. Проживав: шахта № 5/6, с. Орлівка Кадіївського району Донецької області, колонна 3, буд. № 8, х. 2. Заарештований 5 жовтня 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 березня 1936 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Щерба Андрій Несторович, 1896 року народження, с. Іллінка Єнакіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Іллінка Єнакіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахтоуправління. Заарештований 26 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Щерба Іван Антонович, 1904 року народження, сел. шахти “Червоний Профінтерн” Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Проживав: сел. шахти “Червоний Профінтерн” Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти “Червоний Профінтерн”. Заарештований 21 серпня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 22 березня 1939 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Щербак Андрій Павлович, 1886 року народження, с. Артемівка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Артемівка Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. 1 Травня. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Щербак Андрій Прокопович, 1885 року народження, м. Красний Лиман Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 13 лютого 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Щербак Григорій Григорович, 1891 року народження, с. Першотравневе Рубежанського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Кондуктор депо. Заарештований 1 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Щербак Іван Полікарпович, 1903 року народження, х. Куродівка Олександрівського району Сталінського сектору, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Куродівка Олександрівського району Сталінського сектору. Заарештований 30 січня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 6 березня 1930 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щербак Йосип Кузьмич, 1888 року народження, с. Студеники Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник руднику “Червоний Жовтень”. Проживав: рудник “Червоний Жовтень” Орджонікідзевського району Донецької області, Стандартна колонія, буд. № 6, кв. 2. Заарештований 17 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по До-

нецькій області 26 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Кирило Васильович, 1904 року народження, с. Олександрівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Комірник колгоспу ім. Косіора. Проживав: с. Олександрівка Олександрівського району Донецької області. Заарештований 11 квітня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 26 червня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Щербак Костянтин Михайлович, 1906 року народження, с. Олександрівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 321-го стрілецького полку 15-ї стрілецької дивізії. Заарештований 29 травня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Щербак Лаврентій Іванович, 1914 року народження, с. Тимофіївка Близнюківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Кучер радгоспу “Гірняк”. Проживав: с. Миколопілья Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 9 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Микита Ілліч, 1902 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу “За темпи”. Заарештований 9 березня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щербак Микола Полікарпович, 1896 року народження, с. Куроїдівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Дружківка Костянтинівського району Донецької області, сел. Суrove. Заарештований 23 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Михайло Гордійович, 1909 року народження, х. Благодатний Барвенківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Кочегар депо. Заарештований 16 січня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Південнодонецької залізниці. Реабілітований у 1955 році.

Щербак Михайло Лаврентійович, 1913 року народження, х. Малинівка Станіславської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Заарештований 22 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Щербак Олександр Григорович, 1893 року народження, с. Артемівка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Приют Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. 1 Травня. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Щербак Опанас Гаврилович, 1903 року народження, с. Званівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Робітник тресту “Чистяківантарцит”. Заарештований 25 червня 1938 року. Засуджений військовою коле-

гією Верховного Суду СРСР до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 3 жовтня 1938 року у м. Москві. Реабілітований у 1960 році.

Щербак Павло Терентійович, 1900 року народження, с. В. Колодязь Волочанського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Бухгалтер-ревізор “Ошосдору” НКВС. Заарештований 7 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Щербак Петро Семенович, 1894 року народження, с. Петрівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер-економіст. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Скотопрогонний майданчик, буд. № 21, кв. 15. Заарештований 31 липня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду у м. Сталіно (м. Донецьк) 29 листопада 1935 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Щербак Прокіп Васильович, 1901 року народження, с. Благодатне Барвенківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник щебеневого заводу. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Ізюмська, 57. Заарештований 8 березня 1931 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 22 вересня 1931 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Семен Федорович, 1919 року народження, с. Нескучне Великоновосілківського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 9-ї батареї 343-го артполку. Заарештований 2 березня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 8-ї окремої стрілецької бригади до розстрілу. Розстріляний 11 березня 1942 року. Реабілітований у 1994 році.

Щерба Сергій Семенович, 1904 року народження, с. Любомиль Волинської губернії, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 2 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Федір Євстафійович, 1884 року народження, с. Олександрівка Артемівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 6 березня 1930 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щербак Федір Кононович, 1913 року народження, с. Богрод Генічеського району Запорізької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Бригадир тресту благоустрою. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1989 році.

Щербак Яків Васильович, 1891 року народження, с. Лиман Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Стрілочник станції Красний Лиман. Проживав: с. Лиман Лиманського району Донецької області, вул. Потемкіна, буд. № 59. Заарештований 1 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 17 листопада 1937 року. Реабілітований у 1957 році.

Щербаков Андрій Михайлович, 1868 року народження, с. Астраханка Нововасильківського району Дніпропетровської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник фабрики. Проживав: м. Чистякове Донецької області, шахта № 1. Заарештований 17 листопада 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 2 січня 1936 року засуджений на

8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. 27 лютого 1936 року Верховним Судом УРСР строк знижено до 5 років ВТТ. Реабілітований у 1993 році.

Щербаков Борис Вульфович, 1901 року народження, м. Бердянськ Дніпропетровської області, єврей, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Головний механік тресту “Куйбишеввугілля”. Заарештований 9 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щербаков Василь Васильович, 1891 року народження, с. Дмитрівка Сніжнрянського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 37 Сняжнрянського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 26 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Щербаков Василь Феоктистович, 1919 року народження, с. Любош Дмитрівського району Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Григорівка Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Рахівник шахти. Заарештований 12 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Щербаков Георгій Олександрович, 1873 року народження, с. Криничне Суржанського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 26 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербаков Григорій Федорович, 1892 року народження, с. Юри Починського ра-

йону Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта “Капітальна” Донецької області, сел. 9-біс, 8-й порядок, буд. № 3, кв. 8. Заарештований 28 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербаков Дмитро Васильович, 1907 року народження, с. Дмитрівка Сніжнрянського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 37 Сніжнрянського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 26 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щербаков Корній Семенович, 1881 року народження, с. Кричіватка, БРСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області, вул. Ленінська, буд. № 333, кв. 1. Робітник шахти. Заарештований 16 вересня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 17 січня 1937 року засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щербаков Микола Петрович, 1895 року народження, м. Обоянь Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, 16-а дільниця, буд. № 6-А, кв. 49. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 18 квітня 1938 року засуджений на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1960 році.

Щербаков Михайло Іванович, 1903 року народження, с. Соснівка Соснівського району Воронезької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, барак № 26. Заарештований 23 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937

року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербаков Нестор Палович, 1902 року народження, м. Артемівськ Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 507-го артполку, 3-ї батареї. Заарештований 27 жовтня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 64-ї армії до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 7 грудня 1942 року. Реабілітований у 1998 році.

Щербаков Никифор Дмитрович, 1891 року народження, с. Вербичі Могилівського району Білоруської РСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Сталь”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. В. Ларинка, буд. № 18. Заарештований 25 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 10 серпня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Щербаков Олександр Михайлович, 1933 року народження, с. Барабанівка Сорочинського району Оренбурзької області, росіянин, освіта неповна вища, член ВЛКСМ. Проживав: м. Дружківка Сталінської (Донецької) області. Студент Московського енергетичного інституту. Заарештований 27 квітня 1960 року. Донецьким облсудом засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щербаков Петро Леонтійович, 1894 року народження, с. Дмитрівка Шахтарського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу “Шлях до соціалізму”. Проживав: с. Дмитрівка Шахтарського району Донецької області. Заарештований 21 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 8 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у концтабір. Реабілітований у 1990 році.

Щербанюк Матвій Прокопович, 1888 року народження, с. В. Попівці Кам'янсько-

го району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх тресту “Донмолоко”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 5 лінія, 11 проспект, буд. № 21, кв. 24. Заарештований 29 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Щербань Андрій Юхимович, 1903 року народження, с. Нелепівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Шофер колгоспу ім. Воровського. Проживав: с. Калинове Дзержинського району Донецької області. Заарештований 25 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Щербань Борис Олександрович, 1888 року народження, с. Троїцьке Бердянського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Охороник заводу ім. Ілліча. Заарештований 22 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Щербань Гаврило Антонович, 1897 року народження, с. Землянки Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар депо ст. Ясинувата. Проживав за місцем народження. Заарештований 4 лютого 1931 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1931 році.

Щербань Іван Гаврилович, 1919 року народження, с. Нелепівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Ленінград Ленінградської області. Офіцер військово-морського училища. Заарештований 25 грудня 1946 року. Військовим трибуналом Ленінградсько-

го військово-морського гарнізону засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1957 році.

Щербань Іван Петрович, 1892 року народження, м. Донецької Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Іловайськ Сталінської (Донецької) області. Слюсар депо. Заарештований 25 липня 1945 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Щербань Михайло Петрович, 1895 року народження, м. Макіївка Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Проживав: м. Чистякове Донецької області. Начальник відділу праці тресту "Чистяківантрацит". Заарештований 1 лютого 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 18 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1956 році.

Щербатих Гаврил Антонович, 1883 року народження, Задонський район Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Фельдшер шахти "Центральна". Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Ларинська сторона, вул. Середня, буд. № 20. Заарештований 29 грудня 1937 року. Постановою трійкою УНКВС по Донецькій області 31 грудня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Щербатов Михайло Харлампійович, 1905 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Конюх колгоспу "Червоний Жовтень". Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щербак Олександр Тимофійович, 1904 року народження, с. Петрівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник транспортного цеху Краматорського машзаводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, Мелова гора, барак № 10. Заарештований 21 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 28-29 квітня 1933 року засуджений на 5 років заслання у концтабір. Реабілітований у 1963 році.

Щербина Василь Петрович, 1906 року народження, с. Криничувате Бобринецького району Одеської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник шахти ім. Калініна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, шахта ім. Калініна, Старо-Технічний буд. № 8. Заарештований 26 лютого 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Щербина Василь Петрович, 1906 року народження, с. Криничувате Бобринецького району Одеської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник шахти ім. Калініна. Проживав: м. Горлівка Донецької області, Нова колонія, буд. № 144х1. Заарештований 19 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Віктор Іванович, 1908 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар'єроуправління. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Заарештований 19 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Щербина Данило Іванович, 1911 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Постишевського кар'єру. Проживав: сел. Часів

Яр Артемівського району Донецької області. Заарештований 19 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Щербина Дмитро Васильович, 1887 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар'єру. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Заарештований 10 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Дмитро Степанович, 1897 року народження, с. Веселе Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Пастух колгоспу "Перемога". Проживав за місцем народження. Заарештований 24 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Єпифан Андрійович, 1897 року народження, с. Калініне Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу ім. Володарського. Проживав: х. Хлібодарівка Волноваського району Донецької області. Заарештований 10 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1980 році.

Щербина Зиновій Іванович, 1894 року народження, с. Покровське Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, до 1934 року член ВКП(б). Робітник артілі "Перемога праці". Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Полева, буд. № 46. Заарештований 20 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про вико-

нання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Іван Васильович, 1880 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник рудоуправління. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Заарештований 19 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Щербина Іван Григорович, 1905 року народження, м. Краматорськ Донецької області, сел. Городещине, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Краматорського металургійного заводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, пр. Артема, буд. № 46. Заарештований 18 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1988 році.

Щербина Іван Дмитрович, 1893 року народження, с. В. Богачка Великобогачанського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Обхідник колії ст. Микитівка. Проживав: ст. Микитівка Донецької області, казарма № 55. Заарештований 11 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Щербина Іван Іванович, 1907 року народження, с. Володимирівка Приазовського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар'єроуправління. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Заарештований 19 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Іван Миколайович, 1904 року народження, с. Миколаївка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Начальник 6-го скотського подсобного господарства № 495 1-ї гв. механізованої армії. Заарештований 5 серпня 1947 року. Засуджений військовим трибуналом 1-ї гв. механізованої армії на 25 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Щербина Іван Степанович, 1901 року народження, с. Веселе Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Швейцарія Краматорського району Донецької області. Заарештований 29 березня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 2 листопада 1932 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Ілля Антонович, 1907 року народження, с. Вибоєве Царекостянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб агробази ім. Петровського. Проживав: агробаза ім. Петровського Маріупольського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Щербина Ілля Григорович, 1894 року народження, с. Городещине Краматорського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Войкова. Проживав за місцем народження. Заарештований 24 листопада 1932 року. Спецколегією Донецького облсуду 24 березня 1933 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1964 році.

Щербина Ілля Іванович, 1893 року народження, с. Попівка Карлівського району Полтавської області, українець, освіта вища, безпартійний. Проживав: с. Черногорівка Ямського району Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 12 лютого 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засудже-

ний на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Щербина Марко Антонович, 1902 року народження, сел. Іловайськ Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Моспине Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Головний бухгалтер шахти. Заарештований 22 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щербина Марфа Юхимівна, 1895 року народження, с. Покровське Артемівського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Вантажниця заводу ім. Орджонікідзе. Заарештована 27 липня 1945 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Щербина Мойсей Якович, 1897 року народження, с. Олексенці Варвинського району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер міськкоздорозвідділу. Заарештований 20 серпня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щербина Микола Григорович, 1917 року народження, сел. шахти № 5-6 Красноармійського району Донецької області, даних про національність, освіта та партійність немає. Єфрейтор-розвідник 227-ї окремої роти. Заарештований у 1944 році. Не засуджений. Реабілітований у 1997 році.

Щербина Михайло Петрович, 1904 року народження, с. Кривоносове Бобринецького району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Ста-

ліна. Проживав: м. Горлівка Донецької області, 3 лінія, буд. № 3х1. Заарештований 7 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербина Олександр Сергійович, 1892 року народження, с. Ганнівка Петровського району Кіровоградської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Олександрія Кіровоградської області. Робітник “Облторгу”. Заарештований 24 квітня 1947 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1990 році.

Щербина Олександра Федосіївна, 1923 року народження, с. Кіндратівка Юрївського району Дніпропетровської області, українка, освіта середня, безпартійна. Санінструктор 525-го арtpолку, 7-ї артдивізії. Заарештована 12 квітня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1943 році.

Щербина Петро Євдокимович, 1913 року народження, с. Іллінка Риківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 17 лютого 1937 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони Азербайджанської РСР 13 травня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1991 році.

Щербина Софія Аврамівна, 1922 року народження, с. Дар Надіївка Сахновщанського району Харківської області, українка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Єнакієве Сталінської (Донецької) області. Табельник тресту “Домнаремонт”. Заарештована 19 червня 1945 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Щербина Єфимія Онуфрїївна, 1896 року народження, с. Токи Збаразького району Тернопільської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 24 лютого 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1943 році.

Щербина Яків Петрович, 1901 року народження, с. Іллінка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 28 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 23 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Щербинін Абрам Лукич, 1900 року народження, с. Середні Лубенці Волоконівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта ім. К. Маркса Орджонікідзевського району Донецької області, гуртожиток № 33, кв. 7. Заарештований 21 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Щербинін Іван Федорович, 1899 року народження, с. Карандакове Тимського району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник тресту “Сніжнянтрацит”. Проживав: ст. Софіїно-Бродська Сніжнянського району Донецької області. Заарештований 29 січня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 28 липня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щербинська Антоніна Андріївна, 1912 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітниця заводу “15 років ВЛКСМ”. Заарештована 9 січня 1945 року. Особливою нарадою при НКВС

СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Щербинський Йосип Олександрович, 1895 року народження, Польща, поляк, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Начальник зміни олівецької фабрики. Заарештований 20 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Щербитченко Олексій Олексійович, 1915 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Командир відділення СК-06. Заарештований 28 січня 1944 року. Військовим трибуналом головної ВМБ Чорноморського флоту засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1944 році.

Щербо Ілля Ілліч, 1916 року народження, с. Любини Краківського району Львівської області, Польща, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щербунов Терентій Іванович, 1913 року народження, с. Володимирівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Заарештований 25 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Щербуха Петро Гнатович, 1894 року народження, с. Лисівка Харківської області, українець, освіта вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 6 вересня 1937 року. Трійкою

УНКВС по Донецькій області 27 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щерий Таїсія Олександрівна, 1922 року народження, м. Тираспіль Молдавської РСР, українка, освіта середня, член ВЛКСМ. Проживала: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 9 жовтня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 7 років ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Щетинін Іван Юхимович, 1880 року народження, Івнянський район Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Ворошилова. Проживав: м. Дзержинськ Донецької області, гуртожиток шахти, буд. № 17, кв. 5. Заарештований 10 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щетинін Роман Антонович, 1884 року народження, с. Верхопіння Обоянського повіту Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта № 1 "Прохідка" Донецької області. Заарештований 13 березня 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 жовтня 1935 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Щетинін Степан Якович, 1914 року народження, с. Новодмитрівка Олександрівського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 181-го стрілецького полку 43-ї стрілецької дивізії. Заарештований 22 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Щетинін Тарас Іванович, 1900 року народження, с. Червона Поляна Північно-Кавказького краю Сальського району Ростовської області, росіянин, освіта початкова, без-

партійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Радянська колонія, 150, кв. 3. Заарештований 10 травня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1965 році.

Щетиніна (Щетина) Феліцита Іванівна, 1904 року народження, с. Іванівка Дніпропетровської області, українка, освіта середня, безпартійна. Контролер контори шахти “Кіндратівка”. Проживала: шахта “Кіндратівка” Горлівського району Донецької області, Верхня колонія, буд. № 97, х. 1. Заарештована 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 листопада 1937 року засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Щетинкін Гліб Гнатович, 1873 року народження, с. Нова Слобідка Воловського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Стрілочник транспортного цеху ДМЗ. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Нове Сталіно, Шосейний проспект, буд. № 30. Заарештований 22 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1968 році.

Щетинська Марія Андріївна, 1912 року народження, сел. Зелена Колонія Красноармійського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Зелена Колонія Красноармійського району Сталінської (Донецької) області. Домогосподарка. Заарештована 12 квітня 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Щигельський Антон Едуардович, 1906 року народження, с. Силиба Парицького району Білоруської РСР, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Донецької області. Помічник машиніста па-

ровозного депо. Заарештований 31 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Щиголєв Никанор Овсійович, 1904 року народження, с. Сазанівка Сонцівського району Курської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Сторож Костянтинівського цинкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Керамзавод, гуртожиток пожежної команди. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Щипкін Іван Олексійович, 1903 року народження, сел. шахти ім. Ворошилова Дзержинського району Донецької області, українець, освіта середня, до 1933 року член ВКП(б). Робітник шахти ім. Ворошилова. Проживав: сел. шахти ім. Ворошилова Дзержинського району Донецької області. Заарештований 1 лютого 1937 року. Судовою колегією з кримінальних справ Донецького облсуду 25 лютого 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1989 році.

Щирий Андрій Захарович, 1907 року народження, Звенигородського району Київської області, українець, освіта середня, безпартійний. Ув'язнений ОЛП-99 ОВТТ УМВС по Донецькій області. Спецтабірним судом ВТТ та колоній МВС УРСР засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Щока Віктор Митрофанович, 1904 року народження, м. Тагарог Ростовської області, українець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області, агроном відділу радгоспу тресту “Сталінвугілля”. Заарештований 2 липня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Щока Григорій Анисимович, 1896 року народження, с. Н. Григорівка Чернігівського району Дніпропетровської області, українець,

освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Рахівник друкарні. Заарештований 20 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Щокін Архип Потапович, 1903 року народження, с. Благодатне Першотравневого округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 12 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Щокін Дмитро Силайович, 1906 року народження, с. Благодатне Благодатницького району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку, 18-ї стрілецької дивізії. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Щокін Євген Гаврилович, 1876 року народження, с. Білоцерківка Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: с. Зуївка Харцизького району Донецької області. Заарештований 10 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Щокін Іван Опанасович, 1893 року народження, с. Камишуватка Бердянського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ув'язнений будВТТ у м. Маріуполі Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 грудня 1939 року. Донецьким облсудом 24 січня 1940 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 році.

Щолоков Борис Іванович, 1910 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Молодший сержант 269-го мінометного полку. Заарештований 9 червня 1943 року. Військовим трибуналом 2-го танкового корпусу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1960 році.

Щолоков Йосип Сергійович, 1898 року народження, с. Петровське Петровського району, українець, освіта початкова, безпартійний. Кондуктор ст. Красний Лиман. Проживав: сел. Красний Лиман Донецької області, вул. Поштова, 26. Заарештований 2 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 31 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Щолокова Галина Василівна, 1908 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянка, освіта середня, член ВКП(б). Робітниця тресту "Чистяківантрацит". Проживала: м. Горлівка Донецької області, Старо-Заводська колонія, 2-й 12-квартирний будинок, вхід 2, кв. 10. Заарештована 10 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27 грудня 1937 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1963 році.

Щоткін Тихін Гаврилович, 1891 року народження, с. Шахівка Олександрівського району Луганської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Пастухівка Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 8 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Щоткіна Агафія Трохимівна, 1907 року народження, с. Тимонове Луганської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: х. Веселий Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Праля ОСМУ-5. Заарештована 29 червня 1945 року. Особли-

вою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Щоткіна Марія Петрівна, 1926 року народження, с. Тимонове Луганської області, росіянка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Рахівник. Заарештована 29 червня 1945 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1956 році.

Щоткіна-Євдокимова Єлизавета Іванівна, 1913 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Начальник відділу кадрів “Облдорвідділу”. Заарештована 16 грудня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1944 році.

Щудро Онисим Філімонович, 1912 року народження, с. Гупалівка Котовського району Дніпропетровської області, українець, освіта середня технічна, безпартійний. Диспетчер Центрального району “Доненерго”. Проживав: м. Горлівка Донецької області, Радянський проспект, буд. № 5. Заарештований 4 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 23 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Щука Георгій Васильович, 1894 року народження, с. Билбасівка Слов’янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Билбасівка Слов’янського району Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 15 серпня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Щука Микола Тимофійович, 1909 року народження, с. Билбасівка Слов’янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 6-ї стрілецької роти, 2-го батальону, 2-ї гв. мехбригади. Заарештований 1 червня 1943 року. Військовим трибуналом 1-го гв. мехкорпусу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Щука Федір Адамович, 1887 року народження, м. Замир’я, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник фабрики-кухні. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Пролетарська, буд. № 188. Заарештований 27 квітня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 8 травня 1933 року засуджений до позбавлення прав проживання у 12 пунктах. Реабілітований у 1989 році.

Щукін Андрій Васильович, 1900 року народження, с. Погоже Тимського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Буроз Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Член райкому вугільників тресту “Радянськвугілля”. Заарештований 28 серпня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Щукін Василь Андрійович, 1881 року народження, с. Червоне Малоархангельського району Орловської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Експедитор тресту “Доннархарч”. Проживав: рудник “Північний” Горлівського району Донецької області, буд. № 7. Заарештований 21 листопада 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Щукін Василь Федорович, 1921 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць штрафної роти 199-го АЗСП,

31-ї армії. Заарештований 16 лютого 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Щукін Іван Іванович, 1886 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, до 1935 року член ВКП(б). Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Путилівка, вул. Тельмана, буд. № 16, кв. 2. Заарештований 9 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Щукін Семен Михайлович, 1903 року народження, Череповецький район Московської області, росіянин, освіта неповна середня, член ВКП(б). Голова споживспілки у радгоспі “Більшовик”. Заарештований 15 грудня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1945 році.

Щулєв Петро Іванович, 1900 року народження, с. Марківка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу “Азовсталь”. Заарештований 28 січня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1963 році.

Щур Федір Тимофійович, 1912 року народження, с. Малинівка Петровського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 30 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Щуренко Григорій Васильович, 1903 року народження, м. Львів, Польща, украї-

нець, освіта початкова, безпартійний. Інспектор хлібозаводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 7 лінія, буд. № 125. Заарештований 6 листопада 1935 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Щуренко Юхим Карпович, 1889 року народження, с. Хрещатицьке Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 жовтня 1930 року. Надзвичайною сесією Донецького міжрайсуду 30 жовтня 1931 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав. Реабілітований у 1991 році.

Щуров Пантелій Денисович, 1909 року народження, с. Дмитрівка Знаменського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Ханжонкове. Проживав: ст. Ханжонкове, буд. № 11, кв. 6. Заарештований 7 вересня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Щуров Петро Іванович, 1906 року народження, с. Будьоннівка Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Шофер пожежної команди. Заарештований 14 жовтня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1955 році.

Щуров Прокіп Олексійович, 1908 року народження, с. Василівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 105-го стрілецького полку. Заарештований 9 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 20 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Щусь Дмитро Лаврентійович, 1907 року народження, Ростовська область, українець,

освіта початкова, до 1934 року кандидат у члени ВКП(б). Обхідник колії. Проживав: перегін “Гловайськ-Кутейникове”, балаган 576 км. Заарештований 21 вересня 1937 року. Лінійним судом Південнодонецької залізниці 25 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Щусь Назар Дем’янович, 1878 року народження, с. Крейчеве Таврійської губернії, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Нижній Куркулак Артемівського району Донецької області. Заарештований 6 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 23 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Щусь Іван Назарович, 1900 року народження, с. Нижній Куркулак Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 31 жовтня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9 травня 1931 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Щусь Михайло Данилович, 1888 року народження, с. Нижній Куркулак Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 6 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 23 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Щусь Михайло Дем’янович, 1888 року народження, с. Шидлівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Прожи-

вав за місцем народження. Заарештований 22 листопада 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9 травня 1931 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1992 році.

Щусь Олександр Григорович, 1918 року народження, с. Гаврилівка Запорізької області, українець, освіта вища, безпартійний. Проживав: сел. тресту “Підземгаз” Сталінської (Донецької) області. Робітник підземних робіт тресту “Підземгаз”. Заарештований 19 серпня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1941 році.

Щусь Павло Дем’янович, 1895 року народження, с. Нижній Куркулак Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 6 березня 1930 року засуджений на 9 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Щусь Петро Якович, 1908 року народження, с. Золоті Ставки Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Золоті Ставки Олександрівського району Донецької області. Заарештований 10 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Щусь Савелій Дем’янович, 1890 року народження, с. Нижній Куркулак Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 30 жовтня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9 травня 1931 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Ю

Юбс Адам Адамович, 1894 року народження, Польща, німець, освіта початкова, безпартійний. Столяр тресту “Ідубуд”. Проживав: м. Слов’янськ Донецької області, вул. Кооперативна, буд. № 5. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ювко Іван Іванович, 1912 року народження, с. Велико-Самбор Конотопського району Сумської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Макіївка, шахта “Чигарі”, буд. № 47, кв. 5. Заарештований 10 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. З-під варті звільнений 10 грудня 1947 року. Реабілітований у 1966 році.

Юган Андріас Адріасович, 1882 року народження, с. Рузенгальд Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Городник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1947 році.

Юган Андреас Андреасович, 1915 року народження, с. Вершинове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу ім. Комінтерна. Проживав за місцем народження. Заарештований 23 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Юган Генріх Генріхович, 1909 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1994 році.

Юган Микола Якович, 1918 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу “Комінтерн”. Проживав за місцем народження. Заарештований 9 червня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду у м. Маріуполі 31 серпня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1989 році.

Юган Петро Андреасович, 1913 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу “Комінтерна”. Проживав за місцем народження. Заарештований 13 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Юган Яків Андреасович, 1878 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Комінтерна”. Проживав за місцем народження. Заарештований 13 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений

на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Югон Корній Мартинович, 1906 року народження, с. Копрове Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист радгоспу. Проживав: х. Мерешко Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 20 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Югс Ельмар Іванович, 1895 року народження, с. Земельське Ліфляндської губернії, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Слюсар динасового заводу. Проживав: м. Постишеве Донецької області, вул. Кагановича, буд. № 44. Заарештований 5 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Юдасв Федір Степанович, 1902 року народження, с. Орлівка Тамбовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Ув'язнений Абинського спецтабору НКВС Краснодарського краю. Заарештований 31 березня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Юдаков Григорій Михайлович, 1887 року народження, Брянська губернія, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 8 квітня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 29 травня 1936 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Юдашкін Ботс Григорович, 1896 року народження, м. Гомель Білоруської РСР, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Перукар артілі "Рекорд". Заарештований 9 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

рештований 9 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Юденіч Григорій Лукич, 1902 року народження, с. Уварове Смоленського району Західної області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер тресту "Сталінвугілля". Заарештований 28 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юденіч Олексій Володимирович, 1891 року народження, м. Пінськ Мінської губернії, Польща, росіянин, освіта неповна вища, безпартійний. Директор школи. Проживав: м. Постишеве Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 9. Заарештований 17 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Юдін Андрій Григорович, 1892 року народження, сел. Михайлівка Орловської району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, сел. Червоний Жовтень, буд. № 1, кв. 14. Трійкою УНКВС по Донецькій області 19 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юдін Артем Дмитрович, 1899 року народження, с. Дровосічне Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 7 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 2 жовтня 1941 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1993 році.

Юдін Василь Олексійович, 1887 року народження, с. Фадєєво Орловського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Берестова Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Конюх шахти. Заарештований 21 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юдін Дмитро Лаврентійович, 1902 року народження, м. Одеса Одеської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник шахти ім. Сталіна. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта ім. Сталіна. Заарештований 26 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Юдін Дмитро Федорович, 1902 року народження, с. Должанка Щигрівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Донецької області. Робітник станції. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1955 році.

Юдін Іван Матвійович, 1916 року народження, с. Нечаєво Затонського району Воронезької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Рум'янцева. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта ім. Рум'янцева, гуртожиток № 3. Заарештований 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юдін Іван Семенович, 1909 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Шофер грузової автомашини на заводі № 110. Заарештований 23 січня 1946

року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1946 році.

Юдін Іван Тихонович, 1899 року народження, сел. Михайлівка Орловського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, шахта № 19-20, буд. № 1, кв. 4. Заарештований 18 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 19 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юдін Йосип Михайлович, 1888 року народження, с. Червона Зоря Радянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Ново-Бутівка". Проживав: шахта "Ново-Бутівка", буд. № 37, кв. 6. Заарештований 2 лютого 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 28 квітня 1936 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1965 році.

Юдін Костянтин Іванович, 1910 року народження, с. Високінічі Таруського району Калузької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: с. Лідіне Московської області. Ветлікар радгоспу "Лідіне". Заарештований 27 квітня 1951 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1951 році.

Юдін Омелян Степанович, 1897 року народження, с. Воронцівка Ново-Одеського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сніжне Донецької області, шахта № 32-біс, буд. № 45, кв. 4. Заарештований 20 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 5 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Юдін Семен Опанасович, 1907 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ро-

бітник заводу. Проживав: м. Авдіївка Донецької області, вул. Калініна, буд. № 59. Заарештований 1 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Южаків Пилип Кіндартович, 1900 року народження, Хакаська область, Індрицький район, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 27 лінія, буд. № 22, кв. 47. Заарештований 3 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юза Петро Андрійович, 1890 року народження, с. Кутай, Угорщина, угорець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Робітник шахти “Кочегарка”. Заарештований 6 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юзаль Михайло Степанович, 1924 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Галле, Німеччина. Кіномеханик клубу радянських офіцерів. Заарештований 9 березня 1949 року. Верховним Судом СРСР засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Юзаль Степан Рохович, 1892 року народження, с. Малинець, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, кол. Фрунзе, буд. № 98, кв. 1. Заарештований 13 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юзва Порфирій Демидович, 1905 року народження, с. Сологубівка Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Орджонікідзе. Проживав: шахта ім. Орджонікідзе, Нове містечко, буд. № 21, кв. 2. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1940 році.

Юзвенко Федір Петрович, 1906 року народження, с. Залужжя Плужанського району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, Нова колонія, буд. № 56. Заарештований 20 лютого 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 16 квітня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Юзепольський Василь Семенович, 1900 року народження, с. Волочинець Махівського району Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Конюх радгоспу ім. Кірова. Проживав: радгосп ім. Кірова Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 15 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юй-Юн-Чен Євгенія Олександрівна, 1916 року народження, м. Чита Читинської області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітниця ресторану “Доннархарч”. Заарештована 23 червня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1988 році.

Юкер Абрам Мойсейович, 1909 року народження, с. Явожне Кшенівського повіту Краківського воєводства, Польща, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Робітник артілі “Швацька промисловість”. Заарештований 22 червня 1941 року.

Даних про вирок немає. Реабілітований у 1941 році.

Юкерс Юерта Христіанівна, 1900 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, німкеня, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Касир ощадкаси міськвідділу зв'язку. Заарештована 4 вересня 1941 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Юкерс Іван Христіанович, 1882 року народження, с. Андріївка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Постишеве Єнакіївського району Донецької області. Робітник радгоспу ім. Постишева. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юкерс Омелян Іванович, 1920 року народження, с. Савелівка Орджонікідзевського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Савелівка Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Юко Макар Мартинович, 1893 року народження, м. Одеса Одеської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер "Спецторгу". Заарештований 27 липня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Юкса Дмитро Юхимович, 1897 року народження, с. Корсунь Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Робітник шахти ім.

Сталіна. Проживав: м. Ново-Горлівка, колонія ім. Дзержинського, буд. № 30, кв. 2. Заарештований 21 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юліх Карл Костянтинівич, 1906 року народження, колонія шахти 12-18 Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: Німецька колонія шахти 12-18 Будьоннівського району Донецької області. Заарештований 5 грудня 1938 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 26 квітня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1959 році.

Юн Альберт Георгійович, 1901 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Молотобоець колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 10 березня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 12 серпня 1937 року у м. Артемівську. Реабілітований у 1989 році.

Юн Альберт Карлович, 1915 року народження, с. Федорівка Луганської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької). Завгосп колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 23 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юн Андрій Георгійович, 1912 року народження, с. Рибківка Мілеровського району Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар-тракторист колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особли-

вою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Юн Володимир Едуардович, 1907 року народження, с. Федорівка Краснолуцького району Луганської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Юн Вольдемар Фрідріхович, 1908 року народження, с. Ясинівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Юн Евальд Альбертович, 1923 року народження, с. Люксембург Люксембурзького району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юн Едуард Георгійович, 1906 року народження, с. Ясинівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 10 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 вересня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1965 році.

Юн Едуард Едуардович, 1914 року народження, с. Федорівка Краснолиманського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Електрик колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1964 році.

Юн Едуард Фердинандович, 1875 року народження, колонія № 2 Люксембурзького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юн (Юнг) Еміль Едуардович, 1912 року народження, с. Федотівка Краснолуцького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 80-го арtpолку у м. Артемівську Донецької області. Заарештований 20 жовтня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Юн Єгор (Єорг) Єгорович (Георгійович), 1882 року народження, с. Якимівка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 9 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Юн Іван Георгійович, 1911 року народження, с. Риківка Милеровського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзер-

жинського району Донецької області. Робітник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 26 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Юн Іван Фердінанович, 1895 року народження, Донецька область, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Юн Карл Карлович, 1914 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист МТС. Заарештований 23 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юн Карл Фердинандович, 1885 року народження, колонія Тігенгоф № 2 Маріупольського округу Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Пастух. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юн Микола Едуардович, 1904 року народження, с. Федорівка Краснолуцького району Луганської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Коваль колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про

виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юн Олександр Едуардович, 1909 року народження, с. Федорівка Красноармійського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Конох колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юн Федір Єгорович, 1885 року народження, с. Ясинівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Краснолиманського району Донецької області. Коваль колгоспу ім. Р. Люксембург. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнак Михайло Федорович, 1909 року народження, с. Убеня Кам'янського району Львівське воєводство, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Постіного місця проживання не мав. Заарештований у м. Горлівці Донецької області 10 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнашев Григорій Васильович, 1891 року народження, с. Киселі Зміївського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу "Автоскло". Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Лікарняна, буд. № 35. Заарештований 20 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юнг Адольф Петрович, 1922 року народження, с. Водизьке Близнюківського району

Харківської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Слюсар заводу ім. Сталіна. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Юнг Густав Густавович, 1912 року народження, с. Горохівка Петровського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Слюсар машзаводу ім. Кірова. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Юнг Едуард Едуардович, 1901 року народження, м. Київ Київської області, німець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Начальник ВТК хімзаводу. Заарештований 19 червня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1940 році.

Юнг Петро Петрович, 1888 року народження, с. Катеринівка Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: с. Черкаське Слов'янського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнгес (Юнгус) Іван Пилипович, 1872 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Юнгкінд Антон Іванович, 1885 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Не працював. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 29 січня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1960 році.

Юнгкінд Венделін Антонович, 1876 року народження, с. Гідельберг Мелітопольського повіту Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 3 січня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 5 червня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Юнгкінд Венделін Іванович, 1894 року народження, ім. Гейденбург Молочанського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 23 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 29 січня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1960 році.

Юнгкінд Георгій Якович, 1904 року народження, с. Н. Красівка Володарського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Республіка Володарського району Сталінської (Донецької) області. Завідуючий поштою. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1966 році.

Юнгкінд Іван Антонович, 1918 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Сталіна. Проживав за місцем народження. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 грудня 1937 року

засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Юнгкінд Іван Венделинович, 1902 року народження, с. Гейдельберг Мелітопольського району Тавричеської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Коваль шахти. Заарештований 1 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнгкінд Іван Іванович, 1922 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Юнгкінд Іван Іванович, 1887 року народження, с. Гейденбург Молочанського району Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 15 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 19 квітня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Юнгкінд Климентій Іванович, 1916 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 16 жовтня 1937 року. Рішенням НКВС СРСР від 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1964 році.

Юнгкінд Лев Іванович, 1903 року народження, х. Самогаєва Ново-Узланського

повіту Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер пункту “Заготзерно”. Проживав: м. Слов’янськ Донецької області, вул. Р. Люксембург, буд. № 60. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнгкінд Микола Іванович, 1924 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Юнгкінд Микола Йосипович, 1882 року народження, с. Н. Карлівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Кучер “Коксохіму”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Красноармійська, буд. № 26. Заарештований 21 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Юнгкінд Олександр Іванович, 1901 року народження, х. Булькове Самарської губернії, німець, освіта середня, до 1934 року член ВКП(б). Робітник ізоляторного заводу. Проживав: м. Слов’янськ Донецької області, вул. Поштова, буд. № 58. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юнгкінд Олександр Карлович, 1909 року народження, с. Новодворівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник заводу. Заарештований 21 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по До-

нецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юнгкінд Петро Йосипович, 1880 року народження, с. Красівка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Урицьке Маріупольського району Донецької області. Заарештований 2 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 лютого 1930 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юнгкінд Пилип Карлович, 1897 року народження, с. Новодворівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання не вказано. Тесляр колгоспу “Нейгоф”. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юнгкінд Семен Венделинович, 1904 року народження, с. Гейдельберг В. Токмацького району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Ветфельдшер колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Юнгкінд Яків Якович, 1908 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Помічник завідуючого базою Сталінплодоовочторгу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Юнгкіндт Яків Якович, 1873 року народження, с. Гохгейм Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Інвалід. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 11-А. Заарештований 24 ли-

стопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1988 році.

Юнгус Готфрід Мартинович, 1878 року народження, х. Маринопіль Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Маляр коксохімзаводу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Франко, буд. № 97-а, кв. 3. Заарештований 31 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Юнгус Густав Мартинович, 1876 року народження, с. Марієнталь Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнгус Євген Іванович, 1901 року народження, х. Розівка Горлівського району Донецької області. Заарештований 1 грудня 1934 року. Спецколегією Донецького обласного суду 10 лютого 1935 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1965 році.

Юнгус Іван Іванович, 1902 року народження, х. Кир'янов Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Холодна Балка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Свердлова. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Юнгус Ольга Іванівна, 1909 року народження, с. Федорівка Краснолиманського району Донецької області, німкеня, освіта по-

чаткова, безпартійна. Проживала: с. Федорівка Краснолиманського району Донецької області. Доярка колгоспу ім. Р. Люксембург. Заарештована 29 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Юнгус Яків Мартинович, 1883 року народження, с. Марієнфельд Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. кар'єра Костянтинівського району Донецької області. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнгус Яків Мартинович, 1883 року народження, с. Марксфельд Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 4 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Юневич-Мартинів Мартин Йосипович, 1893 року народження, с. Чертеф Жлобинського району, БРСР, білорус, освіта середня, член ВКП(б). Голова сільради. Проживав: селище зернорадгоспу Волноваського району Донецької області. Заарештований 5 вересня 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Юнзель Григорій Степанович, 1880 року народження, с. Межевичі, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Іванівка Краснолуцького району Донецької області. Робітник станції. Заарештований 14 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 5 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Юник (Юнак) Аким Олексійович, 1898 року народження, с. Убень Львівської гу-

бернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Тесляр заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Н. Садова, буд. № 71. Заарештований 2 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 24 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юник (Юнак) Григорій Олексійович, 1902 року народження, с. Убень Львівської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка, вул. Ново-Садова, буд. № 81. Заарештований 2 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юнісов Халіт Ромазанович, 1915 року народження, м. Маріуполь Донецької області, татарин, освіта середня, безпартійний. Утриманий у м. Лобсеу, Німеччина. Не працював. Заарештований 9 листопада 1945 року. Військовим трибуналом 11-ї гв. танкової Прикарпатсько-Берлінської дивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1965 році.

Юнк Іван Іванович, 1910 року народження, с. Єлизаветталь Синельниківського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Прогрес". Проживав: сел. Берестове Артемівського району Донецької області. Заарештований 2 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Юнкерс Отто Емануїлович, 1906 року народження, с. Олександровфельд Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Толстівка Дебальцівського району Донецької області. Машиніст приміського господарства міськради. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою на-

радою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнкінд Август Іванович, 1902 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Технік-тваринник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Заарештований 29 листопада 1937 року, засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнкінд Антон Іванович, 1914 року народження, с. Гохгейн Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Ленінградська, буд. № 46. Заарештований 17 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області 15 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 19 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Юнкінд Антон Йосипович, 1903 року народження, с. Лейтерсгаузен Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Іловайськ Сталінської (Донецької) області. Листоноша. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Юнкінд Георгій Якович, 1924 року народження, с. Ново-Красівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу “Азовсталь”. Заарештований 7 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Юнкінд Едмунд Йосипович, 1913 року народження, с. Лейтерсгаузен Молочансько-

го району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Харцизьк Сталінської (Донецької) області. Коваль трубного заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Юнкінд Євген Венделінович, 1923 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Юнкінд Євген Венделінович, 1903 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав за місцем народження. Постановою Особливою нарадою при НКВС СРСР 11 липня 1942 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1965 році.

Юнкінд Іван Антонович, 1906 року народження, с. Гейденберг Молочанського району Миколаївської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Столяр заводу “Автоскло”. Заарештований 3 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юнкінд (Юнгкінд) Іван Якович, 1901 року народження, с. Ново-Красівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Новоселівка, вул. Красноармійська, буд. № 39. Заарештований 12 липня 1937 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юнкінд Йосип Венделінович, 1906 року народження, с. Гейдельберг Молочанського району Дніпропетровської області, німець,

освіта початкова, член ВКП(б). Голова виконкому Михайлівської сільради. Проживав: с. Михайлівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юнкінд Климентій Іванович, 1916 року народження, с. Федорівка Макіївського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Рахівник вагонної дільниці ст. Іловайськ. Проживав: с. Федорівка Макіївського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1935 року. Лінійним судом Донецької залізниці на ст. Іловайськ виправданий 25 січня 1936 року, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1936 році.

Юнкінд Микола Венділінович, 1911 року народження, с. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Проживав: с. Федорівка Харцизького району Донецької області. Конюх колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 17 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнкінд (Юнгкінд) Петро Карлович, 1903 року народження, с. Н. Дворівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник заводу газованої води. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Новоселівка, вул. Будьонного, буд. № 46. Заарештований 28 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юнкінд (Юнгкінд) Петро Петрович, 1886 року народження, с. Ново-Красівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, без-

партійний. Робітник заводу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Верхня Алжахі, буд. № 63. Заарештований 28 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юнкінд Франц Якович, 1902 року народження, с. Ново-Красівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Бухгалтер радгоспу ім. Ворошилова. Заарештований 21 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юнкінд (Юнгкінд) Яків Петрович, 1879 року народження, с. Ново-Красівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Аджакі, буд. № 178. Заарештований 11 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юнолайнен Тойво Іванович, 1912 року народження, с. Віркіно Слуцького району Ленінградської області, фін, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Абазівка Краматорського району Сталінської (Донецької) області. Начальник аеропорту. Заарештований 20 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Юпко Григорій Степанович, 1892 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Комінтерна, 43. Заарештований 23 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ, з-під варті звільнений 16 листопада 1943 року. Реабілітований у 1965 році.

Юр Пилип Дем'янович, 1900 року народження, с. Бзов Барішівського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти ім. Ворошилова Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти ім. Ворошилова. Заарештований 31 серпня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юра Хаїм Янкелевич, 1916 року народження, с. Гоунул Бенженського району Келецької області, Польща, єврей, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 851-го стрілецького полку 278-ї стрілецької дивізії. Заарештований 30 березня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1942 році.

Юрасов Олександр Анатолійович, 1905 року народження, с. План Неверкинського району Куйбишевської області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Старший агроном Остгеймської МТС. Проживав: с. Тельманове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 7 вересня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Сталіно (м. Донецьк) 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 3 грудня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Юрашик Федір Степанович, 1886 року народження, с. Лимно Турчинського району, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Червона Зірка". Проживав: шахта "Червона Зірка" Чистяківського району Донецької області, буд. № 5. Заарештований 26 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юргелан Адольф Матвійович, 1905 року народження, Свентинського повіту Вілен-

ської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник зернорадгоспу. Проживав: сел. Амвросіївка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 5 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 3 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Юргенсен Олександр Миколайович, 1903 року народження, м. Іркутськ Східно-Сибірського краю, норвежець, освіта вища, безпартійний. Гірничий інженер гірничо-технічної інспекції. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 9 лінія, буд. № 141. Заарештований 13 липня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду у м. Сталіно (м. Донецьк) 19 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 20 вересня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Юргін Іван Андрійович, 1902 року народження, с. Вдеркеті, Латвія, латиш, освіта початкова, до 1922 року член ВКП(б). Рахівник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Безіменна, буд. № 36. Заарештований 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юргін Микола Андрійович, 1906 року народження, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер заводу "Дубитель". Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Безіменна, буд. № 36. Заарештований 8 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Юрдаман (Юрдман) Іван Андрійович, 1907 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь До-

нецької області, сел. Шевченка, 1-а вулиця, балка, буд. № 62. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Юревич Микола Іванович, 1900 року народження, м. Лібава, Латвія, білорус, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Начальник постачання “Ошоасдору”. Заарештований 22 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 15 травня 1938 року. Реабілітований у 1964 році.

Юрлін Григорій Михайлович, 1892 року народження, сел. шахти “Старо-Капітальна” Макіївського району Донецької області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Начальник планового відділу комбінату “Донбасвугілля”. Заарештований 23 березня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1940 році.

Юриков Павло Ілліч, 1900 року народження, с. Маріївка Карагандинської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти “Червоний Пролетарій”. Заарештований 19 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юрк Іван Христіанович, 1901 року народження, Німеччина, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Зайцеве Горлівського району Донецької області. Робітник шахти доломитного комбінату. Заарештований 29 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юркевич Ісаак Борисович, 1891 року народження, м. Лодзь, Польща, єврей, освіта

початкова, безпартійний. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Перукар заводу. Заарештований 16 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юркевич Степан Францевич, 1892 року народження, Білоцерківський район Київської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 3 Сніжнянського району Донецької області. Вантажник шахти. Заарештований 17 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Юркін Олександр Антонович, 1898 року народження, м. Кельм, Литва, білорус, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель школи. Проживав: м. Донецьк Донецької області, вул. Лікарняна, буд. № 15, кв. 7. Заарештований 5 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 11 грудня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Юркін Федір Павлович, 1898 року народження, с. Водоп'янове Водоп'янівського району Воронежської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Начальник вентиляції шахти. Заарештований 19 жовтня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 20 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Юрко Яків Тихонович, 1911 року народження, с. Ясинове Ахтирського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта № 19-30 Горловсектор. Заарештований 13 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 лютого 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Юрков Максим Васильович, 1894 року народження, с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник транспорту. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 травня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Юрков Максим Гордійович, 1894 року народження, с. Дробишеве Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певних зайнят. Проживав: с. Шандриголове Краснолиманського району Донецької області. Заарештований 15 травня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22 липня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Юрков Максим Гордійович, 1896 року народження, с. Дробишеве Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник будівництва. Проживав: с. Шандриголове Лиманського району Донецької області. Заарештований 15 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 1 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Юрков Павло Григорович, 1895 року народження, с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Кондуктор станції. Проживав за місцем народження. Заарештований 8 березня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юрков Пантелій Євдокимович, 1892 року народження, с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник ст. Красний Лиман. Проживав: сел. Лиман Донецької області, вул. Подлесна, буд. № 10. За-

арештований 5 грудня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрков Прокіп Григорович, 1892 року народження, с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Складач поїздів. Проживав: с. Дробишеве Лиманського району Донецької області. Заарештований 20 листопада 1935 року. Лінійним судом Донецької залізниці 16 грудня 1935 року засуджений на 2 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Юрков Прокіп Григорович, 1892 року народження, с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: с. Дробишеве Лиманського району Донецької області, вул. Кірова, буд. № 65. Заарештований 30 липня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 1 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1956 році.

Юрковський Леонтій Станіславович, 1885 року народження, с. Снитівка Летичівського району Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Торез Донецької області, шахта № 21, буд. № 17, кв. 1. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юркан Станіслав Станіславович, 1897 року народження, с. Колкуни Курляндської губернії, Латвія, литовець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Завідуючий базой "Харчторгу". Заарештований 2 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Юрлов Федір Павлович, 1884 року народження, м. Миколаїв Миколаївської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Зелена Діброва Ново-Миколаїв-

ського району Запорізької області. Робітник шахти. Заарештований 30 листопада 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Юровицький Михайло Давидович (Данилович), 1898 року народження, м. Маріуполь Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Службовець караульної роти Особливого відділу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Морська, 26. Заарештований 25 лютого 1921 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1921 році.

Юровник Іван Іларіонович, 1912 року народження, с. Гришине Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 36-ї авіабази. Заарештований 16 травня 1943 року. Військовим трибуналом 13-го стрілецького корпусу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Юртаєв Георгій Іванович, 1912 року народження, шахта № 14 Міщеньського рудника Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Курсант школи 98-го стрілецького полку. Заарештований 9 серпня 1935 року. Військовим трибуналом кавалерійського корпусу БВО 10 жовтня 1935 року засуджений на 2 роки та 6 місяців ВТТ. Реабілітований у 1993 році.

Юруц Олександр Вікентійович, 1904 року народження, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий ошадкасою. Проживав: м. Верхнє Лисичанського району Луганської області. Заарештований 12 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 5 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Юрченко Василь Акимович, 1910 року народження, с. В'язовок Юрівського району Дніпропетровської області, українець, ос-

віта початкова, безпартійний. Тесляр. Проживав: х. Ново-Успенівка Горлівського району Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 35. Заарештований 25 вересня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Юрченко Василь Іванович, 1889 року народження, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник фабрики. Заарештований 16 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Юрченко Василь Сидорович, 1884 року народження, м. Павлоград Дніпропетровської області, циган, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 19 грудня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Володимир Миколайович, 1920 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 21 лютого 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1943 році.

Юрченко Гаврило Іванович, дати народження не вказано, м. Севськ Орловської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 29 лінія, 6 проспект, буд. № 23. Заарештований 21 жовтня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Ганна Петрівна, 1936 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Прожи-

вала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Студентка Індустріального інституту. Заарештована 28 листопада 1956 року. Донецьким облсудом засуджена на 3 роки ВТТ. Реабілітована у 1993 році.

Юрченко Герасим Климентійович, 1902 року народження, с. Будьонівка Грушевського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник ст. Горлівка. Проживав: м. Горлівка Донецької області, сел. Постишеве, землянка № 8. Заарештований 8 жовтня 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Григорій Васильович, 1904 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Червоних Командирів, буд. № 5. Заарештований 20 вересня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Григорій Лукич, 1909 року народження, с. Н. Григорівка Чернігівського району Дніпропетровської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Товарознавець "Харчоторгу". Заарештований 20 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Юрченко Дмитро Кіндратович, 1897 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Машиніст паровозу заводу № 110. Заарештований 29 квітня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Красноярський край. Строк не вказаний. Реабілітований у 1989 році.

Юрченко Дмитро Кіндратович, 1897 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпар-

тійний. Робітник депо ст. Ясинувата. Проживав: м. Авдіївка Донецької області, пр. Комсомольський, буд. № 36. Заарештований 14 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Юрченко Євген Якович, 1903 року народження, с. Полянка Томашпольського району Вінницької області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу "Автоскло". Заарештований 9 вересня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1941 році.

Юрченко Іван Григорович, 1897 року народження, с. Скотувата Авдіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Скотувата Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колії. Заарештований 21 липня 1944 року. Військовим трибуналом Південно-донецької залізниці засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Юрченко Іван Федорович, 1893 року народження, с. Дергачі Харківської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: х. Гулевий Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Агроном МТС. Заарештований 16 листопада 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Катерина Федорівна, 1911 року народження, м. Великий Токмак Дніпропетровської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Робітниця заводу ім. Сталіна. Заарештована 6 жовтня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1943 році.

Юрченко Кирило Никанорович, 1876 року народження, с. Гетьманівка Шевченківського

району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник буддільниці ст. Микитівка. Проживав: м. Микитівка Донецької області, вул. Ворошилова, буд. № 1. Заарештований 29 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 16 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Юрченко Максим Андрійович, 1911 року народження, с. Мирна Долина Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Удачне Красноармійського району Донецької області. Статист МТС. Заарештований 28 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юрченко Микола Павлович, 1911 року народження, с. Корсунь Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Слюсар металургійного заводу. Заарештований 25 вересня 1941 року. Виправданий військовим трибуналом Південнодонецької залізниці. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Микола Петрович, 1912 року народження, с. Рудня-Сидоровська Оливського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта № 11, казарма № 28, Щербинівка. Заарештований 3 липня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Юрченко Назар Тарасович, 1911 року народження, с. Гопри Каховського району Херсонської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Іловайське Сталінської (Донецької) області. Ветфельдшер ветеринарного пункту. Заарештований 17 липня 1938 року. Засуджений військовим

трибуналом Південнодонецької залізниці на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Юрченко Олександр Григорович, 1907 року народження, с. Скотувата Авдіївського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Скотувата Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колії Південнодонецької залізниці. Заарештований 16 липня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юрченко Ольга Тимофіївна, 1905 року народження, ст. Лиски Воронежської області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: сел. ст. Авдіївка, вул. 2-й Комсомольський провулок, буд. № 36. Заарештована 7 жовтня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Юрченко Опанас Гаврилович, 1894 року народження, с. Трояни Грушевського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Радченко, 28. Заарештований 26 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 16 січня 1937 року засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Юрченко Семен Антонович, 1910 року народження, с. Райгородок Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, до 1944 року член ВКП(б). Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Робітник депо "Північ". Заарештований 26 грудня 1940 року. Лінійним судом Північнодонецької залізниці засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Юрченко Сергій Минович, 1883 року народження, Київська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Працівник лікарні. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Ленінградська, буд. № 171. Заареш-

тований 19 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юрченко Степан Олексійович, 1898 року народження, с. Ясинівка Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Кринична Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Стрілочник станції. Заарештований 28 червня 1945 року. Військовим трибуналом Донецької залізниці засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Юрченко Тимофій Степанович, 1911 року народження, с. Берестове Андріївського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Заарештований 22 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Юрченко Яків Андрійович, 1899 року народження, с. Мирна Долина Олександрівського району Артемівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1930 році.

Юрушев Микола Григорович, 1896 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Смолянка, вул. Комсомольська, двоповерхівка, кв. 10. Заарештований 28 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юрушев Юрій Олексійович, 1889 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож рад-

госпу “Богатир”. Проживав: с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юрушев Євдоким Дмитрович, 1888 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу “Богатир”. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юр’єв Андрій Пантелійович, 1901 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Уповноважений НКЗ. Заарештований 10 липня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1953 році.

Юр’єв Антон Костянтинович, 1906 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Фінансист райспоживспілки. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юр’єв Антон Трифонович, 1901 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Дніпроелектробуду”. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Архип Данилович, 1892 року народження, сел. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області. Конюх радгоспу "Гірник". Заарештований 18 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Юр'єв Василь Ананієвич, 1897 року народження, с. Цеткінталь Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Цеткінталь Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 23 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Василь Никифорович, 1893 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Рахівник-касир "Курахівбуду". Проживав: сел. Першотравка Сталінського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Юр'єв Гаврило Пантелійович, 1894 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Водовоз райспоживспілки. Проживав: с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, 7-й квартал. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юр'єв Георгій Григорович, 1913 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 9 Сталінського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 25 травня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1963 році.

Юр'єв Георгій Миколайович, 1908 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Чумакове Донецької області. Пожежник станції. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Герасим Семенович, 1875 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта духовна семінарія, безпартійний. Священик. Проживав: сел. Залізне Горлівського району Донецької області. Заарештований 22 квітня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юр'єв Григорій Дмитрович, 1867 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 8 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 16 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Григорій Михайлович, 1912 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 7 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Григорій Федорович, 1889 року народження, с. Старий Комар Великоновосілкі-

вського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, вул. Леніна, буд. № 23, 26 лінія, 6 проспект. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 19 жовтня 1938 року звільнений. Реабілітований у 1955 році.

Юр'єв Дмитро Данилович, 1903 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник рудгоспу. Проживав за місцем народження. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юр'єв Дмитро Семенович, 1896 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож санстанції. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Юр'єв Дмитро Серафимович, 1872 року народження, сел. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кутейникове Амвросіївського району Донецької області. Не працював. Заарештований 5 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юр'єв Іван Іванович, 1892 року народження, с. Костянтинівка Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: Трудівський рудник Сталінського району Донецької області. Заарештований 25 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Юр'єв Іван Степанович, 1905 року народження, с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий складом “Заготзерно” у Маріупольському порту. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Красноармійська, 20, будинок Савіна. Заарештований 22 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Юр'єв Ігнат Юхимович, 1893 року народження, сел. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Приватний візник. Заарештований 10 вересня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Юр'єв Костянтин Ілліч, 1897 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник пошти. Проживав: с. Комар Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Матвій Костянтинович, 1888 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Продавець артілі “Харчовик”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Республіки, буд. № 15. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юр'єв Микола Борисович, 1879 року народження, с. Покровське Харківської губернії, українець, освіта середня, безпартійний. Ленком. Проживав: с. Першотравневе Маріу-

польського округу. Заарештований 15 лютого 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1931 році.

Юр'єв Микола Данилович, 1886 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 7 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 лютого 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Юр'єв Микола Степанович, 1902 року народження, с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Статист “Донпромторгу”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Леніна, буд. № 13. Заарештований 20 листопада 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1938 року звільнений. Реабілітований у 1955 році.

Юр'єв Михайло Опанасович, 1906 (1908) року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Рахівник “Заготконтори”. Проживав за місцем народження. Заарештований 26 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 3 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Михайло Трифонович, 1903 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Пастух колгоспу ім. Будьонного. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Юр'єв Михайло Федорович, 1880 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Двірник міськкомгоспу. Заарештований 7 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Петро Олексійович, 1911 року народження, с. Богатир Великоновосілівського району Донецької області, даних про національність та освіту немає, безпартійний. Безробітний. Проживав: радгосп “Металург”, відділо № 6 Гришинського району Донецької області. Заарештований 21 березня 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Юр'єв Семен Григорович, 1904 року народження, с. Старий Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник зернорадгоспу “Донбас”. Проживав: сел. Шевченка Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Юр'єв Семен Павлович, 1905 року народження, с. Старий Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Старий Комар Великоновосілівського району Донецької області. Бригадир колгоспу “Перемога Жовтня”. Заарештований 22 січня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Юр'єв Серафим Дмитрович, 1907 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Шофер райспоживспілки. Проживав: сел. Кутейникове Амвросіївського району Донецької області. Заарештований

16 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Юр'єв Федір Михайлович, 1910 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Комар Великоновосілківського району Донецької області. Конох колгоспу “Перемога Жовтня”. Заарештований 5 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юр'єв Хома Дмитрович, 1893 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник майстерні ім. Шмідта. Проживав за місцем народження. Заарештований 26 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Юр'єв Юрій Павлович, 1896 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу “Перебудова”. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 липня 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 19 вересня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1970 році.

Юр'єв Яків Іванович, 1898 року народження, с. Костянтинопіль Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Костянтинопіль Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 4 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 березня

1931 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Юр'єв Яків Іванович, 1897 року народження, с. Костянтинопіль Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник Трудовського рудника. Проживав: Трудовський рудник Петровського рудоуправління, шахта № 5. Заарештований 25 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Юст Генріх Іванович, 1902 року народження, сел. Арбайтергейм Ново-Айдарського району Луганської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Арбайтенгейм Ново-Айдарського району Донецької області. Робітник колгоспу “Червоний Жовтень”. Заарештований 31 травня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Юст Карл Людвигович, 1903 року народження, с. Елівка Маринського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Пушкінська, буд. № 9. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Юст Карл Мартинович, 1890 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Сторож колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 17 серпня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Юст Яків Андрійович, 1908 року народження, Краснокутський район Куйбишев-

ської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник “Міськвнутторгу”. Заарештований 30 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Юсгін Георгій Васильович, 1896 року народження, м. Таганрог Ростовської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Юрисконсульт Центрального району “Доненерго”. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 2 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Юстіх Франц Йосипович, 1890 року народження, Чехословаччина, чех, освіта початкова, до 1935 року член ВКП(б). Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: сел. Лиман Краснолиманського району Донецької області, вул. Кооперативна, буд. № 8. Заарештований 9 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Юсуф Керим Огли, 1896 року народження, с. Амбарда, Іран, іранець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Луганськ Луганської області. Робітник. Заарештований 9 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Юферов Володимир Іванович, 1901 року народження, с. Юферта Котельницького повіту В'ятської губернії, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Даних про місце проживання немає. Не заарештовувався. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1930 році.

Юхневич Іван Антонович, 1898 року народження, м. Таганрог Ростовської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Бухгалтер промбазис “Харчоторгу”. Заареш-

тований 10 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Юхно Михайло Дмитрович, 1902 року народження, м. Золочів Харківського округу, українець, освіта вища, кандадит у члени ВКП(б). Робітник контори міськбудтресту. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, шахта “Американка”, ст. Софіїно-Бродська, буд. № 60, кв. 1. Заарештований 30 листопада 1930 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Юхно Яків Григорович, 1917 року народження, х. Чернова Володарського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 2-го взводу 1-ї роти 2-го батальйону 29-го стрілецького полку. Заарештований 6 квітня 1943 року. Військовим трибуналом воздушно-десантної гв. дивізії засуджений до розстрілу. Розстріляний 23 квітня 1943 року. Реабілітований у 1998 році.

Юхта Костянтин Олександрович, 1908 року народження, с. Новотроїцьке Лебединського району Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Залізна, буд. № 2, кв. 1-2. Заарештований 11 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Юшкевич Антон Казимирович, 1908 року народження, м. Великі Луки, поляк, освіта початкова, безпартійний. Перукар ст. Знадін Ашхабадської залізниці. Заарештований у 1937 році у Донецькій області. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 15 березня 1938 року. Реабілітований у 1961 році.

Юшкевич Антон Казимирович, 1908 року народження, м. Великі Луки, поляк, освіта по-

чаткова, безпартійний. Перукар. Проживав: с. Зуївка Макіївського району Донецької області. Заарештований 27 квітня 1932 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 4 лютого 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Юшкевич Валеріан Дем'янович, 1895 року народження, с. Чемерськ Чемерського району Гродненської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Олексієво-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 11 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Юшин Василь Захарович, 1895 року народження, м. Вороніж Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: рудник “Кіндратівський” Горлівського району Донецької області. Заарештований 1 квітня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 червня 1933 року справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1933 році.

Юшин Дмитро Захарович, 1906 року народження, с. Юр'єве Задонського району Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: рудник “Кіндратівський” Горлівського району Донецької області. Заарештований 1 квітня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 червня 1933 року засуджений на 3 роки умовно. З-під варті звільнений. Реабілітований у 1933 році.

Юшин Микола Захарович, 1902 року народження, м. Вороніж Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: рудник “Кіндратівський” Горлівського району Донецької області, буд. № 73 х 1. Заарештований 1 квітня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 червня 1933 року виправданий. Спра-

ву припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1933 році.

Юшин Тихін Захарович, 1904 року народження, м. Вороніж Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: рудник “Кіндратівський” Горлівського району Донецької області. Заарештований 1 квітня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 червня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1996 році.

Юшко Андрій Митрофанович, 1889 року народження, с. Олексіївка Воронежської області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Сторож “Місьхарчоторгу”. Заарештований 3 серпня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1960 році.

Юшко Іван Федорович, 1885 року народження, с. В. Ягудович Мінської губернії, Польща, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Слюсар депо. Проживав: м. Іловайськ Донецької області, буд. № 65. Заарештований 31 березня 1937 року. Лінійним судом Донецької залізниці 31 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ющенко Костянтин Миколайович, 1912 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Курсант полкової школи. Заарештований 2 квітня 1937 року. Військовим трибуналом Київського військового округу 22 квітня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1998 році.

Ющенко Федір Якович, 1890 року народження, с. Харушівка Недригайлівського району Чернігівської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Рахівник 5-ї дистанції. Заарештований 13 січня 1938

року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонської залізниці на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1991 році.

Ющик Степан Михайлович, 1910 року народження, с. Головчики Кобринського повіту Гродненської губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Пастух контори “Заготскотина”. Проживав: с. Жовтнєве Волноваського району Донецької області. Заарештований 25 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938

року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Ющишин Дорофей Васильович, 1896 року народження, с. Заборознівці Н. Ушицького району Вінницької області, українець, освіта вища, безпартійний. Робітник шахти ім. Леніна. Проживав: м. Макіївка Донецької області, шахта ім. Леніна, буд. № 118, кв. 2. Заарештований 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Я

Яблонєв Василь Олександрович, 1896 року народження, м. Рига, Латвія, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник тресту “Чистяківантрацит”. Проживав: м. Чистякове Донецької області, вул. Пролетарська, буд. № 24. Заарештований 25 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Яблонська Ганна Семенівка, 1900 року народження, с. Колодіївка Галичівського району Станіславської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Шлях Ілліча Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця тресту громадського будівництва. Заарештована 18 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Яблонська Любов Вікторівна, 1897 року народження, с. Братське Верхньодніпровського району Дніпропетровської області, росіянка, освіта вища, член ВКП(б). Начальник доменного цеху заводу “Азовсталь”. Проживала: м. Маріуполь Донецької області, пр. Республіки, буд. № 10. Заарештована 2 жовтня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1956 році.

Яблонський Микола Миколайович, 1906 року народження, м. Курган Челябінської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Рахівник планового відділу індустріального інституту. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 3-а Ларинка, буд. № 11. Заарештований 27 квітня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 7 червня 1937 року засуджений на 5 років

ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 році.

Яблонський Степан Петрович, 1912 року народження, м. Умань Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 3-ї роти 229-го окремого стрілецького батальйону. Заарештований 6 травня 1943 року. Військовим трибуналом 1-ї гв. армії засуджений до розстрілу. Розстріляний 25 червня 1943 року. Реабілітований у 1997 році.

Яблонько Микита Степанович, 1912 року народження, с. Матусов Шполянського району Київської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 15 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 21 жовтня 1941 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1992 році.

Яблочкін Микола Павлович, 1889 року народження, м. Вороніж Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Іловайське Донецької області. Бухгалтер паровозного депо. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Яблучанський Стефан Олексійович, 1893 року народження, с. Спасько-Михайловське Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 12 березня 1930 року. Судо-

вою трійкою при колегії ДПУ УРСР 3 червня 1930 року засуджений на 5 років заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яблучинський Іван Павлович, 1905 року народження, х. Рубіжний Рубежанської сільради Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник артлілі “Новий Побут”. Проживав: х. Старо-варварівка Донецької області. Заарештований 16 листопада 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 грудня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Явдосюк Іван Диментійович, 1889 року народження, даних про місце народження немає, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник тресту “Сніжнянтрацит”. Проживав: м. Сніжне Донецької області, вул. Будонного, буд. № 16. Заарештований 18 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Явір Іван Гаврилович, 1908 року народження, с. Івот Шосткинського району Сумської області, українець, освіта вища, безпартійний. Командир взводу 1-ї батареї 692-го артполку 240-ї стрілецької дивізії. Заарештований 29 жовтня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 38-ї армії Воронезького фронту до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 5 листопада 1942 року. Реабілітований у 1991 році.

Явон Анастасія Йосипівна, 1896 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Охоронник. Заарештована 18 травня 1945 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1956 році.

Яворівський Микола Михайлович, 1897 року народження, с. Великі Дедеркали Кре-

менецького повіту Волинської губернії, Польща, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Завгосп школи. Заарештований 5 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яворівський Олександр Іванович, 1906 року народження, с. Перечистівка Павлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 1 травня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 26 серпня 1930 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яворович Іван Антонович, 1900 року народження, с. Дмитрівка Н.-Одеського району, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник депо ст. Іловайське. Проживав: сел. Іловайське Донецької області, вул. Комуністична, буд. № 1. Заарештований 24 квітня 1935 року. Лінійним судом Донецької залізниці 8 серпня 1935 року засуджений на 3 роки. Реабілітований у 1955 році.

Яворський Василь Макарович, 1896 року народження, с. Вовківниці Вовківницького району Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Кременчук Полтавської області. Робітник шосейних дорог. Заарештований 19 липня 1938 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1982 році.

Яворський Володимир Павлович, 1878 року народження, с. Борисівка Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Фельдшер станції. Проживав: ст. Попасна Донецької області, буд. № 13. Заарештований 9 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 1 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яворський Григорій Іванович, 1894 року народження, х. Варламове Бобринецького району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта № 32, Фанерна колонія, 47, кв. 5. Заарештований 29 липня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1964 році.

Яворський Дмитро Йосипович, 1909 року народження, м. Вінниця Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Кондачівка Сталінської (Донецької) області. Оглядач вагонів. Заарештований 18 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Яворський Олександр Павлович, 1897 року народження, с. Гродівка Постишевського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Кочегар млину. Проживав: с. Гродівка Постишевського району Донецької області. Заарештований 18 лютого 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 27 липня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Яворський Франц Дем'янович, 1907 року народження, Лиховецький район Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Лутугіне". Проживав: м. Чистякове Донецької області, шахата "Лутугіне", буд. № 9, кв. 2. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ягелов Іван Іванович, 1887 року народження, Краснотарський повіт Люблинської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбише-

ва. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Металістів, буд. № 22. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ягельський Зенон (Зіновій) Степанович, 1886 року народження, м. Артемівськ Донецької області, поляк, освіта початкова, до 1929 року член ВКП(б). Не працював. Без певного місця проживання. Заарештований 19 вересня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 25 листопада 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Ягельський Йосип Францович, 1890 року народження, Радомишльський район Житомирської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Майстер пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Пляшкова колонія, буд. № 21, кв. 3. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ягмур Климентій Іванович, 1892 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілківського району Донецької області, грек, даних про освіту немає, член ВКП(б). Проживав: с. В. Янісоль Великоновосілківського району Сталінської (Донецької) області. Робітник зернорадгоспу "Шахтар". Заарештований 27 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ягмурджи Гаврило Павлович, 1898 року народження с. Крим Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Тесляр кар'єру "Азовсталі". Проживав: с. Крим Маріупольського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Судовою колегією з кримінальних справ Донецького облсуду 3 червня 1939 року виправданий, справу припинено. Реабілітований у 1939 році.

Ягмурджи Ілля Федорович, 1899 року народження, с. Старий Крим Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Старий Крим Маріупольського району Донецької області. Моторист колгоспу “Челюскінцев”. Заарештований 20 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ягмуров Олексій Костянтинович, 1883 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Пастух харчоторгу. Проживав: сел. Бромотівка Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 26 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ягнюк Василь Борисович, 1894 року народження, с. Оріхово-Іванівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Дебальцеве Сталінської (Донецької) області. Машиніст паровозного депо. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Ягода Франц Францович, 1902 року народження, м. Брно, Чехословаччина, чех, освіта вища, член ВКП(б). Інженер облрадіовідділу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк), вул. Кобозєва, 10, Соцмістечко. Заарештований 6 листопада 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 16 листопада 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 22 січня 1939 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1956 році.

Ягодкін Карпо Євдокимович, 1875 року народження, с. Іванівка Барвенківського ра-

йону Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр контори “Донхарчоторг”. Проживав: м. Дзержинськ Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 13. Заарештований 10 грудня 1936 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 12 серпня 1937 року у м. Артемівську. Реабілітований у 1989 році.

Яголович Володимир Іванович, 1908 року народження, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Правий берег, сел. Кальчик, II квартал, буд. № 23. Заарештований 12 вересня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яголович Володимир Іванович, 1908 року народження, Віленський повіт, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Затриманий на переході кордону у бік СРСР. Заарештований 24 вересня 1931 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1936 році.

Ягуп Харлампій Федорович, 1907 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу “Ударник”. Проживав: с. М. Янісоль Володарського району Донецької області. Заарештований 12 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Ягупець Андрій Леонтійович, 1902 року народження, х. Гордєєво Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу “Змичка”. Проживав: с. Ново-Григорівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 27 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937

року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ягупець Іван Савелійович, 1894 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Пушкіна, буд. № 404, кв. 1. Заарештований 21 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ягупець Іларіон Юхимович, 1902 року народження, с. Ново-Григорівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Грабар кар'єрів. Проживав: с. Ново-Григорівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 28 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ягупов Петро Омелянович, 1891 року народження, с. Вовче Вишньо-Должанського району Орловської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Слюсар ст. Микитівка. Проживав: ст. Микитівка Донецької області, вул. Красноармійська, 53. Заарештований 14 лютого 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Ягупов Харитон Юхимович, 1883 року народження, с. М. Янісоль Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Утриманець ВТТ НКВС у м. Маріуполі. Заарештований 27 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ягупов Харитон Іванович, 1882 року народження, с. М. Янісоль Великоновосілків-

ського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Фельдшер лікарні заводу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Ремеслена, буд. № 14. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ядзевич Антон Казимирович, 1893 року народження, Ковенська губернія, Польща, литовець, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, гуртожиток вугільного складу. Заарештований 20 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Язиков Василь Степанович, 1885 року народження, с. Прутки Починківського району Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник доменного цеху Сталінського металургійного заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Водовозна, буд. № 4, кв. 3. Заарештований 20 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Язтшевський (Коробовський) Броніслав (Борис) Зігмундович (Кіндратович), 1923 року народження, с. Альбертін Слоніського району Барановицької області, поляк (білорус), освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 8 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Яїцький Олександр Маркович, 1909 року народження, с. Ямпіль Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 29-го запасного стрілецького полку. Заарештований 23 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 7-ї запасної стрілецької бригади Харківського

військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Яйленко Іван Миколайович, 1882 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 2 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1991 році.

Яйленко Іван Федорович, 1902 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Колгоспна праця”. Проживав за місцем народження. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Яйленко Михайло Андрійович, 1884 року народження, с. Чердакли Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Південбуду”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Підгірна, буд. № 22. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яйло Анатолій Амвросійович, 1910 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкочового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 160. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яйло Іван Амвросійович, 1900 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Рахівник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. “Нове життя”, буд. № 27, кв. 35. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яйло Іван Іванович, 1909 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Анадолі Волноваського району Донецької області. Шофер МТС. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Яйло Іван Савич, 1908 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу “Азовсталь”. Заарештований 19 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яйло Ілля Дмитрович, 1900 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, грек, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Вчитель. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яйло Ісаак Амвросійович, 1895 року народження, с. М. Янісоль Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Металолом”. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Трудова, буд. № 17. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про ви-

конання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яйло Костянтин Іванович, 1901 року народження, с. Анадоль Волноваського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Агротехнік колгоспу “Авангард”. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Яйло Микола Ілліч, 1911 року народження, с. Анадоль Волноваського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 3-го взводу 8-ї роти 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Заарештований 26 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений у ВТТ на період війни. Реабілітований у 1970 році.

Яйло Михайло Ілліч, 1916 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Студент металургійного технікуму. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. 1 Травня, буд. № 34. Заарештований 7 лютого 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 25 травня 1938 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 році.

Яйло Федір Васильович, 1894 року народження, с. Анадоль Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 30 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 24 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яйлов Георгій Іванович, 1877 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Сторож “Харчоторгу”.

Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 15. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яйлов Олександр Амвросійович, 1903 року народження, с. М. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Грабар пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 160. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Якименко Василь Дмитрович, 1904 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Завгосп дитячого будинку. Заарештований 20 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Якименко Василь Прохорович, 1915 року народження, Костюківський район Білоруської РСР, білорус, освіта середня, член ВЛКСМ. Студент. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Привокзальна, буд. № 11. Заарештований 4 червня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 21 вересня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1955 році.

Якименко Володимир Тихонович, 1919 року народження, сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Дзержинського. Проживав: сел. Щербинівка, гуртожиток № 520, кв. 11. Заарештований 30 квітня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду у м. Артемівську 22 серпня 1937 року засуджений на 5 років

ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1963 році.

Якименко Григорій Григорович, 1899 року народження, с. Олексіївка Великоновосілівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олексіївка Великоновосілівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Нове Життя”. Заарештований 13 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Якименко Григорій Іванович, 1888 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Завгосп міської лікарні. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Міська, буд. № 8, кв. 1. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Якименко Іван Антонович, 1913 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 15 грудня 1937 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони БРСР 10 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки, з-під варти звільнений. Реабілітований у 1968 році.

Якименко Іван Іларіонович, 1909 року народження, с. Чернігівка Мелітопольського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник артілі. Проживав: х. Доля Стильського району Донецької області. Заарештований 13 листопада 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 10 квітня 1931 року виправданий, з-під варти звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1931 році.

Якименко Іван Петрович, 1902 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова,

безпартійний. Робітник рибтресту. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Якименко Костянтин Олексійович, 1896 року народження, с. Олексіївка Гришинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Хвиля Революції”. Проживав за місцем народження. Заарештований 26 листопада 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 грудня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Якименко Костянтин Павлович, 1900 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Експедитор заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Мала Садова, буд. № 24. Заарештований 9 травня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 21 вересня 1932 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1978 році.

Якименко Микола Сергійович, 1897 року народження, м. Таганрог Ростовської області, українець, освіта початкова, до 1933 року член ВКП(б). Плановик рудоремзаводу. Проживав: м. Рутченкове Донецької області, вул. Леваневського, буд. № 5, кв. 12. Заарештований 27 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 20 квітня 1937 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1991 році.

Якименко Семен Андрианович, 1893 року народження, с. Берестівка Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Головний бухгалтер рибконсервного комбінату. Заарештований 24 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якименко Трохим Михайлович, 1883 року народження, х. Якименко Чутівського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти ім. 1 Травня Чистяківського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 12 вересня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якименко Юрій Дмитрович, 1883 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Голова колгоспу “Червоний Жовтень”. Заарештований 20 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Якимов В'ячеслав Петрович, 1903 року народження, с. Латишине Старооскольського повіту Курської губернії, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник рудоуправління. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Смолянка, буд. № 1, кв. 18. Заарештований 18 лютого 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Якимчук-Кошман Феодосій Петрович, 1904 року народження, с. Рачки Чуднівського району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Слов'янського рибгоспу. Проживав: с. Клебан-Бик Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 28 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якін Опанас Йосипович, 1911 року народження, с. Павлівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шах-

ти № 2 Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Якобі Володимир Федорович, 1897 року народження, м. Таганрог Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Комірник. Проживав: с. Берестівка Макіївського району Донецької області. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Якобсар-Якобсон Оскар Омсович, 1898 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Утриманець будВТТ при заводі № 144 у м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 24 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якобсен (Якоюсон) Карл Мартинович, 1893 року народження, с. Стибле Виндавського повіту, Латвія, латиш, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Головний інженер тресту “Чистяківантрацит”. Заарештований 17 березня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Якобсон Альфред Гансович, 1891 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, член ВКП(б). Слюсар “Донасводтресту”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 7 лінія, 9 проспект, буд. № 32. Заарештований 3 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Якобсон Карл Мартинович, 1900 року народження, х. Канаул Ризького повіту Ліфляндської губернії, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Робітник бази. Проживав: м. Микитівка Донецької області, база № 50. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 19 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Яковенко (Сунко) Василь (Анатолій) Опанасович (Петрович), 1905 року народження, с. Ново-Троїцьке Осипенківського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник шахти “Софія”. Заарештований 22 квітня 1947 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Яковенко Віра Іванівна, 1919 року народження, с. Медвенка Медвенського району Курської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Штукатур заводу ім. Кірова. Заарештована 8 вересня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Яковенко Ганна Дмитрівна, 1921 року народження, с. Машеве Семенівського району Чернігівської області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Телефоністка. Заарештована 13 квітня 1943 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1949 році.

Яковенко Григорій Ілліч, 1914 року народження, с. Андрушівка Плисківського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти “Червоний Профінтерн” Єнакіївського

району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти “Червоний Профінтерн”. Заарештований 27 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Яковенко Григорій Олексійович, 1907 року народження, с. Тростянець Тростянецького району Харківської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: сел. Іловайське Донецької області. Інструктор політвідділу експлуатаційного відділення залізниці. Заарештований 15 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Яковенко Григорій Самойлович, 1891 року народження, с. Піски Боровського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, землянки цинкового заводу, буд. № 49. Заарештований 10 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Яковенко Єгор Титович, 1894 року народження, с. Мало-Михайлівка Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу “Гірняк”. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 квітня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 22 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1988 році.

Яковенко Єфросиня Григорівна, 1911 року народження, с. Троїцьке Попаснянського району Луганської області, молдаванка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Дебальцево Сталінської (Донецької) області. Домогосподарка. Заарештована 13 серпня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1966 році.

Яковенко Іван Васильович, 1891 року народження, с. Дмитрівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу. Проживав за місцем народження. Заарештований 20 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яковенко Іван Михайлович, 1924 року народження, с. Сидорове Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 174-го гв. стрілецького полку. Заарештований 11 квітня 1943 року. Військовим трибуналом 57-ї гв. стрілецької дивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Яковенко Іван Степанович, 1916 року народження, с. Високе Борщенького району Чернігівської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1989 році.

Яковенко Микита Петрович, 1890 року народження, с. Копані Васильківського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: х. П'ятихатки, роз'їзд Гродівка Постишевського району Донецької області. Заарештований 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1969 році.

Яковенко Микола Йосипович, 1899 року народження, с. Попівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Керуючий млином. Проживав: с. Попівка Краснолиманського району Донецької області. Даних про арешт немає. Засуджений Особливою

нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Яковенко Микола Матвійович, 1908 року народження, с. Варварівка Карлівського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Начальник фінчастини 80-ї стрілецької дивізії. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Ворошиловська, буд. № 21, кв. 33. Заарештований 3 жовтня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Сталіно (м. Донецьк) 29 березня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Яковенко Митрофан Прокопович, 1874 року народження, с. Новотроїцьке Андріївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Новотроїцьке Андріївського району Донецької області. Заарештований 25 лютого 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 13 квітня 1930 року засуджений на 5 років заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яковенко Михайло Микитович, 1898 року народження, м. Дружківка Донецької області, українець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Завідуючий плановим відділом тресту "Союзунівермаг". Заарештований 16 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яковенко Олександр Єгорович, 1895 року народження, х. Катеринівка Петровського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр шахти. Проживав: Шварцівський рудник, шахта № 22 Чистяківського району Донецької області. Заарештований 11 грудня 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яковенко Олександр Митрофанович, 1907 року народження, м. Артемівськ Артемівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цегельного заводу. Проживав: цегельний завод Риківського державного металургійного заводу Риківського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1931 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 4 травня 1932 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яковенко Олексій Павлович, 1867 року народження, с. Іванівка Луганського округу, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник. Проживав: м. Донецьк. Заарештований 23 січня 1931 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 12 вересня 1931 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яковенко Олексій Якович, 1888 року народження, м. Брянцеве Артемівського району Донецької області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Заступник начальника газової служби Північнодонецької залізниці. Проживав: м. Артемівськ, санаторій, кв. 14. Заарештований 20 грудня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду у м. Сталіно (м. Донецьк) 30 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 30 жовтня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Яковенко Павло Спиридонович, 1878 року народження, с. ім. Ворошилова Постишевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Фенольна Донецької області. Обхідник колії. Заарештований 16 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1938 році.

Яковенко Петро Никифорович, 1905 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ув'язнений Маріупольської в'язниці. Заарештований 7 жовтня 1937 року. Трійкою

УНКВС по Донецькій області 10 листопада 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яковенко Петро Опанасович, 1902 року народження, с. Попівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Помічник командира взводу 197-го запасного полку, 1-ї гв. армії. Заарештований 23 серпня 1943 року. Військовою колегією Верховного Суду засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Яковенко (Чередниченко) Петро (Павло) Феофанович (Гнатович), 1902 року народження, с. Григорівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Ув'язнений ВТТ НКВС. Заарештований 6 листопада 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Воронежській області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1996 році.

Яковенко Семен Варфоломійович, 1894 року народження, с. Дронове Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Північнодонецької залізниці. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області, полуказарма 441 км. Заарештований 16 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Яковенко Тетяна Федорівна, 1924 року народження, с. Копані Васильківського району Дніпропетровської області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Медсестра ветеринарного диспансеру. Заарештована 12 березня 1948 року. Верховним Судом УРСР засуджена на 6 років та 9 місяців ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1991 році.

Яковенко Тихін Матвійович, 1887 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропет-

ровської області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Начальник ВРП ст. Родаково Північнодонецької залізниці. Проживав: м. Ворошиловград, залізнична лінія, буд. № 9, кв. 10. Заарештований 30 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Яковенко Федір Георгійович, 1914 року народження, сел. Іловайське Харцизького району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Годинниковий майстер. Проживав: сел. Іловайське Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 березня 1944 року. Виправданий військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області. Реабілітований у 1945 році.

Яковенко Федір Кіндратович, 1883 року народження, с. Пелагіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Зугрес Сталінської (Донецької) області. Слюсар артілі. Заарештований 24 травня 1941 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Яковець Віктор Андрійович, 1906 року народження, м. Одеса Одеської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 540-го окремого мінометного дивізіону. Заарештований 22 липня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1942 році.

Яковицький Василь Романович, 1891 року народження, с. Панчеве Ново-Миргородського району Зінов'ївського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх кінного двору шахти ім. Дзержинського. Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, буд. № 268. Заарештований 21 жовтня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Яковицький Віктор Федорович, 1907 року народження, с. Петрівка Сталінського району Донецької області, поляк, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник станції Оленівських рудників. Проживав: с. Олександринка Ольгинського району Донецької області. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Яковлев Аким Семенович, 1891 року народження, с. Петрівка Петропавлівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти "Кіндратівка" Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 25 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яковлев Анатолій Миколайович, 1902 року народження, с. Мало-Архангельськ Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти "Ново-Калинове" Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 10 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яковлев Аркадій Миколайович, 1898 року народження, м. Ленінград Ленінградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Командир артбатареї 239-го стрілецького полку. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 22 березня 1939 року у м. Харкові. Реабілітований у 1956 році.

Яковлев Борис Павлович, 1898 року народження, м. Мозир Білоруської РСР, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Артема, буд. № 79. Головний механік "Донбас-

вугілля”. Заарештований 29 травня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Києві 29 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 30 жовтня 1937 року у м. Києві. Реабілітований у 1957 році.

Яковлев Василь Данилович, 1904 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, до 1932 року член ВКП(б). Червоноармієць 148-го гв. стрілецького полку 58-ї гв. стрілецької дивізії. Заарештований 20 квітня 1943 року. Військовим трибуналом 3-го гв. корпусу засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1943 році.

Яковлев Василь Ілліч, 1913 року народження, м. Слов’янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 4-ї роти 2-го батальйону 105-го стрілецького полку 34-ї стрілецької дивізії. Заарештований 26 січня 1944 року. Військовим трибуналом 34-ї стрілецької дивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Яковлев Василь Тихонович, 1913 року народження, с. Сенне Богодухівського району Харківської області, українець, освіта середня, член ВЛКСМ. Проживав: х. Бірт Тельманівського району Донецької області. Бухгалтер радгоспу “Приморський”. Заарештований 5 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Яковлев Василь Якович, 1899 року народження, с. Прудище Великецького району Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Миколаївське селище, вул. Шосейна, буд. № 18. Заарештований 26 квітня 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Яковлев Гаврило Васильович, 1898 року народження, с. Хан Сонцівського району Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Шофер пожежної команди. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, склоколонія, буд. № 4, кв. 5. Заарештований 10 квітня 1933 року. Виїзною сесією Донецького відділу військового трибуналу прикордонної охорони та військ ОДПУ УРСР виправданий 18 червня 1933 року, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1933 році.

Яковлев Денис Максимович, 1895 року народження, с. Чернухіне Ворошиловського району Донецької області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Робітник ст. Ясинувата. Проживав: м. Ясинувата Донецької області, буд. № 26. Заарештований 1 грудня 1935 року. Не засуджений. Реабілітований у 1936 році.

Яковлев Дмитро Опанасович, 1897 року народження, м. Семипалатинськ Казахської РСР, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Начальник штабу ППО заводу ім. Куйбишева. Заарештований 26 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яковлев Іван Дмитрович, 1893 року народження, с. Єлизаветівка Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу “Пролетарський”. Проживав за місцем народження. Заарештований 21 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Яковлев Леонід Володимирович, 1897 року народження, м. Новоград-Волинське Житомирської області, росіянин, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник тресту “Макіїввугілля”. Заарештований 15 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по До-

нецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Яковлев Микола Антонович, 1912 року народження, м. Ловайське Харцизького району Донецької області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Комісар Харцизького партизанського загону. Заарештований 23 жовтня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Яковлев Микола Васильович, 1904 року народження, м. Рязань Рязанської області, росіянин, освіта неповна середня, член ВКП(б). Начальник Північнодонецької залізниці. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Артема, буд. № 39. Заарештований 9 грудня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР 30 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 30 жовтня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1957 році.

Яковлев Михайло Миколайович, 1904 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Майстер-газівник доменного цеху заводу ім. Куйбишева. Заарештований 20 березня 1945 року. Військовим трибуналом НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Яковлев Михайло Юхимович, 1898 року народження, с. Знаменка Знаменського району Кіровоградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Ясинувата Сталінської (Донецької) області. Молодший стрілочник станції. Заарештований 7 лютого 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Яковлев Олександр Романович, 1897 року народження, с. Турки Турківського району Саратовської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Начальник аероклубу. Заарештований 26 березня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 12 травня 1939 року м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Яковлев Павло Михайлович, 1904 року народження, Родаковський рудник Кадіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Секретар. Проживав: с. Кримське Кадіївського району Донецької області. Заарештований 13 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яковлев Павло Якович, 1893 року народження, с. Калинове Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калинове Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник по ремонту мостів ПЧ-16. Заарештований 19 грудня 1944 року. Ген. Прокурором СРСР засуджений на 5 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Яковлев Полікарп Іванович, 1877 року народження, с. Грузько-Зорянка Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Грузько-Зорянка Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 13 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яковлев Семен Семенович, 1914 року народження, м. Авдіївка Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Студент 1-го курсу індустріального інституту. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області,

гуртожиток інституту, корпус 1, кв. 255. Заарештований 6 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 30 грудня 1936 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1990 році.

Яковлев Федір Антонович, 1907 року народження, м. Остер Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Іловайськ Донецької області. Робітник станції. Заарештований 13 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Яковлев Федір Антонович, 1907 року народження, м. Остер Чернігівської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Іловайськ Сталінської (Донецької) області. Черговий по відділенню служби. Заарештований 26 серпня 1944 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Яковлев Юхим Олександрович, 1891 року народження, с. В. Кринка Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник сільради. Проживав: с. В. Кринка Макіївського району Донецької області. Заарештований 12 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Яковлева-Васіна Ганна Миколаївна, 1909 року народження, м. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Акушерка поліклініки заводу "Азовсталь". Проживала: м. Маріуполь Донецької області, вул. Артема, буд. № 53. Заарештована 11 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Особливою нарадою при НКВС СРСР виправдана. Реабілітована у 1992 році.

Яковлева Євдокія Миколаївна, 1903 року народження, м. Артемівськ Донецької

області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Робітниця заводу "Перемога праці". Заарештована 18 грудня 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР амністійована. Реабілітована у 1945 році.

Яковлева Катерина Лаврентіївна, 1895 року народження, с. Дмитрівка Ізюмського району Харківської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 24 січня 1947 року. Донецьким облсудом засуджена на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1991 році.

Яковлева Наталія Дмитрівна, 1906 року народження, с. Кобанське Харківської області, українка, освіта середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Артема, буд. № 79, кв. 7. Заарештована 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Яковченко Георгій Іванович, 1910 року народження, с. Мало-Перещепине Ново-Санжарського району Харківської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Працівник відділення зв'язку. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Павличева, буд. № 11. Заарештований 9 квітня 1936 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони УРСР у м. Сталіно (м. Донецьк) 28 лютого 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1959 році.

Яковчук Василь Йосипович, 1901 року народження, с. Лаврики Київської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Радколонія, буд. № 71, кв. 5. Заарештований 13 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 27 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Яконюк Василь Миколайович, 1903 року народження, с. Борисівка Бельського повіту Білостоцької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Владивосток Приморського краю. Старший бухгалтер тресту “Владнафтабуд”. Заарештований 22 лютого 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1948 році.

Якуб Петро Іванович, 1882 року народження, с. Ново-Гнатівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ново-Гнатівка Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Сторож. Заарештований 26 лютого 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Якубек Франц Францович, 1889 року народження, м. Злехов, Чехословаччина, чех, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Зінов’єва, 6. Заарештований 15 лютого 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1931 році.

Якубенко Данило Гаврилович, 1894 року народження, с. Санькове Вітебської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Комірник харчторгу. Проживав: х. Жовтневий Мар’їнського району Донецької області. Заарештований 26 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Якубенко Єремій Григорович, 1907 року народження, с. Дубівка Кислівського району Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, шахта “Смолянка”, буд. № 856. Заарештований 26 вересня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 21 листопада 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Якубеня Олександр Степанович, 1895 року народження, с. В. Озерки Сломинського повіту Гродненської губернії, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник цементного заводу. Проживав: м. Амвросіївка Донецької області, вул. Стаханова, буд. № 20. Заарештований 13 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Якубич Семен Михайлович, 1908 року народження, с. Петрашевич, Польща, поляк, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Машинист заводу ім. Куйбишева. Заарештований 19 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якубов Івній Якович, 1898 року народження, с. Ікагач, Іран, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Робітник артілі ім. Дзержинського. Заарештований 7 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Якубов Кузьма Тимофійович, 1894 року народження, с. Костянтинівка Горностаївського району Миколаївської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Зугрес Сталінської (Донецької) області. Робітник щебеночного заводу. Заарештований 26 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Якубович Арсентій Гаврилович, 1889 року народження, с. Бучайка Ізюмського району Харківської області, українець, освіта вища, безпартійний. Ветлікар агрозоошколи. Проживав: м. Слов’янськ-курорт, вул. Онисимівська, буд. № 71. Заарештований 2 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 грудня 1937 року засуджений до роз-

стрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Якубович Пантелій Михайлович, 1888 року народження, с. Кам'янка Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Майстер механічної майстерні “Нерудсталь”. Заарештований 28 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якубович Фелікс Вікенгійович, 1882 року народження, м. Варшава, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Журналіст шахти “Ново-Чайкине”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, шахта “Ново-Чайкине”, гуртожиток № 73. Заарештований 26 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Якубович Франц Андрійович, 1900 року народження, с. Маркушівці, Угорщина, угорець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар шахти ім. Шмідта. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, вул. Леніна, 54. Заарештований 23 вересня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якубович-Бурбело Тетяна Миколаївна, 1904 року народження, с. Василівка Полтавського району Харківської області, українка, освіта вища, безпартійна. Завідуюча бібліотекою. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, будинок обкому партії № 1, кв. 10. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 березня 1938 року засуджена на 8 років ВТТ. 10 листопада 1943

року Особливою нарадою при НКВС СРСР строк знижено до 7 років ВТТ. Реабілітована у 1958 році.

Якубовський Віктор Іванович, 1904 року народження, с. Хількове Кирсанівського району Тамбовської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: Донецька область, Ново-Смолянківський рудник. Заарештований 27 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 21 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Якубовський Іван Тимофійович, 1879 року народження, с. Петриківка Дніпропетровської області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Постишеве Донецької області. Бухгалтер “Донкоопу”. Заарештований 13 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Якубовський Костянтин Опанасович, 1905 року народження, х. Ступки Горлівського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: х. Ступки Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Агент тресту “Артемвугілля”. Заарештований 17 грудня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Якубовський Олександр Михайлович, 1900 року народження, м. Донецьк Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Токар металургійного заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 10 лінія, 5 проспект, буд. № 33. Заарештований 12 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Якубсон Лев Абрамович, 1902 року народження, с. Журавлі Білоруської РСР, єврей, освіта вища, член ВКП(б). Начальник політвідділу радгоспу “Самарські Ставки”. Проживав: радгосп “Самарські Ставки” Слов’янського району Донецької області. Заарештований 29 жовтня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Харкові 2 січня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 3 січня 1938 року у м. Харкові. Реабілітований у 1956 році.

Якуб’як-Якубчик Казимир Іванович, 1905 року народження, м. Люблін, Польща, поляк, освіта початкова, член ВКП(б). Майстер склозаводу. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 25. Заарештований 21 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 15 жовтня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1962 році.

Якунін Олексій Омелянович, 1900 року народження, с. Лукине Обоянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Черкаське Слов’янського району Донецької області. Робітник заводу ім. Куйбишева. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якунін Семен Омелянович, 1906 року народження, с. Лукине Обоянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Черкаське Слов’янського району Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 15 вересня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1966 році.

Якуп Вернер Густавович, 1904 року народження, даних про місце народження немає, латиш, освіта вища, безпартійний. Керівник групи контори “Вуглерозвідка”. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Ворошиловська, буд. № 10, кв. 5. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Якут Павло Степанович, 1912 року народження, м. Іловайськ Харцизького району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Зугрес Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Черговий електротехнік Зуївської ДРЕС. Заарештований 26 квітня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1956 році.

Якутюк Володимир Олександрович, 1895 року народження, с. Верхи Брестського району Гроджненської губернії, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник тресту “Радянськвугілля”. Проживав: ст. Моспино Донецької області, шахта № 12, буд. № 45, кв. 1. Заарештований 10 квітня 1937 року. Виїзною сесією лінійного суду Північнодонецької залізниці 10 липня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1964 році.

Якуц Карл Єгорович, 1887 року народження, с. Застінок Вітебської області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований у 1937 році. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1994 році.

Якушев Артем Васильович, 1902 року народження, с. Щеглівка Щеглівського рудоуправління Донецької області, росіянин, освіта

початкова, безпартійний. Інструктор гірних механізмів Харківського вугільного інституту. Проживав: м. Харків Харківської області, вул. Пушкінська, буд. № 5. Заарештований 14 березня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Якушев Василь Митрофанович, 1899 року народження, с. Новоолександрівка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Шофер заводу. Проживав за місцем народження. Заарештований 28 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 2 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Якушев Дмитро Іванович, 1916 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 190 полку військ НКВС. Заарештований 24 червня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС Уральського військового округу на 4 роки. Реабілітований у 1992 році.

Якушев Леонід Федосійович, 1913 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, білорус, освіта вища, безпартійний. Начальник дільниці “Берестівка-Полога” шахти ім. Шмідта тресту “Радянськвугілля”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. Буроз, буд. № 47, кв. 12. Заарештований 6 грудня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду у м. Сталіно (м. Донецьк) 16 березня 1938 року засуджений на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1940 році.

Якушев Микола Дем'янович, 1911 року народження, с. Ново-Воронцівка В. Олександрівського району Одеської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 39 Чистяківського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 29 серпня 1938

року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Якушев Микола Іванович, 1906 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар хімзаводу. Проживав: сел. Рутченкове Донецької області, Червоне містечко, буд. № 235. Заарештований 27 грудня 1934 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 25 липня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Якушев Олександр Захарович, 1890 року народження, с. Старомихайлівка Гуляйпільського району, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Ясинувата. Проживав: х. Новоолександрівський Горлівського району Донецької області. Заарештований 24 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 15 лютого 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Якушев Олександр Захарович, 1890 року народження, с. Ново-Олександрівка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр радгоспу “Ударник”. Проживав: х. Новоолександрівка Постишевського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Якушев Сергій Васильович, 1901 року народження, с. Глинка Уколівського району Рязанської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 18 лютого 1940 року. Виправданий. Реабілітований у 1955 році.

Якушева Тетяна Корнівна, 1906 року народження, с. Березнеговатське Березнего-

ватського району Миколаївської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Робітниця радгоспу. Заарештована 16 березня 1953 року. Верховним Судом УРСР засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1989 році.

Якушевський Сатурн Францович, 1893 року народження, с. Топорище Волинської губернії, поляк, освіта початкова, член ВКП(б). Майстер склозаводу. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, Ст. колонія, буд. № 7, кв. 63. Заарештований 4 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Якушов Роман Васильович, 1895 року народження, с. Зубринівка Костюковицького району Мінської області, росіянин, освіта початкова, до 1930 року член ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 19 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Якушонок Іван Федорович, 1897 року народження, с. Маслове Люченського повіту Вітебської губернії, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Інспектор міськфінвідділу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Ткаченка-Петренка, 89. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

Якштес Марія Форіанівна, 1890 року народження, м. Варшава, Польща, полька, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 3-а Олександрівка, буд. № 2, кв. 14. Заарештована 1 листопада 1937 року. Особливою нара-

дою при НКВС СРСР 16 грудня 1937 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Якштес Ян Йосипович, 1886 року народження, Литва, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 3-я Олександрівка, буд. № 2. Заарештований 1 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 25 березня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Ялбуган Кузьма Григорович, 1900 року народження, с. Макарівка Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Фрунзе Таджицької РСР. Робітник. Заарештований 27 квітня 1948 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Ялі Володимир Семенович, 1889 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу ім. Ілліча. Проживав: с. Червона Волонтерівка Маріупольського району Донецької області. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ялі Георгій Сафронович, 1894 року народження, с. Македонівка Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вагар ст. Сартана. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 7 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ялі Григорій Семенович, 1885 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, без-

партійний. Візник житлокоопу № 10. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Базарна, буд. № 6. Заарештований 22 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ялі Олексій Семенович, 1900 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Молотобоець заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ялі Сава Дмитрович, 1899 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Секретар Сартанської МТС. Проживав: с. Сартана Маріупольського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ялі Савва Семенович, 1887 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Комірник тресту “Доннархарч”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Кальміуська, буд. № 25. Заарештований 6 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Ялі Спиридон Сисосевич, 1899 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Сартана Маріупольського району Донецької області. Охороник заводу ім. Ілліча. Заарештований

16 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ялі Федір Георгійович, 1899 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта неповна вища, до 1935 року член ВКП(б). Художник газети “Коллективіст”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, пр. Республіки, буд. № 24. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ялі Федір Сисосевич, 1900 року народження, с. Приморське Приморського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Приморське Приморського району Донецької області. Повар заводу ім. Ілліча. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Красноярський край. Строк не вказаний. Реабілітований у 1990 році.

Ялі Федір Сисосевич, 1900 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: с. Сартана Маріупольського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Ялі Юхим Семенович, 1883 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, до 1919 року член ВКП(б). Не працював. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Балка, буд. № 5. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ялов Микола Степанович, 1877 року народження, с. Успенка Амвросіївського райо-

ну Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Наша праця”. Проживав: с. Успенка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ялов Семен Миколайович, 1909 року народження, с. Успенка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Воскресенська Донецької області. Оглядач вагонів. Заарештований 13 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Яловега Василь Климівич, 1912 року народження, Сахновщанський район Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Пантелеймонівка Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер динасового заводу. Заарештований 9 березня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Харківській області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Яловега Іван Леонтійович, 1906 року народження, с. Павлівка Нехворощанського району Полтавської області, даних про національність, освіту та партійність немає. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 6 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Яловенко Венедікт Іванович, 1885 року народження, с. Кудейка Летичівського району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Авангард”. Проживав: с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької об-

ласті. Заарештований 27 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 24 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 28 серпня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Яловець Іван Васильович, 1894 року народження, с. Благовіщенка Першотравневого району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Новоселівка Першотравневого району Донецької області, вул. 1-а Весела, буд. № 552. Заарештований 3 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 19 лютого 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1956 році.

Яловець Олександр Омелянович, 1894 року народження, с. Благовіщенка Першотравневого району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Тихий Першотравневого району Донецької області. Заарештований 3 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 19 травня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1956 році.

Яловий Іван Євстафійович, 1902 року народження, с. Новобахмутівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Очеретине Донецької області. Робітник колії. Заарештований 5 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1958 році.

Яловий Микола Артемович, 1899 року народження, с. Встретенка Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник ВТТ № 12 НКВС у м. Сталіно (м. Донецьк). Проживав за місцем народження. Заарештований 29 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яловий Микола Олексійович, 1884 року народження, с. Семенівка Селидівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Бухгалтер тресту “Південбуд”. Заарештований 13 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Яловий Павло Спиридонович, 1902 року народження, м. Кам’янське Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Інженер-металург. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод ім. Ілліча, кол. “А”, буд. № 50, кв. 2. Заарештований 8 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Ялтиченко Костянтин Ісаакович, 1906 року народження, м. Дружківка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Червона Зірка”. Проживав: м. Дружківка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 грудня 1937 засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ялтиченко Костянтин Олександрович, 1906 року народження, с. Дружківка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 вересня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 29 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яманко Андрій Митрофанович, 1893 року народження, с. Бугас Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталі-

но (м. Донецьк) Донецької області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 3 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яманко Іван Опанасович, 1906 року народження, с. Бугас Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Бугас Волноваського району Донецької області. Робітник електростанції. Заарештований 22 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 13 червня 1938 року. Реабілітований у 1963 році.

Яманов Микола Іванович, 1905 року народження, м. Тбілісі Грузинської РСР, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник тресту “Донбассільбуд”. Заарештований 15 квітня 1951 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ямковська Євдокія Трохимівна, 1913 року народження, с. Стрижаків Іллінського району Вінницької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітниця бані. Заарештована 18 липня 1949 року. Верховним Судом УРСР засуджена на 7 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Ямник Максим Анисимович, 1901 року народження, с. Лютенька Гадяцького району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Токар машзаводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, сел. Ясногірка, вул. Р. Люксембург, буд. № 27. Заарештований 22 січня 1937 року. Військовою колегією Верховного Суду 11 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1962 році.

Ямник Марія Василівна, 1905 року народження, сел. Ясногірка Краматорського району Донецької області, українка, освіта почат-

кова, безпартійна. Не працювала. Проживала за місцем народження. Заарештована 14 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1962 році.

Ямпонець Сергій Іванович, 1915 року народження, с. Пискунівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Червона Гора Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник цегельного заводу. Заарештований 30 травня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Ямпольський Анатолій Михайлович, 1902 року народження, м. Луганськ Катеринославської губернії, даних про національність немає, освіта неповна середня, безпартійний. Санітар лікарні. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, 2-га Радянська лікарня. Заарештований 6 червня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Ямпольський Василь Іванович, 1903 року народження, Будьоннівський район Воронежської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Тесляр. Заарештований 22 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ямпольський Ілля Олександрович, 1870 року народження, с. Сватове Сватівського району, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Сватове Сватівського району, вул. Паляничкіна. Заарештований 8 квітня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Ямпольський Кирило Ілліч, 1883 року народження, с. Восківці, Польща, поляк, ос-

віта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Вітка, Стандарт, буд. № 1, кв. 2. Заарештований 17 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 1 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 5 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ямпольський Федір Денисович, 1905 року народження, с. Новосерпухове Петровського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 8 травня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Ян Адольф Карлович, 1899 року народження, с. Люксембург Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Викладач німецької мови. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. Ная Софія, буд. № 1, кв. 2. Заарештований 20 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Ян Альберт Якович, 1894 року народження, х. Ян Затишевський Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Ян Затишевський Волноваського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу ім. Клари Цеткін. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Ян Анріас Едуардович, 1922 року народження, х. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім.

Комінтерну. Заарештований 6 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ян Антон Самойлович, 1900 року народження, с. Ясинівка Куйбишевського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Тельманове Володарського району Сталінської (Донецької) області. Коваль колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1966 році.

Ян Антон Самойлович, 1925 року народження, с. Серединівка Володарського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петрівка Володарського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Ян Віктор Фрідріхович, 1900 року народження, с. Люксембург Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник цегельного заводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області, х. Гончарова Балка. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ян Володимир Олександрович, 1911 року народження, с. Люксембург Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник артілі “Червоний Хімік”. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ян Вольдемар Петрович, 1895 року народження, Іловайська колонія № 8 Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Член артілі “Нейланд”. Проживав: Іловайська колонія № 8 Макіївського району Донецької області. Заарештований 27 жовтня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 10 жовтня 1931 року з-під варті звільнений, справу припинено. Реабілітований у 1955 році.

Ян Генріх Фрідріхович, 1914 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу ім. Комінтерну. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ян Едуард Едуардович, 1914 року народження, х. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу ім. Комінтерна. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ян Едуард Іванович, 1887 року народження, х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Ветфельдшер колгоспу “Комінтерн”. Проживав: х. Вершинівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 1 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ян Корній Корнійович, 1915 року народження, с. Арбетер-Гейм Новоайдарського району Луганської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Миколапілья Костянтинівського району Сталінської

(Донецької) області. Коваль радгоспу “Гірник”. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ян Микола Карлович, 1902 року народження, с. Ян Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ян Волноваського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ян Олександр Іванович, 1902 року народження, с. Фрідріхсфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник артілі “Транспорт”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Аджакі, буд. № 77. Заарештований 17 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 3 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1959 році.

Ян Олександр Іванович (Петрович), 1902 року народження, с. Корнталь Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Аджакі, буд. № 77. Заарештований 16 грудня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 27 лютого 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1990 році.

Ян Олександр Іванович, 1892 року народження, х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Роте Фане”. Проживав: х. Корнталь Тельманівського району Донецької області. Заарештований 27 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ян Петро Петрович, 1904 року народження, х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Блюхера. Проживав: х. Павлівський Будьоннівського району Донецької області. Заарештований 9 березня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 11 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1988 році.

Ян Сидір Петрович, 1899 року народження, х. Павлівка Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Павлівка Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ян Фрідріх Августович, 1899 року народження, с. Розенфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Фіц Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник радгоспу ім. Тельмана. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ян Фрідріх Іванович, 1888 року народження, с. Стара Криниця Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу ім. Комінтерна. Проживав: с. Вершинове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 20 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Янакі Ілля Іванович, 1889 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Сталінської (Донецької) області. Секретар-друкар райспоживспілки. Заарештований 22 червня 1938 року. Засуджений Особ-

ливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Янакі Михайло Леонтійович, 1908 року народження, с. Н. Керменчик Люксембурзького району Дніпропетровської області, грек, освіта середня, до 1933 року член ВКП(б). Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робітник морського порту. Заарештований 12 липня 1938 року. Засуджений Верховним Судом СРСР на 17 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Янакій Аркадій Леонтійович, 1909 року народження, с. Н. Керменчик Люксембурзького району Дніпропетровської області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Олександрівська, буд. № 155. Заарештований 19 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 11 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янакій Сисой Спиридонович, 1902 року народження, с. Улакли Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Завгосп кар'єроуправління "Нерудстали". Проживав: с. Красногорівка Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янацьєв Григорій Олексійович, 1895 року народження, с. В. Новосілка Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Секретар райземвідділу. Проживав: с. В. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янацьєв Микола Васильович, 1870 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав за місцем народження. Заарештований 2 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 4 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янацьєв Микола Костянтинівич, 1900 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: с. Костянтинівка Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Янацьєв Михайло Васильович, 1909 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, Соцмістечко, 16-а дільниця, буд. № 5-А, кв. 1. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янацьєв Олександр Дмитрович, 1886 року народження, с. В. Янісоль Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Конюх кінного двору. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Путилівська лікарня № 2, буд. № 2. Заарештований 29 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Янгічер Микола Федорович, 1884 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Службовець-кооператор. Про-

живав за місцем народження. Заарештований 6 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22 лютого 1930 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янгічер Сава (Савелій) Сисосвич, 1904 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта неповна вища, безпартійний. Артист театру. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Правий берег, Стандартні буд. № 13. Заарештований 19 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янда Григорій Данилович, 1900 року народження, м. Кобеляки Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Сторож цеху. Заарештований 17 вересня 1947 року. Військовим трибуналом Північно-Кавказького військового округу засуджений на 7 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Яндик Микола Романович, 1902 року народження, с. Ковалі Житомирської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник "Макбуду". Проживав: м. Макіївка Донецької області, Радянська колонія, буд. № 178, кв. 6. Заарештований 4 листопада 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яндульський Віктор Олександрович, 1908 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, поляк, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, 16-а дільниця, буд. № 12, кв. 24. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яндульський Станіслав Францович, 1880 року народження, с. Дзикунка Київсь-

кої області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Тесляр пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Жовтнева, буд. № 356. Заарештований 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янжула Борис Тимофійович, 1889 року народження, с. Олександрівка Меловського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Хацепетівка Донецької області. Обхідник колії. Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 23 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Янжула Корній Миколайович, 1907 року народження, х. Олександрівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Хацепетівка Сталінської (Донецької) області. Столяр. Заарештований 27 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Північно-донецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1962 році.

Янзен Іван Іванович, 1898 року народження, с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Юнком". Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 10 серпня 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Янзон Андрій Якович, 1893 року народження, с. Красноярівка Ново-Уземського району Куйбишевської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Ленінська, буд. № 37/41, кв. 3. Заарештований 20 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Да-

них про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Янзон Володимир Андрійович, 1919 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Електрослюсар заводу. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Янзон Олександр Андрійович, 1923 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Токар мехцеху. Заарештований 8 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Яніна Серафима Олексіївна, 1907 року народження, с. Завидо-Борзенко Добропільського району Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Приватна швачка. Заарештована 2 червня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 15 років каторжних робіт з конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Яніна Степаніда Олексіївна, 1904 року народження, с. Завидо-Борзенко Добропільського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Робітниця артілі “Спільна Праця”. Заарештована 30 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1956 році.

Яних Софія Костянтинівна, 1915 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, гречанка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: с. Петрівка Верхньотеплинського району Луганської області. Не працювала.

Заарештована 11 квітня 1943 року. Військовим трибуналом Південно-Західного фронту засуджена на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1995 році.

Янієв Василь Абрамович, 1905 року народження, с. Новобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Доненерго”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, “Вітка”, буд. № 2, кв. 1. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янієв Харлампій Георгійович, 1892 року народження, сел. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Старобешеве Старобешівського району Сталінської (Донецької) області. Фельдшер лікарні. Заарештований 19 липня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янієв Федір Харлампійович, 1912 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Робітник радгоспу “Любівка”. Проживав: х. Любівка Старобешівського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янін Павло Іванович, 1905 (1908) року народження, рудник “Вітка”, Донецьк, литовець, освіта початкова, член ВКП(б). Командир автотороти 53-ї авіабригади, капітан. Проживав: м. Красногвардійськ, вул. Красноармійська, буд. № 1, кв. 32. Заарештований 17 жовтня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 8 грудня 1937 року. Реабілітований у 1957 році.

Яніславський Іван Йосипович, 1902 року народження, с. Райки Іленецького району Вінницької області, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області. Робітник кар'єру. Заарештований 12 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яніцький Йосип Тимофійович, 1906 року народження, м. Лодзь, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: майдан Червоний, буд. № 75. Заарештований 15 березня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 29 жовтня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Яніцький Йосип Францович, 1911 року народження, с. Снитків Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 2 Сніжнянського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 14 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яніцький Мар'ян Йосипович, 1901 року народження, с. Снігурівка Київської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, вул. Лісна, буд. № 11. Заарештований 11 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 24 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яніцький Опанас Тимофійович, 1902 року народження, с. Ямпіль Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 39-го гв. стрілецького полку. Заарештований 2 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Південно-Західного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Янішевський Бронислав Станіславович, 1918 року народження, с. Заброддя Чернігівського району Житомирської області, поляк, освіта початкова, член ВЛКСМ. Проживав: ст. Орлова-Слобода Донецької області. Вчитель. Заарештований 12 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янішевський Микола Митрофанович, 1902 року народження, Богуславський район Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Янке Адольф Адамович, 1900 року народження, с. Горочин Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 14 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янке Андрій Михайлович, 1884 року народження, с. Клінкине Будионівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Пастух колгоспу "Авангард". Проживав за місцем народження. Заарештований 26 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янке Антон Карлович, 1893 року народження, м. Житомир Житомирської області, німець, освіта початкова, до 1937 року член ВКП(б). Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 6 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Янкевич Іван Іванович, 1897 року народження, м. Київ Київської області, поляк, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 10 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янкелевич Павло Якович, 1908 року народження, м. Донецьк Донецької області, єврей, освіта середня, член ВКП(б). Червоноармієць. Заарештований 6 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 270-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1994 році.

Янкі Андрій Михайлович, 1899 року народження, с. Кузнецівка Донецької області, даних про національність, освіту нема, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кузнецівка Донецької області. Заарештований 13 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Янкін Сергій Іванович, 1896 року народження, с. Шулькіно Артемівського району Донецької області, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: сел. шахти “Капітальна” Будьоннівського району Донецької області. Головний механік шахти. Заарештований 7 липня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янко Григорій Миколайович, 1885 року народження, м. Костянтинівка Сахновщанського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кінного двору. Проживав: сел. Іловайське Донецької області, вул. Селянська буд. № 131. Заарештований 14 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 1 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Янко Едмунд Романович, 1907 року народження, с. Грабівка Житомирського ра-

йону Волинської губернії, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Робітник торгівлі. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янко Ілля Іванович, 1914 року народження, Румунія, румун, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Єнакієве Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 21 вересня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янко Михайло Миколайович, 1892 року народження, м. Костянтинівка Сахновщанського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вагар станції. Проживав: сел. Іловайське Донецької області, вул. Першотравневе, буд. № 153. Заарештований 14 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 1 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Янко Михайло Степанович, 1889 року народження, с. Вишневе Ізюмського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: с. Банне Слов'янського району Донецької області. Заарештований 7 лютого 1930 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янко Михайло Степанович, 1889 року народження, с. Вишневе Савинського району Харківської області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Фотограф. Проживав: с. Банне Слов'янського району Донецької області. Заарештований 26 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 27 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янко Павло Миколайович, 1898 року народження, с. Костянтинівка Сахновського району Полтавського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: сел. Іловайське Донецької області, вул. Першотравнева, буд. № 153. Заарештований 14 грудня 1932 року. Судовою трійкою при

колегії ДПУ УРСР 1 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Янко Федот Якович, 1885 року народження, с. Старицьківка Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області, вул. Шевченка, буд. № 56. Заарештований 6 лютого 1937 року. Лінійним судом Північнодонецької залізниці 28 вересня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Янков Андрій Дмитрович, 1906 року народження, с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області. Робітник пожежної команди. Заарештований 16 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Янков Василь Миколайович, 1887 року народження, с. Станцеківці Полоцького району Вітебської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Іловайське Донецької області. Диспетчер експлуатаційного відділення. Заарештований 16 січня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Янков Григорій Кузьмич, 1898 року народження, с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заготконтори. Проживав: с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 5 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янков Дмитро Григорович, 1912 року народження, с. Ст. Керменчик Старокермен-

чицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав за місцем народження. Заарештований 24 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янков Семен Радионович, 1886 року народження, Гомельського округу Могилівської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Черговий ст. Курдюмівка. Проживав: ст. Курдюмівка, барак № 2. Заарештований 25 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Янков Федір Григорович, 1902 року народження, с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, член ВКП(б). Військовий комісар 107-ї окремої саперної роти. Проживав: військове містечко ст. Кочургани. Заарештований 25 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Янков Федір Григорович, 1907 року народження, с. Ст. Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: сел. Апатов, вул. Особливої Народи, буд. № 6. Заарештований 27 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 9 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Янкович Жан Андрійович, 1898 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, даних про освіту немає, безпартійний. Начальник штабу батальйону 239-го стрілецького полку. Заарештований 16 липня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Янковська Вероніка Володимирівна, 1924 року народження, м. Донецьк Донецької області, полька, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталін-

ської (Донецької) області. Студентка педінституту. Заарештована 7 січня 1948 року. Донецьким облсудом засуджена на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1992 році.

Янковський Андрій Тимофійович, 1896 року народження, с. Загнітки Піщанського району Вінницької області, українець, освіта початкова, до 1926 року член ВКП(б). Робітник шахти. Проживав: с. Пелагіївка Харцизького району Донецької області. Заарештований 10 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Янковський Гаврило Карпович, 1896 року народження, х. Старі Валки Валківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Диспетчер експлуатаційного відділення ст. Красний Лиман. Проживав: Донецька область, сел. Красний Лиман, буд. № 36, кв. 6. Заарештований 29 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Янковський Іван Георгійович, 1896 року народження, Латвія, Курляндська губернія, українець, освіта неповна вища, член ВКП(б). Музикант Палацу культури. Проживав: м. Горлівка Донецької області, 16 лінія, буд. № 12, кв. 2. Заарештований 26 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року. Реабілітований у 1989 році.

Янковський Йлсна Володимирович, 1896 року народження, с. Шипиньки Могилівського повіту Подольської губернії, поляк, освіта початкова, до 1934 року член ВКП(б). Робітник Часовоярського рудоуправління. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Робкорівська, буд. № 44. Заарештований 14 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до ви-

конання 15 жовтня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Янковський Мар'ян Михайлович, 1904 року народження, с. Марківці Комсомольського району Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник трубозаводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області, колонія трубозаводу, буд. № 363. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янковський Петро Миколайович, 1907 року народження, с. М. Довганівка Віленської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 5 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янковський Роман Владиславович, 1880 року народження, с. Корсунь-Шевченківський Черкаської області, поляк, освіта вища, безпартійний. Плановик тресту "Постишевугілля". Даних про вирок немає. Заарештований 13 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Янковський Степан Борисович, 1908 року народження, ст. Юрівка Царекостянтинівського району Подольської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області. Шофер станції. Заарештований 11 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Янковський Федір Андрійович, 1909 року народження, с. Буден Кодемського району АМ СРСР, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, гурто-

житок заводу ім. Ілліча. Заарештований 20 листопада 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янковський Франц Миколайович, 1899 року народження, с. Олександринка Ольгинського району Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник Оленівських кар'єрів. Проживав за місцем народження. Заарештований 25 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янкус Антон Іванович, 1892 року народження, м. Ковно, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Солерудник Артемівського району Донецької області. Тесляр солерудника. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Янович Борис Станіславович, 1904 року народження, Новоград-Волинський район Житомирської області поляк, освіта неповна середня, до 1930 року член ВКП(б). Проживав: м. Макіївка Донецької області. Електрослюсар заводу ім. Кірова. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яновський Айзик Гецелевич, 1908 року народження, Київська область, єврей, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Фонтанна, буд. № 28. Заарештований 22 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 14 серпня 1938 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1955 році.

Яновський Броніслав Валентинович, 1904 року народження, с. Крайськ Плещеницького району, БРСР, білорус, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Робітник Єнакіївського металургійного заводу. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, вул. Межова, буд. № 45. Заарештований 31 жовтня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яновський Броніслав Валентинович, 1904 року народження, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, вул. 1 Травня, буд. № 4. Заарештований 20 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яновський Євгеній Андрійович, 1903 року народження, м. Красний Лиман Донецької області, українець, неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Начальник планового відділу олівцевої фабрики. Заарештований 10 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Яновський Євген Іванович, 1885 року народження, с. Сергіївка Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Рахівник лісного складу заводу ім. Ілліча. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яновський Олексій Іванович, 1886 року народження, с. Сергіївка Постишевського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Священнослужитель. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Гоголя, буд. № 56. Заарештований 5 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС

по Донецькій області 3 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яновський Степан Павлович, 1903 року народження, с. Варлаки Юрівського району Дніпропетровського округу, українець, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Нова колонія заводу ім. Фрунзе, буд. № 90, кв. 7. Заарештований 26 листопада 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1956 році.

Янополь Василь Георгійович, 1907 року народження, с. Бугас Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Бугас Волноваського району Донецької області. Вантажник паровозного депо. Заарештований 30 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янопуло Василь Леонтійович, 1889 року народження, с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Червона Зірка”. Проживав: шахта “Червона Зірка” Чистяківського району Донецької області, вул. Горького, буд. № 19. Заарештований 24 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Янопуло Леонтій Васильович, 1909 року народження, с. Ігнатівка Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Студент. Проживав: м. Чистякове Донецької області, шахта ім. Кисельова, гуртожиток, кв. 4. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 лютого 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Янопуло Михайло Іванович, 1889 року народження, с. Бугас Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, до 1930 року член ВКП(б). Проживав: с. Платонівка Волноваського району Донецької області. Статист паровозного депо. Заарештований 26 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 13 червня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Янсен Іван Петрович, 1908 року народження, Омська область Східно-Сибірського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янсен Яків Генрихович, 1905 року народження, Дніпропетровська область, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янсон Франц Янович, 1889 року народження, с. Гольці Ленінградської області, латиш, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Апатова, буд. № 88. Заарештований 30 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Янтовський Самуїл Менделійович, 1882 року народження, с. Розкішне Олександрівського району Дніпропетровської області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Ро-

бітник заводу “Азовсталь”. Заарештований 1 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1974 році.

Янговський Самуїл Мошделевич, 1882 року народження, с. Нове Златопольського району Дніпропетровської області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Алпагова, буд. № 5, кв. 2. Заарештований 31 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 квітня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Янукович Олександр Гнатович, 1895 року народження, Віленська губернія, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Вокзальна, буд. № 62. Заарештований 10 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янулевич Іван Станіславович, 1910 року народження, с. Ракитне, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Леніна, буд. № 132. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 4 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янушкевич Володимир Миколайович, 1871 року народження, Торопський повіт Псковської губернії, росіянин, освіта вища, безпартійний. Головний інженер Горлівської райконтори 6-го тресту. Проживав: м. Горлівка Донецької області, гуртожиток техперсоналу. Заарештований 19 березня 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Янушкевич Володимир Миколайович, 1871 року народження, м. Межиріччя Варшавської губернії, Польща, росіянин, освіта вища, безпартійний. Технокерівник райконтори. Проживав: м. Горлівка Донецької області, гуртожиток техперсоналу. Заарештований 29 грудня 1930 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1957 році.

Янушкевич Гнат Адамович, 1903 року народження, х. Бодинки Плещенського району, БРСР, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Червоне містечко, буд. № 39, кв. 22. Заарештований 15 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янушко Станіслав Семенович, 1899 року народження, Бесарабія, поляк, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Робітник машзаводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, Заводська колонія, ЖСК, буд. № 5190, кв. 23. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Янц Абрам Абрамович, 1911 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Зоотехнік колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 28 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янц Абрам Давидович, 1884 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Завідуючий початковою школою. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Заарештований 19 лютого 1937 року. Військовим три-

буналом Харківського військового округу у м. Маріуполь 24 липня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 липня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Янц Евальд Юлісович, 1905 року народження, с. Миколаївка Мархлівського району Житомирської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Дронове Донецької області. Тесляр Північнодонецької залізниці. Заарештований 14 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Янц Еміль Михайлович, 1884 року народження, с. Пулинська Гута Пулинського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Сенькове Куп'янського району Харківської області. Тесляр 1-ї буддільниці. Заарештований 13 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Янц Олександр Федорович, 1913 року народження, с. Ново-Мар'ївка Матвієво-Курганського району Ростовської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Новий Донбас Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 9 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Янц Петро Абрамович, 1913 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Янцен Абрам Васильович, 1912 року народження, с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Електрик млину. Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 4 грудня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 14 лютого 1937 року. Реабілітований.

Янцен Абрам Гергардович, 1903 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 18 серпня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Янцен Абрам Іванович, 1913 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу "Рот Фронт". Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Абрам Мартинович, 1912 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Тракторист колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янцен Абрам Петрович, 1901 року народження, с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Ветсанітар колгоспу "Активіст". Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 5 грудня 1937 року. Особливою нарадою при

НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Василь Васильович, 1915 року народження, с. Покровське Мілерівського району Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Вантажник пункту “Заготзерно”. Заарештований 28 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Василь Іванович, 1908 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник колгоспу “Рот Фронт”. Проживав за місцем народження. Заарештований 13 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Василь Петрович, 1902 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС та Прокурора СРСР 2 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Вільгельм Іванович, 1907 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Слюсар артілі “П’ятирічка”. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Янцен Вільгельм Іванович, 1908 року народження, с. Миколаївка Горлівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу

“Рот Фронт”. Проживав за місцем народження. Заарештований 27 жовтня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Янцен Генріх Васильович, 1889 року народження, с. Н. Москівка Олександрівського району Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Слюсар млину. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Генріх Генріхович, 1877 року народження, Олександрівський район Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. газети “Правда”. Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Генріх Генріхович, 1904 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. газети “Правда”. Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 26 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Генріх Генріхович, 1919 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Активіст”. Заарештований 27 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Янцен Генріх Францович, 1903 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Прживав за місцем народження. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Генріх Якович, 1906 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна вища, кандидат у члени ВКП(б). Директор школи. Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 5 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Янцен Генріх Якович, 1909 року народження, с. Лісне Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Маринівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 15 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Янцен Генріх Якович, 1912 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Янцен Генріх Якович, 1914 року народження, с. Ліхтфельд Рот-Фронтівського району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Лаборант заводу. Проживав: с. Красногорівка Мар'їнсько-

го району Донецької області. Заарештований 30 квітня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 28 червня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Янцен Гергард Гергардович, 1899 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Гергард Іванович, 1918 року народження, с. Олександрівське Петропавлівського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Орлове Сталінського району Донецької області. Заарештований 14 червня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Гергардт Мартинович, 1893 року народження, с. Миколаївка Сталінського району Донецької області, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцев (Янцен) Давид Петрович, 1895 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Бухгалтер райфінвідділу. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 24 липня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 липня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Янцен Данило Гергардович, 1908 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Штукатур. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, садовий проспект, 7. Заарештований 29 вересня 1936 року. Трійкою УНКВС по Новосибірській області 2 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1965 році.

Янцен Данило Якович, 1905 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Штукатур. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, садовий проспект, 7. Заарештований 29 вересня 1936 року. Трійкою УНКВС по Сибірській області 2 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 жовтня 1938 року. Реабілітований у 1965 році.

Янцен Данило Якович, 1905 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Дитрих Дитрихович, 1902 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 вересня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Янцен Едгард Карлович, 1924 року народження, с. Берестове Ямського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Бересто-

ва Ямського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Прогрес”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Янцен Іван Абрамович, 1901 року народження, с. Лисівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Пекар пекарні. Проживав: с. Олександрівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 3 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Іван Абрамович, 1916 року народження, с. Смирновське Мінусінського району, Сибір, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Тракторист колгоспу “Активіст”. Заарештований 26 квітня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янцен Іван Генріхович, 1889 року народження, с. Цеткінталь Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Заготівельник сільської споживкооперативної. Проживав: с. Цеткінталь Макіївського району Донецької області. Заарештований 18 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 26 липня 1935 року засуджений на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Янцен Іван Генрихович, 1908 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Іван Гергардович, 1895 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, без-

партійний. Робітник лікарні. Проживав: м. Авдіївка Донецької області, буд. № 56, кв. 12. Заарештований 17 червня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Янцен Іван Данилович, 1871 року народження, сел. Н. Хортиця Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 14 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Іван Іванович, 1898 року народження, с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник магазину. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 10 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького обласного суду 27 березня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1970 році.

Янцен Іван Іванович, 1898 року народження, с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 8 січня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1937 році.

Янцен Іван Іванович, 1913 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про вико-

нання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Іван Іванович, 1914 року народження, м. Запоріжжя Запорізької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Янцен Іван Іванович, 1916 року народження, с. Олександропіль Кагановицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 1 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 23 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Іван Корнійович, 1889 року народження, с. Розенпорт Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель школи. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Янцен Іван Мартинович, 1884 року народження, с. Енберг Олександрівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Селидівського району Донецької області. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 26 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янцен Іван Мартинович, 1885 року народження, с. Розенпорт Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта – центральне училище, безпартійний. Проповідник релігійної общини. Проживав: с. Орлівка Сталінського району Донецької області.

Заарештований 26 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 липня 1935 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Янцен Іван Петрович, 1917 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 13 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Іван Якович, 1903 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Ісаак Германович, 1900 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Миколаївка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1970 році.

Янцен Ісаак Ісаакович, 1902 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Ісаак Павлович, 1889 року народження, Хортицький район Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Листоноша колгоспу “Рот Фронт”. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 24 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 27 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 2 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Янцен Карл Іванович, 1897 року народження, м. Олександропіль Челябінської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Механік заводу ім. Островського. Проживав: с. Берестове Артемівського району Донецької області. Заарештований 24 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Реабілітований у 1963 році.

Янцен Корній Іванович, 1912 року народження, с. Сергіївка Верхньо-Рогачинського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Бухгалтер колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: м. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Янцен Корній Мартинович, 1903 року народження, с. Миколаївка Постишевського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Селидівського району Донецької області. Заарештований 10 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 27 липня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 липня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Янцен Мартин Мартинович, 1879 року народження, с. Ебенберг Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Мартин Мартинович, 1895 року народження, с. Миколаївка Красноармійського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник артлілі "Айстра". Проживав: с. Желанна Костянтинівського району Донецької області. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Янцен Мартин Мартинович, 1897 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Токар фенольного заводу. Заарештований 27 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 23 жовтня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Янцен Мартин Мартинович, 1908 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Микола Іванович, 1910 року народження, с. Мала Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Слюсар заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Янцен Микола Ісаакович, 1904 року народження, с. Калинове Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 15 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Янцен Микола Францович, 1904 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області. Комірник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Донецької області. Заарештований 8 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Олександр Іванович, 1896 року народження, с. Веселе Синельниківського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Кочегар пункту ремонту вагонів. Проживав: ст. Щетове Ровенського району Донецької області. Заарештований 25 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Янцен Олена Петрівна, 1894 року народження, сел. Марієнталь Бердянського району, німкеня, освіта середня, безпартійна. Робітниця колгоспу ім. Тельмана. Проживала: х. Калинівка Тельманівського району Донецької області. Заарештована 17 листопада 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Янцен Олена Петрівна, 1897 року народження, с. Мемрик Сталінського району До-

нецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Санітарка лікарні. Проживала: м. Авдіївка Донецької області, буд. № 56, кв. 13. Заарештована 22 листопада 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1938 році.

Янцен Петро Вільгельмович, 1886 року народження, м. Олександрівське Катеринославської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Не працював. Заарештований 28 травня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янцен Петро Іванович, 1897 року народження, с. Гнатівка Дзержинського району Донецької області. Робітник радгоспу. Проживав: радгосп Микитівський Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Петро Іванович, 1915 року народження, с. Михайлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Сталінського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 24 січня 1938 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1938 році.

Янцен Петро Петрович, 1880 року народження, с. Петерсгаген Молочанського району Тавричеської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Кучер “Синтезбуду”. Проживав: м. Ново-Горлівка, Дзержинське селище, 28 лінія, буд. № 9. Заарештований 20 липня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Янцен Петро Петрович, 1888 року народження, с. Ольгівка В. Лепетиського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-

Йорк Дзержинського району Донецької області. Робітник млину. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1988 році.

Янцен Петро Петрович, 1901 року народження, с. Корпівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Шмідта. Проживав: с. Беззаботівка Олександрівського району Донецької області. Заарештований 13 січня 1935 року. Спецколегією Донецького обласного суду 23 квітня 1935 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1970 році.

Янцен Петро Петрович, 1915 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. газети “Правда”. Проживав за місцем народження. Заарештований 1 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Петро Якович, 1878 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен (Янцело) Федір Іванович, 1908 року народження, Чистяківський район Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Робітник шахти “Червоний Профінтерн”. Проживав: Донецька область, шахта “Червоний Профінтерн”, Нова колонія, буд. № 10, кв. 8. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Янцен Франц Абрамович, 1888 року народження, Запорізький район Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Механік фенольного заводу. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 15 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 16 січня 1937 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Янцен Франц Абрамович, 1888 року народження, м. Запоріжжя Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Головний механік фенольного заводу. Проживав: сел. Нью-Йорк Горлівського району Донецької області. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Янцен Франц Васильович, 1892 року народження, с. Запоріжжя Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер. Проживав: с. Нью-Йорк Горлівського району Донецької області. Заарештований 23 травня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 24 лютого 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1958 році.

Янцен Франц Якович, 1911 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. 2-а Торецька, буд. № 9, кв. 38. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Яків Абрамович, 1883 року народження, Катеринославська губернія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Столяр МТС. Заарештований 23 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Яків Андрійович, 1923 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Янцен Яків Гергардович, 1902 року народження, с. Мемрик Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Шофер колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мемрик Селидівського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Янцен Яків Давидович, 1904 року народження, с. Леонідівка Горлівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кіндрагівка Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 14 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Яків Іванович, 1902 року народження, с. Олексіївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Яків Ісаакович, 1912 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС

по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Янцен Яків Корнійович, 1893 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник буддільниці ст. Ясинувата. Проживав: м. Авдіївка Донецької області, вул. Ворошилова, буд. № 13. Заарештований 9 лютого 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 20 серпня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Янцен Яків Петрович, 1909 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 11 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Янцен Яків Якович, 1882 року народження, с. Капустянка Запорізького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Столяр машзаводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. II Торецька, буд. № 9. Заарештований 11 грудня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 29 квітня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1959 році.

Янцен Яків Якович, 1885 року народження, с. Петропавлівка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Коваль заводу ім. Сталіна. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Янцен Яків Якович, 1909 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. 2-а Торецька, буд. № 9. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. З-під варти звільнений 16 грудня 1947. Реабілітований у 1964 році.

Янцен Яків Якович, 1913 року народження, с. Ліхфельд Рот-Фронтівського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: с. Красногорівка Мар'їнського району Донецької області. Заарештований 30 квітня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 28 червня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Янчев Георгій Хрисанфович, 1911 року народження, с. Зеленівка Андріївського району Запорізької області, болгарин, освіта середня, член ВЛКСМ. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Директор школи. Заарештований 23 червня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ умовно. Реабілітований у 1956 році.

Янченко Андрій Іванович, 1932 року народження, м. Хотимськ Могилевської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник артілі. Заарештований 5 березня 1951 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Янченко Єгор Никифорович, 1889 року народження, с. Новобогданівка Барвенківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр масложиркомбінату. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Амністії, 55. Заарештований 8 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років

заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Янченко Іван Максимович, 1921 року народження, сел. рудника “Красноармійський” Добропільського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червонофлотець. Заарештований 9 листопада 1942 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Кіровопада Кіровопадської області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1943 році.

Янченко Павло Олексійович, 1907 року народження, с. Мужлакове Слобідського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 22 червня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1992 році.

Янченко Федір Омелянович, 1898 року народження, м. Калинівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Калинівка Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Старший бухгалтер. Заарештований 18 жовтня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Янченко Юрій Володимирович, 1906 року народження, м. Харків Харківської області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Красногорівка Мар'їнського району Донецької області, 7 лінія, буд. № 5. Заарештований 2 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 13 листопада 1935 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1956 році.

Янчлін Борис Гнатович, 1906 року народження, Манчжурія, росіянин, освіта се-

редня, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 32 Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 22 червня 1951 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Красноярський край. Строк не вказаний. Реабілітований у 1996 році.

Янчинський Микола Никифорович, 1904 року народження, с. Москалівка Ляховецького району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник динасового заводу. Проживав: м. Постишеве Донецької області, вул. Луначарського, буд. № 50. Заарештований 19 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Янчук Аксентій Степанович, 1916 року народження, с. Криштопівка Волочиського району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колії. Проживав: казарма 52 км Північнодонецької залізниці. Заарештований 10 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Звільнений з-під варті 13 жовтня 1947 року. Реабілітований у 1964 році.

Янчук Єрмолай Захарович, 1885 року народження, с. Іваничі Волинської губернії, Польща, українець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Малинівка Волноваського району Донецької області. Заарештований 30 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 31 жовтня 1935 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Янчук Петро Олександрович, 1888 року народження, с. Гупали, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Шевченка Артемівського району Донецької області. Робітник кар'єру. Заарештований 20 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Янчук Федір Максимович, 1928 року народження, с. Стара-Гута Головнянського району Волинської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 25 жовтня 1949 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Янюк Опанас Михайлович, 1882 року народження, с. Лосинка Бельського повіту Гродненської губернії, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер контори. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 19 лінія, 4 проспект, контора “Головм’ясо”. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Япрах Іван Савич, 1911 року народження, с. М. Янісоль Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Сторож. Заарештований 17 жовтня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Ярвиц (Ярович) Іван Іванович, 1892 року народження, Ліфляндська губернія, Естонія, естонець, освіта академія ім. Фрунзе, член ВКП(б). Начальник штабу 80-ї дивізії. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Леніна, буд. № 9, кв. 17. Заарештований 11 серпня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного суду у м. Києві 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 21 листопада 1937 року у м. Києві. Реабілітований у 1957 році. Реабілітований у 1957 році.

Яременко Василь Макарович, 1907 року народження, с. Вейдик Гадяцького району

Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку, 18-ї стрілецької дивізії. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештований 21 серпня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Яременко Іван Іванович, 1891 року народження, м. Чигирин Київської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: сел. Ново-Чайкіно Макіївського району Донецької області, буд. № 74, кв. 8. Заарештований 14 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 27 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Яременко (Єременко) Юхим Калістратович, 1908 року народження, с. Ярмаки Миргородського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти “Чигарі” Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 11 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яремишин Іван Кузьмич, 1879 року народження, с. Гулівці Калинівського району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Робітник шахти “Лутугіне”. Заарештований 2 березня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Яремко Станіслав Петрович, 1896 року народження, с. Суботів Станіславського повіту, Австрія, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Червоний Орач”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Самарська Балка. Заарештований 15 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 грудня 1937 року за-

суджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яремчук Опанас Йосипович, 1900 року народження, Волинська губернія, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Головний бухгалтер контори “Харчоторгу”. Проживав: м. Горлівка Донецької області, вул. Каманіка, буд. № 4х1, кв. 2. Заарештований 21 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Яресько Іван Наумович, 1891 року народження, х. Шевченка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Шевченка. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 жовтня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 26 квітня 1936 року виправданий. Реабілітований у 1955 році.

Яресько Михайло Іванович, 1892 року народження, с. Арданівка Диканського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти “Червоний Профінтерн”. Заарештований 13 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яремська Олександра Василівна, 1914 року народження, с. Сватове Куп'янського району Харківської області, українка, освіта неповна середня. Член ВЛКСМ. Проживала: сел. Яма Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 19 лютого 1945 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1956 році.

Яржемський Іван Миколайович, 1876 року народження, м. Одеса Одеської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник типографії газети “Краматорська правда”. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Поштова, буд. № 7. Заарештований 26 серпня 1936 року. Лінійним судом Південно-донецької залізниці 25 листопада 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1995 році.

Яризько Віктор Семенович, 1904 року народження, с. Чупахівка Ахтирського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Іловайськ Донецької області. Завгосп школи. Заарештований 16 лютого 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Яримбаш Архип Іванович, 1881 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, гавань Шмідта, 7-й провулок, буд. № 5-а. Заарештований 16 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Яримбаш Володимир Дмитрович, 1901 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Мангуш Маріупольського району Сталінської (Донецької) області. Агроном колгоспу ім. Ілліча. Заарештований 4 квітня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Яримбаш Гаврило Архипович, 1914 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Робіт-

ник заводу “Азовсталь”. Заарештований 14 червня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Яримбаш Гаврило Федорович, 1874 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 31 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4 квітня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яримбаш Дмитро Миколайович, 1882 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4 квітня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яримбаш Семен Іванович, 1876 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Тесляр колгоспу ім. Боброва. Проживав: с. Мангуш Маріупольського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яримбаш Яків Васильович, 1909 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник магазину. Заарештований 19 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яришкін Петро Михайлович, 1895 року народження, с. Юрцевичі Руднянського ра-

йону Смоленської області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: сел. Зугрес Сталінської (Донецької) області. Директор “Зудресу”. Заарештований 5 червня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Ярко Григорій Петрович, 1919 року народження, Красноармійський район Житомирської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Утриманий у ПФЛ № 240 у м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 30 січня 1945 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1996 році.

Ярликов Дмитров Петрович, 1905 року народження, с. Долгуша Долгоруківського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Софія”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. шахти “Софія”, буд. № 13, кв. 10. Заарештований 5 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 17 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ярмак Архип Федотович, 1903 року народження, с. Н. Василівка Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Магдалинівка Донецької області. Обхідник колії. Заарештований 29 квітня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Ярмак Іван Васильович, 1898 року народження, с. Водяне Куйбишевського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Хрещена Балка Селидівського району Донецької області. Рахівник радгоспу. Заарештований 26 лютого 1938 року. Засуджений трійкою

УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ярмак Павло Павлович, 1898 року народження, с. Ганнівка Шишацького району Полтавської області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, сел. шахти ім. Карла Маркса, вчительський будинок № 4, кв. 7. Заарештований 14 березня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 квітня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярмак Федір Тихонович, 1908 року народження, с. Бузове Шишацького району Полтавської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Завідуючий складом проходки. Проживав: м. Горлівка Донецької області, ст. Микитівка, проходка № 4-5. Заарештований 19 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярмакін Микола Григорович, 1903 року народження, с. Тимошівка Михайлівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. М'ясник "Міжрайторгу". Проживав: шахта № 18 Сніжнлянського району Донецької області, буд. № 144, кв. 6. Заарештований 30 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 5 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Ярмола Михайло Федорович, 1911 року народження, Ізюмський район Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вахтер заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Калініна, буд. № 136. Заарештований 12 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по

Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яроленко Максим Кирилович, 1902 року народження, с. Дмитрівка Золотоноського району Київської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Майстер заводу "Азовсталь". Проживав: сел. Новоселівка Маріупольського району Донецької області, вул. Франко, буд. № 106. Заарештований 31 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яроленко Степан Гнатович, 1881 року народження, с. Гольці Чернухівського району Лубенського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Секретар коксохімкомбінату. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Леніна, буд. № 33. Заарештований 29 листопада 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яролов Климентій Дмитрович, 1899 року народження, с. Любаничі Мінської губернії, Польща, білорус, освіта вища, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області. Інженер тресту "Радянськвугілля". Заарештований 8 лютого 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 28 грудня 1938 року. Реабілітований у 1978 році.

Яролюк Мирон Сергійович, 1904 року народження, Бродівські хутори Хоровської волості Здолбунівського повіту Волинської губернії, Польща, українець, освіта вища, безпартійний. Робітник ст. Волноваха. Проживав: ст. Волноваха, буд. № 92. Заарештований 12 жовтня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 13 червня 1938 року. Реабілітований у 1976 році.

Ярмош Єрофій Федорович, 1892 року народження, с. Яблунів Канівського повіту Київської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Технік-калькулятор морського порту. Заарештований 4 лютого 1938 року. Засуджений лінійним судом Азовського та Доно-Кубанського басейнів на 20 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1956 році.

Ярмошевич Степан Іванович, 1887 року народження, с. Перховичі Брест-Литовського повіту Гродненської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Шмідта. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. Буроз, буд. № 120, кв. 18. Заарештований 12 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ярова Антоніна Семенівна, 1920 року народження, с. Привілля Слов'янського району Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: с. Привілля Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця заводу ім. Сталіна. Заарештована 20 січня 1946 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1946 році.

Ярова Валентина Арсентіївна, 1925 року народження, сел. шахти “Червона Зірка” Чистяківського району Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Касир шахтоуправління “Кримтоп”. Заарештована 21 липня 1949 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджена на 6 років ВТТ. Реабілітована у 1994 році.

Ярова Іда Яківна, 1911 року народження, с. Марінгейн Криворізького району Миколаївської області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця станції. Заарештована 7 березня 1943 року. Особливою на-

радою при НКВС СРСР засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Ярова Олександра Степанівна, інших даних немає. Не працювала. Проживала: с. Давидово-Микільське Слов'янського повіту Катеринославської губернії. Луганською ЧК 14 лютого 1919 року засуджена до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1994 році.

Ярова-Кішак Федора Петрівна, 1905 року народження, с. Боржківка Кадіївського району Луганської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Чистякове Донецької області, вул. Петровського, буд. № 6. Заарештована 15 листопада 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1995 році.

Яровенко Степан Петрович, 1920 року народження, с. Чернянка Джулинського району Вінницької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Проживав: МПС № 7 Сталінської (Донецької) області. Робітник станції. Заарештований 2 жовтня 1940 року. Виправданий. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Яровенко Федір Філімонович, 1919 року народження, с. Кутейникове Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 31-го окремого бронедивізіону 31-ї дивізії військ НКВС. Заарештований 19 квітня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС Московського військового округу засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1995 році.

Яровий Іван Макарович, 1914 року народження, с. Павлівка Петро-Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник металургійного заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Олександрівка, вул. 8, буд. № 45. Заарештований 23 січня 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1934 році.

Яровий Іван Макарович, 1914 року народження, с. Павлівка Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник хімзаводу. Проживав: м. Донецьк Донецької області, хімзавод № 9. Заарештований 28 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 3 грудня 1935 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Яровий Іван Максимович, 1891 року народження, с. Тимонівка Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Дронове Чистяківського району Донецької області. Робітник тресту "Чистяківантрацит". Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Яровий Іван Опанасович, 1914 року народження, с. Новоселівка Полтавського району Омської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист зернорадгоспу. Проживав: ст. Моспине Макіївського району Донецької області. Заарештований 26 червня 1934 року. ПетроМар'їнським народним судом 14 вересня 1934 року засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Яровий Іван Юхимович, 1900 року народження, с. Старомайорськ Старокерменчицького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Молотова. Проживав: с. Старомайорськ Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 22 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яровий Сергій Якович, 1889 року народження, с. Новопавлівка Оріхівського району Дніпропетровської області, українець, осві-

та середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Мала Садова, буд. № 52. Заарештований 26 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 листопада 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1988 році.

Яровицький Василь Йосипович, 1892 року народження, м. Кірове Одеської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Вчитель. Заарештований 1 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яросевич Михайло Борисович, 1899 року народження, м. Варшава, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник тресту "Будматеріали". Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Пляшкова колонія, буд. № 23. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярославцев Дмитро Іванович, 1897 року народження, м. Макіївка Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Інженер шахти "Капітальна". Проживав: шахта № 9 "Капітальна" Бudyоннівського району Донецької області. Заарештований 10 серпня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 5 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ярославцев Пилип Семенович, 1885 року народження, с. Кашорка Щигрівського району, БРСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник сільруднику ім. Шевченка. Проживав: сільрудник ім. Шевченка. Заарештований 31 серпня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Ярош Андрій Савич, 1908 року народження, х. Зелений Яготинського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 28 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Ярош Іван Федорович, 1873 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Ударник”. Проживав: с. Нова Полтава Олександрівського району Донецької області. Заарештований 11 квітня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Артемівську 26 червня 1937 року виправданий. Реабілітований у 1937 році.

Ярош Йосип Іванович, 1896 року народження, с. Сновичі, Галичина, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: м. Рикове Донецької області, проспект Шевченка, 36. Заарештований 11 лютого 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярош Йосип Іванович, 1896 року народження, с. Сновичі, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Металіст”. Проживав: м. Рикове Донецької області. Заарештований 29 травня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Ярош Йосип Іванович, 1896 року народження, с. Сновичі Золочівського району, Галичина, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Сторож радгоспу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, радгоспу № 4. Заарештований 2 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 11 жовтня 1939 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ярош Кузьма Степанович, 1884 року народження, х. Берестовий Костянтинівського

району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: х. Берестовий Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ярош Лідія Іванівна, 1909 року народження, с. Хацапетівка Артемівського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Ясинувата Сталінської (Донецької) області. Робітниця Дорсанвідділу. Заарештована 28 вересня 1945 року. Донецьким облсудом засуджена на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Ярош Олександр Гнатович, 1913 року народження, с. Устинівка Андріївського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Устинівка Андріївського району Запорізької області. Тракторист колгоспу “Перемога”. Заарештований 30 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Ярош Олексій Степанович, 1905 року народження, с. Новопавлівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Шевченка Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Моторист колгоспу ім. Шевченка. Заарештований 3 лютого 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1948 році.

Ярош Петро Петрович, 1913 року народження, с. Петрівка Покровського району Полтавської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Красноармійське Донецької області. Вчитель. Заарештований 28 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ярошевич Броніслав Карлович, 1888 року народження, с. Доможериця, БРСР, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник кінного двору тресту “Сніжнянськкантрацит”. Проживав: сел. Сніжне Донецької області, вул. Стадіонна, буд. № 13. Заарештований 27 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярошевич Станіслав Васильович, 1905 року народження, м. Варшава, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Слюсар цементного заводу. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Індустріальна, буд. № 32. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярошевич Ян Васильович, 1915 року народження, с. Лисва Уральської області, поляк, освіта середня, член ВЛКСМ. Робітник машзаводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Індустріальна, буд. № 32. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 3 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Ярошевський Аврам Васильович, 1877 року народження, с. Зачатівка Старокерменчицького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Зачатівка Старокерменчицького району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу “Нове життя”. Заарештований 8 грудня 1945 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1946 році.

Ярошевський Деомід Наумович, 1902 року народження, с. Н. Олексіївка Ровинського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник ст. Дебальцеве-Сортувальна. Проживав: м.

Дебальцеве Донецької області, 1-й майданчик, буд. № 201, кв. 22. Заарештований 28 серпня 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1936 році.

Ярошевський Іван Станіславович, 1896 року народження, с. Сергіївка Ровенського повіту, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. III Інтернаціональна, буд. № 30. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярошенко Андрій Аксентійович, 1909 року народження, с. Куцове Старокаранського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 4 вересня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1998 році.

Ярошенко Василь Панасович, 1892 року народження, с. Плиски Чернігівської області, українець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Красна, буд. № 16, кв. 8. Заарештований 19 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 3 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярошенко Григорій Іванович, 1895 року народження, м. Решетиліве Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник агрокомбінату. Проживав: м. Донецьк Донецької області. Заарештований 22 січня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 5 травня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Ярошенко Григорій Степанович, 1903 року народження, с. Олександрівка Барвенківського району Харківської області, українець, ос-

віта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Калініна, буд. № 51. Заарештований 9 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ярошенко Микола Павлович, 1903 року народження, с. Лавуркович Ровенського повіту Полтавської губернії, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, Стандарт, гуртожиток № 109, кв. 13. Заарештований 21 листопада 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ярошенко Павло Іванович, 1896 року народження, м. Барвенкове Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Утриманець у Мостистькому ПФЛ НКВС. Заарештований 20 лютого 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Ярошенко Павло Юхимович, 1908 року народження, с. Озарівка Смоленської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 68-ї моторизованої стрілецької бригади. Заарештований 17 липня 1942 року. Виправданий військовим трибуналом окремої Приморської армії. Реабілітований у 1998 році.

Ярошенко Петро Іванович, 1901 року народження, м. Барвенкове Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник пляшкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Пролетарська, буд. № 222. Заарештований 15 грудня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 27 травня 1931 року засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Ярошенко Петро Якович, 1911 року народження, Олександрівський район До-

нецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 8 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22 вересня 1931 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ярошенко Сергій Михайлович, 1903 року народження, м. Ізюм Харківської області, українець, освіта вища, до 1935 року член ВКП(б). Проживав: м. Горлівка Донецької області. Плановик "Підземгазу". Заарештований 6 березня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1957 році.

Ярошенко Степан Митрофанович, 1878 року народження, с. Бельманка Куйбишевського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ув'язнений сільгосп ВТТ № 32 НКВС у м. Маріуполі. Заарештований 27 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярошенко Степан Сидорович, 1907 року народження, с. Іванівка Лохвинецького району Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 8 вересня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Ярошук Тетяна Гаврилівна, 1902 року народження, с. Жереб'яки Волконського району Житомирської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Фащівка Іванівського району Луганської області. Робітниця радгоспу "Індустрія". Заарештована 19 червня 1942 року. Даих про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Яртибаш Костянтин Володимирович, 1881 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Візник контори ОСК заводу ім. Ілліча. Заарештований 11 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ярута Пилип Якович, 1910 року народження, Озаричі Пінського району, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: Горлівський район Донецької області, вул. Першотравнева, гуртожиток № 20, кв. 6. Заарештований 26 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Ярцев Володимир Маркіянович, 1901 року народження, х. Деревенька Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 29 листопада 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ярчевський Болеслав Едвардович, 1903 року народження, с. Новий Завод Житомирського району Київської області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Донтрансу”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Кальчик, буд. № 26. Заарештований 3 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 26 жовтня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1994 році.

Ярчук Іван Петрович, 1889 року народження, с. Проскурівка Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Марієнталь Тельманівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Колективна праця”. Заарештований 11 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області

до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ясан Анатолій Йосипович, 1892 року народження, м. Донецьк Донецької області, латиш, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 6 Ларинка, буд. № 44. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ясвін Олексій Гнатович, 1904 року народження, Курляндська губернія, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Слюсар шахти № 1 ім. Шверника. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Куйбишева, буд. № 298. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ясвін Станіслав Гнатович, 1893 року народження, с. Владишки Курляндської губернії, Латвія, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Вантажник тресту “Головхолодпром”. Заарештований 10 листопада 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ясевич Іван Данилович, 1896 року народження, Петраковська губернія, Польща, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Рутченкове, вул. Лермонтова, буд. № 20, кв. 2. Заарештований 20 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ясель Антон Людвігович, 1888 року народження, м. Вільно, Польща, литовець, ос-

віта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Ларинка, вул. Муравйова, буд. № 48, кв. 6. Заарештований 22 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 5 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Ясель Ніна Дмитрівна, 1893 року народження, м. Вільно, Польща, литовка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Домогосподарка. Заарештована 20 травня 1938 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Казахстан. Реабілітована у 1989 році.

Ясенев Павло Федорович, 1896 року народження, Макіївський район Донецької області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 21 березня 1939 року. Військовою колегією Верховного Суду 13 серпня 1939 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 17 серпня 1939 року у м. Москві Московської області. Реабілітований у 1957 році.

Ясиба Павло Микитович, 1902 року народження, с. Іллінка Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на заслання у Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Ясиненко Григорій Іванович, 1913 року народження, с. Широкине Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 97-го стрілецького полку 18-ї стрілецької дивізії. Особливою нарадою при НКВС СРСР

засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Ясинський Василь Наумович, 1894 року народження, с. Ольгинка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Оглядач вагонів ст. Волноваха. Проживав: сел. Волноваха Донецької області, вул. Челюскінцев, буд. № 40. Заарештований 12 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 17 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Ясинський Владислав Владиславович, 1879 року народження, с. Рудня, Литва, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Зуївка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер “Зудресу”. Заарештований 25 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ясинський Іван Павлович, 1902 року народження, с. Скельове Єнакіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Сталінської (Донецької) області. Робітник станції. Заарештований 13 грудня 1950 року. Верховним Судом СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ясинський Лука Сергійович, 1897 року народження, с. Семенівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав за місцем народження. Заарештований 23 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 27 січня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Ясинський Микола Іванович, 1880 року народження, с. Цибулівка Олександрівського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Візник “Мактрансу”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 6 лінія, 2-й проспект, буд. № 45. Заарештований

17 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1939 році.

Ясинський Сергій Никифорович, 1890 року народження, с. Троїцьке Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник депо “Захід” Північнодонецької залізниці. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, вул. Водна, буд. № 12. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Ясинський Фелікс Казимирович, 1896 року народження, с. Хлибнівка Звенигородського району Київської області, поляк, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар шахти ім. Рум’янцева. Проживав: м. Горлівка Донецької області, шахта ім. Рум’янцева, буд. № 96. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ясиров Христофор Федорович, 1902 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Робітник рибтресту. Заарештований 2 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ясиров Юрій Іванович, 1912 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Червоний Жовтень”. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до

розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яскилянін Петро Андрійович, 1906 року народження, с. Вовчий Гор Севолзького району Ленінградського округу, фін, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Вантажник транспортного цеху заводу ім. Куйбишева. Заарештований 23 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ясенко Гаврило Гнатович, 1923 року народження, с. Погреби Васильківського району Київської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Без певного місця праці та проживання. Заарештований 26 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ясновський Йосип Амвросійович, 1897 року народження, с. Поневеж Ковенської губернії, Литва, поляк, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Начальник бойової підготовки “Осоавіахіму”. Заарештований 21 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ястреб Григорій Петрович, 1887 року народження, Лохвицький район Харківської області, українець, освіта початкова, до 1932 року член ВКП(б). Слюсар заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Шевченка, вул. Балка, буд. № 11. Заарештований 2 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 5 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ятченко Влас Іванович, 1893 року народження, с. Покровське Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Ашуркове. Про-

живав: ст. Ашуркове Лиманського району Донецької області, напівказарма 2 км Південнодонецької залізниці. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1957 році.

Ятченко Павло Миколайович, 1914 року народження, с. Дареєвськ Почарського району Західної області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, колонія "Б", буд. № 116-2. Заарештований 2 вересня 1934 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1934 році.

Ятченко Степан Мойсейович, 1876 року народження, с. Покровське Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар'єру ім. Чубаря. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Гринчєковська, 27. Заарештований 29 жовтня 1937 року. Особливою трійкою по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ятчук Яків Матвійович, 1903 року народження, с. Святниці Ольховського повіту Холмської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Некрашине Олександрівського району Донецької області. Конюх сільського споживчого товариства. Заарештований 28 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Яук (Гофман) Готфрід Готфрідович, 1880 року народження, с. Обердорф Каменського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Столяр шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області, Стариківка,

буд. № 1. Заарештований 7 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 лютого 1935 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Яук Давид Фрідріхович, 1914 року народження, с. Обердорф Каменського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сніжне Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 24 червня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яук Давид Фрідріхович, 1914 року народження, с. Обердорф Каменського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області, сел. шахти, буд. № 41, кв. 2. Заарештований 7 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 лютого 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Яук (Вайберт) Олександр (Андрійович) Готфрідович, 1902 року народження, с. Обердорф Каменського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області, сел. шахти, буд. № 22, кв. 17. Заарештований 7 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 лютого 1935 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Яук Олександр Олександрович, 1887 року народження, с. Купцове Каомишинського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: (місто не вказане), сел. шахти № 8, вул. Стоянівка, будинок шахти. Заарештований 19 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 23 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1988 році.

Яук Олександр Олександрович, 1909 року народження, с. Купцове Комишинського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. шахти № 8 Сніжнянського району Донецької області, буд. № 45. Заарештований 25 жовтня 1938 року. Спецколегією Донецького облсуду 23 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1988 році.

Яунзем Алекс Юганович, 1884 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта середня, безпартійний. Утриманий ВТТ НКВС заводу № 73 м. Сталіно (м. Донецьк). Заарештований 16 червня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Яуфман Антон Миколайович, 1902 року народження, с. Гольденберг Молочанського району Запорізької області, німець, освіта середня, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Руднична, буд. № 23. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Яуфман Іван Якович, 1879 року народження, с. Пугачове Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: с. Пугачове Краматорського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яуфман Петро Петрович, 1922 року народження, с. Варварівка Андріївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Варварівка Андріївського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештова-

ний 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яуфман Петро Якович, 1896 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Яуфман Пилип Якович, 1887 року народження, Дніпропетровська область, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Варварівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 28 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Яуфман Піус Іванович, 1913 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: с. Пугачівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яуфман Федір Борисович, 1887 року народження, с. Вандорф Молочанського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Руднична, буд. № 14. Заарештований 24 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Яухман Петро Матвійович, 1876 року народження, с. Гайденбург Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Нейланд". Проживав: с. Олександр-

ропіль Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яхневич Володимир Петрович, 1900 року народження, м. Маріуполь Донецької області, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу ім. Ілліча. Заарештований 28 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яхненко Микола Микитович, 1906 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник Південно-донецької залізниці. Проживав: ст. Гловайська, казарма 572 км. Заарештований 26 липня 1937 року. Лінійним судом Південнодонецької залізниці 27 січня 1938 року засуджений на 12 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Яхненко Олексій Міхейович, 1904 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цементного заводу. Проживав: с. Амвросіївка Донецької області, вул. Сталіна, буд. № 26. Заарештований 27 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Яхненко Тимофій Міхейович, 1915 року народження, сел. Амвросіївка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Радист МТС. Проживав: сел. Амвросіївка Донецької області. Заарештований 27 грудня 1934 року. Військовим трибуналом 1-го стрілецького корпусу Українського військового округу 17 липня 1935 року засуджений на 1 рік і 6

місяців ВТТ умовно. Реабілітований у 1992 році.

Яхнієнко Йосип Федорович, 1923 року народження, с. Вороньков Бориспільського району Київської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 7 липня 1951 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1974 році.

Яхно Федір Васильович, 1898 року народження, с. Павлівка Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Рядовий член артілі “Червоний Жовтень”. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яхонтов Кузьма Данилович, 1905 року народження, с. Троїцьке В. Любарського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Приватний візник. Проживав: шахта ім. Ворошилова Дзержинського району Донецької області, Саманне селище, буд. № 13. Заарештований 1 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 27 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 2 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Яхонтов Сергій Дмитрович, 1903 року народження, с. Ісаково-Яківка Орловської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 2-й будинок облвиконкому, кв. 6. Заарештований 14 листопада 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Києві 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 16 січня 1938 року у м. Києві. Реабілітований у 1959 році.

Яценко Антон Данилович, 1892 року народження, с. Варварівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 9 липня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яценко Василь Гордійович, 1895 року народження, с. Лозоватка Ровенського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Іловайське. Проживав: казарма 59 км перегону Землянка-Ясиновата. Заарештований 22 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1968 році.

Яценко Василь Макарович, 1908 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Слов'янського содового заводу. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, пр. Пархословський, 19. Заарештований 28 липня 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1932 році.

Яценко Василь Якович, 1892 року народження, с. Білокузьминівка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Шевченка, буд. № 39. Заарештований 23 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яценко Володимир Якович, 1898 року народження, м. Львів, Галичина, українець, освіта початкова, безпартійний. Художник кінотеатру. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 24. Заарештований 29 жовтня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яценко Володимир Якович, 1898 року народження, м. Львів, Польща, українець, освіта середня, безпартійний. Художник кінотеатру “Спартак”. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 24. Заарештований 9 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 5 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Яценко Микола Пантелійович, 1889 року народження, с. Білогородичне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Крупської. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Будьонного, буд. № 55. Заарештований 21 квітня 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 3 серпня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1964 році.

Яценко Микола Пантеліймонович, 1889 року народження, с. Богородичне Артемівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: ст. Святогорська Донецької області, буд. № 1. Заарештований 24 січня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 24 лютого 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яценко Олексій Іванович, 1880 року народження, с. Білогір'я Острогірського району Воронезької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти “Комсомолец”. Заарештований 3 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яценко-Дрегер Ольга Іларіонівна, 1914 року народження, с. Здоровець Житомирської області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітниця хімзаво-

ду. Заарештована 8 березня 1943 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1996 році.

Яценко Опанас Дмитрович, 1907 року народження, с. Милорадове Чутівського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник насосної станції “Донбасводтресту”. Проживав: сел. Клебан-Бик Дзержинського району Донецької області. Заарештований 26 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ, з-під варту звільнений 28 вересня 1946 року. Реабілітований у 1968 році.

Яценко Петро Олексійович, 1884 року народження, с. Корчагівка Сумського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. 1-а Торецька, буд. № 16. Заарештований 2 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 3 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яценко Тарас Хомич, 1900 року народження, с. Оленівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Оленівка Ольгинського району Донецької області. Робітник кар’єру “Тяжпрому”. Заарештований 26 травня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Південнодонецької залізниці. Реабілітований у 1939 році.

Яценко Тихін Семенович, 1909 року народження, с. Шейківка Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Візник радгоспу ім. Строганова. Проживав: с. Коровій Яр Красноармійського району Донецької області. Заарештований 15 квітня 1934 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Яцина Самуїл Акимович, 1890 року народження, с. Селидівка Гришинського райо-

ну Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Селидівка Гришинського району Донецької області. Трійкою ревтрибуналу 7-ї кавдивізії 3 жовтня 1920 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 3 жовтня 1920 року. Реабілітований у 1994 році.

Яцкевич Станіслав Францович, 1895 року народження, с. Малишки Гілейського району Віленської губернії, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Софія”. Проживав: м. Макіївка Донецької області, колонія “Нова Софія”, буд. № 86-3. Заарештований 29 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яцкіна Ірина Іванівна, 1891 року народження, с. Покровське Покровського району Луганської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Покровське Покровського району Луганської області. Не працювала. Заарештована 25 липня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом Північнодонецької залізниці до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1992 році.

Яцкіх Валеріан Григорович, 1904 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Керівник групи механізації тресту “Донбасвугілля”. Заарештований 15 серпня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Яцко Антон Костянтинович, 1904 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер пункту “Заготзерно” ст. Кальчик. Проживав: ст. Кальчик. Заарештований 19 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Яцко Ганна Михайлівна, 1895 року народження, м. Грубешов Люблинського повіту, полька, освіта початкова, безпартійна. Проживала: рудник “Гродівський” Гришинського району Донецької області, буд. № 132, кв. 5. Заарештована 22 вересня 1936 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1955 році.

Яцко Ганна Михайлівна, 1897 року народження, Польща, полячка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Н. Донбас шахта ім. Димитрова, Постишевського району Донецької області, буд. № 19. Заарештована 24 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 листопада 1937 року засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Яцко Іван Миколайович, 1895 року народження, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Кочегар шахти ім. Дмитрова. Проживав: шахта ім. Дмитрова Постишевського району Донецької області, Нова колонія, буд. № 107, кв. 5. Заарештований 22 вересня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 15 квітня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Яцко Іван Федорович, 1896 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. “ЧТЗ”. Проживав: с. Кас’янівка Володарського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Яцко Петро Савич, 1898 року народження, с. Чердакли Володарського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: колонія “А” заводу ім. Ілліча, буд. №

26-25. Заарештований 15 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Яцков Василь Васильович, 1904 року народження, Молдавська РСР, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області. Бухгалтер кушової лікарні. Заарештований 11 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року. Реабілітований у 1967 році.

Яцков Володимир Васильович, 1912 року народження, с. Окниця Молдавської РСР, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області. Робітник станції. Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року. Реабілітований у 1967 році.

Яцков Михайло Слукевич, 1903 року народження, м. Львів Львівської області, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької. Коваль заводу ім. Сталіна. Заарештований 25 червня 1941 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Яцук Лукер’я Тихонівна, 1881 року народження, с. В. Куркулак Токмацького району Запорізької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Ханжонкове Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована спецколегією Донецького облсуду на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1995 році.

Яцук Тетяна Іванівна, 1905 року народження, с. Вербове В. Токмацького району Запорізької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області. Не працювала. Заарештована 23 травня 1941 року.

Засуджена спецколегією Донецького облсуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1995 році.

Яцун Павло Васильович, 1915 року народження, м. Мелітопіль Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 12 лютого 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 57-ї армії до розстрілу. Розстріляний 23 березня 1942 року. Реабілітований у 1995 році.

Яцененко Микола Архипович, 1896 року народження, с. Волинцеве Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Юнком”. Проживав: с. Божківка орджонікідзевського району Донецької області, буд. № 20. Заарештований 20 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 26 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Яцура Іван Гаврилович, 1911 року народження, сел. Біленьке, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 30 січня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Яцура Іван Гаврилович, 1900 року народження, сел. Біленьке Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Біленьке Краматорського району Сталінської (Донецької) області. Робітник. Заарештований 6 грудня 1945 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Яцура Никифор Ісакович, 1908 року народження, с. Велике Зубове Толчинського району Білоруської РСР, білорус, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Слюсар шахти “Комсомолец”. Заарештований 15 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яцура Петро Юрійович, 1901 року народження, с. Журана, Галичина, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Нові плани, буд. № 48. Заарештований 26 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 3 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яцура Феофан Михайлович, 1897 року народження, с. Новопавлівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Шевченка Красноармійського району Донецької області. Робітник складу тресту “Красноармійськвугілля”. Заарештований 20 червня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яцок Іван Тимофійович, 1890 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Кам’янка Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 15 серпня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Ячинський Микола Никифорович, 1904 року народження, с. Москалівка Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце праці та проживання не вказано. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1937

року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Ячмінь Тимофій Дмитрович, 1903 року народження, с. Рідкодуб Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 70-го окремого інженерно-аеродромного будівельного батальйону. Заарештований 28 червня 1944 року. Військовим трибуналом 2-ї повітряної армії засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1964 році.

Ячмінь Тихін Гнатович, 1887 року народження, х. Рідкодуб Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Нове життя”. Проживав: с. Рідкодуб Краснолиманського району Донецької області. Заарештований 31 березня 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1936 році.

Ячмінь Харитон Петрович, 1896 року народження, с. Рідкодуб Краснолиманського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Нове життя”. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 лютого 1936 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ячмінь Харитон Петрович, 1896 року народження, с. Рідкодуб Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Колгоспник колгоспу “Нове життя”. Проживав за місцем народження. Заарештований 31 березня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 17 жовтня 1936 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Ячук Яків Федорович, 1901 року народження, с. Великоджари Володимир-Волинського повіту, українець, освіта початкова, безпартійний. Електрик “Доненерго”. Проживав: м. Горлівка Донецької області, х. Олексіївка, буд. № 17. Заарештований 13 серпня

1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яшан Василь Федорович, 1903 року народження, с. Рублівці Сорокинського повіту, Румунія, молдаванин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу. Заарештований 29 березня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яшаров Георгій Пантелійович, 1886 року народження, с. Богатир Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Заготконтори” Донецького “Харчоторгу”. Проживав: с. Старий Керменчик Донецької області. Заарештований 25 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Яшаров Захарій Григорович, 1891 року народження, с. Богатир Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Богатир Великоновосілівського району Донецької області. Столяр школи. Заарештований 20 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Яшаров Микола Федорович, 1908 року народження, с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар’єру. Проживав: с. Нова Карань Старокаранського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яшаров Олексій Миколайович, 1901 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Червоний Комар”. Проживав: с. Комар Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Яшаров Олексій Федорович, 1915 року народження, с. Богатир Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: с. Володарське Володарського району Сталінської (Донецької) області. Агроном МТС. Заарештований 29 січня 1946 року. Донецьким обласним судом засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Яшенко Тимофій Якович, 1915 року народження, с. Вишневе Савинського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Держинськ Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 12 листопада 1946 року. Військовим трибуналом Південної групи військ засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Яшин Павло Матвійович, 1883 року народження, с. Оріхове Карабінського району Московської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Пенсіонер-інвалід. Проживав: м. Горлівка Донецької області, сел. Косіора, буд. № 61х2. Заарештований 23 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яшиновська Ема Андріївна, 1917 року народження, с. Федорівка Київської області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Карла Маркса Костянтинів-

ського району Сталінської (Донецької) області. Доярка колгоспу ім. Карла Маркса. Заарештована 31 липня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом Північнодонецької залізниці на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1993 році.

Яшинський Антон Йосипович, 1912 року народження, с. Давидово-Орлівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Давидово-Орлівка Чистяківського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Блюхера. Заарештований 12 липня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Яшкін Павло Платонович, 1909 року народження, м. Таганрог Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Вчитель музики. Проживав: сел. Іловайське Донецької області, вул. Першотравнева, буд. № 115. Заарештований 7 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Яшкіна Феодосія Варлаамівна, 1900 року народження, с. Погорілець Урецького району Орловської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Прибиральниця їдальні дитячого табору ОМЗ. Заарештована 14 липня 1941 року. Засуджена військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1965 році.

Яшник Степан Федорович, 1907 року народження, с. Бородаївка В. Дніпровського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Смолянка, шахта № 11, балаган № 999. Заарештований 3 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня

1933 року засуджений на 5 років у концтабір. Реабілітований у 1957 році.

Яшник Федір Леонтійович, 1888 року народження, с. Бородаївка В. Дніпровського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Столяр будцеху шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Смолянка, шахта № 11, барак № 99. Заарештований 3 грудня 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня 1933 року засуджений на 5 років концтабору. Реабілітований у 1957 році.

Яшков Павло Феоктистович, 1916 року народження, с. Сивашське Сивашського району Херсонської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Жданов (Маріуполь) Сталінської (Донецької) області. Майстер ремісничого училища № 8. Заарештований 13 вересня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Красноярський край. Строк не вказаний. Реабілітований у 1976 році.

Ященко Борис Карпович, 1903 року народження, с. Зачатівка Волноваського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 8 грудня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 14 березня 1931 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ященко Євлампій Авер'янович, 1877 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав за місцем народження. Заарештований 19 жовтня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1994 році.

Ященко Іван Григорович, 1906 року народження, с. Петрівка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Проживав: с. Ганнівка Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 26 липня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Ященко Іван Іванович, 1892 року народження, с. Савинці Савинського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Савинці Савинського району Харківської області. Робітник колії. Заарештований 8 січня 1938 року. Виправданий військовою колегією Верховного Суду СРСР. Реабілітований у 1939 році.

Ященко Іван Карпович, 1910 (1919) року народження, х. Берестовий Добропільського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: х. Сазонове Красноармійського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 23 квітня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Ященко Гнат Артемович, 1902 року народження, с. Васюкове Близнюківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Комірник пляшкового заводу м. Костянтинівки. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Дмитрівське селище, вул. Інтернаціональна, 352. Заарештований 10 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Ященко Карпо Йосипович, 1895 року народження, с. Берестове Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Країна Рад". Проживав: х. Берестовий Добропільського району Донецької області. Заарештований 31 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яценко Микола Павлович, 1906 року народження, с. Троїцько-Харцизьк Харцизького району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Шахтар артілі “Обушок”. Проживав: с. Троїцько-Харцизьк Харцизького району Донецької області. Заарештований 11 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Яценко Михайло Дем'янович, 1898 року народження, с. Велике Мішкове Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Амвросіївського цементного заводу ім. Петровського. Проживав: м. Амвросіївка Донецької області, вул. Клубна, буд. № 40, кв. 1. Заарештований 1 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Яценко Пантелій Дмитрович, 1903 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Старший інженер управління Південнодонецької залізниці. Заарештований 16 січня 1945 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Яценко Петро Аполонович, 1892 року народження, м. Бендери, Бесарабія, українець, освіта вища, безпартійний. Викладач металургійного технікуму. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Радколонія, гуртожиток № 10, кв. 12. Заарештований 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 27 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1957 році.

Яценко Прокіп Лук'янович, 1909 року народження, с. Зачатівка Старокаранського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 25 серпня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1994 році.

Яценко Прокіп Петрович, 1881 року народження, с. Успенка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Успенка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Наша праця”. Заарештований 29 серпня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 20 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Яценко Сергій Митрофанович, 1904 року народження, рудник “Успенський” Ворошиловградського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Робітник коксохімзаводу. Проживав: м. Дзержинськ Донецької області, колонія хімзаводу, буд. № 11. Заарештований 28 серпня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду у м. Артемівську 9 травня 1938 року засуджений на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Яценко Федір Євменович, 1870 року народження, с. Зачатівка Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Зачатівка Волноваського району Донецької області. Заарештований 8 грудня 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 14 березня 1931 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Яценюк Іларіон Абрамович, 1898 року народження, с. Гаврилівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, ос-

віта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Червоний Промінь”. Проживав: с. Артемівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 31 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Яцишин Михайло Мусійович, 1911 року народження, м. Красноармійськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 504-ї окремої артилерійської дивізії 12-ї армії Південного фронту. Заарештований 31 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 12-ї армії Південного фронту до розстрілу. Розстріляний 13 грудня 1941 року. Реабілітований у 1993 році.

Ящук Данило Іванович, 1904 року народження, с. Телепине Кам'янського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Кальчик, буд. № 57. Заарештований 20 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ящук Опанас Данилович, 1900 року народження, с. Ліски Хмельницької області, українець, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 26 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Е

Ебель Едуард Варфоломійович, 1891 року народження, с. Фрідріхталь Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник будконтори “Сніжнянтрацит”. Проживав: м. Сніжне Донецької області, шахта ім. Сталіна, буд. № 168, кв. 3. Заарештований 22 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 26 квітня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1959 році.

Ебель Едуард Едуардович, 1912 року народження, с. Фрідріхталь Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Аджакове, буд. № 139. Заарештований 24 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 3 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1959 році.

Ебель Іван Іванович, 1913 року народження, с. Шенхен Маркшгадського району Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Кочегар пляшкового заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Ебель Іван Кіндратович, 1873 року народження, с. Шенхен Маркшгадського району Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 4 вересня 1941 року.

Даних про вирок немає. Реабілітований у 1989 році.

Ебель Йосип Іванович, 1914 року народження, с. Шенхен Маркшгадського району Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник пляшкового заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ебель Карл Іванович, 1900 року народження, с. Шант’є Ундервальського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Червоне містечко, вул. Шмідта, буд. № 43. Заарештований 28 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ебель Олексій Іванович, 1913 року народження, с. Шенхен Маркшгадського району Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник пляшкового заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Ебель Петро Іванович, 1905 року народження, с. Шенхен Маркшгадського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник пляшкового заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ебель Яків Іванович, 1899 року народження, с. Шейхен Миколаївського повіту Самарської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Червоне містечко, вул. Шмідта, буд. № 43. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ебельт Густав Генрихович, 1900 року народження, с. Ново-Вороб'ївка Житомирського району Житомирської області, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник колгоспу ім. К. Маркса. Проживав: с. Новодмитрівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 13 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 7 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ебенгерт Олександр Омелянович, 1925 року народження, с. Клинкино Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клинкино Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Авангард". Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ебенгерт Омелян Федорович, 1897 року народження, с. Кайзерталь Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, до 1936 року член ВКП(б). Робітник радгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: х. Обрив Будьоннівського району Донецької області. Заарештований 12 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 травня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1990 році.

Ебенгерт Федір Федорович, 1918 року народження, х. Щербак Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: с. Клинкино Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Авангард". Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ебенштейн Семен Гершович, 1917 року народження, м. Німецький Брод, Чехословаччина, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Електрослюсар трампарку. Заарештований 11 липня 1941 року. Виправданий військовим трибуналом військ НКВС по Донецької області. Реабілітований у 1955 році.

Еберде (Еберле) Яків Йосипович, 1871 року народження, с. Тонкогурівка Самарської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Р. Люксембург, буд. № 18. Заарештований 13 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Еберле Іван Каспарович, 1912 року народження, с. Фанфер Добрянського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, Червоне містечко, буд. № 60, кв. 1. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Еберле Костянтин Каскарович, 1910 року народження, м. Саратов Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, Червоне містечко, буд. № 60, кв. 1. Заарештований 19 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Еберлейн Олександр Христіанович, 1908 року народження, Тельманівський район Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Роте Фане”. Проживав: с. Коренталь Тельманівського району Донецької області. Заарештований 13 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 28 серпня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Еберлейн Яків Христіанович, 1897 року народження, с. Остгейм Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Службовець сільради. Проживав: с. Нововасилівка Старобешівського району Донецької області. Заарештований 30 квітня 1935 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони УРСР 11 липня 1935 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Еберлі Фрідріх Михайлович, 1891 року народження, с. Мангуш Джанкойського району Кримської АРСР, німець, освіта початкова, безпартійний. Секретар сільради. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 19 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Еберлі Яків Єгорович, 1910 року народження, с. Олександровфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Димитрова. Проживав: с. Новопіль Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Еберлін Рейнгольд Карлович, 1909 року народження, с. Олександровфельд Великоно-

восілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Калініна. Проживав: шахта № 5/6 ім. Калініна, Нове селище, 173/2. Заарештований 25 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1967 році.

Еберлін Яків Якович, 1897 року народження, с. Олександрівка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Пашківка Орджонікідзевського району Донецької області. Конюх колгоспу ім. Кірова. Заарештований 25 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Еберлінг Август Адамович, 1918 року народження, с. Балабанівка Мілерівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еберлінг Валентин Єгорович, 1898 року народження, с. Олександроград Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександроград Великоновосілівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Лейтенанта Шмідта. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Еберлінг Емануїл Адамович, 1914 року народження, с. Балабанівка Мальчівського району Азово-Чорноморського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня

1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Еберлінг Єгор Єгорович, 1896 року народження, с. Олександроград Великоновосілівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Сталінська, буд. № 32. Заарештований 9 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Еберлінг Іван Адамович, 1896 року народження, х. Бахмутськ Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 18 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Еберлінг Іван Якович, 1907 року народження, с. Балабанівка Мілерівського району Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 22 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Еберлінг Карл Якович, 1903 року народження, с. Балабанівка Мілерівського району Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мало-Орлівка Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу. Заарештований 6 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Еберлінг Олександр Адамович, 1899 року народження, с. Балабанівка Мілерів-

ського району Ростовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Мало-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештований 30 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Еберлінг (Еберлен) Рейнгольд Єгорович, 1911 року народження, с. Олександроград Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Фельдшер заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Дмитрівське, вул. Тіфліська, буд. № 124. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 7 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ебермен (Еберлін) Яків Якович, 1897 року народження, с. Олександрівка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Божківка Орджонікідзевського району Донецької області. Коннох колгоспу ім. Кірова. Заарештований 25 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еберт Броніслав Карлович, 1906 року народження, м. Маріуполь Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу ім. Ілліча. Заарештований 3 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Ебберт Вільгельм Фрідріхович, 1894 року народження, Німеччина, німець, освіта середня, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, шахта № 13-біс, буд. № 1, кв. 1. Заарештований 16 жовтня 1937 року. Особли-

вою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений на виселення за межі СРСР. Реабілітований у 1992 році.

Еберт (Еверт) Григорій Григорович, 1899 року народження, с. Насау Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Електрик хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Самарська, буд. № 58. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еберт Іван Андрійович, 1903 року народження, с. Немонталь Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Красноармійського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Комсомолец”. Заарештований 9 квітня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Еберт Іван Климентійович, 1919 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Тернівка Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Робітник металургійного заводу. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Еберт Іван Христіанович, 1901 року народження, с. Ельтясове Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Лікарняна, буд. № 11. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еберт Климентій Андрійович, 1893 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Зудресу”. Проживав: сел. Зугрес Харцизького району Донецької області. Заарештований 17 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Еберт Марія Людвігівна, 1887 року народження, м. Варшава, Польща, полька, освіта початкова, безпартійна. Робітниця заводу ім. Ілліча. Проживала: м. Маріуполь Донецької області, завод ім. Ілліча, кол. “Б”, буд. № 192-10. Заарештована 12 вересня 1937 року. Судовою колегією з кримінальних справ Донецького облсуду у м. Маріуполі 8 лютого 1939 року засуджена на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки з конфіскацією майна. Реабілітована у 1955 році.

Еберт Федір Адольфович, 1919 року народження, с. Русін Яр Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. К. Маркса. Проживав: с. Новодмитрівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Еберт Яків Христіанович, 1896 року народження, с. Вайнівка Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Самарська, буд. № 74. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Еверт Дмитро Генріхович, 1910 року народження, с. Вальчик Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта

початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник пляшкового заводу. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Еверт Володимир Васильович, 1902 року народження, с. Пронське Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Начальник вокзалу ст. Сталіно. Проживав: ст. Сталіно, буд. № 14. Заарештований 22 липня 1936 року. Лінійним судом Донецької залізниці 4 листопада 1936 року засуджений на 3 роки з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1989 році.

Еверт Генріх Генріхович, 1895 року народження, с. Гіаденгейм Рот-Фронтівського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель школи. Проживав: с. Миколаївка Селидівського району Донецької області. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еверт Генріх Генріхович, 1899 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 9 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Еверт Генріх Іванович, 1910 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 1 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 18-ї армії

до розстрілу. Розстріляний 10 січня 1942 року. Реабілітований у 1992 році.

Еверт Дітріх Абрамович, 1904 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Котлярівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еверт Єгор Петрович, 1915 року народження, с. Андріївка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 29 квітня 1946 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1996 році.

Еверт Карл Омелянович, 1902 року народження, с. Саківка Володарського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області, вул. 2-а Партизанська, буд. № 19. Заарештований 17 листопада 1937 року. Судовою колегією з кримінальних справ Донецького облсуду у м. Макіївці 26 лютого 1939 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1961 році.

Еверт Петро Генріхович, 1903 року народження, с. Михайлівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 28 серпня 1941 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Еверт Тимофій Андрійович, 1894 року народження, с. Лісне Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний.

Кучер сільського споживчого товариства. Проживав: с. Михайлівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еглон Олександр Юрійович, 1892 року народження, м. Фелін, Естонія, естонець, освіта середня, безпартійний. Робітник “Азотхімбуду”. Проживав: м. Горлівка Донецької області, готель АЗС. Заарештований 5 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Енговатов Василь Григорович, 1892 року народження, Воронежська область, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області, шахта № 31, буд. № 1. Заарештований 6 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 7 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Едельман Йосип Бенціонович, 1904 року народження, с. Ольшаниця Ракитянського району Київської області, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Фрунзе. Заарештований 5 лютого 1953 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1954 році.

Едігер Катерина Яківна, 1898 року народження, Кримська АРСР, німкеня, освіта середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Донецьк Донецької області, англійські буд. № 119, кв. 2. Заарештований 17 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 червня 1935 року засуджена на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Едігер Олександр Генріхович, 1892 року народження, м. Бердянськ Мелітопольського округу, німець, освіта вища, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: сел. Маслівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 15 квітня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 5 липня 1932 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Едігер Олександр Генріхович, 1892 року народження, м. Бердянськ Дніпропетровської області, німець, освіта вища, безпартійний. Робітник бібліотеки. Проживав: м. Донецьк Донецької області, англійські буд. № 119, кв. 2. Заарештований 17 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 червня 1935 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Езау Іван Іванович, 1907 року народження, с. Сарабуз Кримської АРСР, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Щербинівка Дзержинського району Донецької області. Фінансист коксохімзаводу. Заарештований 9 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1938 році.

Езау Іван Якович, 1890 року народження, х. Ширинь Джанкойського району Кримської АРСР, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Гришине Красноармійського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 31 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Езінг Альма Георгіївна, 1889 року народження, м. Лібава, Латвія, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Робітниця металургійного заводу. Заарештована 21 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1952 році.

Ей Володимир Володимирович, 1915 року народження, м. Омськ Омської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ниркове Краснолиманського району Донецької області. Робітник депо "Південь". Заарештований 12 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ей Ернст Володимирович, 1912 року народження, с. Новоіванівка Краснодарського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ниркове Краснолиманського району Донецької області. Кондуктор залізничного резерву. Заарештований 11 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ейблум (Ейнблум) Ілля Литмонович, 1902 року народження, с. Вешниці, Польща, єврей, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Харцизьк Сталінської (Донецької) області. Електрик трубного заводу. Заарештований 6 листопада 1940 року. Донецьким облсудом засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1995 році.

Ейваз Василь Юрійович, 1877 року народження, с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу "Авангард". Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Комісією НКВС та Прокурора СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Ейва Олексій Юрійович, 1875 року народження, с. Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Авангард". Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Да-

них про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Ейваз Самуїл син Піра, 1917 року народження, м. Маріуполь Донецької області, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Токар машзаводу. Заарештований 8 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ейзенкрейн Йосип Йосипович, 1899 року народження, Мелітопольський район Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта № 22 Сніжнянського району Донецької області, буд. № 36, кв. 18. Заарештований 2 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ейвазов (Айвазов) Давид Якович, 1896 року народження, м. Урмія, Іран, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник. Заарештований 6 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Північний Казахстан. Реабілітований у 1958 році.

Ейзель Отто Емануїлович, 1907 року народження, с. Оболонка Федорівського району Азово-Чорноморського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Базарна, буд. № 12. Заарештований 10 грудня 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 травня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Ейкевич Ядвіга Йосипівна, 1917 року народження, м. Бобруйськ, Польща, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Горлівка Донецької області. Робітниця шахти. Даних про арешт немає. Засуджена спецколегією Донецького облсуду на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітована у 1994 році.

Ейнзерман Костянтин Григорович, 1916 року народження, с. Благодатне Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: шахта № 18 Сніжнянського району Донецької області, буд. № 47. Заарештований 25 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ейнес Ісаак Опанасович, 1897 року народження, м. Сморгонь, Польща, єврей, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Трудова, буд. № 100. Заарештований 14 серпня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Харкові 22 листопада 1936 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Ейнес Ісаак Опанасович, 1897 року народження, с. Сморгонь Віленської губернії, Польща, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 11 березня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Красноярський край. Строк не вказаний. Реабілітований у 1989 році.

Ейнох Володимир Борисович, 1888 року народження, м. Дубно, Польща, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Юрисконсульт заводу. Заарештований 3 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1994 році.

Ейсмонд Юлія Станіславівна, 1903 року народження, м. Єнакієве Донецької області, полька, освіта середня, безпартійна. Вчителька. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Олександрівка, буд. № 6. Заарештована 29 серпня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 лип-

ня 1932 року, з-під варти звільнена. Реабілітована у 1932 році.

Ейсмонт Станіслав Йосипович, 1864 року народження, Віленська губернія, Польща, поляк, освіта середня, безпартійний. Рахівник. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, кол. ім. Дем'яна Бідного, буд. № 158, кв. 1. Заарештований 12 вересня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ейстрах Андрій Петрович, 1873 року народження, Саратовська губернія, німець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр колгоспу ім. Енгельса. Проживав: с. Фрідріхсфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 15 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 21 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ейстріа Олександр Андрійович, 1908 року народження, с. Ключі Кмишівського повіту Саратовської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Фрідріха Енгельса. Проживав: с. Фрідріхсфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 13 лютого 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 26-28 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1964 році.

Ейсфелд Павло Якович, 1895 року народження, с. Марієнфельд Синельниківського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник Костянтинівського склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Жовтнев, буд. № 156. Заарештований 23 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Ейтейнер Олександр Олександрович, 1909 року народження, с. Шидлове Добро-

пільського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Утриманець Макіївської колонії № 2. Заарештований 16 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 27 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ейтенеєр Альберт Андрійович, 1913 року народження, с. Шестакове Олександрівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Шестакове Олександрівського району Донецької області. Заарештований 10 квітня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 24 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1960 році.

Ейтенеєр Антон Фрідріхович, 1914 року народження, с. Берестове Артемівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти “Карбоніт” Кагановицького району Донецької області. Робітник шахти “Карбоніт”. Заарештований 22 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 18 березня 1938 року. Реабілітований у 1992 році.

Ейтенеєр Вальтер Андрійович, 1919 року народження, Ново-Миколаївський район Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Учень. Проживав: с. Берестове Артемівського району Донецької області. Заарештований 15 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ейтенеєр Едмунд Терфілович, 1924 року народження, с. Берестове Ямського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Проживав: с. Берестове Ямського району Донецької області.

Учень. Даних про арешт немає. Реабілітований у 1964 році.

Ейтенеєр Райнгольд Августович, 1915 року народження, с. Берестове Артемівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Ямпіль Краснолиманського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 27 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Ейтенеєр Теофіл Готлібович, 1882 року народження, с. Берестове Ямського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Берестове Ямського району Сталінської (Донецької) області. Конюх колгоспу “Прогрес”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ейтенеєр Фаїна Яківна, 1914 року народження, с. Олександрівка Краматорського району Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Проживала: с. Ямпіль Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Вчителька. Заарештована 12 березня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1943 році.

Ейтенеєр Василь Лук’янович, 1914 року народження, с. Контарикове Новомиkolaївського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Липове Артемівського району Донецької області. Робітник буддільниці. Заарештований 14 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Ейтенеєр Генріх Генріхович, 1883 року народження, с. Дубове Барвенківського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник шахти “Червоний Жовтень”. Проживав: м. Рикове Єнакіївського району Донецької області, колонія № 24, кв. 3. Заарештований 13 листопада 1934

року. Спецколегією Донецького облсуду 12 лютого 1935 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ейфельд Карл Іванович, 1908 року народження, с. Хлібодарівка Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник тресту “Союзхліб”. Проживав: м. Волноваха Донецької області. Заарештований 10 вересня 1933 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 11 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ейфельд Карл Іванович, 1908 року народження, с. Хлібодарівка Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Пекар райспоживспілки. Проживав: м. Волноваха Донецької області, вул. Короленка, буд. № 50. Заарештований 23 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 9 травня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Ейфельд Федір Іванович, 1902 року народження, с. Златоустівка Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Сталінської (Донецької) області. Робітник млину. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Ейфельд Федір (Фріц) Іванович, 1902 року народження, с. Златоустівка Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Волноваха Донецької області. Робітник вагонного депо. Заарештований 25 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Південнодонецької залізниці на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1955 році.

Ейхгольц Давид Готфрідович, 1911 року народження, х. Жиголеве Старокаранського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Проживав: х. Вальтгейн Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Заарештований 8 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Ейхгорн Василь Юлійович, 1894 року народження, с. Кулотіне Акуловського району Ленінградської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ейхман Яків Якович, 1906 року народження, м. Запоріжжя Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ново-Краснівка Володарського району Сталінської (Донецької) області. Коваль колгоспу. Заарештований 7 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ейцен Генріх Францович, 1910 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Комерітник колгоспу “Рот Фронт”. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екзархо Анастас Іванович, 1880 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кирилівка Маріупольського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Перша Кирилівка”. Заарештований 8 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Екзарко Василь Костянтинівич, 1883 року народження, с. Анадоль Волноваського рай-

ону Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож колгоспу “Авангард”. Проживав: с. Анадол Волноваського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екзархо Георгій Васильович, 1897 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Озерна, буд. № 29. Заарештований 28 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Екзархо Георгій Васильович, 1897 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Чермалик Маріупольського району Донецької області. Вантажник заводу “Азовсталь”. Заарештований 1 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Екзархо Георгій Іванович, 1903 року народження, с. Анадол Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник залізниці. Проживав: сел. Карань Старокаранського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Екзархо Георгій Ставровиц, 1911 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: с. Зажиточне Тельманівського району Донецької області. Заарештований 18 грудня

1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екзархо Григорій Мартинович, 1896 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Комірник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Федорівка Маріупольського району Донецької області. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екзархо Григорій Минович, 1885 року народження, с. Анадол Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Сінний майданчик, перша чотирьохповерхівка, кв. 22. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Екзархо Лаврентій Савиц, 1887 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Викладач грецького педагогічного технікуму. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Екзархо Микола Прокоповиц, 1895 року народження, с. Анадол Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Анадол Волноваського району Донецької області. Свинар колгоспу “Авангард”. Заарештований 4 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Екзархо Ніна Іванівна, 1896 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, гречанка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Заарештована 16 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1956 році.

Екзархо Олексій Євстафійович, 1894 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Анадолі Волноваського району Сталінської (Донецької) області. Тесляр МТС. Заарештований 12 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Екзархо Степан Христофорович, 1904 року народження, с. Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник ст. Волноваха. Проживав: м. Волноваха Донецької області, вул. Петровська, буд. № 30. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Екзархо (Джеллі) Федір Іванович, 1891 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Авангард”. Проживав: с. Анадолі Волноваського району Донецької області. Заарештований 26 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1970 році.

Екзархо Харлампій Прокопович, 1906 року народження, с. Анадолі Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Карань Старокаранського району Донецької області. Вантажник бази “Райспілки”. Заареш-

тований 11 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Екзархо Харлампій Федорович, 1881 року народження, с. Чермалик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Кучер заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Азовстальське кільце, буд. № 83. Заарештований 27 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екзархов Василь Іванович, 1924 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Токар заводу ім. Кірова. Заарештований 9 січня 1948 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 10 років ВТТ з позбавлення прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Екзархов Іван Костянтинович, 1874 року народження, с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Маляр. Проживав: с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області. Заарештований 18 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Екзархов Ісаак Христофорович, 1906 року народження, с. Ласпа Тельманівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Донецької області. Робітник “Заготзерна”. Заарештований 3 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Екзархов Кузьма Кирилович, 1895 року народження, с. Ласпа Старокаранського ра-

йону Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Фонтанна, буд. № 54. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Екзархов Трохим Костянтинович, 1888 року народження, с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області. Завідуючий вівцефермою колгоспу “Нове Життя”. Заарештований 11 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екізян Юхим Ілліч, 1918 року народження, с. Чалтир Ростовської області, вірменин, освіта середня, безпартійний. Солдат 156-го стрілецького полку. Заарештований 30 жовтня 1945 року. Військовим трибуналом 39-ї гв. стрілецької дивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1975 році.

Екіс Михайло Францович, 1894 року народження, м. Львів, Польща, чех, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Столяр буддільниці. Заарештований 23 червня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Еккель Іван Іванович, 1886 року народження, Австрія, м. Ново-Бистриця, чех освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 15 лінія, буд. № 30, кв. 1. Заарештований 17 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еккерт Генріх Генріхович, 1888 року народження, м. Запоріжжя Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 14 січня 1934 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року виправданий, з-під варті звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1934 році.

Еккерт Генріх Генріхович, 1888 року народження, м. Запоріжжя Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еккерт Іван Андрійович, 1898 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еккерт Іван Генріхович, 1898 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 14 січня 1934 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року виправданий, з-під варті звільнений, справу припинено. Реабілітований у 1934 році.

Еккерт Корній Генріхович, 1905 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу

ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еккерт Петро Генріхович, 1879 року народження, Усинський повіт Самарської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Лутугіне”. Проживав: м. Чистякове Донецької області, вул. Леніна, 1. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еккерт Яків Генріхович, 1885 року народження, Запорізька область, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 16 серпня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 7 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Еккерт Яків Генріхович, 1885 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 серпня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Економов Григорій Іванович, 1898 року народження, м. Таганрог Ростовської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 26 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про ви-

конання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Екснер Олександр Генріхович, 1891 року народження, Звенигородський район Київської області, німець, освіта середня, безпартійний. Технік заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, вул. Кірова, буд. № 115. Заарештований 15 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Екштейн Гендріх Христіанович, 1903 року народження, с. Ново-Бахметівка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер радгоспу. Проживав: с. Біленьке Краматорського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Екштейн Іван Іванович, 1897 року народження, Херсонська область, Херсонський район, колонія № 8, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: колгосп ім. Р. Люксембург Добропільського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Екштейн Карл Данилович, 1902 року народження, с. Олександрівка Волноваського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Волноваського району Донецької області. Голова колгоспу “Моргенрот”. Заарештований 19 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Еклер Адам Іванович, 1903 року народження, с. Кочетне Кайтан-Сильманівського повіту Самарської губернії, німець, освіта

початкова, безпартійний. Член колгоспу. Проживав: с. Жданово-Чорнівка Макіївського району Донецької області. Заарештований 12 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Еклер Олександр Адамович, 1909 року народження, с. Генцель Зельманівського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник шахти. Проживав: м. Ново-Горлівка Донецької області, шахта № 8, буд. № 14, х. 2, кв. 1. Заарештований 27 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 14 лютого 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Еклер Іван Андрійович, 1907 року народження, с. Генцель Зельманівського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник коксохімзаводу. Проживав: Ново-Горлівка Донецької області, колонія хімзаводу, буд. № 49, кв. 7. Заарештований 12 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 14 лютого 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Еклер Іван Якович, 1909 року народження, с. Генцель Зельманівського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник коксохімзаводу. Проживав: м. Ново-Горлівка Донецької області, Измайловський барак, х. 3, кв. 9. Заарештований 29 жовтня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 14 лютого 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1990 році.

Еленбаум Борис Якович, 1897 року народження, с. Ефінгаль Миколаївського району Одеської області, єврей, освіта вища, до 1933 року член ВКП(б). Проживав: м. Грем'ячинськ Молотовської області. Плановик тресту "Грем'ячинськвугілля". Заарештований 15 вересня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Карагандинську область. Строк не вказаний. Реабілітований у 1957 році.

Еленбаум Борис Якович, 1897 року народження, с. Єфімгарт Миколаївського району Одеської області, єврей, освіта вища, до 1933 року член ВКП(б). Референт фірми "Союзбрухт". Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 3 лінія, буд. № 15. Заарештований 20 жовтня 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Еллер Іван Генрихович, 1898 року народження, с. Гейдельберг Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ново-Орлівка Чистаяківського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еллерт Емануїл Петрович, 1924 року народження, с. Клінкіне Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Авангард". Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Еллерт Петро Іванович, 1904 року народження, с. Розенфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу "Авангард". Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Донецької області. Заарештований 26 квітня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 9 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1961 році.

Еллерт Якуб Іванович, 1900 року народження, с. Клінкіне Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Сонцеве Старобешівсько-

го району Донецької області. Заарештований 12 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Елеріх Іван Петрович, 1893 року народження, с. Стрюкове Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Конюх колгоспу “Авангард”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Елерт Андрій Іванович, 1895 року народження, сел. Канна Маркітанського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Великочілля Андріївського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу. Заарештований 8 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Еліас Гергард Іванович, 1886 року народження, с. Алта-Рузгольд Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Маляр заводу ім. Ворошилова. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 16 серпня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 7 лютого 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Еліас Гергард Іванович, 1887 року народження, с. Малишівка Олександрівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Маляр заводу ім. Ворошилова. Проживав: с. Олексіївка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 29 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 4 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Еліас Іван Іванович, 1881 року народження, с. Павлівка Хортицького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Маляр склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Інтернаціональна, буд. № 163. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Еліас Іван Іванович, 1909 року народження, с. Леонідівка Горлівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер заводу “Червоний Жовтень”. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Леніна, буд. № 80. Заарештований 27 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Еліс Георгій Якович, 1904 року народження, с. Зальц Карл-Лібкнехтівського району Одеської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: Донецька область, Горлівський район, шахта “Калинівка”, буд. № 2, х. 1. Заарештований 21 листопада 1936 року. Військовим трибуналом військового округу 10 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Елісс Людвиг Михайлович, 1888 року народження, с. Катериненполь К. Лібкнехтовського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав: с. Володимирівка Ольгинського району Донецької області, селище № 1, буд. № 12. Заарештований 25 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 17 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ельзон Шія Аронович, 1920 року народження, м. Люблін, Польща, єврей, освіта не-

повна середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 6 травня 1941 року. Засуджений Верховним Судом СРСР на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Елькінд Веніамін Львович, 1899 року народження, с. Червоно-Луки Холотеницького району Мінської області, єврей, освіта середня, до 1935 року член ВКП(б). Робітник заводу. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Артема, буд. № 3. Заарештований 16 січня 1937 року. Військовим трибуналом військового округу у м. Артемівську 26 червня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1958 році.

Елькінд Ісаак Соломонович, 1901 року народження, м. Вороніж Воронежської області, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Інженер нового коксохімзаводу. Заарештований 31 березня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 20 років ВТТ. Реабілітований у 1941 році.

Ельріх Генріх Петрович, 1909 року народження, с. Маркове Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 7 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Ельріх Густав Петрович, 1899 року народження, с. Маркове Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Авангард”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ельріх Іван Іванович, 1923 року народження, с. Маркіне Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Маркіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Авангард”. Заарештований 6 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ельріх Іван Петрович, 1893 року народження, с. Стрюкове Будьоннівського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Конюх колгоспу “Авангард”. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Ельріх Карл Карлович, 1910 року народження, с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу ім. Комінтерна. Проживав: с. Вершинівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 29 травня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу 23 липня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Ельріх (Ерліх) Костянтин Іванович, 1904 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист Макіївської МТС. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Ельріх Теодор Петрович, 1903 року народження, с. Маркіне Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клінкіне Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ельтерман Мартин Мартинович, 1911 року народження, колонія № 8 Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. Моспине Макіївського району Донецької області, колонія № 12, буд. № 95. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ем Готліб Іванович, 1912 року народження, с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Ветсанітар колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ем Олександр Петрович, 1916 року народження, с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ем Ренгольд Іванович, 1908 року народження, с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Емануїлов Павло Веніамінович, 1897 року народження, м. Діза, Туреччина,

асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник артілі “Зірка Сходу”. Заарештований 21 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Емануїлов Юнан Веніамінович, 1890 року народження, м. Урмія, Іран, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник артілі “Зірка Сходу”. Заарештований 21 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Емзе-Заверняєв Михайло Максимович, 1896 року народження, м. Херсон Миколаївської області, росіянин, освіта неповна вища, до 1922 року член ВКП(б). Директор Дворца культури та відпочинку. Проживав: м. Горлівка Донецької області, готель, кімната № 6. Заарештований 26 листопада 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Києві 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 16 січня 1938 року у м. Києві. Реабілітований у 1958 році.

Еммануїлов Юкян Юнанович, 1917 року народження, м. Донецьк Донецької області, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник артілі. Заарештований 24 серпня 1946 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1947 році.

Енбрехт Дітріх Петрович, 1899 року народження, с. Миколаївка Сталінського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Енбрехт-Пеннер Єлизавета Іванівна, 1901 року народження, сел. Нью-Йорк Орджонікідзевського району Донецької області, німкеня, освіта неповна середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Володарського, буд. № 196/95. Заарештована 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Енбрехт Іван Генріхович, 1900 року народження, с. Миколаївка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, до 1936 року кандидат у члени ВКП(б). Робітник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Енглум Нільс Августович, 1902 року народження, м. Харків Харківської області, швед, освіта початкова, безпартійний. Старший статист шахти № 5 ім. Леніна. Проживав: шахта № 5 Горлівського району Донецької області, вул. Артема, буд. № 4. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 4 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Енбрехт Петро Петрович, 1904 року народження, с. Прайтенау Молочинського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Завідуючий складом відділу робітничого постачання залізничної станції. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Володарського, буд. № 196. Заарештований 9 листопада 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 28 квітня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про

виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Енгеловський Петро Петрович, 1875 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Розівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Енгель Адольф Якович, 1914 року народження, с. М. Костянтинівка Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конох колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Проживав: с. М. Костянтинівка Старобешівського району Донецької області. Заарештований 28 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Енгель Василь Христофорович, 1898 року народження, с. Шидлове Добропільського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шидлове Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Роте Фане". Заарештований 19 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Енгель Густав Самойлович, 1901 року народження, с. Беззаботівка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Займався приватною торгівлею. Заарештований 15 грудня 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 23 квітня 1935 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1970 році.

Енгель Едуард Якович, 1908 року народження, сел. Червоний Ударник Старобешівського району Донецької області, німець, ос-

віта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Червоний Ударник Старобешівського району Донецької області. Тесляр колгоспу ім. III Інтернаціонала. Заарештований 22 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Енгель Райнгольд Єгорович, 1898 року народження, с. Олександрівка Гришинського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Леніна, буд. № 117. Заарештований 30 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Енгель Федір Васильович, 1894 року народження, с. Стародонці Кіровського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, коксобуд, барак № 3. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енгельке Беніамин Беніамінович, 1907 року народження, х. Бірт Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Ф. Енгельса. Проживав: с. Фрідріхсфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 26 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 26-28 березня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1964 році.

Енгельке Едуард Фрідріхович, 1910 року народження, с. Лукове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: х. Бірт Тельманівського району Донецької області. За-

арештований 13 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 26 травня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1960 році.

Енгельке Фрідріх Беніамінович, 1895 року народження, х. Бірт Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Фрідріхсфельд. Проживав: с. Фрідріхсфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 1 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 26-28 березня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований – даних немає.

Енгельке Фрідріх Валентинович, 1904 року народження, с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Димитрова. Проживав: с. Новопіль Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Енгельке Яків Якович, 1916 року народження, с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Рівнопіль Старокерменчицького району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 11 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Енгельман Артур Гугович, 1915 року народження, с. Грушове, Чехословаччина, чех, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Сталіна. Заарештований 23 липня 1941 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ

з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Енгельс Андрій Августович, 1912 року народження, с. Золотуха Кабачівського району Омської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області. Конюх колгоспу “Привіт”. Заарештований 3 квітня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1961 році.

Енгельс Густав Августович, 1913 року народження, с. Золотуха Калачівського району Омської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області. Тракторист колгоспу “Привіт”. Заарештований 23 березня 1938 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1961 році.

Енгельс Олександр Ренгольдович, 1897 року народження, с. Лукове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Лукове Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1952 році.

Енгельс Пауль Вальдемарович, 1898 року народження, Німеччина, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Технік-кошторисник Будинку Ради. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Інтернаціональна, буд. № 244. Заарештований 1 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енгельс Теодор Рейнгольдович, 1889 року народження, Донецька область, німець,

освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу “Рот Фронт”. Проживав: х. Фрідріхсталь Тельманівського району Донецької області. Заарештований 8 липня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 грудня 1936 року засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Енгензен Яків Якубович, 1917 року народження, с. Катеринівка Сталінодорфського району Дніпропетровської області, німець, освіта вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 12 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Енглевська Євгенія Матвіївна, 1898 року народження, німецька колонія № 12 Маріупольського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Колгоспниця колгоспу ім. Блюхера. Проживала: с. Давидово-Орлівка Чистяківського району Донецької області. Заарештована 5 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду у м. Сталіно (м. Донецьк) 4 квітня 1937 року засуджена на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітована у 1955 році.

Енглевський Михайло Іванович, 1900 року народження, с. Давидово-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Блюхера. Проживав за місцем народження. Заарештований 18 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Енглер Давид Іванович, 1898 року народження, с. Каменеве Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Каменеве Харцизького району Донецької області. Заарештований 27 листопада 1937 року.

Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енграф Єгор Єгорович, 1913 року народження, с. Марінбург Зельманівського району, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Слюсар облвиконкому. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Енграф Єгор Карлович, 1875 року народження, с. Марінберг Тельманівського району Саратовської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Кравець. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Стандартна, буд. № 4, кв. 10. Заарештований 17 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Енграф Карл Петрович, 1905 року народження, х. Принцфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Принцфельд Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Нейланд”. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1994 році.

Енграф Петро Петрович, 1902 року народження, с. Васарійх Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Нейланд”. Проживав: с. Принцфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 26 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енграф Федір Петрович, 1916 року народження, с. Принцфельд Тельманівського

району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Нейланд”. Проживав за місцем народження. Заарештований 26 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енграф Христіан Петрович, 1906 року народження, с. Воссорайх Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Нейланд”. Проживав: х. Принцфельд Тельманівського району Донецької області. Заарештований 19 червня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. З-під варти звільнений 19 червня 1947 року. Реабілітований у 1965 році.

Ендеберд Михайло Васильович, 1913 року народження, с. Рай-Олександрівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Писар роти управління 46-го запасного стрілецького полку 15-ї стрілецької бригади. Заарештований 30 квітня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Ендерс Альберт Фрідріхович, 1916 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Василь Васильович, 1880 року народження, с. Приютка Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх радгоспу ім. Ворошилова. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений

до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Едуард Фрідріхович, 1907 року народження, с. Розівка Горлівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 10 лютого 1935 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1965 році.

Ендерс Генріх Богданович, 1897 року народження, с. Гринталь Тельманівського району Донецької області, німець, освіта середня, до 1933 року член ВКП(б). Член колегії адвокатів. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 травня 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду 22 грудня 1936 засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Ендерс Іван Васильович, 1868 року народження, Олександрівський район Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 8 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 вересня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Олександр Іванович, 1906 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Олександр Фрідріхович, 1909 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав за місцем народження. Заарештований 11 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 3 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ендерс Отто Іванович, 1916 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 13 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 12 серпня 1937 року у м. Артемівську. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Рейнгольд Фрідріхович, 1911 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар шахти. Проживав: шахта № 19-20 Горлівського району Донецької області, Ст. Колонія, буд. № 14, кв. 2. Заарештований 22 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Фрідріх Васильович, 1882 року народження, с. Розкішне Маріупольського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 8 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 4 вересня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ендерс Фрідріх Вільгельмович, 1882 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 20 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду 10

лютого 1935 року засуджений на 6 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1965 році.

Ендерс Фрідріх Іванович, 1904 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 9 листопада 1934 року. 8 лютого 1935 року спецколегією Донецького облсуду засуджений на 3 роки ВТТ. 2 листопада 1938 року трійкою УНКВС по Новосибірській області засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 24 листопада 1938 року. Реабілітований у 1964 році.

Ендерс Фрідріх Якович, 1912 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Заарештований 14 серпня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ендерс Яків Васильович, 1885 року народження, с. Розівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еннс Іван Якович, 1910 року народження, с. Лісівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Комірник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Калинове Сталінського (Красноармійського) району Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22

березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Еннс Олена Генріхівна, 1902 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німкеня, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Дзержинськ Сталінської (Донецької) області. Вчителька. Заарештована 14 грудня 1940 року. Донецьким облсудом засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1966 році.

Еннс Яків Аронович, 1892 року народження, с. Котлярівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Котлярівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Бригадир колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1968 році.

Еннс Яків Якович, 1902 року народження, с. Самойлівка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. газети "Правда". Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 19 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс Абрам Гергардович, 1902 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Енс Абрам Гергардович, 1912 року народження, с. Гнатівка Дзержинського району До-

нецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Технік заводу ім. Петровського. Заарештований 3 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс Арон Аронович, 1889 року народження, с. Коглярівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 17 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Енс Артур Ісаакович, 1917 року народження, с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 15 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Енс Генріх Генріхович, 1908 року народження, с. Нью-Йорк Горлівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар машзаводу ім. Сталіна. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Ізюмська, буд. № 14. Заарештований 24 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 7 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Енс Гергард Генріхович, 1882 року народження, с. Шейнбрук Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Грабар руднику. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 15 листопада 1934 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Енс Гергардт Якович, 1887 року народження, Запорізька область, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинської області. Заарештований 29 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Енс Герман Якович, 1912 року народження, с. Миколайпілья Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Моторист пляшкового заводу. Заарештований 1 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Енс Григорій Якович, 1883 року народження, с. Лінденнау Бердянського повіту Тавричеської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Високопілья Краматорського району Донецької області. Заарештований 10 червня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Енс Іван Єгорович, 1910 року народження, Таврійська губернія, німець, освіта початкова, безпартійний. Комбайнер МТС. Проживав: с. Високопілья Краматорського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс Ісаак Іванович, 1888 року народження, с. Павлівка Хортицького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник фенольного заводу. Проживав: сел. Нью-Йорк Горлівського району Донецької області. Заарештований 23 квітня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Енс Ісаак Іванович, 1888 року народження, с. Павлівка Хортицького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Торговий інспектор “Харчоторгу”. Заарештований 27 травня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Енс Микола Гергардович, 1896 року народження, с. Серебропілля Запорізького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер контори. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Ленінська, буд. № 37. Заарештований 23 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Енс Петро Генріхович, 1916 року народження, сел. Нью-Йорк Горлівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар машзаводу ім. Сталіна. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Ізюмська, буд. № 14. Заарештований 24 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 7 грудня 1937 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Енс Петро Гергардович, 1905 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс Петро Гергардович, 1915 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Ста-

лінської (Донецької) області. Робітник машзаводу ім. Кірова. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Енс Франц Францович, 1902 року народження, х. Любомирівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Столяр колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Енс Яків Гергардович, 1907 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу ім. К. Лібкнехта. Проживав за місцем народження. Заарештований 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс Яків Корнійович, 1899 року народження, с. Богатівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу ім. Ворошилова. Проживав: с. Розівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Енс (Еннс) Яків Петрович, 1899 року народження, с. Сергіївка Миколопільського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник млину. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 17 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Енс Яків Якович, 1891 року народження, с. Гамбург Молочанського району Запорізької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Більшовик Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер радгоспу “Більшовик”. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1947 році.

Енсс Франц Ісаакович, 1913 року народження, с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Федорівка Костянтинівського району Донецької області. Заарештований 7 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Енслен-Дік Ганна Давидівна, 1905 року народження, с. Катеринфельд Донецької області, німкеня, освіта вища, безпартійна. Утриманка комендантського пункту Волголагу. Заарештована 3 липня 1946 року. Військовим трибуналом Московського військового округу засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітована у 1993 році.

Енце Іван Іванович, 1889 року народження, с. Цебрикове Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Українська, буд. № 84. Заарештований 1 січня 1934 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Еньяков Микола Олександрович, 1897 року народження, м. Ворошиловград Ворошиловградської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Заступник завідуючого “Облвнутрторгу”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, пр. Пролетарський, буд. № 1. Заарештований 14 серпня 1937 року. Виїзною сесією

військової колегії Верховного Суду у м. Харкові 30 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Еньякова Катерина Павлівна, 1903 року народження, ст. Переїзна, Любиновський пост Донецької області, росіянка, освіта вища, безпартійна. Утриманка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 16 лінія, буд. № 28/а. Заарештована 11 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Еп'ік Семен Федосійович, 1890 року народження, с. Григорівка Ново-Георгіївського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Сніжне Сталінської (Донецької) області. Конюх “Сніжнянськторгу”. Заарештований 13 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Епп Абрам Абрамович, 1911 року народження, х. Блюменгоф Запорізького району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Іверське Олександрівського району Донецької області. Заарештований 13 травня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Епп Агата Корнійвна, 1881 року народження, с. Миколаївка Горлівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: с. Миколаївка Горлівського району Донецької області. Заарештована 20 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду 28 липня 1935 року засуджена на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1992 році.

Епп Андрій Андрійович, 1873 року народження, с. Варварівка Катеринославського повіту Катеринославської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Без певних занять. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Епп Андрій Андрійович, 1893 року народження, с. Любомирівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу ім. Ворошилова. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 16 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 2 березня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Епп Андрій (Генріх) Гергардович, 1913 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Збройний майстер артполку 80-ї стрілецької дивізії. Проживав: артполк 80-ї стрілецької дивізії. Військовим трибуналом Харківського військового округу 25 грудня 1937 року засуджений на заслання за межі УРСР у Казахстан на 5 років. Звільнений 16 березня 1947 року. Реабілітований у 1967 році.

Епп Андрій Францович, 1876 року народження, с. Ебенфельд Хортицького району Катеринославської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож сільсько-споживчого товариства. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 30 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Епп Генріх Генріхович, 1893 року народження, с. Кісфельд Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Працівник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Епп Генріх Корнійович, 1890 року народження, с. Карлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав за місцем народження. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Епп Генріх Корнійович, 1913 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. газети "Правда". Проживав: с. Романівка Дзержинського району Донецької області. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Епп Григорій (Гергард) Григорович (Гергардович), 1915 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Сонцеве Старобешівського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1968 році.

Епп Давид Іванович, 1906 року народження, с. Олександропіль Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Моторист тресту "Індубуду". Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, бараки "Індубуду", № 28, кв. 8. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня

1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Епп Іван Іванович, 1912 року народження, с. Карлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Шофер облвиконкому. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Кладовищенська, 79. Заарештований 28 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Епп Іван Якович, 1922 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Листоноша. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Епп Корній Гергардович, 1911 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Автослюсар машзаводу. Заарештований 14 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Епп Корній Давидович, 1915 року народження, Ленінський район Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 612-го окремого будбатальйону. Заарештований 12 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 18 жовтня 1941 року у м. Харкові. Реабілітований у 1997 році.

Епп Корній Корнійович, 1905 року народження, с. Калинове Сталінського району До-

нецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР від 9 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Епп Корній Петрович, 1901 року народження, с. Карлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Експедитор колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Лисівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 19 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Епп Микола Корнійович, 1907 року народження, х. Заяча Балка Петровського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист Селидівської МТС. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Епп Петро Андрійович, 1907 року народження, с. Любомирівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Бухгалтер контори "Заготзерно". Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Р. Люксембург, буд. № 60. Заарештований 4 грудня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Сталіно (м. Донецьк) 29 квітня 1937 року виправданий. Реабілітований у 1937 році.

Епп Петро Андрійович, 1907 року народження, с. Любомирівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер контори "Заготзерно". Заарештований 3 ве-

ресня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Епп Петро Петрович, 1905 року народження, с. Олександрівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 11 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Епп Петро Францович, 1885 року народження, с. Хортиця Запорізького району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Рахівник заводу “Червона Зірка”. Заарештований 8 лютого 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Епп Франц Корнійович, 1910 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Комірник колгоспу ім. газети “Правда”. Проживав за місцем народження. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Епп Яків Васильович, 1910 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Рахівник заводу ім. Петровського. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 3 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Епп Яків Францович, 1882 року народження, с. Миколаївка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта почат-

кова, безпартійний. Проживав: с. Миколаївка Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Рот Фронт”. Заарештований 9 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Енштейн Мирон Абрамович, 1883 року народження, м. Донецьк Донецької області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник артілі “Час”. Заарештований 26 травня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Епштейн (Усов) Михайло Якович, 1921 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць Карачівського загороджувального загону. Заарештований 21 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охоні тилу Брянського фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1942 році.

Ерастов Богдан Степанович, 1907 року народження, м. Новоросійськ Азово-Чорноморського краю, росіянин, освіта середня, безпартійний. Помічник комбата окремого саперного батальйону 80-ї стрілецької дивізії. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 7 лінія, буд. № 133, кв. 25. Заарештований 13 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 20 листопада 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ербер-Яган Анастасія Романівна, 1907 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Інспектор по якості хлібокондитерської інспекції. Заарештована 18 квітня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області виправдана. Реабілітована у 1946 році.

Ербер Йсай Мойсейович, 1875 року народження, місце народження не вказано, єврей, освіта вища, безпартійний. Лікар санітарного управління. Проживав: м. Маріуполь-порт, вул. Історична. Заарештований 17 серпня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Ердель Юліус Фрідріхович, дата народження не вказана, м. Новоград Волинської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Капітальна". Проживав: сел. Буроз Макіївського району Донецької області. Заарештований 9 серпня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ердель Юліус Фрідріхович, 1896 року народження, м. Новоград-Волинський, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Капітальна-Буроз". Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, Нова колонія, буд. № 11, кв. 4. Заарештований 24 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ердман Аліса Яківна, 1903 року народження, м. Вендін, Латвія, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: рудник ім. Ворошилова Дзержинського району Донецької області, буд. № 183, кв. 2. Заарештована 12 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 грудня 1937 року засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Ердман Іван Олександрович, 1899 року народження, с. Поліщенко Лютинського повіту Вітебської губернії, росіянин, освіта вища, безпартійний. Головний інженер шахти ім. Дзержинського. Проживав: шахта ім. Дзержинського Дзержинського району Донецької області, техколонія, буд. № 4, кв. 1. Заарештований 28 травня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Сталіно (м. До-

нецьк) 20 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 21 вересня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1957 році.

Еренст Олександр Іванович, 1892 року народження, х. Павлівський Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Блюхера. Проживав за місцем народження. Заарештований 26 квітня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еріна-Красюк Агнеса Антонівна, 1899 року народження, м. Опаліно Володимирського повіту Волинської губернії, Польща, полька, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Пушкінська, буд. № 14. Заарештована 8 травня 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 березня 1936 року звільнена. Реабілітована у 1956 році.

Еріст Едвін Іванович, 1913 року народження, с. Вербівка Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Бібліотекар 89-го стрілецького полку. Проживав: м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, гуртожиток 89-го стрілполку. Заарештований 22 жовтня 1936 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 22 травня 1937 року засуджений на 3 роки ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Ердембуш Адам Фрідріхович, 1895 року народження, х. Нештетгарт Бердянського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу "Роте Фане". Проживав: с. Коринталь Тельманівського району Донецької області. Заарештований 28 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 4 вересня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ерленбуш Адам Готлібович, 1880 року народження, х. Виноградний-Ляпине Сартанського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож магазину заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 87. Заарештований 10 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Ерленбуш Василь Готлібович, 1913 року народження, с. Оріхове Харцизького району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Оріхове Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Шофер колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Ерленбуш Емануїл Готлібович, 1901 року народження, х. Оріхове Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу ім. Тельмана. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ерленбуш Сидір Готлібович, 1907 року народження, с. Надгірне Бердянського району Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Проживав: с. Оріхове Харцизького району Донецької області. Заарештований 2 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ерленбуш Яків Готлібович, 1915 року народження, с. Оболонь Федорівського району Азово-Чорноморського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник промислової артілі. Проживав: х. Оріхове Макіївського району Донецької області, № 1. За-

рештований 1 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ерлібуш Готліб Сидорович, 1921 року народження, х. Оріхове Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Оріхове Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Ерлібуш Емануїл Емануїлович, 1901 року народження, даних про місце народження, національність, освіта та партійність немає. Голова колгоспу ім. Тельмана. Проживав: ст. Ханжонкове Харцизького району Донецької області. Даних про арешт немає. Комісією НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Ерліх (Ельріх) Андрій Іванович, 1912 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу “Роте Фане”. Проживав за місцем народження. Заарештований 24 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Ерліх (Ельріх) Іван Іванович, 1900 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу “Роте Фане”. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Ерліх Ілля Якович, 1899 року народження, Латвія, єврей, освіта початкова, член ВКП(б). Інструктор Тельманівського РПК. Проживав: м. Тельманове Тельманівського

району Донецької області. Заарештований 12 травня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду у м. Тельманове 17 вересня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Ерліх (Ельріх) Михайло Іванович, 1907 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу “Роте Фане”. Проживав: х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Ерліх Олександр Вікторович, 1905 року народження, м. Камишин Сталінградської області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області. Плановик “Райтрансторгхарчу”. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Ерліх (Ельріх) Єфрем Іванович, 1910 року народження, х. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу “Роте Фане”. Проживав за місцем народження. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Ермідіс Авраам Савелійович, 1883 року народження, м. Коройсар, Туреччина, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Володарського. Проживав: шахта ім. Володарського Ровенського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1939 році.

Ернст Альберт Якович, 1892 року народження, с. Федорівка Пулинського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цинкового заводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, цинкова колонія, буд. № 17, кв. 3. Заарештований 6 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ернст Гаррі Іванович, 1916 року народження, с. Богатівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Ясинувата Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 9 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1967 році.

Ернст Генрік Рудольфович, 1915 року народження, Польща, єврей, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Молотобоець заводу ім. Сталіна. Заарештований 24 квітня 1940 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ернст Еміль-Самуель Марцелович, 1901 року народження, с. Кайзердорф Самборського повіту, Галичина, єврей, освіта неповна вища, безпартійний. Робітник Донецького хімічного інституту. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 1 лінія, буд. № 48. Заарештований 7 липня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 16 листопада 1932 року засуджений на 3 роки заборони проживання у 12 прикордонних пунктах, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1962 році.

Ернст Іван Адамович, 1910 року народження, с. Олександроград Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист. Проживав: с. Олександроград Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 4 листопада 1937 року. Особливою нарадою

при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ернст Іван Якович, 1890 року народження, с. Яблукове Гуляйпільського району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Рахівник школи. Проживав: сел. Зудгрес Харцизького району Донецької області. Заарештований 9 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 14 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Ернст Карл Іванович, 1906 року народження, х. Павлівський Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Павлівський Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Комбайнер колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 5 вересня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Ертельт Антон Антонович, 1912 року народження, м. Діборац, Чехословаччина, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Не працював. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1938 році.

Ертман Іван Федорович, 1901 року народження, с. К. Філонівка Радіонівського району Київської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Слюсар хлібозаводу. Заарештований 23 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ертман Леонтій Якович, 1909 року народження, с. Новоантонівка Розівського району Маріупольського округу, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу "Ротштерн". Проживав: с. Марієнфельд Краматорського району Донецької області. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особли-

вою нарадою при НКВС СРСР 9 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Ертман Теодор Петрович, 1915 року народження, х. Лукове Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Лукове Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Ертман Фрідріх Петрович, 1909 року народження, х. Веселий Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Проживав: х. Бірт Тельманівського району Донецької області. Заарештований 15 березня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу у м. Маріуполі 26 травня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ессен Олександр Ліверйович, 1906 року народження, м. Ревель, Естонія, естонець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Робітник металургійного заводу ім. Кірова. Заарештований 20 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Ессен Петро Іванович, 1893 року народження, с. Привілля Артемівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 27 червня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Ессер Юган Пилипович, 1889 року народження, х. Войнищеве Фрунзевського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, кол-

госп заводу ім. Фрунзе, буд. № 41. Заарештований 27 жовтня 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Ессер Христофор Пилипович, 1887 року народження, х. Войничеве Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник заводу ім. Фрунзе. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Сталіна, буд. № 50. Заарештований 27 жовтня 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Ессін (Есін) Тимофій Лаврентійович, 1887 року народження, х. Довгий Бродок Корочинського району Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Монтер Слов'янського райвідділу зв'язку. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Канальна (Зінов'єва), буд. № 13. Заарештований 3 лютого 1935 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 25 серпня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1965 році.

Ессі-Езінг Олександр Генріхович, 1904 року народження, м. Єнакієве Донецької області, швед, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Прокоп'євське Кемеровської області. Лікар. Заарештований 18 травня 1942 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1954 році.

Ескін Леонід Михайлович, 1903 року народження, м. Ромни Харківської області, єврей, освіта середня, член ВКП(б). Секретар Петровського райпарткому ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Скотопрогонний майданчик, будинок ЦК вугільників, кв. 14. Заарештований 14 серпня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Харкові 30 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1958 році.

Естерлейн Густав Августович, 1890 року народження, колонія № 6 Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник колгоспу "Черовний лан". Проживав: с. Липове Артемівського району Донецької області. Заарештований 12 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Естерлейн Густав Августович, 1890 року народження, колонія № 6 Пришибського району Дніпропетровської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Місце праці не вказано. Проживав: с. Липове Артемівського району Донецької області. Заарештований 26 серпня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 23 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Естерлейн Едуард Едуардович, 1909 року народження, х. Букалов Лозовського району Харківської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Робітник цинкового заводу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1963 році.

Етемець Павло Андрійович, 1903 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Садки, вул. Біологічна, буд. № 9. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Етемець Прокіп Іванович, 1885 року народження, с. Старомлинівка Старомлинівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Комірник ст. Мушкетове. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Мушкетове, Будинок Комуни "Дон-

дніпропетровську”, кв. 6. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Етеме́з Харлампі́й Антонович, 1902 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Етеме́з Ю́рій Андрі́йович, 1908 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Коваль заводу ім. Ілліча. Заарештований 19 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1994 році.

Еткі́н Се́мен Петро́вич, 1910 року народження, м. Богуслав Київської області, єврей, освіта неповна середня, член ВКП(б). Секретар Будьоннівського райкому ЛКСМУ. Проживав: сел. Прохорівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 14 серпня 1937 року. Військовою колегією Верховного Суду СРСР 2 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Ет’сме́з Ваоле́нтина Генри́хівна, 1895 року народження, м. Рига, Латвія, латишка, освіта середня, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: м. Краматорськ Донецької області, сел. Жовтневе, буд. № 115, кв. 8. Заарештована 4 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 лютого 1938 року засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1957 році.

Ет’сме́з Іва́н Дми́трович, 1904 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Візник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. 3-го Інтернаціонала, 78. Заарештований 31 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Ет’сме́з (Ете́льмес) Ко́стянти́н Васи́льович, 1893 року народження, с. Старий Керменчик Маріупольського району Донецької області, грек, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, 115-й квартирний будинок, кв. 8. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ет’сме́з Харлампі́й Антонович, 1902 року народження, с. Старий Керменчик Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. III Інтернаціоналу. Проживав: с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області. Заарештований 5 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ет’сме́з Ю́рій Дми́трович, 1907 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник радгоспу “Макбуд”. Проживав за місцем народження. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ет’сме́з Ю́рій Миха́йлович, 1891 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек,

освіта початкова, безпартійний. Комірник ресторану сільського споживчого товариства. Проживав за місцем народження. Заарештований 14 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Еф Іван Христіанович, 1894 року народження, х. Кейзерталь Мелітопольського повіту Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: станція Деконська Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Коваль колгоспу. Заарештований 14 липня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Ефа Яків Густавович, 1891 року народження, х. Коваленко Новомиколаївського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Столяр цинкового заводу. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ефа (Ефф) Яків Августович, 1895 року народження, місце народження не вказано, німець, освіта початкова, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Калинівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 23 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ефф (Ефа) Олександр Христіанович, 1893 року народження, Мелітопольський район Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник артілі “Червона Зірка”. Проживав: сел. Торське Костянтинівського району Донець-

кої області, буд. № 12, кв. 18. Заарештований 17 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 21 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Еффа Август Августович, 1898 року народження, с. Олександрівка Селидівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. радгоспу ім. Орджонікідзе Орджонікідзевського району Сталінської (Донецької) області. Робітник радгоспу ім. Орджонікідзе. Заарештований 5 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Ецеліус Отто Генріхович, 1911 року народження, с. Фрідріхфельд Молочанського району Мелітопольської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, Крейдяна Гора, буд. № 15, кв. 6. Заарештований 13 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ецеліус Тимофій Генріхович, 1905 року народження, с. Новодмитрівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Новодмитрівка Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник радгоспу. Заарештований 4 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Ешеньренер Фрідріх Георгійович, 1902 року народження, с. Ендерс Маркштадського району Самарської області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1964 році.

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Сталкинет

ОРГАН БУДЕННОВСКОГО РАЙКОМА КПМУ и ФАМИСПОЛКОМА (СТАЛИНСКАЯ ОБЛАСТЬ)

№ 112 (380)

11 августа 1938 года, четверг

Цена № 5 коп.

Сегодня, в 10 часов утра, в станце Буденновка, начнется процесс по делу участников контрреволюционной, право-троцкистской, вредительской организации, орудовавшей в Буденновской МТС.

БАНДЕ ВРЕДИТЕЛЕЙ НЕТ МЕСТА НА СОВЕТСКОЙ ЗЕМЛЕ!

Уничтожить врагов народа!

Сегодня, в станце Буденновка, заменят новые части денежки, начнется процесс по делу участников контрреволюционной, право-троцкистской, вредительской организации в Буденновской МТС.

На скамье подсудимых — враги народа, диверсанты и вредители Дегтярев, Волобуев, Чебаненко, Карпенко и Безруков. Эта банда мерзавцев, осуществляла контрреволюционные задачи руководителей правотроцкистской организации, орудовавшей в Буденновском районе, на протяжении 1937-38 г.г. совершила ряд вредительских актов, направленных на развал колхозов, на ухудшение материального положения колхозников.

Подлые фашистские выродки, пробравшись на ответственные посты Буденновской МТС, старались за 1937 год из МТС уво-

СМЕРТЬ ПРОДАЖНЫМ СОБАКАМ!

Из резолюции митинга рабочих, ИТР и служащих Буденновской МТС

Мы, рабочие, ИТР и ные тракторы и комбайны, и не квалифицированного служащие, Буденновской МТС, переполнены ненавистью к контрреволюционной, право-троцкистской организации, орудовавшей в нашей МТС.

Трижды презренные враги народа, продажные собаки Дегтярев, Волобуев, Чебаненко, Карпенко, Безруков, всячески стремились вредить колхозному строительству. Они провозвели в МТС ряд диверсионных и вредительских актов, выводя из строя тракторный парк, отравляли в бригады неотремонтирован-

В результате вредительской работы в 1937 году было перорасходовано 1800 рублей на капитальный ремонт тракторов, причем, сделан он был по вредительски.

Враги дегтяревы, волобуевы и прочая свора издевались над рабочими, стремились создать такую систему оплаты, при которой не было вознаграждения квалификации рабочего.

Мы, рабочие, ИТР и служащие, требуем от Специальной Коллегии Сталинского областного суда власти высшую меру наказания фашистской своре — расстрелять продажных пролажных псов!

УНИЧТОЖИТЬ ГАДИНУ!

Из резолюции митинга колхозников сельхозартела им. Блюхера

Чувством величайшего негодования и злобы к делу, орудовавшим в Буденновской МТС, заявляем, что в

**ДОДАТКОВИЙ СПИСОК
ДОВІДОК ПРО ГРОМАДЯН,
ЩО БУЛИ РЕПРЕСОВАНІ
НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ***

А

*(Друкується список прізвищ, що не ввійшли до книг
першої – восьмої тому «Реабілітовані історією. Донецька область»)*

Абражасв Михайло Михайлович, 1904 року народження, х. Катеринівка Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Артемівського району Донецької області. Слюсар станції “Красний Лиман”. Заарештований 2 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений 20 березня 1933 року до заслання у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 році.

Август Людвіг Густавович, 1909 року народження, с. Іоганно-Рус Мелітопольського району Дніпропетровської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Сталінського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 5 лютого 1938 року. Третім відділенням УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Авраменко Семен Микитович, 1893 року народження, с. Бірки Великобагачанського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Зугрес Харцизького району Донецької області. Робітник ДРЕС. Заарештований 17 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 15 грудня 1937

року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Аврамов Лазар Митрофанович, 1891 року народження, с. Велика Новосілка Великоновосілківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник колгоспу. Заарештований 20 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Агаров Іван Петрович, 1902 року народження, с. Толстого Скороднянського району Курської області, даних про національність, освіту та партійність немає. Робітник шахти “Червоний Жовтень”. Заарештований 7 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1938 році.

Аджавенко Антон Андрійович, 1892 року народження, с. Урзуф Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, пр. Таганрозький, буд. № 17, кв. 21. Робітник будівельної контори Маріупольської міськради. Заарештований 13

* Списки (прізвища, імена, по-батькові громадян, географічні назви тощо) подаються за матеріалами архівно-слідчих справ, які знаходяться в Архіві тимчасового зберігання документів УСБУ в Донецькій області.

грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Айзеншток Михайло Борисович, 1881 року народження, м. Миколаївка Одеської області, єврей, освіта вища, безпартійний. Інженер-прокатник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 29 березня 1938 року. Реабілітований у 1999 році.

Айтул Володимир Іванович, 1911 року народження, с. Черманвяк Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод ім. Ілліча, колонія “Б”, буд. № 35, кв. 5. Політичний керівник команди в’язниці м. Маріуполь. Заарештований 6 лютого 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Аксенов Василь Петрович, 1908 року народження, с. Чернухіне Ворошиловського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, залізничний буд. № 203, кв. 15. Робітник ст. Дебальцеве. Заарештований 28 серпня 1936 року. Виїзною сесією лінійного суду Донецької залізниці на ст. Дебальцеве засуджений на 2 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Аксінін Микола Трохимович, 1919 року народження, с. Красногорівка Мар’їнського району Донецької області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Технік по озброєнню 286-го винищувального авіаполку. Заарештований 4 червня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Ленінградської армії до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Алакоз Григорій Гаврилович, 1890 року народження, с. Улакли Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Челюскінців. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 3 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Алатирєв Петро Тимофійович, 1895 року народження, місце народження не вказано, даних про національність та освіти немає, члн ВКП(б). Електромеханік залізниці. Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Заарештований 21 вересня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Алейніков Нікон Миколайович, 1891 року народження, ст. Новочеркаська Ростовської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Таганрог Ростовської області. Бухгалтер тресту будівельних матеріалів. Заарештований 9 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Азово-Чорноморському краю засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Александров Григорій Семенович, 1898 року народження, м. Костантинопіль Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу. Проживав: м. Костантинопіль Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 30 жовтня 1937 року. Засуджений 28 січня 1938 року. Постановою Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Алексєв (Олексєв) Олександр Григорович, 1893 року народження, с. Степанівка Андріївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Бухгалтер

рибзаводу. Заарештований 17 червня 1953 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням права на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Алімов Василь Григорович, 1879 року народження, с. Будьоннівка Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 2 липня 1939 року. Судовою колегією по кримінальним справам Донецького обласного суду засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1961 році.

Алімов Опанас Іванович, 1898 року народження, с. Попівка Бердянського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Робітник ст. Артемівськ-2. Заарештований 27 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом Північнодонецької залізниці виправданий. З-під варти звільнений. Реабілітований – дати немає.

Алімов Григорій Олександрович, 1906 року народження, м. Красноармійськ Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Красноармійськ Донецької області. Робітник депо. Заарештований 22 вересня 1943 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Аліфіренко Олександр Григорович, 1907 року народження, с. Райгородок Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Червоноармієць 788-го артилерійського полку. Заарештований 10 грудня 1942 року. Військовим трибуналом 262-ї стрілецької дивізії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Алтин Порфирій Леонтійович, 1910 року народження, с. Ново-Каракуб Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Донецької області, пр. Фурманова, буд. № 8. Робітник ст. Волноваха. Заарештований 20 січня 1938 року. Трійкою НКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання у м. Донецьку 13 червня 1938 року.

Алфіренко Савелій Никифорович, 1878 року народження, сел. Ольховське Куйбишевського району Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Юнком, м. Єнакієве Донецької області. Заарештований 4 травня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Алфьоров Володимир Миколайович, 1902 року народження, м. Орел Орловської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Без певного місця проживання. Не працював. Заарештований 17 серпня 1945 року. У 1921 року емігрував за кардон. Реабілітований у 1995 році.

Алфьоров Павло Олександрович, 1890 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Донецьк Донецької області. Робітник заводу “Промкооперація”. Заарештований 2 грудня 1934 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до заслання в Омську область на 3 роки. 14 червня 1936 року заслання замінена на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Алфьорова Ганна Георгіївна, 1923 року народження, с. Верхосни Дросновського району Орловської області, росіянка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Сніжне Донецької області. Робітниця взуттєвої фабрики. Заарештована 26 липня 1944 року.

Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Альфорова Олександра Василівна, 1918 року народження, с. Комишеваха Ізюмського району Харківської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Ловайськ Донецької області. Не працювала. Заарештована 29 листопада 1943 року. Реабілітована у 1944 році.

Алхімов Георгій Улянович, 1899 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Донецьк Донецької області, 12-а лінія, буд. № 28. Робітник “Місце-прому”. Заарештований 5 жовтня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1944 році.

Алчів Іван Степанович, 1896 року народження, с. Старий Комар Великоновосілівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Колгоспник. Заарештований 1 грудня 1947 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Донецька засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Альбаков Федот Михайлович, 1885 року народження, ст. Зайлівська Черкеського округу, Росія, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Єнакієве Донецької області. Бухгалтер заводу ім. Рикова. Заарештований 17 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Альбов Василь Корнійович, 1900 року народження, с. Колеве Єнакіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлі-

вка Донецької області, шахта ім. Калініна, вул. Териконна, буд. № 37. Заарештований у січні 1947 році. Військовим трибуналом 4-ї стрілецької дивізії заочно засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1955 році.

Альмаш Іван Іванович, 1895(1890) року народження, с. Уваршанд, Угорщина, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Розенфельд Старокаранського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 6 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Альперович Борис Зельманович, 1903 року народження, сел. Червоне Віленського повіту Віленської губернії, єврей, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Продавець у ларьку. Заарештований 7 лютого 1925 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Альстер Оскар Симонович, 1909 року народження, м. Краков, Польща, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: рудник “Гладківка”, м. Донецьк Донецької області. Вчитель. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Амбицький Гнат Трохимович, 1915 року народження, сел. шахти № 10 Петровського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 383-го стрілецького полку. Не заарештований. Засуджений заочно військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ангеловський Федір Іванович, 1885 року народження, с. Першомиколаївка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Донхарчоторгу”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС

по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Андреїч Петро Григорович, 1908 року народження, с. Платонівка Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник заводу "Азовсталь". Заарештований 24 грудня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Андрес Генріх Іванович, 1885 року народження, с. Кантемирівка Катеринославської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кондрашівка Костянтинівського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 20 грудня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений до заслання у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 році.

Андріїва Фекла Леонтіївна, 1870 року народження, с. Сичівка Уманського району Київської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Пенсіонерка. Проживала: с. Новогнатівка Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Заарештована 26 квітня 1945 року. Засуджена військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітована у 1955 році.

Андріївський Григорій Єфремович, 1889 року народження, с. Покров-Копані Херсонського району, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Херсон. Не працював. Заарештований 19 червня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітований – даних немає.

Аненко Володимир Дем'янович, 1925 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць 206-го запасного стрілецького полку. Заарештований 16 травня 1947 року. Засуджений військовим трибуналом контингенту Радянської армії на

землі Бранденбург на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1998 році.

Антоненко Василь Тимофійович, 1905 року народження, с. Ямпіль Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Донецької області, буд. № 109, кв. 19. Робітник Північодонецької залізниці. Заарештований 30 листопада 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Антоненко Григорій Федосійович, 1911 року народження, х. Воронцівка Новгородківського району Кіровоградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Ясинувата Донецької області, соцімістечко, буд. № 14, кв. 14. Комірник хлібозаводу. Заарештований 5 січня 1949 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Донецька засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Антонов Степан Матвійович, 1918 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 176-го зенітно-артилерійського полку. Заарештований 9 грудня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом Московського військового округу до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Апухтін Михайло Піменович, 1912 року народження, с. Вишне-Рютець Медвенського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 1154-го срілецького полку. Заарештований 8 травня 1942 року. Військовим трибуналом Західного фронту засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Арих (Аріх) Костянтин Федорович, 1877 року народження, с. Мала Новоселівка Вели-

коновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Новоселівка, вул. Леніна, буд. № 4. Робітник Маріупольського машзаводу. Заарештований 18 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1938 році.

Арих Олексій Олексійович, 1905 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, грек, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Горлівка Донецької області. Директор палацу культури ім. Леніна. Заарештований 24 липня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Арих Христофор Митрофанович, 1885 року народження, Великоновосілівський район Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Велика Новоселівка Великоновосілівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу “Червоний партизан”. Заарештований 25 січня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Арютюнянц (Макар’ян) Арген Мартеросович, 1896 року народження, Миколиський район, Вірменія, іранець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Донецьк Донецької області, 8 лінія, буд. № 47. Продавець гастрономічного магазину. Заарештований 11 липня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до заслання у Північний Казахстан на 5 років. Реабілітований у 1989 році.

Артюхов Петро Григорович, 1896 року народження, Хомутовського району Курської області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Пляшкова колонія, буд. № 40, кв. 2. Робітник пляшкового заводу. За-

рештований 9 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Артюшенко Петро Акимович, 1921 року народження, с. Олексіївка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червонофлотець 2-ї окремої бригади моряків. Заарештований 11 лютого 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Приморської оперативної групи до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Асланов Іван Анастасович, 1890 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Член колегії захисників юридичної консультації у м. Маріуполі Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 січня 1938 року. Засуджений 7 жовтня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Афенкін Герасим Акимович, 1904 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник радгоспу “Запорожець”. Заарештований 23 грудня 1937 року. Комісією при НКВС СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Афенченко Сергій Ілліч, 1905 року народження, с. Улакли Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Плановик магазину “Союзтекстильшвейторг” м. Сталіно (м. Донецьк). Заарештований 13 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Афонін Нестор Якович, 1887 року народження, с. Чернухіне Алчевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, 11-й майданчик, будинок Левіна. Бухгалтер будівельно-монтажної дільниці. Заарештований 10 березня 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Афонін Костянтин Андрійович, 1907 року народження, с. Бадечеве Бежецького району Калінінської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Ян Волновського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 6 листопада 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області Президіума Верховної ради СРСР від 19 квітня 1943 року засуджений до 15 рокам каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Афонін Микола Васильович, 1896 року народження, місце народження не вказано, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Красноармійськ Донецької області. Заступник начальника паровозного депо ст. Красноармійськ. Заарештований 31 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Ахбаш Адам Іванович, 1901 року народження, с. В. Каракуб Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Візник рудоуправління. Проживав: сел. Каракуббуду Старобешівського району Донецької області. Заарештований 18 грудня 1937 року. Засуджений Особ-

ливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Ахбаш Дмитро Опанасович, 1919 року народження, с. В. Каракуб Старобешівського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Рахівник Каракубської МТС. Заарештований 20 січня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Ахкоз Василь Андрійович, 1924 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник зернорадгоспу. Проживав: с. Оленівка Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 5 червня 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1943 році.

Ахрамєв Федір Никанорович, 1911 року народження, с. Сопич Червоного району Сумської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області, будинок ПТК № 4, кв. 2. Слюсар заводу. Заарештований 17 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Ахранович Франц Іванович, 1901 року народження, с. Глибоке Віленської губернії, Польща, литовець, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Ковальна, буд. № 4. Старший інженер відділу експлуатації управління автомобільних шосейних дорог. Заарештований 21 січня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Б

Бабасв Борис Степанович, 1926 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Учень. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 23 січня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Бабасв Григорій Гнатович, 1907 року народження, сел. Ново-Слов'янськ Слов'янського району Донецької області, росіянин, даних про освіту немає, член ВКП(б). Командир роти 1-го медсанбату 95-го прикордонного полку військ НКВС. Перейшов на бік ворога. Реабілітований у 1964 році.

Бабасв Степан Петрович, 1886 року народження, с. Стара Присмара Заболоцького району Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Котляревського, буд. № 50. Робітник заводу ім. Ворошилова. Заарештований 11 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Бабаснко Федір Христофорович, 1882 року народження, с. Саргана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод ім. Ілліча, сел. Горького, вул. 2-9, буд. № 136. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Бабак Григорій Олексійович, 1903 року народження, с. Билбасівка Слов'янського

району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колії. Проживав: с. Билбасівка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Бабаков Дмитро Денисович, 1904 року народження, Київська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Сніжнянського району Донецької області, сел. шахти № 19. Робітник шахти. Заарештований 19 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бабанін Артем Іонович, 1890 року народження, с. 1-а Ново-Чумашна Медвенського району Курської області, росіянин, освіта початкова, до 1935 року член ВКП(б). Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, завод ім. Фрунзе, Нова колонія, буд. № 41, кв. 5. Робітник заводу ім. Фрунзе. Заарештований 8 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Бабанін Денис Іванович, 1904 року народження, с. Супочне Мантурівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: радгосп № 10 Костянтинівського району Донецької області. Робітник радгоспу. Заарештований 5 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бабарика Степан Данилович, 1895 року народження, с. Залізне Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 12 квітня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки. Реабілітований у 1990 році.

Бабенко Герасим Панкратович, 1902 року народження, с. Новобіле Білолуцького району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Луганськ Луганської області, Нове містечко. Робітник заводу ім. Жовтневої революції. Заарештований 24 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Баср Карл Фрідріхович, 1908 року народження, х. Данилівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Карла Маркса. Заарештований 7 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Байбузенко Всеволод Андрійович, 1914 року народження, с. Олександрівка Ананьївського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, Робітниче містечко, буд. № 34, кв. 2. Електрик судоремзаводу. Заарештований 8 квітня 1949 року. Верховним Судом Грузинської РСР засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1995 році.

Байєр Іван Іванович, 1908 року народження, с. Шенталь Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 8 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Дніпропетровській області за-

суджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 21 червня 1938 року у м. Запоріжжя. Реабілітований у 1966 році.

Байдиков Степан Акимович, 1898 року народження, с. Ново-Економічне Постишевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник шахти. Заарештований 8 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Байрачний Харитон Григорович, 1903 року народження, місце народження немає, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник паровозного депо ст. Волноваха. Заарештований 20 грудня 1937 року. Колегією НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Бакань Кирило Сергійович, 1898 року народження, с. Оленомиколаївка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Червоноармієць роти зв'язку 1237-го стрілецького полку 373-ї стрілецької дивізії. Заарештований 31 жовтня 1942 року. Військовим трибуналом 39-ї армії засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Бакуменко Митрофан Опанасович, 1903 року народження, х. Расипний Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Заарештований 11 грудня 1941 року. Особливого відділу НКВС заведено рішення направити на лікування у психіатричну лікарню. Реабілітований у 1998 році.

Бакші Олександр Ісаакович, 1913 року народження, м. Симферопіль, Крим, татарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Бахчисарай, Крим. Десятник. Заарештований 12 липня 1935 року. Військовим трибуналом

Чорноморського флоту засуджений до примусових робіт. Реабілітований у 1994 році.

Балабай Григорій Федорович, 1916 року народження, м. Харків Харківської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червонофлотець. Заарештований 18 серпня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом ВВС Чорноморського флоту до розстрілу. Розстріляний 20 вересня 1942 року у м. Гудауті. Реабілітований у 1999 році.

Балабанов Семен Миколайович, 1901 року народження, с. Стила Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Каменяр “Каракуббуду”. Проживав: с. Каракуббуд Старобешівського району Донецької області. Заарештований у 1938 році. Постановою УНКВС СРСР по Донецькій області та прокурори СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Балакай Леонід Васильович, 1906 року народження, с. Стила Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник бази. Проживав: х. Успенівка Горлівського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Баланаєв Олександр Іванович, 1895 року народження, с. Ново-Слов'янськ Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Проживав: ст. Слов'янськ Донецької області, Фабричний провулок, будинок № 7. Робітник депо ст. Слов'янськ. Заарештований 21 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований – даних немає.

Балбатунов Іван Іванович, 1912 року народження, с. Білені Сиротинського району Вітебської області, росіянин, освіта початко-

ва, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 10 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 3-го воздушно-десантного корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1989 році.

Балицький Микола Гнатович, 1923 року народження, с. Сидорове Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 197-го запасного стрілецького полку. Заарештований 16 вересня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 1-ї гвардейської армії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Балгаджи Христофор Федорович, 1886 року народження, с. Новоселівка Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Кочегар. Заарештований 25 грудня 1937 року. УНКВС УРСР по Донецькій області та прокурора СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Балхудере Федір Дмитрович, 1909 року народження, с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Комбайнер МТС. Проживав: с. Стара Ласпа Старокаранського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бальц Іван Якович, 1904 року народження, с. Ксенівка Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області. Колгоспник. Заарештований 18 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Баранов Василь Іванович, 1904 року народження, с. Будьоннівка Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Металістов, буд. № 54, кв. 1. Робітник шахти. Заарештований 21 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Барбо Гнат Іванович, 1895 року народження, с. В. Каракуб Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник кінного двору “Каракуббуду”. Заарештований 27 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Баргель Генріх Петрович, 1908 року народження, с. Маринівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Петровського. Заарештований 2 лютого 1938 року. НКВС та прокуратурою області 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Баргель Яків Петрович, 1895 року народження, с. Маринівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Петровського. Заарештований 6 лютого 1938 року. НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Басс Мойсей Йосипович, 1895 року народження, с. Костюковичі Могилівського району Білоруської РСР, єврей, освіта середня, безпартійний. Технік-будівельник заводу “Азовсталь”. Заарештований 31 травня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Батиренко Веніамин Іванович, 1905 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав за місцем народження. Заарештований 18 січня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Баулін Микола Васильович, 1902 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 596-го стрілецького полку. Не заарештовувався. Засуджений військовим трибуналом 122-ї стрілецької дивізії. Реабілітований у 1998 році.

Бауман Іван Іванович, 1901 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коннох колгоспу “Нейгейм”. Проживав: сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Бауман Карл Іванович, 1911 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу “Нейгейм”. Проживав: сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Баумш Георгій Олександрович, 1896 року народження, колонія Інгулець Херсонської губернії, єврей, освіта неповна середня, безпартійний. Диспетчер Маріупольського порту. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 28 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 1 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Бауман Іван Іванович, 1901 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Конюх колгоспу “Нейгейм”. Заарештований 21 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Бауман Карл Іванович, 1911 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Голова колгоспу “Нейгейм”. Заарештований 21 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Башкатов Борис Федорович, 1902 року народження, с. Стрілець Долгоруковського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Кочегар металургійного заводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, колонія Фрунзе, буд. № 315, кв. 5. Заарештований 15 грудня 1937 року. Постановою трійкою УНКВС по Донецькій області 23 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бедоркін Петро Павлович, 1902 року народження, с. Верлівка Березівського району Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 496-го стрілецького полку, 148-ї стрілецької дивізії. Заарештований 31 березня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Безгін Микита Кузьмич, 1905 року народження, с. Березове Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: сел. Грабарі м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 30 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Безбородов Роман Григорович, 1895 року народження, с. Катеринівка Задонського району Воронежської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Артема, буд. № 43-а, кв. 37. Заступник начальника 4-ї дистанції колії. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання у м. Сталіно (м. Донецьк) 2 грудня 1937 року. Реабілітований у 1958 році.

Безгін Микита Кузьмич, 1905 року народження, сел. Березівка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Грабарі м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Не працював. Заарештований 30 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Беккер Іван Іванович, 1893 року народження, с. Кам'янське Романовського району Донської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Завгосп колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: сел. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Бенер Соломон Миронович, 1888 року народження, с. Мотель Кобринського повіту Гродненської губернії, єврей, освіта середня, безпартійний. Завідуючий відділом постачання тресту “Коксобензол” м. Харків. Заарештований 18 жовтня 1929 року. Засуджений Харківським межрайонним судом на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1999 році.

Бенидичук Нестор Маркович, 1896 року народження, Київська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання та праці не вказано. Заарештований 5 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Бенкс Іван Васильович, 1884 року народження, с. Тельманове Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспний ветсанітар. Заарештований 4 вересня 1941 року. Засуджений не був. Реабілітований у 1995 році.

Березенец Володимир Георгійович, 1904 року народження, м. Ніжин Ніжинського району Київської області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Ларинка, вул. Леніна, буд. № 51, кв. 4. Робітник заводу металокопирів. Заарештований 19 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Берестовенко Іван Михайлович, 1912 року народження, с. Наталівка Запорізького району Запорізької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Моспине Макіївського району Донецької області. Головний інженер шахти № 34 тресту "Радянськвугілля". Заарештований 15 вересня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1944 році.

Берман Микола Андрійович, 1906 року народження, сел. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: сел. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 5 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Беро Леонтій Юрійович, 1888 року народження, с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Кучер шахти "Новокалинове", м. Макіївка Донецької області. Заарештований 3 січня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Да-

них про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бесмертний Микола Минович, 1917 року народження, с. В. Анадоль Ольгинського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 2-го прикордонного загону НКВС. Заарештований 3 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 12-ї армії до розстрілу. Розстріляний 24 лютого 1942 року. Реабілітований у 1998 році.

Бесонов Степан Семенович, 1923 року народження, ст. Красноармійська Ново-Миколаївського району Сталінградської області, росіянин, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Старшина на курсах молодших лейтенантів 4-го Українського фронту у м. Маріуполі Донецької області. Заарештований 2 лютого 1944 року. Засуджений військовим трибуналом Донецького гарнізону на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Бичек Йосип Никифорович, 1901 року народження, с. Гродівка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник шахти. Заарештований 17 липня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1968 році.

Білашев Семен Васильович, 1902 року народження, ст. Курганська Темрюкського району Азово-Чорноморського краю, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, колонія № 9, буд. № 1, кв. 4. Робітник коксохімзаводу. Заарештований 27 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 28 січня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1960 році.

Білий Олексій Євдокимович, 1899 року народження, Дніпропетровська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дмитрівка Донецької області. Діловод. Заарештований 24 лютого 1931 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Білик Ілля Якович, 1905 року народження, с. Дробинки Малоархангельського повіту Орловської губернії, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник сільгоспартелі К. Лібкнехта. Заарештований 7 лютого 1933 року. Не засуджений. Постановою Артемівського Донслідвідділу ДПУ УРСР від 3 травня 1933 року.

Білик Свирид Романович, 1896 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Бригадир радгоспу. Проживав: с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 28 серпня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Білинський Михайло Сергійович, 1899 року народження, м. Тіфліс, росіянин, освіта середня, безпартійний. Технік-будівельник Чистяківського 6-го міськбудтресту. Заарештований 28 листопада 1932 року. Не засуджений. Постановою прокуратури м. Маріуполя від 22 січня 1933 року, справу припинено.

Білицький Петро Петрович, 1900 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Артема, буд. № 58, кв. 23. Завідуючий фінансовим господарським сектором Сталінського обкому КП(б)У. Заарештований 6 листопада 1938 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу справу було направлено військовому прокурору на додаткове слідство. Реабілітований – дати немає.

Білич Іван Павлович, 1925 року народження, с. Новопіль Старокерменчицького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць кореспондентського пункту газети “Червона Зірка” у Німеччині. Заарештований 4 лютого 1949 року. Засуджений військовим трибуналом/ч № 48240 на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Біличенко Федір Антонович, 1914 року народження, с. Прелесне Слов’янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований у 1946 році. Військовим трибуналом 56-ї армії заочно засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Біличенко Федір Антонович, 1914 року народження, с. Прелесне Слов’янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 1137-го стрілецького полку, 339-ї стрілецької дивізії, 56-ї армії. Заарештований 22 серпня 1946 року. Засуджений Президією Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Білога Семен Борисович, 1896 року народження, с. Піски Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: сел. Амвросіївка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 грудня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Білокін Федір Євгенійович, 1922 року народження, х. Середній Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВЛКСМ. Командир взводу автотранспортної роти військового порту. Заарештований військовим трибуналом Червонознаменного Балтфлоту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Білостоцький Григорій Радіонович, 1910 року народження, с. Благодатне Амвросіїв-

ського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ловайськ Донецької області, вул. Войкова, буд. № 48. Робітник депо ст. Ловайськ. Заарештований 3 січня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Білуха Анатолій Дмитрович, 1927 року народження, с. Юр'івка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Болгарівка Слов'янського району Донецької області, вул. Нова, буд. № 70. Не працював. Заарештований 9 лютого 1944 року. Слідчим відділом УКДБ Донецької області направлений у спецтабір НКВС. Реабілітований – дати немає.

Більчик Федір Васильович, 1901 року народження, м. Брест-Литовськ, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник контори “Заготзерно”. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 1 вересня 1936 року. Засуджений Чернігівським облсудом на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 1 рік. Реабілітований у 1992 році.

Біляєв Микола Семенович, 1909 року народження, с. Родительське Золотухінського району Курської області, українець, освіта середня, член ВЛКСМ. Начальник штабу батальйону 238-го стрілецького полку. Заарештований 29 жовтня 1935 року. Військовим трибуналом 7-го стрілецького корпусу Харківського військового округу засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Біляєва Ганна Єлисеївна, 1912 року народження, с. Привілля Артемівського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Колгоспниця. Заарештована 26 лютого 1946 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена до заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1997 році.

Бінат Іван Іорданович, 1899 року народження, ст. Керменчик Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: ст. Керменчик Донецької області. Заарештований 5 грудня 1937 року. НКВС СРСР та Прокуратурою СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Бінидичук Нестер Маркович, 1896 року народження, Київська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце праці не вказано. Заарештований 5 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Бліферіц Яків Якович, 1886 року народження, х. Голубицький Маріупольського повіту Катеринославської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ловайськ-8 Донецької області. Хлібороб. Заарештований 27 жовтня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений до заслання у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1955 році.

Бобров Андрій Герасимович, 1895 року народження, с. Дяківка Льговського району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: с. Ляпине Маріупольського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 вересня 1943 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Богатиця Петро Іванович, 1894 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, член ВКП(б). Секретар облвиконкому. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Богданов Ісай Ерастович, 1894 року народження, с. Шумахове Курського району

Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б). Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, барак № 1. Робітник будівництва. Заарештований 5 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до заслання у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Богданов Микита Олексійович, 1875 року народження, с. Верхня Кринка Харцизького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Заарештований 20 вересня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений до заслання у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 році.

Богданов Степан Федорович, 1899 року народження, с. Молодове Шаблинського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Директор МТС. Проживав: с. Греко-Олександрівка Тельманівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 серпня 1940 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 4 роки й 2 місяці ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Богер Гаврило Іванович, 1891 року народження, с. Петропавлівка Амвросіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник колгоспу ім. Леніна. Заарештований 1 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Богинський Володимир Францович, 1901 року народження, с. Новометропольське Богомольського району Західно-Сибірської області, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Красноармійськ Донецької області. Заарештований 13 січня 1938 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений до розстрі-

лу. Вирок приведений до виконання у м. Харкові 5 липня 1939 року. Реабілітований у 1991 році.

Боговий Тимофій Гнатович, 1914 року народження, с. Костянтинівка Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: сел. шахти № 6 Петровського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 6 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Божевільний Іван Григорович, 1894 року народження, с. Кісінці Миргородського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: м. Часів Яр Донецької області. Заарештований 17 квітня 1932 року. Постановою Особливої наради при колегії ДПУ УРСР від 22 грудня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Божинський Омелян Тимофійович, 1899 року народження, с. Нововасилівка Селидівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 12 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Бойко Іван Іванович, 1896 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Першого Травня, буд. № 41. Робітник заводу "Червоний хімік". Заарештований 1 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бокрош Франц Францович, 1907 року народження, Угорщина, угорець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Красний Лиман Сталінської (Донецької) області. Тесляр молокозаводу. Заарештований 4 серпня

1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Болдирєв Василь Олександрович, 1912 року народження, с. Містки Мостовського району Ворошиловградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Софіїно-Бродське Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 листопада 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Болотін Петро Тимофійович, 1883 року народження, с. Задубавка Н. Василівського району Дніпропетровської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Тесляр цементного заводу. Проживав: сел. Амвросіївка Донецької області. Заарештований 17 листопада 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Бомсбергер Іван Вільгельмович, 1900 року народження, с. Цибулівка Цеберковського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти “Калинівка” Горлівського району Донецької області, буд. № 73, кв. 1. Робітник шахти. Заарештований 20 листопада 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1991 році.

Бондаренко Василь Опанасович, 1892 року народження, с. Олександрівка Євсугського району Ворошиловградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 березня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 20 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Бондаренко Марія Йосипівна, 1920 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, українка, освіта

середня, безпартійна. Начальник санчастини 756-го полку 150-ї стрілецької дивізії 57-ї армії. Заарештована 13 червня 1942 року. Даних про вирок немає. Справу припинено 20 жовтня 1943 року. Реабілітована – дати немає.

Бондаренко Михайло Йосипович, 1900 року народження, м. Сіськ Краснодарського краю, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештований 30 травня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1947 році.

Бондаренко Омелян Тимофійович, 1887 року народження, с. Олександрівка-2 Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 27 грудня 1937 року. Трійкою НКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Бондаренко Петро Васильович, 1893 року народження, сел. Родакове Ворошиловградського району Луганської області, українець, освіта початкова, до 1937 року член ВКП(б). Проживав: м. Макіївка Донецької області. Секретар партійного комітету заводу ім. Кірова. Заарештований 16 листопада 1937 року. Не засуджений. Реабілітований – даних немає.

Бондаренко Трохим Іларіонович, 1925 року народження, Київська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Бонєв Іван Кирилович, 1890 року народження, с. Катержина Одеської області, болгарин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 6

лінія, 1-й проспект, буд. № 306. Робітник тресту “Доннархарч”. Заарештований 4 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бордунова Віра Тихінівна, 1923 року народження, с. Калига Обоянського району Курської області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Краматорськ Донецької області, вул. Комсомольська, буд. № 32. Робітниця цементного заводу. Заарештована 25 грудня 1941 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Ворошиловград засуджена до розстрілу. Вирок приведений до виконання 10 березня 1942 року у м. Ворошиловграді. Реабілітована у 1992 році.

Борисенко Михайло Євстафійович, 1904 року народження, м. Запоріжжя Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Машиніст паровозу. Проживав: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 серпня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Борисенко Петро Захарович, 1920 року народження, с. Черкаське Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 57-ї армії. Заарештований 25 вересня 1942 року. Військовим трибуналом 57-ї армії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Борщ Стефан Аврамович, 1881 року народження, с. Михайлівка Мелітопольського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Заарештований 1 серпня 1932 року. Не засуджений. Даних про реабілітацію немає.

Ботман Ганна Сергіївна, 1901 року народження, Курська губернія, даних про національність та освіту немає, безпартійна.

Проживала: м. Маріуполь Донецької області. Заарештована 29 жовтня 1921 року. Колегією Маріупольської Надзвичайної комісії 25 грудня 1921 року засуджена на 1 рік примусових робіт. Реабілітації не підлягає.

Ботман Яків Іванович, 1890 року народження, м. Маріуполь Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Начальник постачання Першотравневого “Зовнішторгу”. Проживав: Олександрівський майданчик, буд. № 8. Даних про арешт немає. Колегією Маріупольської Надзвичайної комісії 25 грудня 1921 засуджений на 1 рік примусових робіт. Реабілітації не підлягає.

Боярко Василь Григорович, 1900 року народження, с. Сисоївка Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Комендант. Проживав: Краматорськмашбуду, 18-а дільниця, барак № 27. Заарештований 3 квітня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1932 році.

Бранд Федір Федорович, даних про дату народження немає, х. Бранд Будьоннівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу. Проживав: с. Мерешко Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 7 жовтня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бредін Герман Карлович, 1889 року народження, с. Ейнегрунт-Петрівка Барвенківського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Грос Краматорського району Донецької області. Слюсар електростанції машинобудівного заводу. Заарештований 5 вересня 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1996 році.

Бречко Федір Іванович, 1907 року народження, с. Комунарка Кигичівського району Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, 1-й Плеханівський провулок, буд. № 25. Робітник тресту “Доннархар”. Заарештований 9 грудня 1937 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений на 15 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1956 році.

Бржевська Казимира Матвіївна, 1886 року народження, Польща, Варшава, полька, освіта початкова, безпартійна. Поденна праця. Проживала: м. Маріуполь Донецької області, вул. Радянська, буд. № 40. Заарештована 29 грудня 1937 року. Постанова НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 лютого 1938 року засуджена до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1989 році.

Бржезицький Аким Семенович, 1874 року народження, с. Машене Гасинського району Вінницької області, українець, освіта середня, безпартійний. Юрисконсульт міськомунгоспу. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 4 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Брикова Домна Платонівна, 1901 року народження, с. Коротвін Лівинського району Орловської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Прачка. Проживала: м. Єнакієве Сталінської (Донецької) області. Заарештована 15 вересня 1943 року. Засуджена військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1955 році.

Брихунець Павло Данилович, 1887 року народження, с. Луганське Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, даних про партійність немає. Бух-

галтер депо ст. Красний Лиман. Проживав: сел. Лиман, вул. Ремісничка, буд. № 30. Заарештований 9 грудня 1932 року. Не засуджений. Справу припинено.

Броїлко Федір Прокопович, 1911 року народження, с. Миколаївка Бердянського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Помічник машиніста екскаватора 8 буддільниці. Проживав: ст. Должанська Старобільського району Луганської області. Заарештований 6 вересня 1940 року. Засуджений лінійним судом Донбаської залізниці на 2 роки ВТТ. Реабілітований у 1941 році.

Бротт Веніамін Самійлович, 1904 року народження, Ворошиловградський район Луганської області, даних про національність, освіту та партійність немає. Місце проживання та праці не вказано. Заарештований 16 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Брунько Олександр Георгійович, 1892 року народження, с. Клинове Попаснянського району Артемівського округу, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Миколаївське, Головна вулиця, буд. № 37. Робітник дзеркального заводу. Заарештований 9 квітня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований – даних немає.

Брюх Герасим Іванович, 1885 року народження, х. Марків Яр Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар'єру. Проживав: х. Марків Яр Донецької області. Заарештований 11 січня 1933 року. Не засуджений. Реабілітований у 1933 році.

Брюх Прокіп Іванович, 1899 року народження, х. Марків Яр Риківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Марків Яр Риківського району Донецької області. Заарештований 7 лютого 1933 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Бугайов Михайло Кузьмич, 1874 року народження, с. Григорівка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Заарештований 8 травня 1931 року. Постановою Донецької межрайпрокуратури 28 червня 1931 року, справу припинено. Реабілітований у 1931 році.

Бударін Федір Андрійович, 1911 року народження, сел. шахти № 13 Сталінського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць 1024-го стрілецького полку. Заарештований 30 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Середньоазійського військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1999 році.

Бузевський Григорій Опанасович, 1902 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць 16-го батальйону морської піхоти. Заарештований 29 листопада 1946 року. Засуджений Президією Верховної ради СРСР на 15 років каторжних робіт. Реабілітований у 1998 році.

Бук Микола Іванович, 1910 року народження, с. Марксфельд Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, член ЛКСМУ. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Булава Костянтин Гордійович, 1887 року народження, с. Млієве Черкаського району Київської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник заводу м. Маріуполя Донецької області. Заарештований 28 вересня 1933 року. Засуджений трійкою при колегії ДПУ УРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Булаєв Олександр Володимирович, 1905 року народження, м. Шатськ Рязанської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 6 листопада 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Булгаков Олександр Ілліч, 1906 року народження, с. Березовіна Радянського району Курської області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Горлівка Донецької області. Робітник Горлівського міського відділу НКВС. Заарештований 27 лютого 1935 року. Військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Бурау Фрідріх Фрідріхович, 1915 року народження, с. Фрідріхшате Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Корочинцеве Харцизького району Донецької області. Заарештований 9 квітня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 9 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бурдинюк Мамонт Васильович, 1887 року народження, с. Буча Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 23 грудня 1934 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Бурков Георгій Миколайович, 1914 року народження, с. Павлівка Воскресенського району Московської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Червоноармієць 219-го стрілецького полку. Заарештований 20 жовтня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Бурміллер Василь Георгійович, 1910 року народження, с. Високопілля Крама-

торського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник металургійного заводу ім. Фрунзе м. Костянтинівка. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Степанова, буд. № 8. Заарештований 27 вересня 1937 року. Постановою НКВС та Прокурора СРСР 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бут Гаврило Терентійович, 1890 року народження, х. Ново-Іванівський Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Улянівка Донецької області. Хлібороб. Заарештований 27 листопада 1928 року. Спецколегією Донецького окружного суду засуджений на 3 роки ВТТ умовно. Реабілітований у 1994 році.

Бутенко Олексій Федорович, 1904 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Кочегар Ново-Маріупольського коксохімзаводу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, пр. Український, 19. Заарештований 26 вересня 1937 року. Постановою УНКВС по Донецькій області 4 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Бюллер Освальд Якович, 1885 року народження, сел. Олександропіль Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: ст. Розсипна Чистяківського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 13 січня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 1 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1962 році.

В

Вайчуліс Борис Дмитрович, 1893 року народження, с. Пуцілове Ковенської області, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти ім. Артема Дзержинського району Донецької області, вул. Декабристів, буд. № 67, кв. 3. Робітник шахти. Заарештований 17 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Вакуленко Іван Степанович, 1920 року народження, с. Олексіїво-Орлівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 538-го особливого будівельного батальйону. Заарештований 31 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Роменського гарнізону до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Вангельєв Іван Гаврилович, 1908 року народження, с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Ласпа Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 10 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Ванцак Олександр (по-батькові не вказано), даних про дату народження не вказано, даних про національність, освіту та партійність немає. Лікувався у Маріупольській лікарні. Бежав з білими. Реабілітований у 1921 році.

Варава Сергій Олексійович, 1903 року народження, с. Лизівка Білокуринського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, 1-й майданчик, барак № 12. Робітник колії. Заарештований 15 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 січня 1938 року у м. Донецьку. Реабілітований у 1990 році.

Варавін Дмитро Сергійович, 1896 року народження, с. Берок Олексіївського району Харківської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Утриманець спецтабору НКВС. Заарештований 13 квітня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Варакута Григорій Павлович, 1896 року народження, місце народження не вказано, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Електромонтер. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, 3-а вулиця Слобідка, буд. № 140. Заарештований 26 січня 1921 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1921 році.

Варення Кузьма Полікарпович, 1893 року народження, с. Клинове Артемівського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 19 грудня 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 22 квітня 1939 року у м. Артемівську. Реабілітований у 1990 році.

Варкентін Яків Ісаакович, 1874 року народження, Мелітопольський повіт Таврій-

ської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Клинове Селидівського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 24 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Варкентія Гергард Гергардович, 1907 року народження, с. Орлове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Василевський Мечислав Іванович, 1893 року народження, с. Новий Двір Сокальського району Львівської області, поляк, освіта середня, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 16 квітня 1940 року. Не засуджений. Реабілітований у 1940 році.

Василевський Олександр Пантелійович, 1921 року народження, с. Лютвинове Невельського району Калінінської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Командир розвідки окремого моторизованого батальйону 236-ї дивізії 12-ї армії. Заарештований 25 грудня 1943 року. Чистяківським міськвідділом НКВС по Донецькій області направлений у спецтабір НКВС № 240 для перевірки. Реабілітований – дати немає.

Василеженко Андрій Петрович, 1892 року народження, с. Трипілля Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 5 грудня 1945 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Василенко Марія Феодосіївна, 1896 року народження, Румунія, м. Бухарест, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: с. Ольгинка Ольгинського повіту Донської губернії. Надзвичайною трійкою Армособвідділу при корпусі 2 грудня 1920 року засуджена до розстрілу. 1 січня 1921 року вирок приведений до виконання у м. Артемівську. Реабілітована у 1994 році.

Василенко Олександр Федотович, 1888 року народження, с. Новогригорівка Генічеського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Майстер заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 3 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Василенко Федір Пилипович, 1899 року народження, м. Дружківка Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Харків. Студент інституту Народної освіти. Заарештований 16 березня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений до заслання на Урал на 3 роки. Реабілітований у 1959 році.

Василюк Іван Іванович, 1907 року народження, м. Білосток, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Чорногорівка Артемівського району Донецької області. Геологорозвідник. Заарештований 15 квітня 1937 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду УРСР у м. Харкові засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1957 році.

Василюк Іван Олександрович, 1895 року народження, с. Бронжиці Пружанського району Гродненської губернії, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області, Стандартні будинки, буд. № 14, хід 2, кв. 12. Слюсар. Заарештований 25 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1964 році.

Василянський Трохим Васильович, 1879 року народження, с. Благодатне Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Сторож пекарні. Заарештований 24 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Васюкевич Петро Григорович, 1887 року народження, Мінська губернія, Польща, білорус, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: с. Наталівка Артемівського району Донецької області, залізнична казарма. Робітник колії ст. Артемівськ-2. Заарештований 10 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 9 грудня 1937 року у м. Донецьку. Реабілітований у 1955 році.

Васюкевич Петро Опанасович, 1905 року народження, с. Березине Мінської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Донецьк Донецької області, будинок шоферів № 180. Робітник металургійного заводу ім. Сталіна. Заарештований 7 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Васильєв Григорій Терентіович, 1883 року народження, с. Миколаївка Єнакіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Риківка (Єнакієве) Донецької області, вул. Харківська, буд. № 69. Вантажник заводу. Заарештований 11 травня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований 1955 році.

Васильєв Іван Васильович, 1891 року народження, м. Ленінград Ленінградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, сел. шахти № 13-біс, житлокооп, буд. № 66, кв. 1. Робітник шахти. Заарештований 16

квітня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Васильєв Федір Дмитрович, 1881 року народження, х. Мочкін Млин Бохівського повіту Орловської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, ст. Штерівка. Завідуючий конторой пожежної частини № 11. Заарештований 13 червня 1927 року. Особливою нарадою ДПУ УРСР виправданий, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1927 році.

Василянов Андрій Петрович, 1922 року народження, м. Горлівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Курсант бронетанкового училища. Заарештований 2 січня 1942 року. Засуджений Президією Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Васильченко Василь Михайлович, 1903 року народження, с. Олександрівка Старокаранського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 23 листопада 1929 року. Колегією ОДПУ СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Васс Іван Іванович, 1889 року народження, Австрія, мадьяр, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Червоний Будівельник, гуртожиток № 2. Робітник заводу “Червоний Будівельник”. Заарештований 26 квітня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Васс Маріам Семенович, 1894 року народження, м. Беста, округ Горлиця, Австрія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 13-а лінія, 4-й проспект, буд. № 47, кв. 52. Заарештований 13 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Вахно Сергій Михайлович, 1917 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червонофлотець 712 авіамайстернь Чорноморського флоту. Заарештований 18 серпня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військово-повітряних сил Чорноморського флоту до розстрілу. Розстріляний 20 вересня 1942 року. Реабілітований у 1999 році.

Вебер Олександр Іванович, 1904 року народження, с. Селидівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: с. Зелене Красноармійського району Донецької області. Заарештований 1 лютого 1938 року. Постановою Особливої трійки по Донецькій області 3 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Ведень Яків Якович, 1886 року народження, с. Франдесдорф Дніпропетровської області, Ротфронтівськ, німець, освіта початкова, безпартійний. Столяр артілі Карла Маркса. Проживав: сел. Карлівка Олександрівського району Донецької області. Заарештований 30 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Ведяєр (Ведлер) Іван Францович, 1906 року народження, с. Малокостянтинівка Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Вейзбейн Ісай Львович, 1906 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Ново-Садова, буд. № 3.

Заарештований 29 листопада 1924 року. Реабілітований у 1925 році.

Велігош Тимофій Ілліч, 1908 року народження, с. Калініне Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 383-ї стрілецької дивізії. Не заарештовувався. Засуджений заочно військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1948 році.

Веліков Олександр Федорович, 1916 року народження, с. Крива Коса Маріупольського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червонофлотець. Заарештований 17 грудня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом Чорноморського флоту на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Велічий Федір Ілліч, 1900 року народження, с. Лютечка Гадяцького району Полтавської області, українець, освіта середня, безпартійний. Начальник дільниці шахти № 10 тресту “Дзержинськвугілля”. Проживав: м. Дзержинськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 4 серпня 1945 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1945 році.

Вельк Антон Антонович, 1888 року народження, сел. Зельц Одеської області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Заарештований 29 листопада 1932 року. Не засуджений. Реабілітований у 1933 році.

Венчур Михайло Лук'янович, 1898 року народження, Польща, українець, освіта початкова, даних про партійність немає. Робітник шахти. Заарештований 25 квітня 1933 року. Постановою Горлівського міського відділення ДПУ від 28 травня 1933 року справу припинено. Реабілітований у 1991 році.

Вербицький Григорій Никифорович, 1892 року народження, с. Гармашівка Старобільського району Харківської області, украї-

нець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Берестове Маріупольського округу. Хлібороб. Заарештований 23 листопада 1938 року. Колегією ОДПУ СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Вібе Петро Іванович, 1914 року народження, с. Ребрівка Семсовського району Західно-Сибірського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Вібен Іван Петрович, 1897 року народження, с. Куйбишеве Олександрівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 4 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Візіров Семен Петрович, 1900 року народження, с. Урмія, Іран, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Партизанська, 47. Заарештований 8 лютого 1938 року Постановою Особливою нарадою при НКВС СРСР 29 серпня 1939 року засуджений на 5 років заслання у Північний Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Візіров Семен Юхимович, 1914 року народження, м. Урмія, Іран, асирієць, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник коксохімзаводу. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Заарештований 7 лютого 1938 року. Постановою Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 серпня 1939 року засуджений на 5 років заслання у Північний Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Вінс Абрам Якович, 1879 року народження, Молочанський райоу Дніпропетров-

ської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар колгоспу. Проживав: с. Мемрик Сталінського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Вірówka Олександра Остапівка, 1914 року народження, сел. Ямпіль Краснолиманського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Домогосподарка. Заарештована 20 жовтня 1945 року. Особливою нарадою при МВС СРСР засудена до заслання у Північно-Казахстанську область на 5 років. Реабілітована у 1994 році.

Вірówka Микола Григорович, 1913 року народження, с. Дронівка Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник ст. Ями. Заарештований 9 листопада 1941 року. Військовим трибуналом 12-ї армії Південного фронту засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання у м. Луганську 23 квітня 1942 року. Реабілітований у 1959 році.

Вірówka Стефан Іванович, 1902 року народження, с. Кірове Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 26 лютого 1942 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Луганській області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Вірówкін Олексій Григорович, 1903 року народження, с. Липовичи Радянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: с. Велика Анадоль Донецької області. Директор нафтобази. Заарештований 7 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований – дати немає.

Вірвовкін Юхим Опанасович, 1912 року народження, Медниківський район Центрально-Чорноземної області, Росія, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, кол. “Коксобуду”, барак № 17. Робітник “Коксобуду”. Заарештований 11 листопада 1933 року. УК УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Вісков Петро Тимофійович, 1906 року народження, с. Перше Микільське Тамбовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 31 березня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Вісковатий Євген Іванович, 1898 року народження, с. Супринівка Рильського повіту Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: сел. шахти № 4 Чистяківського району Донецької області. Заарештований 15 жовтня 1935 року. Не засуджений. Реабілітований у 1935 році.

Віслоух Степан Андрійович, 1885 року народження, с. Кустовиця Мозерського округу Мінської губернії, білорус, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кустовиця Мозерського округу Мінської губернії. Донецьким окружним судом 21 жовтня 1926 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Вістороп Мойсей Дорофійович, 1893 року народження, с. Апостолівка Маріупольського повіту, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Чоботар. Проживав: с. Апостолове Маріупольського повіту. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1921 році.

Вігров Іван Федорович, 1924 року народження, с. Злинка Маловісківського району Кіровоградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Слюсар. Проживав: м. Зугрес Донецької області, Новий майдан-

чик, Землянки, 20. Заарештований 20 жовтня 1948 року. Військовим трибуналом Привольського округу 14 грудня 1948 року засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1954 році.

Власюк Пилип Степанович, 1898 року народження, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Електрозварник. Проживав: сел. Мушкетове Сталінського району Донецької області, вул. Будьонного, 55. Заарештований 8 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Водолазкий Петро Омелянович, 1897 року народження, м. Куп'янськ Харківської області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Помічник прокурора м. Маріуполь Донецької області. Заарештований у 1937 році. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1961 році.

Волков Мойсей Кузьмич, даних про дату народження та місце народження немає, росіянин, даних про освіту та партійність немає. Заарештований у 1943 році. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1944 році.

Волковницька Ганна Прокопівна, 1889 року народження, м. Бахмут, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Бахмут, вул. Харківська, буд. № 76. Заарештована 9 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1920 році.

Волковницька Марія Прокопівна, 1894 року народження, м. Катеринослав Катеринославської губернії, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійна. Вчитель. Проживала: м. Бахмут, вул. Харківська, буд. № 76. Заарештована 9 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1920 році.

Волошин Василь Михайлович, 1903 року народження, с. Запаро-Мар'ївка Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Ворошилова. Проживав: с. Запаро-Мар'ївка Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 квітня 1942 року. Реабілітований у 1996 році.

Вольф Олександр Федорович, 1909 року народження, с. Пуліно Красноармійського району Київської області, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Проживав: сел. Нейгейм Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 20 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Вольфовський Шлема Євсійович, 1905 року народження, м. Глухов Чернігівської губернії, єврей, освіта профтехшкола, безробітний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 5-а лінія, буд. № 27. Заарештований 21 грудня 1925 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1926 році.

Вольц Іван Августович, 1905 року народження, сел. Червоний Кут Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу "Блюм". Проживав: сел. Червоний Кут Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 5 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1959 році.

Воробйова Олександра Іванівна, дати народження не вказано, м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Комірник станції. Проживала: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 29 листопада 1943 року. Не засуджена. Реабілітована у 1944 році.

Воропаєв Олександр Євдокимович, 1900 року народження, с. Котянка Новомиргородського району Кіровоградської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер млину. Проживав: сел. Авдотине Сталінської області. Заарештований 15 листопада 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Г

Гаврилов Опанас Іванович, 1900 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Робітник Маріупольського комбінату “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, Базарний майданчик. Заарештований 25 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 9 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гадюка Сидір Тимофійович, 1890 року народження, с. Гетьманська Буда Новозибківського району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: м. Часів Яр Донецької області. Заарештований 17 квітня 1932 року. Постановою Особливої наради при колегії ДПУ УРСР від 22 грудня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Гайворонський Олександр Федорович, 1926 року народження, м. Слов’янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 25 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Гайда Федір Парфирович, 1900 року народження, с. Адамівка Слов’янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Заарештований 13 лютого 1942 року. Не засуджений. Даних про вирок немає. Реабілітований у 2002 році.

Гайдаров Костянтин Андрійович, 1894 року народження, м. Москва Московської

області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Утриманець Абинського спецтабору НКВС. Заарештований 14 квітня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Гайтан Петро Іванович, 1899 року народження, с. Сартана Маріупольського району Донецької області, грек, освіта середня, безпартійний. Бухгалтер. Заарештований 7 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гайченко Павло Михайлович, 1896 року народження, м. Маріуполя Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник. Заарештований 16 липня 1928 року. Колегією ОДПУ засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Галбай Дмитро Корнійович, 1874 року народження, с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Заарештований 28 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Галич Гаврило Власович, 1888 року народження, с. Кінські Роздори Західного округу Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник тресту “Дніпробуд”. Заарештований 31 жовтня 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР виправданий, з-під варті звільнений, справу припинено. Реабілітований – дати немає.

Галич Матвій Власович, 1895 року народження, с. Кінські Роздори Чубарівського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 31 жовтня 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР виправданий, з-під варти звільнений, справу припинено. Реабілітований – дати немає.

Галицький Григорій Олександрович, 1888 року народження, с. Єнишеве Смоленської області, росіянин, освіта початкова, до 1922 року члени ВКП(б). Проживав: сел. Ханжонкове Сталінського округу. Робітник шахти. Заарештований 15 листопада 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1929 році.

Гаманенко Василь Ілліч, 1865 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Глікерія Григорівна, 1900 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Заарештована 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджена на 5 років ВТТ умовно. Реабілітована у 1997 році.

Гаманенко Григорій Ілліч, 1860 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Юхим Якович, 1880 року народження, х. Булгаківка Мостівського району

Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Іван Григорович, 1909 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 28 листопада 1929 року у м. Старобільську Луганської області. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Кирило Васильович, 1900 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений на 3 роки заслання за межі Старобільського округу. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Петро Григорович, 1898 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 28 листопада 1929 року у м. Старобільську Луганської області. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Пімен Васильович, 1906 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок при-

ведений до виконання 28 листопада 1929 року у м. Старобільську Луганської області. Реабілітований у 1997 році.

Гаманенко Тетяна Григоріївна, 1908 року народження, х. Булгаківка Мостівського району Луганської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Хліборобка. Заарештована 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджена на 3 роки ВТТ умовно. Реабілітована у 1997 році.

Гамп'ян Акоп Сиропович, 1890 року народження, м. Махубут, Туреччина, вірменин, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Алмазна Кадіївського району Донецької області. Робітник м'ясного магазину. Заарештований 10 травня 1939 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Гамм Август Гергардович, 1902 року народження, ст. Карлівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: ст. Карлівка Донецької області. Заарештований 30 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1937 році.

Гамм Ісаак Петрович, 1892 року народження, с. Миколаївка Херсонського округу, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: с. Олександрівка Артемівського округу. Хлібороб. Заарештований 4 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ганенко Микола Андрійович, 1880 року народження, м. Амвросіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Робітник тресту "Донтранс". За-

рештований 17 квітня 1938 року. Спецколегією Донецького обласного суду засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки. Реабілітований у 1990 році.

Гардер Генріх Миколайович, 1897 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 7 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Гардер Іван Петрович, 1909 року народження, с. Михайлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Сталінського району Донецької області. Заарештований 22 березня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Гардер Петро Петрович, 1905 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області. Робітник заводу "Червона Зірка". Заарештований 29 червня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Гаркуша Іван Павлович, 1880 року народження, с. Олександрівка Григорівської волості Бахмутського повіту Катеринославської губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Мушкетове, м. Донецьк Донецької області. Робітник ст. Мушкетове. Дата арешта не вказана. Засуджений по ст. 54-10 та 54-21 УК УРСР. Реабілітований у 1929 році.

Гаркавий Авксентій Федотович, 1892 року народження, с. Селидівка Сталінського району Донецької області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Робітник артілі “Жовтень”. Заарештований 26 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гаркавий Іван Павлович, 1887 року народження, с. Борисівка Борисівського району Курської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Лиман Донецької області, вул. Кооперативна, буд. № 36. Керівник хорového гуртка палацу культури ім. Артема. Заарештований 25 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 19 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1955 році.

Гатунов Іван Степанович, 1886 року народження, с. Ново-Спасівка Маріупольського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Займався шубною справою. Проживав: с. Ново-Спасівка Маріупольського району Донецької області. Заарештований 14 лютого 1921 року. Реабілітований у 1921 році.

Гауер Роберт Фрідріхович, 1889 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Шевченка, буд. № 11. Без певних зайнятть. Заарештований 6 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Гашенко Іван Григорович, 1916 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Старшина 919-го стрілецького полку. Заарештований 15 червня 1945 року. Засуджений військовим трибуналом гвардійського кавалерійського корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Гебель Іван Іванович, 1912 року народження, с. Гебель Добринського кантону, Росія, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області. Робітник “Донтрансу”. Заарештований 4 вересня 1941 року. У жовтні 1941 році при етапуванні пропав без вісті. УМДБ Сталінської (Донецької) області справу припинено. Реабілітований у 1955 році.

Гейгер Іван Готлибович, 1902 року народження, с. Олександрівка Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль радгоспу. Проживав: с. Постишеве Орджонікідзевського району Донецької області. Заарештований 19 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 23 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гейдебрехт Яків Петрович, 1911 року народження, м. Краматорськ Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 25. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Заарештований 20 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військового округу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Гейченко Петро Іванович, 1882 року народження, с. Жовтневе Гришинського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Заарештований 10 листопада 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Геккель Готліб Христофорович, 1875 року народження, х. Ново-Олександрівка Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: с. Ханжонкове Донецької області, вул. Карла Маркса, 43. Заарештований 1 серпня

1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 31 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гелеман Теодор Пилипович, 1894 року народження, с. Кузнецівка Донської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кузнецівка Донської області. Заарештований 13 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Гельдиш Надія Миколаївна, 1905 року народження, м. Харцизьк Донецької області, росіянка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Донецької області, пр. Новий, буд. № 8. Робітниця заводу ім. Ілліча. Заарештована 1 грудня 1948 року. Лінійним судом Азово-Донського басейну засуджена на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1994 році.

Гельмель Йосип Христофорович, 1883 року народження, Мелітопольський район Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Єлизаветівка Артемівського району Донецької області. Хлібороб. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Геніх (Генніг) Август Генріхович, 1888 року народження, с. Васеррау Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Берестове Артемівського району Донецької області. Тесляр колгоспу “Прогрес”. Заарештований 16 травня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Гепа Григорій Кіндратович, 1918 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Прожи-

вав: с. Рубці Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 11 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 78-го окремого стрілецького батальйону до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 21 лютого 1942 року у Лиманського району Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Герасименко Василь Родіонович, 1894 року народження, с. Успенівка Андріївського району Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 29 вересня 1929 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Герасименко Опанас Васильович, 1897 року народження, х. Новоустинівський Павлоградського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, цинкові землянки, 343. Заарештований 15 грудня 1937 року. Трійкою НКВС від 20 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Герасимова Агафія Петрівна, 1887 року народження, с. Званівка, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Донецької області, вул. 1-а Кінна, буд. № 11. Пенсіонерка. Заарештована 29 жовтня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1930 році.

Герашенко Анисим Павлович, 1902 року народження, с. Дякове Путивльського повіту Курської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Григорівка Щегловського району Донецької області. Заарештований 9 квітня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Герлинський Йосип Іванович, 1903 року народження, с. Сонцеве Старобешівського району Донецької області, німець, освіта по-

чаткова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Заарештований 4 червня 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області від 23 грудня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Гетьман Олександр Васильович, 1903 року народження, місце народження не вказано, даних про національність, освіту та партійність не вказано. Інструктор. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 жовтня 1938 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Гецфрід Никодим Іванович, 1903 року народження, с. Роштадт Карло-Лібкнехтівського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Українська, буд. № 183. Робітник міського відділу зв'язку. Заарештований 25 червня 1934 року. Спецколегією Донецького обласного суду засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Гіберт Яків Миколайович, 1894 року народження, Молочанський район Дніпропетровської області, німець, даних про освіту немає, член ВКП(б). Експедитор заводу. Проживав: с. Мемрик Сталінського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Гізбрехт Генріх Якович, 1907 року народження, с. Лисівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта вища, член ВКП(б). Директор школи. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області. Заарештований 25 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 4 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Гізбрехт Корній Абрамович, 1889 року народження, с. Романівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник колгоспу. Заарештований 2 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 1 березня 1938 року. Реабілітований у 1989 році.

Гільденбрант Гергард Генріхович, 1909 року народження, с. Мар'їнка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Мар'їнка Сталінського району Донецької області. Заарештований 3 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Гладкий (Гладких) Іван Лук'янович, 1903 року народження, с. Чепетівка Гуляй-Пільського району Запорізької області, українець, освіта початков, до 1926 року член ВКП(б). Вахтер пожежної команди. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 19 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Гладкий Микола Анисимович, 1876 року народження, с. Мурав'ївка Артемівського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 25 вересня 1929 року. Колегією ОДПУ засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Гладищенко Микола Васильович, 1879 року народження, с. Новокостянтинівка Новобугського району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області, кол. Тургенєва, буд. № 3. Робітник заводу ім. Ворошилова. Заарештований 30 жовтня 1936 року. Військовим трибуналом Харківського військо-

вого округу засуджений на 2 роки та 6 місяців ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Глига Дмитро Опанасович, 1894 року народження, с. Олексієво-Орлівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник шахти “Міськтоп”. Заарештований 16 жовтня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Глига Іван Єрмолайович, 1900 року народження, с. Олексієво-Орлівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Сердита Чистяківського району Донецької області, вул. Вокзальна, буд. № 49. Коваль ст. Сердита. Заарештований 3 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Глига Михайло Семенович, 1899 року народження, с. Олексієво-Орлівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Рева Чистяківського району Донецької області. Робітник радгоспу “Паризька Комуна”. Заарештований 25 травня 1945 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Глига Микита Опанасович, 1896 року народження, с. Олексієво-Орлівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Горлівка Донецької області, сел. шахти “Давидівка”. Робітник шахти. Заарештований 25 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Глоуб Семен Федорович, 1909 року народження, с. Деконське Артемівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник цегельного заводу. Заарештований 15 січня 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Глоуб Семен Федорович, 1909 року народження, с. Деконське Артемівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Вантажник заводу ім. Будьонного. Заарештований 22 січня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Глушаниця Іван Іванович, 1891 року народження, м. Кривий Ріг Миколаївської області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Плановик шахти ім. Леніна. Проживав: шахта ім. Леніна Горлівського району Донецької області. Заарештований 26 червня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 серпня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Глушев Микола Васильович, 1906 року народження, с. Нижньоозерки Щигрівського району Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Завідуючим відділом “Союзтранс” м. Костянтинівки. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, сел. Дмитрівське, вул. Трудова, буд. № 32. Заарештований 4 березня 1933 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 березня 1933 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Глушенко Сергій Михайлович, 1909 року народження, м. Ростов-на-Дону Ростовської області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Не працював. Проживав: м. Абінськ Краснодарського краю. Заарештований 15 червня 1942 року. Засуджений Особливою

нарадою при НКВС СРСР на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Глушко Леонід Георгійович, 1883 року народження, с. Шахове Гришинського району Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Безробітний. Заарештований 23 серпня 1927 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Глущенко Сергій Михайлович, 1909 року народження, м. Ростов-на-Дону Ростовської області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Проживав: м. Абінськ Краснодарського краю, Росія. Не працював. Заарештований 15 червня 1942 року. Особливою нарадою при НКВС засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Гнам Йосип Пилипович, 1879 року народження, Таврійська губернія, даних про національність та освіту немає, безпартійний. Інженер рудника. Проживав: сел. Ханжонкове Донецької області. Судовою колегією ВУЧК 23 грудня 1921 року засуджений на 5 років примусових робіт. Реабілітований у 1995 році.

Гнипа Іван Миколайович, 1903 року народження, с. Войнівськ Чутівського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Комуни, буд. № 7. Колгоспник. Заарештований 3 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Гоголь Василь Опанасович, 1897 року народження, с. Воронкове Рибицького району, АМ РСР, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник машзаводу ім. Кірова. Проживав: м. Горлівка Донецької області, пр. Красіна, буд. № 5, кв. 12, х. 2. Заарештований 5 лютого 1938 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області 23 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про ви-

конання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Годиленко Сергій Миколайович, 1916 року народження, с. Федчівка Івнянського району Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червонофлотець. Заарештований 18 серпня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Чорноморського флоту до розстрілу. Розстріляний 20 вересня 1942 року. Реабілітований у 1999 році.

Годіленко Сергій Миколайович, 1916 року народження, с. Федчівка Івнянського району Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 18 серпня 1942 року. Військовим трибуналом ВВС Чорноморського флоту засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 20 вересня 1942 року у м. Гадауті на Кавказі. Реабілітований у 1999 році.

Голинський Адольф Францович, 1896 року народження, с. Яблуновичі Чорновицького округу, Австрія, галичанин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Донецьк Донецької області, сел. шахти "Червона зірка", буд. № 2. Робітник шахти "Червона зірка". Заарештований 27 липня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Голинько Арсентій Іванович, 1903 року народження, с. Олексіївка Куйбишевського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Петрівка, вул. Центральна, буд. № 14, кв. 2. Рахівник артілі інвалідів "Гірник". Заарештований 4 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Голишевський Микола Володимирович, 1905 року народження, ст. Щєбінка Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, коло-

нія “Коксобуду”, технічний барак № 6, кв. 4. Шофер тресту “Коксохіммонтаж”. Заарештований 28 жовтня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у році.

Голиш Микита Петрович, 1889 року народження, Полтавська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, гавань Шмідта, Широкий провулок, буд. № 7. Конох. Заарештований 23 серпня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1948 році.

Голіков Ілля Ілліч, 1920 року народження, с. Сеніне Козельського району Смоленської області, росіянин, даних про освіту та партійність немає. Утриманець Абінського спецтабору НКВС. Заарештований 25 березня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Голіков Михайло Іванович, 1883 року народження, с. Берестове Маріупольського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 23 листопада 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1928 році.

Голін Іван Федорович, 1910 року народження, х. Федорівка Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Мар’івка Макіївського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 20 листопада 1950 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на 20 років каторжних робіт. Реабілітований у 1955 році.

Головань Іван Никифорович, 1900 року народження, с. Рай-Олександрівка Слов’янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу. Проживав: с. Рай-Олександрівка Слов’янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуна-

лом 37-ї армії до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 22 лютого 1942 року с. Верхне. Реабілітований у 1998 році.

Головач Федір Миколайович, 1908 року народження, с. Борщев Стародубського повіту Брянської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Донецьк, сел. Смолянка, Базарний майданчик. Працівник їдальні. Заарештований 2 жовтня 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1928 році.

Головей-Курас Мордух Еверович, 1904 року народження, м. Мозир Мозирського повіту Мінської губернії, єврей, освіта середня, безпартійний. Безробітний. Адреса не вказана. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 7 квітня 1925 року засуджений на 3 роки заслання за межі УРСР. Реабілітований у 1956 році.

Головін Іван Степанович, 1888 року народження, с. Нова Головінка Фатезького району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Завідувач магазину. Проживав: м. Валуйки Білогородської області. Заарештований 10 квітня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Головко Дем’ян Трохимович, 1904 року народження, с. Воздвиженка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Воздвиженка Красноармійського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Головня Олександр Євменович, 1890 року народження, Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ртутний рудник Горлівського району, лікарняна колонія, буд. № 2, под’їзд 1. Директор ртутного комбінату. Заарештований 13 вересня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1940 році.

Головських Антон Александрович, 1879 року народження, х. Луховський Новочеркаського округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Луховський Новочеркаського округу. Донської Губ. ЧК 13 листопада 1920 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Головченко Іван Федорович, 1908 року народження, с. Олексіївка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 19 липня 1944 року. Військовим трибуналом 44-ї запасної стрілецької бригади 22 серпня 1944 року засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1963 році.

Голодников Георгій Іванович, 1897 року народження, с. Луганське Артемівського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Помічник командира батальйону 36-ї бригади. Заарештований 18 жовтня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 5-ї повітряної армії до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 31 жовтня 1942 року м. Гудаути. Реабілітований у 1998 році.

Гололобов Федір Петрович, 1905 року народження, с. Високе Климовицького району Могилівської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Щербинівка Донецької області. Робітник шахти "Нова". Заарештований 2 липня 1932 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Голуб Гертруда Федорівна, 1920 року народження, м. Котовськ Західної області, полячка, освіта середня, член ВЛКСМ. Проживала: с. Петровськ Старокерменчицького району Донецької області. Директор школи. Заарештована 19 вересня 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1992 році.

Голубенький Володимир Іванович, 1938 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Інструктор добровольного протипожежного общества. Заарештований 29 червня 1966 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1966 році.

Голядкін Іван Васильович, 1903 року народження, с. Козьма-Дем'янівка Лівососницького району Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник рудника "Трудівський". Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 18 лютого 1945 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Голянський Микола Леонтійович, 1937 року народження, с. Олексіївка Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 31 липня 1958 року. Донецьким облсудом засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 році.

Голянський Кайтан Павлович, 1902 року народження, м. Жванець Кам'янець-Подільського округу, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ольховтка Чистяківського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 6 лютого 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання на Урал. Реабілітований у 1994 році.

Гольдбек Фрідріх Петрович, 1890 року народження, с. Кузнецівка Донської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кузнецівка Донської області. Заарештований 13 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Гольштейн Лазар Ісаакович, 1902 року народження, с. Якімо-Слобідське Річицького

повіту Гомельської області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Катеринінська, буд. № 6. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 7 квітня 1925 року засуджений на 3 роки заслання за межі УРСР. Реабілітований у 1956 році.

Гонгар Олексій Андрійович (Андрианович), 1922 року народження, с. Плюсове Лозівського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 13 вересня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом XII армії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Гонгар Савелій Миколайович, 1896 року народження, с. Семенівка Чубарівського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 1 листопада 1929 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гончаренко Іван Сергійович, 1908 року народження, с. Єлизаветівка Петро-Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 22-го запасного артилерійського полку. Заарештований 9 лютого 1942 року. Військовим трибуналом 7-ї запасної бригади Сталінградського військового округу засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Гончаров Аким Лук'янович, 1917 року народження, с. Писарівка Писарівського району Воронежської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 3 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 12-ї армії до розстрілу. Розстріляний 24 лютого 1942 року. Реабілітований у 1998 році.

Гончаров Олександр Гаврилович, 1892 року народження, с. Нижня Кринка Сталінського округу, українець, освіта початко-

ва, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 14 листопада 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1929 році.

Гончаров Павло Максимович, 1900 року народження, с. Селидівка Сталінського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Пантелеймонівка Авдіївського району Донецької області. Завідуючий відділенням зв'язку. Заарештований 4 березня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1990 році.

Гоо-Шу-Цун, 1895 року народження, Китай, провінція Шандунь, китаєць, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Шевченківська, буд. № 92. Приватний торговець. Заарештований 28 вересня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ УРСР виправданий.

Горбатенко Євдоким Опанасович, 1893 року народження, Полтавська губернія, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Агент "Південнотопу". Проживав: сел. Ханжонкове Донецької області. Судовою колегією ВУЧК 23 грудня 1921 року засуджений на 3 роки примусових робіт з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Горбатенко Микола Петрович, 1893 року народження, с. Короче Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Пономарева, буд. № 84. Робітник заводу ім. Ворошилова. Заарештований 7 липня 1928 року. Надзвичайною сесією Артемівського окружного суду засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Горбач Іван Григорович, 1879 року народження, с. Н. Бахмутка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Борці. Прожи-

вав: х. Н.-Калинове Горлівського району Донецької області. Заарештований 1 грудня 1932 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 5 січня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край, з-під варти звільнений. Реабілітований у 1989 році.

Горбач Ілля Олексійович, 1908 року народження, с. Хорошки Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 237-го стрілецького саперного батальйону. Заарештований 3 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 74-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Горбунь Михайло Романович, 1909 року народження, с. Мирна Долина Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Новопетрівка Олександрівського району Донецької області. Робітник колгоспу ім. Орджонікідзе. Заарештований 7 березня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1948 році.

Гордієнко Володимир Кузьмич, 1897 року народження, с. Дмитрівськ Донецької губернії, українець, освіта середня, безпартійний. Механік заводу “Уніон”. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Судовою колегією ВУЧК засуджений на 5 років примусових робіт. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Гордієнко Іван Гнатович, 1908 року народження, Сумська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Болдирево Чистяківського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 9 серпня 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Гордон Мойсей Ілліч, 1885 року народження, с. Кінські Роздори Запорізької області, єврей, освіта початкова, безпартійний. Про-

живав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Жовтнева, буд. № 90. Приватний візник. Заарештований 19 грудня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Горєлов Михайло Іванович, 1889 року народження, с. Мокре Московської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Заарештований 24 січня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду 10 квітня 1937 року засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1960 році.

Горишевський Фелікс Степанович, 1905 року народження, с. Китайгород Тростянецького району Вінницької області, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Бухгалтер радгоспу. Заарештований 28 січня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Горкуненко Іван Петрович, 1924 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Горланов Дмитро Андрійович, 1869 року народження, м. Санкт-Петербург, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Костянтинівська, буд. № 19. Особливим відділом при РВС 13-ї армії 3 серпня 1920 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1994 році.

Горохов Петро Йосипович, 1891 року народження, м. Запоріжжя Дніпропетровської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Експедитор заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 3 травня 1938 року. Постано-

вою трійкою УНКВС по Донецькій області 22 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гостренко Федір Федорович, 1883 року народження, х. Кутузівка Гришинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 14 квітня 1931 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1931 році.

Гофман Ядвіга Людвигівна, 1902 року народження, місце народження не вказано, полька, освіта середня, безпартійна. Службовець військомату. Проживала: сел. Зуївка Донецької області. Заарештована 11 квітня 1921 року. Судовою колегією ВУЧК 23 грудня 1921 року засуджена до розстрілу, замінено на 5 років ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1997 році.

Гохбаум Ертман Фрідріхович, 1899 року народження, с. Кузнецівка Донської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кузнецівка Донської області. Заарештований 13 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Грабовський Едуард Якубович, 1892 року народження, х. Розенфельд Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Розенфельд Маріупольського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1930 року. Не засуджений. Реабілітований у 1931 році.

Грандель Пилип Юхимович, 1889 року народження, х. Давлино Берестовського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 23 листопада 1928 року. Не засуджений. Реабілітований у 1928 році.

Грановська Розалія Людвигівна, 1915 року народження, с. Мальованка Шепетів-

ського району Вінницької області, українка, освіта вища, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Донецької області, Лівий берег, квартал "Л", буд. № 8, кв. 2. Заарештована 20 травня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1955 році.

Гребенников Василь Олексійович, 1914 року народження, с. Тазове Свободинського району Курської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області. Верстатник товариства сліпих. Заарештований 8 березня 1963 року. Донецьким облсудом засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Гребенников Василь Якович, 1874 року народження, м. Таганрог Донської області, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Харків Харківської області, вул. Володимирська, буд. № 29-7. Інженер-консультант. Заарештований 14 червня 1927 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1957 році.

Гренгаген Федір Андрійович, 1915 року народження, х. Біла Криниця Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Норильськ Красноярського краю, Росія. Робітник цегельного заводу. Заарештований 3 січня 1951 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на продовження заслання у Красноярський край під наглядом органів МДБ. Реабілітований у 1960 році.

Гречкін Володимир Стефанович, 1931 року народження, м. Красний Сулін Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Не заарештовувався. Не засуджений. Реабілітований у 1995 році.

Гречко Федір Григорович, 1900 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник содового заводу. Заарештований 10 січня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Грибань Сергій Савич, 1873 року народження, Гришинський повіт Донецької губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Іллінка Гришинського району Донецької області. Постановою Донецької губернської ЧК 29 травня 1921 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Григорович Олексій Миколайович, 1905 року народження, місце народження не вказано, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Начальник відділення планового відділу управління залізниці. Заарештований 21 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Григорянц Григорій Аганесович (Акопович), 1884 року народження, м. Ахалцих, Грузія, вірменин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 2-а лінія, буд. № 20-а. Вчитель. Заарештований 13 червня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР звільнений. Справу припинено.

Гридасов Михайло Миколайович, 1906 року народження, с. Турівка Обоянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 2 Сніжнянського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 26 вересня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гриза (Гріза) Олександр Дмитрович, 1914 року народження, с. Бирнасове Фрунзенського району Одеської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Вантажник заводу ім. Орджонікідзе. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Особливою нарадою при

НКВС СРСР вирок був скасовано, з-під варти звільнений.

Гризлов Віктор Іванович, 1924 року народження, с. Іванівка Радянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання та праці не вказано. Військовим трибуналом 3-ї Ударної армії засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1965 році.

Гриньов Георгій Павлович, 1912 року народження, с. Нижньо-Дорожне Ястрибовського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, Нова колонія, гуртожиток № 8, кв. 9. Заарештований 2 липня 1938 року. Постановою трійкою УНКВС по Донецькій області 27 серпня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Гриньов Григорій Якович, 1898 року народження, м. Баку, Азербайджан, єврей, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Путилівка, вул. Лісна, буд. № 1, кв. 1. Заступник директора комерційного підприємства. Заарештований 23 серпня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Гриньов Іван Олексійович, 1887 року народження, м. Луганськ Луганської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Лиман Донецької області, вул. Садова, буд. № 244. Машиніст підприємства. Заарештований 19 листопада 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1931 році.

Гринлауб Микола Фрицевич, 1900 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. 2-а Слобідська, корпус 10, кв. 5. Не працював. Заарештований 11 січня 1938 року. Особли-

вою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Грицан Микита Данилович, 1900 року народження, с. Гайчул Першотравневого району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 січня 1929 року. Маріупольським окружним судом засуджений до розстрілу. Верховним судом УРСР розстріл замінено на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Грицан Трифін Данилович, 1898 року народження, с. Гайчул Першотравневого району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 січня 1929 року. Маірупольським окружним судом УРСР засуджений до розстрілу. Верховним судом УРСР розстрілу замінено на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1995 році.

Гриценко Максим Юхимович, 1910 року народження, с. Билбасівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 5-го окремого батальйону зв'язку. Заарештований 17 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Гриценко Олександр (по-батькові не вказано), місце народження не вказано, українець, даних про освіту не вказано, безпартійний. Місце проживання не вказано. Заарештований 6 грудня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Гришин Віктор Іванович, 1922 року народження, м. Ясинувата Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Молодший командир кулеметного

батальйону 153-ї стрілецької дивізії 63-ї армії. Заарештований 26 лютого 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 1-ї гвардійської армії до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 18 березня 1943 року у с. Радьковські Ясені Луганської області. Реабілітований у 1998 році.

Гришин Данило Іванович, 1912 року народження, с. Кривозерки Куйбишевського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Боєць пожежної охорони. Проживав: сел. шахти "Капітальна". Заарештований 13 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Гришин Петро Іванович, 1901 року народження, с. Никишкине Нижегородської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: гуртожиток Єнакіївського металургійного заводу Донецької області, барак № 246. Робітник заводу ім. Рикова. Заарештований 14 лютого 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1928 році.

Гришко (Гришко) Яків Терентійович, 1881 року народження, с. Попівка Куйбишевського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Садки, 1-й район, буд. № 33. Робітник заводу ім. Ілліча. Заарештований 19 квітня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Грінченко Дмитро Матвійович, 1862 року народження, с. Новоекономічне Гришинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 19 листопада 1929 року. Артемівським окружним судом засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Громаковський Яків Дем'янович, 1880 року народження, с. Ново-Жадове Новгород-Сіверського району Чернігівської області, українець, освіта вища, безпартійний. Місцем

проживання та праці не вказано. Заарештований 17 грудня 1930 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки умовно. Реабілітований у 1958 році.

Громковська Клавдія Олександрівна, 1908 року народження, с. Білі Пні Біловського району Курської області, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: м. Авдіївка Донецької області. Робітниця Путилівського машинобудівного заводу. Заарештована 18 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітована у 1990 році

Громов Іван Микитович, 1896 року народження, Володимирська губернія, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Табельник шахти. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Колегією ВУЧК 23 грудня 1921 року засуджений на 5 років примусових робіт. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Гросман Іван Іванович, 1868 року народження, с. Вормосове Одеського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області. Сторож заводу ім. Ворошилова. Заарештований 18 листопада 1933 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гросс Карл Петрович, 1889 року народження, с. Кузнецівка Донської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Кузнецівка Донської області. Заарештований 13 липня 1920 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Гросс Микола Генріхович, 1897 року народження, х. Гросс Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова,

безпартійний. Робітник доменного цеху Краммашзаводу. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 вересня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ умовно. Реабілітований у 1957 році.

Гросс Фрідріх Генріхович, 1891 року народження, с. Носове Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Вагар ливарного цеху Краммашзаводу. Проживав: х. Гросс Краматорського району Донецької області. Заарештований 23 вересня 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ умовно. Реабілітований у 1957 році.

Гросман Іван Іванович, 1868 року народження, с. Вормосове Одеського району Одеської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Сторож заводу ім. Ворошилова. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Петухова, буд. № 13. Заарештований 18 листопада 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Грузинська Софія Михайлівна, 1904 року народження, м. Зміногорськ, Західний Сибір, єврейка, освіта неповна середня, член ВКП(б). Проживала: м. Москва Московської області, Сретенка 38-1, кв. 19. Секретар контори № 3 “Мосторгбуду”. Заарештована 9 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1956 році.

Грунський Григорій Миколайович, 1895 року народження, с. Миколаївка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир німецької общини. Проживав: с. Миколаївка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 16 лютого 1943 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Губа Порфирій Зіновійович, 1869 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Голова правління Маріупольського кредитного товариства. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Карасевська, буд. № 75. Заарештований 23 січня 1921 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1921 році.

Губар Андрій Ілліч, 1911 року народження, с. Команиці Варвинського району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр елеватора “Хліббуду”. Проживав: м. Маріуполь-порт Донецької області, барак № 4. Заарештований 11 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1996 році.

Губарєв Данило Григорович, 1906 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник содового заводу. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, пр. Пархоменський, буд. № 11. Заарештований 24 вересня 1933 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1966 році.

Губенко Гнат Андрійович, 1880 року народження, с. Олександрівка Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Зайцеве Горлівського району Донецької області. Без певних зайнят. Заарештований 20 січня 1945 року. Даних про вирок немає.

Губенко Іван Семенович, 1879 року народження, Курська область, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Дебальцево Донецької області, барак ДЗ-2. Конюх. Заарештований 12 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Губін Іван Семенович, 1879 року народження, с. Жданова Фатезького району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Конюх Дебальцівського залізнич-

ного вузла. Проживав: ст. Дебальцево Донецької області, барак ДЗ-2. Заарештований 12 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Губін Михайло Терентійович, 1909 року народження, с. Зачипці Семенівського району, область не вказана, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр м'ясо-радгоспу “Сартана”. Проживав: с. Сартанва Маріупольського району. Заарештований 14 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Губіна Марія Іванівна, 1909 року народження, с. Нижньо-Жданове Фатезького району Центрально-Чорноземної області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Робітниця ДЗ-2 Дебальцево-Вузол. Проживала: Дебальцево-Вузол, барак ДЗ-2. Заарештована 17 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1933 році.

Губський Сергій Петрович, 1892 року народження, с. Слобідка Миргородського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник станції Волноваха. Проживав: ст. Волноваха Донецької області, вул. Шевченка, 8. Заарештований 7 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1933 році.

Гувер (Губер) Христіан Христіанович, 1899 року народження, с. Мала Катеринівка Північно-Кавказського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник станції. Проживав: ст. Антрацит Донецької області. Заарештований 1 вересня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25 лютого 1934 року виправданий, з-під варті звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1934 році.

Гудим Андрій Михайлович, 1896 року народження, х. Ново-Слизнаветівка Краматор-

ського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 3 листопада 1930 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Гудим Митрофан Іванович, 1910 року народження, с. Лиман Лиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Проживав за місцем народження. Машиніст депо ст. Красний Лиман. Заарештований 2 жовтня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 17 листопада 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Гудін Микола Андрійович, 1900 року народження, с. Гусаківка Першотравневого району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 1 листопада 1929 року. УК УРСР засуджений на 5 років заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гудков Трохим Андрійович, 1873 року народження, с. Аненка Нижньо-Студенецького району Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Машиніст водокачки на ст. Хацапетівка. Проживав: ст. Хацапетівка Донецької області, буд. № 18, кв. 18. Заарештований 13 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Казахстан. Реабілітований у 1989 році.

Гудошник Прокопій Іларионович, дати народження немає, с. Нижньо-Григорівка Верхньо-Дніпровського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вагар станції Ясинуватотоварна. Проживав: ст. Ясинувата Донецької області, Володимирське селище, будинок Остроушко. Заарештований 4 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ

УРСР 4 квітня 1933 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Гузовський Денис Никифорович, 1877 року народження, с. Павлівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 5 серпня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Гузарський Володимир Михайлович, 1900 року народження, с. Сединівка Львівської губернії, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Безробітний. Без певного місця проживання. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Заарештований 14 липня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 січня 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ.

Гузь Іван Карпович, 1881 року народження, с. Темрюк Володарського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 28 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Гузь Олексій Опанасович, 1887 року народження, с. Петрівка Малодевицького району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: радгосп "Молочар" Слов'янського району Донецької області. Заарештований 10 квітня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Гузь Яків Гаврилович, 1882 року народження, с. Новомихайлівка Красноградського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий ларком № 63 ст. Щєбінка. Проживав: х. Муратов, ст. Щєбінка, м. Дебальцеве Донецької області. Заарештований 16 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 17 травня 1933 року засуджений на 3 роки у концтабір. Вирок умовний, з-під варті звільнений. Реабілітований у 1989 році.

Гуйський Сігізмунд Болеславович, 1889 року народження, с. Хільки Канівського району Київської області, поляк, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Кримська, буд. № 4. Завідуючий конторою “Союзпродспросу”. Заарештований 14 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Гулага Микола Лук'янович, 1901 року народження, с. Пречистівка Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: радгосп № 3 “Шахтар”, х. Новоукраїнський Макіївського району Донецької області, дільниця № 3, буд. № 35. Заарештований 5 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Гуменок Микола Іванович, 1888 року народження, с. Кривін Славутського району Шепетівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Машиніст депо “Східне” ст. Дебальцево. Проживав: ст. Дебальцево Донецької області, вул. Крупської, буд. № 141. Заарештований 7 березня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Гунь Олександр Іванович, 1910 року народження, с. Розенфельд Старокаранського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Розенфельд Старокаранського району Донецької області. Заарештований 30 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Гупало Лідія Владиславівна, 1902 року народження, с. Бабець Харківської області, українка, освіта середня, безпартійна. Не працювала. Проживала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 2 вересня 1943 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Гуржі Михайло Іванович, 1895 року народження, с. Урзуф Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб колгоспу “Ударник”. Проживав: с. Урзуф Маріупольського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Гуржі Федір Савич, 1907 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб колгоспу ім. Ворошилова. Проживав: с. Мангуш Маріупольського району Донецької області. Заарештований 28 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гуржій Іван Тимофійович, 1912 року народження, с. Новотроїцьке Петро-Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Студент. Проживав: м. Ворошиловград Луганської області. Заарештований 16 жовтня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 8 січня 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Західсибкрай. Реабілітований у 1989 році.

Гуржій Максим Павлович, 1920 року народження, с. Олександрівка Нікопольського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 30 грудня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1945 році.

Гурильов Володимир Іванович, 1884 року народження, с. Таволзьке Пугачівського району Саратовської області, росіянин, освіта середня технічна, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, Пляшкова колонія, буд. № 12-2, кв. 1. Робітник пляшкового заводу. Заарештований 25 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області

засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Гуришкін Андрій Іванович, 1901 року народження, с. Микільське Ново-Дівинського району Московської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: ст. Софіїно-Бродська Донецької області, буд. № 2, кв. 2. Робітник станції. Заарештований 15 лютого 1937 року. Лінійним судом Північно-донецької залізниці засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Гурін Василь Макарович, 1912 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу. Заарештований 11 червня 1946 року. Засуджений військовим трибуналом контингенту військ у провінції Саксонія на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Гурін Анатолій Нікандрович, 1915 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Молодший командир. Заарештований 27 квітня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 12-ї армії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Гурмаженко Віктор Васильович, 1898 року народження, м. Лебедин Старобільського округу (Харківської області), українець, освіта початкова, безпартійний. Головний бухгалтер відділу міськбанку. Проживав: м. Краматорськ Донецької області. Заарештований 9 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Гуртина Ганна Харлампіївна, 1894 року народження, с. Мангуш Маріупольського округу, гречанка, освіта початкова, безпартійна. Проживала за місцем народження. Домогосподарка. Заарештована 15 травня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджена на 3 роки заслання у Казахстан. Реабілітована у 1992 році.

Гуртовий Савелій Кирилович, 1900 року народження, с. Іванодар'ївка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу "Червоний борець". Проживав: с. Іванодар'ївка Артемівського району Донецької області. Заарештований 5 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 14 липня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край, вирок умовний, з-під варти звільнений. Реабілітований у 1989 році.

Гусак Михайло Федорович, 1905 року народження, с. Федосіївка Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вантажник Маріупольського порту. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Троїцька, буд. № 20. Заарештований 15 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гусак Михайло Федорович, 1905 року народження, с. Федосіївка Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Троїцька, буд. № 20. Вантажник порту. Заарештований 15 березня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гусаров Іван Федорович, 1882 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Гусарчук Семен Андрійович, 1911 року народження, с. Янівка Красноармійського району Ровенської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ново-олександрівка Артемівського району Сталі-

нської (Донецької) області. Молотобоець соляної шахти. Заарештований 8 липня 1958 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Гусев Володимир Якович, 1925 року народження, шахта № 39-32 Кіровського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Кіномеханік. Проживав: м. Саки Кримської області, курортна зона. Заарештований 19 жовтня 1948 року. Військовим трибуналом в/ч № 55705 від 21 грудня 1948 року засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Звільнений 24 березня 1953 року. Реабілітований у 1953 році.

Гусев Купріян Артемович, 1906 року народження, с. Темрюк Старомикільського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав за місцем народження. Заарештований 15 лютого 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Гусев Федір Артемович, 1893 року народження, с. Темрюк Старомикільського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Рахівник “Радянторгслужби”. Проживав за місцем народження. Заарештований 22 лютого 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Гусева-Радикова Віра Федорівна, 1919 року народження, с. Привілля Слов'янського району Донецької області, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: Свердловська область. Заарештована 14 жовтня 1947 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 12 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1995 році.

Гуслов Іван Севаст'янович, 1927 року народження, с. Біловежжя Дмитрівського району Чернігівської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Черво-

ноармієць в/ч 98903. Заарештований 4 березня 1949 року. Засуджений військовим трибуналом в/ч 07335 на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Гутарев Василь Михайлович, 1911 року народження, с. Шумакове Курського району Центрально-Чорноземного округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Нова”. Проживав: сел. Щербинівка Горлівського району Донецької області, вул. Першотравнева, 14. Заарештований 28 лютого 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 30 квітня 1933 року засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Гугуєв Петро Семенович, 1899 року народження, х. Рубанове Шахтинського району Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Чувиріна. Проживав: шахта ім. Чувиріна Гришинського району Донецької області, Нова Колонія, буд. № 148, х. 1. Заарештований 3 червня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 17 вересня 1933 року, з-під варті звільнений. Справу припинено. Реабілітований у 1933 році.

Гуц Мефодій Пилипович, 1894 року народження, с. Бормель Дублинського повіту Волинської губернії, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 29 лінія, 5 проспект, буд. № 344, кв. 92. Заарештований 29 жовтня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 19 грудня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1994 році.

Гуцало Сергій Сергійович, 1900 року народження, с. Каленна Сквирського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Лектор Артемівського педінституту, доцент. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Артемівська, буд. № 9. Заарештований 9 жовтня 1933 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1933 році.

Д

Давиденко Олексій Іванович, 1907 року народження, с. Дмитрівка Сніжнянського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер шахти. Проживав: с. Дмитрівка Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 2 січня 1944 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Давидов Андрій Михайлович, 1899 року народження, сел. Пантелеймонівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Микитівка Донецької області, вул. Артема, буд. № 33, кв. 9. Вагар станції. Заарештований 23 червня 1941 року. Військовим трибуналом Північнодонецької залізниці засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1942 році.

Давидов Антон Денисович, 1906 року народження, с. Ревівка Ново-Георгіївського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області. Робітник шахти ім. Дзержинського. Заарештований 18 березня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду у м. Дзержинську засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1962 році.

Дадасьян Олексій Юрійович, 1903 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу "Червона Зірка". Проживав: с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Сталінської (Донецької) області. За-

арештований 23 червня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1938 році.

Данивець Адольф Васильович, 1912 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист МТС. Проживав: сел. Олександрград Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 5 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Данилевич Данило Семенович, 1907 року народження, с. Стовпці Брест-Литовського повіту Гродненської області, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Димитрове Постишевського району Донецької області. Робітник шахти ім. Димитрова. Заарештований 25 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1928 році.

Данилевський Іван Васильович, 1873 року народження, ст. Гукове Донецької губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник ст. Гукове. Заарештований 4 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Данилов Олександр Андрійович, 1884 року народження, с. Підгородне Павлоградського повіту Катеринославської губернії, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 7-а лінія, буд. № 65. Наставник Сталінського міського собору. Заарештований 8

серпня 1926 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки коцтабору у Сибір. Реабілітований у 1956 році.

Данилов Тимофій Петрович, 1900 року народження, с. Ковель, Польща, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 24 грудня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР засуджений на 3 роки заслання у Сибір. Реабілітований у 1992 році.

Данильченко Дем'ян Тимофійович, даних про дату народження немає, даних про національність, освіту та партійність немає. Заарештований 27 лютого 1927 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1927 році.

Данюшин Мефодій Порфирівич, 1886 року народження, с. 2-а Юхимівка Воловського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Чистяківський район Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 15 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у ??? році.

Даудріх Кіндрат Вільгельмович, 1892 року народження, с. Марксфельд Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 3 вересня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1990 році.

Дашенко Антон Омелянович, 1881 року народження, с. Христище Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 8 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Дворцевий Степан Іванович, 1884 року народження, с. Середній Бурлук Средньобурлуцького району Харківської області, ук-

раїнець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Банне Слов'янського району Донецької області. Вчитель. Заарештований 2 лютого 1943 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1995 році.

Дейфель Вольдемар Іванович, 1912 року народження, с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Дейфель Рудольф Іванович, 1915 року народження, с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 23 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Делов Федір Захарович, 1881 року народження, м. Курськ Курської області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: сел. Волноваха Донецької області, вул. Мало-Садова, буд. № 16. Завідуючий пекарнею. Заарештований 20 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Дементєв Микита Іванович, 1895 року народження, м. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх кар'єру Донецького металургійного заводу. Проживав за місцем народження. Заарештований 11 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області від 19 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Демишев Семен Нифонтович, 1898 року народження, с. Богатир Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. 1-а Кооперативна, буд. № 15, кв. 18. Робітник артілі. Заарештований 10 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Демишев Харлампій Петрович, 1881 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 6-а лінія, 9-1 проспект, буд. № 34. Продавець ларка. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Демура Костянтин Карпович, 1909 року народження, с. Троїцьке Харцизького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 31 грудня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом 6-ї гвардійської повітряно-десантної дивізії до розстрілу. Розстріляний 7 січня 1945 року. Реабілітований у 1998 році.

Ден-Кун-Цен, 1896 року народження, Корея, кореець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: ст. Сталіно (Донецьк), селище шахти 10-біс, вул. Піонерська, буд. № 45, кв. 1. Робітник шахти. Заарештований 23 червня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Денисенко Микола Микитович, 1907 року народження, с. Миколаївка Гаврилівського району Чкаловської області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: ст. Дубово Південнодонецької залізниці. Начальник станції Дубово. Заарештований 16 квітня 1942 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1951 році.

Денисов Георгій Євгійович, 1907 року народження, с. Ураєве Уразівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Тесляр буддільниці. Проживав: м. Валуйки Московської області. Заарештований 19 березня 1938 року. Виправданий лійним судом Московської залізниці. Реабілітований у 1939 році.

Денник Григорій Максимович, 1918 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Командир відділення 12-ї артилерійської бригади. Заарештований 10 липня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом Тихоокеанського фронту на 20 років каторжних робіт. Реабілітований у 1999 році.

Деревенченко Гнат Тихонович, 1914 року народження, с. 1-е Привілля Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар спецтабору НКВС СРСР. Проживав: м. Кам'янськ-Шахмиське Ростовської області. Заарештований 7 травня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Дерев'яно Григорій Володимирович, 1902 року народження, Ковельський повіт Волинської губернії, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник житлобуду. Заарештований 16 червня 1927 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки у Сибір. Реабілітований у 1997 році.

Дерев'яно Григорій Кузьмич, 1898 року народження, с. Ямпіль Лиманського району Донецької області, українець, освіта вища, член ВКП(б). Народний суддя. Проживав: сел. Яма Ямського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 січня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1942 році.

Дерев'яно Олександр Іванович, 1921 року народження, с. Черевківка Слов'янсько-

го району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник содового заводу. Проживав: с. Черевківка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 червня 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1943 році.

Дерев'яно Семен Семенович, 1902 року народження, с. Маньківка Уманського району Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, гуртожиток міліції. Міліціонер міської міліції. Заарештований 23 серпня 1928 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Державін Борис Федорович, 1896 року народження, м. Ленінград Ленінградської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Дмитрівськ Донецької області, 10-а лінія, 3-й проспект, буд. № 48, кв. 14. Робітник Макіївського комбінату. Заарештований 25 червня 1927 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки у Сибір. Реабілітований у 1992 році.

Деркач Василь Іванович, 1890 року народження, х. Зайцівський Звірівського району Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Помічник головного механіка шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Деркач Никін Полікарпович, 1902 року народження, с. Новопетрівка Старокерменчицького району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Старомайорськ Старокерменчицького району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 14 вересня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1930 році.

Дерксен Гергард Юлісович, 1911 року народження, с. Михайлівка Селидівського

району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист МТС. Проживав: с. Михайлівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 травня 1944 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Дерксен Іван Іванович, 1905 року народження, с. Карлівка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Карлівка Донецької області. Заарештований у 1937 році. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 30 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1937 році.

Джеломанов Іван Семенович, 1893 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 14 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Джеріх Семен Кузьмич, 1877 року народження, с. Новоселівка Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Новоселівка Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1937 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 24 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Джулік Петро Ілліч, 1869 року народження, с. Призов Павлоградського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Миколаївка Слов'янського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 2 вересня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1992 році.

Дзін Григорій Данилович, 1891 року народження, с. Новотроїцьке Селидівського ра-

йону Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 16 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Дзюба Андрій Георгійович, 1900 року народження, с. Черняхове Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Єнакієве Артемівського району Донецької області, казарма № 9. Робітник шахти. Заарештований 12 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Дзюбан Гаврило Силович, 1894 року народження, с. Костянтинівка Павлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 24 грудня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки у Казахстан. Реабілітований у 1994 році.

Дивак Микола Олексійович, 1907 року народження, с. Русанівка Липово-Долинського району Сумської (Харківської) області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Моспине Макіївського району Донецької області, Нова колонія брикетного комбінату, буд. № 16. Бухгалтер брикетного комбінату. Заарештований 23 червня 1941 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1941 році.

Дика Євдокія Йосипівна, 1912 року народження, х. Ріг Красноармійського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Красноармійськ Донецької області, вул. Чапаєва, буд. № 28. Робітниця хлібокомбінату. Заарештована 15 квітня 1944 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1944 році.

Дикгаут Олександр Генріхович, 1897 року народження, Баштанський район Одеської області, німець, освіта початкова,

безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Робітник лікарні. Заарештований 19 квітня 1935 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений до 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1993 році.

Дикий Андріан Петрович, 1882 року народження, с. Гродівка Гришинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Новоолександрівка Артемівського округу Донецької області. Хлібороб. Заарештований 8 червня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1992 році.

Дичек Наум Іванович, 1907 року народження, с. Ширське Солонянського району Дніпропетровської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Платонівка Волноваського району Донецької області, майдан ім. 1 Травня, буд. № 61. Завідуючий школи. Заарештований 7 вересня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Дібров Іван Давидович, 1907 року народження, с. Пискунівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Службовець армії. Заарештований 1 березня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Діденко Іван Степанович, 1908 року народження, с. Греко-Олександрівське Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не заарештовувався. Засуджений заочно до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Діденко Михайло Павлович, 1888 року народження, с. Іллінка Орджонікідзевського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник котельного цеху. Проживав: Донецька область, м. Орджонікідзе, вул. Заводська, буд. № 5/30, кв. 19. Заарештований 29 листопада 1937 року. По-

становою трійки УНКВС по Донецькій області 2 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Дік Борис Аронович, 1907 року народження, колонія Новгородської Горлівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар заводу ім. Куйбишева. Проживав: сел. Ясногірка, вул. Орджонікідзе, х. 13. Заарештований 15 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 8 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Дік Борис Іванович, 1903 року народження, с. Калинове Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Карлівка Донецької області. Заарештований 10 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 30 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Дік Генріх Іванович, 1868 року народження, с. Маріявілля Бердянського повіту Таврійської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Юрівка Гришинського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 16 лютого 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1929 році.

Дік Іван Іванович, 1897 року народження, с. Карлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Карлівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 29 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Дік Петро Генріхович, 1870 року народження, Дніпропетровський округ, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав:

с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 14 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Дік Яків Васильович, 1872 року народження, с. Долинська Дніпропетровського округу, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 14 листопада 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1991 році.

Дік Яків Іванович, дата народження немає, с. Олександрівка Петропавлівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Калинове Донецької області. Робітник. Заарештований 9 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Дік Яків Корнійович, 1882 року народження, Молочанський район Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Селидівського району Донецької області. Заарештований 21 березня 1937 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу. Розстріляний 9 липня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Дік Яків Корнійович, 1893 року народження, с. Котлярівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Завідуючий торгівлею сільського споживчого товариства. Заарештований 24 грудня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1947 році.

Дік Яків Петрович, 1907 року народження, с. Мар'їнка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпар-

тійний. Тракторист колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Мар'їнка Сталінського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Дік Яків Якович, 1891 року народження, с. Блюменфельд Мелітопольського округу, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 23 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Дікань Микола Олександрович, 1918 року народження, с. Гродівка Красноармійського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Курсант 5-го запасного інженерного полку. Заарештований 27 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Ленінградського фронту до розстрілу. Розстріляний 28 грудня 1941 року. Реабілітований у 1998 році.

Дмитренко Петро Андрійович, 1894 року народження, х. Лозоватський Дніпропетровського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Гришине Артемівського округу, вул. Леніна, буд. № 31. Завідуючий ларком. Заарештований 19 квітня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Дмитренко Савелій Федорович, 1900 року народження, с. Семенівка Пологи́вського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 26 жовтня 1929 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР виправданий, з-під варті звільнений.

Дмитрієв Дмитро Маркович, 1923 року народження, с. Старобешеве Старо-

бешівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Луганське Горлівського району Донецької області. Заарештований 8 жовтня 1932 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 грудня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Дмитрохін Григорій Хомич, 1813 року народження, с. Новоекономічне Гришинського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 10 травня 1929 року. Надзвичайною сесією Артемівського окружного суду засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Добров Василь Митрофанович, 1896 року народження, сел. Сніжне Дмитрівського району Луганського округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Торговець. Заарештований 6 січня 1929 року. Надзвичайною сесією Луганського окружного суду засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1955 році.

Доброва Лідія Антонівна, 1925 року народження, м. Горлівка Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Робітниця заводу ім. Кірова. Проживала: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Заарештована 16 жовтня 1947 року. Засуджена військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1999 році.

Добронос Павло Михайлович, 1919 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 10-ї стрілецької роти 336-го стрілецького полку. Засуджений заочно військовим трибуналом Балтійського флоту до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Добут Михайло Євдокимович, 1883 року народження, с. Андріївка Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 12 липня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Довбня Михайло Петрович, 1886 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Талаківка Сартанського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 4 вересня 1930 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1955 році.

Довгий Ілля Андрійович, 1877 року народження, с. Новопавлівка Мелітопольського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Бесарабка Старокаранського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 18 червня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1992 році.

Довгий Степан Андрійович, 1869 року народження, с. Новопавлівка Маріупольського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Бесарабка Старокаранського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 18 червня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1992 році.

Долгов Захар Володимирович, 1891 року народження, с. Берестове Авдіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Макіївка Донецької області, 8-а лінія, 9-й проспект, буд. № 13, кв. 14. Робітник металургійного заводу. Заарештований 9 березня 1927 року. Надзвичайною сесією Донецького окружного суду засуджений до розстрілу. Верховним Судом УРСР розстріл замінено на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Долгополов Сергій Йосипович, 1906 року народження, м. Микитівка Бахмутського району Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Старший інструктор 14-ї кавалерійської дивізії. Заарештований 13 вересня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1939 році.

Долгополов Федір Тимофійович, 1894 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник будівельного заводу. Заарештований 26 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Доля Іван Омелянович, 1871 року народження, с. Тетянівка Артемівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 12 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1993 році.

Домакчєєв Андрій Кирилович, 1899 року народження, Болгарія, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дружківка Донецької області, вул. Ленінська, буд. № 6. Робітник заводу ім. Ворошилова. Заарештований 22 січня 1938 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Домбовський Іван Францович, 1915 року народження, шахта № 8 Чулківка Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав за місцем народження. Заарештований 16 листопада 1937 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Домбовський Йосип Йосипович, 1884 року народження, х. Терновий Орджонікідзевського району Донецької області, німець, освіта

початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник шахти “Юнком”. Заарештований 14 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Домбровський Едуард Вільгельмович, 1894 року народження, Латвія, латиш, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Петровський рудник, шахта № 1 ім. Челюскінцев, буд. № 25, кв. 2. Механік Петровського рудради. Заарештований 16 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Донцов Самуїл Пантелійович, 1988 року народження, м. Ізюм Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Продавець м'ясного магазину. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Фрунзе, 22. Заарештований 12 липня 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 3 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Драчевський Анатолій Пилипович, 1922 року народження, с. Юрівка Вінницької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 32-го саперного полку. Заарештований 30 грудня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1989 році.

Дресер Іван Карлович, 1885 року народження, м. Волков Ліфляндської губернії, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, сел. Рутченкове, вул. Косіора, буд. № 11. Робітник шахти. Заарештований 21 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 14 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

Дресер Іван Федорович, 1904 року народження, х. Вербівка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Григорова Балка Макіївського району Донецької області. Сторож шахти “Іван”. Заарештований 23 грудня 1934 року. Спецколегією Донецького обласного суду засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Дресєв (Дрейєр) Емануїл Андрійович, 1906 року народження, м. Єнакієве Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Шапошникове Амвросіївського району Донецької області. Колгоспник. Заарештований 10 квітня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Дресєв-Шаповалова Любов Григорівна, 1918 року народження, с. Карпилівка Гомельської області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Єнакієве Донецької області, вул. Чайковського, буд. № 16. Не працювала. Заарештована 29 лютого 1944 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджена на 7 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Дрьомін Федот Григорович, 1895 року народження, с. Водяне Курського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, вул. Шкільна, буд. № 41. Робітник кондитерської фабрики. Заарештований 30 квітня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 2000 році.

Дрьомов Всеволод Мойсейович, 1912 року народження, м. Варшава, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: рудник Щербинівський Донецької області, Ново-Лікарняна будівельня 1925 року, буд. № 26. Завідуючий магазином. Заарештований 10

серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Дрьомов В'ячесла Мойсейович, 1916 року народження, с. Черьомушки Комишовського району Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 61. Не працював. Заарештований 30 квітня 1937 року. Спецколегією Донецького обласного суду у м. Артемівську засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1956 році.

Дрьомов (Дрьомін) Георгій Іванович, 1906 року народження, с. Жирновськ Золотухінського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, гуртожиток хіміков № 26. Вантажник хімзаводу. Заарештований 25 травня 1937 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1992 році.

Дрьомов Яків Дмитрович, 1904 року народження, с. Красна Поляна Черьомуського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Сніжнянський район Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 26 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Дрьомова Олександра Павлівна, 1893 року народження, м. Варшава, Польща, полячка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, вул. Карла Маркса, буд. № 61. Не працювала. Заарештована 3 листопада 1936 року. Спецколегією Донецького облсуду засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1956 році.

Дрідгер Іван Іванович, 1895 року народження, с. Шестаківка Олександрівського району Донецької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Беззаботівка Олександрівського району Донецької області. Проповідник. Заарештований 23 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Дронфорт-Прицкер Рахіль Абрамівна, 1912 року народження, с. Хмельник Хмельницького району Вінницької області, єврейка, освіта середня, член ВКП(б). Начальник будвідділу СУ-2. Проживала: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Заарештована 1 березня 1953 року. Не засуджена. Реабілітована у 1953 році.

Друшель Павло Адамович, 1885 року народження, м. Рига, Латвія, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Щербинівка Донецької області, Нова колонія, буд. № 52. Завідуючий шахтою. Заарештований 7 березня 1928 року. Даних про вирок немає.

Дрюков Стефан Никифорович, 1876 року народження, с. Торське Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Працівник колгоспу ім. Кірова. Проживав: с. Торське Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 лютого 1943 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки заслання у Кустанайську область. Реабілітований у 1956 році.

Думов Іван Георгійович, 1900 року народження, с. Зеленівка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Огородник. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 6 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Дубіна Іван Павлович, 1876 року народження, с. Федорівка Першотравневого рай-

ону Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Кобільянка Першотравневого району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 12 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Дудак Дмитро Михайлович, 1908 року народження, с. Кам'янка Запорізького округу, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 1-а лінія, Синій майданчик, буд. № 8. Робітник будівельних робіт. Заарештований 12 серпня 1929 року. Даних про вирок немає.

Дудкіна Анастасія Іванівна, 1889 року народження, даних про місце народження, національність, партійність немає, освіта початкова. Проживала: м. Артемівськ Донецької області, вул. Базарна, буд. № 12. Домогосподарка. Заарештована 31 жовтня 1929 року. Даних про вирок немає.

Дудушкін (Дудушка) Іван Опанасович, 1887 року народження, с. Добропілля Гришинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 7 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Дулсніс Іван Якович, 1898 року народження, с. Ільдїцен, Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, член ВКП(б). Проживав: м. Красноармійськ Донецької області. Оперуповноважений ГУГБ НКВС по Північнодонецької залізниці. Заарештований 25 липня 1938 року. Виїзною сесією військової колегії Верховного Суду СРСР у м. Сталіно (м. Донецьк) засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Вирок приведений до виконання 29 жовтня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Дунець Станіслав Іванович, 1912 року народження, с. Жуківці Городоцького району Вінницької області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав: с. Новий Айдар Білокуракинського району Луганської області. Заарештований 17 липня 1938 року. Засуджений спецколегією Ворошиловградського облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Дураков Григорій Юхимович, 1900 року народження, х. Прогрес Горлівського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Прогрес, ст. Ясинувата. Вантажник. Заарештований 28 лютого 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 30 березня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Духін Роман Гнатович, 1906 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник лісництва. Проживав: с. Рубці Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 78-го окремого стрілецького батальйону до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 21 лютого 1942 року у Лиманському районі Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Дущенко Микола Никоневич (Миколайович), 1914 року народження, х. Максимов Федорівського району Ростовської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Варварівка Варварівського району Миколаївської області. Бухгалтер-інструктор Варваровського райвиконкому. Заарештований 30 квітня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений до примусового лікування. Реабілітований у 1954 році.

Дятленко Леонід Олексійович, 1902 року народження, м. Макіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний.

Проживав: рудник “Катерининський” Сталінського округу. Робітник шахти. Заарештований 29 січня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР справу припинено.

Дяченко Григорій Михайлович, м. Миргород Полтавської області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Завідуючий паспортним столом Щербинівської міліції. Проживав: сел. Щербинівка Донецької області, вул. 1 Травня, буд. № 20. Заарештований 7 липня 1932 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 7 грудня 1932 року засуджений на 3 роки концтабору. Реабілітований у 1989 році.

Є

Євдокимов Артем Мойсейович, 1881 року народження, с. Ольховатка Орджонікідзевського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Конюх. Заарештований 1 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1972 році.

Євдокимов Мойсей Іванович, 1891 року народження, х. Веселий Торезького району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ольховатка Риковського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 6 червня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Євтушок Микола Савич, 1904 року народження, м. Сарни Волинської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ново-Слов'янськ Донецької області, вул. Стаханова, буд. № 38. Механік Слов'янського авіаційного училища. Заарештований 13 серпня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Євфім'єв Платон Іванович, 1872 року народження, х. Чобітаєвський Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Священик. Заарештований 28 лютого 1927 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Сибір. Реабілітований у 1996 році.

Єгер Еразм Іванович, 1912 року народження, с. Малохове Т. Березанського району Миколаївської області, німець, освіта вища, член ВЛКСМ. Директор школи. Проживав: сел. Шидлове Добропільського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає.

Єгоров Іван Семенович, 1900 року народження, м. Чернь Тульської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дмитрівськ Донецької області, 17-а лінія, 9-й проспект, буд. № 22. Робітник цеху рейкових кріплень. Заарештований 4 серпня 1927 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на заборону на проживання у м. Москві, Ленінграді, Ростові та прикордонних губерніях. Реабілітований у 1999 році.

Єгоров Костянтин Миколайович, 1907 року народження, х. Родіонова Старокаранського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб артілі “Червоний партизан”. Заарештований 25 грудня 1932 року. Постановою Старокаранського районного суду Донецької області 10 січня 1933 року справу припинено. Не засуджений. Реабілітований у 1991 році.

Єгоров Михайло Іванович, 1881 року народження, с. Черкаське Слов'янського району Донецької області, даних про національність, освіту та партійність немає. Колгоспник. Проживав: с. Черкаське Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 травня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1956 році.

Єгоров Степан Ілліч, 1878 року народження, с. Комар Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Столяр колгоспу. Проживав: с. Комар Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 17 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Єлинський Павло Іларионович, 1894 року народження, м. Севськ Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Статист. Заарештований 3 грудня 1927 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1956 році.

Ємпольський Іван Осипович, 1877 року народження, с. Черилик Новооскольського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області. Бухгалтер. Заарештований 13 червня 1927 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР виправданий, з-під варт звільнений.

Єна Михайло Євтихійович, 1893 року народження, х. Карлівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер рудоуправління. Проживав: х. Карлівка Артемівського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1933 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 27 червня 1933 року засуджений на 3 роки умовно. Реабілітований у 1990 році.

Єпп Петро Францович, 1885 року народження, с. Хортиця Хортицького району Запорізької області, німець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області. Безробітний. Заарештований 15 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Єремченко Іван Савелійович, 1912 року народження, с. Новоселівка Старобешівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 376-го гаубичного артполку. Заарештований 1 липня 1942 року. Військовим трибуналом 48-ї армії засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1995 році.

Єриш Савелій Федорович, 1896 року народження, с. Бугас Волноваського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу "Більшовик". Проживав: с. Бугас Волноваського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає.

Єрликов Вісаріон Федорович, 1903 року народження, с. Крива Коса Маріупольського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Безробітний. Заарештований 29 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Єрмак Антон Кирилович, 1880 року народження, с. Кінські Роздори Західного округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 31 жовтня 1929 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1930 році.

Єрмак Петро Лук'янович, 1918 року народження, с. Крива Лука Лиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць автороти Ліпецьких автокурсів. Заарештований 7 вересня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом Орловського військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Єрмаков Іов Миколайович, 1861 року народження, х. Степна Слобідка Мостівського району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 3 жовтня 1929 року. Надзвичайною сесією Старобільського окружного суду засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Єрмаков Сергій Іванович, 1914 року народження, с. Іванівська Дорогобузького району Смоленської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Курсант 5-го запасного інженерного полку. Заарештований 1 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Ленінградського фронту до розстрілу. Розстріляний 28 грудня 1941 року. Реабілітований у 1998 році.

Єрмакович Фелікс Йоспович, 1893 року народження, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області, вул. Базарна, буд. № 8. Робітник металургійного заводу. Заарештований 27 грудня 1937 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1959 році.

Єрмоленко Микола Гаврилович, 1910 року народження, сел. Дебальцеве Риківського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місце народження. Не працював. Заарештований 8 грудня 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1929 році.

Єрмолов Аким Михайлович, 1902 року народження, с. Бикове Горшечинського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, Нова колонія, буд. № 31, кв. 1. Робітник машинобудівного заводу. Заарештований 11 січня 1938 року. Спецколегією Донецького обласного суду засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Єрмолов Сергій Петрович, 1895 року народження, с. Подвілля Ізмайлівського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Єнакієве Донецької області, 41-а лінія, буд. № 35. Робітник цегельного заводу. Заарештований 7 квітня 1944 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області виправданий, з-під варті звільнений.

Єрофєєв Іван Дмитрович, 1908 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Слюсар. Заарештований 21 травня 1929 року. Даних про вирок немає. Постановою Маріупольського відділу ДПУ УРСР справу припинено.

Єфименко (Юхименко) Гаврило Євтихійович, 1916 року народження, с. Гороховатка Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 6-ї роти 2-го батальйону 1049-го стрілецького полку 300-ї стрілецької дивізії. Заарештований 8 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 300-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Розстріляний 30 листопада 1941 року. Реабілітований у 1998 році.

Єфимов Сергій Петрович, 1898 року народження, м. Юхов Калужької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, гуртожиток рудоуправління. Інженер технічного відділу рудоуправління “Донвугілля”. Заарештований 27 липня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Кузнецький басейн. Реабілітований у 1997 році.

Єфим'єв Платон Іванович, 1872 року народження, х. Чобітовський Лисичанського району Донецької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Дмитрівськ Донецької області, 7-й проспект, буд. № 40. Настоятель Троїцької церкви. Заарештований 9 квітня 1926 року. Донецьким окружним прокурором справу припинено.

Ж

Жаботинський Андрій Дмитрович, 1899 року народження, с. Краснопілля Сумського повіту Харківської області, українець, освіта середня, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 21 вересня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Жарий-Жаров Борис Михайлович, 1912 року народження, с. Різdv'янка Геніічеського району Дніпропетровської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Фрунзе, буд. № 97-а. Заарештований 29 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Жариков Іван Юхимович, 1898 року народження, с. Ямполівка Красноармійського району Донецької області, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Червоноармієць 9-ї стрілецької роти 223-го стрілецького полку 53-ї стрілецької дивізії. Не заарештовувався. Не засуджений. Розстріляний 1 червня 1943 року. Реабілітований у 1943 році.

Жейнов Микола Кирилович, 1907 року народження, с. Г'юнівка Андріївського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Улакли Великоновосілівського району Донецької області. Робітник радгоспу "Сухі Яли". Заарештований 6 квітня 1938 року. Судовою колегією по кримінальним справам Донецького обласного суду засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Жежело Іван Якович, 1905 року народження, місце народження не вказано, українець, даних про освіту немає, член ВКП(б). Начальник паровозного депо. Проживав: сел. Гловайськ Донецької області. Заарештований 10 листопада 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Желаников Семен Іванович, 1903 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. заводу ім. Войнова Амвросіївського району Донецької області. Вантажник заводу ім. Войнова. Заарештований 23 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Желтоножкін Борис Михайлович, 1896 року народження, м. Ленінград, росіянин, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 16-а лінія, буд. № 102. Службовець хімзаводу. Заарештований 7 лютого 1931 року. Засуджений Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР строк не вказано. Даних про реабілітацію немає.

Желтоногов Іван Якович, 1879 року народження, ст. Панталівка Ростовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Темрюк Володарського району Донецької області. Хлібороб. Заарештований 28 жовтня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Жигула Дмитро Сергійович, 1899 року народження, с. Старопетровське Новоспа-

совської волості Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Широка Балка Портовського району Маріупольського округу. Хлібороб. Заарештований 18 листопада 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Жигула Іван Прокопович, 1906 року народження, с. Старопетровське Новоспасівського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Широка Балка Портовського району Маріупольського округу. Хлібороб. Заарештований 18 листопада 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 26 лютого 1930 року у м. Харкові. Реабілітований у 1990 році.

Жигула Михайло Сергійович, 1902 року народження, с. Старопетровське Новоспасівської волості Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Широка Балка Портовського району Маріупольського округу. Хлібороб. Заарештований 18 листопада 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 26 лютого 1930 року у м. Харкові. Реабілітований у 1990 році.

Жигула Прокіп Юхимович, 1872 року народження, с. Старопетровське Новоспасівської волості Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Широка Балка Портовського району Маріупольського округу. Хлібороб. Заарештований 24 жовтня 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 26 лютого 1930 року у м. Харкові. Реабілітований у 1990 році.

Жигула Сергій Юхимович, 1871 року народження, с. Старопетровське Новоспасівської волості Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Широка Балка Портовського району Ма-

ріупольського округу. Заарештований 18 листопада 1929 року. Трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 26 лютого 1930 року у м. Харкові. Реабілітований у 1990 році.

Жидій Іван Андрійович, 1905 року народження, с. Райгородок Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 906-го стрілецького полку. Заарештований 11 вересня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 3-ї гвардійської армії на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Жидовленко Степан Федорович, 1870 року народження, с. Кам'янка Новосельського району Тульської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: ст. Мандрикине Донецької області, буд. № 110, кв. 2. Вагар ст. Мандрикине. Заарештований 8 серпня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Жиленков Олександр Єгорович, 1903 року народження, Скороднянського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Вантажник заводу. Заарештований 20 вересня 1937 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області від 9 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Жилинський Олексій Йосипович, 1908 року народження, с. Давидо-Орлівка Чистяківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Федорівка Костянтинівського району Донецької області. Колгоспник колгоспу ім. Клари Цеткін. Заарештований 28 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Жогло Володимир Олександрович, 1924 року народження, м. Донецьк Донецької об-

ласті, росіянин, освіта неповна вища, член ВЛКСМ. Червоноармієць. Заарештований 4 квітня 1942 року. Засуджений Президіумом Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Жолнерович Олександр Іванович, 1890 року народження, Польща, білорус, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, вул. Кладовищенська, буд. № 50. Тесляр. Заарештований 26 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Жуков Андрій Зиновійович, 1877 року народження, х. Жукова Сталінського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 19 січня 1928 року. Спецколегією Донецького окружного суду засуджений на 1 рік ВТТ умовно. Реабілітований у 1994 році.

Журавльов Григорій Іванович, 1918 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар комбінату. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 квітня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Журавльов Іван Дмитрович, 1893 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Благовещенська, буд. № 14. Електромонтер електростанції. Заарештований 11 жовтня 1929 року. Судовою трійкою ДПУ

УРСР засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Журавський Олексій Францович, 1889 року народження, м. Могильов, Білорусія, білорус, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Консервна, буд. № 27. Плановик відділу праці. Заарештований 28 квітня 1933 року. Даних про вирок немає.

Журба Яків Степанович, 1894 року народження, с. Григорівка Авдіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Григорівка Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Стрілочник транспортного цеху тресту "Макіїввугілля". Заарештований 24 лютого 1941 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1958 році.

Журко Архип Дмитрович, 1877 року народження, м. Гришине Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Не працював. Заарештований 28 грудня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Казахстан. Реабілітований у 1995 році.

Жученко Леонід Федорович, 1920 року народження, с. Данилова Балка Грушківського району Одеської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 вересня 1945 року. Не засуджений. Реабілітований у 1945 році.

3

Завацький Генріх Генріхович, 1903 року народження, с. Карлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Калинове Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений 22 березня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Завацький Іван Генріхович, 1883 року народження, с. Форетнац Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Карлівка, колгосп ім. Карла Маркса. Заарештований 24 січня 1938 року. Засуджений 22 березня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Завадський Іван Іванович, 1909 року народження, с. Кіндратівка Костянтинівського району Донецької області, німець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав за місцем народження. Робітник колгоспу ім. Карла Лібкнехта. Заарештований 9 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Завертнєв Ілля Федосійович, 1919 року народження, с. Дронівка Ямського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 260-го стрілецького полку. Заарештований 16 серпня 1942 року. Військовим трибуналом 168-ї стрілецької дивізії у м. Кронштадт за-

суджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 24 вересня 1942 року. Реабілітований у 1992 році.

Завражний Михайло Кузьмич, 1916 року народження, с. Зайцеве Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць в/ч № 9886. Заарештований 10 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Київського військового округу до розстрілу. Розстріляний 3 вересня 1941 року у м. Києві. Реабілітований у 1998 році.

Загородний Микола Гнатович, 1901 року народження, с. Стежки Козловського повіту Тамбовської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Рикове Донецької області. Слюсар заводу ім. Рикова. Заарештований 22 листопада 1929 року. Справу закрито 5 березня 1930 року Артемівським окружним прокурором.

Загорський Іван Олексійович, 1906 року народження, с. Миколаївка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, даних про освіту немає, безпартійний. Штукатур “Південожитлобуду”. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 2 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Загорулько Олександр Васильович, 1910 року народження, с. Колпакове Краснотульського району Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцеве Донецької області, буд. № 44, кв. 1. Помічник машиніста

ст. Дебальцеве. Заарештований 4 серпня 1937 року. Лінійним судом Північнодонецької залізниці засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Задорожна Мотря Семенівна, 1898 року народження, с. Різниківка Ямського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 17 січня 1951 року. Верховним Судом СРСР засуджена на 7 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Задорожна Феонія (Феона) Федорівна, 1926 року народження, с. Родіонівка Ямського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 17 січня 1951 року. Верховним Судом СРСР засуджена на 6 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Задорожний Леонід Федорович, 1927 року народження, с. Родіонівка Ямського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Слюсар заводу "Перемога праці". Заарештований 17 січня 1951 року. Верховним Судом УРСР засуджений на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Зайвий Григорій Кіндратович, 1899 року народження, місце народження не вказано, українець, даних про освіту немає, член ВКП(б). Завідуючий районим земельним фондом. Проживав: с. Тельманове Тельманівського району Донецької області. Заарештований 30 вересня 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Зайка Іван Єгорович, 1909 року народження, с. Микільське Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Колгоспник. Заарештований 10

липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Зайцев Тимофій Костянтинович, 1919 року народження, с. Макове Біловського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць-шофер. Заарештований 1 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 18-ї армії до розстрілу. Розстріляний 12 листопада 1941 року. Реабілітований у 1999 році.

Залгауцький Карл Якович, 1879 року народження, Ковельська губернія, Латвія, лагіш, освіта початкова, безпартійний. Майстер дистанції зв'язку Південнодонецької залізниці. Проживав: с. Гаврилівка Слов'янського району Донецької області. Заарештований 1 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Розстріляний 5 квітня 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1961 році.

Залевський Михайло Якович, 1896 року народження, с. Крива Коса Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, сел. Волонтерівка, вул. Пархоменко, буд. № 72. Робітник заводу ім. Ілліча. Заарештований 1 червня 1941 року. Донецьким судом засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1965 році.

Зальц-Зіллер Карл Якович, дати народження не вказано, Маріупольського повіту Катеринської губернії, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Іловайськ. Заарештований 19 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1988 році.

Закіров Генадій Хаматнурович, 1963 року народження, м. Південнокомунарське Донецької області, українець, освіта середня, член КПСС. Проживав: м. Няндом Архангельської області, Росія. Прапорщик в.ч № 93511. Заарештований 4 вересня 1988 року.

Даних про вирок немає. Реабілітований у 1989 році.

Замілов Курбан-Галі Булатович, 1918 року народження, с. Сатієве Киргиз-Маякінського району Башкирської АРСР, башкир, освіта неповна середня, безпартійний. Кучер лікарні. Проживав: ст. Ханжонкове Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 березня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Замураєв Іван Дмитрович, 1897 року народження, с. Турівка Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Нестерівка Донецької області. Робітник рудоуправління. Заарештований 22 вересня 1928 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання до Орловської області. Реабілітований у 1992 році.

Заніско Опанас Федорович, 1885 року народження, с. В. Каракуб Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Листоноша колгоспу ім. Калініна. Заарештований 24 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Запорожець Дмитро Федорович, 1923 року народження, с. Заозер'я Смілянського району Київської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Військово-службовець. Заарештований 10 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Запорожець Полікарп Іванович, 1903 року народження, с. Миколаївка Зачепилівського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 21 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по До-

нецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Зарубін Яків Никанорович, 1911 року народження, с. Різдв'яне Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Експедитор радгоспу ім. Челюскінцев. Проживав: с. Дмитрівка Сніжнянського району Донецької області. Заарештований 25 грудня 1941 року. Військовим трибуналом 395-ї дивізії 4 січня 1942 року засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 30 січня 1942 року. Реабілітований у 1947 році.

Захаров Василь Олексійович, 1907 року народження, с. Василівка Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр артлі с. Василівка. Заарештований 13 січня 1933 року. Постановою Особливої нарадою при колегії ДПУ УРСР від 26 квітня 1933 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Захаров Яків Захарович, 1888 року народження, с. Андріянове Новоторзького району Калінінської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 18 вересня 1937 року. Не засуджений. Реабілітований у 1958 році.

Зверєв Василь Федорович, 1903 року народження, сел. Штергрес Краснолуцького району Луганської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Інженер-технолог електростанції. Проживав: сел. Штергрес Краснолуцького району Луганської області. Заарештований 8 березня 1937 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу. Розстріляний 5 грудня 1937 року. Реабілітований у 1957 році.

Зезека Яків Данилович, 1906 року народження, с. Благодатне Барвенківського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Ново-Слов'янськ Донецької області. Робітник ст. Слов'янськ. Даних про вирок немає. Рішенням

ГУГБ НКВС ст. Слов'янськ Південнодонецької залізниці 20 квітня 1938 року справу закрито.

Зейбель Іван Вольдемарович, 1905 року народження, сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу “Нейгейм”. Проживав: сел. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Зейц Берта Пилипівна, 1907 року народження, с. Липове Ямського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Робітниця колгоспу “Червоне поле”. Проживала за місцем народження. Заарештована 3 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 28 червня 1945 року засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1963 році.

Зеленко Дмитро Тимофійович, 1910 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Токар заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 19 липня 1943 року. Засуджений Південно-Західного фронту на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Зеленський Лев Абрамович, 1891 року народження, ст. Льгов Нижнедеревенської волості Льговського повіту Курської губернії, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Бахмут (Артемівськ) Донецької області, вул. Маріупольська, буд. № 41. Завідуючий відділом Донецького земельного відділу. Заарештований 29 березня 1921 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1921 році.

Зель Георг Людвигович, 1898 року народження, Дмитрівський район Чернігів-

ської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Утриманець. Заарештований 21 червня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Землинський Яків Меєрович, 1900 року народження, м. Сміла Черкаського повіту Київської губернії, єврей, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Садова, буд. № 82. Робітник ларька. Заарештований 8 лютого 1925 року. Не засуджений. Реабілітований у 1925 році.

Зибцев Іван Омелянович, 1904 року народження, Петровський район Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Слов'янський район Донецької області. Робітник радгоспу. Заарештований 8 липня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Зимарєв Григорій Георгійович, 1914 року народження, сел. Часів Яр Артемівського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Курсант школи командирського складу полку НКВС. Заарештований 31 березня 1937 року. Засуджений військовим трибуналом внутрішньої охорони Свердловської області на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Зіх Ефром Германович, 1914 року народження, х. Заходи Василевського району Поліської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Військовополонений табірною відділення № 6 табору № 217 у м. Краматорську Сталінської (Донецької) області. Заарештований 29 березня 1946 року. Не засуджений. Реабілітований у 1956 році.

Зільбернагель Альберт Іванович, 1889 року народження, сел. Пришиб Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: сел. Шидлове Добропільського

району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Зозуленко Семен Омелянович, 1910 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Зозуля Олексій Олександрович, 1916 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Не працював. Заарештований 11 травня 1935 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1935 році.

Зоммер Михайло Іванович, 1896 року народження, місце народження не вказано, німець, освіта початкова, член ВКП(б). Зас-

тупник завідуючого відділу книжного видавництва. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 5 травня 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу. Розстріляний 21 вересня 1937 року. Реабілітований у 1958 році.

Зоненко Петро Арсентійович, 1908 року народження, с. Прелесне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Командир кулеметного взводу. Заарештований 3 січня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Зонтов Андрій Артемович, 1897 року народження, м. Рига, Латвія, латиш, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Ханжонкове Макіївського району Донецької області. Робітник шахти. Заарештований 31 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Вирок приведений до виконання 9 лютого 1938 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1990 році.

I

Іваненко Михайло Антонович, 1902 року народження, х. Перятеньшина Харківської області, українець, освіта вища, безпартійний. Завідуючий ЦНІЛ. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Іванечко Дем'ян Васильович, 1916 року народження, с. Роджалове Радехівського району Львівської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Жданова, буд. № 3, кв. 16. Робітник швацької фабрики. Заарештований 19 квітня 1951 року. Військовим трибуналом військ КДБ Донецької області засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1977 році.

Іванілов Володимир Олександрович, 1911 року народження, сел. Комсомольське Горлівського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Утриманець ОЛП-66 ВТТ МВС УРСР у м. Краматорську Сталінської (Донецької) області. Заарештований 11 липня 1950 року. Табірним судом ВТТ та колоній МВС УРСР засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1954 році.

Іванілов Іван Олександрович, 1902 року народження, сел. Комсомольське Горлівського району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Начальник планового відділу шахти "Ново-Кіндратівка". Заарештований 6 квітня 1960 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1988 році.

Іванілов Олексій Митрофанович, 1916 року народження, Пастуховський рудник Макіївського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць конвойного полку внутрішніх військ НКВС Уральського округу. Заарештований 17 грудня 1937 року. Військовим трибуналом внутрішніх військ УНКВС Уральського округу засуджений на 4 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1938 році.

Іванков Василь Петрович, 1913 року народження, х. Морвинка Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Міліціонер. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 19 травня 1947 року. Засуджений військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1958 році.

Іванов Анатолій Іванович, 1925 року народження, м. Артемівськ Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник пошти. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 березня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Іванов Дмитро Іванович, 1896 року народження, Болгарія, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, радгосп № 4. Робітник радгоспу заводу ім. Фрунзе. Заарештований 21 січня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Іванов Костянтин Іванович, 1898 року народження, с. Комар, х. Зінов'ївка Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 11 квітня 1931 року. Даних про вирок немає. Справу припинено 29 червня 1931 року.

Іванов Марин Атанасович, 1897 року народження, с. Дейдари, Болгарія, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Одеса Одеської області. Заарештований 13 травня 1929 року. Засуджений Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений до заслання за межі СРСР. Реабілітований у 1999 році.

Іванов Микола Олексійович, 1885 року народження, Харківська область, росіянин, даних про освіту та партійність немає. Робітник тресту "Макбуд". Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 6 вересня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Іванов Михайло Андрійович, 1901 року народження, х. Н. Річки Нехаївського району Сталінградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Рахівник "Азотхімбуду" м. Горлівка Донецької області. Проживав: м. Ново-Горлівка Донецької області, хімзаводська колонія, барак № 92. Заарештований 19 квітня 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 20 квітня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Іванов Федір Миколайович, 1892 року народження, с. Перша Підгородна Слобода Малоархангельського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник металургійного заводу. Заарештований 25 листопада 1948 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуд-

жений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1963 році.

Іванов Федір Семенович, 1924 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 9 лютого 1948 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1954 році.

Іванський Сергій Никифорович, 1910 року народження, ст. Малоростська Краснодарського краю, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: сел. Амвросіївка Амвросіївського району Сталінської (Донецької) області. Робітник радгоспу "Амвросіївський". Заарештований 25 березня 1946 року. Лінійним судом Північно-Кавказької залізниці засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Іванченко Андрій Антонович, 1884 року народження, х. Хомутове Будьоннівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Заарештований 23 листопада 1928 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1928 році.

Іванченко Іван Тихонович, 1890 року народження, с. Успенське Онуфріївського району Кіровоградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 4 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Іванчук Андрій Васильович, 1907 року народження, х. Іванчуківки Балакліївського району Харківської області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Листоноша. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 11 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Івашченко Макар Аврамович, 1886 року народження, с. Часниківка Борзенського району Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області, пр. Шитівський, буд. № 8. Робітник тресту. Заарештований 24 листопада 1932 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1995 році.

Іващенко Никифор Максимович, 1898 року народження, х. Хайлівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Куйбишева. Заарештований 7 грудня 1950 року. Верховним Судом УРСР засуджений на 5 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Івін Артем Андрійович, 1882 року народження, с. Акимівка Калужької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Володимирівка Амвросіївського району Донецької області. Продавець. Заарештований 21 березня 1931 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Івков Іван Устинович, 1903 року народження, сел. Дробишеве Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Дробишеве Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу "Червоний хлібороб". Заарештований 15 серпня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням

прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1947 році.

Ізвеків Костянтин Андрійович, 1914 року народження, с. Азівка Радянського району Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Дебальцево Донецької області, вул. Артемівська, буд. № 12. Вантажник. Заарештований 17 червня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Іллін Альберт Васильович, 1931 року народження, м. Пушкіне Ленінградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Міллерове Луганської області. Вчитель. Заарештований 5 січня 1943 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1943 році.

Іллін Макар Лук'янович, 1890 року народження, с. Успенка Андріївського району Донецької області, даних про національність немає, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Хлібороб. Заарештований 19 серпня 1929 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Іловайський Володимир Іванович, 1864 року народження, с. Зуївка Сталінського округу (Донецької області), росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Дмитрівськ Сталінського округу. Без певного місця праці. Заарештований 30 серпня 1927 року. Особливою нарадою при колегії ОДПУ засуджений позбавлення прав проживання у місцях Москві, Харкові, Києві, Одесі, Ростові та прикордонних областях. Реабілітований у 1992 році.

Ільєнко Петро Іванович, 1897 року народження, с. Садово-Василівка Будьоннівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Садово-Василівка Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Заареш-

тований 17 грудня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Льченко Григорій Демидович, 1880 року народження, х. Хрестуха Сталінського округу, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав за місцем народження. Заарештований 19 січня 1928 року. 4 січня 1929 року УК УРСР засуджений на 1 рік умовно. Реабілітований у 1994 році.

Льченко Дмитро Мойсейович, 1891 року народження, с. Білка Тростенецького району Сумської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Безим'яне Сталінської (Донецької) області. Колгоспник. Заарештований 10 грудня 1950 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1989 році.

Льчук Іван Олександрович, 1901 року народження, с. Кудринці Боровського повіту, Західна Галичина, Польща, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Донецької області, сел. шахти № 1, буд. № 3. Робітник шахти. Заарештований 29 серпня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Льяшенко Микола Матвійович, 1905 року народження, х. Бур'янівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Голова колгоспу ім. Шевченка. Проживав: х. Бур'янівка Донецької області. Заарештований 28 серпня 1937 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 2000 році.

Юдсон Мартин Георгійович, 1898 року народження, с. Богатівка Донської області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Богатівка Донської області. Заарештований 13 липня 1920

року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1920 році.

Юрдан Карл Карлович, 1913 року народження, Молочанський район Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Котлярівка. Проживав: с. Котлярівка Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Йокерс Євген Якович, 1912 року народження, сел. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав за місцем народження. Заарештований 3 вересня 1941 року. Постановою слідвідділення УКГБ при СМ УРСР по Донецькій області від 22 жовтня 1964 року справу припинено. Реабілітований у 1999 році.

Юркес Отто Андрійович, 1892 року народження, с. Рейнталь В. Михайлівського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу "Нейгейм". Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Юсіфіді Дмитро Паніотович, 1876 року народження, м. Афіни, Греція, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник "Водоторгхарч". Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Юффе Наум Самійлович, 1901 року народження, с. Монастирище Могилівської губернії, Білорусія, єврей, освіта вища, член ВКП(б). Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк), вул. Путилівська, буд. № 3, кв. 13. Начальник

планового відділу комбінату “Сталінвугілля”. Заарештований 21 грудня 1939 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1940 році.

Іохім Рудольф Сидорович (Теодорович), 1903 року народження, с. Ясинівка Запорізької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Петрівка. Заарештований 5 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 31 жовтня 1942 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1965 році.

Ісаак Абрам Якович, 1891 року народження, с. Олександропіль Залізничанського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Проживав за місцем народження. Без певних зайнятть. Заарештований 23 листопада 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ісаєв Олександр Іванович, 1900 року народження, с. Конькове Тельманівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Рахівник “Азовстальбуду”. Заарештований 17 липня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Ісаченков Михайло Хрисанович, 1926 року народження, с. Чорнолужжя Монас-

тирищенського району Смоленської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 281-го артилерійського полку. Заарештований 18 вересня 1947 року. Засуджений військовим трибуналом групи Радянських окупаційних військ у Німеччині на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Іскра Петро Васильович, 1911 року народження, с. Ольшанка Чернявського району Воронежської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар депо. Проживав: м. Волноваха Сталінської (Донецької) області. Заарештований 18 листопада 1944 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Іщенко Василь Йосипович, 1907 року народження, с. Нелепівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Алебастрів Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу “Вільна Праця”. Заарештований 22 червня 1949 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення у Джамбульську область Кав. РСР. Строк не вказаний. Реабілітований у 1958 році.

Іщенко Яків Власович, 1810 року народження, с. Калинівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Артемівка Амвросіївського району Донецької області. Заарештований 23 лютого 1929 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР виправданий, з-під варті звільнений, справу припинено.

К

Кавелін Іван Петрович, 1907 року народження, Волновського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Ворошилова. Проживав: сел. Кірова Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Казаковська Розалія Антонівна, 1912 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, німкеня, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Лунов Бранденбурзької провінції, Німеччина. Не працювала. Заарештована 18 лютого 1946 року. Військовим трибуналом Уральського військового округу засуджена на 5 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1994 році.

Казанська Олена Гаврилівна, 1885 року народження, м. Старобільськ Луганської області, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: сел. Іловайськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 13 вересня 1943 року. Не засуджена. Реабілітована у 1955 році.

Казміріді Георгій Ахілесович, 1913 року народження, м. Трапезунд, Туреччина, грек, безпартійний. Робітник хлібозаводу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 31 грудня 1937 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Калашник Опанас Фокович, 1893 року народження, с. Жовтневе Красноармійсько-

го району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Гірничий Красноармійського району Донецької області. Заарештований 16 листопада 1932 року. Постанововою Особливої наради при колегії ДПУ УРСР 28 грудня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Калашникова Віра Терентіївна, 1905 року народження, с. Анисівка Адамівського району Чкаловської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітниця коксохімзаводу. Заарештована 6 травня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років у Північно-Казахстан-ську область. Реабілітована у 1990 році.

Калініченко Василь Іванович, 1924 року народження, с. Луканівка Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Монтер зв'язку "Донбасенерго". Заарештований 20 червня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Калиновська-Гайдар Валентина Євгенівна, 1920 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Бухгалтер "Міськпромкомбінату". Заарештована 16 січня 1946 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджена на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років. Реабілітована у 1993 році.

Калиновський Харитон Михайлович, 1906 року народження, с. Попівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Попівка Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 19 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1995 році.

Калоша Іван Сафронович, 1911 року народження, с. Макіївка Макіївського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 19 березня 1935 року. Військовим трибуналом внутрішньої охорони Московської області 19 березня 1935 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Камишев Дмитро Олександрович, 1899 року народження, с. Залізне Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Вантажник станції. Заарештований 16 квітня 1946 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Капелькіна Ганна Георгіївна, 1901 року народження, м. Москва Московської області, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: сел. Майський Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Домогосподарка. Заарештована 11 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казхстанську область. Реабілітована у 1990 році.

Капенков Іван Минович, 1914 року народження, с. Уть Могилівського району Гомельської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 658-го стрілецького полку. Заарештований 29 листопада 1941 року. Засуджений військовим трибуналом м. Луганська Луганської області

до розстрілу. Розстріляний 29 грудня 1941 року. Реабілітований у 1998 році.

Каплан Мирон Іванович, 1875 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Не засуджений. Реабілітований у 1938 році.

Каплун Петро Полікарпович, 1890 року народження, х. Кам'янка Н. Бузького району Одеської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бухгалтер міськкомгоспу. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 8 грудня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Капунов Микола Тимофійович, 1886 року народження, х. Синець-Волховської Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Швейцар комбінату "Сталінвугілля". Заарештований 7 червня 1946 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Карабаш Дмитро Миколайович, 1878 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник автобазу. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 31 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Караберов Микола Стельянович, 1901 року народження, с. Урзуф Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 22 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Карабет Василь Васильович, 1883 року народження, с. Костянтинопіль Великоново-

сілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Пекар радгоспу. Проживав: с. Улакли Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 2 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Карабет Давид Кузьмич, 1884 року народження, с. Костянтинівка Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Улакли Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 20 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Карабет Данило Іванович, 1901 року народження, с. Костянтинівка Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник міськмісцевпрому. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Караджелі Пантелій Юрійович, 1875 року народження, с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Ворошилова. Проживав: с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Постановою НКВС СРСР 28 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Каракуц Олександр Іванович, 1891 року народження, с. Колодезі Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Колодязі Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. За-

арештований 17 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Караманчук Онуфрій Хомич, 1887 року народження, с. Дмитрашівка Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Шевченка Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Охороник заводу. Заарештований 31 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Караянов Юхим Андрійович, 1886 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 21 січня 1938 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Карба Віктор Болеславович, 1918 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Військовослужбовець. Заарештований 8 березня 1944 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Кардаш Міна Савич, 1910 року народження, с. Костянтинівка Великоновосілівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу. Проживав за місцем народження. Заарештований 23 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 8 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Касищев Петро Якович, 1897 року народження, с. Читининське Знаменського району, область не вказана, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник радгоспу "Сартана". Проживав: сел. Сартана Старокаранського району Донецької області. Заарештований 15 лютого 1933 року. Не засуджений. Реабілітований у 1933 році.

Касьянов Іван Денисович, 1901 року народження, с. Стрюкове Чистяківського району Донецької області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Експедитор сільського споживчого товариства. Проживав: с. Стрюкове Чистяківського району Донецької області. Не заарештовувався. Не засуджений. Реабілітований у 1947 році.

Катпур Тимофій Петрович, 1904 року народження, с. Петровське Криворізького району Дніпропетровської області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б). Робітник паровозної служби. Проживав: м. Волноваха Донецької області. Заарештований 21 вересня 1937 року. Засуджений лінійним судом Південнодонецької залізниці на 1 рік та 6 місяців ВТТ. Реабілітований у 1939 році.

Кацан Андрій Дмитрович, 1904 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Економіст депо Волноваха. Проживав: м. Волноваха Донецької області, вул. Короленко, 1. Заарештований 18 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 5 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Качановський Володимир Арсентійович, 1892 року народження, с. Лучанське Броцлавського району Вінницької області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 30 квітня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Кашарін Пилип Юхимович, 1912 року народження, с. Грузько-Ломівка Макіївського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВКП(б). Заступник командира 706-го саперного батальйону 107 СК. Заарештований 13 червня 1946

року. Військовим трибуналом 38-ї армії виправданий. Реабілітований у 1946 році.

Каширіна Антоніна Андріївна, 1923 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянка, освіта середня, член ВЛКСМ. Не працювала. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештована 19 вересня 1943 року. Засуджена військовим трибуналом Київського військового округу на 5 років ВТТ. Реабілітована у 2000 році.

Кекін Анатолій Михайлович, 1918 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 10 квітня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 1-го гвардійського механізованого корпусу Південно-Західного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Келлер Роман Андрійович, 1912 року народження, с. Новеньке Німецького району Західно-Сибірського краю, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Вантажник Костянтинівського заводу “Червоний Жовтень”. Проживав: житлоколонія заводу. Заарештований 17 березня 1938 року. Постановою УНКВС по Донецькій області 31 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Кенюх Поліна Федорівна, 1909 року народження, с. Удачна Красноармійського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Удачна Красноармійського району Сталінської області. Не працювала. Заарештована 21 грудня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1991 році.

Керн Володимир Едуардович, 1901 року народження, с. Блюменталь Люксембурзько-

го району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник артілі ім. Дзержинського. Проживав: м. Орджонікідзе Донецької області. Заарештований 21 січня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 15 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Керн Федір Федорович, 1912 року народження, сел. Блюменталь Люксембурзького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Лейтенанта Шмідта. Проживав: с. Олександроград Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 8 вересня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Килевнік Тимофій Станіславович, 1913 року народження, с. Кленське Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання та праці не вказано. Заарештований 17 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Кириленко Максим Агеєвич, 1892 року народження, с. Андріївка Куйбишевського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Новогригорівка Володарського району Сталінської (Донецької) області. Комбайнер МТС. Заарештований 7 березня 1946 року. Військовим трибуналом МВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Кирилко Ганна Іванівна, 1914 року народження, с. Скотувата Авдіївського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Санітарка дитячого туберкульозного сана-

торія. Заарештована 9 березня 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1990 році.

Кирилко Іван Омелянович, 1875 року народження, с. Скотувата Авдіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Скотувата Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 2 лютого 1946 року. Донецьким облсудом на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років з конфіскацією майна. Реабілітований у 1990 році.

Кирилко Пелагея Іванівна, 1912 року народження, с. Скотувата Авдіївського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Скотувата Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Санітарка лікарні. Заарештована 9 березня 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1990 році.

Кірюха Григорій Михайлович, 1897 року народження, м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Диспетчер служби руху станції. Проживав: м. Ясинувата Донецької області. Заарештований 26 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Кіш Георгій Якович, 1887 року народження, с. Калинове Кагановицького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Вчитель. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 12 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Ківайко Юда-Лейб Шлямович, 1916 року народження, м. Мінськ-Мазовецький, Польща, єврей, освіта середня, безпартійний.

Робітник будуправління. Проживав: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 лютого 1953 року. Не засуджений. Реабілітований у 1953 році.

Кіор Платон Костянтинович, 1898 року народження, с. Старий Крим Приморського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник сільського споживчого товариства. Проживав: с. Старий Крим Приморського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Кір'ян Костянтин Мойсейович, 1905 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Вантажник "Каракуббуду". Проживав: с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області. Заарештований 29 грудня 1937 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 29 листопада 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Кір'янов Олександр Федорович, 1910 року народження, місце народження не вказано, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник водокачки м. Валуйки Курської області. Заарештований 16 серпня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Курській області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1939 році.

Клад Дар'я Яківна, 1915 року народження, с. Нижня Кринка Харцизького району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: с. Нижня Кринка Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Заарештована 25 травня 1944 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Клас Іван Адамович, 1880 року народження, с. Ямбург Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний.

Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: х. Пугачьова Краматорського району Донецької області. Заарештований 27 вересня 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Клименко Аким Васильович, 1899 року народження, х. Шахинський Сталінського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: х. Миколаєво-Селидівський Красноармійського району Донецької області. Заарештований 26 листопада 1932 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 27 грудня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Клименко Іван Федорович, 1905 року народження, сел. Селидове Селидівського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 47-ї запасної стрілецької дивізії. Заарештований 26 квітня 1942 року. Засуджений Президіумом Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Клименко Ілля Трохимович, 1908 року народження, с. Петровське Старо-Млинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Петровське Старо-Млиновського району Сталінської (Донецької) області. Вагар елеватора. Заарештований 24 жовтня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Климченко Микита Аписилійович, 1899 року народження, с. Козлово Комарицького району Смоленської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник кінного двору будівельного тресту. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 30 вересня 1941 року. Не засуджений. Реабілітований у 1948 році.

Клименко Петро Нестерович, 1913 року народження, с. Пашкове Амурської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник склозаводу. Проживав: м. Костянтинівка Донецької області, вул. Червона, буд № 8, кв. 33. Заарештований 17 червня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР від 26 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1937 році.

Клименчук Степан Пилипович, 1896 року народження, Холмська губернія, Польща, поляк, освіта початкова, безпартійний. Електрослюсар динасового заводу. Проживав: сел. Пантелеймонівка Горлівського району Донецької області. Заарештований 21 березня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Клінішев Олександр Іванович, 1922 року народження, сел. шахти “Комсомолец” Горлівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Курсант бронетанкового училища. Заарештований 2 січня 1942 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 2000 році.

Кліпенштейн Андрій Андрійович, 1883 року народження, с. Капустянки Хортицького району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Заарештований 22 січня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 14 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Клокол Михайло Сергійович, 1907 року народження, с. Нижнє Попаснянського району Луганської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Шофер “Донбасшахтбуду”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. За-

арештований 23 вересня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Ключаров Тихон Михайлович, 1914 року народження, с. Першоріздвяне Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської області. Боець ВТПК МВС. Заарештований 8 липня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 7 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Кнауер Вільгельм Готлібович, 1889 року народження, с. Корнталь Тельманівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Експедитор ковбасних виробів Маріупольського “Харчоторгу”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 20 лютого 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 31 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Коба Сергій Олександрович, 1905 року народження, с. Ново-Підгірне Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць транспортного взводу 257-ї польової хлібопекарні 363-ї стрілецької дивізії. Заарештований 26 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Ковальов Антон Опанасович, 1898 року народження, с. Ново-Економічне Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ново-Економічне Сталінської (Донецької) області. Робітник шахтоуправління. Заарештований 10 жовтня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Ковальов Василь Андрійович, 1915 року народження, с. Черченівка Костюковицького району Могилівської області, білорус, освіта середня, член ВКП(б). Оперуповноважений ЕКО УНКГБ Донецької області. Проживав: м. Харків Харківської області. Заарештований 19 січня 1944 року. Виправданий Особливою інспекцією ОК НКГБ УРСР. Реабілітований у 1944 році.

Ковальов Іван Єгорович, 1899 року народження, с. Ново-Економічне Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Заарештований 31 серпня 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 11 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Ковалевська Віра Григорівна, 1899 року народження, с. Середнє Прилуцького району Чернігівської області, росіянка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештована 20 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна та конфіскацією майна. Реабілітована у 1994 році.

Ковалевська Олександра Прохорівна, 1911 року народження, с. В. Ховань Білогородського району Курської області, росіянка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: м. Горлівка Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештована 11 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1990 році.

Ковалевський Ілля Миколайович, 1904 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Бригадир риболовецької бригади. Заарештований 23 лютого 1946

року. Військовим трибуналом Азово-Донсько-Кубанського басейну виправданий. Реабілітований у 1946 році.

Ковалевський Петро Тимофійович, 1879 року народження, х. Луганське Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 9 жовтня 1932 року. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 13 грудня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Коваленко Варвара Никифорівна, 1926 року народження, сел. Мар'їнка Мар'їнського району Донецької області, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: сел. Мар'їнка Мар'їнського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця шахти. Заарештована 18 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1990 році.

Коваленко Єлизавета Федорівна, 1925 року народження, с. Броварки Граджинського району Полтавської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: сел. Оленівка Ольгинського району Донецької області. Заарештована 1 жовтня 1951 року. Судовою колегією Донецького облсуду 23 листопада 1951 року засуджена на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1988 році.

Коваленко Іван Федорович, 1923 року народження, с. Броварки Граджинського району Полтавської області, українець, освіта середня, безпартійний. Робітник артілі "Червоний чоботар". Проживав: сел. Оленівка Ольгинського району Донецької області. Заарештований 1 жовтня 1951 року. Судовою колегією по кримінальним справам Донецького облсуду 23 листопада 1951 року засуджений на 25 років ВТТ. Реабілітований у 1988 році.

Коваленко Микола Григорович, 1921 року народження, с. Мар'їнка Петровського райо-

ну Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 254-го стрілецького полку. Заарештований 9 листопада 1941 року. Засуджений Президіумом Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Коваленко Михайло Гнатович, 1904 року народження, с. Шулаєве Єленського району Смоленської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Електрослюсар. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1945 році.

Коваленко Прасков'я Григорівна, 1899 року народження, сел. Мар'їнка Мар'їнського району Донецької області, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: сел. Мар'їнка Мар'їнського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця шахти. Заарештована 21 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1990 році.

Ковальський Микола Дмитрович, 1882 року народження, місце народження не вказано, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник коксохімзаводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 17 вересня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ковальчук Федір Васильович, 1922 року народження, сел. Жирачі Заболотного району Волинської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти "Пролетарська-Крута". Заарештований 8 жовтня 1946 року. Донецьким обласним судом засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Ковач Володимир Миколайович, 1928 року народження, м. Волноваха Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Югославія. Не працював. Заарештований 31 січня 1946 року. Військовим трибуналом 7-ї гвардійської мехдивізії засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1993 році.

Ковтний Іван Едмундович, 1901 року народження, м. Соколов Волинської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання та праці не вказано. Заарештований 25 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Ковтун Іван Кіндратович, 1899 року народження, м. Куп'янськ Харківської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Начальник відділу капітального будівництва ЗудРЕС. Проживав: м. Харцизьк Донецької області. Заарештований 25 березня 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 20 вересня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1958 році.

Ковтуненко Терентій Васильович, 1906 року народження, х. Мар'янівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. радгоспу "Горлівський Шахтар". Бригадир радгоспу. Заарештований 30 січня 1946 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 3 роки ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1946 році.

Ковуненко Віктор Феофанович, 1903 року народження, с. Толмач Київської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник міліції. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 28 вересня 1937 року. Не засуджений. Реабілітований у 1939 році.

Коган Яків Ісаакович, 1885 року народження, м. Ніжин Чернігівської області, єврей, освіта неповна середня, безпартійний. Робіт-

ниця взуттєвої фабрики м. Маріуполь. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. К. Лібкнехта, 34. Не засуджений. Постановою Маріупольського місьввіділу НКВС від 15 листопада 1939 року, справу припинено. Реабілітований у 1999 році.

Коджаспиров Спиридон Юрійович, 1903 року народження, с. Старогнатівка Волноваського району Донецької області, болгарин (грек), освіта початкова, безпартійний. Городник. Проживав: м. Гур'єв, область не вказана. Заарештований 30 березня 1944 року. Не засуджений. Реабілітований у 1946 році.

Козак Галина Лук'янівна, 1920 року народження, с. Новопавлівка Дзержинського району Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Проживала: м. Зугрес харцизького району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештована 24 жовтня 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Козак Олександра Лук'янівна, 1916 року народження, с. Новопавлівка Горлівського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: сел. Зугрес Харцизького району Сталінської (Донецької) області. Вихователь дитячого будинку. Заарештована 27 листопада 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1991 році.

Козаков Сергій Іларіонович, 1910 року народження, м. Мелітополь Запорізької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 18 серпня 1942 року. Виправданий військовим трибуналом ВВС Чорноморського флоту. Реабілітований у 1942 році.

Козаченко Григорій Федорович, 1918 року народження, с. Сергіївка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 12 вересня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом

58-го стрілецького корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 2000 році.

Козик Іван Митрофанович, 1912 року народження, с. Іллінка Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Козир Феоктіст Іванович, 1900 року народження, с. Богородичне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конюх колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Богородичне Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Козицький Тадеуш Осипович, 1912 року народження, Городоцький район Вінницької області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник. Проживав: с. Н. Айдар Білокуракинського району Луганської області. Заарештований 17 липня 1938 року. Засуджений спецколегією Ворошиловградського облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Козловська Вікторія Олександрівна, 1897 року народження, с. Долгинцеве Херсонської області, українка, освіта неповна вища, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештована 7 травня 1946 року. Військовим трибуналом Таврійського військового округу засуджена на 8 років ВТТ. Реабілітована у 1995 році.

Козмаров Микола Кузьмич, 1905 року народження, с. Захитне Щигрівського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Міліціонер. Заарештований 13 вересня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області

засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Кокус Розалія Яківна, 1910 року народження, сел. Чудново-Волинськ Київської області, єврейка, освіта початкова, член ВЛКСМУ. Рахівник “Укркниготоргу”. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештована 25 лютого 1935 року. Не засуджена. Реабілітована у 1935 році.

Колесник Іван Григорович, 1881 року народження, с. Степанівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 20 серпня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3 листопада 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Колесник Іван Іларіонович, 1895 року народження, с. Григорівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Григорівка Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Бригадир колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 26 березня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1993 році.

Колесов Прокіп Лаврентійович, 1888 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Авдіївка Сталінської (Донецької) області. Тесляр радгоспу ім. Жовтнева Революція. Заарештований 2 лютого 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Колосовський Михайло Феногенович, 1900 року народження, с. Новогригорівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Торецького заводу. Проживав: с.

Новогригорівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 28 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Колотілов Олексій Миколайович, 1905 року народження, м. Вологда Вологодської області (Північний край), росіянин, освіта вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 29 жовтня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Колофатова Марія Георгіївна, 1885 року народження, с. Ялта Мангушського району Донецької області, гречанка, освіта початкова, безпартійна. Колгоспниця. Проживала: с. Ялта Мангушського району Донецької області. Заарештована 3 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 березня 1930 року засуджена на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітована у 1989 році.

Колпаков Яків Іванович, 1899 року народження, сел. Карла Лібкнехта Артемівського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу ім. Кірова. Заарештований 2 лютого 1946 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1957 році.

Коляда Василь Павлович, 1904 року народження, сел. Олександрія Миколаївської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Київ Київської області. Заарештований 19 червня 1938 року. Не засуджений Реабілітований у 1998 році.

Кольченко Дмитро Васильович, 1899 року народження, ст. Кадажинська Любинського

району Краснодарського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Донецьк Донецької області. Заарештований 1 жовтня 1951 року. Судовою колегією Донецького облсуду 23 листопада 1951 року засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна.

Комаровський Вендалім Миколайович, 1905 року народження, х. Орлинськ Старомлиновського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Р. Люксембург. Проживав: х. Орлинськ Старомлиновського району Донецької області. Заарештований 16 лютого 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1939 році.

Комаровський Леонід Михайлович, 1907 року народження, с. Орлинськ Старокерменчицького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник МТС. Проживав: с. Орменськ Старокерменчицького району Донецької області. Постановою НКВС по Донецькій області від 15 листопада 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Кондращенко Павло Митрофанович, 1923 року народження, с. Микільське Ольгинського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 133-го кавполку. Заарештований 3 травня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом 28-ї армії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Коновалов Пилип Петрович, 1908 року народження, с. Шендибівка Михайлівського району Курської області, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Червоноармієць 383-ї стрілецької дивізії. Засуджений заочно 3 липня 1942 року Військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Кононенко Іван Лаврентійович, 1899 року народження, с. Покровське Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: с. Покровське Артемівського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1933 року. Не засуджений. Постановою Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 27 червня 1933 року справу припинено.

Коношенко Олексій Карпович, 1904 року народження, с. Мирна Долина Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Мирна Долина Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 10 лютого 1942 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Консков Петро Григорович, 1923 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Військовополонений у 4 відділенні табору № 307 у м. Кірова. Заарештований 23 лютого 1946 року. Військовим трибуналом Казанського військового округу засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1966 році.

Константинова Віра Федорівна, 1926 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, гречанка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: майданчик “Каракуббуду” Старобешівського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 11 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1991 році.

Константинова Надія Іванівна, 1894 року народження, с. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, гречанка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: майданчик “Каракуббуду” Старобешівського району Сталінської (Донецької) об-

ласті. Домогосподарка. Заарештована 11 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1991 році.

Кооп Андрій Якович, 1915 року народження, с. Чиста Намацького району Західно-Сибірського краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Держинського. Проживав: м. Держинськ Донецької області, Скилетівська балка, будбюро № 29. Заарештований 27 лютого 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 31 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Копейкін Віктор Наумович, 1910 року народження, с. Димер Димерського району Київської області, єврей, освіта вища, член ВКП(б). Командир взводу 394-го корпусного артполку. Заарештований 11 квітня 1946 року. Військовим трибуналом 1-ї гвардійської механізованої армії засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1961 році.

Копейченко Іван Федорович, 1903 року народження, с. Білоярівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Слюсар цементного заводу. Проживав: сел. Амвросіївка Донецької області. Заарештований 1 листопада 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Копилов Павло Кузьмич, 1899 року народження, с. Трудове Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Місце проживання не вказано. Робітник азотного заводу. Заарештований 25 грудня 1936 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Копріна (Кобріна) Феофана Іванівна, 1909 року народження, м. Маріуполь Донецької

області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештована 5 березня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1946 році.

Корень Віра Олександрівна, 1924 року народження, с. Маломихайлівка Васильківського району Дніпропетровської області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: м. Веймар, Німеччина. Не працювала. Заарештована 13 травня 1946 року. Військовим трибуналом 8-ї Гвардійської армії засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1995 році.

Корнієнко Віра Сидорівна, 1922 року народження, с. Щербинівка Держинського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Щербинівка Держинського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця шахти "Гірник". Заарештована 22 жовтня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Корогод Микита Хрисанович, 1897 року народження, Запорізький району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Грабар земледу "Азовсталь". Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 4 вересня 1934 року. Засуджений народним судом м. Маріуполь Донецької області на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Корольов Григорій Дмитрович, 1900 року народження, с. Огарище Дмитрівського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Волноваха Сталінської (Донецької) області. Робітник станції. Заарештований 28 січня 1946 року. Військовим трибуналом Південнодонецької залізниці засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1960 році.

Корогай Володимир Миколайович, 1919 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Солдат батальйону військового будівництва № 282. Заарештований 22 липня 1946 року. Військовим трибуналом Уральського військового округу засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Коршунов Микита Михайлович, 1914 року народження, с. Мойлове Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Гірничий майстер шахти “Червоний Жовтень”. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Заарештований 11 липня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Корюк Федір Савич, 1888 року народження, с. Стара Корань Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Донпромторгу”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, пр. Пролетарський, буд. № 8. Заарештований 16 листопада 1937 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 20 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Косаренко Олександр Данилович, 1910 року народження, с. Табурище Кременчузького округу Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ольховчик Чистяківського району Донецької області, вул. Калінінська, буд. № 113. Робітник шахти Фоминського рудоуправління. Заарештований 16 листопада 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 січня 1934 року засуджений на 3 роки ВТТ умовно. Реабілітований у 1997 році.

Коос Едуард Готлібович, 1906 року народження, с. Нейгейм Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілківського району Донецької області. Заареш-

тований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Косогорський Максим Матвійович, 1899 року народження, с. Олександрівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кар’єру. Проживав: сел. Оленівка Ольгинського району Донецької області. Заарештований 14 серпня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Розстріляний 20 серпня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1959 році.

Коссе Василь Дмитрович, 1896 року народження, сел. Старобешеве Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Каменяр рудоуправління. Проживав: сел. Каракуббуд Старобешівського району Донецької області. Заарештований 16 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Костенко Іван Пантелійович, 1924 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Командир саперного взводу 74-го стрілецького полку 34-ї стрілецької дивізії. Заарештований 14 квітня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС Татарської АРСР засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1982 році.

Костін Олександр Семенович, 1895 року народження, с. Званівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Столяр ст. Яма. Проживав: с. Званівка Артемівського району Донецької області. Заарештований 5 січня 1933 року. Не засуджений. Постановою Особливої наради при колегії ДПУ УРСР від 27 червня 1933 року справу припинено.

Кочергін Василь Андрійович, 1912 року народження, м. Макіївка Донецької області,

росіянин, освіта середня, безпартійний. Начальник складу НКВМФ ТУ. Заарештований 2 лютого 1945 року. Засуджений військовим трибуналом Свердловського гарнізону на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Кошуба Микита Григорович, 1899 року народження, с. Обухівка В. Сорочинського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заступник начальника господарського відділу аеропорту. Заарештований 24 січня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1996 році.

Кравченко Володимир Григорович, 1927 року народження, с. Василівка Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Василівка Ямського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 11 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Кравченко Борис Федорович, 1924 року народження, м. Макіївка Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 7 квітня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом Південного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Кравченко Костянтин Гордійович, 1886 року народження, с. Ярова Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ярова Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Робітник лісового господарства. Заарештований 26 лютого 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС Українського військового округу засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1994 році.

Кравченко Назар Леонтійович, 1885 року народження, с. Кирилівка Красноградського району Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Комірник “Макбуду”. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 11 жовтня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Кравченко Федір Харитонович, 1894 року народження, с. В. Миколаївка Новобузького району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник заводу. Заарештований 7 травня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Крайня Ольга Іванівна, 1912 року народження, с. Вікторівка Добропільського району Донецької області, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: с. Вікторівка Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця колгоспу ім. Красіна. Заарештована 9 березня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1995 році.

Крамаренко Емілія Андріївна, 1901 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Проживала: с. М. Качкари Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Вчителька. Заарештована 11 березня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС Українського військового округу засуджена на 7 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Краузе Валентин Федорович, 1921 року народження, с. Кирееве Бешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист колгоспу ім. Свердлова. Заарештований 7 вересня 1941 року. Не засуджений. Постановою слідства УКДБ по Донецькій області від 22 червня 1964 року виправданий. Реабілітований у 1994 році.

Кремер Адам Адамович (Генріхович), 1911 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист радгоспу “Донбас”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Крепс Ернст Генріхович, 1909 року народження, с. Конкринівка Новомиkolaївського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу “Блюм”. Проживав: с. Червоний Кут Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 5 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Кривенко Марк Іларіонович, 1912 року народження, с. Кирилівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта неповна вища, безпартійний. Проживав: с. Новоселівка Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Бригадир колгоспу “Більшевик”. Заарештований 28 серпня 1946 року. Верховним Судом СРСР засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1991 році.

Кригер Едуард Едуардович, 1909 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Нейгейм”. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Крикунов Григорій Сергійович, 1905 року народження, с. Попівка Богучарського

району Воронежської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 257-го польового хлібзаводу 383-ї стрілецької дивізії. Заарештований 26 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Крикунов Іван Михайлович, 1886 року народження, х. Головкове Лозно-Олександрівського району Ворошиловградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Конох Заготзерно. Проживав: с. Троїцьке Троїцького району Ворошиловградської області. Заарештований 29 квітня 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1944 році.

Кріст Євстафій (Остап) Генріхович, 1906 року народження, с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист МТС. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Кругляк Іван Олексійович, 1910 року народження, м. Прилуки Чернігівської області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Робітник артілі “Кооператив”. Проживав: м. Маріуполь Сталінської (Донецької) області. Заарештований 30 травня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1947 році.

Круликовський Володимир Григорович, 1924 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Кругликовський Григорій Володимирович, 1887 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 21 березня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1995 році.

Крутий Марія Михайлівна, 1910 року народження, с. В. Комишеваха Петровського району Харківської області, українка, даних про освіту немає, безпартійна. Проживала: Слов'янський район Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця колгоспу "Правда". Заарештована 11 грудня 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 3 роки заслання, місце не вказано. Реабілітована у 1990 році.

Крюков Пилип Семенович, 1907 року народження, с. Мастюгіне Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: радгосп "Комсомолец" Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Тракторист радгоспу. Заарештований 29 березня 1946 року. Військовим трибуналом м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області виправданий. Реабілітований у 1955 році.

Крячко Андрій Касянович, 1908 року народження, с. Вовчий Яр Ізюмського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Дружківка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 10 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Кудаковець Григорій Іванович, 1905 року народження, с. Урзуф Маріупольського району Донецької області, грек, освіта вища, до 1937 року член ВКП(б). Відповідальний редактор газети "Коллективіст". Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 11 лютого 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Кудря Павло Єгорович, 1904 року народження, с. Ясинівка Макіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Михайлівка Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Голова колгоспу "Шлях до нового життя". Заарештований 29 квітня 1946 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1948 році.

Кудря Семен Мойсейович, 1888 року народження, с. Олександрівка Троїцького району Луганської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Харцизьк Сталінської (Донецької) області. Столяр трубного заводу. Заарештований 15 січня 1946 року. Військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області засуджений на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1954 році.

Кузнецов Іван (Матвій) Опанасович, 1903 року народження, ст. Качаліне Ілов'янського району Сталінградської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти "Капітальна". Проживав: сел. Буроз Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 листопада 1951 року. Засуджений Президіумом Верховної ради СРСР на 20 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Кузнецов Федір Матвійович, 1900 року народження, с. Чичиріне Мохівського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. шахти № 31 Катикського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти "Ремівська". Заарештований 10 серпня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1993 році.

Кузьменко Іван Михайлович, 1919 року народження, с. Ручки Петрово-Роменського району Сумської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 538-го особливого будбатальйону. За-

арештований 31 серпня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Роменського гарнізону до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1998 році.

Кузьмичов Степан Данилович, 1898 року народження, ст. Миколаївська Ростовської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Бухгалтер шахти № 18, буд. № 114, кв. 3. Заарештований 13 листопада 1937 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 13 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Кукуц Григорій Олексійович, 1881 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 5 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 5 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Кукуш Олена Федорівна, 1883 року народження, с. Ялта Маріупольського округу Донецької області, гречанка, освіта початкова, безпартійна. Садівник. Проживала: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Заарештована 3 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 березня 1930 року засуджена на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітована у 1989 році.

Куліда Тимофій Антонович, 1909 року народження, ст. Ахтирцівська Темрюкського району Краснодарського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 574-го гаубичного полку 106-ї стрілецької дивізії. Заарештований 4 травня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Кулішов Дмитро Іванович, 1896 року народження, с. Подгородне Рихлинського повіту Московської області, росіянин, освіта

початкова, безпартійний. Робітник хімзаводу. Проживав: м. Костянтинівка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Кулик Володимир Степанович, 1922 року народження, с. Трубайці Хорольського району Полтавської області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 8 червня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки. Реабілітований у 1994 році.

Кулик Петро Данилович, 1899 року народження, с. Григорівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Григорівка Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Куликов Яків Георгійович, 1899 року народження, Талицький район Уральської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий магазином. Проживав: м. Валуйки Білгородської області. Заарештований 22 вересня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Кульпинський Микола Дмитрович, 1894 року народження, с. Панчеве Одеської області, українець, освіта вища, безпартійний. Проживав: сел. Оленівські Кар'єри Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештований 9 квітня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Кун Едмунд Едуардович, 1911 року народження, сел. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: сел. Мар-

ксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Курінний Віктор Іванович, 1897 року народження, м. Снакієве Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Завідуючий гаражом шпиталю 2097 69-ї армії. Заарештований 17 вересня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 69-ї армії на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Куркчі Василь Миколайович, 1897 року народження, с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Стара Карань Старокаранського району Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Курмаз Карпо Юхимович, 1889 року народження, місце народження не вказано, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Котельний майстер паровозного депо. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 16 лютого 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1957 році.

Курочка Костянтин Іванович, 1907 року народження, с. Петрівка Артемівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Коваль цегельного заводу. Проживав: с. Покровка Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Куснерж Володимир Баніфантійович, 1904 року народження, м. Красноармійськ Донецької області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Помічник машиніста паровозу. Проживав: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 серпня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Куснерж Микола Баніфантійович, 1908 року народження, сел. ім. Кагановича Донецької області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Машиніст паровозу. Проживав: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 серпня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Кутана Семен Васильович, 1882 року народження, с. Урзуф Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Сторож сільського споживчого товариства. Проживав: с. Урзуф Маріупольського району Донецької області. Заарештований 29 січня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1969 році.

Кутузов Олексій Григорович, 1928 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Матрос в/ч № 20232. Заарештований 11 серпня 1959 року. Засуджений військовим трибуналом Північного флоту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Кучін Іван Максимович, 1919 року народження, м. Вольське Саратовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 219-го стрілецького полку. Заарештований 30 жовтня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Л

Лавкерт Готліб Лук'янович, 1906 року народження, сел. Іловайськ Харцизького району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник труболиварного заводу. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 29 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Лагерний Микола Гордійович, 1886 року народження, ст. Щербинівка Єйського району Краснодарського краю, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу "Ілліча". Проживав: м. Маріуполь Донецької області, завод "Ілліча", барак № 116, кв. 6. Заарештований 20 липня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 3 листопада 1932 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Лапа Іван Іванович, 1906 року народження, с. Новоукраїнка Кіровоградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 257-ї польової хлібопекарні 383-ї стрілецької дивізії. Не заарештовувався. Засуджений заочно до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Ластовін Олександр Захарович, 1909 року народження, с. Матень Полтавської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник рудоуправління. Проживав: м. Часів Яр Артемівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 липня 1946 року. Засуджений військовим трибуналом Українського округу на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1946 році.

Левен Петро Олександрович, 1892 року народження, с. Лісовки Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Котлярівка Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Лейвальд Микола Христианович, 1903 року народження, с. Холодна Балка Макіївського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Шофер колгоспу ім. Сталіна. Проживав: Харцизького району Донецької області. Заарештований 8 вересня 1941 року. Постановою Особливою нарадою при НКВС СРСР від 3 жовтня 1942 року засуджений на 8 років ВТТ. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1964 році.

Леута Григорій Опанасович, 1888 року народження, Прилуцький район Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Старший інструктор оргвідділу облспілки м. Сталіно. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, 5 лінія, буд. № 59. Заарештований 27 квітня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 5 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1996 році.

Лещенко Іван Осипович, 1924 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району.

району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Лисенко Олексій Антонович, 1906 року народження, с. Благовіщенське Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Начальник відділу ПВХО Донецької обласної ради Осовіахіму. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 10 лютого 1938 року. Постановою трійки УНКВС по Донецькій області 19 квітня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Лісняк Іван Петрович, 1914 року народження, с. Студенок Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Студенок Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Литвиненко-Голощанова Валентина Борисівна, 1911 року народження, м. Харків Харківської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: сел. шахти № 8 Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Заарештована 8 липня 1938 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР передана під гласний нагляд по місцю проживання на 2 роки. Реабілітована у 1999 році.

Лобода Іван Григорович, 1908 року народження, с. Ворошилівка Добропільського району Донецької області, українець, освіта

початкова, безпартійний. Сторож сільського споживчого товариства. Проживав: с. Ворошилівка Добропільського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 15 серпня 1951 року. Засуджений військовим трибуналом Київського військового округу на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Локаров Іван Олексійович, 1892 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Ялта Мангушського району Донецької області. Заарештований 1 вересня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Луєв Кирил Опанасович, 1908 року народження, с. Бушміне Обоянського району Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 6-ї армії до розстрілу з заміною на фронт. Реабілітований у 1998 році.

Любченко Федір Трохимович, 1912 року народження, с. Максиміліанівка Петро-Мар'їнського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Молодший командир 5-ї батареї 14 артилерійського полку, 14 кавалерійської дивізії. Проживав: с. Ново-Волинськ. Заарештований 30 жовтня 1936 року. Постановою військового трибуналу 2 кав корпусу Київського військового округу 28 січня 1937 року засуджений на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 1 рік. Реабілітований у 1937 році.

М

Мавров Іван Іванович, 1902 року народження, с. Першомиколаївка Коларівського району Дніпропетровської області, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Рахівник заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 5 березня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Мажников Олексій Іванович, 1918 року народження, Сланський район Волгоградської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Столяр шахти. Проживав: м. Донецьк Донецької області. Заарештований 2 листопада 1951 року. Судовою колегією Донецького облсуду 23 листопада 1951 року засуджений на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1951 році.

Малич Олександр Михайлович, 1882 року народження, с. Ялта Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав за місцем народження. Заарештований 3 лютого 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 28 березня 1930 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Малорос'ян Максим Дмитрович, 1918 року народження, с. Новоіванівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 51-ї окремої мінометної стрілецької роти. Заарештований 26 червня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом 7-го кор-

пусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1999 році.

Марисюк Іван Павлович, 1906 року народження, с. Лозова Волочиського району Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Лозова Волочиського району Кам'янець-Подільської області. Колгоспник колгоспу ім. Ворошилова Донецької області. Заарештований 29 жовтня 1948 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1954 році.

Марухненко Петро Петрович, 1927 року народження, с. Ляпине Приморського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Солдат 2-ї окремої техроти 15-го поїзда зв'язку. Заарештований 20 травня 1948 року. Військовим трибуналом 9-ї стрілецької дивізії засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1994 році.

Масленников Михайло Мойсейович, 1908 року народження, с. Лошаківка Біловського району Курської області, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник шахти ім. Леніна. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований 9 вересня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Маслюк Василь Степанович, 1918 року народження, с. Соболівка Київської області,

українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 13 грудня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Масюк Федір Акимович, 1902 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: х. Леонтівка Добропільського району Донецької області. Заарештований 29 вересня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Матвієнко Георгій Михайлович, 1884 року народження, с. Варварівка Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 19 жовтня 1948 року. Військовим трибуналом Київського військового округу засуджений на 5 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Матросов Іван Дмитрович, 1907 року народження, сел. Зуївка Харцизького району Донецької області, росіянин, освіта початкова, до 1941 року кандидат у члени ВКП(б). Проживав: м. Харцизьк Сталінської (Донецької) області. Міліціонер. Заарештований 14 лютого 1948 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Матухно Володимир Карпович, 1925 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Утриманець ОЛП № 83 у м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 квітня 1948 року. Даних провинення вироку немає. Реабілітований у 1948 році.

Медведєв Никанор Тарасович, 1909 року народження, с. Новосергіївка Андріївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Новосергіївка Андріївського району Сталінської (Донецької) області. Конюх радгоспу “Більшовик”. Заарештований 12 вересня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1995 році.

Мелешко Василь Іванович, 1903 року народження, Недригайлівський район Сумської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Недригайлове Сумської області. Робітник донецької контори “Заготзерно”. Заарештований 21 квітня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Меллем Карл (по-батькові не вказано), 1910 року народження, х. Іванівка Краматорського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Бансдорф, Німеччина. Слюсар фірми “Ольтенбург”. Заарештований 14 липня 1948 року. Військовим трибуналом радянського контингенту військ землі Мекленбург засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Мельман Фрідріх Фрідріхович, 1909 року народження, сел. Михайлівка Хабдинського району Актюбінської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Шидлове Добропільського району Донецької області. Заарештований 27 січня 1938 року. Судовою колегією Донецького облсуду 24 січня 1939 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1990 році.

Мельников Петро Михайлович, 1932 року народження, с. Перелази Брянської області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Проживав: м. Донецьк Донецької області. Робітник шахти ім. Абакумова. Заарештований 4

квітня 1969 року. Донецьким облсудом засуджений на 4 роки ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Меркулов Юрій Васильович, 1926 року народження, м. Донецьк Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Репатріант у таботі № 226. Заарештований 29 липня 1948 року. Військовим трибуналом Бакинського військового округу засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1995 році.

Міленін Іван Володимирович, 1892 (1898) року народження, м. Донецьк Донецької області (с. Богородське Орловського району Курської області), росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти. Заарештований 3 грудня 1948 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на поселення, місце не вказано. Реабілітований у 1964 році.

Мілешенко Трохим Сидорович, 1902 року народження, Полтавська область, українець, освіта початкова, безпартійний. Візник ст. Іловайськ, 3-я буддільниця. Заарештований 5 лютого 1938 року. Лінійним судом Південнодонецької залізниці 23 травня 1938 року засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1969 році.

Мілова Ольга Миколаївна, 1925 року народження, м. Єнакієве Донецької області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Проживала: Польща. Не працювала. Заарештована 3 листопада 1948 року. Військовим трибуналом в/ч № 14069 засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1955 році.

Мілорадов Василь Олексійович, 1890 року народження, Калінінська область, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Шостка Сумської області. Робітник торфорозробки. Заарештований 21

квітня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1991 році.

Мінаєв Микола Дмитрович, 1924 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 24 червня 1948 року. З-під варти утік. Реабілітований у 1995 році.

Мінгулін Семен Михайлович, 1905 року народження, с. Мангуш Маріупольського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Мангуш Маріупольського району Донецької області. Завідуючий хатою-лабораторією. Заарештований 21 грудня 1937 року. Постановою НКВС та Прокурора СРСР 25 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1965 році.

Мироненко Василь Петрович, 1905 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар тресту “Сталіншахтобуд”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 лютого 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1989 році.

Мозер Антон Давидович, 1900 року народження, с. Куца Костянтинівського району Полтавської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Рахівник. Проживав: с. Варварівка Краматорського району Донецької області. Заарештований 24 червня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 17 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Момот Євдокія Фоминічна, 1916 року народження, с. Слизаветівка Мар'їнського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Липівка

Мар'їнського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспниця колгоспу ім. 1 Травня. Заарештована 28 грудня 1948 року. Верховним Судом УРСР засуджена на 6 років та 5 місяців ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Момот Михайло Васильович, 1915 року народження, с. Богуслав Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Ганнівка Мар'їнського району Сталінської (Донецької) області. Колгоспник колгоспу ім. 1 Травня. Заарештований 30 листопада 1948 року. Верховним Судом УРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Моор Ганна-Марія Яківна, 1920 року народження, с. Веролобівка Костянтинівського району Донецької області, німкеня, освіта середня, безпартійна. Проживала: Німеччина. Робітниця фірми “Дагенгольд і Отто”. Заарештована 26 січня 1948 року. Військовим трибуналом Північного військового округу засуджена на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітована у 1992 році.

Мордилевич Костянтин Леонтійович, 1906 року народження, м. Артемівка Донецької області, єврей, освіта середня, безпартійний. Завідуючий базайою “Союззаготпостач”. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Ворошиловська, 11. Заарештований 22 лютого 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 14 серпня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Мороз Євстафій Семенович, 1892 року народження, с. Новопавлівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: х. Звіреве Красноармійського району Сталінської (Донецької) області. Вантажник складу шахти № 19/20. Заарештований 23 квітня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 7 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1994 році.

Московченко Іван Лаврентійович, 1889 року народження, с. В. Мішкове Амвросії-

вського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цементного заводу. Проживав: м. Амвросіївка Донецької області, вул. Садова, 3. Заарештований 3 липня 1937 року. Трійкою НКВС по Донецькій області 22 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1962 році.

Мукебенов Василь Сахірович, 1914 року народження, с. Ніцан Астраханської області, калмик, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Рутченкове Сталінської (Донецької) області. Вантажник коксохімзаводу. Заарештований 25 лютого 1948 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1957 році.

Муравйов Павло Григорович, 1914 року народження, с. Торське Краснолиманського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Робітник вагонного депо на ст. Сіль. Заарештований 27 квітня 1948 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1992 році.

Мурза Ілля Леонтійович, 1912 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта неповна середня, безпартійний. Бухгалтер колгоспу. Проживав за місцем народження. Заарештований 19 січня 1938 року. Постановою НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 15 лютого 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1967 році.

Мухін Валентин Олександрович, 1909 року народження, м. Москва Московської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Старший конструктор заводу ім. Ілліча. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 22 лютого 1944 року. Виїзною сесією військового трибуналу Уральського військового округу від 23 липня 1944 року засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1953 році.

Н

Надикто Георгій Феодосійович, 1927 року народження, с. Стародубівка Херсонського району Херсонської області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Старший сержант в/ч № 58102-А. Заарештований у 1948 році. Засуджений військовим трибуналом Забайкальського військового округу на 20 років ВТТ. Реабілітований у 1988 році.

Назаров Микола Федорович, 1922 року народження, х. Двойновський Новомиkolaївського району Сталінградської області, росіянин, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Старшина на курсах молодших лейтенантів 4-го Українського фронту у м. Маріуполі Сталінської (Донецької) області. Заарештований 2 лютого 1944 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Найдьонов Василь Іванович, 1921 року народження, ст. Хлібодарівка Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 2-ї роти 33-го прикордонзагону. Дата арешту не вказана. Військовим трибуналом військ НКВС СРСР Ленінградської області 17 березня 1942 року засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Налбат Юрій Васильович, 1879 року народження, с. Старий Керменчик Старокерменчицького району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник газети “Соціальний наступ”. Проживав

за місцем народження. Заарештований 21 лютого 1937 року. Постановою Особливою трійки по Донецькій області 31 жовтня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Нейфельд Яків Якович, 1913 року народження, с. Павлодольське Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу. Проживав: с. Калинове Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Никитін Федір Пилипович, 1913 року народження, х. Павлівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: х. Павлівка Амвросіївського району Донецької області. Робітник колгоспу “Прогрес”. Заарештований 28 жовтня 1949 року. Військовим трибуналом в/ч № 12661 від 26 вересня 1950 року засуджений на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 та конфіскацією майна. Реабілітований у 1961 році.

Николенко Костянтин Федосійович, 1926 року народження, с. Боромля Тростянецького району Сумської області, українець, освіта середня, член ВЛКСМ. Монтер мехцеху шахти № 3-біс. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 лютого 1953 року. Не засуджений. Реабілітований у 1954 році.

Нефедов Іван Миколайович, 1909 року народження, с. Вединякине Н. Ломівського

повіту Пензенської губернії, росіянин, освіта середня, безпартійний. Старший референт обл. управління Нархозучета у м. Сталіно (м. Донецьк). Заарештований 26 вересня 1936 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Нечась Володимир Матвійович, 1909 року народження, с. Івня Івнїнського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 219-го стрілецького полку. Заарештований 20 жовтня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Новгородська Зоя Климентіївна, 1926 року народження, м. Донецьк Донецької області, українка, освіта неповна вища, безпартійна. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Студентка медінституту. Заарештована 21 травня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС Українського військового округу засуджена на 5 років ВТТ. Реабілітована у 1992 році.

Новодран Михайло Петрович, 1904 року народження, с. Василівка Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Візник. Проживав: с. Василівка Ямського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 21 березня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Ноль Луїза Рудольфівна, 1917 року народження, с. Новобахмутівка Артемівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Галль, Німеччина. Не працювала. Заарештована 26 листопада 1946 року. Військовим трибуналом тилу групи Радянських окупаційних військ у Німеччині засуджена на 10 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітована у 1994 році.

Нольковський Михайло Федорович, 1908 року народження, с. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Проживав: с. Кірове Дзержинського району Сталінської (Донецької) області. Робітник шахти ім. Ворошилова. Заарештований 1 листопада 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1992 році.

Номеровська Олександра Павлівна, 1909 року народження, с. Скотувата Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: с. Скотувата Авдіївського району Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 5 лютого 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1990 році.

Носов-Пещеров Степан Єлисейович, 1875 року народження, х. Самсонове Маріупольського округу, українець, освіта початкова, безпартійний. Грабар "Азовсталі". Проживав: гуртожиток заводу "Азовсталь". Заарештований 16 травня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 3 грудня 1939 року засуджений на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Ноткіна Тетяна Семенівна, 1898 року народження, с. Архангелівка Барвенківського району Харківської області, українка, освіта початкова, до 1932 року член ВКП(б). Телеграфістка станції м. Слоа'янськ. Проживала: м. Слоа'янськ Донецької області. Заарештована 26 березня 1935 року. Засуджена лінійним судом Донецької залізниці на 1 рік примусових робіт. Реабілітована у 1955 році.

Нюрнберг Євген Андрійович, 1888 року народження, с. Гофенталь Дніпропетровської області, німець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Нейгейм Великоновосілківського району Донецької області. Заарештований 20 жовтня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

О

Ободов Павло Іванович, 1922 року народження, с. Миропіль Миропільського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Курсант бронетанкового училища. Заарештований 2 січня 1942 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 2000 році.

Овчаренко Василь Іванович, 1916 року народження, с. Першотравень Кагановицького району Донецької області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць 58-го полку РККА. Заарештований 2 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Воронежській області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Окара Петро Федорович, 1900 року народження, х. Байрак Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: х. Байрак Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 14 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Олейниченко Федір Омелянович, 1894 року народження, с. Миколаївка Костянтинівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник кооперативної лавки. Проживав: рудник ім. Володарського. Заарештований 5 січня 1933 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 27 червня 1933 року засуджений на 3 роки умовно. Реабілітований у 1990 році.

Омельченко Михайло Федосійович, 1913 року народження, с. Христище Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Токар ізоляторного заводу. Проживав: с. Христище Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 13 лютого 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1943 році.

Ополоник Платон Іванович, 1904 року народження, с. Новоєлизаветівка Селидівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Олександрівка Селидівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

П

Павлов Леонід Терентійович, 1918 року народження, м. Микитівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 44-го зенітного артполку. Заарештований 18 лютого 1940 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1998 році.

Павлов Яків Назарович, 1892 року народження, с. Козача Лисичка Грайворонського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 березня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1945 році.

Падалка Мойсей Семенович, 1905 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник. Проживав: с. Рубці Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 9 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 78-го окремого стрілецького батальйону до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 21 лютого 1942 року у Лиманського району Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Падафей Петро Михайлович, 1918 року народження, с. Немківка Дзержинського району Донецької області, українець, освіта середня, безпартійний. Вчитель. Проживав: с. Олександр-Калинове Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. За-

арештований 10 квітня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом Орловського військового округу на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1990 році.

Пальпарі Петро Микитович, 1896 року народження, с. Старогнатівка Старокаранського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу “Шлях до соціалізму”. Заарештований 16 лютого 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1996 році.

Пальчик Роман Степанович, 1906 року народження, сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області, українець, освіта початкова, даних про партійність немає. Командир відділення 3-го мотострілецького батальйону 26-ї мотострілецької окремої бригади. Заарештований 6 лютого 1945 року. Засуджений військовим трибуналом 19-го танкового Перекопського Червонопрапорного корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1946 році.

Панов Григорій Іванович, 1915 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 31 січня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 52-ї гвардійської стрілецької дивізії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1966 році.

Панько Антон Костянтинівич, 1906 року народження, с. Стила Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Сталіна. Проживав: с. Стила Старобешівсько-

го району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 27 січня 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 вересня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Пархоменко Іларіон Якович, 1875 року народження, м. Полтава, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Широкине Маріупольського району Донецької області. Заарештований 2 жовтня 1932 року. Особливою нарадою при ДПУ УРСР засуджений на 3 роки концтабору. Реабілітований у 1990 році.

Пастушенко Гордій Савелійович, 1915 року народження, с. Прелесне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 1137-го стрілецького полку 339-ї стрілецької дивізії 56-ї армії. Не заарештовувався. Засуджений заочно військовим трибуналом 56-ї армії до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Педенко Ганна Тимофіївна, 1926 року народження, с. Сергіївка Красноармійського району Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Евакуатор дитячого розподільника НКВС. Проживала: м. Красноармійськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 21 квітня 1944 року. Засуджена військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 15 років каторжних робіт з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1955 році.

Пелевін Іван Всеволодович, 1900 року народження, місце народження не вказано, даних про національність та освіту немає, член ВКП(б). Місце проживання та праці не вказано. Заарештований у 1937 році. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Пенно Олександр Антонович, 1873 року народження, Ліфляндська губернія, Естонія, естонець, освіта середня, безпартійний. Бібліотекар комбінату “Донбасвугілля”. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 14 червня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1938 році.

Перцев Іван Миколайович, 1893 року народження, с. Артемівка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник “Макбуду”. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 28 вересня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1958 році.

Петренко Антон Костянтинович, 1887 року народження, х. Черевків Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Сталіна. Проживав: х. Черевків Слов'янського району Донецької області. Заарештований 8 квітня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Петров Аким Іванович, 1895 року народження, с. Комар Великоновосілківського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Кисельова. Проживав: шахта ім. Кисельова тресту “Чистяківантрацит”, барак 71. Заарештований 15 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 15 липня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Петрусєв Олександр Пилипович, 1897 року народження, с. Городок Дорогобузького повіту Західної області, росіянин, освіта середня, безпартійний. Інспектор ВТК заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 12 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 20 лис-

топада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Петрушенко Петро Митрофанович, 1910 року народження, Урюпинський район Сталінградської області, росіянин, освіта неповна вища, безпартійний. Робітник заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 28 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Звільнений 15 листопада 1937 року. Реабілітований у 1955 році.

Пікалов Микола Пантелійович, 1909 року народження, сел. Костянтинівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник ст. Костянтинівка. Заарештований 20 січня 1938 року. Лінійним судом Південнодонецької залізниці 28 червня 1938 року засуджений на 12 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років з конфіскацією майна. Особливим відділом НКВС ст. Слов'янськ Південнодонецької залізниці справу припинено, звільнений з-під варті. Реабілітований у 1991 році.

Пікалов Яків Михайлович, 1887 року народження, с. Іванівка Волноваського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Без певних зайнятть. Проживав: с. Іванівка Волноваського району Донецької області. Заарештований 19 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 жовтня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1989 році.

Пірсін Іван Іванович, 1909 року народження, с. Легостаєве Курської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Робітник шахти ім. Дзержинського. Проживав: сел. Щербинівка Дзержинського району Донецької області, хімколонія, 279. Заарештований 16 листопада 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 21 листопада 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Пішванов Пилип Іларіонович, 1900 року народження, с. Кирееве Старобешівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 27-го експлуатаційного полку. Заарештований 24 грудня 1941 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2001 році.

Півень Зіновій Гнатович, 1895 року народження, с. Ворошилівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Ворошилівка Мангушського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 2 грудня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Піндюрін Ілля Степанович, 1897 року народження, Пісковський район Запорізької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти “Ново-Калинове”. Проживав: сел. Ново-Калинове Макіївського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 16 вересня 1938 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1972 році.

Платуха Семен Петрович, 1896 року народження, с. Дмитроколіно Олександрівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Ветсанітар колгоспу. Проживав: с. Дмитроколіно Олександрівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 3 березня 1942 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Плетенцов Федір Маркович, 1893 року народження, м. Донецьк, українець, освіта початкова, безпартійний. Казначей 552-го окремого стрілецького батальйону. Заарештований 27 жовтня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Південно-Західного фронту на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 2 роки. Реабілітований у 1998 році.

Повсткін Андрій Павлович, 1912 року народження, рудник “Червоний Профінтерн” Орджонікідзевського району Донецької об-

ласті, росіянин, освіта середня, безпартійний. Червоноармієць окремої танкової бригади. Заарештований 27 вересня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 57-ї армії на 1 рік і 6 місяців ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Поволоцький Олексій Степанович, 1914 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 166-го полку НКВС. Заарештований 3 серпня 1937 року. Засуджений військовим трибуналом прикордонної та внутрішньої охорони Кримської АРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Погребняк Іван Стефанович, 1909 року народження, с. Нижне Соляне Боровського району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Микитівського радгоспу. Проживав: Микитівський радгосп Дзержинського району Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 19 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1955 році.

Позамантір Олена Миколаївна, 1918 року народження, м. Краматорськ Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 16 вересня 1943 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Політаєв Опанас Іванович, 1903 року народження, с. Дробишеве Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир колгоспу "Серп і Молот". Проживав: с. Дробишеве Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 7 березня 1943 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1953 році.

Положишнікова Марія Кирилівна, 1914 року народження, ст. Лозова Ростовської об-

ласті, українка, освіта початкова, безпартійна. Рахівник-продавець магазину. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештована 9 травня 1935 року. Не засуджена. Реабілітована у 1935 році.

Полозюк Павло Павлович, 1907 року народження, сел. Ольхівка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Червоноармієць 147-ї стрілецької дивізії. Заарештований 1 червня 1945 року. Засуджений військовим трибуналом 102-го стрілецького корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Полуденко Єфросинія Семенівна, 1911 року народження, с. Горіле Акимівського району Дніпропетровської області, українка, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: сел. Рутченкове Сталінської (Донецької) області. Заарештована 26 квітня 1945 року. Засуджена військовою колегією Верховного Суду СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітована у 1955 році.

Пономарьов Олександр Леонтіївич, 1917 року народження, с. Дмитрівка Сніжнянського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, даних про партійність немає. Курсант Тульського військово-технічного училища. Заарештований 1 вересня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Томська Томської області на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Пономаренко Іван Степанович, 1886 року народження, с. Карпівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Карпівка Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 21 березня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Попандопуло Василь Федорович, 1898 року народження, с. Анадоль Волноваського району Донецької області, грек, освіта почат-

кова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 14 грудня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1982 році.

Попов Іван Федотович, 1907 року народження, м. Микитівка Горлівського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 895-го стрілецького полку. Заарештований 8 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Попов Костянтин Савич, 1893 року народження, Болгарія, болгарин, освіта початкова, безпартійний. Засольник “Доннархарч”. Проживав: х. Червоний Кут Краматорського району Донецької області. Особливою нарадою при НКВС СРСР від 3 травня 1940 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1964 році.

Попов Кузьма Антонович, 1891 року народження, с. Стара Карань Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: ст. Карань. Заарештований 17 грудня 1937 року. Особливою комісією при НКВС СРСР 29 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1956 році.

Попов Микола Лазарович, 1916 року народження, с. Урзуф Мангушського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць в/ч № 9837 Одеського військового округу. Заарештований 2 липня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом Одеського військового округу на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Попов Михайло Ілліч, 1901 року народження, с. Стара Карань Тельманівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 383-ї стрілецької дивізії. Не заарештовувався. Засуджений заочно військовим трибуналом

383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1946 році.

Пополітов Яків Васильович, 1898 року народження, с. Митряшівка Митряшівського району Воронежської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Сторож міського базару. Проживав: м. Артемівськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 29 вересня 1943 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Реабілітований у 1976 році.

Портянко Петро Павлович, 1906 року народження, Чернобаївський район Черкаської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Грабар “Землебуду” заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 4 вересня 1934 року. Засуджений народним судом м. Маріуполя Донецької області на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Посулько Степан Іванович, 1905 року народження, с. Каїр Каховського району Херсонської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Грабар “Землебуду” заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 4 вересня 1934 року. Засуджений Народним судом м. Маріуполя Донецької області на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Поцілуєв Михайло Митрофанович, 1908 року народження, с. Степанищево Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Машчормет”. Проживав: м. Слов’янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 17 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Прейс Ренгольд Якович, 1898 року народження, с. Марксфельд Великоновосілківського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист МТС. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілківського району Донецької області. Заарешто-

ваний 4 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Прейс Фрідріх Фрідріхович, 1892 року народження, с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Садівник колгоспу. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Прейс Яків Іванович, 1906 року народження, с. Нейман Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тракторист МТС. Проживав: с. Нейман Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 листопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Прейс Яків Петрович, 1903 року народження, с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілівського району Донецької області. Заарештований 21 ли-

стопада 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1959 році.

Прітензі Василь Маркович, 1910 року народження, м. Маріуполь Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник кондитерської фабрики. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 15 грудня 1937 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Пунтус Петро Федорович, 1908 року народження, х. Ново-Садовий Лиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Начпрод зенітного полку 1-го гвардійського мехкорпусу. Заарештований 28 серпня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 3-го Українського фронту на 8 років ВТТ з конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Пflugфельдер Євген Вільгельмович, 1902 року народження, с. Мар'янівка Старобешівського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Візник заводу. Проживав: м. Донецьк Донецької області, барак відділу капітального будівництва, буд. № 1, кв. 7. Заарештований 3 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР від 14 листопада 1942 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1942 році.

Р

Раков Віталій Вадимович, 1905 року народження, ст. Амур, м. Нижньо-Дніпровськ, українець, освіта середня, безпартійний. Засуттник начальника депо ст. Ясинувата. Проживав: ст. Ясинувата Донецької області. Заарештований 18 жовтня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 13 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Рахманов Олексій Якович, 1922 року народження, с. Афонівка Волоконовського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Курсант бронетанкового училища. Заарештований 2 січня 1942 року. Засуджений Президією Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Рєброва Марія Петрівна, 1900 року народження, м. Дружківка Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 13 січня 1944 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Рева Микола Терентійович, 1914 року народження, х. Рослянци Близнюківського району Харківської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Слюсар хімзаводу. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Заарештований 28 березня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 37-ї армії до розстрілу. Розстріляний 10 травня 1942 року у м. Макіївці Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Редькіна Клавдія Пилипівна, 1914 року народження, с. Фашівка Сільського району

Західної області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 29 вересня 1943 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Рейх Йосип Іванович, 1911 року народження, с. Олександрівка Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Марксфельд Великоновосілківського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 3 вересня 1941 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР від 17 жовтня 1942 року засуджений на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1993 році.

Рекрутенко Михайло Якович, 1905 року народження, сл. Мичаєво Одеської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Командир відділення Орджонікідзевського міського відділу УНКВС. Проживав: м. Орджонікідзе Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 червня 1943 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Ремпель Яків Петрович, 1908 року народження, с. Мемрик Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Михайлівка Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ренер Христіан Пилипович, 1896 року народження, с. Найшпаєр Миколаївської області, німець, освіта початкова, безпартійний.

Електрослюсар заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області, 26 лінія, буд. № 6, пр. 23. Заарештований 5 лютого 1938 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 16 листопада 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1966 році.

Репренцев Іван Іванович, 1900 року народження, с. Волжанці Радянського району Курської області, росіянин даних про освіту немає, безпартійний. Червоноармієць 136-го стрілецького полку. Заарештований 31 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1955 році.

Реук Мойсей Юхимович, 1881 року народження, с. Красногорівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Краматорського заводу ім. Сталіна. Заарештований 25 травня 1936 року. Спецколегією Донецького обласного суду 22 серпня 1936 року засуджений на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1965 році.

Рецлав Олександр Якубович, 1886 року народження, с. Клеймуш Тельманівського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Свинар колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Клеймуш Тельманівського району Донецької області. Заарештований 14 жовтня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР від 23 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Реш Август Августович, 1902 року народження, с. Ясна Поляна Північно-Кавказького краю, німець, освіта початкова, безпартійний. Коваль колгоспу ім. Блюхера. Проживав: с. Ново-Карпівка Тельманівського району Донецької області. Заарештований 25 листопада 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 13 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1962 році.

Реш Михайло Болтазарович, 1910 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник Єнакіївського металургійного заводу. Заарештований у 1938 році. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1988 році.

Рибальченко Іван Дмитрович, 1886 року народження, с. Банне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Лісничий лісгоспу. Проживав: с. Банне Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 10 квітня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Рибальченко Сергій Андрійович, 1926 року народження, с. Герасимівка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць-писар 114-го гв. танкового полку 15-ї гв. механізованої дивізії. Заарештований 3 січня 1946 року. Засуджений військовим трибуналом 15-ї гв. механізованої дивізії на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1998 році.

Рогальський Петро Абрамович, 1898 року народження, с. Михайлівка Сталінського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Тельмана. Проживав: с. Калинове Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Рогов Петро Григорович, 1923 року народження, с. Терни Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Червоноармієць 57-ї гвардійської стрілецької дивізії. Заарештований 8 червня 1943 року. Засуджений військовим трибуналом 3-ї гвардійської армії на 10

років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Родітис Олександр Федорович, 1879 року народження, м. Касель-Мурач, Туреччина, грек, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу “Азовсталь”. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Заарештований 14 січня 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 15 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Ромашевський Омелян Костянтинович, 1903 року народження, с. Зарубине Лечицького району Західної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник металургійного заводу. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Ромашенко Микола Спиридонович, 1905 року народження, сел. Піски Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б). Голова сільради у сел. Піски Донецької області. Проживав за місцем народження. Заарештований 23 серпня 1937 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 2000 році.

Роменський Сергій Федорович, 1914 року народження, с. Попівка Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Єфрей-

тор 3-го батальйону 18-го прикордонного полку НКВС. Заарештований 11 серпня 1944 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 1-го Білоруського фронту на 15 років каторжних робіт. Реабілітований у 1999 році.

Руденко Антон Сергійович, 1921 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 18 лютого 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1943 році.

Руденко Олександр Дмитрович, 1905 року народження, с. Піски Лохвицького району Харківської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Ворошилова. Проживав: Микитівський радгосп Горлівського району Донецької області. Заарештований 28 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 29 грудня 1937 року засуджений до розстрілу з конфіскацією майна. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ручкін Микола Петрович, 1918 року народження, м. Сійськ Краснодарського краю, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Сержант 914-го стрілецького полку. Заарештований 15 червня 1945 року. Засуджений військовим трибуналом 6-го гвардійського кавалерійського корпусу на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

С

Савицький Євген Семенович, 1920 року народження, м. Вітебськ Вітебської області, білорус, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць взводу зв'язку 1-го батальйону 404-го стрілецького полку. Не заарештовувався. Засуджений заочно військовим трибуналом 176-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Савченко Семен Никифорович, 1918 року народження, с. Очеретувате В. Токмацького району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 2-го прикордонного загону НКВС. Заарештований 3 грудня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по охороні тилу 12-ї армії до розстрілу. Розстріляний 24 лютого 1942 року. Реабілітований у 1998 році.

Салій Петро Андрійович, 1909 року народження, с. Прелесне Слов'янського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Сержант 1137-го стрілецького полку 339-ї стрілецької дивізії 56-ї армії. Заарештований 9 квітня 1946 року. Засуджений Президією Верховної ради СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Самойлов Андрій Васильович, 1918 року народження, с. Дружківка Чистяківського району Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 44-го мотострілецького полку. Заарештований 30 травня 1946 року. Засуджений військовим трибуналом Північної групи військ на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1998 році.

Саркізов Серкіз Авшалімович, 1904 року народження, м. Урмія, Іран, асирієць, освіта початкова, безпартійний. Приватний візник. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 11 листопада 1937 року. Виправданий військовим трибуналом Харківського військового округу. Реабілітований у 1939 році.

Сдобников Костянтин Зотович, 1904 року народження, с. Сторожеве Центрально-Чорноземної області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти. Проживав: м. Ровеньки, вул. Рибна, буд. № 22. Заарештований 18 лютого 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22 липня 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1956 році.

Себко Марія Корнійвна, 1920 року народження, с. Катеринівка Костянтинівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Не працювала. Проживала: с. Катеринівка Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештована 16 березня 1944 року. Не засуджена. Реабілітована у 2000 році.

Северін Іван Семенович, 1911 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 1-го батальйону 40-ї окремої лижної бригади. Заарештований 25 грудня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Північно-Західного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1998 році.

Семенов Ілля Семенович, 1914 року народження, с. Орлівка Кабардино-Балкарської

АРСР, росіянин, даних про освіту немає, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 24 вересня 1941 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Семенченко Іван Федорович, 1921 року народження, с. Приходьки Пирятинського району Полтавської області, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ. Слюсар станції. Проживав: м. Микитівка Горлівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 25 жовтня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Сергієнко Василь Олексійович, 1925 року народження, с. Шилівка Нижньотатільського району Свердловської області, росіянин, освіта початкова, член ВЛКСМ. Червоноармієць 281-го артилерійського полку. Заарештований 27 жовтня 1947 року. Засуджений військовим трибуналом групи Радянських окупаційних військ у Німеччині на 6 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Сергієнко Павло Миронович, 1910 року народження, м. Микільськ-Усурійський Дальнесхідного краю, росіянин, освіта початкова, даних про партійність немає. Майстер зв'язку станції. Проживав: м. Валуйки Білгородської області. Заарештований 6 жовтня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Сердюк Катерина Сергіївна, 1907 року народження, с. Хрестище Слов'янського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Доярка колгоспу ім. Чапаєва. Проживала: с. Хрестище Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Заарештована 21 вересня 1945 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1998 році.

Сердюк Марія Митрофанівна, 1927 року народження, с. Хрестище Слов'янського ра-

йону Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Студентка педтехнікуму. Проживала: м. Слов'янськ Сталінської (Донецької) області. Заарештована 21 вересня 1945 року. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Реабілітована у 1998 році.

Сердюкова Антонина Тимофіївна, 1914 року народження, с. Ясногорівка Краматорського району Донецької області, українка, освіта початкова, безпартійна. Робітниця заводу ім. Ворошилова. Проживала: м. Дружківка Сталінської (Донецької) області. Заарештована 18 травня 1944 року. Не засуджена. Реабілітована у 1999 році.

Сєдін Мойсей Мойсейович, 1892 року народження, с. Спаське Терпеневського району Дніпропетровської області, росіянин, освіта вища, безпартійний. Викладач вищої сільської школи. Проживав: м. Маріуполь Донецької області, вул. Першотравнева, буд. № 2. Заарештований 19 листопада 1933 року. Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 26 лютого 1934 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Сидоренко Семен Корнійович, 1915 року народження, с. Грантовот Федорівського району Кустанайської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Шофер "Харчоторгу". Проживав: сел. Артемівка Костянтинівського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 1997 році.

Симаковський Олександр Семенович, 1882 року народження, с. Іванівка Ворошиловградської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник доменого цеху заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 23 березня 1945 року. Засуджений військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1955 році.

Синиченко Микола Пилипович, 1902 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, українець, освіта середня, член ВКП(б). Головний механік шахти ім. Дзержинського. Проживав: м. Дзержинськ Донецької області. Заарештований 28 липня 1937 року. Засуджений спецколегією Донецького облсуду на 15 років ВТТ. Реабілітований у 1940 році.

Сисосів Василь Ілліч, 1897 року народження, місце народження не вказано, росіянин, даних про освіту немає, член ВКП(б). Голова райвиконкому. Проживав: сел. Ровеньки Донецької області. Заарештований 22 серпня 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу. Розстріляний 2 грудня 1937 року. Реабілітований у 1989 році.

Сисосів Олександр Никандрович, 1900 року народження, с. Микольське Пензенської області, росіянин, даних про освіту та партійність немає. Даних про місце проживання та праці не вказано. Заарештований 4 вересня 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Сищенко Петро Іванович, 1890 року народження, с. Варварівка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник цементного заводу ім. Радченка. Проживав: м. Краматорськ Донецької області, бараки Радченка, Нова колонія, 36. Заарештований 3 квітня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3 листопада 1932 року засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1990 році.

Сіриченко Дмитро Володимирович, 1898 року народження, с. Володимирівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Володимирівка Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 12 листопада 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Сіренін Володимир Андріанович, 1923 року народження, с. Ново-Слобідка Череповецького району Московської області, росіянин, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Добропілля Сталінської (Донецької) області. Заарештований 10 березня 1943 року. Виправданий Особливою нарадою при НКВС СРСР. Реабілітований у 1944 році.

Скворцов Андрій Хомич, 1912 року народження, с. Тамбовське Терського району Кабардино-Балкарської АРСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 24 вересня 1941 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Скитський Сергій Маркович, 1914 року народження, с. Маяки Слов'янського району Донецької області, українець, освіта вища, безпартійний. Командир відділення протитанкових ружжів 90-ї окремої стрілецької бригади. Заарештований 28 червня 1943 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Скорубський Андрій Адамович, 1922 року народження, с. Лешеве Білостоцького району Білоруської РСР, білорус, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Семенівка Краматорського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 вересня 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Скребцов Дмитро Іванович, 1921 року народження, с. Караван-Солодкий Ново-Псковського району Луганської області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць в/ч № 5506. Заарештований 25 травня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Следзевський Іван Антонович, 1905 року народження, с. Бабичівка Пулинського району Житомирської області, поляк, освіта по-

чаткова, член ВЛКСМ. Робітник Зудресу. Проживав: м. Зугрес. Заарештований 8 лютого 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 15 листопада 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Слободян Степан Дементійович, 1889 року народження, с. Врублівці Кам'янецького району, українець, освіта початкова, безпартійний. Столяр заводу ім. Кірова. Проживав: м. Макіївка Донецької області. Заарештований 29 вересня 1937 року. Засуджений трійкою УНКВС по Донецькій області на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1958 році.

Сожченко Іван Васильович, 1905 року народження, м. Чистякове Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Чистякове Сталінської (Донецької) області. Заарештований 20 листопада 1943 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Соскін Павло Борисович, 1904 року народження, місце народження не вказано, єврей, освіта вища, член ВКП(б). Секретар Боково-Антрацитівського райкому КП(б)У. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Заарештований 10 серпня 1937 року. Засуджений військовою колегією Верховного Суду СРСР до розстрілу. Розстріляний 2 грудня 1937 року у м. Сталіно (м. Донецьк). Реабілітований у 1989 році.

Сосницький Григорій Осипович, 1911 року народження, с. Жуківці Городоцького району Кам'янець-Подільської області, поляк, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник колії. Проживав: роз'їзд Городний Луганської області. Заарештований 17 липня 1938 року. Засуджений спецколегією Ворошиловградського облсуду на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Стаценко Володимир Тимофійович, 1919 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, українець, освіта неповна серед-

ня, безпартійний. Старший сержант 143-го окремого зенітного бронепοїзду Астраханської дальньої розвідки ППО. Заарештований 3 листопада 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Астарханського гарнізону на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1998 році.

Сташевський Андрій Іванович, 1906 року народження, місце народження не вказано, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Начальник "Зеленбуду" міськкомгоспу. Проживав: м. Горлівка Донецької області. Заарештований у травні 1937 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1989 році.

Степановський Іван Іванович, 1908 року народження, с. Знаменка Слов'янського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Куйбишева. Проживав: м. Краматорськ Сталінської (Донецької) області. Заарештований 8 травня 1942 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 7 років ВТТ. Реабілітований у 2000 році.

Стороженко Іван Єгорович, 1906 року народження, с. Вікторівка Ямського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 818-го стрілецького полку 31-ї стрілецької дивізії. Заарештований 6 липня 1945 року. Засуджений заочно до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1945 році.

Сторчевий Данила Пилипович, 1885 року народження, с. Шабельківка Краматорського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Хлібороб. Проживав: с. Шабельківка Краматорського району Донецької області. Заарештований 24 вересня 1930 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26 грудня засуджений на 3 роки заслання у Північний край. Реабілітований у 1989 році.

Строїло Дмитро Кузьмич, 1896 року народження, с. Василівка Розчеплянського ра-

йону Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник шахти ім. Лаутугіна. Проживав: шахта ім. Лутугіна, Центральне селище, буд. № 2, кв. 6. Заарештований 7 грудня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 7 грудня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1961 році.

Судяков Олексій Максимович, 1917 року народження, Жовтневий район Чуваської АРСР, чуваш, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць. Заарештований 24 вересня 1941 року. Засуджений військовим трибуналом 28-го району авіабазування на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1999 році.

Сулейман Аким Мустафович, 1907 року народження, м. Ерзерум, Туреччина, турок, освіта початкова, безпартійний. Пекар пекарні. Проживав: м. Сніжне Донецької області, вул. Базівська, 17. Заарештований 15 лютого 1938 року. Особливою трійкою УНКВС по Донецькій області від 23 вересня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1940 році.

Сумець Кузьма Андрійович, 1921 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ. Колгоспник колгоспу. Проживав: с. Рубці Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 6 січня 1942 року. Засуджений

військовим трибуналом 78-го окремого стрілецького батальйону до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 21 лютого 1942 року у Лиманському районі Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Сумець Микита Степанович, 1913 року народження, с. Рубці Краснолиманського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: с. Рубці Краснолиманського району Сталінської (Донецької) області. Заарештований 6 січня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 78-го окремого стрілецького батальйону до розстрілу з конфіскацією майна. Розстріляний 21 лютого 1942 року у Лиманському районі Донецької області. Реабілітований у 1998 році.

Сун-Чи-Мі Василь (по-батькові не вказано), 1907 року народження, провінція Шаньдун, Китай, китаєць, освіта початкова, безпартійний. Не працював. Проживав: м. Харків Харківської області. Заарештований 20 липня 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1939 році.

Сьомиков Павло Олександрович, 1900 року народження, м. Орджонікідзе Північно-Осетинської АРСР, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 24 вересня 1941 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Т

Таран Кузьма Артемович, 1891 року народження, с. Валер'янівка Ольгинського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: с. Валер'янівка Ольгинського району Сталінської (Донецької) області. Конюх колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 6 січня 1946 року. Військовим трибуналом військ НКВС по Донецькій області засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Тарасенко Петро Абрамович, 1910 року народження, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: Шурминський район Кіровської області. Робітник сплавної контори. Заарештований 16 травня 1946 року. Військовим трибуналом Приволзького військового округу засуджений на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1992 році.

Тарасов Іван Власович, 1897 року народження, Рубіжанського району Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Бригадир Донбасводбудутресту. Проживав: сел. Штечарівка м.Краматорська, вул. Металістів. Заарештований 15 квітня 1932 року. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР від 3 вересня 1932 року засуджений на 3 роки у концтабір. Реабілітований у 1989 році.

Тесман Давид Давидович, 1899 року народження, с. Миколаївка Сталінського району Донецької області, німець, даних про освіту немає, безпартійний. Комірник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Миколаївка Сталінського району Донецької області.

Заарештований 23 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Технікова Васса Юхимівна, 1905 року народження, с. Тетерине-Халла Жарківського району Смоленської області, росіянка, освіта початкова, безпартійна. Проживала: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Не працювала. Заарештована 16 серпня 1946 року. Донецьким облсудом засуджена на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована у 1994 році.

Тищенко Артем Вакулович, 1892 року народження, с. Орлянка Василівського району Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Вантажник коксохімзаводу. Заарештований 6 червня 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1991 році.

Тищенко Євдокія Олександрівна, 1919 року народження, с. Миколаївка Слов'янського району Донецької області, українка, освіта середня, безпартійна. Проживала: с. Миколаївка Слов'янського району Сталінської (Донецької) області. Вчитель. Заарештована 19 лютого 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджена на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована у 1993 році.

Тиссен Петро Миколайович, 1900 року народження, с. Клепенфельд Молочанського району Дніпропетровської області, німець,

освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Карла Маркса. Проживав: с. Карлівка Донецької області. Заарештований 24 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Тітова Надія Яківна, 1923 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, українка, освіта неповна вища, безпартійна. Проживала: м. Дебальцеве Сталінської (Донецької) області. Робітниця станції. Заарештована 17 травня 1946 року. Верховним Судом СРСР засуджена на 5 років ВТТ та конфіскацією майна. Реабілітована у 1992 році.

Тішков Олександр Карлович, 1905 року народження, м. Маріуполь Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Робітник заводу ім. Орджонікідзе. Проживав: м. Єнакієве Донецької області. Заарештований 22 грудня 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 січня 1938 року засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1960 році.

Тішкова Раїса Олексіївна, 1926 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українка, освіта неповна середня, безпартійна. Без певного проживання та праці. Заарештована 17 липня 1946 року. Даних про вирок немає. Реабілітована у 1946 році.

Токарев Олександр Миколайович, 1904 року народження, с. Піски Дворіченського району Харківської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Міліціонер. Заарештований 22 листопада 1946 році. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області засуджений на 5 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1992 році.

Толстикова Олександра Іванівна, 1921 року народження, с. Голодаївка Куйбишевського району Ростовської області, росіянка, освіта неповна середня, безпартійна. Про-

живала: сел. шахти № 2 Сніжнянського району Сталінської (Донецької) області. Робітниця шахти. Заарештована 20 лютого 1946 року. Особливою нарадою при МДБ СРСР засуджена на 5 років заслання у Північно-Казахстанську область з конфіскацією майна. Реабілітована у 1950 році.

Тонкачов Петро Михайлович, 1896 року народження, с. Ново-Борисівка Запорізької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Будьоннівка Будьоннівського району Сталінської (Донецької) області. Робітник тресту "Будьонніввугілля". Заарештований 2 лютого 1946 року. Донецьким облсудом засуджений на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1990 році.

Трінц Вільгельм Пилипович, 1898 року народження, сел. Першомайськ Люксембурзького району Донецької області, німець, освіта неповна вища, безпартійний. Вчитель. Заарештований 15 листопада 1937 року. Особливою нарадою при НКВС СРСР 12 січня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1961 році.

Тріпус Яків Якович, 1911 року народження, м. Артемівськ Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, до 1941 року член ВКП(б). Завгосп відділу МДБ опергрупи п/п 11416 у Німеччині. Заарештований 3 жовтня 1946 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1995 році.

Тронников Митрофан Миколайович, 1900 року народження, с. Вищий Щегор Черемисенського району Курської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Макіївка Сталінської (Донецької) області. Робітник металургійного заводу. Заарештований 9 березня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС Українського військового округу засуджений на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1994 році.

Трофимчук Іван Антонович, 1906 року народження, с. Красносилка Чуднівського

району Вінницької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк) Сталінської (Донецької) області. Не працював. Заарештований 23 серпня 1946 року. Військовим трибуналом військ МВС по Донецькій області виправданий. Реабілітований у 1946 році.

Тютюник Григорій Іванович, 1906 року народження, м. Костянтинівка Донецької

області, українець, даних про освіту немає, безпартійний. Робітник заводу ім. Ворошилова. Проживав: м. Дружківка Донецької області. Заарештований 7 серпня 1937 року. Трійкою УНКВС по Донецькій області 25 вересня 1937 року засуджений на 10 років ВТТ. Справу переглянуто. Постановою УНКВС Донецької області 2 вересня 1939 року звільнений, справу припинено. Реабілітований у 1998 році.

У

Уздемир Мефодій Дмитрович, 1918 року народження, с. В. Каракуба Старобешівського району Донецької області, грек, освіта початкова, безпартійний. Конюх зернорадгоспу. Проживав: с. В. Каракуба Старобешівського району Донецької області. Заарештований 4 лютого 1938 року. Не засуджений. Реабілітований у 1938 році.

Уманський Сінай Аронович, 1905 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврей, освіта середня, безпартійний. Рахівник. Проживав: м. Артемівськ Донецької області, вул. Хорольська, 16. Заарештований 6 вересня 1925 року. Не засуджений. Реабілітований у 1999 році.

Унгер Андрій Якович, 1911 року народження, с. Леонідівка Дзержинського району Донецької області, німець, освіта початкова, безпартійний. Тесляр колгоспу імені Карла Лібкнехта. Проживав: колгосп К. Лібкнехта Дзержинського району Донецької області. Заарештований 4 грудня 1937 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР засуджений

до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1963 році.

Унру Абрам Карлович, 1886 року народження, с. Гнатенталь Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Маринівка Сталінського району Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Унру Корній Генріхович, 1909 року народження, с. Єлизаветталь Молочанського району Дніпропетровської області, німець, освіта початкова, безпартійний. Колгоспник колгоспу ім. Петровського. Проживав: с. Мар'янівка Донецької області. Заарештований 25 січня 1938 року. Комісією НКВС СРСР та Прокурора СРСР 22 березня 1938 року засуджений до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1960 році.

Ф

Фанасіас Микола Спиридонович, 1890 року народження, с. Арахове, Греція, грек, освіта початкова, безпартійний. Проживав: м. Маріуполь Донецької області. Робітник “Донхарчоторгу”. Заарештований 11 лютого 1938 року. Засуджений військовим трибуналом Харківського військового округу на 10 років ВТТ. Реабілітований у 1959 році.

Фесенко Микола Гаврилович, 1923 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, українець, освіта неповна середня, безпартійний. Червоноармієць 9-ї роти, 9-го батальйону. Заарештований 11 квітня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 266-ї стрілецької дивізії на 8 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований у 1999 році.

Феоктистов Олексій Георгійович, 1912 року народження, с. Соснівка Батайського району Саратовської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 404-го стрілецького полку. Заареш-

тований 12 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом гарнізону м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області на 25 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований у 1997 році.

Фомічов Віктор Омелянович, 1923 року народження, с. Маринівка Колочівського району Сталінградської області, українець, освіта середня, член ВЛКСМ. Не працював. Проживав: м. Дебальцеве Сталінської (Донецької) області. Заарештований 24 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом Південного фронту на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований у 1999 році.

Фролов Василь Тимофійович, 1915 року народження, сел. рудника № 5 Горлівського району Донецької області, росіянин, освіта неповна середня, член ВКП(б). Червоноармієць. Заарештований 28 жовтня 1940 року. Засуджений військовим трибуналом 2-го корпусу ППО ЛВО на 6 років ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований у 1998 році.

Х

Ханикін Яків Миколайович, 1900 року народження, с. Короскове Крамського району Орловської області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Червоноармієць 257-ї польової хлібопекарні 383-ї стрілецької дивізії. Заарештований 26 травня 1942 року. Засуджений військовим трибуналом 383-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Даних про виконання вироку немає. Реабілітований у 1999 році.

Хілько Василь Іванович, 1923 року народження, с. Ворожба Лебединського району Сумської області, українець, освіта серед-

ня, член ВЛКСМ. Червоноармієць. Заарештований 27 липня 1944 року. Не засуджений. Реабілітований у 1944 році.

Хренов Іуліан Петрович, 1901 року народження, с. Гишківка Меденівської волості Івано-Вознесенської області, росіянин, освіта вища, член ВКП(б). Директор Слов'янського арматурно-ізоляторного комбінату. Проживав: м. Слов'янськ Донецької області. Заарештований 7 вересня 1936 року. Засуджений Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Реабілітований у 1956 році.

Ц

Цап Андрій Іванович, 1883 року народження, сел. Бахмач Чернігівської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Проживав: сел. Нью-Йорк Дзержинського району Донецької області. Робітник залізничної станції. Заарештований 16 січня 1938 року. Даних про вирок немає. Реабілітований у 1941 році.

Цимбал Олексій Лаврентійович, 1911 року народження, с. Маврине Павлоградського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, безпартійний. Робітник колії. Проживав: станція Білокуракіне Луганської області. Заарештований 2 лютого 1940 року. Не засуджений. Реабілітований у 2000 році.

Ш

Шульц Ернестіна Артемівна, 1895 року народження, с. Хапрове Старобешівського району Донецької області, німкеня, освіта початкова, безпартійна. Домогосподарка. Проживала: х. Клінкине Старобешівського

району Донецької області. Заарештована 20 квітня 1935 року. Засуджена спецколегією Донецького облсуду на 3 роки ВТТ з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітована у 1996 році.

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

83114, м. Донецьк, вул. Шереса, 62, тел. 90-93-93

№ 7/10-21076-24

в.06" мая 1996.

Председатель Комиссии
Марьупольского городского Совета по вопро-
сам восстановления прав реабилитированных
граждан

Захаровой Г.М.

341000, г. Мариуполь, пр-т Ленина, 70, ДСМ Советов, на
№11-114-15 от 17.04.1996 г.

Сообщаем, что по материалам имеющимся у нас на хранении архивного следственного дела на ГАЛАНЧЕНКО Василия Дмитриевич, 1893 года рождения, уроженца города Мариуполя, Донецкой обл., украинец, г-н СССР, беспартийный, с низшим образованием, женат, до ареста временно не работал, проживал в г. Мариуполе ул. Коммунальная, дом 82. Арестован Мариупольским ГО НКВД 12 сентября 1937 года по необоснованному обвинению в принадлежности к агентуре польским разведоргенов и получении от них указаний по проведению разведывательной деятельности в пользу Польши и контрреволюционной агитации среди рабочих, то есть, в преступлениях, предусмотренных статьями 54-6, 54-9, 54-11 УК УССР.

По постановлению НКВД СССР и прокурора СССР от 29 декабря 1937 года ГАЛАНЧЕНКО В.Д. был подвергнут В.М.Н. - расстрелу без конфискации имущества.

Сведений о месте расстрела, захоронения ГАЛАНЧЕНКО В.Д. в деле нет. Смерть ГАЛАНЧЕНКО В.Д. в сентябре 1995 года нами зарегистрирована в ЗАГСе Ковтуневского района города Мариуполя и свидетельство о смерти выдано его вдове Галанченко Е.А.

Справкой от 14 мая 1970 года Военного трибунала Киевского Военного округа от 14 мая 1970 года ГАЛАНЧЕНКО Василия Дмитриевич, 1893 г. рождения - РЕАБИЛИТИРОВАН. Справка о реабилитации была так же выслана его родственникам. Данные о конфискации, изъятии и опи-су имущества у ГАЛАНЧЕНКО В.Д. при его аресте в 1937 году (какое-либо имущество, личные вещи, документы, фотокарточек в деле не имеется.

Начальник подразделения УСБУ по
Донецкой области

Председателя Комиссии Мариупольского городского Совета по вопросам восстановления прав реабилитированных граждан

Захаровой Г.М.

341000, г. Мариуполь, пр-т Ленина, 70, Дом Советов. На
№11-268-15 от 11.06.96 г.

Сообщаем, что согласно материалам, имеющимся у нас на хранении архивного следственного дела - ЗУРНАДЖИ Николая Серафимовича 13 января 1906 года рождения, уроженец Сартана, Мариупольского р-на, Донецкой области, по национальности - грек, г-н СССР, беспартийный, со средним образованием, холост. До ареста работал учителем НСШ на шахте №21 треста "СНЕЖНИЖАНРАДИТ" в Снежнянском районе, Донецкой области и проживал на пос. шахты №21, дом №46. Был арестован Снежнянским РО НКВД 27 декабря 1937 года по необоснованному обвинению в систематическом проведении подрывной террористической деятельности на культурном фронте, а среди педагогов и учащихся - контрреволюционной агитации, направленной против мероприятий партии и правительства, то-есть, в преступлениях, предусмотренных статьями 54-10 УК УССР и по постановлению НКВД СССР и прокурора СССР от 05 февраля 1938 года был подвергнут расстрелу без конфискации имущества.

Данных о месте захоронения ЗУРНАДЖИ Н.С. в деле нет. В соответствии со ст. 1 Указа Президиума Верховного Совета СССР от 16 января 1989 г. №10036-ХІ "О дополнительных мерах по восстановлению справедливости в отношении жертв репрессий, имевших место в период 30-40-х, начала 50-х годов", 19 мая 1989 года прокуратурой Донецкой области постановление НКВД СССР и прокурора СССР от 05 февраля 1938 года в отношении Зурнаджи Николая Серафимовича, 1906 года рождения, отменено, а дело его прекращено за отсутствием в его действительном составе преступления.

ЗУРНАДЖИ Н.С. - реабилитирован. Справка о его реабилитации была выдана сестре Богданице Евгении Серафимовне.

Начальник подразделения

В.В.Алкаев

ЗЕРКАЛО:
НАЧ.УКРНАД

УС

ОБВИНЕНИЕ

По след. делу №-96209

Следствием установлено, что ГРИНЕВСКИЙ Владимир Иосифович с сентября 1938 года являлся активным участником контрреволюционной диверсионной, вредительской организации, в которую завербован АЛАМЕНКО /л.л.14,25/

Получил задание от АЛАМЕНКО вывезти из строя в период войны Довальцевскую механизированную горку.

Для выполнения этого диверсионного акта лично завербован поляка ВЕРНЕВИНСКОГО.

По заданию ГРИНЕВСКОГО - ВЕРНЕВИНСКИЙ разработал план вывоза из строя механизированной горки и завербовал для совместного совершения диверсионного акта МЕРШКО.

Работа инспектором Довальцевского уезда ГРИНЕВСКИЙ срывал вывозку угля из шахт путем поджиги вагонов, в то время, как вагоны Довальцевский уезд был обочен.

Делал незаконные вагоны перевозов умышленно увеличивал рабочия шара паровозам.

Ввиду инспектором транспортного пункта Треста "Снежнянтрапит" умышленно задерживал паровозы, в тоже время не обеспечивая вагонами шахты Треста, чем срывал отгрузку угля.

Винным себя признал.

Удостоверя показаниями свидетелей АЛАМЕНКО Я.И. /л.л.14,25/, МЯСНИКОВ В.Е./л.л.24-26/, СОЛОВЬЕВ П.К./л.л.37-38/ и МАЛЮГА /л.л.40/

Вследствии наложенного:

след. дело №-96209 по обвинению ГРИНЕВСКОГО Владимира Иосифовича, 1905 года рождения, уроженец села Завалитин, бывш. Вязьинской губ., - поляка, поляка, украинца СССР, до ареста пом. начальника ручничей шахты, ставши Сос-троевская Треста "Снежнянтрапит", по ст.ст.54-6, 54-7, 54-11 УК УССР подлежит рассмотрению Особой Тройкой УНКВД по Сталинской области.

ОПЕРУПОЛНОМОЧЕН. ИУ ОД. УГБ /подпись/ /подпись/

СОПРАСЕН: ЗЕРКАЛО ИУ ОД. УГБ /подпись/

МАРШАЛКА ПОСВЕДОПАС. /подпись/

СПИСОК ДОНЕЧЧАНОК, УВ'ЯЗНЕНИХ У АКМОЛИНСЬКОМУ ВИПРАВНО-ТРУДОВОМУ ТАБОРІ “АЛЖИР”

“АЛЖИР” – російська аббревіатура Акмолинського табірної жіночого відділення Карагандинських виправно-трудова таборів Казахської РСР. Відкрито на початку 1938 р. для утримання тих, хто одержав свої строки як “ЧСИР”(укр. аббревіатура “ЧСЗБ”) – так звані “члени сім’ї зрадника Батьківщини”. Два інших спеціальних табори для утримання жінок репресованих, знаходилися у Мордовії та Томську. Отже, друкуємо список наших землячок, які відбували покарання у Акмолинському табірному відділенні.

Андріанова Марта Василівна, 1893 року народження, с. Новоселівка Манського району Донецької області, росіянка. Проживала: м. Москва Московської області, Кривоколінний провулок, буд. № 10, кв. 2. Засуджена Особливою нарадою НКВС на 8 років ВТТ. Звільнена 11 березня 1943 року.

Айзеншток Ганна Савелівна, 1889 року народження, м. Ново-Московськ Дніпропетровської області, єврейка. Засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ (табірне відділення – ред.) 19 жовтня 1938 року із в’язниці м. Маріуполя Донецької області. Вибула із Карлагу 3 листопада 1939 року у Томський виправний табір.

Альбрехт Ганна Петрівна, 1904 року народження, німецька колонія Шестаківка Донецької області, німкеня. Засуджена 10 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в’язниці м. Артемівська Донецької області. Померла 17 листопада 1942 року.

Альман Белла-Года Лейбівна, 1899 року народження, м. Ніжин, Україна, єврейка. Засуджена 22 серпня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 жовтня 1938

року із в’язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула із АЛЖИРу 8 вересня 1943 року у Каменлаг.

Антонова-Смульська Нелія Іполітівна, 1901 року народження, ст. Гришине Донецької області, українка. Проживала: м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, вул. Польова. Засуджена 21 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 10 жовтня 1938 року із в’язниці м. Дніпропетровська. Вибула 4 жовтня 1939 року у табір Солікамська.

Арнольдова-Лейзерова Катерина Михайлівна, 1900 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврейка. Засуджена 23 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 7 вересня 1938 року із Бутирської в’язниці м. Москви. Звільнена 22 червня 1943 року.

Артемова Клавдія Олександрівна, 1904 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українка. Проживала: м. Харків Харківської області, вул. Валер’янівська, буд. № 61. Засуджена 11 лютого 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сеgezлага. Звільнена 19 жовтня 1945 року.

Банник Марія Іванівна, 1905 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Київ. Звільнена 20 березня 1940 року.

Борг-Соскіна Ріва Абрамівна, 1901 року народження, м. Одеса, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 27 грудня 1945 році.

Батиліна Марія Федорівна, 1906 року народження, м. Донбас, росіянка. Засуджена 9 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 6 травня 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена 20 грудня 1939 року.

Бацаєва Наталія Євграфівна, 1899 року народження, с. Григорівка у Донбасі, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 травня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 26 вересня 1945 року.

Бек Євгенія Яківна, 1888 року народження, с. Гуляй-Поле Нікопольської області, Україна, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Звільнена 12 серпня 1946 року.

Белевич Євгенія Йосипівна, 1900 року народження, м. Боржомі, Закавказзя, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула 14 вересня 1938 року у Севжеллаг (по-рос.).

Біликова Людмила Володимирівна, 1900 року народження, м. Шахти Донської області, росіянка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 7 травня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 30 січня 1940 року.

Білова-Фоміна Євдокія Василівна, 1902 року народження, м. Єнакієве Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Звільнена 11 листопада 1945 році.

Білоусова Аполінарія Йосипівна, 1904 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк).

Білоусова Варвара Сергіївна, 1906 року народження, с. Павлівка Білопольського району Харківської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 7 травня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 21 листопада 1942 року.

Бобарикіна Ольга Федорівна, 1907 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянка. Проживала: м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області. Засуджена 10 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 11 жовтня 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Вибула 12 жовтня 1939 року у Воркутлаг.

Богатирьова Кароліна Станіславівна, 1902 року народження, м. Тульчин Кам'янець-Подільської області, Україна, полька. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Краматорська. Звільнена 6 лютого 1946 року.

Богдан-Хруничева Наталія Борисівна, 1907 року народження, м. Серго Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Звільнена із Карлагу 22 листопада 1945 року.

Богер Міна Гаврилівна, 1903 року народження, с. Балабанівка Донецької області, німкеня. Проживала: Донецька область. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 3 липня 1939 року. Звільнена на 25 липня 1946 року.

Богомолова Олександра Андріївна, 1898 року народження, м. Меличанськ, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 11 вересня 1945 року.

Бодоланова Ганна (Австасія) Антонівна, 1890 року народження, Донецька область, українка. Засуджена за обвинуваченням у "контрреволюційній агітації і саботаж". Засуджена повторно 20 квітня 1942 року Судовою колегією Карагандинського обласного суду до розстрілу. Вирок приведений до виконання 30 липня 1942 року.

Болдирєва Аніс'я Іванівна, 1882 року народження, с. Лиман Донецької області, українка. Засуджена 22 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 1 квітня 1938 року із в'язниці м. Харкова. Звільнена 14 жовтня 1942 року.

Болотна Берта Меєрівна, 1899 року народження, м. Вольськ Саратовської області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. До-

нецьк). Вибула 15 серпня 1938 року у Середньоазіатський ВТТ (Узбекистан).

Бородасва Ангеліна Петрівна, 1903 року народження, м. Суджа Курської області, латишка. Засуджена 21 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 10 лютого 1939 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 1 серпня 1946 року.

Бржезицька Надія Опанасівна, 1909 року народження, с. Старий Керменчик Донецької області, татарка. Проживала: Оренбург, вул. Комуністична, буд. № 73. Засуджена 21 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Вибула 22 лютого 1944 року у м. Харків.

Брукс Лідія Василівна, 1889 року народження, с. Стариданцеве Херсонської губернії, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Каралагу 13 серпня 1946 року.

Булатова-Двоскіна Фаня Львівна, 1902 року народження, м. Березня Чернігівської області, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 7 вересня 1939 року. Вибула 19 вересня 1939 року у Воркутлаг.

Бурова Марія Павлівна, 1908 року народження, Донбас, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Ворошиловграда (Луганська). Вибула 15 серпня 1938 року у Середньоазіатський ВТТ.

Биковська Олександра Андріївна, 1903 року народження, м. Донецьк Донецької об-

ласті, українка. Проживала: ст. Любліне Московсько-Курської залізниці. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 1 лютого 1938 року із в'язниці № 3 м. Москви. Звільнена 14 жовтня 1945 року.

Вайнштейн Лора Йосипівна, 1898 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврейка. Проживала: П'ятигорськ. Засуджена у 1938 році Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1938 року із в'язниці м. Ворошилова Усурійської області. Звільнена 11 грудня 1945 року.

Вальтер Софія Василівна, 1894 року народження, німкеня. Проживала: м. Костянтинівка Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 13 серпня 1946 року.

Василенко-Дроздова Антоніна Пилипівна, 1907 року народження, м. Донецьк Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Горнодні Чернігівської області. Звільнена із Карлагу 1 травня 1943 року.

Васильсва Юлія Олександрівна, 1897 року народження, м. Кроми Орловської області, росіянка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 11 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 15 квітня 1943 року.

Бержаковська Клавдія Олексіївна, 1914 року народження, м. Бердянськ, Україна. Проживала: с. Ялта Маріупольського району Донецької області. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 26

липня 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена 21 січня 1943 року.

Вишник Олександра Василівна, 1892 року народження, ст. Олексіївська Донецької області, українка. Проживала: м. Горлівка Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 лютого 1938 року із в'язниці Артемівська. Звільнена 30 вересня 1942 року.

Волкова Зінаїда Іванівна, дати народження немає, українка, м. Макіївка Донецької області. Засуджена 19 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Єгежлагу. Звільнена 30 вересня 1942 року.

Волкова Марія Василівна, 1902 року народження, м. Дзержинськ Донецької області. Засуджена 2 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 16 вересня 1942 року.

Воляннюк Єлизавета Юхимівна, 1900 року народження, Голубівський рудник, Донбас, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 лютого 1938 року із в'язниці м. Запоріжжя. У АЛЖИРі знаходилась до смерті 27 травня 1943 року.

Воробйова Варвара Федорівна, 1889 року народження, м. Скопін Московської області, росіянка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 16 вересня 1942 року.

Висоцька Ганна Іванівна, 1894 року народження, м. Рославль Смоленської області, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Леніна, буд. № 77, кв. 5. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою

нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 3 лютого 1939 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Померла 13 березня 1943 року.

Гайліс-Смирнова Лідія Яківна, 1898 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврейка. Засуджена 15 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 18 жовтня 1938 року із в'язниці м. Москви. Звільнена 2 червня 1946 року.

Галкіна Єлизавета Вікторівна, 1900 року народження, м. Вороніж Воронежської області, росіянка. Засуджена 24 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Звільнена 25 вересня 1945 року.

Ганск Емілія Петрівна, 1889 року народження, Таврійська область, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 5 серпня 1946 року.

Генкель Ольга Юліусівна, 1890 року народження, с. Слобода Київської області, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 5 серпня 1946 року.

Гершович Есфір Борисівна, 1906 року народження, м. Луганськ, українка (єврейка). Проживала: м. Чистякове Донецької області. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Гідт Отілія Генрихівна, 1898 року народження, ст. Колонія Кіровського округу, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 26 серпня 1946 року.

Гольденберг-Рабізанович Ганна Яківна, 1903 року народження, м. Миколаїв Миколаївської області, єврейка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1937 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 12 вересня 1945 року.

Гольдштейн Марія Аронівна, 1901 року народження, м. Бендери, Бесарабія, єврейка. Проживала: м. Рубіжне Донецької області. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 8 жовтня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 7 квітня 1943 року.

Гольтман Тамара Михайлівна, 1904 року народження, с. Валетне-Лучки Полтавської області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 12 вересня 1945 року.

Горшкова Емілія Вінцентівна, 1899 року народження, м. Аусік, Чехословаччина, німкеня. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 5 серпня 1946 року.

Госсен-Герцен Олена Петрівна, 1905 року народження, с. Вернерсдорф Молочанського району Дніпропетровської області, німкеня. Засуджена 10 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). У таборі 19

травня 1945 року повторно була засуджена Особливою нарадою при НКВС СРСР на 10 років ВТТ. Звільнена із Стаплагу 6 травня 1954 року.

Грінер Альвіна Робертівна, 1896 року народження, с. Петрівка Дніпропетровської області, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 5 серпня 1946 року.

Гришан Євгенія Валерівна, 1901 року народження, м. Василькове Київської області, росіянка. Засуджений 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 24 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Звільнена 11 вересня 1945 року.

Гришина Марія Григорівна, 1905 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Засуджена 16 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 7 травня 1938 року із Люб'янської в'язниці м. Москви. Вибула із Карлагу 1 жовтня 1940 року у Дзержказнагула. Звільнена 21 листопада 1945 року.

Грузинська Софія Михайлівна, 1904 року народження, Західний Сибір, с. Зміногорс, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 9 листопада 1945 року.

Губарєва-Ширстова Олена Пилипівна, 1900 року народження, м. Новозибків Західної області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 26 липня 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Вибула із Карлагу 16 лю-

того 1941 року у Півдвінлаг (Північно-Двінський ВТТ НКВС-МВС м. Вельськ Архангельської області).

Гузиніна Юлія Ісаївна, 1909 року народження, м. Сміла Київської області, українка. Проживала: зернорадгосп ім. Володарського Донецької області. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Вбита у 1939 році у Соликамбумбуді.

Гуйська Тетяна Василівна, 1895 року народження, м. Кострома, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, вул. Кримська, буд. № 4. Засуджена 14 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Звільнена 15 вересня 1945 року.

Гусєва Ганна Павлівна, 1901 року народження, м. Кропивне Тульської області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 12 вересня 1945 року.

Давидович Зінаїда Йосипівна, 1902 року народження, ст. Микитівка Донецької області, єврейка. Проживала: м. Москва Московської області, вул. 2-а Перводенівка, буд. № 13, кв. 2. Засуджена 28 червня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 7 вересня 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена 4 червня 1946 року.

Дагаєва Олександра Федорівна, 1888 року народження, с. Вірьовка Катеринославської губернії, українка. Проживала: ст. Рутченкове, м. Донецьк Донецької області. Засуджена 8 липня 1938 року ОСМО при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 23 квітня 1943 року.

Данилова Софія Йосипівна, 1902 року народження, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 15 жовтня 1945 року.

Дорошенко Варвара Пантеліївна, 1905 року народження, Таганрозький округ, українка. Проживала: ст. Амвросіївка Донецької області. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Вибула 12 жовтня 1939 року у Воркутлаг.

Дресва Ніна Пилипівна, 1904 року народження, с. В. Чернігівка Донецької області, українка. Засуджена 22 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 24 червня 1938 року із Казані. Звільнена 12 квітня 1944 року.

Дубровська Ганна Абрамівна, 1915 року народження, м. Кролівець Чернігівської області, єврейка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 21 лютого 1943 року.

Думова-Коломесць Тетяна Семенівна, 1902 року народження, м. Казанка Дніпропетровської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 24 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена 14 жовтня 1942 року.

Євтисюк Стефаніда Федосіївна, 1907 року народження, м. Кобрін, БРСР, білоруська. Проживала: м. Слов'янськ Донецької області, вул. Котельна, буд. № 19. Засуджена 16 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Кар-

лаг 20 серпня 1941 року із Се гежлагу. Звільнена 16 листопада 1945 року.

Єлисеєва Віра Тимофіївна, 1909 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 30 січня 1943 року.

Ємельянова Євгенія Емануїлівна, 1898 року народження, м. Кунів Вінницької області, українка (єврейка). Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 12 вересня 1944 року.

Єркіна Анастасія Миколаївна, 1897 року народження, ст. Дебальцеве Катеринославської губернії, росіянка. Засуджена 28 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолінське ТВ 12 лютого 1938 року із в'язниці м. Калініна. Звільнена із Карлага 18 жовтня 1945 року.

Жаркова Марія Василівна, 1896 року народження, с. Болдирєве Чистяківського району Донецької області, українка. Проживала: рудник Должанський тресту "Свердловськвугілля". Засуджена 8 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 5 липня 1938 року із в'язниці м. Луганськ. Вибула 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Жернова Зінаїда Андріанівна, 1890 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 7 липня 1939 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 4 жовтня 1942 року.

Жукова Віра Кіндратівна, 1904 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, українка. Засуджена 27 груд-

ня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 13 квітня 1940 року.

Захарчук Мотря Пантеліївна, 1890 року народження, с. Гавришівка Вінницької області, українка. Засуджена 14 вересня 1947 року. Сталінським (Донецьким) облсудом на 10 років ВТТ з позбавленням прав на 5 років. Прибула у Карлаг 24 вересня 1949 року із Сталінської ВТТ. Звільнена із Карлагу 10 грудня 1955 року.

Зеленська Віра Федорівна, 1916 року народження, сел. шахти № 15, Донбас, українка. Засуджена 2 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 4 жовтня 1942 року.

Зельвіна Катерина Леопольдівна, 1898 року народження, м. Ромни, Україна, єврейка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 16 вересня 1945 року.

Зенкевич Марія Михайлівна, 1902 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українка. Засуджена 31 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Прибула у Карлаг 11 липня 1939 року. Вибула 19 вересня 1939 року у Онеглаг.

Зіненко-Малахова Марія Терентіївна, 1902 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Харкова. Вибула 5 липня 1941 року у Печорлаг.

Зінкевич Ганна Хомівна, 1912 року народження, м. Дебальцеве Донецької області,

українка. Засуджена 22 листопада 1937 року ОСВ при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Звільнена 15 жовтня 1945 року.

Зоммер Гертруда Германівна, 1889 року народження, с. Фрешен, Німеччина, німкеня. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 27 липня 1946 року.

Зоріна Ганна Павлівна, 1901 року народження, с. Волкодавове Донецької області, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 лютого 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Вибула із Карлагу 7 січня 1944 року у Покровську трудову колонію Московської області.

Зоріна Наталія Яківна, 1893 року народження, с. Біле, м. Ворошиловград, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 16 вересня 1942 року.

Ільяхінська Лідія Григорівна, 1899 року народження, ст. Гришине Донецької області, росіянка, Проживала: Таганрог. Засуджена 21 листопада 1937 року Особливою нарадою НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 вересня 1941 року. Звільнена 30 вересня 1945 року.

Калмикова-Бородинська Акуліна Іванівна, 1898 року народження, с. Постоянівка Дніпропетровської області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула із Карлагу 6 червня 1941 року у Печорлаг.

Кириченко Антоніна Михайлівна, 1912 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937

року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 6 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 5 листопада 1942 року.

Кисильова-Щербиніна Парасковія Никифорівна, 1908 року народження, с. Дмитрівка Сніжнянського району Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 18 вересня 1945 року.

Китайська Глафіра Гаврилівна, 1893 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 15 грудня 1942 року.

Ковтун-Барабаш Ольга Костянтинівна, 1907 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українка. Проживала: м. Харків, вул. Пушкінська, буд. № 40, кв. 41. Засуджена 2 червня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сеgezлага. Звільнена 11 травня 1946 року.

Колбасникова Олександра Іванівна, 1903 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 7 вересня 1939 року. Звільнена 9 лютого 1946 року.

Колеснікова Ніна Макарівна, 1911 року народження, м. Ворошиловськ Донецької області, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Ворошиловська. Звільнена 30 січня 1943 року.

Колесникова Поліна Семенівна, 1904 року народження, м. Сніжне Донецької області, українка. Засуджена 28 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 лютого 1938 року із в'язниці м. Калініна. Звільнена із Карлагу 28 вересня 1945 року.

Коломацька Поліна Терентіївна, 1909 року народження, сел. шахти № 8, м. Горлівка Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Кондрат Марія Давидівна, 1899 року народження, с. Фокани Мілерівського району Луганської області, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 13 серпня 1946 року.

Конобрицька Ганна Корніївна, 1896 року народження, м. Донецьк Донецької області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 12 липня 1940 року.

Корнієнко Тетяна Степанівна, 1911 року народження, с. Богоявленка, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Сомікамбумбуд.

Коробкіна Ганна Олексіївна, 1892 року народження, м. Горлівка Донецької області, українка. Засуджена 21 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 10 лютого 1939 року із в'язниці м. Артемівська Донець-

кої області. Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Костирєва Анастасія Федорівна, 1903 року народження, с. Гориця, українка. Проживала: м. Горлівка Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Звільнена 12 листопада 1945 року.

Кочетова Антоніна Феофілівна (Федорівна), 1896 року народження, м. Артемівськ Донецької області, росіянка. Проживала: м. Дніпропетровськ. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 9 лютого 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Звільнена 20 листопада 1945 року.

Кролюк Ганна Сазонівна, 1900 року народження, сел. Царицинськ Миколаївської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлага 23 жовтня 1945 року.

Крутько Марія Йосипівна, 1912 року народження, с. Петропавлівка, Донбас, українка. Засуджена 10 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Звільнена 29 січня 1943 року.

Кудрявцева Марія Пилипівна, 1912 року народження, с. Козьмодем'янівка Єлецького округу Центрально-Чорноземної області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула із Карлагу 10 жовтня 1942 року.

Кудрявцева Стефана Андріївна, 1898 року народження, с. Худобинці, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 23 лютого 1938 року із в'яз-

ниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 12 вересня 1945 року.

Куждіна Марія Федорівна, 1899 року народження, с. Синівка Харківської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 11 вересня 1945 року.

Кульнева Олександра Олександрівна, 1906 року народження, Красно...(далі назва нерозбірливо), рудник у Донбасі, українка. Засуджена 19 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 7 вересня 1938 року із Бутирської в'язниці у м. Москві. Звільнена 17 червня 1943 року.

Курилкіна Валентина Іванівна, 1901 року народження, с. Прасолове Клинського району Московської області, росіянка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 18 жовтня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Померла у Карлазі 26 вересня 1942 року.

Курц Іда Робертівна, 1901 року народження, с. Петрівка Сандомирського району Дніпропетровської області, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівськ Донецької області. Звільнена із Карлагу 26 липня 1946 року.

Курцер-Уманська Роня Онисимівна, 1905 року народження, м. Меня Чернігівської губернії, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівськ Донецької області. Звільнена 16 жовтня 1945 року.

Кушліна-Щеховець Євгенія Олександрівна, 1909 року народження, м. Артемівськ

Донецької області, єврейка. Засуджена 6 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Звільнена із Карлагу 15 листопада 1945 року.

Лаврова Єфросинія Степанівна, 1914 року народження, м. Серго Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 21 серпня 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена із Карлагу 10 жовтня 1942 року.

Лапкіна Марія Марківна, 1904 (1909) року народження, м. Конотоп Чернігівської області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 26 вересня 1942 року.

Левандовська Раїса Григорівна, 1904 року народження, м. Кам'янець-Подільський УРСР, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 6 жовтня 1945 року.

Левіна Євгенія Нікодимівна, 1900 року народження, м. Балакани, Азербайджан, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 24 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена із Карлагу 11 вересня 1945 року.

Ліпова Антонина Олександрівна, 1901 року народження, м. Дніпропетровськ, росіянка. Проживала: м. Чистякове Донецької області. Засуджена 8 травня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Звільнена 20 січня 1946 року.

Ломакіна Віра Олексіївна, 1901 року народження, ст. Переїзна Донецької області, українка. Проживала: м. Куйбишев, вул. Володимирівська, буд. № 88, кв. 8. Засуджена 19 червня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Звільнена 9 серпня 1943 року.

Лохвич Дора Степанович, 1910 року народження, м. Домбровиця Західної України, росіянка. Проживала: ст. Вітка, м. Слов'янськ Донецької області. Засуджена 16 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Померла 8 березня 1944 року.

Любарська Катерина Федорівна, 1907 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянка. Проживала: с. Городище Донецької області. Засуджена 19 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Звільнена 10 грудня 1945 року.

Ляміна Парасковія Іванівна, 1891 року народження, х. Астахова Донецької області, росіянка. Засуджена 16 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 17 травня 1938 року із в'язниці Ростова-на-Дону. Звільнена із Карлагу 24 грудня 1943 року.

Ляшенко Олена Іллінічна, 1904 року народження, ст. Амвросіївка Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Ляшенко Зоя Федорівна, 1900 року народження, м. Авдіївка Донецької області, українка. Засуджена 16 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 4 травня 1938 року.

із Бутирської в'язниці м. Москви. Вибула 26 червня 1941 року у Печорлаг.

Ляшенко Лукер'я Леонтівна, 1883 року народження, с. В. Мешкова Амвросіївського району Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 30 грудня 1942 року.

Масвська Антоніна Олексіївна, 1913 року народження, ст. Микитівка Донецької області, українка. Проживала: м. Москва, В. Балканський провулок, буд. № 13, кв. 58. Засуджена 16 лютого 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сеgezлага. Звільнена 10 жовтня 1942 року.

Масвська Поліна Миколаївна, 1908 року народження, ст. Слюдянка Іркутської області, росіянка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк), пр. Молотова. Засуджена 13 жовтня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 3 роки ВТТ. Прибула у Карлаг 14 листопада 1937 року із в'язниці м. Новосибірська. Вибула 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Мазниченко-Гасперська Ольга Григорівна, 1915 року народження, м. Маріуполь Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 24 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена із Карлагу 30 грудня 1939 року.

Маркович Катерина Юхимівна, 1892 року народження, м. Одеса, Україна, єврейка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із АЛЖИРу 16 вересня 1942 року.

Масленикова Софія Олександрівна, 1914 року народження, м. Рига, Латвія. Прожива-

ла: м. Макіївка Донецької області. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Строк відбувала у Карлазі, звідки 4 жовтня 1939 року відбула у Солікамбумбуд.

Маслова-Рибальченко Антоніна Яківна, 1914 року народження, м. Маріуполь Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя. Звільнена 29 грудня 1942 року.

Матішевська Зінаїда Генадіївна, 1905 року народження, м. Владивосток, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 31 січня 1946 року.

Мельникова Ревекка Абрамівна, 1901 року народження, с. Володимирівка Донецької області, єврейка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 червня 1938 року із в'язниці м. Харкова. Звільнена 15 січня 1946 року.

Мержисвська Ганна Федорівна, 1889 року народження, м. Посад Нова Прага колишньої Херсонської губернії, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена 12 вересня 1945 року.

Миронова Ганна Олександрівна, 1906 року народження, ст. Урюпинська Донецької області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 3 травня 1938 року із Омська. Звільнена 12 жовтня 1945 року.

Мирошніченко Домна Йосипівна, 1899 року народження, м. Артемівськ Донецької

області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена із Карлагу 22 жовтня 1945 року.

Мирясова Лідія Вісаріонівна, 1898 року народження, м. Ростов-на-Дону, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 25 червня 1943 року.

Моніна Зінаїда Самойлівна, 1893 року народження, м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області, єврейка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 10 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 15 лютого 1943 року.

Моос Ольга Пилипівна, 1888 року народження, Донецька область, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 13 серпня 1946 року.

Морозова Катерина Яківна, 1898 року народження, Родаковський рудник Донецької області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Ворошилова. Звільнена із Карлагу 17 січня 1946 року.

Мускіна Єлизавета Микитична, 1909 року народження, м. Миколаїв, Україна, українка. Засуджена 3 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 1 лютого 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена із Карлагу 30 вересня 1945 року.

Мисниченко Софія Никифорівна, 1905 року народження, с. Кримське Донецької об-

ласті, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Каплагу 15 жовтня 1945 року.

Надеїна Варвара Георгіївна, 1902 (1901) року народження, ст. Микитівка Донецької області, росіянка. Засуджена 2 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 25 вересня 1938 року із в'язниці м. Кам'янська-Шахтинського. Вибула із Карлагу 12 жовтня 1939 року у Краслаг.

Незнаюча Зінаїда Миколаївна, 1907 року народження, Донецька область, росіянка. Засуджена 23 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 10 жовтня 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Звільнена 5 травня 1943 року.

Некрасова Олександра Федорівна, 1911 року народження, с. Оріхове Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Городинська. Вибула із Карлагу 9 травня 1942 року у Каменлаг.

Некрасова Лія Абрамівна, 1905 року народження, Щербинівський рудник Донецької області, єврейка. Засуджена 4 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 січня 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена із Карлагу 8 листопада 1945 року.

Немирович Берта Ісаївна, 1901 року народження, м. Павлоград Дніпропетровської області, єврейка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 16 грудня 1945 року.

Нищета Марія Петрівна, 1893 року народження, с. Благодатне Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 30 жовтня 1942 року.

Новикова Єфросинія Іллівна, 1905 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянка. Засуджена 10 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Звільнена 16 листопада 1945 року.

Новикова Парасковія Дмитрівна, 1908 року народження, рудник Першомайськ Кагановицького району Донецької області, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Луганська. Звільнена із Карлагу 27 вересня 1945 року.

Освальд-Давидович Розалія Йосипівна, 1899 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврейка. Засуджена 31 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 30 серпня 1938 року із в'язниці м. Ворошилова Усурійської області 8 жовтня 1939 року вибула із Карлагу у Воркутлаг через Кулойлаг.

Остріна Лідія Емануїлівна, 1903 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврейка. Засуджена 7 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлага 21 травня 1943 року.

Панасенко-Попова Єлизавета Іванівна, 1901 року народження, м. Кимри Тверської губернії, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемі-

вська Донецької області. Звільнена із Карлагу 27 жовтня 1945 року.

Патокіна Ольга Іванівна, 1903 року народження, сел. Рутченкове, м. Донецьк Донецької області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 25 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 30 вересня 1942 року.

Паульс-Классен Сара Петрівна, 1902 року народження, н.п. Барв'янховський, німкеня. Проживала: м. Слов'янськ Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 5 липня 1939 року. Звільнена 13 серпня 1946 року.

Пеннер-Енгбрехт (Енбрехт-Леннер) Єлизавета Іванівна, 1901 року народження, м. Горлівка Донецької області, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 6 серпня 1946 року.

Пеньковська Ганна Іванівна, 1900 року народження, шахта № 5, м. Горлівка Донецької області, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 12 вересня 1945 року.

Песляр Марія Тимофіївна, 1908 року народження, с. Гребінка Гребінковського району Київської області, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 10 лютого 1939 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 26 березня 1946 року.

Пешкова Раїса Абрамівна, 1902 року народження, с. Верхньо-Удинськ Іркутської

області, єврейка. Засуджена 7 липня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 серпня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 26 вересня 1942 року.

Пікуліна Ольга Аронівна, 1898 року народження, м. Мазор, єврейка. Проживав: м. Сталіно (м. Донецьк). Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 5 липня 1939 року. Звільнена 12 вересня 1945 року.

Подкопасва Олександра Мефодіївна, 1903 року народження, м. Дебальцеве Донецької області, українка. Засуджена 10 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 14 листопада 1945 році.

Подшивайло Катерина Іванівна, 1908 року народження, Щегловський рудник Макіївського району Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 21 січня 1943 року.

Покарасва Антоніна Григорівна, 1896 року народження, с. Гуляй-Борисівка Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 29 лютого 1938 року із в'язниці м. Ворошиловграда (Луганська). Звільнена із Карлагу 13 вересня 1945 року.

Полякова Ганна Федорівна, 1899 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українка. Засуджена 21 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 13 жовтня 1945 року.

Понякіна Євдокія Іванівна, дати народження не вказано, с. Крижни Луганського району, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 25 січня 1944 року.

Попова Тетяна Степанівна, 1895 року народження, с. Федосіївка Маріупольського округу, українка. Засуджена (дата та орган за судження стерті) на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 лютого 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Звільнена 15 жовтня 1945 року.

Попович Валентина Матвіївна, 1902 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 червня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 15 лютого 1943 року.

Прицкау Гедвіла Адольфівна, 1907 року народження, с. Режище, німкеня. Проживала: м. Краматорськ Донецької області. Засуджена 10 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 5 липня 1939 року. Звільнена 13 серпня 1946 року.

Процикова Юлія Георгіївна, 1902 року народження, Щербинівський рудник Донецької області, французенка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 31 жовтня 1945 року.

Ревіна Ольга Сергіївна, 1900 року народження, м. Орел Московської області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 6 жовтня 1945 року.

Рей Філіпина Іванівна, 1887 року народження, Чернігівська губернія, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Померла у АЛЖИРі 8 березня 1943 року.

Реймер Юлія Іванівна, 1907 року народження, м. Кам'янець-Подільськ, Україна, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Звільнена із Карлагу 11 вересня 1945 року.

Рейсмільлер Катерина Мефодіївна (Миколаївна), 1913 року народження, ст. Демуріне Донецької залізниці, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 лютого 1938 року із в'язниці м. Запоріжжя. Звільнена 16 вересня 1942 року.

Ремберг Антонина Степанівна, 1889 року народження, ст. Джереліївка Азово-Чорноморського краю, українка. Засуджена 28 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 січня 1939 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 29 січня 1943 року.

Ріхтер Есфір Ісаакович, 1898 року народження, с. Давид-городок Мінської губернії, єврейка. Проживала: м. Сталіно (м. Донецьк) Донецької області. Засуджена 31 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 28 серпня 1939 року. 3 квітня 1940 року вибула у розпорядження 1-го спецвідділу УНКВС по Красноярському краю.

Рожкова Ірина Прокопівна, 1908 року народження, м. Михайлов Рязанської губернії, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року ОСВ при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибу-

ла у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Звільнена із Карлагу 23 жовтня 1945 року.

Рощупкіна Євгенія Андріївна, 1908 року народження, слобода Уразове Воронежської області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Рубинська Лідія Аронівна, 1906 року народження, м. Дніпропетровськ Дніпропетровської області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 11 вересня 1945 року.

Руденко-Стодольник Анастасія Петрівна, 1911 року народження, с. Котеникове Донецької області, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуд.

Рум'януєва Ольга Львівна, 1904 року народження, м. Москва Московської області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 21 грудня 1945 році.

Русаква Надія Миронівна, 1908 року народження, слобода Колпиниця Новогрудського повіту Мінської губернії, білоруська. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 12 вересня 1945 року.

Рухман Ірина Миколаївна, 1891 року народження, м. Варшава, Польща, росіянка. За-

суджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецьк). Звільнена із Карлагу 28 лютого 1943 року.

Ручко Ганна Акимівна, 1887 року народження, с. Одринка Харківської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 21 травня 1941 року.

Савченко Олександра Іларіонівна, 1894 року народження, ст. Утулеве Одеської області, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька) 15 вересня 1945 року.

Самарець Євгенія Іллінична, 1904 року народження, рудник "Вітка", м. Донецьк Донецької області. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Вибула із Карлагу 3 жовтня 1939 року у Томасінлаг.

Самойлова Тетяна Федорівна, 1904 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 12 вересня 1945 року.

Сафронова Марія Михайлівна, 1903 року народження, м. Горлівка Донецької області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 11 вересня 1945 року.

Свирикова Євдокія Федосіївна, 1888 року народження, ст. Слов'янськ. Особливою нарадою при НКВС СРСР 16 березня 1938 року засуджена на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 червня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 27 листопада 1942 року.

Селезнева Ольга Казимирівна, 1898 року народження, Донбас, росіянка. Засуджена 8 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 червня 1938 року із в'язниці № 3 м. Москви. Звільнена із Карлагу 13 листопада 1945 року.

Семіглазова Варвара Осипівна, 1895 року народження, х. Ольховський Донбаської області, росіянка. Засуджена 28 листопада 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 лютого 1938 року із в'язниці м. Кам'янська-Шахтинського. Звільнена 20 жовтня 1945 року.

Сергієвська Олександра Іванівна, 1889 року народження, м. Золотоноша Київської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Краматорська Донецької області. Звільнена 16 вересня 1942 року.

Сергієвська Анастасія Петрівна, 1908 року народження, с. Олександрівка Таганрозького округу, росіянка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 18 грудня 1942 року.

Сидельникова Катерина Павлівна, 1904 року народження, м. Костянтинівка Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 січня 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена 5 листопада 1945 року.

Скачук Олена Іванівна, 1888 року народження, с. Слобідка Мінської області, білоруська. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 12 листопада 1942 року.

Скіт-Мазур Ганна Миколаївна, 1907 року народження, м. Сандомир, Польща, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 30 вересня 1945 року.

Сладкомедова Галина Іванівна, 1908 року народження, м. Ханжонкове Донецької області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Ворошиловаграда (Луганська). Звільнена 13 жовтня 1945 року.

Смолікова Анастасія Арсентіївна, 1907 року народження, м. Вітебськ, БРСР, білоруська. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 29 грудня 1942 року.

Соколова Лідія Фоминична, 1907 року народження, сел. Рутченкове, м. Донецьк Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 12 вересня 1945 року.

Соколова-Гупицина Тамара Олексіївна, 1901 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, росіянка. Засуджена 28 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Ак-

молинське ТВ 25 липня 1938 року із Алмати. Звільнена із Карлагу 11 березня 1946 року.

Степанова Марія Олексіївна, 1909 року народження, м. Москва Московської області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 16 жовтня 1944 року.

Стрепетова Віра Михайлівна, 1908 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українка. Засуджена 22 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 червня 1938 року із в'язниці м. Харкова. Звільнена 11 січня 1946 року.

Судзиловська-Шейченко Ганна Костянтинівна, 1913 року народження, Судзили БРСР, білоруська. Засуджена 2 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 25 квітня 1944 року.

Танасієнко Віра Степанівна, 1910 року народження, с. Лука Вінницької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька) 9 листопада 1939 року вибула у Краслаг.

Тарасевич Надія Карпівна, 1905 року народження, с. Мішкове Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Вибула із Карлагу 4 жовтня 1939 року у Солікамбумбуду.

Татенко Софія Федорівна, дати народження не вказано, с. Ласпа Старокаранського району Донецької області, гречанка. Засуджена 7 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмо-

линське ТВ 3 лютого 1939 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 10 квітня 1943 року.

Терлецька Федосія Федорівна, 1889 року народження, м. Артемівськ Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 19 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Померла в АЛЖИРі 8 серпня 1942 року.

Тиха Олена Іванівна, 1900 року народження, с. Покровське Дніпропетровської області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 25 листопада 1945 року.

Ткалун Лідія Федорівна, 1896 року народження, м. Слов'янськ Донецької області, українка. Проживала: м. Москва Московської області, В. Овринський провулок, буд. № 12, кв. 24. Засуджена 9 вересня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Карлаг 20 серпня 1941 року із Сегежлагу. Повторно засуджена 19 липня 1945 року. Сесією Карагандинського облсуду при Карлазі НКВС засуджена на 7 років ВТТ. Звільнена 26 січня 1953 року.

Торяник Ксенія Іванівна, 1904 року народження, рудник ім. Шевченка Артемівського району Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року ОСВ при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 20 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 5 липня 1943 року.

Трофимова Юлія Миколаївна, 1898 року народження, м. Москва Московської області, росіянка. Засуджена 20 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 2 січня 1946 року.

Тульчинська Земіра Марківна, 1912 року народження, с. Дунаївка Вінницької області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Вибула 15 серпня 1938 року у Середньоазіатський ВТТ.

Тюріна Анастасія Омелянівна, 1898 року народження, с. Гулинки Спаського повіту Рязанської губернії, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 червня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із АЛЖИРА 2 квітня 1943 року.

Улішнікова Наталія Кіндратівна, 1902 року народження, с. В'язове Конотопського району Чернігівської області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 16 грудня 1942 року.

Ульман Олександра Карлівна, 1904 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 23 лютого 1938 року із в'язниці м. Мелітополя. Звільнена із Карлагу 10 листопада 1945 року.

Ушеренко Ала Зінов'ївна, 1902 року народження, м. Донецьк Донецької області, єврейка. Засуджена 10 липня 1938 року ОСВ при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 листопада 1938 року із Запоріжжя. Звільнена із Карлагу 18 серпня 1943 року.

Фаст-Лен Катерина Яківна, 1892 року народження, с. Катеринівка Артемівського району Донецької області, німкеня. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська. Засуджена повторно 18

квітня 1943 року судовою колегією Акмолинського облсуду на 10 років ВТТ. Вибула із Карлагу у Тайшетлаг 30 червня 1944 року.

Філатова Катерина Петрівна, 1903 року народження, м. Шуя Івано-Вознесенської області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Маріуполя Донецької області. Звільнена із Карлагу 26 жовтня 1945 року.

Філімонова Ольга Іванівна, 1905 року народження, м. Донбас, росіянка. Засуджена 28 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 19 січня 1938 року із в'язниці м. Ростова-на-Дону. Вибула 14 вересня 1938 року у Північний залізничлаг.

Філонова Зоя Федорівна, 1912 року народження, с. Хрустальне Донецької області, українка. Засуджена 4 січня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 4 липня 1938 року із в'язниці м. Чіти. Звільнена 5 січня 1946 року.

Хитрик Олена Федорівна, 1901 року народження, м. Макіївка Донецької області, росіянка. Проживала: м. Кривий Ріг, вул. Дзержинського, буд. № 12, кв. 3. Засуджена 21 червня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Карлаг 2 березня 1940 року із Тайшетлагу. Звільнена 31 грудня 1942 року.

Хованська Ганна Іларіонівна, 1908 року народження, м. Донецьк Донецької області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 16 вересня 1942 року.

Цейтер Аліса Карлівна, 1904 року народження, с. Месараш Лесичанського району Донецької області, німкеня. Засуджена 16

грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 6 серпня 1946 року.

Цукерник Віра Львівна, 1904 року народження, Ростов-на-Дону, єврейка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлага 21 січня 1946 року.

Цурикова-Медведєва Марія Олексіївна, 1916 року народження, рудник Михайлівка Кагановицького району Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із Артемівської промислової колонії. Звільнена 3 січня 1943 року.

Ченцова Марія Яківна, 1897 року народження, сел. Рутченкове, м. Донецьк Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 5 березня 1944 року.

Черкасова Анастасія Кіндратівна, 1902 року народження, м. Артемівськ Донецької області, росіянка. Засуджена 2 (21) грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 25 лютого 1938 року із Улан-Уде. Звільнена із Карлагу 10 березня 1944 року.

Чернишова Єфімія Семенівна, 1886 року народження, ст. Лисичанськ Донецької області, українка. Засуджена 28 листопада 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 4 лютого 1938 року із в'язниці м. Дніпропетровська. Звільнена із Карлагу 9 вересня 1942 року.

Чернишова Пелагея Юхимівна, 1896 року народження, м. Горлівка Донецької області, українка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із АЛЖИ-Ра 27 жовтня 1944 року.

Чусва-Муравик Галина Трохимівна, 1899 року народження, м. Красноград Полтавської області, українка. Засуджена 8 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 12 жовтня 1938 року із м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 30 грудня 1942 року.

Чуркіна-Карасьова Марія Зінов'ївна, 1902 року народження, м. Орджонікідзе Донецької області, росіянка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 14 червня 1938 року із в'язниці м. Харкова. Звільнена 6 листопада 1945 року.

Шавельська Олена Григорівна, 1894 року народження, с. Старо-Керменчик Маріупольського району Донецької області, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 січня 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена із Карлагу 26 листопада 1945 року.

Шварцман Зінаїда Григорівна, 1899 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврейка. Засуджена 22 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 1 лютого 1938 року із Бутирської в'язниці м. Москви. Звільнена із Карлагу 10 грудня 1945 року.

Шевченко Ольга Омелянівна (Юхимівна), 1909 року народження, м. Ямпіль Вінницької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при

НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена 20 жовтня 1945 року.

Шерстюк Людмила Степанівна, 1907 року народження, м. Донецьк Донецької області, українка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 9 березня 1938 року із в'язниці м. Києва. Звільнена 16 вересня 1942 року.

Шиве Ольга Іванівна, 1908 року народження, с. Фролівка Київської області, німкеня. Проживала: м. Костянтинівка Донецької області. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Звільнена із Карлагу 27 серпня 1946 року.

Шишкова Клавдія Капитонівна, 1898 року народження, с. Павлівка Куїбишевської області, росіянка. Проживала: Донбас. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Звільнена 26 листопада 1942 року.

Шкляр Софія Борисівна, 1902 року народження, м. Маріуполь Донецької області, єврейка. Засуджена 19 квітня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 5 червня 1938 року із в'язниці м. Челябінська. Вибула із Карлагу 9 червня 1941 року у Печорлаг.

Шор Єлизавета Юрійвна, 1899 року народження, м. Одеса Одеської області, єврейка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена із Карлагу 14 вересня 1945 року.

Шредер Луїза Іванівна, 1905 року народження, с. Петропавлівськ Амвросіївсько-Сталінського округу, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС

СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із м. Артемівська Донецької області. Звільнена 7 серпня 1946 року.

Штейник Єлизавета Іванівна, 1907 року народження, м. Петропавлівськ, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 29 серпня 1946 року.

Штоль Катерина Федорівна, 1902 року народження, даних про місце народження не вказано, німкеня. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Артемівська Донецької області. Звільнена 29 серпня 1946 року.

Щолокова Галина Василівна, 1908 року народження, м. Горлівка Донецької області, росіянка. Засуджена 27 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 5 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 28 лютого 1942 року.

Ерман Аліса Яківна, 1903 року народження, м. Рига, росіянка. Засуджена 16 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 22 лютого 1938 року із в'язниці м.

Артемівська Донецької області. Звільнена 12 вересня 1945 року.

Юсфіна Ольга Давидівна, 1907 року народження, м. Артемівськ Донецької області, єврейка. Засуджена 31 липня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 29 серпня 1938 року із Хабаровська. Звільнена 14 травня 1943 року.

Яковлева Наталія Дмитрівна, 1906 року народження, Куп'янський район, Харківська область, українка. Засуджена 4 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 березня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 11 вересня 1945 року.

Яковлева-Васіна Ганна Миколаївна, 1909 року народження, м. Ханжонкове Макіївського району Донецької області, українка. Засуджена 10 грудня 1937 року Особливою нарадою при НКВС СРСР (строк не вказано). Прибула у Акмолинське ТВ. Вибула із АЛЖИРу 14 вересня 1938 року у Північний залізничний табір.

Якубович-Бурбело Тетяна Миколаївна, 1904 року народження, с. Василівка Полтавської області, українка. Засуджена 26 березня 1938 року Особливою нарадою при НКВС СРСР на 8 років ВТТ. Прибула у Акмолинське ТВ 26 липня 1938 року із в'язниці м. Сталіно (м. Донецька). Звільнена із Карлагу 12 вересня 1944 року.

62-9789
НКВД УССР
УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ
СЕКРЕТНО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ОТДЕЛ

СОВ. СЕКРЕТНО

РЕВИЗИЯ 2002 ГОДА
УЧЕТНО в 1962 по Днепропетровской области

СЛЕДСТВЕННОЕ ДЕЛО № 123

контрреволюционной троцкистской террористической организации
на Украине

Свободный Архив

ПО ОБВИНЕНИЮ ВАЙСБЕРГА

ФРОИМА ИЗРАИЛЕВИЧА

1981
РЕВИЗИЯ 1967 года
по Днепропетровской области 1986

Том № 13
Начато 3 СЕНТЯБРЯ 1936 г.
Окончено 26 ДЕКАБРЯ 1936 г.
Количество томов одни

62.45-97-ф
Киев-1936 г.

СПРАВКА
Приговор над осужденным КАЛИНИЧЕНКО Захар Захаровичем, 1911г.
к В.М.У.Н. в порядке приказа НКВД СССР № 00447 приведен в исполнение.
Врид. Нач. 8-го отд. УПБ НКВД (С. ТОМОСОВИЧ)
17.1 1938

СПИСОК ДОНЕЧЧАН, РОЗСТРІЛЯНИХ У ЛЕНІНГРАДІ НА ВИКОНАННЯ НАКАЗУ НКВС СРСР № 00447

Свідчення запозиченні з книги “Ленінградський мартиролог. 1937-1938 рр.” Том 5. Стор. 214-501. Санкт-Петербурґ. 2002 рік.

Аргунов (Сидоренко) Микола (Сергій) Дмитрович (Іванович), 1911 року народження, рудник “Першотравневий” Артемівського району Донецької області, росіянин, освіта початкова, безпартійний. Трійкою ОДПУ по Північно-Кавказькому краю та Дагестанській АРСР 26 листопада 1932 року засуджений на 10 років ВТТ. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 25 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 8 грудня 1937 року.

Бердник Павло Олександрович, даних про рік народження немає, м. Донецьк Донецької області, українець, освіта початкова, безпартійний. Колегією ОДПУ 17 жовтня 1932 року засуджений до розстрілу, з заміною на 10 років ВТТ. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 25 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 8 грудня 1937 року.

Бережний (Барклай, Баглай) Ілля (Іван) Самійлович, 1905 року народження, с. Олександрівка Сталінського району Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 2 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 5 листопада 1937 року.

Бобришов Яків Степанович, 1918 року народження, м. Донецьк Донецької області, сел. Рутченкове. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 10 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 14 жовтня 1937 року.

Гребенюк Олександр Семенович, 1906 року народження, м. Дружківка Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 2 вересня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 6 вересня 1937 року.

Гречаний (Татаренко) Василь (Григорій) Юхимович (Васильович), 1910 року народження, с. Червона Слобода Харківської області, росіянин. Робітник шахти “Лідіївка”. Колегією ОДПУ 10 травня 1932 року засуджений до розстрілу. Розстріл було замінено на 10 років ВТТ. Відбував покарання. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 25 листопада 1937 року (вже вдруге) засуджений до розстрілу. Розстріляний 8 грудня 1937 року.

Кічко Іван Семенович, 1911 року народження, с. Новобіла Білолуцького району Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 27 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 30 жовтня 1937 року.

Миколаєв Павло Германович, м. Маріуполь Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 1 жовтня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 8 жовтня 1937 року.

Некрасов-Жарких Василь Петрович, 1911 року народження, м. Гришине Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 2 листопада 1937 року за-

суджений до розстрілу. Розстріляний 5 листопада 1937 року.

Нижеборський Семен Григорович, 1914 року народження, с. Калинове Горлівського району Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 19 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 24 грудня 1937 року.

Овсянников Костянтин Васильович, 1913 року народження, м. Маріуполь Донецької області, росіянин. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 20 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 16 грудня 1937 року.

Соловійов Гнат Петрович, 1913 року народження, с. Ясинівка Донецької області. (Він же **Іванов Сергій Іванович**, 1908 року народження, м. Артемівськ Донецької області. Він же **Дробот Іван Анатолійович**, 1912 року народження, м. Ростов-на-Дону). Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 15 грудня 1937 року за-

суджений до розстрілу. Розстріляний 18 грудня 1937 року.

Тищенко Михайло Євдокимович, 1911 року народження, с. Новомихайлівка Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 20 листопада 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 16 грудня 1937 року.

Турбін Сергій Олександрович (він же **Грицько Анатолій Семенович**, **Миколаєв Сергій Іванович**), 1913 року народження, м. Макіївка Донецької області, безпартійний. Без певного місця проживання та праці. Заарештований 3 липня 1937 року. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 9 серпня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 11 серпня 1937 року.

Юрін Іван Іванович (він же **Нерін**, **Бойко Володимир Петрович**, **Муригін Сергій Кузьмич**), 1910 року народження, м. Маріуполь Донецької області. Особливою трійкою УНКВС по Ленінградській області 10 грудня 1937 року засуджений до розстрілу. Розстріляний 14 грудня 1937 року.

*Пам'ятник жертвам політичних репресій,
встановлений у листопаді 2005 року на Рутченківському полі м. Донецька*

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АРСР	– Автономна Радянська Соціалістична Республіка,
БРСР	– Білоруська Радянська Соціалістична Республіка,
буд.	– будинок,
В.–	– Велико.....,
ВКП(б)	– Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків),
ВЛКСМ	– Всесоюзна Ленінська Комуністична спілка молоді,
ВТК	– виправно-трудова колонія,
ВТТ	– виправно-трудоий табір,
вул.	– вулиця,
ДПУ	– Державне політичне управління,
ДПС	– дім поселення студентів,
кв.	– квартира,
кол.	– колонія,
КП(б)У	– Комуністична партія (більшовиків) України,
М.–	– Мало.....,
м.	– місто,
МДБ	– Міністерство державної безпеки,
НКВС	– Народний комісаріат внутрішніх справ,
МТС	– машинно-тракторна станція,
РСР	– Радянська Соціалістична Республіка,
с.	– село,
сел.	– селище,
ст.	– станція,
СРСР	– Союз Радянських Соціалістичних Республік,
УНКВС	– управління Народного комісаріату внутрішніх справ,
УРСР	– Українська Радянська Соціалістична Республіка,
х.	– хутір.

ЗМІСТ

ВІД ОБЛАСНОЇ РЕДКОЛЕГІЇ. Про роботу обласної редколегії у 1992-2012 роках.....	5
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ. Правда через роки (статті з однойменних спецвипусків облредколегії).....	18
<i>О.М.Бут.</i> Політичні репресії в 20-ті роки.....	18
<i>З.Г.Лихолобова.</i> 1936-1938 годы.....	22
<i>В.М.Нікольський.</i> Обвинувачення репресованих з політичних мотивів в Україні в 1937-1938 рр.....	37
<i>А.Н.Бут.</i> Какая она, «Теория концентрации горных работ»?.....	76
<i>Г.М.Захарова.</i> 1937: Трагедия Азовского морского пароходства.....	85
<i>Б.Ф.Парсенюк.</i> Репресії на металургійному заводі.....	95
<i>Б.Ф.Парсенюк.</i> Удар по крестьянству.....	105
<i>В.М.Микушев.</i> Борьба с инакомыслием.....	109
<i>В.М.Микушев.</i> Возвращенные факты истории.....	115
<i>Г.О.Бут, О.М.Бут.</i> Долі дружин репресованих керівників.....	126
<i>К.Х.Клименко.</i> Журналісти тридцять сьомого.....	131
Правда через роки (документи з однойменних спецвипусків облредколегії).....	133
<i>В.А.Шевченко.</i> Год 1937-й.....	133
РОЗДІЛ ДРУГИЙ. Нові дослідження.....	181
<i>В.М.Нікольський.</i> Репресії проти православного духовенства на Донеччині у 1920-1949 рр. у кількісних вимірах.....	181
<i>О.М.Бут.</i> Як трійка отримала “незадовільно”.....	191
РОЗДІЛ ТРЕТІЙ. Гіркі розповіді (спогади репресованих та їхніх родичів, опублікованих у спецвипусках облредколегії “Правда через роки”).....	200
Это было со мною (<i>спогади зібрав і упорядкував Б.Ф.Парсенюк</i>).....	200
<i>О.В.Касьянов.</i> Про мого батька.....	224
<i>В.В.Биркин.</i> По этапу.....	226
<i>В.В.Биркин.</i> Как поживаете, бывшие диссиденты?.....	229

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ. З глибини душі (листи родичів репресованих).....242

Г.А.Правдиченко. Мы узнали правду.....242

Е.В. Белоконная. Вечная память без вины погибшим!.....247

С.А. Ткаченко. Господи, благослови!.....251

А.В. Еременко (Гриневская). Восстановить доброе имя.....257

Листи до редколегії.....259

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ. Довідки про громадян, що були репресовані на території Донецької області.....266

Ш

Штейнбек-Шушковський.....266

Щ

Щабло-Щусь.....312

Ю

Юбс-Ющишин.....330

Я

Яблонєв-Ящук.....357

Е

Ебель-Ешеньренер.....429

Додатковий список довідок про громадян, що були репресовані на території Донецької області.....468

Список донеччанок, увязнених у Акмолинському виправно-трудовому таборі «АЛЖИР».....594

Список донеччан, розстріляних у Ленінграді на виконання наказу НКВС СРСР № 00447.....617

Список скорочень.....620

Науково-документальне видання

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Книга дев'ята

Мова українська

Редактор – С.Ф. Бледнов

Художник – Ю.І. Бірюков

Здано до набору 08.01.2011. Підписано до друку 15.02.2012.
Формат 70x100 1/16. Папір офсетний. Гарнітура TimesNew.
Умовн.-друк. арк. 66,14. Обл.-вид. арк. 66,35.
Тираж 1000 прим. Замовлення № 1.

Видавництво КП «Регіон»,
83054, м. Донецьк, Київський пр., 48.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців – серія ДК № 1863.

Друкарня видавництва «Каштан»,
83000, м. Донецьк, бульвар Шевченка, 29.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців – серія ДК № 1220.